

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Mercuriale Joannis andree

Johannes <Andreae>

Uenetijs, 8.VIII.1499

[urn:nbn:de:bsz:31-323789](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-323789)

+ E 82

Mercuriale Joan
nis andree.

Di
per
firme
quod per
deus
cedit
sibi. **Q**
ni in lib
Illi aut
potebant per que qd qd fa
et regulari ordine regulari
quodam obedi. ppter qd
in. **Et** autem modum trad
autem idem potest in
etiam et. **Et** qd. **Et**
suffragan in totius bui rui
nostram in tota novella
ad idem ad ordinaria
Tunc quod repidos suz et sui
si quod iam lapsus multo
liberideo qd illius expe
tunt. **Sexti** enim et **Clemen**
novata iura ex antiquis
qz collegi omnes fere
et multo milibus qd p
tunc futurum fore possum
per **Lana** per id scia operi
qz in talis fructus determin
tunc. **Ita** valde delectat q
qui impliciter pmissum ipse
tunc gubernat et regit sic
quodam constitutione su
etiam suscipitur. ppter qd
impliciter insigilat. **Sz** qd
tunc regit nec laborat
tunc regit quibus op
tunc op qz in cas omne
tunc et. **Et** de perditio
tunc qui non sunt actu
tunc sub regularibus
tunc. **Constat** autem ap per
tunc notum p. **Et** ad **Et**
tunc et no doctrine glori ex
p. **Et** **Roma** vbi contra fronden
tunc. **Sibi** sufficit sic lo
tunc regit sic in illa v
tunc. **Et** **Volunt** notando et
tunc et in **Augu**. **Ratio**
tunc q. **Et** **Quarto**
tunc regulas hic ob
tunc etiam dederunt que
tunc. **Et** licet scia hoc
tunc plus etiam canonicis
tunc. **Quinto** sciendo
tunc deinde no id do. ca
tunc etiam. **Et** que canon
tunc regula totum qd scripti
tunc nihil scripti. **Et**
tunc barum regularum
tunc qui in fine sui reperiunt
tunc regularum ordine ad

Non est nouū. Sic inci

pit gl. su per Rca. cuius gl. principio z fini refi stens faciā plura noua. Erit primuz qz per alphabetū ad mius dnplr pō deratur regulas prosequar: z non eo ordine quo sunt scripte sic fini gl. re sistā. Mouet: qz h̄ lectura nouelle nō in scholis legenda ē sed studēda.

Allū aut ordinem studio magis h̄ ex pedire putari. per quē qz q̄rif facili⁹ iuenitur. ¶ Ipsarū ta men regularū ordinē textuales semp numerus descriptus z duplicatus ostendet. ppter qd̄ illum etiāz in textu signari su adeo. Talez autē modum tradēdi fuisse ab oli. z nō nouiter adinuentum uideri potest in Hieronymo capto hebraico rum nominuz. z. c. sequēti. ¶ Erit secundū qz extra rubricā ad suffragium in totius hui⁹ rubrice suffragio non remittaz cuius contrariū in tota nouella seruauit breuitatis cā. z pp mās chatenādas ad ordinarias tamen glo. q̄nqz remittam. ¶ Tertio qz tepidus suz z fui in opere Mercurialiuqz stionū. quod iam lapsis multozuz annozum curriculis icho au. Et hoc ideo qz illius expedientie non est quā a principio existimaui. Sexti enī z Clementinarū z extrauagatiū super uenientia noua iura ex antiquis q̄onibus quas p volumina cedulasqz collegerā omnes fere notabiliter dubias termina rūt. qd̄ z de multis utilibus q̄s p mās supra descripsi: z d̄ in fra scribendis futurū fore presumo. Nec hoc me retrahit a labore. Licet. n. per id scia operis vsum z sic eius laudez mi nui tamē si talis fructus determinatiōis extabit: ex nūc sum me cōtentoz. Nā valde delectat quod p dei opus actiuū vt puto nō simpliciter pmissiuū ipsius vicarius sic totius eccle sie moarchiā gubernat z regit sic sibi paretur a subditis: qd̄ pacifice suarum constitutionū suasionē z monita decisio nes z frena suscipiūt. ppter qd̄ ad illas condendas uti liter z prudēter inuigilat. Sz qz monarchiā imperij iam du dū non multū viguit nec laborauit ad sui iuris dubia decidē da. legistas ex vigilo quibus optime pgrueret illud opus. ¶ Hoc ideo dixi qz in eas omnes nō perditas p me alibi si locatas hic inserā. z de perditis aliquas reficere laborabo. Aliozum etiā qui non sunt actu legentes nec habiles ad le gendū h̄ multas sub regulis qbus cōueniēt collocaho. illas precipue q̄s Clementinarū apparatus allegat. In quaz pro secutione monitus p Hiero. ad Cypri. studentis intelligēt am querā. z nō doctrine gloriā ex multiplicatiōe sermonū. Itē ad Bama. vbi contra frondentia spumātia z trutinata verba dicebat. Nibi sufficit sic loqui vt intelligat. Diffor mes aut disputādi forme in illarū diuersitate patebūt. Ipsa rū etiā utilitatē ponit. l. vlti. §. mixta. ff. de muner. z bono. di cens qz Modestinus notando z disputādo bene z optima rōne decreuit. z fm Augu. Ratio vincit per disputatiōis pu gnā. xxiij. q. vi. vides. ¶ Quarto post singulas lras alpha beti iuris ciuillis regulas hic obmissas per easdē lras incho antes h̄ ordinate describam que allegate uideri facile pote runt sic locate. Et licet scia hoc agē non subtile nec tñ igno ro longe plus vtile canonistis mēbranas ex illis q̄z ex gl. to tidē occupari. ¶ Quinto sciendum est qz scripta Dy. super his regulis decidere nō itēdo. ea tñ tangā ex illis que i scho lis recitare solebam. z que canonistis expedire putabo. z q̄n qz super regula totum qd̄ scripsit includam. Archi. autē su p his regulis nihil scripsit. ¶ Sexto z vltio nō obmittā qz postores harum regularū multū iuuari potuerunt ex gene ralibus que in fine sui repertozij posuit Guillel. ¶ Juxta so litum ergo glosarum ordinē ad istius glo. epilogū veniam⁹.

¶ Glo. ista primo cōtinuat rubricā. Secundo ad situatio nem opponit z dupliciter soluit. tertio p modum summe de regula querit qnqz. z tria de iure. In eadem glo. ibi inquit lex in fine. ibi sunt ad litterā vba predicta z ibi gnāli nomina tis vidua diaconissa deo dedicata z santimoniali. subdit oēs aliam feminā religiosi nominis vel dignitatis. Et ibi ois dif finitio h̄c z tres sequentes vide infra sub littera. S. z ibi ne mo. xiiij. sunt ibi que sicicipiūt. Et prima sic dicit. nemo qui condēnare nō potest: absoluet pōt. z ibi nullū. sequitur. cri men patitur is qui non prohibet cū prohibere non possit: z ibi. l. vltima actionis nomē oēs comprehendit in rem vel in personā. Et ibi non p̄t. sequitur: omnes iuris articuli sigi latim lege cōprehendi z ideo de filiabus zc. ¶ In glo. j. ibi enarrat quādoqz dicitur regula ius scriptum. lvi. di. romanē sem. Jo. mo. dicit qz regula iuris idēz quod regula iuridica. Sicut cappa Socratis ē cappa socratica. dicit autē qz in dif finitione regule iuris sunt piungenda ius z regula. quare fz eum congrue dicit qz regula iuris est distortū prauūqz corri gens bonū z equū breuiter comprehendēs. Et ibi regulares nō solū religiosi: sed etiā seculares clerici dicuntur eē sub re gula. Unde dicit Canon qz ecclesiasticis ordinibus manci pati canonicis regulis tenentur astricti. xxiij. di. quāqz z cla re patet hoc. xij. di. c. vlti. ibi nec monasteriorum consuetudi nes cū ecclesiasticis regulis sint permixte. ad id facit. e. d. de his post pri. i. h. xj. di. nolite. xv. q. j. a sacis. z. q. ij. puilegia. z i. c. igitur. i. auc. d. sanc. epi. post pn. §. dam⁹. oēs etiā christia ni sunt sub regula fidei. xv. q. j. pria salus: z ibi per regulam. i. virgam. j. q. iij. §. Item peccato in pn. ibi regulam auream z Josue. vij. Et ibi tollatur imo etiā per exceptionē dicitur regula in alijs cōfirmari. ff. de fun. instruc. l. questum. §. deni qz neratius de testa. mi. l. tribunus. §. vlti. Et ibi equipollēt de hoc satis h̄ per Dy. vide supra eo. lib. de elec. vt circa. Et ibi simul iungere datur exemplum qz qd̄ statutū est de pisci bus auibz bestijs feris lapillis in litore maris inuentis qz cōceduntur occupanti. qz in nullius bonis sunt. ff. de re. d. l. quedā. de ac. pos. l. j. in prin. insti. de re. di. §. j. z. §. fere. Hic ca sus z similes coniuunguntur per regulam qz nullius in bonis ē id naturali rōe occupati concedit. ff. d. acq. re. do. l. iij. in pn. vt dixit Ac cur. ff. eodem. l. j. z hic Dy. qd̄ tamē fallit i libero homine. re. sacra. z alijs que no. ff. de re. di. l. j. Et ibi legantj tñ vt qz non poterat testari z sic nec legare. z qd̄ sequitur d̄ legatē z legatario puta qz legat testator seruo suo. vel legat heredi a seipso. De tertio est exēplū qn̄ legat suo heredis. d̄ quarto. qn̄ legant colūne edibus infre. Quintū patet p pre dicta. Et ibi aptius dici posset hoc placet h̄ Dy. Et ibi mente sedebat: z hoc respectu ius dicit ars bōi zc. Nā si ponim⁹ sciam iuris in boie: dicemus qz ars siue cōceptus q̄ est in ta li boie est ars in mente hominis iusti z equi h̄ntis noticiam diuinarum z humanarū rerū sciētisqz discernere equum ab iniquo iustū ab iniusto licitū ab illicito. H̄bz ergo talis hō artē z ius in mēte sicut qzqz artifex q̄ vult opus in esse pro ducere: habet in mēte cōceptū que mentis rō vel conceptus dicitur ars etiā ante operis pductionē in actū. a tali ergo iu re z arte lz nōdū scripta produci posset regula. Et ibi. ad se cundū quo queritur. ¶ Circa istud sciendū qz Jo. mo. i de cre. cupientes in si. prime partis prolixē tractauit quō ius h̄z varias significaciones. z vt scripsi super glo. significata sup verbo iuribus exquisite z in expedienter id posuit cū satis illa dec. glo. proprijs abundaret. h̄ ergo vbi remisi abbrevi ando ponamus. Est. n. ius aqua pinguis. inde. Oratius. of fas in iure natantes. z dicūt medici qz vinum oua sorbilia z ius bonozū carniū cito cōuertunt in nām. z vide qd̄ dixi de obser. ieiū. consilium super verbo ab alijs. Secūdo dicitur ius rectum vel iustū. vnde iste habet ius idēst habet pro se iustitiam a qua ius dicitur vt hic in glo. z hoc modo ibi. ele cti debent comparere cū iuribus. s. que iustificanc eozuz cau sam vel intentū. sic dicitur possessio habere plus facti q̄ iu ris. i. eius quod censeatur iustū cum in possessione notat fa ctum. haberet id de concef. pre. cum nostris. sic dicitur ferri snia cōtra ius litigatoris. §. eo. li. d̄ sen. excō. venerabilib⁹. §.

Her. Jo. and.

a ij

vbi autem cum eoz. Tertio idem est q̄ potestas. xv. q. i. §. si ergo. vñ. bis ita. ff. de pac. contra iuris. §. si filius. ff. de tute. l. j. in pñ. et insti. de iure na. in pñ. fm litteram que habet ius et ptas. fz l. faz vis et ptas expōit. i. virtus potestatiua vel viri tuosa ptas. et reprobatur gl. q̄ expōit. i. violenta. nā vt dicit oē violentū reprobū. vj. di. in fi. et tamē vt dicit potest dici q̄ est violentia a iure permiffa. xl. di. ante oia. C. vnde vi. l. j. de sen. excō. si vñ. ff. de verbū. sig. pupillus. §. territoriu. Quarto dicitur ius ars. ff. de iusti. et iure. l. j. Quinto ponit p̄ verborum conceptione vel forma. ff. de pac. si vnus. §. pactus i princ. et de hac cōceptiōe habetur. ff. de verb. obli. l. j. §. si quis ita et .C. de contra. et com. sti. l. omnes. Sexto ponitur pro rigore iuris. ff. de legi. l. cum nulla. C. e. l. j. Septimo pro vinculo. in sti. de obli. in prin. ff. de ac. et obli. obligationum substantia in prin. insti. de rebus eorum in fi. Octauo pro naturali propri etate. ff. de pac. si vnus. §. pactus. vñ. quod in spē. Nono dicitur ius locus vbi ius reddidit. ff. de iusti. et iure. l. p̄t. §. alio Decimo dicitur ius. i. iuris impositio nam lex ponit diuam i ter conditionem iuris et facti. nam facti conditio non inest rei sed ab extrinseco imponitur fz conditio iuris inest ab intrinseco et a iure imponitur. ff. de condi. et de. l. mltū. cuius legio rō habetur. ff. de cōdi. ca. da. si pecunia. §. Itē si quis. Unde cimo dicitur dominium. ff. de cura. furi. cōsilio. §. eū. Duodecimo dicitur idem quod totale. vel totaliter. vt p̄t. §. pactus. ij. rñ. et l. si tibi. x. §. q̄dā. vnde hoc habet ipso iure. i. totaliter nullo extrinseco opante. s. de elec. quāq̄. ij. rñ. et d̄ vsur. quā q̄ in fi. Idem si dicat eo ipso vel ipso facto. s. co. lib. de elec. qua sit in fin. de penis. c. vlti. §. presentis de senten. excō. eos. Tertio decimo ponitur pro iuris capacitare. ff. de capi. di. l. legatum in fi. et ratio f̄ dicitur eo. ti. l. eas. Quartodecimo ponitur pro iuris necessitudine vt ius sanguinis vel agnationis. ff. eo. ti. l. iura. ff. de iusti. et iure. l. si. Quindecimo pro iuris efficaciat. ff. eo. ti. quod attinet. et p̄t. l. eas. de ca. di. Sexto decio pro iuris decisioe vel determinatioe. ff. ad. l. aquil. si ex plagis. §. in cliuo. ibi ius est i causa positū idest iuris f̄ spō sio posita est i exemplificatione facti. sic dicitur questio iuris. ff. de sta. ho. l. arethusa. Decimoseptimo ius sumitur pro toto corpore iuris. vnde is habet totum corpus iuris. i. omnia et omnia iuris scripti. s. e. l. de p̄uic. c. ij. Decimo octauo dicitur ius quod scriptum vel iure scripto ē approbatum vt iudicabilis p̄suetudo. ff. de aqua plu. arcen. l. ij. §. labeo in fi. ff. de iusti. et iur. l. p̄t. i. ij. et ij. rñ. isti. d̄ iure natu. gē. et cui. §. p̄stat. et. §. ex nō scripto. s. co. lib. de elec. quāq̄ in prin. de sup. ne. p̄t. c. romana. vi. di. quo iure. ix. q. ij. cōquestus. Decimono nono dicitur ius quod iustum est habendo respectū ad id qd fieri consuevit l3 de se sit iniustum. ff. de iusti. et iur. l. p̄t. §. p̄t. et. Vigesimo ponit pro seruitute vt ius ius a que ducende. ff. de serui. vr. p̄t. l. j. Vigesimo primo ponit pro titulo iuris. vñ iste debet docere de iure idest de titulo. si si serui. vendi. si qd diuturno in prin. s. de con. p̄ben. cum nostris. Vigesimo secundo dicitur qualitas indiuidua supra de p̄beb. dilecto. vñ. se. Et ponebat ibi versus. Jus aqua. Jus rectū: ius dicitur eē potestas. Jus ars forma rigor vinculu nā locusq̄. Imponēs dōminans totū capiēsq̄ necesse Effice d̄ cide. corp̄ scriptū dic iniq̄. Jus titulus scriuit̄ quali quoq̄ d̄notat hoc ius.

Accessorium

zlij. nām regule iuris civilis vt vide bis super gl. et antique cōcordātie non posuerūt hanc dicitōez quā tñ posuit noua d̄c. si super quā alle. gl. Inter diuersos autē modos quibus d̄ natura sumitur pro quadā in reb̄ nām iter insita que de similibus similia procreat vel producit. Accessorium ergo ex p̄cipali productū vel d̄riuatū illi efficitur virtutis et nature esse debet cuius est producens vñ deriuans. C. Sequi congruit. ornatus cā positum qz sufficerebat dicere sequitur et imponat necessitatem. sic supra de vi. et ho. de clerici. ij. post p̄ncipiū. ff. de offi. p̄sbi. l. cōgruit. sic et pars d̄ congruere suo toti. viij. di. que contra mores. d̄ spon. du. c. si. p̄ncipalis contra. ff. de eo qd cer. lo. l. centum.

capue. et l. si. ff. de fun. in struc. si cui fundum. in quibus accessorium non sequitur nām p̄ncipalis. C. So. cōtraria locuz habent quādo i accessorio repitur p̄uisio vel dispositio spā lis alias locus est regule et est rō p̄uisio vel dispō specialis derogat illi que virtue iuris vel significatione verborum intelligebatur iclusa. C. de pac. conuen. l. si. ff. de vul. et pu. sub. l. coheredi. §. qui patrem Dy. et simile de oz. cog. tuam qui si. sint le. latoz. s. eo. li. de sentētia excōmunic. si index. Dicebat ēt Jo. mo. regulā locū habere qñ p̄ncipale et accessozuz sunt diuersa sese nō attingentia nec accessozii certā deterni nationem habet. tunc enim induit naturam p̄ncipalis. C. Glo. j. ponit exempla et dicit vnde sumpta. C. Secūdo successiue signat et soluit. vñ. p̄ria. C. Tertio ponit q̄dā distictionem Accur. et subdit concor. duas. C. In glo. j. ibi cū p̄ncipalis sequitur cā non subsistit plerūqz nec ea que sequitur locum habent et idē. §. se. ibi. l. j. et aut. sacramenta. vēditio scā per minozē et iurata non rescinditur pp̄ etatem. et ibi quid tamen legato vsufructu fundi q̄ accedit ville l3 exticta sit villa durat vsufructus. et ibi generaliter fideiussor debitoris heres liberatus est a fideiussione et quasi reus: et ibi. l. ij. legato seruo cū peculio extigitur legatum peculij illo alie nato mortuo vel manumisso: idem in penu cum vasis legata et cōsumpta et hoc vult. l. se. C. In glo. j. dotis vt dicit Jo. mo. qz dos non pōt eē sine matrimonio l3 m̄imoniu3 possit eē sine dote: patet qz dos accedit matrimonio. ff. de iure do. l. iij. possit etiam exemplū poni in dote et additamento dotj. ff. de pac. dota. inter socerum. §. cū inter obligatione p̄ncipali et accessoria. ff. de istito. cuiusq̄. §. si ei que et in legatj. ff. de le. iij. p̄sbi. §. qui domuz. Item per. l. C. de vsuris eos. i. rñ. fm eū et ibi de rescrip. c. j. et de p̄t. super eo. et ibi debita. per que iura p3 vt etiā dicit Dy. regulam locū habere siue lo quā de p̄ncipali iducēdo siue tollēdo siue cōfirmādo et ibi. xl. annozū hoc qñ intentat cōtra debitorē vñ eius heredē ali as idē quadrēnio quādoqz. x. vel. xx. vel. xxx. anis tollit qd dic vt nota. in spē. et de p̄scrip. ad fi. et vide qd no. d̄ pac. si tibi. §. d̄ pignozē: et ibi pacta q̄ et ff. ad. l. fal. qd d̄ bōis. §. j.

Abeo cordi vt dixi sup rubrica certas q̄ stiones p̄ alios vel p̄ me solēnter disputatas s̄ h̄ ti. collocat q̄re cōueniēt s̄ h̄ ista regula hui⁹ ordis p̄ia illa q̄stio d̄scribet q̄ actui d̄ sputatiōis puenit et p̄ regulā terminat q̄ talē p̄ me disputata.

Stat statutū doc. legētes vt disputem et vt questiones disputatas infra certū diez in scriptis stationario tradant. Doctor p̄uilegiatus qz disputare non tenet disputauit sed questionē disputatā stationario nō tradidit queritur an incidit in statutum. C. Pro doctore primo et contra eum scōo qnarius inducitur numerus tñ p̄gnans. Ex p̄t̄e tertio dubiū questiois et per id dabitur solutō. et cōtrarijs satisfiet. Primo qz non incidit inducunt tria procedētia ex dec. cupientes. s. co. li. de elec. Prīmū colligit ex notatis circa p̄ncipiū in glo. in hoc casu vbi patet post Guilf. et Bar. qz electus cathedralis vel regularis ecclesie qui nōn astrictus sed sola voluntate pro cōfirmatione vadit ad curiā nō artat ad tempora et formā dec. illius. Scōm ex decreta. nō debeat eo. ti. vt ibi ēt no. in glo. ij. vbi patet qz eligētes qui non artati s̄ ex nuda voluntate vadūt ad curiam electiois negotium m̄structuri nō habēt circa p̄cipiendos b̄nficiozū fructus p̄uile giuz illius dec. Tertiu p3 eo. ti. si postq̄. ij. rñ. et eo qd ibi no. glo. ij. vbi si talis electus qz volūtate nō necessitate vadit ad curiā si recedat illicentiatus nō incurrit penā dec. cupientes. C. Ex his tribus cōcluditur doctozē qz non necessitate s̄ volūtate disputauit ad illa nō teneri ad que tenetur necessario disputans et sic nec in terminis questionis statuti penā incurrit. C. Scōo iducit decre. cū inter vniuersas d̄ elec. per quā p3 fz verā lecturā modernozū licet ibi glo. cōtra qz si cano nici vacantis ecclesie vocant ad electionē nō vocandū et il lo non expectato eligāt tenet electio cum q̄ cōstitutionem aliquaz

aliqua non sit facta licet illi venienti teneri possit ad expen-
sas et interesse ut ibi satis scripsi. **Tertio** inducit dec. cum di-
lecti eo. ti. vbi compromissarius q non ex forma mandati sed
nuda voluntate seruat est vota compromittentiu illa non
babet seq necesse. **Quarto** inducit lex tutori. C. de nego.
ge. per quem patet q in voluntarie gerente alterius negotia
sufficit q aliquid fecerit ad amici commodum non sic in illo qui
gerit necessario ut tutor vel curator in quibus requiritur ple-
na gestio. super quo vide q scripsi de procura. non iniuste. i.
fi. Dicit ergo doctor satis esse studentibus q in paucis suo la-
dore consuluit qui contentari debent de gratia sibi facta. ut
ecclie. bene. c. vni. potissime qz et sine assignatione predicta ip-
sum disputare est qd perfectum et vtile et licet qnqz gratio-
se facientem penitere de istitu. cum venissent. **Quinto** idu-
cuntur leges. C. de excu. tuto. voluntarie tutele muneris priui-
legijs non derogant. C. de his q spon. mu. sub. l. ij. et. iij. C. de
epi. et cle. aut. presbyteros. i. Item sublata personali rema-
net hypothecaria ut h no. per que concluditur q licet dispu-
tauerit remanere priuilegium non tradendi facit qd scrip-
si post Compost. de consti. cum accessissent qui tenet hac ee
regulam q vnico actu priuilegium non tollitur contraria sunt
specialia propter consideratione odij vel fauoris. **In** con-
trarium inducitur qz disputare et tradere aut dices esse cone-
ra aut fm accessorium primi aut duo separata. primis duobus
casibus ex quo alterum apprehendo renunciaui priuilegio
.i. disputando tenet reliquum. i. ad traditione siue illud dic-
cas conexu siue accessorium. primu patet. s. de consti. trans-
latio. iij. q. vj. bec quippe. lxxj. di. tantis. fa. de prescrip. cu ex
offi. scd3 patet hic cum cor. et. s. de no. op. nucia. cum ex iniun-
cto et q no. eo. li. de rescrip. c. j. in glo. ij. Vnico ergo actu sit
perditum priuilegium ut pre. decre. cu accessissent de prebe.
pro illozum. C. de iure do. impe. l. ij. quod de facili perdit. C.
de iure aue. anu. l. j. et. ij. C. ad. l. cor. s. fal. si qd dcurio. ex sco
meo ius memm perdo. ff. de diuoz. l. fi. vnde et sel agnoscedo
iudicium qz renunciat excusationi. ff. de va. et excu. mu. l. pre-
tor. s. si post. **Tertio** casu cum dicit illa duo separata ergo te-
net tradere cu sup traditione priuilegiatus no fuerit et ipsoru
ca sit diuersa. na primu presentibus tñ disputatibus et audi-
entibus proficit. secundu etiam absentibus et posteris. priui-
legiatus ergo super disputationis labore contra vtilitatem
presentium no propter id puilegiatus est contra actus memo-
riam et vtilitatem posteruz vt infra dices. **Secdo** inducit
contra doctorem qz ex quo posuit principiu et finem ponere
debet. de codi. j. nullus eps. et d3 aut totu agef. aut nihil de
code. di. ij. copertus sicut de pupillo dicit circa noia per tuto-
res data. ff. de admi. tu. cum queritur. imitetur ergo doctor
creatoru suum qui non nouit opus imperfectum de bap. ma-
iores. vers. sed adhuc. **Tertio** contra doctore iducit. C.
de his q spd. mu. sub. l. j. li. x. et quod ibi in rubrica no. vetera
ni eni qui cu possent vti immunitate passi sunt se in ordine de
curionu eligi ad excusatione non redeunt et muneribus fun-
gi coguntur ut ibi. ff. d. priui. vetera. l. vlti. Fortius ergo iste
qui seipsum posuit in ordine disputatiu excusatione no vtit
et ad perficiendu munus artatur. **Quarto** constat q mul-
ta sunt a pncipio voluntaria que si ichoent eozu prosecutio e
necessaria hinc est q heres qui accusauit occisorem defun-
cti illo absoluto non tenet appellare. ff. ad filla. propter vene-
ni in fi. si tñ appellauerit tenetur prosequi. C. eo. ti. l. minori-
bus et sic soluitur dictaru legum contrarium i pre. l. propter.
Quinto constat q quis ad icerta no tenetur que tam si
aggreditur omnem incertitudinem tollere debet vnde non te-
net quis agere nec in causa propria appellat si tam e agit per-
sonali vel appellat ante sententiam debet exprimere causam
vt tollatur incertudo de li. ob. c. fi. de ap. vt debitus de elec.
vt circa. s. eo. lib. Cum ergo statutu de tradendo contra incer-
titudinem solutionis sit factu vt eius certitudo per posteros
haberetur tradere tenebat ex quibus et. **Pro** solutionis
veritate videnda aduertendu est q questio non proponitur
de doctore no incluso statuto puta non legete vel viatoze q
cum statuto ligatus non fuerit dici no pot q disputando re-

nuciet priuilegio et resubmittatur statuto et i tali procedunt
que pro doctore superius sunt inducta. Item no proponitur
questio d priuilegiato in duobus vt no teneatur disputare et
si disputauerit non teneatur qstione tradere qz tunc nullum
pubiu sed proponit in illo qui tenebatur disputare et trade-
re sed p priuilegiu eximebatur ab onere disputadi. et per co-
seques vel tacitu et ab onere tradedi pp impossibilitate que
impossibilitas cessat eo disputante: et illd cosequens: vel taci-
tu sicut ouf sic et tollit p. l. iij. C. si pen. ap. mors interuenerit
et. C. si reus vel accu. l. vlti. per qd p3 q si danatus d crimine
q appellauerat mortu e appellatione pedente si bona non
expresse s3 tacite danata erant ex qlitate criminis extincta ca
criminis p morte extincta erit et ca bonozu. sed si no tacite vl
p cosequentia sed expresse fuissent bona danata l3 extincta
esset ca criminis remanet qstio super bonis p quas leges et
ea q notantur d cle. coin. qd a te. et p. l. iij. s. q bz. ff. d. serui. vr.
pre. et p hanc regula dico doctore de quo qrit i statutu icidif
se. lex voluntarie vt ibi no. in. l. j. et. ij. glo. n obstat sed facit p.
mun. n. tutele voluntarie susceptu l3 n p iudicet q ad alia mu-
nera quo ad illd p iudicat et ad inuetariu tenebit et ad reliq
tutoru onera. et obligata erut ipsius boa. sic et rfidet ad. l. ij.
et. iij. C. de his q spd. et ad auc. presbyteros. ij. C. de epi. et cle.
ad id qd d3 istu fecisse gratiaz. rñdetur q no pprie fecit gra-
tia s3 renunciauit gfe sibi facte quo ad istum actu. pprie eni
faceret gratiam alias no iclusa de quo supra dixi.

Actus legitimi. l. vt dixit Jo. mo. actus de
potetia egreditur. et ideo dicit esse
actus potentie. Legitimu at dicit qd obuenit vel
firmat a lege. ff. de ver. sig. l. lege obuere. Ex qui-
bus pcludit q actus. i. effectus potentiaru lege velati vl ap-
probati no recipiut die vel conditione contra substantia vel
nam ipsoru actu imo adiectiones q tales sunt ificiut ipsos
actus hoc p3 in matrimonio de codi. appo. c. vlti. et sic o3 itel
ligi hac regula aut ea restringi ad certos actus vt sic regula
in cotrariu maneat vt dica super glo. neq3 diem heredis. in-
stitutio no recipit diem certu. ff. de heredi. insti. l. hereditas.
insti. de heredi. insti. s. heres in die recipit tñ conditione. Itz
die incerta. ff. de here. insti. l. si quis instituat et. l. si sub con-
ditione. et. l. qui filio et. C. de here. insti. l. extraneum diuerfi-
tatis ro vt dicit Dy. qz qd in se non recipit diuisionem i par-
tes nec recipit diuisionem in ptes teporum et ecotra. ff. d. testa.
mi. l. miles cu herede. s. qd diximus et de usufruc. l. usufru-
ctus et ab initio. s3 institutio heredis no recipit diuisionem in se.
qz no potest qz pro parte decedere testatus imo ca testati
trahit ad se cam intestati. ff. eo. l. ius nostruz. vnde limitatio
tpis habet pro no adiecta et valet institutio p toto tepo vt
in pre. l. hereditas et. s. in diem. vbi do fit institutio sub condi-
tione vel in die incerta que similitur conditioni horu euetus
trahit in tps retro. ff. de testa. mi. l. qd d3. et ideo non videtur
pro pte intestatus s3 in toto testatus cu euenit dies vel con-
ditio. **Prima** glo. dicit vnde sumpta fuit et ponit exem-
pla. scdo signat successiue sex cotraria et soluit. tertio ostedit
regulam iuris cuius cautius formatu. **In** j. glo. ibi actus
legitimi sequit q non recipiut die vel conditione veluti emā-
cipatio acceptilatio hereditatis aditio sui optio tutoris da-
tio in totu vitiaf per teporis vel conditionis adiectione et ibi
hec venditio vedit dñs seruū sub conditione si rationes ipsi
us arbitrio coputauerit. **In** glo. j. ibi exemplificat et po-
nit et Dy. exemplū in auctoritate tutoris q si interpoatur sub
conditione interpositio e nulla. ff. de auc. tu. l. et si conditio-
nalis. et ibi secus. quare secus no. C. de testa. tu. l. j. vbi duas
rationes reddit glo. additur tertia qz obmissuz a testatore
propter diem vel conditionem suppleri potest per iudicem
quod non pueritur et ibi satisdederint tenet Tan. vt refert
Bar. in venerali. xxxvj. q. etia in collatione ecclesie bec co-
ditio potest apponilicet per subditos apponi non debeat d
hoc. viij. q. iij. in summa. Bama. in qone. vj. de preben. dicit
hanc conditionem indebita cum satisfactio no debeat exigi
nisi a suspecto. xxxvij. di. d. syracusane qz vero i tutore datiuo
Ber. Jo. and. a iij

subintelligitur. Ideo non est conditionalis. Item dictum
Tan. cum datur tibi ecclesia si debita eius soluas. vide i spe.
super rubrica de re. per mu. versi. si adhuc querit. et ibi stricti
dixit et ad illos casus restringenda est regula s3 Dy. ut sic ge
neralis regula remanet in contrariu vel intelligat de die vel
conditione contra substantia vt in pri. dixi et ibi veditio Dy.
alle. insti. de contrab. emp. s. emptione. ff. de in die adiec. l.
ij. de peri. et co. rei ven. l. necessario p eptore. l. ij. s. si sub co
ditione. vnde societas locatio madatum et similia que sunt
legitimi actus est q conditionem et diem recipiunt.

Esitationis

cuiusda qua paulopost
doctoratus mei primor
dia disputauit articulus vnus ponetur sup regu
la sel deo. alius autem erat. an ex causa posset pa

- pa dispensatiue concedere q matrimoniu cotraberetur dura
turū solū quousqz fili^o masculus ex matrimonio haberetur:
- Ne mirāda sit questio: scias q rex antiquus habes vnicum
filiū mōachum petebat a papa vt cū illo q matrimoniu pos
set cotrabere dispensaret aut simpliciter aut ad tēpus vt. s.
quia de secundo dicebatur plus filius contētari. **C** Bie pri
mo ad negatiua faciam quattuor demōstratiōes. qru primā
per quattuor similia roborabo vbi tres opi. adducā. Scdo
ad affirmatiua septē rōnes inducam. Tertio solutionem pa
pe referuās tria submittā. **C** Primo allegatur q non pp
duo incōuenientia. primū q cotraberetur ad tempus. scdm
qō dissolueretur iam cōsummatum p copulā. contra vtrūqz ē
diffinitio matrimonij qua dicimus q est maris et femine con
iunctio indiuidua vite psuetudinē retinens. xxvij. q. ij. s. ff. de
ritu nup. l. i. facit. ff. de iur. do. l. i. hic autem est vidualia etiam
pposito ergo non est matrimoniu nec mirū qz et hereditas
non datur ad tēpus vt. s. dixi nec lex recipit filios tempora
les. ff. de adop. si tibi. alias incipit questum nec libertas da
tur ad tempus. ff. de ma. tes. libertas. ij. nec spūale matrimoni
um contrahitur. lv. di. pcepta de transla. quāto. idem ergo
in carnali. quod est expressum. xxvij. q. ij. solet. z. c. aliqñ. i. tñ
q conditio que facit matrimoniu temporale vitiat cōtractū
qz contra eius nām de condi. ap. c. si. **C** Secundo euange
lium Math. xix. prohibet separari per hominē cōiunctos
a deo. xxvj. di. deinde cum concoz. sed papa contra euāgeliū
non dispēsat. xxv. q. j. sunt quidam qz nec angelus dei aude
ret contra euangelium ad gala. j. xj. q. iij. si is qui pceat ergo
nec papa. **C** Tertio cōstat q propter solum adulteriū se
parantur coniuges. durat tñ cōiugium xxvij. q. i. dixit domi
nus et. q. vij. oēs accusationes cū ergo etiā separatis cōiugi
bus auctoritate legis diuine et canonice duret tñ coniugiu
inf. parabiliter fortius eis non sic separatis. **C** Quarto ex
pressum videtur de con. cōiu. ex publico in fi. q papa dissol
uere non pōt matrimonium cōsummatū et qō ibi no. in vlt. gl.
C Quinto ad hāc partē ēt inducitur qō notat Bug. et Jo.
xv. q. vj. auctoritatem in fi. magne gl. qō no. Ber. de transac.
c. si. in. v. glo. quod scripsi post Sof. de spon. du. c. vult.
C In cōtraū allegatur in euangelio caueri q in ore duozū
vel triuz. zc. Math. xvij. sed hoc imutat papa addēdo vel
minuēdo patet. ij. q. iij. presul. s. de test. in omni de conse. di.
iij. paruos. et vide no. eo. ti. plural. **C** Scdo dispensat cō
tra diuinum pceptū de soluendis decimis. s. de de. ex par
te z. c. a nobis vbi de hoc. **C** Tertio contra diuinum pceptū
permittit recipi aliquid vltra sortem qō ē vsura. xiiij. q.
iij. pleriqz. Illud patet de vsur. c. i. z. c. salubriter. **C** Quar
to dissoluit matrimonium vt pre. dec. ex publico z. c. veruz. et
iā cōsummatū inter iudeos ad quos tñ dicta fuerūt illa ver
ba quos deus cōiūxit zc. de cōsang. et affi. de infidelibus. nec
in his facit cōtra euangelii vt homo sed vice dei. xxvij. q. ij.
quos deus. s. de trans. per totū. **C** Quinto ipsius auctozita
te spirituale mōnitiū cotrabit ad tēpus. vij. q. i. pastoralis.
C Sexto ponderat terminis questionis mōnitiū potest
esse perpetuum puta si ex illo filius masculus nō haberetur
et hoc videtur sufficere ar. ff. de lega. i. cum res. s. si. de condi.
inde. l. sufficit. **C** Septimo facit ad predicta qz etiam i ma

trimonij imutat generalem obseruatiā ecclesie de cōsang.
et affi. non d3. et naturas rerum de cōse. di. ij. reuera et dispēsat
supra ius de concef. preben. proposuit. **C** So. ne lingua trāsi
ens super terram os ponat i celum contra id. xxj. di. in tātū
ipse papa de cuius potentia queritur questioez soluat consu
lendum tantum sibi est q abstineat: sed si dispensat multis
videtur q dispensatio teneat secundū quos. c. sunt quidam
non vetat papam contra euangelium causa dispēfare s3 euā
gelia destruere vt ibi no. Lauren. et de ipsius potētia in spe.
de leg. s. nunc ostendendum. versi. lxxxix. contra ipsam ibi vt
de i. s. nūc breuiter.

C Regule iuris ciuiliū huius littere. A. sunt be.

Alterius

circūuentio alteri non pre
bet actionem.

Crus legitimi vt. s.

Liud est vendere aliud venditioni consentire.

Refertur ad vniuersos qō publice fit p maiorē partē.
Burdū est plus iuris habere eum cui legatus est fun
dus qz heredem siue testatorem si vniueret.

Bētia ei^o q reipu. cā abest neqz ei neqz alij dānosa ēē d3

Dea q nō habent atrocitatē facinoris vl sceleris in his

ignoscitur seruis vel dominis vel his qui vice dominozū sūt

veluti tutoribus et curatoribus obtemperauerit. **C** Sēper

qui dolo fecit quo minū haberet pro eo habendus est ac si

haberet. In cōtractibus successores ex dolo eozū qbus suc

cesserūt nō tñ in id qō peruenit verum etiā i solidū tenetur

hoc est vt vnusquisqz p ea parte qua heres est cōdemnetur.

Beneficium

idest canōia h respē

ctu oē ecclesiasticuz

perpetuū bñficiū dē canonia de quo vide qō

dixi. s. eo. li. de elec. c. i. super ver. canonij.

C Glo. prio ponit exemplū z ius nouū su

per huius regule rōne fundatū. Scdo no. casum imprescri

ptibile z de silibus remittunt. Tertio ponunt quadruplicē

significationem bñficij. Quarto quid sit instituire z ad quē

spectat circa id duas obiectiōes soluendo. Quinto de dicti

one pr. ponit diuam inter affirmatiua z negatiua locutio

nē. Sexto signant z soluūt tria cōtraria loquētia in proprie

tate ecclesie vel in prouentibus tñ vel in iure eligendi. Se

ptimo ad qōnē de clerico a quo titulus petif arguūt p z cō

tra z ponit duas opiniōes cōtrarias qō distinguēdo cōcoz

dāt. **C** In glo. i. ibi herēnius sola salarij perceptio non fa

cit dcurionē eū qui nō legitie creatus ē. z ibi seruus vbi dē

cū beneficio affici hominē si iter sit hois. **C** In gl. ij. ibi qui

etiā filiusfamilias pōt esse arber z iudex in cā patrio.

C In glo. vlt. ibi de acq. pos. l. i. possessio dē peduz quasi po

fitio z nāliter tenetur ab illo q ei insitit. z ibi actor casu. vbi

s. s. proxio. **C** In glo. i. ibi tribuere. Sciēdū ē q Dy. qui nō

fuit canonista vñ z hanc gl. Ber. stati allegatā dicebat esse

in dec. frequētibus de insti. z de casu dec. questioē forma

bat infra eodē indultū volens hāc regulā qz pria erat copi

ose glosare sicut de prima filia patrefamilias facef cōsueue

runt se cōtulit ad sum. Hosti. de insti. z aliqd vltra: z cōtra

ibi descripta subtiliter posuit dicēs q institutio ē alicuius bñ

ficij verbal collatio. Inuestitura institutionis vl collationis

cōfirmatio vel declaratio. Aditio in possessionē preceden

tium institutionis vel vestiture executio. z sic p3 fm eū q h

tria sunt spēs distincte z distincta iura: vt p pñm tribuat ius p

prietatij. per scdm cōfirmetur. per tertiu ius possessionis z

quasi ius administrationis nec per hoc inferf aliqd cōtradi

ctozū: vt dicat possessio z quasi possessio in eadē re concur

rant qz cōsiderato iure beneficij qō est icorporale dē qñi pos

sessio: p3 sideratis reb^o corporalib^o ipsius beneficij dicif vera

possessio. Et dat similia de iure ciuili primū in institutiōe be

redis q institutio pcedit per dispositionez verbalem. scdm

institutionis illius irruocabilis confirmatio per testatoris

mortē. tertium institutionis z confirmationis executio q con

tingit

tingit per aditionē hēditatis et p subsequēs adminiculū. s. apprehēsiōnez possessiōis que ad acquisitionē possessiōis necessaria est s; non dominij. ff. de ac. poss. cū heredes in prin. et de bo. pos. c. i. et ij. Idem in datioē tutoris q̄ sit primo a testa- toze scōdo cōfirmat a iudice datio illa verbalis. ff. et c. d. testa. tu. et de cōfir. tu. tertio sequit decretū iudicis administratiōez pcedens. C. arbi. tu. l. si. et in auc. vt bi q̄ obli. §. p̄t. Idē i feudo. Sit enim primo feudi p̄cessio. secundo inuestitura que est precedentis cōcessiōis p̄firmatio. tertio in possessionem inductio que est p̄cessiōis. et inuestiture real̄ executio vt i. ti. quid sit inuestitura colla. x. et licet fateatur p̄dicta nō esse per omnia similia tamen similitur quoad ordinē successiuū. **S**ubdit demū q̄ p̄dictorum defectus facit institutio- nem nullam que vt sit canonica debet esse habilitas in insti- tute instituto et institutionis forma de his in vltima glo. Sic et tutoris datio tūc est legitima quando is dedit qui da- re potuit is accepit cui fuerat dandus is datur cuius dan- di facultas erat et pro tribunali decretum interpositū est. ff. de p̄fir. tu. l. naturalis. §. si querat vt dicit dy. hic in sua noua q̄- stione si de substantialibus aliquid deesset vitaretur institu- tio. ff. de transac. cum hi. §. si p̄tor. secus si obmittat leuia et non substantialia. ff. de ven. inspici. l. i. in fi. Tractat etiā hic **Dy.** quod scripsi de his que fi. a ma. pte ca. ex ore. super. iij. glo. quare aliud in traditione clauium q̄ anuli libri vel bacu- li. Querit demū si institut^o vbo et inuestit^o anulo inducat in possessionem vnius rei beneficij nomine illud et aliarum an intelligat acquisita possessio illius tantū vel illius et aliarū q̄ habeat possessionem oīum alle. ff. ad treb. l. restituta in prin. et ff. de ac. pos. possideri. §. q̄ aut. dicit autē q̄ licet suade- ret equitas hoc ius scriptum vult contrarium qz licet heres adeundo omnium hereditariarum rerum acquirat dominū non tamen querit singularis rei possessionem nisi illam ap- phēdat vt. d. l. cum heredes. ff. de acquirē. pos. et si q̄ testa. liber esse ius. fu. l. i. §. scēuola. **L**ex restituta loquitur in trans- latioē dominij ad quā sufficit verbalis hereditatis institutio vt ibi et l. facta. C. eo. ti. Item. l. possideri nō dicit q̄ p̄ posses- sionē fundi acquiratur possessio aliarū rerū s; singulariū p- tium ipsius fundi. Item querit an fact^o sit cōferētē fuisse ha- bilem tpe quo cōtulit l; postea factus sit inhabilis et tenet q̄ sic ad hoc. eo. factus legitime vbi videas p̄cor. quas ad hoc allegat sup prin. i. glo. **I**n p̄nū inducit. ff. de iniusto rup. et irri. testa. si quis exheredat. §. irritū insti. qui. mo. te. infr. in prin. et §. nō tñ vbi vitiatur testamentū si propter delictū vel factum suum supueniens testōz p̄dit ius testādi. **R**ndet q̄ testamentum erat reuocabile s; collatio b̄ficij nō et faci- lius vitatur primū q̄ secundum. **I**nde ē q̄ donatio inter vi- uos non vitatur pp supueniens delictū donātis. C. de bo. dam. si quis post. sed donatio cā mortis sic. ff. de dōa. causa mor. l. si aliq̄ rō qz p̄ria iruocabil. scōdo reuocabil. **D**e instituto ē querit idē et tenet q̄ sicut hēs debet eē capax tpe testānti mort^o et aditiōis. ff. de b̄f. insti. si alienum. §. i extra- neis. sic et iste debeat eē capax tēpore collationis inuesti- ture et possessionis nec nocet fm eū si intermedijs tēpōribus iter p̄dicta fuerit inhabilis. ff. de here. insti. l. et si in p̄ditione. §. solemus cum. l. seruū meū. nulli dubium autē quin pp inha- bilitatē supuenientē ex delicto p̄iuati possit pp aliā coad- iutor dari. **C**irca hāc q̄onem vide q̄ scripsi d̄ cleri. egro. e. pen. in prin. format demū q̄onē de illo qui credebat habere ius cōferendi s; nō habebat ad partē q̄ collatio nō valet in- ducit. ff. de re. eo. qui sub tu. qui neq̄. de admi. tu. l. ticiū. §. q̄ re. de eo qui pro tuto. l. si is qui. in quibus nō valet facta per eum qui credebatur tutor sed nō erat. **A**d contrariū inducit. l. barbarius. et ff. de sup. le. l. i. i. fi. C. de testa. l. i. et de sen. et iter. l. arbi. et hoc tenet dicēs p̄traria loqui erroze singulari q̄ veritati non nocet. ff. de ac. here. cū qdā. §. q̄ dicitur. d̄ sup. le. l. labeo. §. verū. l; in fructibus p̄sumptis ēt singularis er- roz facti vel iuris excuset. C. de rei ven. certum. dicit tñ q̄ fm theologos forisā in principali p̄trarium dicere veritate cō- perta. **S**olutio ista **Dy.** vt cōtra casum dec. consultationibus de iure patro. vbi credulitas sine pos. nō iuuat sed forisā ipse

intellexit de eo qui credebatur eē ille p̄relatus ad quem spe- erat collatio. **S**ubiungit q̄onē de canonico qui recepit p̄re- bendā d̄ manu p̄relati nō legitime instituti an petere possit ip- sum p̄latū remoueri vt nō legitime institutū et banc latis p̄se- quitur. tenet tamē q̄ possit si defectus institutiōis p̄relati nō procedit ex facto vel voluntate canonici. ff. de proba. l. qdāz. ff. de is q̄. vt indig. l. post legatum alias si ex eo pendeat et sciēter recipit non agit. secus si ignoranter allegat ad pri- mū. ff. de inoffi. te. si pars. §. vlti. et l. nihil. ad §z allegat. eo. ti. mater. §. ceterum. et l. eum q̄. **A**d solutionē facit. §. de his q̄ fi. a ma. par. ca. ex ore. et quod ibi no. in glo. pe. et §. de trasac. ex litteris. et q̄ ibi no. d̄ vltimo quod hic dicebat soluendo quedā contraria. **T**ad id quod dicitur reservationes legato- rum perire legatione finita vide. §. eo. lib. de offi. lega. p̄re- senti super verbo vacuari. **I**n glo. vl. ibi cū ecclesia. dice- bat **Jo. mo.** q̄ cōtraria loquuntur in potestate actiua h̄ loq- tur de passiva. et ista differunt. facit de cle. ex cō. si celebrat. §. eo. li. de elec. nullus in prin. et c. ex eo q̄ in fi. et ibi. c. iij. vnde **fm Dy.** vicarius epi vel caplm vacante sede. id si possit q̄ d̄ dic. vt. §. eo. li. de offi. vica. c. fi. d̄ isti. c. i. ne se. va. c. vii. et ibi. c. vlt. q̄ d̄ dic vt ibi no. in vlt. glo. in confirmationibus eni lo- cū habet sed non in collationibus vt ibi. **I**te da exemplū p̄ dec. ij. eo. li. de elec. et per regulā actus hoc eo. ti. et ibi ordina- rij. et ibi de hoc per archi. et licet plura ibi recitet omnia ha- bentur p̄ remissiones huius gl. **T**enet autē q̄ sequit in gl. cū moderamine q̄ statū subdā et ibi dilecto. tenet archi. in p̄re- dec. ordinarij. q̄ si ordinarius visus est in possessore consen- sisse tacite vel expresse. q̄ tunc non coget eū ad titulū osten- dendū de his que fi. a maio. par. ca. ex ore. poterit tñ ipse licz sit collator docere collationē p̄tra ius factaz per hāc dec. di- lecto. in fi. cuius verba possit archi. i dec. ordinarij.

Iccirca regulam istam satis instetimus et ideo breuis hic erit q̄o dispu- tata quōdā per do. **I**aco. can. bonon. et est talis **Datus ē executor p̄ papā ad prouidendū mibi**

de beneficio in certa ecclesia querebat an in prouidendo de beneficio per lateranē. concilium ad papam deuoluta cano- nica esset institutio i hac non instabimus qz ē hodie expedi- tum q̄ sic per cle. de p̄reb. si de beneficio. **E**t p̄io ar- guit q̄ sic scōdo cōtrarium et his cōtrarijs r̄ndetur. tertio po- nitur disp̄tant^o soluto q̄ reprobatur. **A**rguebat ergo ipse q̄ sic ex voluntate mādātis que sequēda est et si sit. xix. di. in memoria. et itentio p̄sideranda de rescrip. mandatū. et ratio q̄ delegantē mouet et c. eo. ti. super litteris in fin. et cum mora collatoris non purgetur in hoc casu de sup. neg. p̄re. l; si exe- cutor conferre non possz pati possz ecclesia defectum mistro- rū p̄tra mentē iuris de cle. non resi. c. p̄r. imo si canōici se op- ponerent non essent audiendi. §. de elec. cum inter. R.

Ad contrarium inducebat q̄ forma mādati q̄ exacta di- ligētia est seruanda id non patiebatur qz cū papa scribēdo p̄iudicat ordinario collatori tūc videt facere gratiā spā- lem. qñ vero est deuoluta ad eū collatio non est gratia cū ha- beat necesse conferre et in necessitatibus non sit liberalitas. **S**ed ad hanc rationem responde per no. de p̄reb. relatum **I**n vlt. glo. addebat q̄ rescripta secundum ius intelligenda sunt et sic secundum ius faciēda est prouisio de offi. dele. ex p- te. ff. de confir. tu. l. tutores. hoc concedo sed nō obstat deci- sioni iuris noui. subdebat q̄ littere videbantur surreptitie quia non faciebant mentionem de vacatione tanti tēpō- ris quare non valebant de rescrip. cum dilecta. **S**oluebat q̄ si in litteris dicebatur volens facere gratiam specialem de il- lo prouidere non potuit allegabat de concess. p̄reb. cum no- stris. et c. litteras. paruz vel nihil vrget illa clausula quā per remissionem. §. dedi. nec obstat dec. in fi. alleg. qz non sequit si non valet rescriptum ad beneficium de alterius colorata possessione facti non faciēs mentionem. ergo nec valet nō faciēs mentionem q̄ collatio spectet ad papā. constat eni q̄ magis impetrabile est beneficium quādo solus cōcedēs leditur q̄ sit cū leditur tertius et largior sit impetratio p̄io

Her. Jo. and. a iij

casu quam secundo de consue. cum dilectio. et quod dixi de
transla. c. vit. super vlti. glo. et quod no. in clemen. de offi. de
leg. c. vni. in magna glo.

Una fides lxxiiij. non patitur nisi non

sustinet: non permittit
et ibi exactam hoc proprie est quod soluit ab initio
ff. de ver. sig. si debitor. habet tamen hunc locum etiam cum
debeno nulla coactioe adhibita quod debebat soluit. satis enim
est quod exigi poterat ab initio ex quo debebat ut in l. pre. exi-
gat ab eodem nec obstat ff. de noua. l. fundum cornelianum nam
ibi erant solutiones diuersae. et ex diuersis causis ducetes ori-
ginem et ideo exactio vni non impeditur per exactioem al-
teri nisi omnes cae essent lucrativae. ff. de ac. et ob. l. omnes.
Item in illa lege vna obligatio erat super fundo alia super esti-
matione et sic super diuersis praedit duplex exactio et non super
vno. **By.** ponit hunc casum de eo qui prius stipulatur fundum
postea non aucto nouam stipulatur quatenus fundus est contestata
lite super fundo si detrioris sine culpa debitoris consideratur
praesens estimatio sed in altera petitione venit estimatio quae
fuit tempore scilicet stipulationis. **C.** Prima. glo. dicit unde su-
pra et ponit exemplum dicens etiam in penis regulam pro-
cedere. secundo dicit regulam veram ubi vnica exactio com-
petit. tertio arguit ad questionem. **C.** In glo. praia ibi bona
fides sequitur non patitur ut bis idem exigatur et ibi. **S.** cond-
natio. si ego legatarius sub conditione egi contra heredem de
tabulis exhibedis et quia non exhibuit condonatus est ad inter-
esse id est ad solutionem legati existente postea conditione non
agat ad legatum secus si illud interesse fuisse consecutus a ter-
tio non exhibente ut ibi et ibi o. c. condonatus ad certum tem-
pus in exilium si tempus perfererit in carcere ulterius in exili-
um non mittitur et ibi. **S.** sed si plures in l. aquilia pena vni
non liberat alium. **C.** In glo. i. ibi ab eodem dicebat ergo **By.**
regula intelligenda ne ab eodem exigatur vel ab eo quod ex acto
causam habet vel qui contra exactum esset habiturus regres-
sum et sic soluitur de illo quod dolo desit possidet a quo agens
consecutus sit estimatione nihilominus agit ad rem contra
possessorem. ff. de peti. her. nec vllam. **S.** Item si quis. de so-
lu. stichus. **S.** dolo. dicit tamen per. l. ff. si fa. fur. se. dicatur. l.
quotiens et de re. eo. qui sub tu. vel cu. l. illicite et de re. iud. si
quis dolo. **S.** si quis creditorem quod petes ab alio quod contra ali-
um habiturus esset regressum audivit per pale. **S.** Item si quis
et. **S.** dolo et. **S.** condonatio et ibi. **S.** sed si plures. **D.** osti. in dec.
ij. quod metus causa. dabit doctrinam quod vno solvente alij
obligati liberantur quando petit actor quod sibi abest et eis
adest vel quando pena pro priuato comodo est inducta: secus
si petatur quod eis non adest vel cum pena pro publico co-
modo inducta est vel est pura pena ibi videas super glo. j.

Ita disputanda videtur ma de

qua remisi i glo.
an res et pena simul peti possunt. Et est opi. dicens
quod si pena succedit loco rei debet petens altero
esse contentus. ff. pro so. si quis a socio et l. q. si. et ff. de acti. ep.
l. pedia facit haec regula si non succedit loco rei tunc peti pos-
sit vtriusque. ff. de arbi. si quis rem. **D.**anc posuit **Archi.** in pre-
ca. si ecclesie. et vide quod not. xij. q. ij. ep. q. macipuz in vlt.
gl. **S.** quia **Ja.** d. bel. disputavit et soluit distinguendo an pro-
missor pene puenit aliquid dare tradere vel facere ipsi stipula-
tori aut alteri quae stipulanti aut puenit stipulanti aliquid facere
coram iudice vel arbitro aut conuenit si facere et quoniam ad lram
posuit super. l. si pacto. **C.** de pac. et d. ma et per eu super. l. si. ff. d.
eo quod cer. lo. et vtriusque habet ideo non insistit. et vide per **Rof.**
rubrica d. acti. ex stipulatu ad icertu. **S.** q. r. si pmitto cum se
quetibus et per cy. post pe. **C.** de trasac. cum pponas. vide et quod
scripsi post **Dost.** de ar. dilecti super vl. gl. et facit quod ipse no. in
su. de ar. **S.** qualiter. **S.** et nunquid religiosi cum se. **D.**oc at scias
quod ad regulam pertinet quod siue pena puenit ad succedat loco rei ut
d. dixi. siue loco intereet totius vtriusque actor alterus eliget et illo
eet contentus per leges praedictas si quis a socio et l. pedia. ff. de pac.

rescriptum. **S.** si pacto. nisi quatenus vnus excederet reliquum ut ibi.
ad praedicta facit. ff. q. sat. da. co. l. ij. **S.** si quis ius vo. no. ic. l.
si. vbi de hoc et. **S.** d. fideius. c. ij. et. **ij.** Et sit ro. q. p. ea i eo quod co-
currit succedit loco intereet et bis idem vi. ee. d. ductu i vtraque ob-
ligatioe et io sufficit alterum solui ut h. et. ff. de v. ob. l. q. bis idem.
S. si apponit loco particularis intereet ut quod illud particularis stipu-
latus suus si mutuum si reddas certa die tunc **S.** **De.** praedictum pe-
tit vtriusque. ff. de ac. et ob. traiectione i pn. **S.** at dubitatur an lo-
co intereet an pp. puniendae contumacia vel contempus sit apposta
presumendum ut quod loco intereet. ff. si quis cau. si duo. **S.** vbi apparet
pp. puniendae praeterea vel contempus apposta non est loci regle cum
tunc non idem **S.** diuersus sit quod petit ibi vide pleni vbi remisi.

C. Huius littere. **B.** vnica. regula restat.

S. na fides vt. s.

S. na fides tantum de possidenti parat quantum veri-
tas quotiens lex impedimento non est.

tertium lxxviii. et vltima dicit **By.** quod sic fa-

ceret verba legis et hinc iniam. Item
hinc iniam tamen non fuerit verbis sunt paria. ff. de v. sig.
nomis. **S.** vbi. ita est ratio facit et verba et hinc iniam et facit hinc iniam
tamen paria sunt putat alle. leges quod alle. h. glo. si dicit hac metem
huius regule. **P.**ria glo. ponit exemplum et pro ma remittit.
C. In. j. glo. ibi si cum essem. si mulier cum de fideiuberet praestitu-
it principale dicitur i fraudem praestitit velleyanum. et ibi fra. sit
fraus legi cum sit quod fieri noluit aut vetuit. **C.** In gl. i. ibi **Sto.**
dy. h. plequeis illos quatuor modos fraudis ibi notatos dicit
alios quos ibi scripsi sat. **F.** dubitantes ad illos. tractat et h. de
eo quod ibi scripsi an licet offendere verba et non mentem.

Ec regula facit ad questionem disputata

hic per do. **S.**uil. de petra
lata de monacho qui bene desert habitum mona-
chale sed cooperatum habitu clericali quod sit apo-
stata quod vi hodie approbatum per cle. de vi. et ho. cle. qm i pn.
et v. at religiosi vbi d. h. **P.**ropter quod abbeuatur quod h. adda
quod allegationibus prius non deo et noua iura prius ga. ad quod
primo allegabat quod si eet apostata quod d. h. iura tractantia
loquunt de bis quod relicto bitu et ordine ad seculum redeunt de
apof. c. i. et. c. tue. et. l. di. c. vl. **S.** iste si dimisit habitum ergo et.
C. Ad hoc respondetur in fi. **I.**te quod monitio non processit ar.
de sen. exc. in audientia et c. contingit. iste non est casus quo
requiritur monitio ut patet. **S.** eo. li. ne cle. vel mo. c. ij. et vide
tur sufficere veritas habitus in effectu de consue. quanto i fi.
et opinio debet cedere veritati de re. iudi. cum iter vos. **S.** acit
C. plus valere quod agitur per totum item vestis clericalis tan-
quam superflua non debet vitari. ff. de ver. ob. que extrinsecus
de reg. iur. non solent. nec vitale per inutile vitatur. xij. q. ij. si
quod. **C.** Responde ad praedicta quod vitas monachatus non tol-
litur per opinionem putantium eum clericum nec per vestem
superflua vel inutilem sed stante monachatu ex culpa liga-
tur. Et iste monachatus habitus religiosus adheret. ergo sit reli-
giosus. ff. de rei ven. que religiosus. ut sic magis dignum at-
trahat ad se minus dignum de conse. eccle. vel al. quod in du-
bis in commiscibilibus et his que inseparabiliter adherent
et sine vitio procedunt praedicta. hic secus per omnia. et facit
de vi. et ho. cle. cum decore. puto quod precedent. c. i. deus qui
voluit allegare sed istud de pape licetia. Item iste non muta-
uit animum ergo nec habitum dimisisse videtur ar. ij. q. ij. p. v. a
ricator. Item deus carne nostras veluti quoddam velamen
induit. xij. q. ij. vltimam et nihilominus vera deitas in suo sta-
tu permansit. adde et vera humanitas de here. cum. xps i cau
qui sequitur cedit natura miraculo d. cele. mis. cum marthe. **S.**
quasi sic et in sacramento altaris est verum corpus l3 sub
spe panis et vini. de conse. di. ij. verus et in dubio presumi i me-
liorem partem de reg. iur. est ote sed hic i facto nil dubium.
C. E contra quod apostata videat quod iste cum boue et asino vult
arare quod hodie non licet. **S.** de apof. quidam. Item quod iste
in habitu suo religionem non ostendit unde fingit habitum di-
misisse. de sen. exc. c. coringit. ij. et per exteriorum habitum pre-
sumim⁹ eius mentem mutata de psu. ex studio. **I.**te si habitus
iste est

iste est exteri^o clericalis presumim^o eum interius clericalem
xxij. q. v. humane aures. Item deferens vestes clericales de-
bet clericus iudicari de sen. excō. si iudex eod. lib. v. sic. iustū
est. et sic non religiosus. xxvij. dis. q. interrogasti.

Ctem cū ipse recipiat habitū quem nō potest habere cū
pino piori habitui renūciat ipso facto arg. de pben. de mul-
ta. Item modicū fermenti totā massam corrūpit. ix. di. si ad
sacras. **S**ol. cum iste religiosus iustā causā transforma-
tionis sui habitus nō alleget indubitanter dico ipm eē apo-
statam et qz tali habitu nō vteret in claustrō vt in extrauag.
ne cler. vel mona. grauis. quam hodie nō habem^o licet ipm^o
mens habeat in parte. §. eod. lib. ne cleri. vel mo. c. ij. et quia
deferri d3 desup de vi. et hone. cle. clerici et qz publice d3 ab
alijs distingui de iude. in nōnullis. et qz nō dicit portare nō
portando vt d3 de reg. iur. qui ex timore.

Contra eum. lvij. leges largissime ponit
sic in eodem. p̄ctu facienda fa-
cit. §. de consue. cum dilectus. Prima glo. dicit

vnde sit sumpta ponit exemplū et ad alterum remittit. scōo
succesive signat et soluit. vij. p̄ria. etio distinguit p̄ncipalr
v. mēbra sextum et septū addit in fi. **I**n. j. glo. ibi in cōtra
venditiōe sequit ambigū pactum cōtra venditorē
interpretādū est. ambigua aut̄ intētiō ita recipiēda est vt res
salua sit actori et ibi. si qz intētiōne vide. §. e. cū sunt in p̄nci.
vl. glo. et ibi ambiguis. ij. sequit oratōibus maxime snia spe-
ctanda est eius qz eas protulisset. et ibi qdaz loquit de illo qz
instituit aliqū herede si reliqas suas in mare p̄iciat et ibi tū
cia falcidia inducitur cōtra volūratem testatoris. et ibi si is
qui nauem non sufficit sentētia vbi edictū volūratem requi-
rit. et ibi nō aliter seq̄ a significatione verborū recedi si opor-
ter qz cuz manifestū est aliud sensisse testatorē. et ibi legato
vt homine legato debet nō optim^o nec pessimus. et ibi si do-
mus. si testator legauit domū nec appet de qua senserit he-
res ex domib^o quas habebat qz voluerit dabit legatario si
nullam domū habebat derisoriūz est legatū. et ibi qui duos.
habens duos seruos legat vnū ex his nec apparet quem le-
gataris eligit. et ibi si generaliter sequit seru^o vel alia res
legetur electio legatarij est nisi aliud testator dixerit. et ibi
duo sunt hanc et. l. nominatū que sequit vide de offic. deleg.
quādo abbas in glo. penul. circa mediū etiam ibi cū ex plu-
ribus vide de offic. ord. si sacerdos in glo. penul. et ibi volun-
tas defuncti sequit questio in estimatiōe iudicis est. et ibi. l.
vlt. in fi. generaliter petens omne ius suum in iudiciū dedu-
ci. et ibi. §. j. iudicium reddit in inuitum. et ibi illud. §. penul.
locus est tributorie etiam cum dominus negat deberi alias
expediret domio negare et ibi. §. dam^o alias est verfi. sub. §.
ij. qui p̄misit ephesi aut capue si eius esset electio vbi pete-
retur nō iret ad eum locū vt nec peti posset. et ibi. §. nihil se-
quitur interest an quis taceat an obscure respōdeat. et ibi in
ambiguo sequit sermōe non vtrūqz dicim^o sed illud dūta-
rat qz volum^o. et ibi in venditiōib^o. in veditiōib^o attendi-
tur p̄sensu vnde si in venditiōe diffentiāt in precio vel in re
imperfecta est emptio. et ibi. l. ij. in p̄nc. error litigantiū non
prorogat qz ibi deficit cōsensu. et ibi quotiēs. ij. sequitur in
stipulationib^o ambigua est oratio. comodissimū est id acci-
pi quo res de qua agitur in tuto sit. et ibi eum qui id stipula-
tur sequit mibi et titio. x. dare spondes verisimile ē sup vna
x. cōiter mibi et titio stipulari. et ibi obscuris. vide i regla in
spicim^o statiz allegata et ibi quicqd scōm p̄missōre nterpre-
tamus qz licitum fuit stipulatori verba late cōcipere. et ibi si
quis alias qui ex plurib^o fundis. si stipulatus suz vnū fundū
ex plurib^o qbus idem nomen erat electio est p̄missōris. et ibi
ab excoctore appellatio ab illo qui male interpretatur snia.
In glo. j. ibi veterib^o p̄ quam. l. et ff. de ser. vr. p̄re. si ar-
bores. §. hec lex et de p̄bē. emp. cū in. l. et. l. labeo ponit Dy.
in eo qui vēdēs et tradēs domū dicit stillicidia vti nūc sunt
ita sint. videf dicere qz domui vendite debeaf a vicinijs ser-
uitus stillicidiōz nō eō qz domus vendita debeat seruitutē
vicinijs et ibi fuisse ab emptore §. ff. loca. ea. l. vbi sit interp̄e

rio p̄ locatore qui ea verba ptulit. Sol. ibi fauore locatozis
tantū pactū appositū erat et ideo §. eum nō sit interpretatio
ne offenda^t regula. §. e. qd ob gratiā. Et ibi aut in sentētijs
aut in stipulatiōe p̄tozia et tunc p̄tozis erit interpretatio. ff. de
p̄cto. stip. l. j. §. fi. et. l. in p̄tozijs. Dy. et ibi minimū. et hoc si
ambiguitas ē in volūrate relinque^t si in adimēte subdisti-
guit Dy. put no. ff. de re. du. si fuerit in gl. asipe. aut est icer-
titudō p̄sonaz et rerū aut rerum tm̄ aut p̄sonaz tm̄ et ibi p̄-
ferēte sit actor vel reus fm̄ Dy. qui allegat qd no. in. l. si qz
itentiōe et ibi vt ibi no. et eo. ti. p̄ tuas et in p̄re. dec. in p̄nia in
iii. glo. et ibi cū cessante et pleni^o ibi scripti et in fi. et. §. de offi.
oz. ordinarij. §. si vō et ff. cod. ti. l. nerati^o et vide qz dixi post
Inno. et Hosti. et Lōpos. de rescrip. cām sup glo. pe.

b **Ec regula** facit ad solutionē qōnis
p̄ me disputate quā feci

i vno mēbro distinctiōis vt i fi. patebit. Et erat
qō an epus ad quē erat deuolutū ius eligendi abbatem in
monasterio sancti Stephani teneret eligere de gremio sc̄i
Proculi cū monachi sancti Stephani tenerent ad id et est
s̄ilis qō de qua dixi. §. e. li. de iurepa. c. j. sup verbo semestre.
Et primo ad affirmatiuā allegant. vij. sc̄do. iij. ad nega-
tiuam. tertio de qōne excludunt duo casus indubij et datur
sol. tria mēbra distinguēs. **Q**uod ergo de gremio sancti
Proculi eligere teneret inducebat regula hui^o titu. is qui
in ius cum cōcord. p̄ quas dilatarī pōt allegatio. **S**c̄do
facit de elect. ne p̄ defectu vbi in casu deuolutiōis p̄pter ne-
gligentiā dī qz ipsa eligēdi potestas ad supiorē deuoluitur
illud relatiuū ipsa h3 denotare qz illam potestātē et nō aliā
recipit ep̄s quā hēbant monachi tenebif ergo ad id ad qd
illi tenebant facit de elect. cum in veteri. ne vna via p̄hibitu
per alias concedat cōtra id de p̄cur. tue et. §. eo. cū quid vna.
Tertio res de vno ad alium transit cū onere suo. xvj. q.
j. si quis laicus de deci. p̄stozalis et. c. cum nō sit. ff. de p̄ben.
emp. alienatio de pactis inter debitorē. istud aut̄ erat onus
queri de testi. rainutius ad fi. et hoc etiā si ad alium iudices
appellatio vel aliter diffinitio deuoluaf vt ibi ergo p̄suetu-
dinez monasterij seruabit ep̄s ad quē est deuoluta p̄uisio.
Quinto bene facit. C. de impu. et al. sub. l. hūanitati vbi
in exemplari substitutiōe que sit filio vel nepoti furioso per
patrem vel auū illos necesse est substitui quos ille institue-
rat vel qui ad eius successiōne veniret. **S**exto facit. ff. de
sol. l. j. vbi debitor ex plurib^o causis simpliciter soluēte cre-
ditor in quem deuoluit ius imputādi ex quo soluēs non ex-
pressit in illam causāz d3 imputare in quā soluēs factur^o cēt
sic ergo hic facit ep̄s qd illi facturi fuerant. **S**eptimo
p̄ hac parte facit qd post Hostiē. scripsi in decr. ne p̄ defe-
ctu sup vlti. glo. et clarius qd scripsi eod. ti. publicato in vlt.
qōne vbi p̄. l. ff. de iure fil. nō intelligit si posteriori credito-
ri h̄scus succedat eo iure vti quo vsurus erat cui successit dī
xit post Vincē. Lōpost. Pe. et Abb. qz si publicato scruti-
niō negligent canonici eligere superior ad quē deuoluit te-
net illū eligere de quo fuerat scrutiniū publicatū. **A**d p̄riū
adducit. C. cōia de le. l. vlti. §. sed et si quis. vbi qui succedit
eligenti nō vti eadem potestate quā habebat eligens vñ si
testator legauit seruū quem titius elegerit si ille nō eligit le-
gataris eliget sed nō poterit meliozes eligere vt ille pote-
rat sed estimatiōis medie. ergo et hic poterit ep̄s aliud qz
monachi. **S**c̄do videmus qz sepe res nō transit cuz one-
re suo vnde non tenet emptor ad pacta per venditorē facto
colono. C. loca. l. emptori. **T**ertio constat qz conari de-
bemus qz electio habeat in se qd verbū sonat sed cessat ele-
ctio cum libertas admittit eligendi de elec. cū terra et. c. vbi
periculū ad fi. c. eo. lib. **Q**uarto si per negligentiam ep̄s
ad archiepiscopum deuoluaf correctio ipse irrequisito ca-
pitulo ipsius ep̄s p̄cedit ad correctionē qd episcopus non
faceret p̄batur hoc. §. eod. lib. de cen. romana. §. notoria qd
colligit ex verbo libere corrigat qd est ibi. sic et ep̄s hic p̄-
termittet qd negligenter p̄mittere nō poterant.

Sol. nō loquimur de episcopo in quē p cōpromissūz monachoz delatum esset ius eligendi abbatē sancti Stephani facit de elect. causam que. qz tunc certum est q eligere tenetur de gremio vnde z cōpromittentes tenebant de elect. cum in veteri. nec enim ibi hz aliquid ppiūm sed cōpromittentiū vnde sibi sunt cōpromittentiū tempa limitata. s. eo. li. de elec. si cōpromissari. j. respōso. z tunc pcedit regula is qui in ius. z regula cum quid vna. idē in electōibus vel pui sionibus deuolutis que tamen de iure cōi deberent fieri de certo collegio patet exempluz de pben. cum singula. s. ij. s. eod. lib. Et pbatur hoc in cle. de sup. ne. pre. c. vni. in fine. j. rñsi. z ibi etiā de hoc loquitur autē questio de episcopo in quem ppter negligentia vel delictum monachoz deuolutum est hoc ius de iure cōmuni. s. de elect. ne p defectu eod. lib. z eod. titu. q. q. z tunc distingue aut tenebant monachi sic eligere ex consuetudine pscripta aut ex puiuegio aut ex institutione facta tempe foundationis. Primo casu cum pscriptio sit odiosa z restringibilis solis monachis p iudicabit. z nō episcopo cōtra quem nō est pscriptum z qui negligens in suo iure nō fuit alias p scriberet contra nō negligētem. cōtra id. s. de pscript. c. j. Scdo casu ponderanda sunt verba puiuegij que si respiciunt solum monachos idēz qd supra pime. qz episcopus de quo puiuegij nō loquit ad id nō tenebit alias tenere vt si dicat papa in puiuegio in monasterio sancti Stephani nō pfaciat abbas nisi de monasterio sancti Proculi de verb. sig. abbate vt sic puiuegio ruz verba seruent de puiueg. porro. si dubitaret de verbis iudicamus p episcopo vt eum nō ledat z aliquid conferat vt eo. ti. patientibus. z. c. pastoralis cum cōcor. Tertio casu adhuc verba seruabim⁹ eo saluo qz si hoc vltimo casu vba essent obscura z plata ab episcopo illa interpretabunt ptra ipsum. s. de consue. cum dilectus z p hanc regulā cum concor. z ppter hoc licite aliquantulū exqsite posita est hic bec questio. Joan. and.

Contractus. lxxxv. Dy. hic late p sequitur idē quod tā git glo. scz quomō in quibusdam p̄ctibus venit dolus z lata culpa tantū vt in deposito z p̄cario in quibusdam etiā leuis vt in his qui celebrant gratia vtriusqz in quibusdam leuissima vt in mandato quod est ppter suscipiētis tacitā assertionem qua se innuit industrius cum ppter industriam assumatur. C. man. a pcuratore. Item in cōmodato facto gratia recipiētis tantū casus fortuit⁹ nō venit z ex natura alicuius cōtract⁹ ex quo debeat certa species in tuo nō tenetur de casu ex natura cōtractus sed ppter naturam debiti qz generaliter debitu perire nō potest. C. si cer. peta. l. incendiu. ff. de actio. z oblig. l. j. s. his quoqz z ad. l. fal. in ratione. s. incerte. modo restant exempla regule in leui leuissima z casu quādo nō veniunt ex natura p̄ctuum veniunt ppter pactum z hoc vult regula p̄dicta tamen intellige z prosequere vt plene scripsi supra de cōmo. c. vni. P̄ma glo. dicit vnde sumpta z ponit exempla dicens regulaz intelligi de conuentione honesta z possibili.

C In glo. j. ibi cōtractus quidā sequitur dolum malū dūtaxat recipiunt quidam z dolū z culpam. quidam dolū tantum vt depositū z precarium dolū z culpam mandatū comodatū venditū pignori acceptū locatūz. Item dotis datio tutele negocioz gestorū in his quidem z diligentiam societas z rerum cōmunio dolum z culpaz recipiunt z hoc ita nisi quid nominatim conuenit vel plus vel minus in singulis ptractibus. nam hoc seruabit qd mutuo cōuenit legē enim ptractus dedit excepto eo qz Celsus putat nō valere si conuenit ne dolus prestetur. hoc enim bonafidei iudicio p̄rius est: z ita vtimur. animalū vero mortēs casus qui sine culpa accidūt fuge seruoꝝ qui custodiri non solent rapina naufragiū tumult⁹ incendia aquarū magnitudines impet⁹ p̄donū a nullo prestant. In glo. j. ibi casu fortuito de h tractat hic Dy. dicens qd scripsi de pcur. qui ad agendū. z plenius de cōmodato. c. vni. Jo. and.

Hic regule adaptabim⁹ quattuor qōnes de p̄ctibus aduocatoꝝ vna interserta de p̄ctibus medicomz ab olim disputatas z satis tritas z est p̄ma que fuit domini calis. lxx. de aduocato qui p certo feudo vel annuo salario conuenit patrocinari monasterio sancti andree in omni sua causa z idem fecit scdo monasterio sancti bñdicti bec duo monasteria litigant inuicē querit si cui z cui ex illis patrocinari debet. Scda questio veni. lv. z Damasi. iij. de postulando querebat an eodem salario teneret aduocat⁹ patrocinari appellatōis causaz addebat Dama. ex quo simpliciter recipit causam defendēdā. Et est huic similis questio dñcalis. lxxij. An medicus infirmū recidinantē p salario conuēto curare teneat quam ponit Guil. in spec. de sala. in p̄ncip. vlti. s. tertia dñcalis. lxxij. z Dama. iij. q̄rebat si aduocatus meus cui cōuenerā dare centū si obtineret causaz alias conueni de decem cum transegerit cum aduersario debeat habere centūz. quarta an aduocatus habere debeat totum sala. conuentū ab herede titij intentante actionē quā ignorauit elidi posse ex p̄sona ipsius titij z fuit Dama. scda tit. p̄dicto. In p̄ma qōne alleg. Barto. ad quattuor partes scz p p̄ma ecclesia p scda p neutra z p vtraqz soluit distinguēdo q̄ solutionē due opinionēs sequunt. **C** Probat ergo patrocinandū p̄mo monasterio qz p̄us est tempe: ergo potius est in iure hoc eod. titu. qui p̄ior cum concord. vnde si duobus est legatus vsufructus p̄mo nominatus p̄mo ad vsufructum admittitur. ff. de vsufruc. l. quotiens circa p̄nc. Item p̄ius fuit contra istum acquisita actio p̄mo monasterio quam ex alieno facto perdere non debuit cum alteri per alterum iniūca conditio afferri nō debeat. ff. eod. tit. non debet facit. ff. de alie. mu. iudi. causa fac. l. p̄ma in p̄nci. Nec potuit mutare consiliū in p̄iudiciū p̄mi monasterij hoc eod. titu. mutare cum concord. ergo facta intelligitur secūda promissio saluo iure p̄ioris. xvi. q. j. si quis laic⁹ de offic. delega. ex parte p̄ma. Et in versic. feudoz constir. Frede. de prohibitō. feud. alie. l. imperialē. s. illud. Item illud vniuersale in omni sua causa vniuersaliter z sine exceptiōne recipi debet vt verbuz sonat. xix. di. c. j. z. j. q. j. sunt non nulli. xiiij. q. iij. putant. cum ergo p̄imū pactum fuerit legitimū ergo seruandū de pact. c. j. z. ij. ff. de pact. iur. gen. s. ait p̄tor. **C** In contrariū allegat qz cuz ista consideratis saltem terminis sint incompassibilia recipiendo scdm renūciat p̄mo de p̄ben. de multa de concess. p̄ben. litteras. C. de fur. l. j. facit. s. eod. lib. de elect. vt quis duas cum concord. Item in p̄mo pacto subintelligit si res eodem statu pmanerit. xxi. q. ij. ne quis de iure iur. quemadmodū. ff. de soluti. cum quidam in p̄ncip. **C** Item cū possit eligere seruire cui vult eligendo secundū p̄imum conqueri nō potest sicut dicitur de seruo qui duob⁹ dominis seruire nō potest eligere alterum. ff. ad sille. si quis in graui. s. sed cum omnes. facit. xiiij. q. ij. ipsa pietas. ff. de reli. z sumpt. fu. l. fina. Alleg. etiā qz neutru iuuare debeat ex quo id nō potest sine lesione alterius. xiiij. q. v. deniqz cum nulli sit consulendū cū alterius iniuria. xxi. q. ij. p̄imū circa medium. xiiij. q. v. forte. Item qz pro vtroqz allegari possit inducit quod dicitur de tutore duorum pupilloꝝ. ff. de auct. tuto. l. accipiētis. z quod legitur de Moyse qui causam dei coram populo allegabat z populi coram deo. xlv. dif. disciplina. ff. de post. l. vltima. iij. q. vij. Item si contra patrem. Soluebat Barto. illud monasteriūz iuuandū quod fouet iustam causaz si hoc constat in dubio iuuet p̄imū z scdo det substitutum. z dixit Bug. idēz dixisse in vasallo qui habet duos dominos z dixisse eū z Tan. qz aduocatus ecclesie factus episcopus alteri ecclesie p̄ime seruissz per substitutū. C. de episco. z cleri. ad similitudinē. Idem potest vasallus factus claudus vel clericus si feudum retineat quod etiam ponit Guil. in spec. de aduoc. s. j. s. si. qd si is Ber. in decre. vlt. de postu. in vlti. gl. z vt scripsi Guil. cōcor. in spec. de aduo. s. j. s. si. qd si bz bñficiū tenent sic in beneficiatō qz neutru iuuabit p rōnez dīctā. s. parte scda vsic. allegato: nisi esset prelatus alteri⁹ tm. Sed

Sed ipse Bull. eod. §. v. sic. quid si advocat^o ponit ad litte-
ram que. s. scripti post Bar. Ad primū dictum de ipsa
cā inducit no. de iur. breui in glo. ij. et vide qd de vasallo
no. de feu. §. ij. v. sic. xij. et v. sic. seq. Jo. Bos. Innoc. et Hosti.
dicunt qd sine pena iuuat primā cōtra scōm de iur. tua.
et c. veniens. et c. intellecto. et c. eam te dicit tñ ibi Hostien.
de bñficiato duarum ecclesiarū quib^o equaliter tenet qd sibi
consulit nec assumat ptes aduocati sed mediatoris.

Ad scōm qōnem allegat p et cōtra ponit solut. et dicit
qd concordat. ponit alia opinio distinguens circa quam dōf
remissio et subdit instructio. Inducit ad partē qd tenetur
qz p appellationē extinguit pñciatū. ff. ad turpil. l. j. in fi.
ergo nō est cā finita. Nec videt dānatus qui appellauit. ff. d.
penis. l. ij. §. fi. et cā appellationis eadem cum pñcia. ij. q. vj. si
quis in quacūqz et §. post scōm. C. de pcurato. ita demum.
Item cū pendente appellatione nihil sit inouandū. ii. q. vi.
appellatiōe. ff. nil inno. l. i. ergo inuitus cogit cōsumare litē
quā in cepit. C. de iudi. pperandū. §. pe. cum nil dicat actus
cum supelst aliquid ad agendū. C. de his qui. vt indig. l. pe.
in fi. itez pcurator datus ad cām principalē datus etiam vñ
ad cām appellatiōis. C. de pcur. inuit^o. ff. de pcur. qui pprio
§. item querit. In primū allegat qd alia est cā appellati
onis a pñcipali. ii. q. vi. si epus. vii. q. iiii. osius ergo et c. Ites
sepe ad aliam puincā vel dioc. mittit cā appellatiōis de re
script. nōnulli et. ii. q. vi. §. illo et scōm id aduocat^o cogeret
in alia puincia defendere cām qd est falsus. ff. de pcura. sed
de. §. nō solum vbi de hoc. Item lz pcurator datus ad cām
appellare teneat tamen psequi nō tenetur de pcuratore nō
iniuste in fine. C. de pcurato. inuitus ergo nec aduocat^o. fa-
cit ad hanc partem. ff. de euic. herēnius et per hoc euicaf infi-
nitas de quo no. s. eod. lib. de rescript. cum in multis in pñ.
Sol. Bald. omnes tenere aduocatū nō teneri per scōm
iura et dicit pileum ita tenuisse questiōe. xxvj. Et qd dicitur
eandē esse causā exponit id est idem negociū tamen est ali-
ud iudicium cum alij sint iudices et sic respondet Joā. ij. q.
v. §. post scōm accur. tenet idem. C. de suffragio. l. j. in vlti.
glo. idē no. s. eo. li. de testi. roma. no. in glo. ij. Guil. in spec.
de sala. §. sequit. ver. sed. nūqd aduocatus dicit hoc verū in
distinguit. sed si ante sniaz appellat vel in integrū resti. peti-
tur putat qd teneat si in eo loco cā tractet vñ satis prope. Et
de hoc vide quod dixi eo. §. ver. qd si cā. Et circa hoc vide
as quod plene scripti post Innoc. et Hostien. de pcur. nō in-
iuste in vi. glo. vbi de pcuratore satis dixi quē in hoc equipa-
rō aduocato. facit. s. eod. lib. de testib. romana. iij. q. vij. c. j.
et v. q. iij. c. vlt. ff. de testib. l. fina. hoc scias qd omni casu quo
aduocatus vel alius pcurator perget ad locum alium pro-
pter cām habebit expensas a cliētulo. facit qd dicitur de le-
gato et de teste. s. eo. lib. de rescript. staturum. §. insuper et §.
penul. non enim cogūtur suis militare stipendijs. xxvij. q.
j. iam nūc in fine de rescrip. cuz ex officij. et aduocati militat
C. de aduo. diuer. iudi. l. aduocati in fine. Joan. an. In que-
stione medici que ppter similitudinē huic incidit remittit.
Primo alleg. contra medicū scōm p medico tertio po-
nitur triplex sol. quarum qualibet diuersimode distinguit.
Primo dicit repetenda illa argemēta pxime questiō-
nis que huic conueniūt qd autem medicus teneatur probat
qz non videtur egritudo diuertisse que statim redit de pe.
di. j. diuortium. ff. de diuorti. diuortium. ff. de in rem verso. si
p patre. §. versus. et ad medicum spectat centies infirmū cu-
rare de pe. di. ij. ad hunc instant. Est enim totus homo sa-
nandus ea. di. sunt plures et de hap. maiores versic. sed ad-
huc. nec videtur sanitatem adeptus qui illā retinere potuit
ff. eod. ritu. non videtur. ij. et de acquir. possessio. nō vide-
tur. Et verba cum effectu sunt intelligenda de penitē. di. j.
§. bec autem verba de cleric. non residen. relatum. et nil vi-
detur actum et c. de renūciatio. c. j. C. de his qui veni. eta. im-
petra. l. penul. in fin. Item egritudo surrogata pme eadem
cum illa videtur. vij. q. j. deniqz. ff. de iudi. pponatur. xvj.
disting. habeo de voto magne versic. cum ergo.

In contrariū actio extincta non reuiuiscit. ff. de solutio.

qui res. §. areā. xxij. q. iij. si illic et recte gestum ex euetu re-
suscitari non debet. C. de administrati. tuto. sancimus et ca-
sus fortuiti preuideri nō possunt de homi. Joannes cuz cō-
cordan. et euitari debet infinitas vt dixi in pñcia questiōne
nec videt inter eos de futura egritudine cogitatum sed de
illa que tunc apparebat. ff. de contrahend. emptō. rutilia. ff.
de pact. tres fratres. s. de iur. iuran. c. penul. Solutio scōm
Barto. si recidiuauit infirmus ex sua culpa medicus non te-
netur hoc eod. titul. damnum cum concord. alias tenetur p
prima iura. Pileus questiōne sua. xij. distinguit an ex pñcia
an ex nouis humoribus recidiuasset plus sibi placet distin-
ctio an illicito an longe post recidiuauit vt in pñmo casu te-
neatur. scōm vero non allegat. ff. de in integ. restitutio. l. di-
uus. et de verbo. obligatio. si ita quis. §. sepa facit quod no.
s. eod. li. de elect. cōmissa. §. pmo in pñcia glo. questiōne Ibi
lei formata fuit in podagrigo. In tertia questiōne indu-
cuntur septem p aduocato. secūdo contra ipsum alia septē
scilicet quiqz regule successiue verbi significatio et vnum in-
solubile. tertio facit quatuor pñmo solutionez ponit cui sex
doctores concordant. scōm ponit alias duas: et tertiā Jacobi
qui distinguit. tertio distinctionē improbat et rōnibus eius
rñdet. quarto pñmā approbat et duabus rōnibus roborat.
Primo igitur allegat Bart. pro aduocato qd habere
debet centum cum per eum non steterit quo minus causam
fuerit psecutus hoc per. l. que expresse de aduocato loqui-
tur. ff. locat. qui operas et eod. titul. si addes. §. vlti. et c. de
conditio. ob causam. l. vlti. nil ergo imputari potest aduo-
cato qui nō fuit in culpa. lxxij. distin. ephesijs. xlvij. di. quod
ad nos. xxij. questiōne. v. de occidendis. facit hoc eod. titul.
imputari cum concord. sufficit etiā per aduocatum fuisse ne-
gocium vtiliter ceptum licet nō habuerit effectū. ff. de neg.
gestis. sed an vltro. C. de pigno. acti. si necessarias in fine p
mi respon. ff. de mino. verum. §. si locupletari. Item si is cui ad-
uocatus vel assessor locauit operas suas vñqz ad annum mo-
ritur habebit aduocatus totius temporis salarium. ff. de of-
fic. assessor. l. diem functo. idem si moritur aduocatus. C. de
aduoca. diuer. iudi. post duos. Item inducitur regula cum
stat. s. eod. titul. cum concord. et forsan timore aduocati in-
ductus est aduersarius ad transigendū habeat ergo stipen-
dium qui p tempore prestetit auxilium. xij. q. ij. caritatem in-
ducit etiā qd res inter alios et c. s. de re iudica. c. penul. al-
legat Bama. qd non obtinere est contrariā sententiā repoz-
tare. C. de his qui. vt in. l. j. de fals. l. qui falsas. quam iste nō
reportauit ergo et c. In contrariū inducit qd non extitit con-
ditio et sic obstat hec regula cum concord. facit. s. de condit.
appo. de illis. C. de conditio. inser. legatum. ff. de conditio. et
de. l. municipibus. Item contra eum inducitur regula in ge-
nerali hoc eod. ti. cum concord. non enim est verisimile istū
pmisisse qd transigere non posset vel qd centum daret transi-
gendo ergo in generali obligatiōe ista non venient nec im-
ponere quis sibi potest legem nō transigēdi. ff. de pac. l. pe.
Inducitur etiā regula locupletari hoc eod. titu. vult
enim ipse aduocatus locupletari cum damno clientuli et si-
ne labore lucrum consequi contra id. xij. q. j. §. quia ergo.
Item cum litis euentus sit dubi^o. ff. de pecu. qd debetur et in
dubijs vel obscuris sequimur minimū eod. titu. in obscuris
repelletur iste petens maxime cum sibi clientulus pviderit
qui poterat condēnari. ff. de neg. gest. diuortio circa medi-
um. Item quotiens sine captione quid fieri nō potest eligē-
dum est qd minimū habet iniquitatis. ff. eod. titul. quotiens
nihil. hoc autem est tale ergo preelendum Bama. allega-
bat qd vincere nihil aliud est qd sibi aduersariū condemna-
ri. iij. q. iij. quod fieri hic autem aduersarius condēnatus nō
est ergo non vicit quare huic aduocato scōm Guil. fieri vi-
detur insolubile tale qz non potest agere ex clausula si obti-
neat quia non obtinuit et nō obtinens succubuisse videt ar.
ff. de inoffic. testa. papinianus. §. meminisse. nec quia succu-
buit quia hoc non apparet. Casus ergo nō expressus habe-
atur p omisso. s. eod. lib. de rescript. susceptum cum cōcor.
aliud pulchrum insolubile ibi scripsit.

¶ Sol. Bar. Bug. sibi respondisse qd totum pot petere aduocatus. Item Pileus. q. lxxvij. allegat. ff. de euic. si dictum. §. j. in auten. vt cum de appella. co. §. si talis colla. viij. Bama. tenet idem et Ezo in summa de suffrag. et accur. in p. allega. l. vnica. C. de suffrag. in vlti. glo. allegat. l. fina. ff. ma da. vbi etiam de hoc in. iij. glos. quasi lex illa velit qd transigere sit vincere sed qd lex illa non facit ostenditur sic p. modernos. nam ibi dicitur qd si conueni tecum mihi comunica dum qd haberes ex eventu litis conciare teneris qd p. transac tionem habuisti sed hic no concludit qd transigere sit vince re sed concludit qd transigere est finis vel eventus litis. puto qd accur. ponderavit metez victorie que ibi talis erat vt hic illud enim sibi conciare intēdebat quod vinceret dicēdo cōe futurū quicqd ad eum ex eventu litis hereditarie puenisset. Lōmuniū aut p. snias qd per transacōes finunt lites. ¶ Il lud ergo qd plerūqz fieri cōsuevit cogitasse vident hoc eo. ti. inspicim⁹ et tñ qd per transacōem consecut⁹ est cōmuni cat Guil. in spec. de salarijs. §. sequit. v. sic. qd ergo si litiga tor et v. si. se. dicit qd p. dicte solutioni p. cordant Hof. et Jac. Bal. sed dicit Ebertus et alios id fateri de iure sed de eqta te fiet solutio p. rata. ff. de leg. ij. qui solidū. §. j. t. finaliter qd si p. transigit in fraudē aduocati habebit totū si bonafide ppter dubiū litis soluet p. rata. sed Jac. de rau. vt ibi ponit Cy. aliter distinguit qz transactio sit p. sentie aduocato aut eo p. dicente aut eo sciēte et tacete. ¶ Primo casu non hēbit qz nō vicit. Secō casu si aduocatus pot ostēdere clientuluz obtinuisse ppter bonā cām nisi transigisset habebit palmari um qz lz litis euētus sit dubi⁹ tñ p. sumimus qd iudex iusticiā faciet. ff. de pec. eod. tpe. si hoc nō pbat nō habebit. ff. de cō. et de qbus. §. si. ¶ Tertio casu cū tacuit habebit p. sentie re qz suū officiū nō est tacere. Et ad vell. si sine. debuit ergo resistere transigēti. C. de ap. qm. nō obstat qd per eū nō ste tit qz illd hz locū in cōditiōib⁹ p. tatiuis secus in cālīb⁹ qz ista ppter dubiū litis euētū vt in p. dicta. l. qd debet lz onsa cāe iusticia p. sumat p. victoria vt p. dixi. ¶ H⁹ forte plus coloris qd saporis ista distinctio qd vult p. sentus vel tacitur nitatē nocere in actu qd tñ p. sentie vt phiberi vel ipedi ri nō poterat et ad que ipsius p. sentus nō erat necessari⁹ et i casu medio nō vult p. dictionē solā sufficere. Et si ad primū alleget dec. ex l. is de transac. R. si def. qd ibi de iure aduoca ti in re de qua transactū erat hic extra r. c. in palmario. qd de tertio mēbro dī qd officiū aduocati est nō tacē fateor euz d iure p. tis in iudicio tractat qz ad hoc assūpt⁹ est. lz si ex iudi cium transigif qd ad eū. lex si sine. nō obstat qz ex taciturni tate aduocati nulla fraus parabat transigenti cū clientulo ibi parabat p. henti cū marito mulieris tacētis. ¶ Item ne gari possz cālīs illa p. ditio quā labore et volūtate aduocati o3 ipleri nec valz dicere qd dubi⁹ sit litis euētus qz et in p. tatiuis de facto sp. inest dubiū cū nō sint in hoie vie et. Hier. r. in fi. et. xlvij. di. §. necesse in fin. quare qd pus dcm est vñ tenendū qd facili⁹ p. cedet si formet casus in clientulo qd noluit litē p. cedere. dicebat aut Jo. de deo in suo ordine iudicioz lib. iij. post pncipiū cui⁹ dcm ponit Guil. in spe. pre. §. vñ. et no. qd gnālr aduocat⁹ salariū pmissuz habebit et si nō p. cedat ex quo nō stat p. eū sed p. clientuluz. ff. loca. q. opas. lz talis est casus qōnis transigēs enī plus p. cedere noluit. Itē ille vicisse vñ cuius desiderū est impletū ar. ff. q. satif. co. l. j. ¶ Quarta qd satis p. p. dicta dici pot expedita. arguebat enī Bama. salariū totū deberi cū nō stet p. aduocatu p. pre l. qui opas. et ff. de va. et extraor. co. l. j. §. pen. C. de condi. ob cau. l. pecuniā a te. Hic in p. rium regula est cū cōcor. et regu la cū quis in ius eo. titu. cū cōcor. ¶ Item qz fortuit⁹ casus sp. nocet locatozi ergo aduocato locanti opas. ff. loca. ex cō ducto et. l. se. ¶ Itē aduocat⁹ certat de lucro captādo he res de dāno vitando quare fauorabilior est. C. de codicil. l. iul. soluit qd ad totū salariū teneat hēs. ff. loc. lz ad des. §. vl.

¶ **U**bi licet. liij. Jo. mo. dicit ponendū ex emplū p. leges insti. man. §. is qui exequit si mandauit fundū emi p. centū man

dasse videoz qd emat p. minoz si haberi pot et remittit ad re gulam plus sp. ¶ Prima glo. dicit vñ sumpta et ponit ex empla. scōo ponit bzo car da. tertio succēssue signat septem p. rias et soluit et remittit. quarto signat p. rium ad negatiuam ¶ In glo. j. ibi marcellus hec lex exēplificat qd p. dixit gl. in filio familias milite et ibi. l. filius in fin. qd sequit. et ibi tā is. filius familias et patre volēte nō testat pot tamē volēte eo donare cā mortis vt de sepul. c. pe. s. eo. lib. ¶ In glo. j. ibi tam is. By. ponit exemplū in p. e cui lz occidere adulterum inuentū cū filia multomagis cōtumelios afficere. ff. de adul. nec in ea. §. ius occidēdi. ¶ Item iudex pot deferre actoz iuramentū in litē qd plus est poterit ergo taxationē iuristu randi adijcere qd est min⁹. ff. de iureiur. videam. §. penul. si gnat ipse duo p. rias primuz de p. rēside qz ius gladij qd est maius et nō deportat qd est minus. primū p. r. ff. de offic. p. si. l. illicitas. §. qui vniuersas scōm. ff. de leg. iij. l. j. §. bi quibus R. nōdet illud p. cedere qn p. rēses nō hz insulas sibi subiectas alias secus. ff. de inter. et rele. l. relegatez circa p. n. et no. co. titu. inter penas fatēf qd quidā aliter dicit et tēx. et gl. quas alleg. concedūt qd relegare pot si insulā hz sed nō deporta re scōm. l. fi. C. de p. rēdi. cur. vbi curialis donare pot p. rēdia qd plus est et non vendere quod est minus. C. de contrario iudi. l. j. Respondet qd facilius venderet ppter p. rēcium ha bendum quod est causa phibitionis que cessat in donatio ne et ibi cum queritur eadem responsio ad. l. in cause. §. de p. curato. vbi licet p. curatorē in totum reuocare non in parte scōm By.

Ec regula

facit ad qōnem de episco po faciente p. statutuz su um qd nō incidat in eius penā cum enī possit in totum illud tollerare fortius licz ei cōtra facere penā vel in parte tollere et sic tenui in qōne quā disputauī quā trimem brem integraliter inserā hic. Et est talis bon. episcopi statu tum excōicat ludentes ad azardū ludi hic ipse epus vel ei⁹ metropolitan⁹ cum ticio de p. dictis tribus statuti cōsocijs querit an sint excōicati. ¶ Est sciendū qd Bama. disputa uit primū mēbrum scz de episcopo et Octauatus de floren tia. ego vñ miscēdo p. ma duo dubia allegabo sex ad negati uam subdens opinionē p. hac parte quā soluendo tenebo. scōo tria faciā ponam p. mo opinionēs p. rias et ipsaz rōnes infringā. scōo rñ debeo ad sex alias rōnes. tertio exemplifica bo et iprobabo dictū Octauati. ¶ Primo aut allegabat Bama. qd questio fatua vñ cum certū sit qd nullus pot sibi iperare. ff. de arbi. l. pe. et dz esse p. sonalis distinctio inter iudicatum et iudicantē. iij. q. iij. nullus. Itēz par nō ligat pa rem ergo nec seipsum de elect. inotuit cum cōcor. scōm Ba ma. adiuvant hec p. illa vulgaria qd nemo in sua cā rē. C. ne quis in sua cā per totum. ff. de iur. om. iudi. qui iurisdictioni et per ea que de correlatiuis no. de insti. c. fi. ¶ Ad hanc p. tem qd statutū nō liget maiorē inducif. xij. di. inferior. ff. de mino. l. minor autē. facit cle. de elect. ne romani in pnc. de se ipso et de pari p. batur. ff. ad trebel. ille a quo. §. tempestiuuz ff. de donati. inter vir. et vxo. qd aut. §. vxoz de pari et maiori p. batur. ff. de arbi. l. iij. et. iij. inducit ergo. c. inferior illud verbū J. laie. x. nūquid gloriabilis securis et c. qd etiam habet xij. q. v. §. fina. post pnc. Quod p. episcopo sic inducif sta tutum est instrumentū securis vel serra episcopi ergo et c. p archiepiscopo sic episcopus est instrumentum securis et ser ra metropolitani ab eo scilz p. ductuz p. confirmationē et cō secreationē. non ergo et c. ¶ Secō ad vtrūqz casum induci tur qd statuta cōmunia vel singularia ligant subditos tantū de penitē. et remis. qd autem. de sentē. ex com. a nobis eo. tit. romana. §. pmo. s. eod. lib. et ff. ad trebellia. omnib⁹ ciuitati bus. C. de sum. trinita. l. j. in pncip. de iustiniāno. C. cōpo. l. p. ma ad finem de iudi. rem nō nouam post pncip. de incest. nupt. l. fina. de colo. palef. l. vnica. lib. xj. cum ergo predicta decr. a nobis negatiue loquatur qd nō nisi subditi. et decre. romana. qd subditi tantum et hoc sapit negatiuam de causa posse. cum ecclesis. restat qd par vel minor nō ligatur. ¶ Tertio

¶ Tertio sic co...
¶ Quarto sic co...
¶ Quinto sic co...
¶ Sexto sic co...
¶ Septimo sic co...
¶ Octavo sic co...
¶ Nono sic co...
¶ Decimo sic co...
¶ Undecimo sic co...
¶ Duodecimo sic co...
¶ Tercio sic co...
¶ Quarto sic co...
¶ Quinto sic co...
¶ Sexto sic co...
¶ Septimo sic co...
¶ Octavo sic co...
¶ Nono sic co...
¶ Decimo sic co...
¶ Undecimo sic co...
¶ Duodecimo sic co...

Tertio sic. constat qd omnis delinquens hz iudicet. ad Ro. xiiij. de cens. c. ij. que si alius iudicat facit iniuria pmo pprio iudici siue ille sit deus vt in occult. ij. q. j. nomen. siue papa vt in exemptis z appellatib. xvj. q. j. fratre. ff. de appella. de poze z patriarcha archieps vel eps. xi. q. ij. c. j. iij. z. xi. q. j. puenit vel inferior de appel. dilect. de vb. signi. ex parte. i. sed constat qd epus est subditus metropolitani z metropoli. iudicando seipsuz z patriarche vel pape iudicando metropoli. Constitutio ergo generaliter formata sic intelligatur qd no includat hunc casum illicituz de vb. signi. ex pte. ij. de iureiur. c. j. s. eo. lib. p. cipue qz statuta sunt stricti iuris pbatur de iureiur. in nsa z dixi de hoc pleni sup regula p possessore eo. tit. ita qd no includit etiā id qd ppria verbi significatio posset includere ex quo no est verisimile statuentem id intellexisse vt ibi. sed hic no est verisimile statuentem se vel superiore ligare voluisse ergo zc. hoc eo. titu. in generali cu p cord. z leges coes singlares z puatas iterptamur scdm intentione edentiu. xi. q. j. s. ex his de verb. signi. ex pte z. c. dilecto. C. d. legi. l. j. z fi. **Q**uarto sic. fauorabilior est absolutio qz condēnatio siue tractet de faciēda siue de iam facta ad primū. xxvi. q. vij. alligant. de pba. ex lris. ff. d. acti. z obli. arrianus. ad scdm de re. iur. c. ff. eo. ti. inter pares vel saltē inter hec duo sit paritas. de pe. disti. j. verbum. Sed constat qd epus se vel superiore non posset absolue re vt p alleg. c. qd autē. de pe. ergo nec ligare vnde notauit Vincē. eod. ti. cum ex eo. z Guil. in spec. eo. ti. ad fi. Archi. c. si hoc eo. ti. z eo. lib. qd dano indulgentiā vel remissione illa vti no potest z tñ illa hz vim z ppetuitate statuti vt not. de offic. le. c. vlti. fortificat hoc qz legatus de latere absolutio no subditos quos tñ ligare no posset de offic. delega. c. pe. **Q**uinto sic. regularit qd no possum expsse nec tacite d pben. dilecto. z qd no possum spāliter nec gnāliter de dec. tua. j. sed si epus spāliter z expresse statueret de seipso vlti perioze constitutio patēter esset iniqua per pus allegata z sic no valeret. iij. di. erit aut. z dicenda esset destitutio d re. eccle. no alie. c. fi. qz patēs error faceret illā nullā. ij. q. vj. s. diffinitua post pn. de re iudi. cum iter. C. qñ puo. no est necesse. l. ij. **U**ltimo spāliter p epō inducitur qd psona loquens zc. de iureiur. petitio cum cōcor. **A**d hanc partē sunt opiniones. Laurent. eni de archiepo t3 qd no liget qz ē ordinarius puincie. ix. q. ij. c. ij. z bec rō pcludit idem z fortius in epō. Ber. puincialis t3 hanc partē de archiepo per dec. graue de pben. de sen. excō. a nobis in auten. de defen. ciui. s. no habente. Hosti. etiā in sum. de sen. excō. s. quis va leat excōicari post pnc. dicto certo certū hoc tenendū qd superiore no ligat sicut nec pferentē. **E**rgo soluēdo dico qd eoz dictū placet iurib. z rōnibus antedicti. sed Dama. qōnez de episcopo no soluit s3 disputatiōi reliquit. quid dixerit **C**tauatuz dicam in fi. qz vō hui. dispositionis potit simuz est illa soluere p que contraria fulcitur opinio vt illā primo videam. est sciēdū qd de archiepo Hug. tenuit p rium vt no. iij. q. vj. c. j. allegat qd incidit in factū dānatum. xxiiij. q. j. c. ij. z. iij. ad que iura respondeo q loquunt de facto dānato per ius cōe. scilicet de heresi. z sic no pbant non subditū ligari facto dānato p singulare statutum z illud t3 ibi Bar. brix. per. l. iij. ff. de offic. p. res. que lex dicit qd ptes puinciaz suā purgare d3 malis hōibus nec distinguit vnde sint. sed. l. 13. excludat distinctionē loci idētitatis vel pside tie de qbus loquimur. Hug. videt etiā velle de epō per id qd no. de successore. lxxij. d. adrianus. ij. vbi t3 qz 13 cañ. episcopi no liget successorē: ligat tamen qz se inuoluit in factū dānatuz per iura pus allegata qbus iā est responsuz. archi. in dec. ij. de cōsti. s. eo. lib. t3 idem de viroqz. l. de epō z archiepo. cum eni auctoritate pape vel canonis episcopus faciat statutum ergo ligat auctoritate pape dicens qd efficaciter facit. xi. q. iij. nemo cōdēnat qd. c. si sic simplr recipiat vt inducit triplex insurget absurdū. primū qd euz ē auctoritate pape vel canonis epus feret suam z no per modū statuti ergo ē per illā ligabilis. qd ipse z oēs negant. scdm qz illa

ratio cōcludit papā ligare suo canone quasi liget a christo. cuius auctoritate facit canones vt in p dicit. c. nemo. z hoc est falsum vt no. xcij. di. si inimicus de sen. excō. nulli. tertiu qz ex eo sequeret oēm platum ē non subditos ligare posse cum oēs sint subditi Christo z pape cui auctoritate ligat. ponderet ergo tex. illius capli qui sic iacet. nemo cōdēnat vincula ecclesiastica p supponit ergo que vinculatū qd si pōt quis nisi subditū vt pbatur est: sequit no eni homo est qui ligat sed Christus q hanc p rāte z dedit. fateor ergo qd subditus a prelato vinculat. dicit a Christo vinculatuz qui clauuz p rāte z illi dedit. Math. xvi. Jo. vlt. virtutē ergo vinculi ex primit z z fortificat ille canon sed p rātem vinculatū no ampliat z sic p3 qd no sic efficacit facit vt dicebat imo nil fac ad casuz. **P**etrus de bel. etiā sequit hōz opinionē tenens de epō qd liget vt no. C. d. sa. san. eccle. aute. qbuscūqz. z ibi Ly. ponit ei rōnem qz statuendo gerit personā publicā de linquēdo p riatā z bec rō pcludit idem in archiepo alleg. ff. de adm. tu. cū hereditas. ff. de pac. cū in eo eēt: illa iura pbant qd in gnālī sermone psona loquēs includit vnde si tutor cū pu. no expediret adire cū creditorib. hēditariis p m fecit decreta quora si ipse est ē creditor illa quota d3 ē cōtentus. **A**d leges pmo rñdendo in pmo p rō ad rōnez dico qd tollit p. s. tempestiuū allegatū in pn. pstat eni qd cōsul vel p rōz institut. heres vt restituat in adeundo gerit psonam puatā z tñ a seipso vel alio cōsule vel p rōre no cogitur qz tñ in cogēdo gerunt personā publicā eodē mō tollit p p d. l. iij. z. iij. ff. de arbi. **I**tem tollit bec rō qz pcludit etiā pncipē ligari lege sua quā pstituit vt pncipē z delinqt vt puat. argumēta ergo de tanqz iproprietate habent q excusanda est no sequenda z dicam. cum. l. si plures. ff. de pact. qd difficile est que gerere vices duoz z hoc maxime in casu nostro quo ipossibile est statutu heri p dignitate sepositam a psona. **I**tem ipse idē Petrus in. l. cū ipse. C. de pben. emp. no audet asserere qd possit se absolue re tñ illa rō vrget in absolue do sicut in ligādo. fateamur ergo qd cū statutū episcopi totuz pendeat a p rāte episcopi ita qd illud tolle re pōt. xi. q. j. certe z hoc nullus negat l3 alias dicat ius facere tñ est ius episcopi vt ex denominatiōe p3. ergo nec ipsuz nec superiore ipsius ligare poterit coram quo etiā sine ipso ius su non posset bñdicere. xxi. di. deniqz. **S**olutis rōnibus z iurib. inductis per eos qui tenebāt opinionē p riaz inducam alias rōnes z iura qd illa opinio fulciri videt illis singularit rñdebo. z inducebat dama. illud qd quisqz iuris zc. ff. quod quisqz iur. l. i. de mu. pe. c. ii. de constit. cum omnes quod locuz habet in statuto vt ibi in pnc. d. l. z in snia vt in fine. d. l. Sed no recte dicere vt eodē iure si non incidere in suam sicut subditi. ergo zc. in Dama. **A**d h rñdeo iura ista no pbant qd ipso scō vlt ipso iure liget sua lege vel iure qd alijs dixit sed loquunt de pena per iudicēz inferenda. iuste ergo arbitratib archieps episcopus puniē dum illa pena p ludo qua sua lege putat puniri subditos z sic ad tempus puabit illuz cōmuniōe hominū z sacramētoz quod facit ex cōmuniōe. z facit qd dicam. f. eod. in pen. nis Joan. and. **P**er eundū modū respondeo ad. l. s. al leg. per Petr. no enim ipso facto pactum tutoris cum creditoribus factum diminuit creditum tutoris. sed puidebit ministerio iudicis vt ea parte sit contētus nos autez in questione loquimur de vinculo iuris sine ministerio iudicis. **S**cdo sic. constat episcopus posse facere statutum. iij. q. iij. nullus de con. dist. iii. c. i. de maio. z obediē. si quis venerit de loca. c. ii. de sent. excom. a nobis cod. titu. c. ii. s. eo. li. Sicut autem ius gnāle ligat totum: sic istud particulare ligat partem qd qd iuris in toto qd ad totū zc. ix. q. iij. cū simus de offic. delega. pastoralis. s. i. ff. de rei vendica. que de tota. cum ergo in suo territorio factum istud sit damnatum ergo zc. xxiiij. q. i. c. i. **A**d conclusionem responsum est. s. p. us dicta fateor quo ad subditos z ligabiles. **T**ertio sic. quandoqz ligat quis maiorem ad Sala. i. xxiiij. q. i. s. sed qui. xxi. q. iij. si is. solue vt ibi. z. xl. disti. si papa ibi soluitur. Itēz parē. xii. q. ii. non liceat pape ibi solui

C Specialiter p ludente cum epo inducitur ff. ad. l. iulia. de ambi. l. vni vbi si phibitū. l. dari detur cōditōri legis cessat pena. Ad p̄rium allegatur q̄ rōne impossibilis separatiōis vtile vitiat per inutile vt p̄batur de re iudi. ad p̄bandū. de offic. deleg. cum sup. ff. de aqua quoti. z est. l. i. §. Item que ritur z de hoc infra. c. vtile eo. lib. Item delictū vnius socio ruz nocet alteri vnde si duo erant correi stipulādi z debitor vni sub pena p̄misit sistere z p̄ alterum socioz stetit quo mi nus sisteret etiā aduersus alterū danda est exceptio. ff. si q̄ cau. si duo z facit. ff. de arbi. si duo. z sepe videm⁹ q̄ duobus coniuctis quoq̄ alterū p̄dest alterū nocet inspici⁹ q̄d no. cet. ff. ex qui. cau. in pos. eatur fulcimi⁹. §. quid sit. itē nil impe dit ticiū ligari q̄uis ep̄us z archiep̄s nō ligent. vnde dicit lex q̄ is qui filio seruo vel vxori furtū facientib⁹ opem fert tenet furti q̄uis illi actione furti nō cōueniant. ff. de furtis qui seruo. §. Item placuit z. l. si quis vxori in p̄ncip.

C Ad idem video q̄ pupillus si tutoris auctoritate civili ter nō obligat nisi in q̄stum locupletior factus est. ff. de auc. tu. pupillus z tamen si stipulor a ticio z pupillo vlt a ticio z seruo cōstituēdo ipsos quasi duos reos p̄mittendi solus ticius obligat. ff. de duob⁹ reis si ex duobus. §. i. Item cōstat q̄ vera pena vni nō liberat alterū. ff. ne quis eū qui in ius voca. est. l. penul. in fin. z. l. fina. sicut ergo nō liberaret solu tio ita nec exemptio ex quibus concludit ticiū ligari.

C Solutio per vltimo allegata. dico ticiū ligari nō refe rendo nūc questionē de ipso ticio an sit statuto ligabilis q̄d alias tractabit. bene enim in vno actu etiā post factum inse parabili vnus peccat alter nō vnus punit alter non. xxxij. q. v. p̄posito alias incipit lucretia z. xxxiiij. q. ij. in lectum. po ne exemplū cum plures eligunt indignū quoq̄ aliqui sciūt aliqui ignorant de elec. cum in cūctis. §. clerici eod. titu. scri ptum ad si. pone cum plures cōmittūt actum ex quo debet suspensio iuris: sed alter est episcopus. de elect. si cōp̄omis sarius. §. hui⁹. de sen. excō. q̄ periculosus. §. eod. lib. tñ quo ad ludentē cum episcopo idem intelligo vbi episcopus cō stitutionē nō tollit vel cōtra illam nō dispensat sed solū lu dit alias secus lz archi. no. de elect. licet canō. §. eo. lib. epi scopum p̄tra suam constitutionē dispensare nō posse cuius p̄rium seruat vniuersus. z minime sunt mutanda z. ff. de le. gib. minime. **C** Ad contraria respondeo primo ad decr. lz q̄ ibi p̄uilegiū facit celebrationē licitam. sed hic exemptō episcopi vel archiepiscopi a statuto nō tollit quin ludus sit illicitus vt in p̄xima questionē. p̄uilegiū ergo actum licitū cōmunicat familie sed imunitas agentis actus illicitū nō de betur in decre. quod in te. vtriq̄s decentiū simul hozas com petebat illas dicere. Sic respondet etiam ad scōm quia so cietas p̄ioris licita. Et ad quartū z ad quintū quia in illis nullum delictum. Ad tertium dico illud p̄cedere q̄ illoruz socioz est eadem defensionis causa quod nō est hic q̄ epi scopus z archiepiscopus idē tate z superioritate se tuēt vt dictum est in p̄ma questionē que defensio cessat in ticio. Sextum tamen facit ad hanc partē probat enim q̄ socius in delicto demeret procedit ergo argumentū si concluder et q̄ socius imerito mereat. Ad primū legabile respōdet q̄ ibi nullū dictum. Ad. l. si is qui duos patet ibi responsio in fine q̄ idem si soli socio capaci fuisset relictū. Ad tertiu z de. §. si duo r̄fides q̄ diuerse sunt lecture ibi no. z tñ scōm in ductam id p̄cedit q̄ nō pōt quis esse partim liber z p̄ti ser uus. Ad quartū respondeo q̄ hec pena sepabilis est vt vlti mo dixi ad euitandū q̄ in fratre vterino nullum delictuz: z lex presumit legitimantē id voluisse. Ad. l. vnicam de ambi tu dic q̄ lex illa punit ambitū. i. ab̄itionē z cupiditatē q̄rēt ad ministratiōē z pecuniā dātis p̄p̄o p̄ que elicit expr̄mēs id non habere locuz in vrbe vbi p̄nceps magistratus creat probat ergo hoc solum lex illa q̄ si statutum diceret qui lu serit alibi q̄ in palatio nostro vel cum alio q̄ cum nobis vlt familia nostra z. q̄ ludens in loco exempto vel cum perso na exempta ligatus nō est. **C** Quia breuitatis amator ve reoz q̄ ista disputatio est p̄lix circa scōm z vltimū breuis sime dico q̄ placet opinio Inno. z Hosti. que habet i. dec.

nuper de sen. excō. q̄ p̄ticipiū in crimine habitū etiā cum excōicato ab homine ligat quis snia iuris vt scripsi sup gl. colligif. lz ergo vt p̄rimo dixi fatear episcopū z archiepisco pum nō esse ligatos snia statuti ex participio: tamen q̄d cuz titio faciunt in crimine dānato cum illud sit participiū cri minis z criminosi dico illos ligatos snia iuris. nec obstat q̄ causet snia ista a suo statuto quod patet etiā in excōmu nicatione minori z hoc nullus etiā negat: in dubiū tamē re ducere soleo an p̄ticipiū excōicato in illo p̄mo actu p̄ que excōicationem incurrit ex eo liget maiori de quo scripsi de sen. excō. cōtigit. i. Hosti. vt velle q̄ sic p̄ id q̄d post eū scri psi de loca. c. j. sup. iij. glo. securius tamen procedit hec solu tio si dicamus ludū iteratū ita q̄ cum iam excōicato luserit p̄ p̄e. decret. nuper z eodem titul. si concubine ibi post la tam sententiam.

Tam quis in ius. xliij. censet habere arguit Dy. per hāc q̄ be

res emphyteota qui ignorans rem emphyteoti cam nō soluit ecclesie vel prelato censuz nō incidit in penā facit q̄ tēpus nō credit ignorantī. ff. quando appel. sit. l. i. §. dies z. §. si aduersus. ff. de calū. l. annus. §. eod. li. de appel. concertatiōi tenet p̄rium q̄ incidit de rigore. ff. de ver. obli. ad diem z. l. emilius z de nau. fe. l. si. sed p̄pter iustam igno rantiaz restitutio concedit per has regulas z idē no. Guil. in spe. de loca. §. nunc aliqua versic. xxij. z idem in similib⁹ casibus scōm D̄num per p̄e. leges.

C In glo. prima dicit vnde sic sumpta est z ponit exēplū z finis dicit q̄ exēplificat precedentē. Scōo dicit duo scilicet regulam loqui quādo cū successore agitur z de quolibz suc cessore. Tertio soluendo vnum contrariū distinguit.

C In p̄ma glo. ibi qui in alterius sequit locum succedit iustam habet causam ignorantie an id quod peteret debe retur: si de iussore quoq̄ nō minus q̄ heredes iustam igno rantiam possunt allegare hec ita d̄ herede dicta sunt si cum eo agatur non si agat. nam plene qui agit certus esse debet cum sit in potestate eius quando velit experiri. z ante debz rem diligēter explorare z tunc ad agendum p̄cedere. z ibi cum heres ignorantia heredis defuncti vitium nō excludit vnde non vsucapit nec prescribit quod nec ille.

C In glo. prima ibi ad precū Dy. ponit exemplum in eo qui p̄misit bouē certa die z si non daret p̄misit centuz. ante diē mortuus est z heres id ignorans sua die non dedit: non cōmittit pena cum effectu cum iustam habeat z. dicit Jo. mo. q̄ mora nō tam cito constituit in successore sicut in de functo alleg. ff. de reb. credi. l. quotte. ibi qui in alterius. z ideo pena tunc cōmittit cum effectu nisi successor fuerit pu pillus. ff. de verb. oblig. si cum filium. §. in hac stipulatōe dy. ibi prescriberet inchoando prescriptionē vt stati dicā. z ibi cum heres dy. in regula possessor eod. ti. in questioe penul. dicit per regulam p̄bari malā fidem p̄decessoris impedi re prescriptionē. dicit tamen de equitate canonica dici pos se q̄ si heres a se vult inchoare prescriptionē mala fides de functi nō noceat q̄d in singulari successore inchoare volēte certum est. ff. de ac. pos. l. p̄ponius. §. cū quis. dicit tamen q̄ rigor iuris civilis hoc non patitur q̄ p̄pter malā fidem defuncti malefidei p̄sumptionē in heredē transfudit z pro pter fictionem idē tatis persona habet euz p̄ successore vi tioz z culpe vt in hac. l. ff. de publi. si ego. §. pactus.

C Sed si be leges recipiantur vt distinguit hec glo. cessa bit hec diuersitas. z in fine Dy. querit quare est q̄ stipula tore mortuo sine herede vel tali relicto cui de iure solui non potest pena ipso iure nō cōmittitur. ff. de vsuris. l. pecuniaz fenebris z. l. cum quidā. §. si pupillo. z eō cōmittit mortuo p̄missore lz restitutio concedat vt dictum est. respondet q̄ ideo est q̄ casus contingēs in persona creditoris nō dz ex tendere obligationē debitoris. arg. ff. eod. titu. l. nunq̄ cre scit. z ad. l. aq̄ui. qui concidit. §. vlti. sed contingens in p̄sona debitoris non dz variare obligationis p̄ditionē. ff. de verb. oblig. l. ij. z de p̄eto. stip. l. ij.

Ec regula

trahitur ad q̄stiones que
p̄gruentius locata fuisset
super regula ignorat̄ia. eo. ti. respectu p̄mi dicti.
sz pp̄ distinctionē dy. quā ibi posui z p̄opter id
q̄d dicit hic finis vltie glo. excusabiliter hic locatur. p̄mit
tam aut̄ questionē pilei. xxiiij. qua querebat si ticius q̄ capt̄
amore virginis vel solute a lena q̄ marituz habebat decept̄
fuit. qz seipsaz submitit illi loco p̄ illius lena maritū de adul
terio accusat an sit vt adul̄ p̄uēd̄. iste casus accidit ouidio
vt ipse pulchre refert i li. de vetula. Pileus dixit ticiū cum i
adulterū nō peccauerit ab accusatōe adulterij absolūdū
p. l. penult. ff. de adulte. dicebat tamē eū puniendū ac si vir
ginē vel viduā cognouisset p. l. euz q. ff. de iniur. §. cum aliq̄
vide q̄d no. C. de repu. l. vxor. p̄ quā ibi gl. arguit ad primū
dictum z idē arguitur. xv. q. j. illud. xxxiiij. q. ij. in lectū. alle
gationes at̄ Pilei infra tāgent sup̄ similit̄ q̄oe fratris vber
ti q̄ querebat an clericus cognoscēs mulierē solutā q̄ ab ip̄o
z oibus cōiter habebat p̄ maritata vel ecōuerso maritatam
que mō predicto habebat p̄ soluta veritate detecta sit pu
niēdus vt adulter pene iuris cōis vel synodalis statuti quo
cauetur adulterantem cum alterius vxore beneficio fore p̄
uatum. C. Primū pbemus vtroqz casu illū vt adulteruz
puniēdū. Et primo de p̄mo inducentur tres rōes. de sc̄do
alie tres in contrarium incudētur de primo due rōnes de se
cundo alie due. Et demū due alie de vtroqz. tertio dabitur
solutio distinguens eorū casus z intentiones delinquentis.
C. Ad p̄mū certū est q̄ maleficia discernuntur voluntate
z proposito. xv. q. vj. c. j. in fi. xxxiiij. q. v. p̄posito. z. c. sicut de
sen. excō. cū voluntate cū p̄cor. j. glo. hic est q̄ deficit delictū
vbi nō fuit volūtas. l. di. p̄sbros. xv. q. j. §. j. z. §. vt itaqz. ver.
ceuo. z. c. merito. xxxij. q. v. reuera. z. c. de pudicitia cum se
quentibus. xxxiiij. q. ij. in lectum. sicut ē in meritoz volū
tas informat actuz. lxxvj. di. non satis. z in p̄re. c. sicut. xxxij.
q. v. facit ad vtrūqz. xl. di. due sunt. xv. q. j. non est.
C. Concludit ergo illū adulterū q̄ piugatā cognoscere in
tēdebat alio ex cōtrario sequeret q̄ p̄scia peccādī tñ errorea
non faceret quē rerū. vt in illo qui propriam vxorem cogno
sceret quā crederet alienā q̄d est falsuz. xxviiij. q. j. §. ex bis. d̄
restī. spo. l̄ras. de p̄scri. c. fi. bene facit. xxij. q. ij. homines in
fi. z. c. is qui. v. potius. z. q. v. §. si ergo post p̄n. z. d̄. de iure iu.
q̄to ad fi. z quod no. xxxiiij. q. j. in fi. summe.
C. Sc̄do sic p̄stat q̄d pp̄ intētiōis effectum cū opere sub
secuto non vere bigamus punitur pena bigamie. de big. nu.
per. z p̄cedit h̄ ē i eo q̄ scire pōt se vere nō agē q̄d agere v̄
vt ibi. fortius ergo procedet in eo qui vere credit agere q̄d
alio agi vitetur. iudicet ergo iste adulter pp̄ affectū z op̄
lz in veritate i numero adulteroz nō sit vt no. xxij. q. j. quot
quot facit. l. eū q. C. de adulter. cuius vba habent i p̄re. dec.
nup. facit. C. de furt. l. si quis seruo. vbi p̄pter itētiōē tenet
serui corrupti z furti q̄ v̄ serū nō corrupit nec furtū fecit.
C. Tertio p̄bat idē ex possessione z cōi op̄nionē. de primo
cōstat q̄ possessio sepe hz p̄p̄tatis effectū d̄ elec. querelā de
cā pos. cū olim de iure pa. p̄sultatiōibus. hec at̄ erat in posses
siōe matrimonij. iudicabit ergo vt talis z sic eā cognoscēs
dicef adulter. ff. de adul. si vxor. circa p̄n. ibi siue iusta cā siue
iniusta. z. §. diui. ibi. neqz qualecūqz matrimonij neqz spē vi
olare ōz. De sc̄do. l. de op̄nionē cōi videtur q̄ ē fortior q̄d si
ctio rō qz fictio p̄supponit contrariā v̄itatē. lxxv. di. q̄d a pa
tribus. xxvij. q. ij. sunt q̄ dicūt. cōmūis op̄nionē nō. imo credi
tur z habet p̄ veritate. lz fictio sūi f. p̄ veritate. l. di. ferruz de
tēpo. or. litteras. fortius ergo cōis op̄nionē. iij. q. vij. §. verum
C. de testa. l. i. ponderato ergo initio q̄d in delictis pōderā
dū est ex quo isti z alij putabant illā cōiugatā a p̄ncipio iste
fuit adulter. veritas patefacta nō mutabit delicti naturam.
j. q. j. p̄icipatus de elec. dudum. C. Circa sc̄dm casū q̄nōis
probatur qz qui vxorem alterius cognoscit adulter est. sed
iste indiget vt in themate: ergo adulter. p̄imum patet. xxx
vj. q. i. §. cum ergo. xxxij. q. iij. meretrices. z. q. vij. adulterij
ff. de adul. l. stuprum. nā quod plus est cognoscens etiā se
parā a viro per s̄nias pp̄ adulterū adulter est. xxxij. q. j. di.
C. de fal.

xit. z si dicas q̄ nō intēdebat. R. n̄ detur imputari alicui etiā
illud q̄d euenire potuit ex actu illicito p̄ter intētiōē a gen
tis ēt si nō euenit. vñ dicitur hōicida sui qui se abscidit. z
homicida infantis qui illum exposuit licet homicidia secu
ta non fuerint. primū patet. lv. di. si quia absciderit secunduz
lxxvij. di. c. vlti. fortius ergo imputari ōz quod v̄e euenit li
cet intentio ad id non fuerit. Pileus allegabat. ff. ad. l. agl.
sciam. §. si meum. si seruum quē liberū putabas occideris. l.
aquilia teneberis. ff. de iniur. eum qui. §. si iniuria. z. ff. de ver
bo. sig. inter stuprū. z satis est q̄ delinquere voluit licet ali
ter euenit. ar. ff. d̄ ma. vi. si pater. de iuris z fac. igno. l. regu
la. nec mirū cū quandoqz solū factū dānetur etiā si desit no
cendi voluntas insti. ad. l. aquil. §. penul. C. vnde vi. si quis
in tantam. ff. ad. l. cor. de siccarijs eiusdē. §. qui hominē. ff. d̄
penis si q̄. §. qui abortiois. C. Item de stupro nō tenetur
quia illud non commisit licet cōmittere putauerit. ff. d̄ fal.
l. impuberē. §. j. Si ergo de adulterio non puniatur remane
bit crimē impunitū quare dicendum est eum de adulterio te
neri. ff. ad. l. aquil. Item mela. §. h̄ z si. z. l. ita vulneratus. §.
q̄ si quis. Secūdo sic probatur. ex quo quis rē illicitam fa
cit omne quod sequitur imputatur. iste autem illicitam rem
egit cognoscēdo feminam que sua vxor nō erat. xxxij. q. iij.
nemo. ergo intentio vel ignoratia non excusat eum a c̄pa
quam inueritate commisit: z hoc inducit res illicita quam
aggressus ē que facit etiā imputari casus fortuitos q̄ sunt
p̄ter propositum. xv. q. j. §. vt itaqz. ver. vt autem de homi.
cōrinebatur. z. c. dilectus in fin. facit eodez titu. c. fin. lib. vj.
C. Tertio inducitur casus q̄ in vtroqz questionis casu sit
verus adulter. xxxij. q. iij. nemo. z. c. meretrices. vbi inuitur
cū omni muliere p̄ter propriam vxorem adulterium com
mitti. ad idem eadem questione q. c. viderit. de peni. di. i. si
cui. scire enim debebat quod suum non erat ad alium perti
nere. C. vnde vi cū querebatur. xxxij. q. v. multi. ex quibus cō
cluditur vtroqz casu thematis clericum adulterum iudican
dum. C. In contrarium probatur clericum in neutro casu
adulterū. de primo sic. non est adulter verus nisi qui alteri
vxorem cognoscit. sed iste p̄mā cognoscēdo vxorem alteri
us non cognouit ergo. z. c. maior probat. xxxvj. q. i. §. cum er
go cū iuribus allegatis. §. minor p̄supponitur in themate.
scilicet q̄ detecta veritate patet illam esse solutam z sic con
cluditur propositū. tanta enī est veritatis virtus q̄ opinio
cōtraria sibi cedit. viii. di. veritate. z. c. qui contempta. z. c.
consuetudo. lxxxi. di. quicūqz de peni. di. ii. citius. sententia
ergo super adulterio ferri non potest cū verum detectuz re
sistat. de frigi. fraternitatis. xxix. q. ii. si quis igenuus. nec mi
rum cum quandoqz etiam reuocetur propter id s̄nia lata. de
pur. vul. significantibus. C. de re. cre. l. si. que tamē p̄o
veritate accipitur de re iudi. cum inter vos. ff. de reg. iur. res iudi
cata. fortius ergo tollit illa q̄lis q̄lis opinio. bñ facit de sen.
excō. licet. li. vi. ff. quando acti. de pecu. ē anna. l. prima. de cō
di. sine causa. l. si fullo. C. d̄ transacti. si ex falsis de eo q̄ dux.
i matrimonio. significauit.
C. Secundo inducitur regula in penis. eodem titu. cum cō
cor. vt scilicet in penali materia non solum vbi d̄ veritate cō
stat sed etiam vbi dubium est benigna fiat interpretatio z si
cut potius p̄sumitur quis non deliquisse q̄ deliquisse. i. q.
vii. l. sancimus. sumpta. C. ad. l. iul. repetun. z extra de pro
cura. in nostra. sic z in dubio. potius p̄sumendus est quis
minus q̄ plus deliquisse vt mitior pena sequatur. ii. q. iij. §.
norandum. ff. de penis si p̄ses facit. ix. di. sana quippe. l. di.
ponderet. xxv. q. vii. alligant. fortius igitur cum de veritate
constat non debet p̄opter precedentem opinionem aggra
uari delictum. Iudicabitur ergo fornicatio que minor est
adulterio. xxxij. q. vii. adulterij malum. facit etiam regula
odia eodem titu. z. l. vulgaris. §. si quis es. canonizata de pe
ni. di. i. z. ff. de crimi. expi. here. l. vlt. C. De secundo casu. l.
q̄ non fuerit verus adulter cū secunda sic probat. ois adul
ter ē dolosus. null̄ ignoras ē dolosus. ergo nullus ignoras
ē adulter. maior patet: quia adulterū nō cōmittitur sine do
lo. ff. d̄ adulte. l. penul. C. de repu. l. vxor. in fi. pileus allegat.
C. de fal.

.C. de fal. l. j. z. l. eum qui. C. de iniur. si non cōiitij. ff. de seruo
 cor. l. doli. in pncipio. pōderatur enī affectus nō effectus. ff.
 de sicca. l. diuus. minorē pbat lex. ff. loca. si ignorans apertū.
 ff. ad sill. si q̄s in graui. §. si ignoras. vbi inuif q̄ in his que do
 lum regrunt ignorantia etiā iuris excusat. fortius ergo igno
 rātia facti vt in regula ignorantia. eodē ti. cū cōcor. Itē vt dic
 Pileus nō refert an nullo modo voluerit delinquere an nō
 taliter. ff. d. fur. l. verū. z. l. qui iniurie. Concluditur ergo hūc
 ignorante nō fuisse dolosum z sic nec adulterū. ar. xxij. q. iij.
 §. illicitū vbi enī regrif dolus ipso deficiente nō cōmittit deli
 ctū. ff. d. fur. iter eos. §. recte. z. l. falsus. §. q̄ alienū de iniu. Itē
 apd. §. si q̄s v̄gines p̄ alle. Pileus q̄ ē d̄ stupro nō teneat
 ff. de re. du. l. iij. quā vide in suf. de offi. dele. cum sup. vlti. glo.
CSecūdo p̄ casu inducitur. xv. q. j. inebriauerūt vbi ignoran
 tia in quā tamē incidit loth ppter suam culpā. f. ebrietatis ex
 cusat ab incestu ex copula filiarū. facit. l. ff. d. iniur. illud canon.
 xv. q. j. vbi hoc no. z. xxxiij. q. ij. in lectū. f. in casu pposito nō
 esse adulterius. facit de sen. excō. si vero. ij. z. c. in audientia. z
 cle. de cōsan. z. affi. c. vlt. in verbo scienter z videt casus. C. de
 adul. si in ea vbi cessat adulterij crimen in illa que meretricio
 more se exhibuit. **T**ertio ad vtrūq̄ casus sic arguitur vbi
 deest rei essentia vel aliquod essentialē ibi nō pōt dici rē esse.
 s̄z vtroq̄ casu deficit aliquod de esse adulterij ergo dicitur ad
 ulterium. maior probat. j. q. j. de trabe. z. c. paulianiste. de cō.
 di. ij. cum oē de bap. debitū. pbo minorē essentia rei p̄stitit in
 materia p̄petēti z debita forma mā est mulier maritata vt se
 pius dictū est. formā dicimus p̄positū z volūtate que sunt
 forma virtutum z vitiorū. xlv. di. due sunt. lxxvj. di. non satis
 de pe. di. ij. ille rex. vt aut patet ex superioribus in p̄mo casu
 deficit materia adulterij q̄a mulier erat soluta in scdo forma
 q̄z nō adulterari sed fornicari volebat ergo neutro casu iudī
 cabit vt adulter. hec aut maxime procedat quo ad penaz sta
 turi cū statuta maxime penalīa sint stricti iuris z nō late sumē
 da. ergo ipsozū pena casuz exp̄ssum nō excedat de hoc dixi
 sup. regula p̄o possessore sed in p̄mo casu non fuit adulterāz
 q̄z non intēdebat in secundo illa in veritate non erat alterius
 vxoz z sic quo ad penam statuti nullo modo est adulter.
CSo. quantū ad forū p̄niale vel eternū iudicē. p̄mo casu
 iudicatur adulter q̄z adulterari intēdebat de pe. di. j. nungd
 z. c. si p̄opterea vbi de hoc. z. xliij. q. v. si quid inuenisti. z om
 nia que. §. ponderat intētionē delinquētis. secūdo casu si cūz
 ignorantia cōcurrēbat intētio abstinēdi si sciret illā coniu
 gatam tūc fornicator censet z sic intelligit glo. illius. c. illud.
 si vero cōcurrēbat intētio contraria tunc iudicatur adulter fa
 cit. xxij. q. iij. origo si querat de pena iudiciali sumēdo stri
 cte adulterii p̄o violatiōe cōiugalī thori videtur aliquib⁹
 istum neutro casu adulteruz. cum sibi p̄mo casu suffragetur
 veritas. in secūdo opinio quozum alterū excusat vel attenuat
 in delictis altero reiecto qd̄ delictuz aggrauat q̄si requirent
 ad penā illa duo cōiunctim vt p̄e. l. vulgaris. §. si q̄s es. z fa
 cit quod no. xliij. q. v. si quid. z faciunt leges inducere. §. parte
 secūda. ver. secūdo inducitur in fi. z ver. de secūdo ante fi. z hec
 opinio est benigna. Sed ibi fratri yberto nō placuit cū cano
 nes acriter persequatur hoc crimen q̄ p̄mo casu puniēdus
 sit pena iuris communis vt adulter cū ibi fuerit culpa in ope
 dolus in intētionē z communis opinio in qualitate que tria
 merito preferūtur volūtati postmodū detecte vt in. c. nuper
 cū similibus. vbi vero pena statuti grauior esset nō puniet il
 la si veritas appet ante sniam quia ex sui nā restringibili req
 ritur q̄ sit vxoz. cuius stricto nomine nō itelligitur putatiua
 vt dixi in fi. secunde partis. si tamē post rem iudicatā z nō p̄i
 us veritas appareret nō reuocabitur sententia de re iud. iter
 moñ. z patet ex no. de do. inter vi. z vxoz. plerūq̄. non obstat
 decre. significātibus de pur. vul. quia ibi fuit lata snia per p
 bationes reprobatas a iure sic. C. de trāfac. si ex falsis. **C**In
 secūdo casu quia sicut statutum nō excedit suū casum ita nec
 illum p̄terit vt verū sit istum vxozē alterius cognouisse z lz
 non in ea specie fuit tamē dolosus in genere. videt ipsum for
 te adulterū p̄ dicta i p̄ma parte ver. ij. sic probat hoc. tamē
 ipse verum putat si mulierem in habitu matronali repertam

nō aduertēs nec curās qualis esset cognouit libidinīs explē
 de causa. tunc enim ex hac intētiōe cōmuni iudicabitur deli
 ctum secūdum rei veritatē z mulieris qualitatē. facit. lvi. di.
 dominus in bistoria de iuda z thamar. si aut mulierem notaz
 hñs sciebat eā reputari solutā z talem esse credebat nō dicit
 adulter cū ad id non sufficiat culpa sed requirat dolus per p̄
 dicta. §. parte secūda. ver. de secūdo. z versic. se. maxime si in
 habitu meretricio erat. z sic loq̄t lex ea que. C. de adul. z dec.
 si vero z in audientia de sen. exc. p̄dicta autē intellexit quādo
 clericus ad illicitum intēdebat. si aut ad licitum coitū inten
 debat quia cū illa cōtraxerat z id poterat quia erat in mino
 ribus tantū neutro casu dicit adulter p̄mo nō quia propriā
 vxozē cognouit licet ex falsa credulitate peccauerit. vt nota.
 xxxiij. q. j. in fi. summe. secūdo nō cū boua fide p̄traxerit z sic
 etiā peccauit. z sic loq̄tur de eo q̄ dux. in ma. c. j. z. c. veniens.
 xxxiij. q. ij. p̄ bellicā. z. c. si v̄go z hoc casu loquant leges. C. d̄
 repu. vxoz. ff. de adul. l. penul. excusat enī q̄ sine culpa facit rē
 illicitā p̄ facti ignorantia z sic loq̄tur lex genero. ff. de his q̄
 no. in fa. per bec sic specificē distincta sint que videbantur cō
 traria concordata.

Am quid prohibet. xxxix. est regula
 huic s̄s̄is aliquo prohibito
 omne id p̄hibetur p̄ qd̄ puenit ad illud z hec loq̄
 tur de cōsequētia prohibitionis mediorū p̄ que p
 uenitur ad extremū. ista vero loquit de consequētia prohibi
 tionis extremozū que p̄cedūt ex primo prohibito. Et in hac
 s̄s̄iter pone exemplū. ff. de spon. l. oratio vbi prohibito matri
 monio. p̄hibita sunt etiā sponsalia p̄ que puenit ad illud z ibi
 concor. de hoc. nō obstat de ri. nup. si q̄s officium. que loq̄tur
 in p̄hibitiōe temporali illa vero loquit in perpetua secūdum
 By. ex illo. Jo. mo dicebat exempla ponēda p̄ dec. cōstitut⁹.
 z. c. ex tenore. §. de p̄ces. p̄ben. z. c. cūz dilecta. z. §. eo. li. z ti.
 detestāda. **P**rima glos. ponit exempla z in fi. regulā con
 cor. huic. **C**In gl. i. ibi z c. f. pignus hypotheca emphyteosis
 z ibi cui p̄hibitus a pomerio v̄ suburbijz ciuitatē z a ciuitate
CIn glo. i. ibi nulli. Item traditio que sequitur ex illa vt in
 prohibita venditiōe fundi dotalis z ascriptici sine gleba in
 quibus traditio non transfert dñum. insti. qui. ali. non licz. in
 p̄nci. C. de agri. z cens. l. quemadmodum. li. xj. idem in re ec
 clestie quā etiam vendicare potest prelatus alienans z tradēs
 .C. de sac. san. ec. l. iubemus. ad p̄mū nō ob. ff. de fun. do. l. pe
 nul. de vsur. l. iure p̄diū. ibi enim traditio ideo trāffert dñuz.
 quia prohibitionis causa finita erat. f. quia desierat fundus ef
 se dotalis. By.

Ec regula per contrarium oñdit q̄
 vno concessio omnia p̄ces
 sa intelliguntur que sequūtur ex illo z sic facit ad
 q̄onem quā disputauit que ad litterā hic ponitur
 z sic proponebatur. **Q**ueritur an ex p̄uilegio huius stu
 dij per quod concessit papa quibusdāz prohibitiō quod pos
 sint hic audire ius ciuile z in eo libere studere liceat eis hic in
 eo iure docere vel doctorari. **Q**uia senarius numerus est
 perfectus vt. §. eo. li. in poemio nouo quodam ordine dispu
 tandi hunc tenebo modum ex textu enim thematis sex verba
 vel partes assumens quasi per glosarum formam super ipso
 arguam p̄o z contra z erit primuz super verba p̄uilegio. se
 cunduz super verbo huius studij. tertiuuz super verbo alias p̄
 hibitiō. quartum super verbo audire. quintum super verbo li
 bere. sextū super verbo studere. post que determinabitur du
 biū. dabit consiliū z solutō z p̄trarijs satisfiet. **E**t vt expe
 riar an expediat nouellā meā quo ad decretoruz allegatiōes
 sic scribi vtar hic algorismo. **A**d p̄imum p̄uilegio. cer
 tum est z vulgare q̄ p̄uilegia maxime p̄ncipū sunt large
 interpretāda. immo largissime. ij. q. iij. ad fi. xij. q. ij. qui manu
 mittitur. de verbo. signifi. in bis z. c. olim. ff. de consti. p̄nci. l.
 fi. C. de sen. pal. z resti. l. vlti. cum ergo hic loquamur de inter
 pretatione verborum rei tam fauorabilis fiat ampla maxime
 vt pena vitetur astute interpretantium. C. de legi. l. ij.
 Ad. Jo. an. b

Contra licet regulariter predicta sint vera tamen non habent locū quādo privilegiū datur sup re ambitiosa quod patet de preben. q̄uis li. eo. s. e. li. de si. pres. c. j. et veniat regula que a iure cū suis cōcor. s. eo. Item licet privilegia sint favorabilia nō tamē recedimus a verbis ipsoꝝ de privi. p̄ozo. r. c. recepimus de preben. cui de nō. pone ergo q̄ per privilegiū mibi cōpetit vsus rei vel iter nunquid p hoc hēbo vsu fructum vel actū. planū est q̄ nō q̄ verbū id nō importat. insti. de vsu r. ha. in p̄n. ff. eo. l. ij. insti. de serui. in p̄n. immo q̄d plus est ipsa verba sepius restringunt. quod p̄. de privile. petistis. s. eo. li. r. eo. ti. abbates r. c. vt aplice quare cū p̄hibitio sit favorabilis vt infra probabitur privilegiū ambitiosus ergo nō dilatandū sed verbū restringēdū vel saltē in significatōe propria retinēdū maxime q̄ facilius cōcedit subesse q̄ p̄esse. de si. presby. c. j. cūz similibus. r. quo ad p̄dicta vide q̄d scripsi de verbo. signi. olim sup vlti. glo. **C**uius studij p̄ hoc verbum thematis privilegiū non p̄sone vtēti sed boni. civitati r studio fore cōcessus cā ergo cōcessionis fuit ipsius studij ampliatio vt etiam p̄ ex verbis sed est patens q̄ intantū potest ampliari studij p̄ summi legisse doctrinā sicut p̄ scholasticaz disciplinā ad quod de Titoliuo dicit hierony. in p̄mio bibliorbece. ad eū romā venisse multos nobiles de finibus hispanie r gallie r quos ad sui cōtemplationem roma nō traxit illius hominis fama perduxit. vt ergo saluet causa concessio nis etiā de docente privilegiū d̄z intelligi ad quod facit q̄ privilegia vniuersitatibus cōcessa favorabiliora sunt q̄ cōcessa personis. s. eo. li. de privile. ne aliqui. Ex alterius ergo persona cōsequit studens doctorandi r docēdi potentiā quod ex sua nō posset nec hoc est nouū. quod patet de con. pre. auctoritate. ff. ad tertul. l. ij. s. obijcis. ver. si sic. C. de na. li. auten. licz cum s̄ibus. Contra licet sic ampliari posset tamē hec verba non sonāt vt dictū est. s. ad id quod de alterius persona dicit respondet p̄ decre. is cui de preben. s. eo. li. als. p̄hibitus. ad uertendū est q̄ isti prohibiti sunt cōstitutione canonica: r sic cōcedentis. s. pape fiat ergo cōtra ipsūz papam lata interpretatio quod optime p̄bat dec. cū dilectus de p̄sue. r regula cōtra eum. s. eo. ti. cū suis cōcor. r. ff. de pac. l. veteribus r q̄d ibi nō. ex c̄ipere enīz potuit papa r nil ex cepit ad hoc de iurepa. ex litteris. r. c. cū seculū. omnia ergo veniant in cōcessione maxime q̄ prohibitiō penalis r sic stricte sumenda. de peni. di. j. pene. s. eo. li. de elec. statutū. ff. de peni. interpretatiōe. s. e. ti. in peni. cū cōcor. Contra lz prohibitiō propter penā odiosa fit tñ propter sui causam est favorabilis vt. s. ampliet theologie studij ne cle. vel mo. super specula. Item vt melius vacēt sacris. r. x. di. s. causa r q̄nq. c. sequētibus. de offi. archi. r archi. episcopus. c. j. ad id de sin. c. vni. ff. d̄ archi. nō distinguem. s. sacerdotio. hoc ergo odiosus r favorabile nec late nec stricte interpretemur sed stemus verbis. ad hoc quod nō. d̄ elec. cum in cūctis in. v. gl. r eo. ti. c. penul. s. eo. li. intelligatur ergo omīssus quod nō fuit expressum. xcv. di. vbi nam cūz suis cōcor. glo. immo ex aliquoꝝ actū expressione reliqua videntur excepta r p̄hibita sicut cum vendo fundū expressis aliquibus instrumentis fundi reliqua videor̄ excepisse. ff. de fundi. i. struc. questus. s. item respondit r. l. cum delationis. s. cui sū dum. maxime q̄ cū cōcedit prohibitiō leges audire causa cōcessiōis videtur vt melius intelligat canones vt no. xxxvij. di. c. j. sed experientia docet q̄ magisteriū scientie nil adijcit ergo r. c. de transla. c. ij. **C** Audire. aduertendū est negari non posse quin sub verbo auditus includat doctrinā. inest. n. ex vi correlatiui q̄ si possus audire ergo alios docere si ergo p̄ privilegium cōcedit ex vi correlatiui r cōnexi alteri vt doceatur ergo r isti vt doceat. ad hoc. v. di. ad eius. video enim q̄ non solū p̄ncipale includit accessoriū. sed etiā cōnexum accessoriū vel ipsius accessoriū quod p̄bat de offi. dele. prudētiaz. s. sexta. r. s. se. r. p̄bat. s. e. li. de preben. c. antepe. ff. de li. r. post. si ita. s. regula. de donatio. inter vi. r vxo. c. ij. casus quoq̄ breuitatis cā per te videas. esset enī absurdū q̄ privilegiū meū plus tibi q̄ mibi cōferret r quod tibi pp me cōpetit fortius mibi. xcv. di. illud. itē si mibi cōcedit vsus rei ergo r ipsi rei factio quod p̄bat. s. e. li. de sen. r. c. q̄m. cōcesso enī vsu chris-

matie cōcessa intelligit eius factio vt ibi. sic r cōcesso vsu iuris ciuilibus r factio doctoratus. s. r doctrine. plus p̄bo doctrina expresse p̄ verbum docēdi nō est talibus p̄hibita. habem⁹ enī in hac mā tria verba. plata. s. lectio auditio r studij sed p̄ter id q̄d dixi. s. verba penalia stricte sumenda q̄ illud v̄bum lectōis ponat in hac mā pro lectione discipuli nō magistri p̄batur tripliciter p̄mo sic cōciliū thuroñ. ne cle. vel mo. mag. dicit q̄ illi monachi exhibant ad legēdas leges vt possent melius r fidelius tractare negocia monasterij ad legendā p̄bificā vt possent curare monachos infirmos p̄pter quod p̄z q̄ loquit de exitu nō ad lecturā doctoris sed discipuli. Secundo sic cū cōciliū p̄hibendo fuisset vsus verbo legēdi Honorius dicit interpretando cōciliū q̄ cōciliū prohibuit auditus eo. ti. sup specula. Idem bonifacius. eo. ti. s. eo. li. c. j. Tertio sic q̄ multis iuribus p̄bat verbum lectionis intelligi de lectione discipuli. de magis. c. j. de elec. cum ex eo. s. eo. li. vtrobiz legēdi r proficiēdi. xxxvj. di. c. fi. ibi discat legendō scripturas aut populū doceat. de etate r quali. c. fi. ibi legisse donatum de renum. post translationem ibi exercitium lectionis ergo tum ex mente concilij. tum ex interpretatione romanorum pontificum. tum ex propria significatione verbi patet per verbum legendi doctrinam non prohibitam. **C** Restat q̄ aut doctrina nō est prohibita. r sic questio plana cum ea de quibus queritur etiam sine privilegio posset: aut est prohibita p̄ verbis auditis r studij r tunc quo iure illa verba prohibitoria r penali lege includunt magisterium eo iure r fortiori illa verba relaxatorij r gratiosi privilegij illud includunt. r sublato expresso sublato sit tacitū. C. si reus vel ac. l. fi. r facit quod no. de rescrip. c. j. s. eo. li. in glo. ij. de cle. cōiu. quod a te maxime quia cūz simul prohibitiō manauerit. r hec sint s̄lia r p̄nexa. C. de male. r. ma. l. culpa vno sublato virtute cōnexiōnis r reliquū de consti. translato. **C** Contra planum est q̄ audire r docere sunt diuersa r tripliciter probatur. **C** Primo ex diuersitate noium C. de codici. si idē d̄ deci. ad audientia. **C** Secūdo q̄ diuersis membris actus illi p̄ueniunt q̄d per se p̄z ad hoc. j. ad corinth. xij. r. lxxix. dist. singula **C** Tertio q̄ iura ponunt hec p̄ diuersis vt patet in proemio dec. r. s. eo. li. in proemio d̄ loca. c. j. de privi. super specula. ne cle. vel mo. c. ij. r. s. eo. li. r lex predicta culpa similis ponit illa pro similibus ergo non sunt idēz. p̄mū vero superius argumentum tollit. quia per id sequeretur q̄ cui cōceditur audire diuina cū per consequens concedatur alteri q̄ sibi celebrat. ergo r ipse celebrare posset: sed planus est hec. diuersa. de privi. c. pen. r vlti. s. eo. li. de sen. r. c. h. **C** Libere. non d̄r simplr studē. s̄z libere studē verbū d̄z aliqd opari. xxxij. q. j. sic enim de diuoz. gaudemus. de privile. si papa. s. eo. li. ff. de leg. s̄ij. non aliter. pro lata vero significatione huius verbi. facit de preben. de multa. r. c. licet ep̄s. s. eo. li. de procur. qui ad agendū. in fi. eo. li. ff. eo. procur. cui libera. potest enim trāsigere habens liberam q̄ alias non posset. itē parte debiti soluta non est liberatum pignus. sed tunc cum totū fuerit solutus. ff. de distra. pi. quā diu. nec pro parte faciens ad quod est obligatus. ff. de verbo. ob. in executōibus. s. penul. r. de hoc. de peni. suam. sic nec per concessionem partiū studij dicere liberus studij concessum ad idē de resti. spo. p̄sanis. nec dicitur liber ad ordines i quo fuitiū aliqd retinet. liij. dist. q̄cūq̄ **C** Contra. tollitur argumentatio ex hoc verbo. per can. xxx. q. i. relatio. de re. eccle. non ali. vt super. in fi. de secū. nup. c. fi. de offi. vica. cum in generali. s. eo. li. ff. de dona. filius. C. de inoffi. testa. si quando. in p̄nci. per que iura patet verbum liberē nō vel parum operari. Item docet experientiaz q̄ sepe ponitur in litteris ad ornatum rethoricum. **C** Studere. studijum ex tribus partibus perficitur vide. i. ad Timoth. iij. attē de lectioni exhortationi r doctrine. xxxvj. di. c. sed sicut verbum statuo debet designare rem p̄fectam r consumatam. de peni. di. j. hec autem verba de verbo. signifi. in bis. ff. quod quis. iu. l. j. ita verbum studij habet designare studium perfectum quod perficitur in vltimo actu doctrine nō inchoatum vel mediatum tantum plus canon a vi textus probare videt q̄ appellatiōe studij includatur doctrina. xxxvj. q. v. aliquati. vt ibi

ut ibi patet ex princ. et si ad idem. li. x. C. de exco. ar. l. vni. in fi.
 ibi studium docendi atq; discendi. et dec. ij. de priui. s. e. li. ma
 xime cuz docēs studeat et discat docēdo. vt in. l. p̄dicta vbi de
 hoc. Item papa qui est vicarius eius qui nō nouit opus im
 pfectuz non d̄z intelligi fuisse locutus de studio impfecto. de
 bap. maiores. et circa hoc adde q̄ dixi sup regula qui prior in
 qōne porozū in parte. ij. Item nec valet p̄ parte aliquid facē
 de p̄se. di. ij. cōperimus. ff. de p̄cur. in cause pro dereli. l. iij. de
 transac. l. cum hi. dato etiam q̄ appellatioe studij altera p̄
 tantū intelligeret per partem tamē dicemus totum esse cō
 cessum. xliiij. q. v. penale. xxxij. q. iiii. meretrices de peni. disti.
 vulgaris. baptizatur enim quis parte corporis tacta. de con.
 di. iiii. nec quē q̄. et c. p̄prie. vbi de hoc sicut per partē totū
 possideo. ff. de ac. poss. possideri. §. j. et faciant iura que p̄bant
 vno demandato demandatū eē cōnerum. ff. d̄ p̄cur. legatū
 et l. ad rem mobilē et man. l. vltima. de electione. in causis cuz
 simi. ex quo enim sentit onus discendi habeat et honorem do
 cendi. §. co. tit. qui sentit onus cum suis concoz. qui posuit p̄n
 cipium ponat finem de con. disti. e. nullus episcopus. de re
 nūcia. c. j. cum concoz. sicut iudex de qua re cognoscit p̄nū
 ciare debet. ff. de iudi. de qua re. de causa possessio. cum super
 nam sicut ex cōmunicatus appellat ita p̄sequitur et finit ap
 pellationis causam. de except. cum inter priorē. nam sicut ma
 trimoniu legitimat et habilitat naturalem etiā ad p̄laturam
 qui filij sint legit. per venerabilem. vbi de hoc. sic p̄ uilegiuz
 legitimat et habilitat istum etiā quo ad magistreriū. et sic simi
 le quod dicit de minore pubere quem habilitat iuramentum
 per autem. sacramēta. C. si aduersus vendi. Contra studere re
 spicit auditum quod p̄batur p̄ decret. super spec. ne cler. vel
 mona. vbi p̄mittit de audientib. postea submittēs q̄ episco
 pi in quoz diocētibz student et c. p̄batur idem de mag. sup
 specu. vbi studentes et docentes ponit tex. vt diuersa ad idēz
 de p̄sump. ex studijs cōiuncto illo verbo cum eo q̄ sequitur
 auditionis sapientū et c. de tali studio scolastico loquatur de
 electione. bonc. ij. et c. innotuit. de p̄curator. dilectus. de cle.
 nō res. tue. de offic. delega. consultatiōibus de rescript. c. fin.
 s. eod. lib. ff. famil. herc. ea que. et si dicas scdm id qd nil opa
 ri cum de auditu iam dictuz esset in p̄uilegio. Respondet q̄
 ex huius verbi virtute p̄uilegiatus etiā principale studium
 iuris civilis facere poterit non audiēdo. et hoc addit hoc ver
 bum studere: fateor tamen q̄ studium interdum habet deno
 tare alios actus preter meditationem litteralis scientie. Judi
 cum vi. Ingenti studio caue dū est ne aliqua domus israel p̄
 eat. Ecclesiastici. xliiij. pulchritudini studium habentes. lxxx
 vij. disti. fratres. studeat de manu fructificare de pac. c. ij. stu
 diose agendum est et c. p̄scrip. vigilanti studio cauedum est
 et c. ff. de dona. inf. virum et vxorem. l. ij. ibi studium filios edu
 cādi. preterea video q̄ interdum alicui licet studere et adisce
 re. sed nō docē vt seie. i. ad timoth. ij. xxij. di. mulier. et xxxij.
 q. ij. mulierem. de consec. disti. iij. mulier. ibi dicit q̄ quis do
 cta docere non presumat. ponit studiuz et disciplinaz per vtr
 bum docta. et tamē vetat doctrinaz. nec mirum in his cū plus
 habeat doctor quā studentis honoris. et prerogatiue quod pa
 tet habet enim ordinariam per autem. habita significatam. C.
 ne si. pro pa. habet imunitatem muneruz. C. de profes. et med.
 libro decimo et mercede laboris: vt ibi quod dicit vt notatur
 xxxij. distinctio. de quibusdam de mag. c. penultimo. conseq
 tur ex tempore comitatum. C. lib. xij. de profes. qui in vr. cum
 l. vni. est de doctorum collegio et admittitur ad magistralia
 de constitutio. ex litteris. adhibetur ei fides. j. ad Timoth. ij.
 veritatem dico non mentior Doctor gentium. reuerentia. vt
 xvj. q. i. sic viue. et c. sequenti. lxxxvj. distinctio. quis dubitet
 vj. questio. p̄ma. sacerdotēs. et c. oues. vij. questio. prima hoc
 nequa q̄. viij. questio. p̄ma. qualis. honorabilis sedet. secun
 da. q. septima. §. de his. C. de tyro. l. fina. libro. xij. ip̄sorū or
 do in ecclesia precipuus est. de hereti. cum ex iniuncto. habz
 simunitatem canonis quod dicit. vt notatur de sententia ex
 comunicatio. c. i. et c. cuz voluntate. ex quibus patet doctri
 nam maius esse. illud ergo non veniet concessio minorū. i. au

ditu et studio. facit quod nota. in regula cui licet. eodēz titu
 lo. als sequeretur q̄ ex quo permillum esset studere in iure ci
 uili. permillum esset etiā in eo iure et foro patrocinari quod
 est falsuz. de postu. c. j. et vltimo. In huius ergo obscura et am
 bigua probatione sumamus quod est minimū. j. co. titu. in ob
 scuris cum cōcoz. ad hāc partem faciat. C. de stu. li. vr. ro. l. j.
 li. xi. et vides quādoq; sacerdotē habiles ad alia non ad alta
 ris ministeriuz. de cor. vi. significauit per hec superius allega
 ta pro prima parte p̄cluditur hunc p̄bitum doctorari posse
 et docere Bononie. per allegata vero secūdo concluditur cō
 trarium scilicet eum hic nec doctorari posse nec docere.
 Circa solutionem questionis est aduertendum q̄ de scho
 lastica lectura quā facit scholaris ad studium suum tantum.
 non puto dubium quin illa possit vti is de quo queritur cōsi
 derata sui causa et videmus non licentiatos sic legere. et poti
 us docentur q̄ doceant. et est quedam assuefactio. ad hoc. j.
 q. j. dedit baptismum. et xxxvij. disti. qui de mensa. ff. de po. l.
 i. §. q̄ si. ad. l. aquil. q̄ actione. §. si quis in colluctatiōe. Circa
 doctoratus vero officiu honorē cathedre et doctoralē doctri
 nam ante factum per iura et ratōes. s. probac. arte inductas
 consulo q̄ ab his abstineat et quia multis videtur q̄ mens cō
 cedentis p̄uilegium ad illa se non extenderet et quia secun
 dum interpretationem Hosti. nota. ne cle. vel mo. super spe
 cula. per lectionis verbus doctrina prohibetur quā glo. vide
 re poteris in nouella. super verfi. ampliari ad finem. vnde et p̄
 solutione dare possem q̄ hic cum de iuribus verborum papa
 lis p̄uilegiij dubitetur recurrendum sit ad papaz. de iudi. cū
 venissent. vt ipse interpretetur qui dedit de officio ordinarij.
 c. iij. §. poro. eodē libro. vtilis enim et forte necessaria in hoc
 casu esset declaratio. post factum vero si contigisset illum iaz
 doctorasse et docuisse ne infra duorum mensiuz spatium desti
 tisset. vt procedat dubitatio puto euz non incidisse penas cō
 cilij constitutionis Honorij principaliter propter id quod.
 s. dixi super ver. audire. ver. plus probō. et per hanc regulam
 a cōtrario vt permillum auditu et studio per que acquiritur sci
 entia permillum dicuntur que ex eis sequuntur. scilicet doctora
 tus officium doctrina. hoc addito. q̄ licet conciliū qd de mo
 nachis loquitur. vtatur verbo lectionis. decre. tamen super
 Specu. que loquitur de istis secularibus. illud verbū non po
 nit necesse absurdum inter eos in hoc aliquid esse diuersuz si
 cut in alio quod ibi scripsi super versicu. destituit. Ad hāc so
 lutionem satis facit ipsa forma p̄uilegiij. in cuius exordio fit
 mētio de magistris et scholaribus. et vniuersitate. et postea in
 narratis submittit quod vult ipsam vniuersitatem p̄muni
 re dono beniuolentie specialis et c. huic modo soluēdi quo di
 stinguitur ante factum. et post conuenit de iureiurando. verū
 quod scripsi de iude. significauit super glo. i. et de re iudica. in
 ter. super finem glo. quicunq;
 Contraria vero per predictam solutionem reputo soluta
 nam locum haberent quando expresse prohibita esset doctri
 na. vt tunc ad illud ambitiosum p̄uilegium non trahatur. s. j.
 verbis stetur. vt p̄ hac parte allegatum est primo. non obstat
 q̄ per alium competat. vt allegatum est secundo. et tunc non
 expresse censetur omissum vel vno expresse alterum excep
 tum vt allegatum est tertio. cum actus essent diuersi: et per se
 principales vt allegatus est quarto. Non obstat. tunc verbū
 libere vt allegatum est quinto. quod autem pro hac parte al
 legatum est sexto. scilicet q̄ studij verbum designet auditum
 alteri membro solutionis concordat. vt scilicet dicam per id
 et tacite doctrinam non esse prohibitam. et sic de iure cōmuni
 etiā sine p̄uilegio posset doctorari et docere vt p̄dixi et sic
 etiam soluitur quod est dictum de patrocinando in foro ciui
 li. scilicet quod illud est huic dissimile. quia prohibituz expref
 se per iura ibi allegata quod prohibitum remanet cū hoc nō
 sit permillum. Ad decre. significauit. dico q̄ nisi expresse ve
 taretur restitutus ad sacerdotis officium exerceret etiā altaris
 ministerium si ne hic doceret si expresse fuisset vetitus ad id
 quod dicitur quod doctoratus est quid maius non nego. ta
 mē dico q̄ ex quo venit ex vi taciti vel p̄nexti de ip̄s. maiozita
 Ad. Jo. an. b ij

te non est curanduz ad instar eius quod de curata ecclesia dicitur que est cōnexa prebende. s. eodem li. de preben. sup eo. de muliere vero dico qd est expresse pbibita & sic cōcor. ad regulam in obscuris dico qd hic nulla obscuritas.

Am quid vna ^{lxxiiij.}

Cum glo. ponit exempla, secundo sex casus quibus fallit. tertio dicit quo casu procedit regula. **C** In glo. prima ibi legi fiat. **D**ponit exemplū per. l. ff. de tuto. & cura. da. ab his scire oportet. s. si mater. vni pater pbibitus administrare nec administrare poterit vt curator cui concor. s. eo. libro. de electione auaritie. **C** Item per. l. ff. de bo. pos. non est ambigendum. s. vbi cūq; & de contra tab. l. iij. s. libera. & l. si post mortem. s. exheredari. vbi a successione prohibitus de iure civili non admittitur de iure pretorio. ad hoc vltimum ptra in emancipato qui admittitur iure pretorio. & non civili. ff. de bon. posses. l. sed cum patrono. s. bonorum. Item si duplici iure defertur mihi hereditas. licet vno prohibear admittar ex alio. ff. eodem ti. l. quotiens. & c. de iure deli. l. suum heredem. Item filius exclusus ab vnde liberi admittitur per vnde legitimi. & exclusus ab illa: admittit per vnde cognati. ff. de suc. edic. l. i. s. sed interdū Item repudians ex testamento succedere potest ab intestato si erat de numero sic venientū. ff. d. acqui. here. nec is. s. pmo ad hec & similia sufficit solutio glo. sed **B**inus dicit regulam locum habere. vbi ius resistit in odiū pbibiti. sed vbi assistit propter alium contingentem defectum habent locū contraria credo glo. corruptam. & ibi suis concor. & s. eodem li. de cleri. coniu. c. vni. s. primo. & ibi seruum. & est lex. c. de testi. seruos. & ibi minuet. quartam vide in auten. de trien. & se. s. prohibemus. & quod ibi no. glo. hoc est.

Ec regula facit ad ^{questio.}

b nem quā padue disputari vt patebit in ipsius principio que questio talis fuit. **N**otarius procurator meus ad probandum de iure meo in iudicio produxit instrumentum sua manu scriptum queritur an faciat fidē. **R**ationes ad negatiuam consistunt in susceptione officij ppter quā nec testis nec iudex esse potest que tamē minus ledunt esse possēt: iungitur in fine dictum **H**ostien. secundo in contrarium inducitur glo. que quattuor rationibus & opinione simili adiuuatur. subdam de mum quinq; rationes. tertio datur solutio distinguens & instruens & contrarijs respondens. **P**rimo ergo sic probatur qd instrumentum fidē non faciat. certuz est qd procurator non potest esse testis in causa quā procurat extra de testibus. insuper. immo nec in causa appellatiōis potest esse testis qui fuit procurator in principali. s. de testibus. romana. eodez libro. **L**um ergo in exercendis litibus parem vim obtineant testes & instrumenta. de fide instrumento. cum **J**oannes. c. eo. titulo in exercendis. dicemus quo iure repellit a testimonio eo iure suspicionis eiusdem instrumentum per eum confectū in causa quā procurat fidem non facere cum etiam lex. fina. ff. de testibus aperte prohibeat patronos causarū in causis ipsis testimonium dicere. sed constat qd postulare est desiderū suum vel amici sui in iudicio apud euz qui iurisdictioni preest proponere vel alterius desiderio contradicere. ff. de postu. l. i. in principio. iij. q. vii. s. tria. patet ergo qd tales procuratores postulant & causas patrocinantur. ergo a testimonio repellentur. dato etiam qd sequens pars legis ipsius que de executoribus loquitur ad procuratorem non extendatur vt ibi videtur tenere glo. que tamē alibi dicit contrariū scilicet. ff. d. iure fis. l. deferre. s. itez decreuerunt que glo. videtur verior vel dicitur qd glo. legis vltime de testibus loquatur in procuratore qui testificari vult in causa quā non procurat vt solent dicere domini legum: & probatur per ea que notant **I**nnoent. &

moderni in predic. decre. insuper de testibus. cū ergo validior sit vox viua qm̄ mortua in auten. de instrumen. cau. & si. s. vero & vox eius viua repelleretur vt. s. probatum est ergo multo magis hec mortua cum scriptura recipi non debeat cuius auctor repelleretur. s. here. fraternitatis. iij. q. iij. nullus. xvj. di. c. j. ne vna via concedatur quod alia via prohibetur contra istam regulam cum quid maxime cuz per hanc plus fidei consequatur. etenim vox sua non faceret nisi semiplenam probationem & instrumentū sufficientem & plenam probationem faciat. ergo esset absurdus eum plenam probationem facere qui non potest facere semiplenam vt est probatum.

Preterea videmus qd si is qui fuit aduocatus fiat iudex illius cause in qua postulabat recusationis remedio impedit in illa causa iudicare. ff. de iurisdictione omnium iudicuz. l. pre tor. sed si non iudicat multo minus probabit. maius enim periculum est in probante qm̄ in iudicante secundum ea que notauit **V**incentius de cleri. excōmu. si celebrat. nam grauamē iudicis inique iudicantis releuari potest appellatiōis remedio quod remedium circa probationes non est proditum cū ergo sit hic maius periculum plenius consulendum est. s. eodem libro. de electione. vbi periculum in principio cū suis cōcordan. Item cum reliqua probationum genera denegantur istud genus vel hec species probationis. scilicet per instrumentum non debet concedi ad hoc. xv. distin. illud superfluum. & si probare non potest procurator per suum testimonium vt probatum est. nec per suam confessionem nec per iurandum nisi si forte fuisset debito modo delatum. ergo nec hanc speciem probationis inducere poterit. maxime quia istud officium videtur facere causam propriam. ad hoc. ff. de iure fis. l. fiscus. ij. in fine. & habent hec locum. maxime in procuratore qui contestatus esset litem qui per contestationem litis. vel saltes instātie factus est dominus. de pcura. c. j. ij. respon. & c. ij. s. eodez li. cum suis concor. & in procuratore qui satisfecit iudicatum sol. ad hoc quod nota. ff. de procurato. non solū in principio. & multo magis in procuratore qui participaret vtilitati ex vicio causa puta quia sibi certum quid pro palmario deberetur ad similitudinem eius quod de aduocato dicitur. ff. d. va. & extraoz. cogni. l. j. s. & si nomine. & s. se. essent enim tunc valde suspecta ista duo officia. iij. q. iij. c. j. cum simi.

Bene facit pro hac parte quod nota. **H**ostien. de probatione. quoniam contra fal. ad finem. j. col. vbi nota. qd si notario actorū iudex committit receptionem testiū qd de hac commissione per alium notariū non per ipsuz debet confici instrumentū ex qbus breuiter cōcludit instrumentū fidē nō facere **Q**uod vero fides faciat sic probatur. **P**rimo inducitur supradicta glo. ex. l. vltima. ff. de testibus. que dicit procuratorem testificari posse pro qua glo. facit textus predictē. l. ff. d. iure fis. deferre. s. Item decreuerunt que glo. etiam talibus rationibus corroboratur aperte certuz est qd prelatus dicitur procurator ecclesie de donationibus. c. ij. de electione cū nobis oliz. in fine cū similibus. & tamen ipse prelatus in causa ecclesie alio causam agente testificari potest quod clare probatur ex predicta decre. insuper de testi. & ex ipsius superscriptiōne vt ibi etiam notant moderni. patet ergo procuratores in causa domini testificari posse. & aliter pbatur. **I**lla dicitur alii cuius propria causa cuius cause damnum vel emolumentum ad eum suo nomine pertinet. ij. q. vi. biduum versic. palam. ff. quando appel. sit. l. j. s. in propria. istius ergo cause damnum & emolumentum suo nomine ad procuratorem non pertinet ergo in testimonio suspectus esse nō debz. patet hoc ex descriptione procuratoris que habetur. ff. d. procuratoribus. l. j. qz procuratoris est qui mandato domini aliena negocia in iudicio administrat. si aliena ergo non sunt propria. & sic nulla in eo videtur esse suspiciō. hinc est qd libertus nō potest proprio nomine vocare patronum in ius: & vocans nomine alieno nō incidit in edictum. ff. de in ius vocan. queritur. Item video qd plus pticipat canonicus vtilitate cause quā itētat p ecclesia quā participat procurator vtilitati cause quam intentat pro dño. sed ille non repellitur a testimonio. ergo nec iste. p̄mum pbatur

probat in predicta decre. insuper de testibus. eodem titu. cum nunciis. & vide quod dixi sup. j. glo. de iureiurādo. & si christus. xliij. q. ij. super prudentiam. quod dictum est de canonico in legatario repetitur quod probatur insti. de testamen. §. legatarijs. cum similibus. per que videtur gl. illa de fendi vt dicamus etiam procuratorem pro domino testifica ri posse. & sic etiam instrumentum fidez facere debere. & pro hoc dicto bene facit quod notat Innocentius & Hostien. & transac. ex litteris. Guilielmus in Specul. titu. de teste. §. j. versicu. quid si aduocatus. vbi nota. instrumentum in iudicio fidem facere. licet aduocatus cause sit scriptus testis in ipso instrumeto qui tamen alias verbale testimonium ferre non potest vt est. §. probatum.

¶ Secundo potest dici qd etiaz concessio qd non credatur viue voci vlt testimonio ipsius procuratoris tamē huic mor tue que scripto deponit credi debet ad instar eius quod de episcopo dicimus cuius viue voci nō creditur. vj. q. ij. si tantum. & c. episcopus: & tamē creditur littere sigillo suo signate. vnde si corā episcopo opponeret excommunicatio contra actores que probaret §. litteram ipsius episcopi ecclesie qd ipse idēz esset iudicans & pbans scōm ea que plene notauit de probatio. post cessionem. xj. q. iij. cure. ad idēz de fide instrumetozū. c. ij. §. eod. lib. de sentē. excom. cum medicina. lis. de offic. ordi. si canonici. nam pronūciat iudex an sua sit iurisditio & de veritate precum. ff. de iudic. si quis ex aliena. & de rescrip. super litteris in fine. **¶** Tertio ad questionem etiam pro hac parte faciūt argumenta de tanq̄s quomodo quis interdum aliquid agit tanq̄s alius de electi. cum inter j. & ij. de concess. preben. postulatū. ppter quod admittit aliquis alias suspectus. §. eod. lib. de appella. c. penult. vbi idem est ad quem & a quo appellatur. ad idem. xxij. q. iij. si ecclesia. in fine. ff. de inoffic. testamen. si filius. ff. de post. l. fina. can. iij. q. vij. §. tria. versic. si contra patrem. C. de adm. tuto. cum quedam cum simili. ergo cum instrumentū confecerit tanq̄s seruus publicus tanq̄s procurator illud pduce re poterit ac si per quemuis alium confectum fuisset.

¶ Quarto faciat quia aliud dicendo iam contra dispositi onem iuris probationuz copiam artaremus contra id. xliij. q. ij. quāq̄. vt lite non contest. quoniam. C. de here. l. penul. & enim forte aliter de veritate contractus fides fieri nō pos set. nam propter id videmus illū ad probationem recipi cō tra que longe maior est suspicio q̄s contra procuratorem in casu decre. cū dilecti. de elec. si enim hi qui in scrutinio depo suerunt totum suuz. in publicatione scrutini dicant se nō de posuisse de illo de quo referūt scrutatores magna ex hoc cō tra ipsos scrutatores insurgit suspicio de falsitate. & tamen dicto eozum super hoc statur cum propter secretum scrutini um aliter fides non possit haberi vt ibi ad idem de accu. cuz dilecti. & est si. quod no. doctores. de testibus. qui duz publi carentur attestaciones dicunt se aliter deposuisse q̄s notari scripserit dicunt. n. Innocen. & Hostie. cū Joan. Guiliel. in Spec. de fide instr. §. restat versic. quid si dum. qd crederetur scripture tabellionis. multū tamen vt dicunt debet iudex cō siderare ipsius tabellionis conditionez & hoc bene facit ad questionez sic ergo dicemus ratiōe huius publici officij qd gerebat iste procurator psumi p eo qd oia de pscriptis de pscript. ad audientiaz. non enim sequitur si procurator ergo suspectus: quia de facto videmus sepissime legallissimos re periri. & dato qd ex quo procurator fuit dicatur eum in pre dicta causa quā procurat instrumentum non posse confice re. tamen instrumentū prius confectū propter hunc super uenientem casum non debet minus validū reputari ad hoc in auten. de tabel. in versic. ipsius tamen documentis & c. vbi de hoc & veniat etiam ad hoc eodē titu. factū legitime cuz suis exemplis. **¶** Quinto bene facit ad questionem qd dica mus tabellionem in numero septem testium computari. ff. de testamē. domitius labeo. & c. q. te. fa. pos. hac consultissima

¶ Sexto pro hac parte bene facit. l. ff. ad. l. cor. de fal. & eo in si. certū est enim neminem sibi ascribere posse vel ei in cu-

ius est potestate vel ei cum quo in eiusdem est potestate vt ei que habet in potestate. ff. eodem titu. si quis legatum & l. impuberi. & quasi per totum. C. de bis qui sibi test. ascri. per totum. tamen si quis ascribat legatum extraneo que postea etiam viuento testatore per adoptionem vel alio modo ha buit in potestate tenet legatum & cessat. l. cor. de fal. & sena tusconsultus libonia. vt in predi. l. de eo in si. ad idēz. ff. de re mili. l. milites per quod dixerunt domini legum qd si scripsi instrumentum super aliquo cōtractu pro aliquo cuius post ea factus sum heres quod ex illo instrumento licet propria manu scripto agere potero multo magis ergo in procurato re qui non sic participat vtilitati vt est dictū. ad idēz video qd filius ascriber potest matri & patri in cuius potestate nō est. fratri si ipse & frater non sunt in eiusdem potestate. & ma tre dixi quia filius in eiusdez potestate non est. ff. de suis & le gi. l. nulla. insti. de adop. §. femine. extra de conuer. in fi. c. si. probatur predicta. ff. ad. l. cor. de fal. si pater & maritus vxo ri. eodem titu. l. vxori. in principio. tamen cuilibet patet qd longe magis participat vtilitati ipse filius vel frater vel ma ritus. nam in vita vtilitatem vt plurimum consequunt & ha bent spē successionis quod nō est in procuratore quo ad vo minū. quare igitur ipsius procuratoris notarij instrūm q nō sic vtilitati picipat valē nō debeat nō appet cū i pdictis p sonis sit maior affectio & maior vtilitat] picipatio vt p dixi p q̄ tollitur illa argumentatio qua dē eū suspectum ratione officij. quia non per hoc sequitur instrumentum ab eo conse ctum nō valere. ad idem bene facit predicta lex vxori. ij. re sponso. vbi si scribens testamentum scripsit se testamentari um tutorem filij testatoris. si tamen idoneus est ex decreto iudicis tutor datur. licet suspectus ex affectione officij psumat. sicut ergo illa suspitio nō ipedit illū tutore dari ita nec talis suspitio officij impedit fidē instrūmēti nisi de falsitate aliter doceatur. Ex quibus omnibus restat cōclusio que sit etiam solutio questionis saluo semper maiorum iudicio qd tali instrumeto nisi alio redarguat de falso fides debeat ad hiberi si ex sui forma ante litē motam & susceptum procura tionis officium apparet fuisse confectum. & idē puto si post quando ipse procurator illud instrumentum ex necessitate officij confecerit vel cum dominus non nominatim. sed q̄s quilibet alius vtilitatem ex instrumento consequitur. exem plum de necessitate officij: vt quia procurator meus notari us episcopi vel communis vel ad vectigal scripsit me soluis se vel aliud simile. exemplum de secundo vt si instrumentū contineat pactuz inter duas vniuersitates. vel quod q̄cūqz attulerit vinum pro cozbe habeat tantum vel his similia fa cit. iij. q. vij. §. tria. ver. si contra patrem. ff. de postula. l. fina. C. de adm. tuto. cum quedam cum concordan. ff. de inof ficio. testamē. aduersus. §. j. ad idem de fideicommiss. lib. §. sed quia. de prescript. ad audientiam. dico tamen qd iudex quem oportet cuncta rimari si videat istum notarium pro curatorem alias suspectum vel non bone fame sua subtili tate veritatem requiret vocando ad se testes inscriptos vt alterum ex ipsis. & si expediat faciat sibi monstrari quater num rogationū vel abbeniaturarū. & videat an sit ibi scrip ta. & debito loco ad hoc. xxx. q. j. iudicantem. de renuncia. in p̄sentia. ff. de testib. l. iij. **¶** Ad cōtraria que pncipaliter fundantur in his qd nō potest esse testis nec iudex. & quod ratione officij est suspectus. R̄s̄s̄detur qd procurator produ cens instrumētū quod prius confecerat non testificat vt tūc post susceptum officij: sed vt tunc an susceptū sicut ergo p ducendo prioris iudicij acta posset producere suam p̄pria attestacionem cum non sit prohibitum: sic & poterit produ cere instrumentum prius confectum. nec obstat qd remedio recusacionis repellitur a iudicando. quia licet maius preiu dicitum sit in teste q̄s in iudice vt est dictum tamen longe mi nor suspicio repellit iudicantem q̄s probantem. exemplum de offi. deleg. cum duodecim. de appel. postremo. huius ra tio nota. vt lit. non contest. c. ij. iij. q. v. accusatores. iij. vnde propter testimonijz remouet iudex nō e conuerso. de testi.

dilecto. ad id quod de suspicionem dicitur iam est responsus. qz suspicio est. sed non talis que impediatur cum nec multum maior impediatur ut probatum est. alias sequeretur quod non faceret etiam fidem instrumentum a notario multum amico confectum. et si qualitas persone suadebit index investigationem faciet. de qua dixi ad hoc. ff. de questi. l. j. §. questi. et quod no. iij. q. v. c. ij. de accusa. cum oporteat. Preterea ei contra quem producit non deest remedium redarguendi de falso directe vel indirecte secundum formam de testibus ex tenore. C. de contrab. et com. stip. optimam. et si dicas forte talis est casus in quo directe vel indirecte de falsitate docere non poterit tolle instantiam quid faceret eo casu si tale instrumentum ab alio fuisset confectum. vel ab alio procurante producit officium ergo publicum et presumptiones que sunt pro eo ratione officij in instrumento quod non reprobatum fidem faciant adhiberi.

C De locutus sum et manibus perfecti. iij. regum. viij. admirari non cessans quod omnium antiquorum sapientia perquisita ecclesiastici. xxxix. hanc questionem tam visitata per aliquem juris doctorem tactam invenire non potui. sed quod ubi viget studium ibi lucet veritas iuxta id Exo. x. vbi dicitur quod habitabant filij israel ibi lux erat quod minus bene dixissem patrum et sociorum huius studij correctioni submitto. ut iuxta quod legitur ecclesiastici. xxxiii. qui plura didicit intellectum enarrat.

Tam stat per eum.

lxvi. Prima glo. dicit unde sumpta et ponit exempla. secundo notat. tertio obijcit et soluit distinguendo. **C** In glo. i. ibi in iure ei. sequitur receptum est quod p

et cuius interest conditionem non impleri fiat quod minus impleatur pro inde haberi ac si impleta conditio fuisset quo ad libertatem et legata et heredis institutiones producit quibus exemplis stipulationes quoque committuntur cum per promissorem factum esset quominus stipulatur conditioni pareret. et ibi iure civili ibi ad litteram regulam. §. posita. et ibi cum pupillus. sequitur aut tutor eius. conditionem in pupilli persona collatam impedit tam legati quam libertatis iure communi conditio esse impleta videbitur. et ibi. l. que sic tacet ita bene res institutus si si. x. dederit. et accipere noluerit cui dare iussus sum pro impleta conditione habetur. et ibi cum quid in mutuo tacite agit ut eque bonum reddatur. et ibi quibus diebus bi dies quibus me prohibuit ire via publica cum ire vellem ut conditioni parere non imputant in tempore conditionis implende. et ibi menia. in principi. si testator legavit tibi. x. aureos annuos si administraveris res heredis et heredes te prohibet sine tua culpa legatum debetur. et ibi annuus. annuum legatum liberis factum si cum matre morientur debetur illa mortua. et ibi illis libertis legatum alimentorum nomine factum libertis. si cum filio testatoris morientur illo mortuo ab ipso herede debet nisi pro utilitate filij testatoris id fecisse appareat. et idem dicit. l. j. que sequitur. **C** In glo. i. ibi Abrah. Scilicet. xxij. et impleto. ut hic. et hic patet quod ista per illam non est supflua. **By.** tamen dicit illam loqui quando impedit per casus. ista vero quando impedit cuius intererat conditionem non impleri. et in h. idem **By.** et plenius vide. C. de insti. et substi. l. j.

Et regula adduci potest ad quod

b nem quam disputavi de prelate exempto non episcopo per quem non stat quominus habeat pape vel legati licentiam de transendo ad religionem que questio talis est. **C** Queritur an prelate regularis vel secularis non episcopus tamen exemptus petita sed non ob tenta licentia pape vel legati delatere possit zelo sanctioris vite profiteri religionem vel cum religiosus est profiteri strictiore. **C** Et primo ad negativam inducuntur sex divisi et tria conjunctionum. Secundo totidem ad affirmativam. Tertio premis sis quattuor evidentialibus datur solutio distinguens. et ad

contraria respondet. **C** Probo ergo primo quod non possit per decre. licet de regula vers. illa semper. sicut enim episcopus sine pape licentia hoc non potest sic nec exemptus ex quo prelatatus est. cum ratio quam ibi reddit textus de proponendis labore sollicitudine et doctrina quieti et contemplationi et silentio locum habeat etiam in inferiori prelato. ergo eadem erit prohibitio per iura vulgaria. de transla. c. ij. cum suis concord. pro eo maxime quod iura parificant regularia ecclesiarum cathedralibus. de elec. ne pro defectu. eo. titu. c. cupientes. et c. si postquam. et in extraua. Bonifa. que incipit in iuste. et exemptis episcopis. de peni. et re. c. si. et pre alijs honorant exemptos. §. eodem lib. de privile. et apostolice. sentiunt igitur commodum ergo onus. eo. titu. qui sentit. et qui similia cum episcopis privilegia suscipiunt simile sentiant et c. de statu mona. recolentes. nec valet si dicas quod illud quod de episcopo dicitur sit speciale propter episcopalem ordinem. tollitur enim per decre. j. et ij. de transla. **C** Secundo sic probo regulariter non sufficit licentiam petere. imo necesse est illam obtinere. patet de peni. omnis de elec. si abbate. et c. si religiosus de tempo. or. c. si. de excel. prela. c. vni. §. eodem lib. et bene facit decre. auctoritate. de privile. §. eodem lib. sicut enim locus exemptus ecclesiasticus vel religiosus fieri non potest etiam per exemptos sine petita et obtenta licentia pape ut ibi sic videtur de persona exempta dicendum. immo quod. §. dixi regulare videtur esse infallibile. nam cum inuito minori prelato suo quis transit ad religionem facit de auctoritate pape ut dicit textus. xij. q. ij. due ad si. et sic non transit sine licentia verbum autem auctoritate nostra ibi positum multum operatur ad hoc de rescrip. cum aliquibus. §. eo. libro.

C Tertio probo sic. lex spiritus dicitur privata. ut in. c. duo sunt et in decre. licet. et consuetudo etiam specialis loci dicitur etiam privata quod probatur quia non tollitur per communem posteriozem. §. eodem lib. de consti. c. j. sed ista privata non potest hoc inducere scilicet quod ex consuetudine liceat prelatis minoribus exemptis sine prelatorum licentia prelaturas dimittere de consue. cum veniret ergo nec illa hoc poterit.

C Quarto sic. ex quo per licentie petitionem delatum est negocium ad papam necessario expectandum est ipsius iudicium maxime ne illudatur pape. ii. q. j. nomen de postu. bene ij. de offi. lega. licet de elec. si eo tempore. et c. provida. quis enim tante audacie quod principem et c. ij. q. vj. anteriorum. §. ad hoc. de appella. ex insinuatione. ad hoc optime quod de diacono ordinato per papam dicitur de tempo. or. cum in distri buendis. et nota. de maio. et obe. per. tempo.

C Quinto sic. religio non est de necessitate salutis. xxij. q. iij. §. fina. ad hoc facit quod nota. i. q. ij. §. pio. et quod dixi de simo. dilectus. ij. super. j. glo. immo videtur expedire non profiteri per decre. relatum ne clerici. vel mona. quod tamen intelligas ut ibi dixi. Item si dicas religionem operativam salutis per hoc non sequitur propter illam prelaturam dimittere posse sine licentia quod probatur de renuncia. c. si. sufficiens enim renunciando providet salutem quod tamen non potest sine licentia ad idem de peni. et re. c. si. ante tempora enim gregorio. non licebat minoribus prelatis sibi confessorem eligere. quod postea licuit. **C** Sexto sic. solus papa religiones approbat. de religio. do. c. si. de voto. c. j. §. eodem lib. approbatas tollit. de religio. do. c. vni. §. eo. lib. circa illas determinationes facit et professiones impedit de regulari. quia in insulis. eo. titu. non solum li. eo. nec puto aliquem dubitare quin teneret pape constitutio si statueret exemptos sine sua licentia profiteri non posse. nam quod plus est: facit etiam circa matrimonium constitutionem. et interdum dirimens super quo vide quod dixi de despon. impube. c. ad dissolendum super glo. si. si ergo generalem constitutionem facere posset multo fortius spalem prohibitionem que certum prelatum respiciat. cum ergo omnis status et approbatio religionis pendeat ex potestate papali per quam etiam illas reprobare et tollere posset per hunc prelatum sine ipsius licentia profiteri non posse. **Altra predicta sex que per hac parte propter perfectio**

ncm

nem senarij numeri sunt inducta: Inducitur regula omnis res. de reg. iur. cum suis concol. Inducit absurditatis evitatio quia ex contrario sequeretur quod notatem papam ex delicto quod non licet. xl. di. non vos. ix. q. iij. nemo cum. v. c. sequentibus. ideo enim inuito inferiori prelato ingreditur quis religionem quod peccat prelatus licentiam non dando. Inducit etiam gl. Hostien. qua notat de cle. excō. mi. illud per Clement. iij. fuisse sic determinatum. et ipse prius hoc ut dubius relinquens interpretationi papali magis declinabat in hac partem glo. illam videre poteris in novel. in decre. licet de regulis iuris super versicu. prelaturam.

¶ In contrarium quod possit induci tripliciter predicta dec. licet. primo omne id quod ibi. et. xix. q. ij. due de renūci. nisi. §. verum dicitur de libertate spiritus. et quod legi vel necesse fitati non subsit. **¶** Secundo quod ver. ille superius allega. arguendo a contrario facit pro. si enim est in epō spāle. ergo ipse prius contrarium est generale vel regulare iuxta ea que no. d. prebē. present. §. loca. Item dicit ibi textus in hoc casu et. in alijs ergo secus a contrario. xliij. q. ij. sane. xv. q. iij. ex eo de regulis iur. cum virū. de his que si. a prela. cum applica. in si. facit ad hoc quod no. Jo. mona. in. c. due. in gl. si. et. Ber. in dec. licet in gl. ab hac. nec dici potest quod immediata subiectio sit causa prohibitionis facte de ipso. quod patet quod illa etiam locum habet in epō subiectis metropolitanis ex quo ergo illud non facit immediata subiectio sed potius episcopalis dignitas patet illo casu ad istum quo dignitas deficit argui non posse. fateor tamen quod prius dixi hoc ab ordine non procedere. sed a dignitate et ipsius vinculo que sunt diversa ut dixi de excessu. prelato. accidentibus.

¶ Tertia questio: videtur casus ipsius dec. licet. non ibi datus erat papale privilegium quod illis inuitis et. ex cuius privilegij vigore illi quo ad id fungi videntur iure papali et tamen petita licentia quibus non obtenta zelo d. quo ponit questio potuit ille transire. infertur ergo quod si id licet inuito spāliter privilegiato circa hoc a papa ergo et inuito papa.

¶ Secundo proba per dec. cum venerabilibus. de p. sue. per qua si non infertur vis littere aperte probatur quod sufficit abbati exempto petere licentiam: dicit tamen ut ibi. Item per decre. si abbatem. de elec. vbi patet prelaturam minorē epō licet exemptum eligendum non postulandum. immo prime allegatioes videntur incidere in opi. reprobata ibi que minores prelatos exemptos equiparabat episcopis.

¶ Tertio sic ex iuribus immediate subiectionis non videtur exemptus fortius astrictus pape qua monachus abbati servus domino filius patri coniunx coniugi iurans cui iuravit vouens vel penitens ipsi deo. de monacho patet quod abbas eius vice dei est supra caput suū. xix. q. iij. statuimus. de elec. si religiosus. §. eo. li. si ergo gerit vices dei et si papa easdem vices gerendo sibi possit esse par non tamen maior. immo quasi papa gerat generales iste spāles quo ad monachum suum. videtur iste maior illo. de offic. leg. studuisti. et iuxta ea que scripsi. de excessu. prela. dilectus. ipse etiam monachus non habet velle vel nolle de sepul. c. si. et. xi. q. j. non dicatis. si ergo inuito abbate monachus transit fortius exemptus inuito papa. Servus etiam non est de necessitate quod habeat licentiam domini cuius proficitur. immo sufficit taciturnitas. liij. di. si servus. ij. sufficit ergo huic licentie petitio. et pape taciturnitas. pubes etiam in parte patris existens proficitur inuito p. §. xx. q. ii. c. si. de regulis iur. cum virū. Coniunx autem ante copulam proficitur inuito coniuge. de conuer. cōiu. verum et. c. ex publico. et post copulam etiam in casu. d. cōuer. cōiu. c. si. et in alio casu. eo. titu. constitutus et. c. veniens. Et sic patet per vinculum coniugij professionem non impediri ergo nec per vinculum subiectionis papalis. Juramentum etiam vinculum puta illius qui iuravit regimē libri vel alii quod servitium non impedit professionem secundum ea que no. li. dif. preterea. et dixi de obli. ad ra. c. vni. vinculum etiam voti vel penitentie peragende illam non impedit de voto scriptur. de peni. di. j. §. bis auctoritatibus. si igitur pre-

dicta vincula non impediunt ergo nec papalis immediata subiectio quominus papa inuito. vel salte tacente possit exemptus profiteri. **¶** Quarto probatur sic. certum est quod in hoc casu nil deperit pape. iste enim utroque casu ipse subditus remanet sufficiens ergo papaz hoc scire et tacere. facit quod no. vij. q. j. placuit. et dixit secundum vinc. et tan. de renūci. admonet. facit de his que si. a prela. cum apostolica. et quod tibi nota. maxime quod regulare est quod taciturnitas in meritoris habetur per consensu ut no. eo. li. et eo. ti. qui tacet. immo ex quo de preiudicio pape non agitur videtur hoc fieri posse ipso ignorante. §. eo. li. de preben. dudum ad si.

¶ Quinto sic. quod quisque iuris et. et patere legem et. in principi. decretorum. de cōsti. cum omnes. sed lex canon. que dicit inuitis prelatis ipsorum subditos profiteri posse aut est iniqua quod nephas est dicere. l. di. ponderet. xxiij. q. v. qd ergo de renū. nisi. §. verum aut est equa quod ergo equum papa putavit in alijs fortius in se ipso. ix. di. iustu. palea est. Item video per papa maxime pro sui salute renunciare potest papatu. §. eo. li. de renūci. c. j. sine alterius licentia cum superiorē non habeat. vbi ergo papa deficit quod licentiam de negat cum non sit superior ad quem recurri possit sua auctoritate renūciavit exemptus. **¶** Sexto sic. non debet esse deterior conditio exemptorum quam excommunicatorum de privile. quāto. sed excommunicatio non impedit vinculum professionis ergo nec exemptio de eo qui fur. or. re. c. si. de ten. excō. cum illorum. et sicut quandoque ex causa defertur exemptis administratio. de elec. nihil est. sic ob casus salutis deferatur administratio dimissio ad hoc. xij. q. j. precipimus de peni. et re. cum infirmitas. facit ad hoc quod vinculum huius subiectionis non impediret matrimonium carnale in eo qui non esset in sacris nec professus quod satis probat ex eo quod non est prohibitum ergo nec impedit spirituale per religionis professionem per que sex concluditur prelaturam de quo queritur non obtenta pape licentia profiteri posse. Inducitur pro hac parte regula quod ob gratiam eo. titu. cum suis concol. ratio etiam absurditatis vitande que insurgeret ex contrario scilicet si diceret inferiores exemptos per omnia equados episcopis et opinio Jo. no. d. peni. et re. omnis super gl. quid si. **¶** Sol. circa propositionem questionis est aduertendum quod non queritur an prelatus possit transire sed an possit profiteri nec proponitur quod licentia fuerit denegata sed dicitur non obtenta. circa primum etiam est sciendum quod dubitatur an professio religionis possit fieri in manibus cuius cunq; vel solum illius qui possit ordini incorporare et de h. xx. q. j. c. si. xxvij. q. j. qui de. vel vo. cōsuluit. et. c. insinuante dixi de hoc plene de regula. porrectum de hoc etiam in spe. de sta. mo. ver. xix. est etiam sciendum quod no. Ber. d. vo to per tuas d. sta. mo. quod dei. quod episcopatus ecclesie secularis impedit ne quis illo relicto possit fieri monachus credo tamen et soluendo dico prelaturam d. quo queritur obligatum per professionem religionis quoad se et per illam cum saltem ex simplici voto teneri per dec. cum dilecti quod metus causa. de dona. inter dilectos et quod vobis not. ad idem de cōuer. coniu. quidam et. c. placet nec dec. licet tale vinculum impedit etiam in episcopo sed hoc solum prohibet ne presulatum dimittat. Circa solennizationem vero voti et incorporationem et transitum ad religionis obedientiam puto quod si prelatus de quo queritur petierit licentiam si fuerit per papam denegata transire non possit nec prelaturam dimittere et hoc casu intelligatur determinatio clementis de qua dixi secundum Hostien. et hoc per iura primo inducta maxime quinto et sexto. Si vero denegata non fuit licet nec data puto ipsum prelaturam dimittere posse et ad religionem posse transire per ea que allegata sunt. secundo de primo ad ultimum remanet tamen pape salva potestas revocandi illum de claustro et in priori prelatura retinendi de sta. mo. quod posset papa non solum ipsum cure proficiendo sed etiam ipsum inuito abbate alicui principi sociando secundum no. in Spec. de lega. §. nunc ostendendum ver. xlix. de legato

vero de latere puto quod si ob causam exp̄ssam in thēmate
petitam licentiam deneget p̄latus licite profiteri poterit
z transire qz nec ipse sup̄remam obtinet potestatem nec re
ligiones approbare potest vel tollere. sit ergo in illo quod
in alijs p̄latis per iura p̄dicta. per hanc autē distinctio
nem fere omnia contraria sunt soluta. Ad nō soluta tamen
que pro p̄ima parte allegata sunt primo respondetur hoc
planum q̄ non idem in omni p̄lato quod in ep̄scopo q̄
tamē infert illa argumentatio ad allegata. secundo respon
detur hunc esse casum quo fallit regula: nec ob. decr. aucto
ritate qz locus exemptus: qui est res inanimata non potest
duci. l. p̄iuata spiritus vel cordis ad quod faciunt nota. de
reli. do. ad hec. ad id quod dicitur de lege p̄iuata consue.
respondetur q̄ lex p̄iuata spiritus superat oēm aliaz legē
cōem z p̄iuatam. z ideo de alijs p̄iuatis ad istam non est
argumentandus. Ad quartum respondet q̄ hic nulla sit il
lusio vbi sit religionis professio. nec dec. cum in distribuē
dis impedit subdiaconum pape sine ipsius licentia profite
ri licet illum impediatur ordinari dato etiam q̄ si ordinari
turer ordinatio. hic verbuz nouum cuditur z calamo
describitur per quod mendax conuincitur z patenter con
funditur dicens q̄ non disquiritur disputatur z soluitur si
ne lege questio Joan. an.

Ami sunt partium. xi. nota q̄
dicit partium in plu
rali fortius autem si iura actoris tantum
nō sic si iura rei tantuz vt in si. q̄ actori di
cit Jo. mo. q̄ huius regule triplex est rō.
Prima qz actor impetit reus d̄fendit. al
legat insti. de interdicitis. §. cōmodū z. C.

de dila. l. si quādo. Secūda qz nullus p̄sumitur ligatus v̄
obnoxius in auten. col. vi. quib. mo. na. effi. sui. §. natura si
quidem. Tertia qz reus in iudicio pugnat pro libertate v̄
de debitor dicitur cliens creditoris. C. d. noua. l. iij. z Pro
uer. xxij. qui mutuū accipit seruus est fenerantis. Prima
glo. dicit v̄nde sumpta z ponit exempla. secūdo ponit qua
tuor casus exceptos. tertio ampliat regulam. quarto distin
guit opponit z soluit. vlt. glo. cōtrariuz soluit z remittit ite
rum exemplificat z exponit. C. In glo. i. ibi fauorabiliores
segtur rei potius q̄ actores habent z ibi arriamus. vbi de
liberādo igitur sumus faciliores vbi de obligando propen
siores. z ibi antepe. in pari probatione iudicatur p̄ liberta
te z ibi inter partes de libertate loquit. z ibi vt responsum
segtur congruum accipere p̄ ossis inferre pacti exemplum in
glo. vlt. ibi sciant cuncti cas. ij. q. viij. z ibi dolum sequit ex
perspicuis indicijs probari cōuenit. z ibi metū probat me
tus atrocitate facti nō iactationibus tantū vel contestatio
ne metus contestatio dupliciter exponitur in glo.

C. In prima glo. ibi arriamus dicebat. Ex. exemplum cō
petere quādo actor z reus pariter probant vel per numez
testium equalē per omnia vel per instrumenta equalia au
ctoritatis. Item quādo neuter probat. ponit etiā exemplū
per. l. si debitor. ff. de pig. vbi agens hypothecaria cōtra ti
cium probat rem sibi obligatam kalende z ticus probat si
bi obligatum eadē die nec apparet cui primo absoluitur re
us cui concor. d. eod. li. de preben. si a sede. dicit demū illud
exemplum non congruere quod quidam ponunt cū actor
z reus sunt in pari cā turpitudinis. nam ibi nō sunt iura ob
scura sed paria z certa licet verum sit reus absolui. co. ti. in
pari. Item nec competit exemplū q̄ plures dilatiōes dan
tur reo. ff. de fer. l. vl. qz ibi etiam nulla obscuritas.

C. In glo. vlti. ibi solutio. idem hic. Ex. z est ratio quia re
us semper negaret se sic sensisse qui inuitus trahitur soluit
etiā cōtrarium de. l. ff. de dam. infec. l. fluminuz. §. seruus
z. §. idem ait. naz si reus cauit de dam. infec. z edificū dam
num dedit eius vitio vel vetustate z casu fortuito tenet ad
emendam ex cautione damni. z tamē hic est obscuritas q̄
casus fortuitus facit pro eo. debilitas edificij p̄tra eū. Re.

spōdes q̄ hic non est paritas qz reus qui ruinas edificij p̄
dere potuit fuit in culpa actor non. ad id. ff. ad. l. aquil. si ob
stetrix. z. l. si putator. si vero essz paritas culpe late leuis v̄
leuissime locus esset huic regule z ibi. c. vlti. vide z adde q̄
ibi dixi.

Ec regula inducitur ad
que
stionem de excōicatio q̄ appellauit sed dubitatur
an appellatio p̄cesserit an excōicatio q̄ in tali ob

scuro iudicandū sit pro illo qui reperitur reus. questionem
autē disputauit quā adiecto tertio articulo licet ad propo
situm nō faciat ad litteram hic inferam. z est talis. ep̄scopus
excōicauit ticiū legentē appellatiōē quā interponēbat
ab eo. secundo excōmunicauit lutium qui appellauit ep̄sco
po proferente sententiam. tertio excōicauit seym sub cōdi
tione qui ante cōditionē desijt esse de foro suo. z postea eue
nit cōditio de his sententijs querit an ligent. Prima duo
membra simul tractabimus circa que inducā pro incoban
te sex diuisim z duo coiunctim. secundo alia sex contra ipm.
tertio recitabitur in vno membro solutio disputantis exclu
dentur tres vel quinqz casus nō dubij z fortis equitas sub
mittetur. quarto dabitur solutio distinguēs z r̄sio ad con
traria. C. Est ergo sciendum quod primuz articulum de ex
cōicatio qui iam incobauerat appellare disputauit padue
dominus Princiualus de mediolano cuius argumenta p̄
ponam. q̄ autem qui incobauit appellare vel pronūciare sit
potior. patet qz ponderandum est principium quod est cu
iusqz rei potentissima pars. ff. de orig. iur. l. j. ff. man. si procu
ra. ad quod principuz trahit finis. xxv. di. ab exordio. ff. de
le. iij. si quis in prin. propter quod dicimus in iudicio spectari de
hoc multe concor. no. de elec. dudū. j. cuz ergo hic sit dari rē
perfectam ex omni sua parte. s. principium medium z finem
preall. l. j. ff. de orig. iur. actus pnunciationis vel appellatio
nis nō habet impedire effectū rei iam incobate maxime qz q̄
incōtinēti hūt videtur inesse de elec. officij. ff. si cer. pe. l. lecta
C. Secūdo sic incobare legere appellatiōē cū appellatur
verbo z incobare iter ad papā cuz appellat factio sunt paria
sed video q̄ si post iter incobatū nō p̄fectū is cōtra que ite
neratur excōicet itinerantē nō valet excōicatio allegat ip̄e d̄
ap. m. c. m. i. melius facit. e. ti. dilecti. iij. sic dicā q̄ post le
ctiōē appellatiōis incobatā licet nō dū p̄fectā excōicatio in
legentē lata nō liget s̄m Princiuālū: adde ad hoc vltimuz
bñ facē. xxij. q. v. p̄posito. C. Tertio video quod p̄teritū
z pendēs equiparant ad impediēdū cōstitutōis effectuz p̄
batur de offi. le. c. vlt. li. e. in cle. de iudi. dispendiosaz. de seq.
pos. ad cōpescendas. de proba. l. fis. de re iudi. vt calūnijs de
sen. excō. ex frequētibus. z no. de hoc de elec. l. z. cas. li. eo. sic
dicaz q̄ pendēs appellatio sicut p̄terita impediāt effectum
s̄nie z pendēs s̄nia sicut z p̄terita impediāt effectū appella
tiōis ad quod bñ facit. ff. de pu. iudi. is q̄ vbi dānatus inco
batus prius delatōes p̄ficit. C. Quarto plus video q̄ satis
est iudicē esse paratū ad ferēdā s̄niā l3 nondū incobauerit
puta post p̄clusionē cāe vt reuocatio p̄cura. nō impediāt p̄
nūciatiōē de p̄cur. audit. si ergo actus alias impediēs eo
statu nō impedit forti nō ip̄ediet pnūciatiōēz iā incobatā.
C. Quinto ad hāc p̄te inducunt. de rescri. l. fis. de offi. dele.
iudex. de sen. ex. religioso. li. e. nā p̄ p̄mū p̄z q̄ si vnus roma
nus pontifex incobat pnūsiōē alter p̄ficit grauamē attribui
tur incobanti. p̄ s̄m p̄z q̄ recusatiōis cā incobata ip̄ediet de
legatus in eo quod alias poterat. p̄ tertium p̄z q̄ q̄ incoba
uit religionis propositū p̄ nouitiatū p̄uilegiū immunita
tis h3 ac si p̄fecisset. C. Sexto q̄ sufficiat incobasse facit d̄
fur. c. si. de tempo. or. ex tenore. z quod ibi dicere soleo d̄ tu
toze q̄ incobauit inuentariū remittēs ad specu. de tutore. §.
gnāliter. ver. qd si ceperit. hinc est q̄ qui incobauit trahere
bladū d̄ ciuitate nō tenet supueniēti edicto q̄ trahi p̄hibet
vt scripsi post Hosti. de cōsti. c. ij. per. l. cesar. alias cum in
sule. ff. de pub. z vec. z quod ceptum generaliter habeat p̄
completo probatur. ff. de auro z argento. lega. z si nō sunt.
§. argento.

§. argento. alias incipit quid ergo ubi ceptum fabricari ha-
betur pro facto et ceptum celari. i. deaurari habetur pro ce-
lato cui conuenit. ff. de pollici. l. j. §. cepisse de. l. iij. l. legatis
§. ornatricibus. et id quod dicitur die vel annu incobatu habe-
ri propleto. ff. de vfucap. l. se. b. v. sig. anicul. j. et ij. ff. de tes.
l. qua etate d muneribus et hono. ad republica pro et §. cle.
de sta. re. ne in agro. §. ceterum de elec. cu in cunctis ubi sol-
uitur. et ff. de mino. l. iij. §. minorem. nam et status illius cui
negocia gessi inspiciuntur iuxta tempus quo incobatur. ff. de ne-
gocijs gestis. pomponius in negocijs et facit. ff. de mino. in-
tra vile. j. respon. Ex quibus concluditur incobationes ap-
pellationis vel prononciationis inspiciendam. ¶ Septimo
ad banc partem bene facit. ff. de iurisd. om. iudic. si quis id
ver. q. si dum proponitur. ubi patet quod pena corruptentis
album propositum locum habet in eo qui corrupit du p-
poneretur ad idem. ar. fur. ce. l. furtim. §. etiam si non tota.
ubi patet edictum arborum furtim cesarum habere locum
in illo qui incobauit cedere. ex quibus etiam concluditur h
primum scilicet incobatam appellationem impedire vincu-
lum excommunicationis si precessisset. Item incobatas pro-
nunciationem non suspendi per appellationem medij tem-
poris ac si tota prononciatio precessisset. ¶ In contrarijs
allegatur sic. non prestat impedimentum quod de iure non
fortitur effectum eodem titulo non prestat cum suis cocor-
dan. et sic cum imperfecta appellatione vel prononciatio non
habeat effectum non dabit impedimentum prononciatio-
ni vel appellationi interim interiecte de electio. potest hoc
exemplificari de elec. bone. et c. congregato. de appella. co-
stitutio. i. et si dicas quod sequens particula perficiens confir-
met incobatas. negatur hoc per regulam non firmatur eo-
titulo. vel si confirmat hoc facit ut ex nunc non ut ex tunc ut
ibi no. ¶ Secundo iura dnt medium sequendum. de offi.
custo. c. j. cum concordan. sed primo casu fuit media pronu-
ciatio. secundo appellatio ergo valent. nam quod vno con-
textu fieri debet non recipit actum contrarium medius hoc
in testamentis stipulationibus et fideiussionibus. ff. de testa-
men. heredes. §. fina. de verb. obligatio. continuus. de duo-
bus reis consti. l. duos reos. §. fina. idem in electionibus de
elec. quapropter et in sacramentis de conse. distinc. iij. si no
sanctificatur ubi de hoc secundum principium. ¶ Tertio
probatur hoc aliter. multa iura probant quod ceptum non ha-
betur pro completo. ff. de verbo. significatio. l. v. §. opere. et
l. edificia. §. perfecisti. ff. de auro et argen. lega. l. quintus. §.
cui aurum. de noui operis nunciatio. stipulatio. §. opus. ad
idem. C. quando dies lega. ced. l. ex his super quo posses vi-
dere quod scripsi in regula qui prior. et q. porozum in parte
secunda vnde nullum est testamentum incobatum nondus
perfectum. in situ. quibus modis testamen. infirman. §. pe-
nulti. in fine. et contraria ibi soluntur nec iuuat prescriptio
incobata si fuerit interrupta de prescrip. illud. Inde dicitur
quod frustra velociter currit quod priusq peruenit deficit de pe-
distin. iij. in casum de renun. c. j. et nihil putatur actum cui su-
perest aliquid ad agendum. C. ad fil. l. penulti. in fi. ex qui-
bus concluditur quod imperfecta appellatio non iuuat ticius
nec imperfecta prononciatio ligat lutium interim appellan-
tem. ¶ Quarto hoc idem satis aperta ratione probat. po-
ne quod ticius qui incobauit appellare excommunicatus inte-
rim appellationes no perficit. vel episcopus qui incobauit
excoicari lucium non perficit prononciationem post illi
appellationes. nullus dubitat quin primo casu teneat exco-
municatio et in secundo teneat appellatio. pura enim exco-
municatio non potest esse impendens de appella. pastora-
lis. si ergo statim in sui prononciatione tenuit subsecuta ap-
pellationis perfectio illam non vitiat. Idem dico de ap-
pellatione in secundo casu. sicut ergo alio actus medius alio
efficax ad impediendum impedit prouisione incobatam ut
probat de rescrip. constitutus de concess. preben. c. fina. e. li.
nam primo casu statutum numeri iuratum post monitorias
annullat executorias subsecutas: et secundo casu reuocatio
supueniens. s. post vacatione et petitione an collatione exe-

cutoris appellatione annullat: ita i pposito excoicatio media
in p cau ligat et appellatio media scdo cau tenebit ut sic no
poderem ista pambula appellatiois vel excoicatiois s3 solu
verbu excoico vel appello sic als di pena eligetis idignu no
deberi ex p sensu et pambulis electiois nisi fiat electiois pnū
ciatio de elec. ppetue. e. li. requit ergo act pfectus sic et als
annus pfectus. e. ti. comissa. j. rñ. Et si dicas ista pcedē i pe-
nalib dco q pcedūt et cū qrit de effectu electiois ut p3 d
ele. ecclia. j. ¶ Quinto spaliter ticiu inducit qd sibi ipu-
tet cū potuerit sibi puidē porrigēdo cedulā appellationis
nec heat necesse istare lecture et sic no potuisset pueniri. §.
eo. li. d. appel. et in h bñ sit cautus q timet huc casus. ¶ Se-
xto p epm p lutio inducit. rj. q. j. quicūq3 de iudi. nouit ver.
nec illd. ex qb p3 q fm legē illā theodosianā ipedit pnun-
ciatione incobatā q petit remitti ad eccliaisticum iudicē ita
ergo ipediat pnūciatione incobatā is q appellat. fac de ap-
pel. sup eo. e. ti. ex qb pcludit ticiū ligatū et lutiu. ij. ligatū.
¶ So. circa solone qonis est sciē dūz q Princitulus qui
disputauit pmū mēbrū tenuit nil spalit allegās i solone: in-
ducere tñ poterat tex. canonis. ij. q. vj. arguta q appellatō
tuef incobantē et apre formabat qonē cū excoicatio preces-
sit verbum appellationis. ¶ Sed ad aperiendam qonis
veritate in pmo excludam de qone casus no dubios et erit
bonus modus soluendi ne fiat proluxa distinctio planū est
quod articuli dubij non essent nisi poneremus appellationes
legitimas. nam friuola etiam precedēs non vitiat. ergo nec
concurrēs. Itē no est questio dubia ubi dicerem quod ticius
prius porreerat appellationem quam postea ex abundan-
ti legebat vel quando episcopus primo per alium prouile-
rat sententiam quod poterat etiam diffinitiuam de re iudi-
cata. c. fina. §. e. lib. quā postea ex abundanti repetebat. Itē
nil dubij habet questio ubi ticius qui incobauit appellare
in verbo appellationis et expressione cause preuenit episco-
pum excommunicantem vel quando episcopus qui incoba-
uit excommunicare in verbo excommunicationis preuenit
lutium appellantem et de expressione cause non repero quia
licet ut obiq sit causa exprimenda tamen pretermissio cau-
se in appellatione ante sententiam illam vitiat: in excommu-
nicatione vero non licet proferens penam incurrat. §. eo. li.
de sentent. excommuni. c. j. Remanet ergo questio dubia
quando post incobatam appellationem ante verbus appel-
lationis et cause expressionis interuenit excommunicatio ti-
cij vel quando post incobatam prononciationem ante ver-
bum excommunico interuenit appellatio lutij vel quando
dubitatur quod verbum precesserit licet sciatur quis incoba-
uerit ut ponit questio. nec queritur an appellatio deuoluat
sed an vinculum impediat in his dubijs audacter dico quod si
potestatem haberem ius posituum producendi statuerem
de forti equitate quod potior esset qui prius incobauit appel-
lare vel excommunicare ut sit locus preuentioni ubi no fiat
dolose et compleat eodem contextu actus incobatus. et per
hoc vltimum respondeo ad id quod dixi in parte secunda
ubi hoc idem de dolo dixi. nec obstat de appellatio. oblate
cum simi. pro hac solutione faciunt iura que probant locus
esse preuentioni. de appellatio. ut debitum. §. eo. li. de rescri.
duobus. ff. de verbo. obliga. si ticius. et faciant que dixi in p-
ma parte ver. item video. et que faciunt in contrarium itel
ligantur de incobatis que non perficiuntur vno contextu.
Sed quia non est meum ius de nouo producere sed de iam
statuto quid sit iustius respondere dico quod de rigore ligat
est ticius quem incobantem appellare preuenit episcopus
in prononciatione et lutius ligatus non est qui episcopus in
cobantem excommunicare preuenit in appellatione ad quod
induco principat dec. si duo. §. eo. lib. de procura. per quā
patet quod non ponderatis preambulis litis vel quod illā incoba-
uerit ille de procuratoribus pluribus dicitur occupasse vel
aduenisse quod prestat litē q p est substantiale in dno lit] vel in
stantie seu i pposito no ponderabo pabula vel exordia sine
vel appellatiois vel solū quod in substantialibus illoz actuum
preuenerit: sic ubi fina est substantiale eius de quo querit no

ponderamus ea que precedunt sed solum qd in illa preuenit vt pbant leges ibi allegate in. v. glo. facit ad hoc qd no. vij. q. j. nihil. s. eo. li. de re iudi. c. si. in glo. ij. secundo vero casu qm dubitatur qd in his substancialibus preuenit videtur aliquibus p hanc regulam pro illo qui reus est iudicandum. Sed ego soluendo dico qd de iurisdictione et excommunicatione constat de precedenti appellacione no pstat iudicabo illos ligatos ad hoc. s. eo. li. de sen. excom. venerabilibus ad fine et qd ibi no. maxime cum sententia excommunicationis sit medicinalis eo. ti. c. j. et qd spiritualis sit penetrabilior qd actus humanus iuxta id qd no. Inno. de appella. p. terea. ij. ad ea que pncipaliter videntur solutioni contradicere respondeo qd in appellacione facti in cobatio itineris no habet se vt initium appellacionis: imo ipsa itineris arreptio habet vim perfecte appellacionis vt in dec. dilecti. et de cleri. pere. c. vni. Quod dicitur de causis pendentibus dico qd bene comprehenduntur noua constitutione quo ad cause ordinationem vt not. in dec. l3 canon in decre. auditis reuocatio bñ impedit ne feratur snia cum procuratore reuocato sed fertur contra contractum qui reuocauit nec alium substituit. Ad decre. litteris responde vt dixi in questione pororum in solutione contrariorum. in dec. iudex pposita exceptione habemus actum perfectum. in dec. religioso habemus etiam actum nouitatis perfectum cetera soluat studens. **T**ertium questionis membrum disputauerunt Bama. in questionibus suis super dec. ij. de appella. Bar. brix. in questione ven. xij. Et in prima parte probatur non inspiciendum tempus conditionis in secunda contrarium. et tertio ponitur solutio et qui in illa concordant. subditur contraria opinio que certo casu saluatur alias solutioni statuit et contrariis respondetur.

Quod ergo sententia liget allegatur qd inspiciuntur in sententia tempus conditionis apposite. j. q. vj. biduum. Item in pignozibus non inspiciuntur tempus quo euenit conditio sed quo fuit apposita. ff. qui po. in pign. habe. l. potior. §. j. idem in manumissionibus. C. de ma. re. statuliberis. ad idem ff. de fideicommiss. liber. generaliter ad finem. Inducunt et l. si quis postq. ff. de iudi. Item licet platus moriatur ligat sententia per eum lata. xvij. q. iij. si quis suadente. nam scd3 Bama. hec sententia transiit in rem iudicatam et sic morte iudicis vel peremptione iurisdictionis non euanescit. C. de re iudi. l. gesta. circa hoc vltimu vide quod no. lxxij. distin. salo nitane. ad hanc partem bene facit. ff. de ver. obliga. si filius. alio cum filius. vbi dicitur qd si filius familias stipuletur sub conditione et postea emancipetur et demum eueniat conditio qd patri acquiratur vt sic non tempus conditionis sed stipulationis ponderemus ad hoc etiam inducitur cle. de re iudica. pastoralis. versi. illud. vbi ponderatur qd tempore citationis citatus non erat in iurisdictione citantis.

In contrarium allegatur qd excommunicatio non ligat nisi subditos. de senten. excommunica. a nobis. ergo hi q non erant subditi tempore conditionis no ligantur cum ante conditionem sententia non liget vt in prealle. decre. preterea de re iudica. quod ad consultationem facit. ff. de dona. inter virum et uxorem si sponsus. et l. cum hic status. §. si sponsus. Item ex conditionali obligatione sola est species in debitum iri. in situ. de ver. obliga. §. ex conditionali. ff. de verbo. significa. cedere diem. bene facit de spon. c. vni. s. eo. li. Item iudex vltra tempus iurisdictionis sue non potest alicui interdicare artem suam. ff. de pe. l. fina. et ex contrario contingeret hunc ligari per no iudicem cum tempore conditionis non sit iudex contra id de consuetu. ad nostram de iudi. at si clerici. C. si a noncompeten. iudi. l. j. et ij. de parochi. nullus. **A**d hanc partem allegat Archi. de senten. excommunicati. romana. §. j. s. eodem lib. et c. ij. ij. rñ. de constitutio. s. eodem lib. naz si ibi sententia non ligat subditum extra locum multo minus ligabit eum qui desijt esse subditus. pro hac parte facit de rescrip. si pro te. s. eodem libro. et sepius allegata decre. preterea. ij. de appella. nam si appellatio preueniens conditio nem impedit ne liget excommunicatio vt ibi hoc non est ni

si quia suspensa fuit excommunicantis iurisdictione per appellationem intermediam. fortius ergo impedire debet ne liget vbi in totum fuit extincta vt in casu presenti ex quibus concluditur sententiam non ligare. Solu. Bar. dixit illum ligari cum sententia lata sub conditione teneat et iudex possit statuere in futurum de senten. excommuni. a nobis huic solutioni que placet concordant Lau. Vin. Tan. Hof. Pbi. glo. Innocen. et Hostien. in pre. decre. preterea de appella. sed Archi. contradicens Bama. hoc tenere hoc not. in pre. dic. decre. ij. de constituto. s. eod. lib. quid de Bama. dicat nescio. naz in questione sua primo allegat pro illa parte qd sententia teneat. secundo allegat pro parte contraria et pro solutione dicit tenendum qd vltimo dixit. et sic videtur eum vel le qd non liget et sic recipit Archi. S3 si videbis questionem predictam patebit qd allegat pro secunda parte qd non liget submittit vltimo argumenta facientia ad primam partem scilicet qd liget et sic dici posset eum tenere qd liget dum dicit tenendum quod vltimo dixit. posset autem ista opinio Archi. esse vera quando seius desijt esse de foro excommunicantis et cessauit causa excommunicationis puta excommunicatus erat si infra mensem non faceret residentiam in beneficio vel illius ratione non reciperet ordines infra tempus contraxit matrimonium vel traslatus est ad aliud beneficiu primo dimisso et talis conditio dici posset potestativa i qua aliud qd in casuali vel ea que non est in potestate vt soluitur contrarium de. l. potior. j. respon. et §. j. ff. qui po. in pignozibus habe. et facit quod nota. in pre. dic. decre. si pro te. de rescrip. s. eo. lib. in. iij. glo. vnde et in decre. aduersus. de immu. ec. successor infra mensem non satisfaciens excommunicatus est quod intelligitur nisi infra tempus illud dimittat officium vt ibi notatur post Hostien. in h. a. a. vero vbi nullu mo conditio pendet ex potestate excommunicati sit vera priorum opinio vt conditio trabatur ad sententiam no econtra. Ad contraria respondetur qd tempore sententie subditus erat et proferens ipsius iudex et si preueniens contra ipsum qui postea desijt potuisset ferre sniam. de foro compe. c. penul. cum suis concordant. fortius ligabit sententia lata priusq. de fierit. et sic solue etiam decre. romana. §. j. ad. l. fina. de penis responde vt no. et dixi de offi. delega. c. fina. ad decr. ij. de constituto. s. eodem lib. respondetur qd de generali sententia loquitur lata per statutum et statutozum proprium est ligare futura et infra diocesim commissa vt ibi sed specialiter excommunicatio fertur in seipsum quocunq. declinet ligatus est et extra diocesim proferentis existens ligari posset. de rap. c. j. qd videtur intelligendum si citatio eum apprehendat antequam exeat ciuitatem. de foro compe. c. penulti. Ad decre. preterea dico qd per appellationem legitimam transfunditur iurisdictione male excommunicantis in eum ad quem est appellatum quod non est in casu nostro. na iurisdictione primi no trasfunditur in secundum. nec est eius corrigere qd fecit primo nil etiam mirum et appellatio fundata super culpa proferentis vel iniquitate sententie operatur quod non operat ipsum desinere esse de sui iurisdictione vbi non notatur ipsius culpa vel sententie iniquitas. Jo. and.

Regule iuris ciuillis huius littere. l. sunt be.

Am tempus in testamento adijcitur credendum est pro herede adiectum nisi alia mens fuerit testatoris sicut in stipulationibus promissoris gratia tempus additur.

- Contractus vide in regula contractus.
- Alpa est vide in regula non est sine.
- Consilij vide in regula nullus ex consilio.
- Alpa caret qui scit sed prohibere non potest.
- Alus per errorem dati repetitio est eius consulto dati donatio est.

Cum amplius

Am ampli
mentur que rep
manente postea
genti dare opo
Am seruis
Redioe qu
Eli ita est
ita est.
Am quis p
cui aut donare no
colerit ratam e
Alida oc
fatum est in obla
uopationem.
Am pncipio
Am pncipio
peruenit sufficit si re
defuncti.
Alus effectus
veros pertinet.
Am par. vide
Al
lxxv
nem
vim.
Alia et fami. ber. i
regulam dicit
lxxv in causa
nam de quo no
no et dixi. s. de do
§. glo. i. de vnde
§. pma glo. ibi qd
tam intelligit dum
prostatu locum qu
uere arbitrio. et ibi §
ens. C. in glo. i. ibi
pote. lxxv autem
tione cause propter
h. dy. et iponit etia
q. lxxv g. lxxv nego

Ecce
fiducio
et sic ex cu
trouat. dicitur
hanc qm in h. dicitur
dicitur p. lxxv
inducam leg. rñta et m
leg. rñta p. lxxv
eudem rñta. dicitur
tore lxxv. C. ad re
lxxv. l. i. et ij. in quib
rñta non appar
tando §. si fiducio
C. dicitur p. lxxv qd o
vbi que pati dicitur
lxxv. ad hoc.
lxxv. C. Tertio si
exualis rñta culpa
tando com
lxxv. et qd ergo no
m. lxxv. ad hoc si q
lxxv. p. lxxv. ad hoc si
in stipulatione no rem
nari posset de fidei fi

Amplius solutum est q̄ debeat cuius pars nō inuenitur que repeti possit totum esse indebitum intelligit manente pristina obligatione. C. Is natura debet que iure gentiū dare oportet cuius fidem secuti sumus.

Am seruis nulla actio est.

Reditoz qui permittit rem venire pignus dimittit.

Si ius est donandi eidem et vendendi et concedendi ius est.

Am quis possit alienare poterit consentire alienationi cui aut donare nō cōcedit pbādū erit nec si donationis cā cōsenserit ratam eius habēdam volūtatē.

Apieda occasio est que probet benignius rīsum q̄ factum est in obscuro sic et ex affirmatione cuiusq̄ capit interpretationem.

Am principalis vide in regula accessorium.

Am pretoz in heredē dat actionem quatenus ad euz peruenit sufficit si vel momento ad eum peruenit ex dolo defuncti.

Cuius effectus omnibus pdest eius et partes ad vniuersos pertinent.

Am par vide in regula in pari.

Annum quod quis

lxxxvj. dicit Dy. q̄ ad generalē confirmatio nem huius regule accedit. ff. rem ratā habe. si vim. §. cum autē. de institu. sed si quis. §. pu pillus. et fami. her. iter heredes. §. q̄ ex facto imputari. per hanc regulam dici potest victum nō teneri victori ad expen sas ad quas in causa condemnatus fuerat ppter suam contumaciam de quo vide in Spe. de expen. §. nūc de expē. vfi. ceterū. et dixi. §. de do. et contuma. finē super magna glo.

In glo. j. dic vnde sumpta. et tota instat exemptia.

In p̄ma glo. ibi q̄ quis ex sua culpa sequitur damnū sentit nō intelligit damnū sentire. et ibi putoz imputet sibi q̄ per priuatū locum quo iter vsitātū non erat transit sub pu tatore arboris. et ibi. §. idē econtra. als est ver. sub. §. vt in ce teris. In glo. j. ibi a socio. et hoc quādo a socio nō est qd imputet. secus autem si sibi posset imputari culpa participa tionis cause propter quam damnū incurrit vt. c. ti. l. si ergo fm Dy. et iponit etiā Dy. per. l. si quis negocia. ff. de nego. gest. vbi gestoz negotioz sibi iputat si soluit indebitū.

Ec regula inducitur cō

tra fideiussorē qui soluit vsuras q̄ cum sint indebite et sic ex culpa sua damnū patiat illas a debito re nō repetat. Disputauit autē hanc questionē que sic forma batur querit an fideiussor vsuras quas creditori soluit a de bitore recuperet et formabat in ven. lxxxv. q. d. fideiussore nō astricto per iuramētū ad illas vsuras. Ad affirmatiuam inducam sex rōnes et vnam glo. secundo ad negatiuā alias sex. tertio p̄gam solutiones Bar. et Dama. et alioz opi. cir ca idem. vltimo distinguēdo et subdistinguēdo veram solu tionē subdā. Ad recuperari possit videt per decre. de si deiuss. c. ij. et. iij. in quibus fideiussor soluens vsuras repetit. et tamen ibi non apparet q̄ iurauerit. bene facit. ff. manda. si mandato. §. si fideiussor. vbi videt casus. et facit q̄ ibi nō. Secūdo p̄stat q̄ officū suū nulli debet esse dānosuz nec debet quis pati damnū vñ merez premiū vt in p̄c. c. ij. cum suis cōcordan. ad hoc. de elec. cū non deceat. eo. li. fm bart. et Dama. Tertio fideiussor nec ex pactionali q̄ p̄z. nec ex mentali vsura culpari pōt cum de lucro nō spectet sed de damno vitando contēdat quoz nō est par ratio. C. de codi cil. l. si. quare ergo nō reperet. et bene facit. ff. manda. qntus mutius. als incipit si quis sub vsuris vbi bene facit fideiussor parcens pudori suo soluendo vsuras quas promisit licz in stipulatione nō venerint et illas repetit. apō vulgares. n. notari posset de fidei fractiōe ad hoc de iureiurā. tua. q̄ si

bi non expedit vt alias cum indiguerit inueniat creditores facit. §. de cle. egro. c. j. Quarto sicut ad vsuras soluē das obligat iuramētum de iureiurā. debitores. sic et fideiussoris adiectio cum ista equiparent de cens. grauis. imo for tior est obligatio per fideiussores vt pbatur in auc. vt nul. li. ba. lo. serua. §. si vero crimen. et per no. de dona. inter vi. et vxo. per veltras. §. de pigno. c. si. Quinto non legitur si vsure sunt indebite creditoz ergo fideiussori. vide instanti am in pacto legis cōmissorie q̄ licet non valeat cum credi toze valet tamen cum fideiussore. ff. de p̄rabē. emp. l. si. j. rī. et dixi. §. de pigno. significante. Item repetit fideiussor vsu ras pecunie quam mutuo recepit pro executione mandati. Item etiāz proprie pecunie post morā. C. māda. l. j. et. l. post solutionē. ff. man. si mandato. §. si fideiussor. Sexto man datarius prosequens iniustam cām mandatoz lz succum bat expensas repetit. C. manda. etiam. §. de p̄curato. cū pro cā vbi de hoc. volenti enim et scienti nō fit iniuria vel dolus eo. titu. scienti cum cōcordan. vltimo bene facit quod not. Inno. et Hosti. de iureiuran. sicut. iij. in si. magne glo. scilicet q̄ mandatarius damna que sustulit etiam per casum fortul tum dummodo casus alias verisimiliter non accidisset recu perat a mandatore ex quibus concludit pro fideiussore.

Ad nō possit repetere videt q̄ vsure indebite sunt iure diuino et canonico. §. de vsur. qz in omnibus. et. c. sup eo. et. c. consuluit. ergo possit denegari petēti cum solute possint repe ti de iureiuran. debitores. et cui damus actionē et. c. co. ti. q̄ ad agēdum cum suis concordan. soluens ergo indebitū nō repetit de quo nō videtur fuisse mandatum. ff. de condi. in debi. si procurator. Secundo certum est q̄ nō hz actio nem mandati fideiussor scienter omittens peremptoriaz. ff. manda. si fideiussor. j. ij. et. iij. respō. ff. de fideiuss. exceptiōe.

Tertio etiā si per iniuriā iudicis damnatus sit nō habz actionē mādati de emp. et vendi. c. si. Quarto cum scien ter soluit indebitum nō datur repetitio cum videat donas se. ff. de condi. inde. l. j. ff. de regu. iur. cuius per errorem scōz Bar. brix. Dama. coadiuuant allegata. p̄mo qz etiam iu re civili videntur hodie vsure prohibite fm nota. de vsur. c. iij. in autē. de ecclē. ti. in p̄n. coll. ix. et. c. de vsur. autē. ad hec Item ex. l. si fideiussor superius allegata. datur hec doctrina q̄ quotiens omittit fideiussor exceptionem peremptoriaz sibi et debitori pariter competentē sciens vel errans in iure non repetit sed talis est ista. ergo non repetat. et nō. ibi ma teriam in. §. quedam. et. C. manda. si pro ea. et per Hostien. in sum. de fideiuss. §. ad quid is pro quo. nō ob. si dicatur iurasse. potuit enī absolutionem petere de iureiurā. c. j. et q̄ po test facere vt possit iam posse videt. ff. co. ti. qui potest de ele ctio. c. fina. vel repetat a creditore que via est ordinaria cuz ille tractet de lucro non a debitore per viam extraordinariā cum ille tractet de damno ad id. ff. de mino. in cause. nam et gestoz negotiozum indebitum soluit quod non repetit. ff. d. nego. gest. si quis negocia. Quinto facit hec regula vt sic non debitori sed sibi imputet damnū quod sua culpa sen tit q̄ non imputaret etiam suo socio vt hic cum suis exem plis. Sexto esset absurdū q̄ sub nomine damni ipsius mandatarij vigeret debitor ad vsuras. ad hoc de fo. cōper. dilecti. nam sic aperta esset via fraudi p̄tra id. §. de diuoz. q̄ to in si. qz per adiectionē fideiussorum cogentur debito res ad vsuras per obliquum vel creditores veri submisso alio creditore constituerent se fideiussores vt iam vidi sic. et vt sic a creditore consequantur vsuras ex quibus conclu ditur contra fideiussorem.

Sol. dicit Zan. qz peti non possunt de iure civili. qz sciē ter soluit indebitum Bar. brix. sed Dama. sic dicit soluat q̄ poterit et. potest tamen dici q̄ si opposuerit fideiussor exce ptionem sed fuit auditus iniuria quam in hoc passus est nō debet contingere debitorem. ff. de euict. si per imprudenti am. sed illud intelligendum est vbi culpa fideiussoris presti tit causam condemnationi alias si in culpa non fuit ager vt in. l. illa exceptione. ff. de fideiussor. Dama. satis patet q̄ so

Fapuz zwul

v. h. a. p. a. p.

In lris Bar. nil facit ad propositum fm quam non repeteret etiam debitor solvens quod reprobatur vt notatur in c. de...

tor vt illa iura probant. Item respondendo ad tertiam opinionem habeat etiam optionem ex quo soluere poterit licite repetendi a creditore...

Ecce concessum

um large sumitur. et vide quod scripsi de ver. signi. olim super glo. h. m. asurū etiā si cessat cā pcessiois pui...

pillare et de vult... solutum est fm... c. de personal... a pncipe tertio... datur et vltimo de... esse capitulo... ne dicitur qd spec... omne et tunc est... retinet omnium... legatum vbi et... nec aut in fine... C. in glo. scilicet in... ma in glo. in fi... notum in pua in g...

pillare et de vulga. substitutio. si contra tabulas. vbi not. et sic
solutum est fm Bynum contrarium. de. l. ff. de legat. ij. ticia
seyo. §. v. furas. **C** In glo. pma ponit exemplum. secundo tra
ctat de personali et temporali priuilegio et de dato ab alio q
a principe. tertio ponit quinq casus quibus priuilegiu per
ditur et vltimo declarat. **C** Altima glos. ostendit istud decet
esse equiuocum. **C** In glo. secunda ibi bene a zenone ibi in fi
ne dicitur q speciale priuilegium est pncipis q rem alienaz
donat et tutus est recipiens. **C** In glo. pma ibi sui iuris. et
retinet omnium cognatorum et agnatorum iura. Byn. et ibi
suggestum vbi etiam remisi ad specu. de instrumen. editi. §.
nunc aut in fine. vbi plures casus no.

C In glo. scda in fi. dic vt no. et dixi. s. de relig. domi. consti
tutus in glo. in fi. clemētinas que idē probant vide de sepul.
dudum in pñ. in glo. multotiens.

b **Ec regula facit ad** qōnem
legista
rum de illo cui propter numerum filiorum decre
ta fuit immunitas: sed postea aliqui de numero

perierunt an duret immunitas.
C Et primo ponam evidentialia canonistis ignota ex qui
bus clarius formabitur questio. secundo ad negatiuas qnq
rationes inducam. tertio ad affirmatiuas septem. quarum
prima quatuor coniungit. quarto ponitur solutio ad quam
quatuor rōnes addentur et contrarijs respondebitur.

C Et ergo canonistis quibus leges et legales materias in
hoc titulo libenter participo hec materia nō sit ignota pre
mitto q leges volunt ex numero filiorum certas immunita
tes debere vnde habens Rome filios in Italia quatu
or in Prouintijs quinq excusatur a tutelis et curis. C. qui
numero libero. l. j. insti. de excusatio. tu. in pncipio. et gene
raliter habens quinq liberos cuiuscunq sexus vacationez
habet civilium munerum. C. lib. x. de his qui numero libe. l.
item si habet quatuor et ex filio quinto premortuo existat ne
potes vnus vel plures eodem titu. nepotes. non sic si ex
parent ex filia. ff. de excusatio. tuto. l. ij. §. non solum. alias si ne
potes ex quinto filio mortuo non existant non habet vaca
tionem nisi mortuus esset in bello. ff. de vaca. mu. l. fina. non
sic si captus esset ab hostibus nec reuerfus. C. lib. x. de his q
numero liber. l. ij. filij autē debent esse naturales et legitimi
et tales excusant non solum in potestate constituti sed etiam
emancipati vel in adoptionem dati. naturales autem tm vñ
legitimi tm non excusant. insti. de excusatio. tuto. in pnc. ff.
eodē ti. l. ij. et ff. de vaca. mune. l. ij. §. adoptiui. nec excusant
nascituri licet multis casibus habeant pro natis vt pte. l. ij.
ff. de excu. tuto. §. qui in ventre. predicti autem licet a mune
ribus civilibus excusentur non tamen ab honoribus vel mu
neribus que honoribus coherent. ff. de vaca. mune. l. ij. §. nu
merus. et C. li. x. de his qui li. l. i. nec a muneribus patriuōia
libus. ff. de vaca. mu. l. ij. §. que patrimonioz. hec vera nisi
haberet duodecim liberos. quo casu etiam ab his excusatur
C. lib. x. de decurio. l. si quis decurio. ij. tamen et tunc requi
ritur fm quōsdam q sit decurio vt ibi. als requiruntur. xvj.
filij vt. ff. de iure immu. l. semper. §. monstratur. sed vide qd
ibi no. his premissis formatur dubium de decurione qui ha
bens. xij. filios quales. s. dixi obtinuit decerni per congruū
iudicem et debito modo vacationem et immunitatē sibi de
beri. **C** Aliqui ex predictis filijs decesserunt non in bello
nec relicti nepotibus an duret immunitas numero sic dimi
nuto q non duret videf per Brocarduz cessante causa et c.
de ap. cum cessante. de renūcia. post translationem vbi ma
terie et concordantie quas ibi videas. et facit quod hic dixi
post Bynum. cum ergo hec immunitas sit concessa intuitu
certe cause que deficit cessabit immunitas. C. de testamento
mili. l. ne quidam. et l. milites. C. de hereti. l. j. ff. de iure imu.
l. semper. §. negociatores. ibi quādiu in huiusmodi actu et c.
s. de verbo. significatio. abbate in fine. facit. xvj. q. j. generalit
ter que est lex. C. de episco. et cleri. generaliter facit de vita

et honesta. cleri. c. vlti. in fi. et cle. eo. ti. diocesanis ultra medi
um. **C** Secūdo certum est q quandoqz paupertas prebet
vacationem munerum que tamen cessat si sint aucte faculta
tes excusati. ff. de vaca. mu. his honoribus. §. auctis. de mu. et
ho. l. cura. §. j. cum concordan. s. eo. lib. de preben. si pauper.
sic et in proposito cesset immunitas propter causam cessan
tem ex numero diminuto. **C** Tertio sic probatur si alicui le
gatur in singulos annos post primū quo legatum censetur
purum sequentium annozū videtur cōditionale. s. si viuat et
capax fuerit. ff. de an. lega. si in singulos. et l. cum in annos. et
l. in singulis. sic et hec videtur cōditionalis immunitas cui
secundo tempore quo imponitur munus ipse non est capax
propter numerum diminutum licet priorum fuerit capax cū
scilicet numerus extabat. **C** Quarto videt casus. ff. de vac.
mu. l. ij. §. qui ad munera vocantur probare debent viuozū
liberozū numerum eo tempore quo excusari petunt. et l. si.
eodem titulo. dicit q ad excusationem muneruz defunctus
filius non prodest. ad idem. C. li. v. qui numero filiozū. l. vl.
et lib. x. eodem titu. l. penulti. insti. de excu. tuto. §. filij. et ff. de
titu. l. ij. §. numerum. que probant filios tempore excusatio
nis debere esse superstites. **C** Quinto bene facit. ff. de excu
sa. tuto. spadonem. §. qui absolutus. vbi absolutus a tutela
vel cura ex primis depositionibus non omnino alterius re
missionem habebit et est casus quo non iuuat snia et ratio ibi
no. nostre questionis ponens exemplum de illo scilicet qui
habebat numerum liberozū: postea diminutum non releuat
ergo ista sententia in hoc casu numero postea diminuto. naz
dicit lex. C. lib. x. de decurio. a muneribus decurionatus sen
tentia presidis in perpetuum non excusat. ad idem de iure
iurā. l. admonēdi. vbi ex nouo actu sententia retractat.

C Ad contrarium inducū hec regula cuz suis concor. et re
gula factum legitime. s. eo. ti. cum concordan. et illud genera
le q quedaz ipediunt faciēda que facta non dirimunt. xv.
q. j. §. vltimo. de iureiuran. quemadmodum. verficu. q si. ff.
de his qui sui vel alieni iuris sunt. l. patre furioso. Item indu
citur quod in textu dixi de quodam domino decurione et cō
fuge que non repeto. Item beneficium per dignitatem ques
tum durat etiam deficiente dignitate. C. lib. xij. de dignita. l.
ij. et de silentarijs. l. decurionibus in pncipio. et libro decio
de excusatio. mune. l. eos. et l. eam legem. vbi not. ad idē. C.
de his qui spon. mu. su. l. ij. Item probari videtur apertius
quo ad casum. C. lib. x. de his qui numero liber. l. fina. ibi im
petrata semel vacatione et c. ad idem. ff. de excusatio. tuto. l.
ij. §. oportet. ibi neqz nocent qui postea moriunt. et si dicas
illud loqui quo ad munus delatum quo excusatus fuit. sed
hic loquitur de excusato ab omnibus per sententiam dicam
q iuris est in parte quo ad partem. idem in toto quo ad to
tum. s. de officio delega. pastoralis. §. j. ff. de rei vendi. que d
tota. et de vltur. qui scit funduz in pncipio. vbi concor. sicut
ergo ius semel questum fideiussori per pactum de non pe
tendo non perditur licet debitor postea pactū faciat de pe
tendo. et idem in similibus vbi ius questum retinetur ces
sante causa. ff. de cōtra tab. l. si post mortem. §. j. et l. non pu
tauit. §. sed si. quando dies lega. ce. l. iij. facit. s. eo. li. de ele
ctio. ab eo. et cle. eodem titulo constitutionem. §. penulti. in
fine. Item equum est in solatium liberozū perditozū im
munitatem durare. ff. de iure do. iure succursum de oper. li
ber. qui libertis in pncipio. et §. amissi. et C. de his qui añ ap.
tabu. l. vni. in fine. ibi habeant vero solatium sue tristitie qui
bus est merito consulendum. et C. de insti. et substit. l. fina. et
hoc ne afflicto addat afflictio de cle. egro. ex pte cū cōcor.
Item cū snia lata cā cognita nisi aliud exprimat debeat esse
ppetua. C. de pe. seruus. et ff. eo. ti. moris. §. i. de postul. l. i. §.
i. et meli. c. ti. l. puto. §. fin. Ad h snia sic fuerit lata ergo et c.
naz et rescripta sunt perpetua. C. de diuer. rescript. l. falso. et
gesta translata in publica munimēta perpetua sunt. C. de re
iudi. l. viti. Item q talis sententia ius faciat not. ff. de excu.
tu. si tutor. Item paria sunt in aliqua cōditione nasci origi
naliter et per diffinitiuam sententiam id pronūciari respectu

cause vt. C. de decur. l. quotienscūq; li. x. sed psecutus puile
 gia respectu originis puta patre senatore vel decurione illa
 retinet patre mortuo. ff. de sena. emancipatū. C. de questio. l.
 diuo. sic dicemus qd lata sententia pteptu filiozū illis mor-
 tuis adhuc daret. pro hac secūda parte fuit hic per dominū
 Mauritiū disputatum solum et iam dudum per solēnes
 doctores in facto consultum et nuper iteratum per bone me-
 morie generum meuz dominum Philippū de formaglinis
 legum doctorem. **C** Ad solutionem faciat de capellis mo-
 nacho. dilectus. ver. ad hoc. vbi pziuegiū exemptiōis qd
 ecclesie dederat consuetudo ea de causa quia erat monaste-
 rium monialium durat lz cessauerit causa quia desijt eē mo-
 nasterium. et vide qd ibi dixi post Inno. Itē per diminutio-
 nem etiam notabilem rei emphiteoticarie non leditur ius
 domini qui sibi debeatur integra pensio. C. de iure emphi. l.
 j. vbi de hoc. et de loca. potuit ad si. magne glo. Item licet
 collegium consistat in certo numero personarum tamen illo
 diminuto etiā in vno solo ius collegij retinet de hoc. xv. dis.
 c. vlti. de postu. gratum. ff. qd cuius. vni. sicut in si. Itē equi-
 tas facit pro hac solutione ex cuius contrario sequeretur qd
 immunitas concessa et reuocata propter vnus mortem ex al-
 terius natiuitate esset iterum renouanda. facit. de. eo. li. de re
 iudi. abbate. ad si. Item faciat qd. de. dixi post By. cū filiatio-
 nis et numeri relique in alijs filijs remanere videant. et per
 hoc sit rñsum ad pñs in pñarium allegata de cessatione cāe
 vel aliter vt in remissione quam ibi dedi. Ad ob. qd de pau-
 pertate dicitur qd appetibile est et vñatum pauperes ditari
 Item als pauci tenent ad munera cū quilibet nascat nu-
 dus et pauper. xlvij. di. sicut hi. sed filiiu mori añ patrē nō est
 appetibile nec fm cōem cursum nature. et ideo illud nō pro-
 nosticandum vel aduertēdum. ff. de pñi. et demon. cū tale de
 inoffi. testamē. nam si. de ver. ob. inter stipulantem. §. sacra.
C Itē consideratio paupertatis vel diuitiaruz est res extri-
 seca paternitas et filiatio originalis et intrinseca. et ideo non
 mirum si eius rō durabilis et perpetua. facit. de. eo. li. de tēpo.
 ordi. c. j. et c. cū nullus. ff. de sena. l. pe. ad municij. assumptio.
 in pñ. et l. libertus. §. pñscriptio in si. et l. qui ex vico.
C Ad id quod dicitur de legato respōdetur: semper in eis
 et vltimis voluntatibus inspici diem legati cedentis. ff. de re
 gu. iur. que legata. et d. l. cum in annos. sed in iudicij senten-
 tie effectus cedit lata sententia a qua non est appellatū nec
 appellari potest quia vim rei iudicate habet: et sic ei standū
 est. C. de re iudi. l. j. Item ibi legatum dimissum per tempora
 hic generalis fuit sententia liberans ab impositis et imponē-
 dis. **C** Ad iura quibus dicebatur esse casus respōdet qd lo-
 quuntur in illo qui de nouo se excusat a munere sed questio
 loquitur de iam excusato qui pteptu sententie se defendit
 ibi ergo de immunitate acquirēda. hic de questia seruanda
 quod est facilius. argu. ff. de pecul. qd tiberonius de acquirē.
 possessio. l. j. et l. vlti. de iure iurān. quē ad modū. v. nam si.
C Ad §. qui absolutus cum sua glo. respondeo qd loquitur
 de speciali absolute a certa tutela delata vbi res iudica-
 ta non egreditur suum casum quia regulariter res inter ali-
 os acta et c. de re iudica. c. penulti. h. vero generalis senten-
 tia generalem immunitatem pñbens etiam circa futura.
C Ad l. a muneribus. responde vt ibi no. qd in extraoz. snia
 loquit in l. admonendi fuit sacramentū et sententia que re-
 tractatur in odiū deierantis vt ibi no. Jo. an.

Delictum persone. lxxvj. in detrimētuz
 non impedit ergo qui eccle-
 sia teneatur de eo qd peruenit ad eam rōne deli-
 cti ad instar pupilli. ff. ne vis si. ei qui in possessio.
 mit. l. j. §. hoc edicto de do. l. summa. §. dolo. ff. de aucto. tut.
 l. fina. sic tenet pater ex delicto filij et dominus ex delicto ser-
 uū in quantum ad eos peruenit. ff. de vi et vi arma. l. j. §. qd er-
 go. et §. si quis tamen. et §. si filius. et de pecu. l. iij. §. ex causa.
 sic et vniuersitas quatenus peruenit ex facto pñsidentis. ff.
 de dolo sed ex dolo. §. sed an municipes. nec enim tunc eccle-

sia videtur pati damnum qd est diminutio patrimonij. ff. de
 damno infecto. l. iij. fm Bynum et canon dicit qd nil utilita-
 ribus ecclesie deperit si aliena restituat. qui quagesima quar-
 ta distin. generalis in fine redundare. contra. de eodem libro
 de sepul. c. j. in fine ibi vide in glo. finali et super ea. Item pro
 et contra in lib. feu. de capitulis contradi. c. vltimo. ibi nocet.
 sed solum viuente prelato. Primo glofa ponit exempla. se-
 cundo subdit contrarium et soluit solutioni dupliciter oppo-
 nit et respondet. tertio successiue soluit tria contraria. quarto
 ponderat qd dicit delictum et qd dicit persone.

C In glo. prima ibi neq; sequitur interdicto neq; ceteris
 causis pupillo nocere oportet dolum tutoris siue soluendo
 sit siue non. et ibi. l. penul. si dolo tutoris desierunt tabule eē
 penes pupillum in tutore non in pupillum competit interdi-
 ctum. **C** In prima glo. ibi expoliari. ad idem cle. de hereti.
 nolentes post pñ. et ibi pupillum parificant pupillus et eccle-
 sia ex vna parte et ipsorū administratores ex altera. C. de epi-
 sco. et cle. orphanotrophos. By.

Ec regula facit ad questionem quas
 disputauit de clerico exco-
 municato qd retineat pziuegiū immunitatis
 persone: quia datum est fauore et ob honorem ec-

clesie cui propter delictum clerici pziudicari non debet: et
 quia de monacho bigamo etiam tunc querebam hic et de il-
 lo subiungam isti etiam duo articuli pertinentes trahant ad
 se alios duos impertinentes ad regulam maxime propter si-
 nem solutionis ipsius qōnis que sic proponebatur. Gualte-
 rus Anglicus vno ictu percussit tres clericos excommuni-
 catos socius eius vni mōacho bigamo intulit tres ictus qñi-
 tur de predictis an sint mōacho bigamo et si vna vel pluribus
 sententijs. **C** Est aduertendum qd huius thematis due sūt
 questiones incidentes an scilicet percutiens clericum exco-
 municatum sit excommunicatus. et ideo querit de percutiē-
 te monachum bigamuz et de prius breuiter expediant.

C Soluam ergo primū dubium dicens qui solutioni con-
 cordant pro qua solutione quatuor rationes et vnam glosaz
 inducam. secundo ponam septem rationes in contrariuz ad
 quas singulariter respōdebo. huius simile super regula nō
 prestat eodem titulo. Circa primum soluendo dico qd cleri-
 cus excommunicatus ad huc retinet pziuegiū immunita-
 tis vt scripsi in nouella de sententia excommunicationis. cō-
 tingit pmo. sequendo Joā. qui hoc no. xvij. questione. iij. si
 quis deinceps. xxij. q. v. excommunicatorum. Idem Ber.
 in pre. decre. Vincen. et Hof. de immun. eccle. c. penultimo.
 Inno. de senten. excommunicationis. si de. Guil. in Specu.
 eodem titu. versicu. sed queritur vtrum verberans. ad h. mo-
 uet quia certum est qd excommunicatus retinet ordinem cu-
 ius fauore canon inductus est et sub Episcopo eius ratione
 conueniendus est de iudi. cum non ab homine. nam et tūc or-
 dinem suscipit. fortius ergo retinet. primuz probatur de sen-
 tentia excommunicationis cum illorum. sicut etiam excom-
 municatus ordinem confert de or. ab episcopo. c. ij. probent
 hec aperte decre. j. et ij. de senten. excommunicatio. et decre.
 de monialibus. per modum de quo scripsi in decre. contin-
 git. ad idem facit quod not. Innocen. et Hostien. de dolo et
 cōtumacia veritatis. de excommunicato qui post absolutio-
 nem agit de iniuria sibi prius illata. **C** Item excommunicatō
 est medicinalis et disciplinans non erradicans de senten. ex-
 communicationis. c. j. li. e. erradicaret autem si exueret ordi-
 ne clericali vel ipsius ordinis pziuegijs.

C Item excommunicatio ligat lz iniusta. xi. q. iij. c. i. absur-
 dum autem esset qd per illam sine culpa sua innocens sic pñ-
 uaretur ex quibus omnibus solutio predicta concludit. In
 contrarium probatur per predictum. c. si quis deinceps. ibi
 canonicē iudicatū. So. de depositiōe nō de excoicatioe loq-
 tur vt ibi no. Itē pñ de cōs. canoel. xxij. q. v. excoicatoz. So.
 nō loq; de clericis sed de laycis excoicatz vñ si de clericis lo-
 quit de icorrigibilib; et pñra quos arma mouet ecclesia vt ibi
 tex. probat

tex. probat. Item contra: excommunicatus dicitur hereticus
vt probat tex. iij. q. i. c. ij. hereticos autē. z no. de her. c. iij. z
xxii. q. iij. §. qz non. sed vt no. Inno. de sent. excom. si vere
percutiens hereticū non est excommunicatus ergo zc. So.
larga z impropra est illa locutio qd per se pater z ex his q
dixi de testi. testimoniū. ¶ Item contra: excommunicatus
licite vexatur in corpore. xi. q. iij. absit. z. c. audi. naz membz
est diaboli nec vegetat spiritu dei. e. q. omnis christianus. z
c. sequē. Item dicere potest percutiens clericū excommuni-
catū cum Aug. non facio iniuriam characteri imperatoris cū
errorem corrigo desertoris. xxxiiij. q. vij. quē admodū. Sol.
vexatur a spiritu vel a deo non ab homine. Itē z omnis cri-
minosus lz occultus perdit vegetationē diuini spiritus vt in
pre. c. audi. z eadem questione. §. euidenter.

¶ Item z verbū Aug. non sic intelligit prout ad propo-
situm inducitur vt ibi pater. z dato q sic intelligeret dico q
questio non formatur de manu iniectione licita z corre-
ctionis z discipline causa adhibita per illum qui potest sed
de iniuriola. ¶ Item contra. in ecclesia non est maior pena
q sit excommunicatio. xxiiij. q. iij. corripian. sed trina moni-
tio cui non pareat in reassumēdo habitum z tonsuram priuat
immunitatis priuilegio de senten. excommu. in audietia. z. c.
contingit. ij. Item ioculatoris officii de vita z honesta. cleri-
co. c. vni. li. e. ergo z excommunicatio priuare dz ex quo ma-
ior est pena. Solu. maioritas semper sumit respectiue vt de
maioritate sacramentorū no. xcv. distin. ecce. de consecra. di.
ij. nihil. z illo respectu quo priuat communionē sacramentō
rum z hominū dicit maior ad hoc. C. de apo. hi qui. ad dec.
in audientia. respōde vt dixi in dec. pre. contingit. j. in fi. Ad
id quod dicit de ioculatore dico penā nouiter inductam iu-
re positio que prius non erat. ¶ Item contra: excommuni-
catus non excommunicat vt. xxiiij. q. i. c. j. z. c. audiuius. er-
go nec per illius offensam aliq excommunicari potest. Sol.
illud ex defectu potestatis clauū a qua procedit auctoritas
excommunicandi. bec vō excommunicatio inducit non ab in-
iuriato sed a canone propter iniuriam ordinis clericalis que
excommunicatus retinet vt. §. dixi. nec obstat si dicat q non
agit tunc iniuriarum qz z si non agat iniuriarum: amen po-
test pati iniuriam de qua post absolutionē agere poterit vt
dixi in pncipio. ¶ Dubiū secundū quo querit de monacho
bigamo prius soluam z pro solutione egratem z tres ratio-
nes inducam per quas contrarijs respondeo.

¶ Dico ergo soluendo q percutiens illum excommuni-
catus est q non bene modo consonat equitati sed etiam cōso-
num est iuri quod sic probō vt no. In. xxiiij. distin. seriatiz. bi-
gamus potest fieri monachus ad quod facit arguēdo de re-
gula veniens. nec mirum cū irregularitas bigamie proueni-
at sine peccato vel culpa. xxvi. di. deinde. xxj. q. j. aperiant. z
quod plus est interdū ex merito de spon. inter opera. sed ir-
regularitas etiam ex culpa potest monachari. xxiiij. q. ij. ad-
monere de his qui si occiderūt. c. j. fortius z iste. nam z excō-
municatus monachari potest de senten. excommu. cū illoz.
Item video q ille qui sine culpa etiā irregularis est mona-
chari potest de fil. presby. c. i. lvj. di. nisi si mōachari potest.
ergo gaudebit priuilegijs monachorū de sta. mōna. recolē-
tes. Est autem aduertendum q. c. si quis suadente non dat
mōachis immunitatem sub largo vocabulo clericorū immo
nominatim exprimit mōachos dicēdo si quis suadente dia-
bolo zc. q in clericū vel monachū zc. z p hoc pateat solutio
z cōtrariorū responsio vt infra declarabit. ¶ Item est ad-
uertendū q cetus seculariū clericorū dignior est z maior q
cetus monachorū quod clare pbat. xvi. q. j. legi. ea. q. alia ē.
h p qz ordo dicit sacramentū dignitatis nec dat cā recipiē-
tis tantū lz z alterius de hoc. j. q. j. §. si ergo de cōiuga. ser. c.
j. sed istud nō sequit prohibitus a maiori prohibitus est eti-
am a minori sed bene puerit vt in regula cui lz eo. ti. per q
patet q lz per apostolū ad titū. j. z pria ad corinth. iij. z p ca-
nones prohibitus sit bigamus a clericatu non per h intelli-
git prohibitus a mōachatu. z sic pcludit q nec expresse nec
tacite prohibetur. ¶ Et per hoc breuiter sit responsū ad

iura que possunt induci in contrarijs. lxxxiiij. di. quisq. vbi
dicitur bigamū nudatū omni priuilegio clericali z laicā solū
cōmunionē habere. Nam ad p̄mū respondeo q monachus
a sui sp̄ali denominatione non a generali nominatione cleri-
ci gaudet priuilegio vt dictum est. lz ergo inunitatem non
habeat vt clericus habet tamen vt monachus. sepe enim ex-
clusus ab vna parte includit ex alia. ff. de suc. edic. l. j. §. qui
bus. als si quis de elec. cum inter. R. de probat. l. j. ad id qd
dicitur de layca cōmunionē dico q erit laycus professus qd
esse potest de elec. ex eo qd. e. ti. vel sumitur ibi cōmunitio vt
de elec. osius. ¶ Per hoc sit etiam r̄sum dec. altercatōis
de biga. e. li. z ad cas. xij. q. i. si duo sūt. nec ob. si dicat q sub-
stantiale regule est promissio p̄tinentie: sed bigamus qui du-
as vxores habuit vel cum vidua contraxit hortator p̄tinen-
tie esse non poterit. xxvj. di. vna. dico q lz profitendo p̄mit-
tat p̄tinentiam non propter hoc p̄dicatōis vel hortatoris
officiū recipit immo de iure monachus ab his excluditur
xvi. q. i. monachus. z capitulis se. z bec breuiter circa h mē-
brum sufficiant circa quod vidi magno variare peritos.

¶ Ad principale duo dubia questionis veniēs illa p̄iūgēs
probabo q ex vnitatis ictus vel persone patientis non mi-
nus tot sint pene quot ictus vel persone. ¶ Ad qd tres ra-
tiones diuisim z quinqz conuictim ac dictum Speculato.
inducam. secundo inducam octo rōnes diuisim interpositis
quinqz conuictim. Item quatuor absurditates quas tribus
rōnibus adiuuabo. in fi. vna ratio per quatuor exempla pro-
babitur. tertio soluam p̄mo secūdm dubium z remittam. z
secūdo p̄mū z contrarijs respondebo.

¶ Ad p̄mū venio dicit lex q̄ quot sunt sūme vel res in vna
stipulatione tot sunt stipulationes. ff. de ver. ob. scire debe-
mus in p̄n. z. l. pluribus. z. l. qd dicitur. ff. de iur. qd autem
in p̄n. insti. de inuti. stip. §. quoties. ¶ Item vno legato plu-
ribus rebus expressis plura sunt legata. ff. de leg. ij. l. ij.

¶ Et lz vnus eundēz accuset si tñ de pluribus criminibus
omnium est petēda abolitio als est locus pene turpil. ff. ad
turpil. l. i. §. si plura. ij. q. iij. §. vlti. ver. si plura.

¶ Item video q ex vno actu plures baptizant plures ex-
cōicationes insurgunt pluribus obligorū iniuriarū plura de-
licta z plures pene debent. p̄mū p̄batur de p̄se. di. iij. p̄pe.
z scripsi de hoc de bap. c. i. Secūdm p̄bat de sen. excō. mu-
lieres. si mandasti q percuterē clericū z p̄culli z ex illo ictu
tu z ego sumus excōmunicati. Itē p̄bat de diuersis excōm-
municationibus in eadē persona de elec. sciatis. e. li. de imu-
eccle. qm. de pen. felicia. de sen. excō. quicunqz. Tertiū pro-
batur qz ex iniuria filie familias illata pluribus obligorū inu-
riarum. l. sibi patri z marito. ff. de iniur. l. i. z. l. cum q. §. i. ad
idē de crimine fal. c. i. Item ex iniuria illata seruo pluriū do-
minorū singulis obligorū. e. ti. Itē apud §. si. si. idēz ex cōi sepul-
cro violato. ff. de sepul. vio. l. p̄tor. §. si ad plures. ad idē fa-
ciat. ff. qz qz iur. l. i. z. l. iij. §. h pena. Quartū p̄bat p̄ octo
exēpla posita. ff. de pua. delic. l. nunqz. ad idē qz ex eodē coi-
tu adulteriū z incestus. xxiiij. q. v. relegētes de eo q cog. con-
trāmisit de pur. ca. c. pe. ff. de adulte. si adulteriūz in p̄n. z. l.
vim passam. §. p̄scribē. Itē sub eodē peremptorio tres cita-
tōes de testi. co. c. ij. q̄rū p̄tēptaz triplex est p̄tumacia z tri-
plex pena de h de p̄cur. q̄relā. iij. q. v. c. vni. lxxxiiij. di. bono-
rat. nec refert an in vna vl in diuersis ecclesijs quis plures
hēat dignitates de p̄be. de multa. qz aut delicti iteratōe ite-
ref pena p̄bat. xxxi. q. i. quō. ibi q̄stuz distāt in nūero tñ z in
erie. vj. q. i. imitare. z qd ibi no. de pe. c. i. de pe. di. i. p̄sideret
xxv. q. ij. ita nos. ad idē. C. de ser. fugi. l. q̄cūqz. de epif. au. l.
iij. C. ad. l. iul. d vi pu. l. suos ad si. ff. d iurepa. l. i. bñ fac. ff. de
termi. amo. l. si. ad idē fac qd post Alinc. d remissioibz scripsi
de pe. z re. cū ex eo. ¶ Pro hac pte fac qd no. i spe. de sen.
pla. §. ij. ad ii. pe. vbi d̄r q si statuto cauet q q dederit ala-
pā soluat decē q si plures alapas dederit p singulis soluat
x. z vide qd ibi scripsi z qd no. de p̄tuma. §. nūc dicam. v. lz
pone iudex. ex qbz pcludit nō inspiciēdā vnitatē ictus vl p̄so-
ne patientis lz inspectis tribus p̄sonis lesis p galterū z tribus icti-
bus illatis p sociū ipoz tribus excōicationibus ē ligatus

Contrarium allegat qz lz plures veniam ptra pmissum sub pena semel tñ pena comittitur nisi id esset actus q plures committat. ff. de trasactj. qui fidem. s. de arbi. si duo. §. h. r. no. xv. q. ij. quicūqz. r. de arbi. dilecti. secus est in interesse qd plures comittit r. in se reuoluit. ff. rem ra. habe. si pcurator. **I**te ex iteratiōe vel p̄tinuatiōe delicti nō pōt mulctra plus q̄ triplicari. C. de modo mulctan. l. eos. nec ex iterata cōtractione furti iterat furtum. ff. de fur. ei qui. etiaz si status rei furtiue mutet eo. ti. l. inficiādo. §. infans. lz enim tūc augeat pena nō tñ geminat. **I**tem nec ex iterata repetitione verbi appellatiōis intelligit appellatio repetitiua xxx. q. ij. lotharius. r. no. de ap. ab eo. li. eo. **N**ec dicitur quis relapsus eo qd in plures hereses labit. sed tunc demū cū post abiurationē relabit de hereti. ad abolēdam. r. eo. ti. accusatus. li. eo. **N**ec repetitio eiusdem rei legatē v̄l p̄missio facit duo legata vel duas p̄missiones. C. de leg. cū qd. ff. de ver. ob. quibus si cui. ergo plures denarij faciūt vnā summas. ff. de ver. ob. l. scire. multa verba vnā stipsonem eo. ti. l. ticia. §. h. multiplex vociferatio ptra vnum vnā iniuriā. ff. de iniur. **I**te apud labeonē. §. puictum. multiplex actus vnam consuetudinē. xxx. q. ij. ita nos. de ver. sig. abbate. C. de episcopa. audi. l. iij. trina noiatō vnā electionē de elec. q. sicut sic r. isti tres ictus vno impetu illati eidē v̄l diuersis vnā faciunt iniuriā r. vnam inducunt s̄niam. facit ad hoc qz nō curamus an per idem rescriptū detur vnus solus iudex v̄l plures de rescriptj. pastoralis. nec curamus an in baptismo fiat vna vel trina imersio de conse. dist. iij. de trina. afo sequeret qz si in tribus substantiabus forme in eadē electione peccarem triplici p̄tinuatiōis pena puniri deberem qd est falsum de electj. qz p̄pter. r. c. ecclesia. r. c. humana. **I**te sequeret qz si domū pluribus ignibus pone tribus simul incēderem de triplici tenerer incendio. **I**tem qz si plures ramos eiusdē arboris succiderem triplici tenerer edicto qd est falsum. ff. ar. fur. ce. l. plures. r. l. si gemina. vel qz si pluribus horis detine rem clericū v̄l pluribus verbis cōicarem eidem plures excoicationes incurrerem qd videt falsum de sen. excō. nup. e. ti. sacris. r. p̄siderato qz ibi dicit excoicatio in plurali. r. s̄nia in singulari satis ibi p̄bat qz cōmunicās simul plurib⁹ excoimunicatis in crimine vel extra vnicam incurrit s̄niam: r. merito qz que p̄tinuo fiunt pro vno facto habent. ff. de adul. qd ait. §. h. de illo qui simul occidit filiam r. adulterum. nam de pluribus hereditatibus vel societatibus intrēdendū est vnū iudiciū fami. her. vel cōmuni diuidun. ff. fami. herc. heredes. §. de pluribus. ff. pro socio. cuz duobus. §. si plures. **I**te plures iniurias p̄iungere teneo: si vnus fecit. ff. de iniur. p̄tor. §. si plures. secus si plures. eo. ti. si plures. bñ facit ad questionem qz dicūt leges qz si plures de vna familia faciūt furtum corrupūt album dānum inferunt vel iniuriā irrogāt domi nus non tenet nisi inquātum si vnus liber homo fecisset. p̄mū pater. ff. si fami. fu. fe. di. l. j. ij. r. iij. scōm. ff. de iurisd. om. iudi. si familia. tertiu r. quartū. ff. ad. l. aq. l. illud. j. rñ. ex qbus p̄cluditur qz nō inspecta pluralitate personarū lesaruz ex vnico ictu per Galterum: nec pluralitate ictuum illatoz per socium eidez persone ipse Galterus r. socius sint ligati vna sentētia tñ r. nō pluribus. **S**o. p̄mo dico de socio Galteri qz lz de rigoroso iure videatur tot excoimunicatiōibus ligatus quot ictus intulit vna s̄nia sola sit ligatus ex quo simul r. vno impetu illos intulit hoc dico p̄mo per. c. si quis suadente. arguēdo per singulare si quis r. per singulare clericum r. per plurale manus r. per singulare anathematis ex quibus colliget hic studiosus qz vnus vnū plures p̄cutiēs vna sit excoicatiōe ligatus. ad idē dec. de sen. excō. cū pro cā ibi: percussit in dormitorio r. traxit verberādoper claustrum r. tñ qz vno impetu vnica sit s̄nia. ad idem de re iudi. ad apostolice li. vj. ver. acetia. ibi de omnibus pro quib⁹ erat excoimunicatiōis vinculo innodatus. r. ver. perpetravit. ibi enim dicitur in singulari sacrilegium perpetrasse qz vno impetu cardinales p̄zela os r. clericos multos capi fecerat. r. ff. ad. l. aq. illud in si. ibi si quis pluribus vulnerib⁹ vno impetu aliquē occiderit vna erit actio de occiso. **I**te b

probat consuetudo r. stillus curie b̄ habens tales absolue re vt ligatos vna s̄nia nō vt ligatos pluribus.

Ad contraria respondeat illa locum habere cū nō vno impetu sed diuersas percussiones iterant vt habet locum in pena hominis vel in pena que imponitur propter interesse lesi. certum est enī ex iterata percussione ipsius interesse augeri r. sic loquatur predicta questio Specu. r. quod norant moder. legiste in. l. quicūqz. C. de ser. fugi. r. in. l. nunq̄. ff. d̄ p̄iua. delic. qui per varia exempla formāt similes questio nes volens etiam in vtroqz membro dilatare materiā videre potest questiones Jaco. de bel. quas in solutionibus cōtrariōz posuit. C. vt infra certū tēpus. p̄mū in prima questione. secundum in quarta. **I**dē autē videt dicendum de Galtero p̄pter vnitatē ictus tamen ex quo plures clerici le si sunt ex illo credo illum galterū tribus excoimunicatiōibus esse ligatū qz vnitatis ictus nō impedit vt probatum est in vna parte per iura noua in p̄ncipio. **I**te singulare verbum illius. c. si quis suadente clericuz dat intelligere qz pro quocūqz clerico percussio inducat excoimunicatiōe vna r. vi detur bec interpretatio expediens galtero vt singulr cuiqz satisfaciens singulr a qualibet possit absolui. in effectu tamen nō multū refert ab vna vel pluribus cum de singulis r. singulis satisfacere teneatur. pro solutione faciunt iura p̄me partis non obstat solutio proxima vt nūc dixi a vi textus. c. si quis suadente. per qd cōcludit qz a fonte potius q̄z a riuu lis veritate sumpta. lxxv. di. ieiunū per. c. si qz suadente terminatur quelibet harum questionū: prima per ver. ibi clericum: cū certum sit excoimunicatū manere clericū. scōa p̄ ver sicu. monachum vt est dictum. tertia per singularia verba si quis clericū anathematis r. per verbum plurale manus. q̄rta in solutionis ordine per verbū singulare clericū oia q̄ cōtraria vident alteri soloni p̄ueniūt. Jo. an.

Dolo facit. lxx. Prima glo. diē vñ sumpta r. ponit exem-

Dolo facit. lxx. Prima glo. diē vñ sumpta r. ponit exempla. Secundo notat duo necessaria vt procedat regula in prima glo. ibi. §. dolo facit. sequitur qui petit qd redditurus est: r. ibi ordinarij mancipioz orta questione prius de possessione iudicat. r. demū de proprietate. r. ibi de vi. prius d̄ vi querit qz de proprietate. **I**n p̄ma glo. ibi. §. latus. r. ibi de hoc. r. C. locati. l. si qz conductionis. Si enim restituit focero a quo petit locus esset regule. r. ibi possessioz iudicia recuperande. in possessioz enim adipiscēde vel retinēde bene habet locum. ff. ad carbo. l. iij. §. cause. **D**y. puto in possessioz recuperande r. adipiscēde cessare regulam. fa teoz tamen qz interdum p̄pter probationes paratas contra se impeditur agens possessioz adipiscēde v̄l ad exhibendum quod dic vt no. r. dixi de restit. spo. c. j. sicut r. impedit is cui⁹ probat crimen cum infamia de accu. accedēs. in possessioz vō retinēde deficit practica.

Ec regula multum de facto disputa tam r. maxime florentie compromisserunt partes in arbitratōe publice excoicatu qui arbitradō iussit per reum actori aliquid dari cui id petenti reus opponit compromissum r. arbitramētū non tenere. r. sic eū dolo petere qd per errorem solutum restitutus esset remanet dubiū an compromissum factum arbitratōem publice excoimunicatū r. arbitramētum per eū latū valeant r. est simile dubiū apud legistas de arbitratu serui qd p̄z ex nota. ff. de verbo. sig. illa verba. r. ff. de arbi. l. pedius. §. i. **E**t nota quia de arbitratore quero nō de arbitro de quo in Spe. de arbi. §. differt ver. item s̄m eum. r. facit eo. ti. §. hna. ver. sed quid de simplici monacho. **I**tem ad questiones faciāt q̄ plene dixi de excoimunicatiōe an possit testari. s̄. de sentē. excōmu. de cernimus. super prima glo. **I**bis p̄missis primo negatiua probabit per quinque rōnes. secūdo affirmatiua per tres r. per duas remissiones. tertio dabitur solutio r. rñ debet cōtrarij. **P**rimo ad negatiua inducitur pre. lex. illa v̄ba arbitratu

arbitratu titij ius significat et ideo in seruū nō cadunt eadē
rōne idē concludamus d tali excoicatio vbi vis nō inferatur
littere si. n. ad ius pertinet arbitrari et excoicatus q sancte ec
clesie cōione p̄natus est iuris vel legū participium habere
nō d̄z in autē. coll' viij. de p̄uif. dotis p totū. ergo arbitrari
non poterit. s̄ ad autē. respōderi solet q̄ in heretico loqui
tur sed excoicatus heretic⁹ d̄. iij. q. i. quod autē sc̄bz ad hāc
partē facit voluntaria p̄mittentiū submissio q̄bus minus
fauendū ē q̄ necessario aliquid agētib⁹ iuxta exēpla no. s̄
eo. li. de offi. delega. ab arbitris et ex h̄ ifertur culpa cōionis
ex qua cum debeat pena non debet puenire comodum
de dona. inter. vi. et vi. l. et si necesse. cum concor. que cōio
nis culpa ita vrget in arbitratore sicut in arbitro et iudice d̄
quibus non dubitat. q̄ si publice excoicati eēt ipsorū snia
non teneret. s̄. de re iudi. ad probādū. ergo idē in arbitratore
et fortius h̄ id dico q̄ maior ē effectus arbitramenti q̄ ar
bitrij vel snie cum p̄io sit necesse stari si sit equū vel saltē
equificatū p arbitriū boni viri. in illis d̄o non sic q̄ i arbitrio
satis ē penaz solui et a snia pōt appellari et pōt per nouas p
bationes releuari virtus et retractari snia de testi. fraternita
tis de fide istru. cū ioānes. **T**ertio cōstat q̄ bi qui n̄ sunt
de corpore ecclesie facile sūt infesti his q̄ sunt itra ecclesiā et
s̄o super illos potestas iudicandi vel officia gerere p̄hiben
tur. liij. di. nulla de iude. cum sit et c. p̄. et c. de iude. l. vlt. s̄
arbitramentū est officium vel potestas iudicādi que facile
posset alteram vel vtrāq̄ partē offendere ergo p̄cauedum
q̄ euenire posset d̄ ser. non or. c. j. **Q**uarto si pōderemus
diuersos actus vel officia a quibus excoicati p̄hibent facile
fatebimur q̄ fortius vrgebit ratio eos ab arbitratu p̄hiberi.
Cōstat at̄ q̄ excoicatus nō ipetrat rescriptū. s̄. eo. li. d̄ re
scrip. c. j. nō agit. nō reconuenit. nō accusat. non denūciat. pa
tent p̄ ordinez de iudi. itellexim⁹ de excep. cū iter in fi. iij. q.
j. c. j. et ij. de accu. cum dilectus. nec per se vel p̄ alium iurisdī
tionē exercet de sup. ne. pla. c. j. et de offi. vica. c. j. s̄. eo. li. **T**erz
repellitur a patrocinādo et testificādo et in foro ciuili. s̄. e.
li. de sen. excoicu. decernimus que satis facit et co. ti. l. in fi. p
curatorē nō p̄stituit nec cōstituit de p̄cur. c. vlti. de proba.
post cessionē nō petit executionē snie p se late. s̄. eo. li. de ex
cep. pia in fi. et no. de re iudi. iter mon. circa mediū tertie glo.
q̄ arbitros iuris non eligit. **I**tem nec alias cōpromittit vt
no. Guil. i spe. de arbitro. s̄. restat in fi. et vide q̄ ibi dicā. **S**i
ista minora nō pōt multominus pōt arbitrari cū ergo excoi
catio repellat a cōibus et ciuilib⁹ et legitimis actibus vt in
pre. c. pia in pn. et c. l. j. si. siue iste actus sit cōis siue ciuilis vt
legitimus i excoicatum nō cadet ex q̄ inchoauimus. multa
alia a q̄bus exp̄sse repellit excoicat⁹ collige de or. ab ep̄o. c.
ij. de sen. exco. cū illorū de ap. cōstitutus. i. s̄. de eta. et q̄li. cūz
bone de dolo et cōtu. veritat̄ in fi. l. x. q. j. c. j. et vl. d̄ cle. excoi.
postulasti et c. se. s̄. e. li. ne se. va. c. vni. et aliq̄ collige ex bis
q̄ p̄ **I**nn. et **H**ost. scripsi d̄ excep. cū iter. et c. significauerūt.
Quinto legiste egerant excoicatū ei cui interdictū est
aq̄ et igni. vt no. in st. de cap. l. i. s̄. mior. ff. d̄ pen. l. i. s̄. i. cuius
loco succedit hodie deportatio. ff. ad. l. iuli. pecu. l. iij. sed h̄
p̄dūt q̄ iuris ciuilis ff. d̄ iniusto rup. testa. l. si q̄ exhereda
to ergo arbitrari nō poterit q̄z actus ciuilis maxime q̄z ex
coicatio maior pena videtur q̄ illa. C. de aposta. bis q̄ sc̄bz.
In contrarium p̄ncipaliter inducitur de h̄ti. excoicatus
s̄. credentes cuius verba et ad litterā h̄ntur in autē. cre
dentes. C. de h̄ti. p que p̄z solū post annū publica et ciuilia
officia interdici excoicato et tūc solū cū excoicatus fuit p̄
cām h̄tis. **S**ecō sic: **J**udei q̄ non sunt nec fuerūt de cor
pore ecclesie et cū q̄bus christiāi i seruitio habitare nō d̄nt
de iude. ad h̄ et c. et si iudeos. n̄ p̄nt arbitrari vt. C. d̄ iude. l.
iudei. fortius excoicati q̄ fuerun de corpore ecclesie adhuc
sūt de corpore ex habitu et radice. s̄. sacramenti baptismi q̄
nunq̄ admittit de diuoz. quāto. **T**ertio cōtra superius i
ducta de p̄hibitis excoicato iducitur q̄ mlta sunt p̄missa ex
coicato q̄ saltē facta valēt nā valet carnale matrimoniz ab
excoicato d̄ctū de eo q̄ duxit in ma. significasti: ordinis cara
cterē cōfert et recipit et t̄z ipsius p̄fessio. h̄ patet de ordi. ab

ep̄o. c. ij. d̄ sen. exco. cū illorū oēs iudiciales actus q̄ defensi
onē respiciūt licite exercet de calūnia et veritate iurat et ad il
la licita p̄curatorē constituit appellat appellationē p̄sequi
tur et super illa iudices ipetrat h̄ probatur de iudi. itellexi
mus d̄ excep. cū iter. vbi no. et c. dilecte. et c. significauerūt et
c. si. pōt et certo casu testificari et iurisdictionē exercere vt p̄z
s̄. eo. lib. de h̄ti. in fidei. et c. sequēti cononicos recipit d̄ re
scrip. capitulū de prebē. pro illoz. **I**tem contrahit et ex cō
tractu obligatur de sen. exco. si de. xi. q. iij. quantū multos si.
mirū ergo si arbitrari pōt an d̄o p̄scribat vt sibi p̄scribat vis
q̄ scripsi de off. delega. prudētia. s̄. sexta i gl. nor. hic **I**nno.
Quarto habeantur p̄ repetitio ex illis multa q̄ induxi.
s̄. eo. li. de sen. exco. decernimus ad p̄bandū excoicatū posse
testari. **Q**uinto q̄ post **I**nno. scripsi d̄ iureiur. quitauall. i
glo. magna per totum vbi potissime videtur innui q̄ arbitra
mentum sit quoddā extraiudiciale. **S**o. puto per prima
tura arbitramentū q̄ sit per modum laudi vel snie non va
lere si per publice excoicatum factum est necetiam statuisse
tale compromissum facit ad hec vltra p̄dicta quod scripsi
post **L**ompo. de vno ex pluribus compromissariis datis ad
eligendum publice excoicato de elec. in causis super glo. er
go si in fi. et quod no. archi. ij. q. vj. a iudicibus super. i. glo.
quādo vero dicat publice excoicatus vide no. de sepul. c. i.
in vl. glo. in cle. **A**d allegata in fi. responde illa vera quā
do arbitrator esset simplex mediator vt p̄soneta: ex cuius or
dinamento partes ad inuicē cōponerent ita q̄ contractus
confirmaretur ex ipsarum partium cōpositione non ex arbi
tramento vel pronūciatione illius. **A**d. s̄. cedētes concedo
argumentum quo ad quedā de ibi expressis sed non quo ad
oia q̄ quisq̄ studens bene aduertens intelligit. dec. aut ad
probandū non requirit lapsum anni vnde quo ad casum no
strum sufficit illum publice excoicatum etiam infra an
num. et est simile q̄ scripsi de cler. non resi. ex tue sup verbo
remoueat. **A**d. l. iudei respondeo q̄ iudei non sunt hostes
nostri et in suis superstitionibus per ecclesiam et imperium
tollerātur vt ibi. et xliij. q. viij. di. par. de iude. sicut iudei. vi
uentes ergo iure romano inter suos arbitrari possunt vt ibi
et licet ipsoz secta sit reprobata ita q̄ illi legari nō posset
C. eodem ti. l. i. singularibus tamē posset legari. ff. de re. du.
cū senatus. **A**d allegata. ij. p̄z responsio. de matrimonio p̄i
mo qua illud inter infideles contrahitur de consang. et affi.
de infidelibus de diuoz. quāto. de ordine facit p̄o et contra
q̄ valet quo ad characterem sed non qua ad executionem q̄
possit se d̄fendere non mirum vt in. c. itelleximus in fi. **C**api
tula de h̄ti. s̄. eodem li. faciunt pro quia speciale in causa fi
dei ergo eius contrarium reguale.

Regule iuris ciuilis huius littere. **B.** sunt he.

Ius p̄ius rescripsit eos qui ex liberalitate con
ueniūt in id q̄ facere p̄nt condēnados.
S̄mum suam reficere vncūq̄ licet dum non officiat
inuito alteri in quo ius non habeat.
S̄nari videtur quod nullo iure cogente conceditur.

Aque fiunt xxvj. nō spectāt
et hoc p̄stat. facē
ff. de re iudi. contumacia. s̄. contumax
nō videtur. vbi vero dubitatur tenetur
q̄ ire allegaturus p̄uilegium. ff. de iu
dici. si quis ex aliena secundum **D**y. q̄
dic vt no. de accu. veniens in glo. fi.

Prima glo. dixit vnde sumpta et ponit exēpla. secundo
dicit regulam et in bono quod sit habere locum et quod lo
quitur in al. iudic. tertio querit et ponit duas opinionēs
contrarias. quarto contrarium soluit. quinto dicit i spiritua
libus q̄ pendent ab ordine non loqui regulā.
In. i. glo. ibi factum a iudice. sequitur quod ad officiz
eius nō pertinet ratū non est. et ibi sancimus. donatio vltra le
gitimū modum non insinuata irritat in eo quod est residuū
Aer. Jo. and. c

et ibi. §. si plures. cuius casum hēs in pre. dec. j. de arbi.

C In gl. j. ibi ius dicere. By. ponit exēplū i eo qui dedit tu-
tozem subiectū vel alicui pupillo sibi non subdito. ff. de excu.
tu. l. scire oportet. §. si. de tu. et cu. da. ab his. l. ius dādi. et ibi
nō dicitur iudex. allegat Jo. mo. ff. de legi. tu. l. intestato. et si
fui. vē dicitur loci. §. cōpetit. et ibi decē rātus pōr. quid si be-
ne poterat iudicare d. xx. sed petebātur sola. x. et cōdēnavit
in. xx. pro et contra. quod sequitur in glo. vt sic sit idē nō pos-
se ex limitatiōe iurisditiōis et ex limitatiōe petitiōis. **I**a. de
are. vtroq; casu tenet opniōne Jo. et accur. qua supra ipsius
iurisditiōne sit qd petitū nō fuit. ff. cōi. di. cū fundus et ibi ac-
cur. q. tñ contrariū nō. C. de re iudi. l. ij. et dicam ibi et Lau. et
Guil. i. spe. de sen. pba. §. iuxta ver. Item qd ē nulla rōne q̄
titat]. et oio vide quod ibi dicam. et ibi in v. se. tractat quid d
individo. huic opniōni cōcordat quod nō. bar. post Lau.
in dñicali. lxxij. vbi tenet qd si delegatus misso in possessiō-
ne in reali adiudicat anno finito possessiōne et proprietatem
tenet sententia in possessiōne licet non teneat in proprietate
per iura hic allegata et ibi indulgentia. secundum vnā lectu-
rā ibi notatam. et ibi in vltima glo. et d. de consue. quanto.

Ec regula facit ad questionē hic di-

sputam per fratrem Eiber-
tam que sic proponebatur ep̄s vlt alter superior
p̄cepit vel statuit qd pp honestatē melius con-
servandā nulla mulier in loco sue iurisditiōis vltatur orna-
mētis fucati coloris siue auri et argēti vel gemarū vltra cer-
tam q̄ntitatē seu longis vestibus vltra certā mēsurā contra
facientē excoicavit. q̄ritur vtrū q̄libet cōtra faciēns hāc pe-
nā incurrat. **D**isputatiōne autē et solutiōne que satis pla-
cent ad litterā hic ponā. ad materiā tamen videre potes qd
scripsi ne cle. vel mo. super rubrica. **I**nducuntur autē qn-
q; rōes ad affirmatiuā et tollitur vnū obstaculū. scdo ad ne-
gatiuā allegat quinq; tertio ponitur evidētiāle et soluitur
qd distinguendo. **Q**uod ergo quilibet contra faciēns li-
getur sic probatur iuxta h̄ ep̄iscoporū p̄cepta quēlibet ad
obediendū ligant quod si non fecerit punitur sed hoc ep̄i
p̄ceptū est iustum ergo ligat et contra faciēns penā incurrit.
maior patet de malo. et obe. si quis venerit et c. oēs p̄ncipes
de sen. exco. a nobis. i. xi. q. iij. aut. j. vobis et c. se et c. oēs chri-
stianus. minor autem v3 qd hoc p̄ceptū sit iustū ex pluribus
pōt probari. illud enī p̄ceptum est iustū qd diuine scripture
cōcordat: sed hoc p̄ceptū scripture diuine. s. doctrine apo-
stolorū cōcordat immo d̄ ea sumit ergo et c. maior de se patz
et probatur. ix. di. p totū. x. di. nō licet. xi. di. catholica et c. vlt.
xi. di. p̄ceptis. xxxvij. di. relatiū. lxxxij. cu3 i p̄terito. xi. q. iij.
tunc vā. xxxij. q. i. manet. minor bene probatur. i. Petri. iij. c.
vbi beatus Petrus mulieribus loquēs sic dicit. q̄rum non
sit extrisecus capillatura neq; circūdatio auri neq; idumētū
vestimentorū cultus. et i. ad Timoth. ij. c. de mulieribus scri-
bitur ornantes se in tortis crinibus aut auro aut margaritis
aut veste p̄ciosa. **S**ecundo sic. illud p̄ceptum est iustū
et ideo obseruandū qd inhonestatē prohibēs ad honesta-
tem reducit. s3 hoc ē tale ergo et c. maior. pbatur. iij. di. erit d̄
lex in moribus ei nostris et ē in iure nō solū attendit iusti-
tia sed honestas ideoq; multa sunt que licet sui natura in le-
ge iustitie nō sint mala prohibentur tñ pp honestatē d̄ vi.
et ho. cle. clerici officia. ad hoc de sp̄o. iuuentis et c. ad audiē-
tiam. xxxv. q. iij. porro. immo etiam in votis attenditur hone-
stas. extra de voto. magne. ibi quid deceat secundum hone-
statem et c. minor satis patet qd ornatus talis mulierū ad in-
honestatē et vanitatem tendit de conse. di. v. fucare coloris
bus. vnde Ber. in apol. dicit ex cordis thesauro sine dubio
procedit quod foris apparet vitiorum vanum cor vanitatis
notā igerit corpori et exteriori superfluitas interioris vanita-
tis indicium est. p̄ceptum ergo h̄ prohibens ad honestatē
reducit ergo iustū. **T**ertio sic. illud p̄ceptum iustum est
qd prohibet id quod est peccatum vlt̄ prouocatiuū peccati
sed talis ornatus mulierum est peccatū et prouocatiuū pec-
cati. ergo p̄ceptum illud prohibēs iustū est. qd prohibitio
peccati sit iusta probatur de consti. nā cōcupiscentiā. d̄ offi.

or. c. j. iij. di. ois lex. et p. c. j. ix. di. xxij. di. phibete fratres. xi.
q. iij. i peratores. ij. q. j. m. l. lxxxij. di. p totum. xxij. q. iij. ec-
ce. et q. vj. qd errauerat cum si. imo iustus prohibetur malū
quā precipitur bonū qz nemo inuitus benefacere compellit
sed male facere prohibetur. xxij. q. v. ad fidem. Quod at tu.
ste prohibetur eatz illud qd prouocat ad peccatūz probari
pōt de vi. et ho. cle. vr. clericorū de coha. cle. et muli. c. j. xxxij.
di. interdixit. xxij. q. iij. est iniusta. C. si manci. ita ven. ne p
fri. l. vlt. Item ex quo licite prohibetur peccatū: phibentur
omnia per que puenitur ad illud a ccedat eo. ti. cum quid. ff.
de spon. oratio de fideiuf. cū lex. quod autē ornatus seu talis
cultus mulierum sit quoddam inuentium et prouocati-
uū libidinis satz docere potest experientia vnunquēq; natu-
raliter. n. plus appetit pulchra q̄ difformis ornata q̄ iculta
vt no. xiiij. q. vlt. cōcordat illd̄ Prouerbi. vij. c. Ecce mulier
occurrit illi ornatu meretricio p̄parata ad capiēdas aias
vñ Hiero. ad nepotianū. Quid facie christiana purpuris-
m^o et cerusa quorū alterū est rubor genarum et labiorū q mē-
titur alterum cādor est oris et colli q̄ sunt ambo ignis iuue-
num fomenta libidinum et impudice menti iudicia. fuit ergo
p̄ceptum bonum qd carnali cōcupiscentie viam p̄cludit ne
mors ingrediatur per fenestras nostras. xvi. q. ij. visis. cum si
solū malo sed ab omni specie mali p̄cipiat ap̄sus abstinet
extra de vi. et ho. cū ab omni. **Q**uarto ornatus talis nō so-
lum est prouocatiu^o peccati sed et p se vlt̄ eē peccatū qz ē p̄
p̄ceptū diuine legis. s. contra doctrināz apostolorum vt. s.
Ite cōtra euangelium Luce. xvi. c. vbi diues q̄ iduebat pur-
pura et bisso sepultus d̄ in infernū de quo Greg. si cultus
preciosarum vestitū non esset i culpa sermo dei nō iā manife-
ste exp̄meret qd diues idutus purpura et bisso d̄scēdit ad ife-
ros et no. xxi. q. iij. summa. Quod ē bene probatur auctori-
tate beati Cypriā qui super p̄ia epistola Petri vbi supra
de talib^o dicit. Serico et purpura idute christū sinec̄ induet
non p̄nt auro et margaritis ornate et monilib^o ornata men-
tis et corporis perdiderit hoc at esse nō pōt nisi per pecca-
tum mortale. Ite dicit idē Cyprianus in libro de habitu vir-
ginū non uirgines tñ aut viduas s3 etiā nuptas puto et oēs
oio feminas admonēdas qd opus dei et facturā eius et plas-
ma altera nullo mō debeat adhibito flauo colore vlt̄ nigro
pulaere vel rubore quolibet linimento naturam corrupte
medicamine. et postea infra subdit manus deo inferiunt q̄si
id qd ille formauit reformare contendunt impugnatō ista ē
diuini operis et p̄uaricatio veritatis. deū videre nō poteris
quādo oculi tibi nō sunt quos ille fecit sed quos diabolus
infecit: dei inimico te computa cum illo pariter asura. s3 hoc
alicui non debetur nisi p mortali peccato ergo talis ornatus
est mortale peccatū. hoc bene asserit aug. ad possidonū de
p̄se. di. v. fucare coloribus. bene facit. iij. Regū. ix. c. vbi de-
testabilis mulier illa Jezabel pinxit oculos suos stibio et or-
dinavit caput suū qd turri p̄cipitata est. et Hiero. ad nepoti-
anū ornatus ille nō dñi est velamen istud antixpi est q̄ fidu-
cia erigit ad celū vultum quē conditor nō cognosceret.
Quinto excoicatio ligat vbi ad iustitiam acti cui^o dispositō
pertinet ad potestates seu iurisdictionem ecclesiasticam sed
hec excoicatio ē talis. ad iustitiam. n. ornatus seu habitū mulie-
rū. ergo et c. maior satis ē no. minor vō. s. qd talis actus v3 orna-
ri vel tali habitu propter honestatez seruandam nō vti man-
dare pertineat ad ecclesiam satis patet extra de iude. in non
nullis. xxx. di. quecūq; et c. si qua mulier. qd traxisse videtur
originem a. l. diuina. legitur enim deuterio. xxij. c. non indu-
tur mulier veste virili nec vir veste muliebri. et ap̄s mulieris
habitum disposuit. i. ad Cor. xi. vir ornans aut p̄betas ve-
lato capite deturpat caput suum mulier ornans aut p̄betas
non velato capite deturpat caput suum: et infra si vir coman-
nutriat ignominia est illi. mulier vero si comā nutriat gloria
est illi qm̄ capilli p velamine ei dati sunt ad hoc. xxi. q. iij.
ep̄scopi: s3 nec defenditur mulier et si marit^o ei p̄riū p̄cipi-
at quod sic probatur. vbi cūq; in cōtrarijs p̄ceptis maior po-
testas incurrit semper est obediendum maiori potius q̄ mi-
nori hoc bene probatur. viij. di. que contra. xi. q. iij. qui re-
sistit

si sit. sed certum est qd maior est episcopus qd maritus: quia prelatu e viri. xi. q. iij. si aut e vobis ergo magis obediet mulier episcopo z eius statuto qd marito cotrariu mandanti.

T In contrariu sic probatur non valet statutu vel snia alicuius super eo quod ad eu sine ad eius officium no spectat. sed ornatus mulieru vel modus ornandi no spectat ad epm ergo sup eo non pot aliqd statuē vel disponē. maior probatur. h. z. xvj. di. bene qd e z no. xi. q. iij. in su. minor p3 q2 oz natus mulieru solius viri arbitrio vi esse pmissus de conse. di. v. fucare. xxv. q. v. quod deo. est vir imediate capud mulieris. e. ca. z q. h. imago. xxv. q. j. non mechaberis. non ergo mulier ligabitur statuto vel snia que non valet.

S cdo statuta episcoporu q aborbēt iura aliorum no valent nisi ipsi quorum ius leditur consentiat vel nisi saltē sint pntes z taceant extra de loca. z con. vestra. de his que si. a puela. c. pe. ar. de maio. z obe. c. vlt. sic etiā snia alteri in iudicio non existenti no preiudicat de re iudi. cum sup. z. c. qd ius cu sua mā: sed istud statutum aborbet ius maritoru ad quorum arbitriu pntet ornatus vxorum ergo no valz nec mulieres potuit astringere maxie cu non dicatur qd viri consentirent. **T** Tertio lex non debet esse talis que scādalu inducat vel alicui laqueum iniiciat de restitu. spo. litteras xxv. q. j. b. viduis. ij. iij. di. erit at. z in premio huius libri. immo pp scan dalu vitandū afo licita dimittuntur z pbibentur z qnqz illicita tollerantur de no. ope. nunci. cu ex iniuncto. eo. ti. qui scādalizauerit de vi. z ho. cle. deus q. de cle. p. ij. cu oli de regula. c. vlt. xj. di. nos consuetudinē. iij. di. deniqz. l. di. vt constitueret cu si. h. marito scādalu infertur cu contra volūta tem suā mulier deponit ornatum in pre. c. quod deo pari. mulieri laqueus iniicitur qd pplexā nescit cui magis obediat epo vel marito. xij. di. nerui. ergo tale statutū est malum.

Quarto hoc modo. huiusmodi statuta qd fieri pot in terpretanda sunt hz ius cōe extra de consue. c. cum dilectus. sed cōmune est quod vxor potius obediat viro qd alteri in his q de super natura no sūt mala. xxv. q. v. voluit itaqz lex z qd ornet se ad volūtatē viri in pre. c. qd deo z. c. fucare. ergo interpretabimur statutū nisi vir cotrarium velit cuius tanqz maioris auctoritas intelliget excepta de inre iur. venientes. z epō statuens aliter precise intellexisset snia tanqz erroze cōtinēs fm talem intellectū non valeret de sen. excō. p. tuas ar. eozū q no. iij. q. v. quisqz in glo. sed pone.

Quinto sic pbatur. pprium votum magis est obligatoriu z magis astringit ad sui obseruationem qd superioris pceptū ar. ad hoc. xv. q. j. qui bona. quecūqz. n. pnt pcepti de suinatura pnt voueri sed non oia que possūt voueri possūt pcepti. xxj. q. j. integritas. ergo fortius z amplius est votum qd pceptum. sed mulier pprium votū scim et de viri licentia non pot iuste contra viri voluntatem exequi qd magis vi def. ergo nec pceptū seu pbibitōem vbi saltē illud quod prohibetur alias de sui natura no ē malum. hoc aperte pbatur. xxv. q. v. manifestum z. c. noluit. quod autē talis ornatus maxie vestiu de sui nā non sit malus pbaf bene Judith. x. c. in pn. vbi of de ea q iduit se vestimentis iocūditatis sue tulitqz sandalya i pedibus assumpsit qz dextrariola z lilia z i aureos z ānulos z oibus ornamētis suis ornauit se. z Bester. ij. c. vbi ipsa hester scā simul cu alijs vtebat ad ornatu oleo myrtino idest de myrto z qbusdā pigmētis z aromatibus z mūdo muliebri quod sancte domine no fecissent si peccatus fuisset. xxv. di. q de mensa. vj. q. i. ois q. ix. q. iij. lugdumēsis facit ad hoc qz vsus rerum non ē in culpa sz abusus. xli. di. c. j. z. c. dicit z. h. vlt. z vide in Biero. ad exuperantius. B. z ad saluinā. B. **S**o. ad euidētiā istius questionis primo vidēdū ē vtrū ornatus talis sit peccatum ad quod vī distin guendū inter ornatum fucationis z ornatu vestiu z talis fucatio de qua loquitur Lyprianus in predicta auctoritate sua de habitu virginū cu sit species fictionis seu adulterina fictō non pot ee sine peccato vt bñ patet p aug. in pre. c. fucare. b. p. se. di. v. non tamē semp ē cu peccato mortali sed solū qñ sit pp lasciniā vel in cōtēptū in quibus casibus loquitur Lypri anus. Sed tamē sciendū est qd aliud ē fuscio fingere pulcbr i

tudinē non habitam qd no lz. aliud oculare turpitudinem ex aliq causa. maxime extrinseca vt ex infirmitate vel huiusmōi puenientes hoc ē licitum. vnde apostolus. i. ad corinth. xij. q. putamus ignobiliora esse membra his honozē abūdā tiorē circūdāmus. ornat⁹ autē alter superfluous vt vestium z huiusmōi in nō nuptis mulieribus est peccatū mortale si fit ad placendū virozum aspectibus z ad pcupiscendū cum illud sit puocare icentiuū peccandi. vñ Criso. de cōpunctio ne. si se mulier decorauerit z ad se visus hominum puocauerit extremaz vindictā sustinebit et si nullā plagā intulerit venenū. n. obtulit z si nullus fuerit q bibat inuentus. Aut si fit ex vanitate pp quādā iactantiā vt forte bñ indute reputent saltē veniale. piugata autē si se ornet ex cāis predictis similitur peccat sz si ornet se hac intentiōe vt placeat viro ne p eius cōtēptū labatur in adulteriu potest hoc facē sine peccato vnde apostolus. i. ad Corinth. vij. mulier q nupta ē cogitat q sunt mundi quō placeat viro. z Aug. dicit ad possidoniū. nolo vt de ornamentis auri vel vestis pperam habeas in prohibendo sententiā nisi eos q neqz cōiugati sunt ne qz coniugari cupietes bi cogitat obēt qualiter placeat deo. illi autē cogitant que sunt mundi. f. quomodo placeant vel viri vxoribus vel mulieres maritis iocundū. Tho. in secūda secūde. q. xxxix. articulo. iij. ex qbus sic dico q statutū epī ex causa factū de sui natura bonū est z valet z ideo qcunqz fuscio vtitur saltē ad fingendā pulchritudinē quā no hz inci dit in penaz qz cū fucatio de sui natura est mala merito potuit prohiberi in nec vxor debet obedire viro. xi. q. iij. no se per cū si. z sic loquitur. c. fucare. Circa alia autē ornamenta bi co qd quelibet nō nupta tenetur p cise obedire statuto. vij. q. j. sciendū. xi. q. iij. quid ergo. z. c. q. resistit. xxij. q. j. qd culpa tur. qd z si in talibus possit esse ornatus sine mortali peccato ius tñ pcepti transgressionē facit mortale. xiiij. q. j. qd pcepti. Circa nuptā at dico qd vir pntent expresse vel tacite nō pcepti cōtrarium aut expresse prohibet ne vxor statuto obediat. primo casu debet mulier seruare statutū alias incidit in penā quia tunc nō subest infra scriptū ipedimētū quo ad statuti obseruantia nō tenet. In secūdo casu vbi. f. vir cotrariū pcepti quātū i affectu pprio debet velle obedire statuto sed in effectu potius obediet viro cuius obediētie immediate z pncipaliter est astricta contra cuius viri voluntates tale statutū in his eam non potuit obligare sicut aperte pbaf in. f. allegat z maxime. xxv. q. v. manifestum. z. c. bec imago. z. c. noluit z. c. quod deo pari.

Tam qui certus. xxxi. By. ponit exemplum per. l. ff. de edil. edic. l. i. §. aiunt z. §. sci intelli gat z. l. si tamē. §. ei q seruū. vbi ēptoz si scit vel scire dz rei vitium per vendito re certificadus nō est. **P**rima glo. ponit exempla secūdo super de illo qui certus esse debeat. tertio tractat de cāo

nico q scit ecclesiā vacare z allegat p cor. ad regulā. quarto arguit ad questionem. **I**n gl. i. ibi: sed z si pupillus. si palam pscriptū est ne cū institore contrabatur non audif dicēs se ignorasse z ibi denunciaffe. vide de offi. delega. prudentiā in. iij. glo. in fi. **I**n prima glo. ibi quanto minoris. si vero ignorabat agit et si veditoz sciens seruitutem vel vitium dixit se nolle teneri nomie seruitutū vel vitiozū h. n. generale pceptū nō trahitur ad illa q veditoz sciuit. ff. de ac. emp. z v. l. hoc autē. z facit qd ibi no. By. z dixi post vinc. de pe. z re. cū infirmitas in fi. z vide in spec. de emp. z ven. §. nūc dicendū. v. quid si venditor eq. z ver. sequenti z ibi. l. denunciaffe. By. hanc legem signans p cotraria ad regulam soluit qd in his quibus necessaria est denunciatio non sufficit scia vbi vero sola scia est de substantia non requiritur denūciatio i du bio psumēdum est potius scientiā qd denūciationem esse d substantia cū denūciatio fieri soleat vt incertus certificet ad hoc. ff. de peti. here. item veniūt. §. petita z. ff. quod vi. aut elā qui aliter. §. si forte in fi. z est venerialis. lxxv. z idem Guil. Ber. Jo. and. c ij

In spe. de sta. mo. ver. xxxij. z vide .§. quod ibi dicam.

Ec regula facit ad q̄stionē quā dī-
sputauī q̄ sic proponeba-
tur. Ad causam delegantur duo cum clausula
q̄ si ambo: alter ex ipsis collega vere impedito
sed de impedimento fide non facta p̄cedit queritur an vale-
at p̄cessus. Ad affirmatiuā p̄rio z ad negatiuā sc̄o idu-
cam sex rōnes z opiniones. tertio soluens distinguam duo
membra z sic opiniones cōcordabo. **Quod** valeat p̄bo-
satis est q̄d is q̄ de veritate criminis inquiritur sit ver-
famiatus licet non p̄rius fiat fides de infamia vt tenet hostiē.
De. z ab. de accu. cū oporteat z. c. q̄liter z guill. in spec. de
inquis. §. nūc tractemus. v̄ hoc autē scias. z si dicas h̄ vera
in ordinario dico idē in delegato ex quo pars non resistit de
accu. c. ij. li. eo. Sic ibi sufficit existētia infamie d̄ qua fides
fieri possit sic sufficiat existētia impedimenti de q̄ nunc cū de
p̄cessu querit fides fieri possit ad instar eius q̄d d̄ cōseruato-
re dicimus sat̄ esse q̄ nunc cōstet offensaz quā puniuit fuis-
se norozā de hoc. eo. ti. c. j. z vlt. li. eo. **Secūdo** video q̄
quo ad reuocationē attētorū satis est q̄ nūc cōstet de exi-
stētia cause appellatiōis interposite ante sententiāz q̄ tūc
erat licet tūc de illa nō cōstiterit de ap. nō solū li. eo. sicut er-
go ibi existētia cause de qua nūc cōstet ex tūc abdicauit iu-
risditiōnē iudicis a quo in iudicē ad quē ita existētia impe-
dimenti iurisditiōnē transtulit in collegā extrūc vi clausule.
Tertio sufficit existētia reseruationis vel gratie l3 ignore-
tur de pre. si postq̄ z. c. si beneficia. eo. li.
Quarto sufficit existētia p̄petui impedimētī in p̄rio ma-
trimonio l3 d̄ illo nō sit facta fides vt valeat secūdū dūmō
nunc de illo fiat fides de eo q̄ du. in matrimon. c. ij.
Quinto sufficit existētia criminis heresie paterne vt fili-
us extunc cēscat sui iuris licet tūc tñ de illa cōstet de hereti.
c. ij. in fi. li. eo. ita ergo sufficiatur existētia impedimenti vt p̄
illud ex tūc censetur collega solus fuisse iudex. l3 tūc fides
facta non fuerit sicut sufficit habere iura in curia l3 non exhi-
bean̄ de elec. cupientes. v̄. electos. z no. ibi in gl. vlt. p̄me p̄-
tis. **Sexto** pbat hec dec. prudentiā. sup̄ q̄ plus fundatur
opi. cōtraria nā aperte inuit horū alterū sufficere q̄ constet
de impedimento vel q̄ cōstare possit ibi vel alias de eodem
canonice cōstare nō poterit. ergo ex quo nunc cōstet iudicē
tūc impeditum p3 vi clausule collegā tūc p̄cedere potuit
se: z h̄c partē t3 Inno. in dec. prudentiā. ex quo partes nō re-
sistūt. h̄ ē t3 in casu dissimili archi. cū eadē rō i dec. cū plures
e. ti. li. eo. vt veritate manifesta cedat opinio. viij. di. veritate.
Q̄ si nō valeat pbat aperte dec. sciscitatus de rescrip. i. i. quā-
tum ibi repetit hoc verbum p̄stitit. Item q̄ ibi ponit d̄ter-
minatio dūmō: q̄ determinatiōe nō seruata non v̄ propter
solā existētiā impedimenti collegā iudicem esse cui cōue-
nit. eo. ti. sup̄ litteris. ibi d̄legat̄ postq̄ sibi sup̄ h̄ fuerit fac.
fi. z cōtrario sequeret̄ absurdū q̄ delegatus ante p̄sentat̄
onez rescrip. ex quo vere iudex ē p̄cedere possit contra id de
ap. super eo. ij. z in extrauagā. Bonifa. iniuncte. imo nec suffi-
ceret rescriptū nūq̄ exhibitū p̄bari p̄ testes s3 verā opinio
nē quā recitare soleo de p̄uif. cum oli. i. ad fi. i. glo.
Secūdo v̄ questio caus in dec. de offi. delega. si q̄ vnus li.
eo. non. n. sufficit existētia impedimētī vel suspitionis college
vt collega ex vi clausule in p̄cipali p̄cedat nisi p̄us p̄nūcia-
tū sit sup̄ illa: ita nec sufficit existētia suspitionis vt p̄ illā im-
pediat potestas subdelegādi vt. e. ti. iudex in p̄n. li. eo.
Tertio arguendo de appellatiōe tripliciter pbat sic. iu-
dex appellatiōis interposite ante sniaz iudex est p̄ncipalis
cause sub conditiōe. s. si bene appellatū ē z tñ de illa cōditio-
ne p̄us cōstare d3 de ap. vt debitus nec aliter ē de cōsensu p̄-
tiū possit de p̄ncipali cognoscē d̄ fo. cōp. romana. i. rñ. lib.
eo. ergo idem nō p̄posito quo vnus solus iudex sub condi-
tione. Itē ad inhibitionē faciendā p̄ iudicē appellatiōis nō
sufficit negotiū deuolutū nisi cōstet deuolutū de ap. roma-
na. §. si vero. li. eo. Itē cum appellatū est ad papā i maiorib⁹
casibus z appellatiōi remiciatus est iudex alias ordiarius ē

iudex cāe sub conditione si sine p̄uaitate p̄cessum ē sed p̄us
de hoc inquiri d3 de elec. q̄uis z. c. providalib. eodē per eū
dem modū p̄r induci de sup. ne. pla. c. fi. li. eo. **Quarto**
video q̄ ad collationē b̄ficij curati faciendā habēti plura
curata non sufficit existētia dispensatiōis nisi p̄us d̄ illa con-
stet de offi. ordiarij. §. in cōferēdis li. eo. sic ergo ibi impe-
ditur potestas collatoris. sic z b̄c p̄tās iudicis fide nō scā
Quinto b̄nfaci ad bancpatē de b̄ti. cū s3 in fi. nam l3
bona sint p̄fiscata pp existētiā criminis b̄ficio. app̄b̄ficio tñ
fieri nō p̄t nisi hoc declarē sic l3 iurisditiō cōperat ex exi-
stētia cōditionis exercitiū tamen non cōpetit nisi d̄ hoc fa-
cta fide. z si dicas q̄ illud ideo q̄ casus ē quo requirit̄ snia.
do instātiāz per dec. p̄ humani de homici. eo. li. in fi. b̄n ergo
dicūt iura regri cām ratiōabilē z māifestā de offi. ord. irrefra-
gabili. §. ceterū. s. eo. ti. cōq̄rente de vi. z ho. cle. mōasteria
de cēsi. cū apostolus. §. phibemus de sen. exco. sacro cū sim.
Sexto satis facit q̄ iudiciū alias esset impendēti quod
esse non debet. ff. de iudi. nos quē admodū. penderet enī vir-
tus processus ex futura fide impedimenti sicut ergo in pro-
curatore ad iudicia nō sufficit existētia renocatiōis iudici v̄
parti non insinuata de procur. mandato licet sufficiat i extra
iudiciali. eo. ti. z li. de p̄b̄e. dudum in fi. sic z hoc casu nō suf-
ficiat existētia impedimenti de illa fide non facta. h̄c par-
tem tenet Ber. in dec. prudētiā in gl. ij. i. ij. iij. z pen. i. p̄-
tis. z hosti. in eadem dec. qui dicit cōfessum vel taciturnita-
tem partiū n̄ operari cū p̄rogatio de q̄ ibi loquitur Inno.
locum habeat in ordinaria iurisditiōne non delegata.
So. questio proponitur de impedimēto de quo tūc exi-
stente nunc fides fieri potest alias nullū dubiū z soluendo
distinguo aut impedimētū sine ope exceptionis ipediēs iu-
risditiōnē vel exercitiū erat perpetuum vel tēporale inuita-
bili z tunc siue id fuerit notorium: siue nōdū tñ nec ipse cu-
iudex nec aliqua p̄tiū de hoc q̄stionez retulerit valet p̄ces-
sus. z sit ratio quia verūz ē existētia cōditionis illum iu-
dicem esse nec sit ibi per p̄tes p̄rogatio iurisditiōnis q̄ cō-
petebat vt dixi. sed sola remissio probationis. z sic itellecta
sit vera hoc casu p̄ria opinio Inno. z archi. Aut est impedimē-
tum tale in quo necessaria sit exceptio. vel est impedimētū
icōmoditatis vel volūtat̄is ex his casibus nō valet p̄cessus
z sit vera opinio contraria glo. z hosti. z huius patens est
ratio quia de p̄rio oportet constare per exceptionem op-
positam z probatam. z sic respondetur ad dec. si cōtrariuz.
eo. ti. quia non hoc ipso q̄ iudex suspectus est dicitur ipotēs
nisi pars recuset ergo non p̄rius existit cōditio clausule iurif-
ditiōnis exercitiū trāfferens in collegam. Secundo casu in
commoditatis vt cum nō vult perdere electionē planū ē q̄
non ex incommoditate sed per exculationem existet conditō
z sic loquatur dec. sciscitatus. v̄. dummodo maxime cū tunc
subdelegare possit z collega teneatur clausula nō obstatē v̄
delegatū admittere no. eo. ti. coram. **Tertio** casu. i. volunta-
tis necesse est de illa cōstare vel p̄ cōtūciā ipsi⁹ regit̄ nō
venientis vel per apertam. resistētiā vnde cum nec aliter
dicatur conditio existere in hoc casu nō p̄rius iurisditiō col-
lege defertur. z his casibus n̄ esset taciturnitas partiū remis-
sio probationis vt in primo mēbro s3 p̄rogatio iurisditi-
tione in exercitiū quod in delegata nō procedit vt. s. dixi se-
cundū hosti. ex hac distinctione bimembri concordate sint
opiniones z soluta contraria cuius distinctionis p̄mū mem-
brū indubitate procedit iudice sciente impedimētū colle-
ge sed z ignorante vel dubitante videtur idem ar. l. iij. ff. de
manu. vindicta z eorum que scrip. si post Inno. z hosti. de p̄-
scrip. cū ex officij. z facit quod no. de biga. nuper. nā si cōtra
regulam qua p̄fertur veritas fauore sententiāz z p̄cessu
v̄ p̄fertur opinio: fortius vbi fauor ille concurrat cū regu-
la stabitur regule. nec obstat. ff. d̄ acqui. here. l. v̄tre. z. l. ult.
ff. de condi. z de multū iterest cum si. ad que respōde p̄ no.
in pre. §. j. Itē hereditatis aditio plus respicit animū. insti. d̄
bere. quali. ad finē. ff. de acqui. heredi. is qui putat. sicut con-
tractus matrimonium de spon. tua. iurisditiōis exercitiū plus
respicit factum dummodo iure subsistere possit. nec obstat
dec.

et. com. super eo
sunt contraria. §.

de no. v̄ris. sequit̄
locatur in eo q̄ b̄b̄e
et non liberat ab
p̄uif. v̄. In p̄nūcia-
tam dabo. z ibi q̄
p̄. z vide q̄d de p̄-
mibus q̄ d̄. b̄. h̄c
vt intentionis z ibi
de p̄p̄ale pp̄ insti
de p̄. mo. z ibi sic
lām idacem. l. i. q̄d
vt vt sequit̄ in glo. z
doctur in met̄. ecce
de v̄tētia. c. ij. in gl.
ad p̄tionez. z ibi i
notis in summa r
de p̄cep. l. ij.

Tic

p̄uif. cō
possessione
tūc d̄ cōstari
esse cū nō v̄tē
no possessionē intru
v̄tētia cōtra rescrip
de b̄uif. q̄stionē
p̄tionez. cōsi iudicē
h̄c p̄tētia cōstati
ē h̄nc p̄u tractant
l. i. in spe. de lit
v̄tētia ego doctro
nūc in legibus d̄is
Quinto p̄tētib
v̄tētia p̄rio z a
v̄tētia allegant
p̄tētia placit. **Et**
ponit q̄d me. ca
v̄tētia in ite. c. ij.
v̄tētia q̄d mo. q̄
d̄. p̄. ibi p̄ p̄tētia
v̄tētia ad idē. s̄. ne
v̄tētia nō p̄tētia ad
v̄tētia ad idē. s̄.
v̄tētia mater repen
v̄tētia v̄tētia d̄
v̄tētia cōstati. s̄. p̄tē
v̄tētia. s̄. q̄d fere ergo
ad idē. s̄. de cōditiōis.
d̄. l. i. s̄. s̄. s̄. s̄. s̄.
de v̄tētia. cū. **De** ap
p̄tētia parte vt ibi scrip
v̄tētia. eo. ti.
v̄tētia. s̄. de volo
v̄tētia. cō. de volo
p̄tētia. l. i. cō. de
v̄tētia. ad idē.
v̄tētia. ad solutiōis
v̄tētia v̄tētia nō epē

dec. cum super eodem ti. quia hic voluntas et potestas non sunt contraria. Jo. an.

Exceptionem

Exceptionem lxxij. p.ia glo. ponit exempla et reitit. scdo obicit et potit opinionem qua non approbat et soluit reddendo triplicem rationem regule et subdeos causas quae improbat tertio progat regulam ad replicationem. **C** In. j. gl. ibi non ibi non utiq. sequitur estimatur cõfiteri de intentione aduersarij. cū quo agit q exceptione utit. et ibi q hominem. **S** ult. loquitur in eo q habebat exceptionem perpetuam et solutio repetit. et sic non liberat ab illa inefficaci obligatione qz eadem res si parit et. **C** In p.ia gl. ibi cõtra te. no. dec. et remissionem quae statim dabo. et ibi quidam. vt no. in spe. de excep. **S** viso post p.ia. et vide qd de p. scrip. ibi scripsi super p.ia forma et ibi et si milibus qd **By**. hic dicit non esse exceptiones iuris sed facti vel intentionis et ibi dicit fateri et qd d. ff. cõmo. sis is. **S** ult. licet speciale pp iustā ignoratiā soluentis ne sit in dāno secundu Jo. mo. et ibi sic dicere et hoc casu intelligit **By**. hac regulam iducens. l. si qd. **C** de excep. ij. r. iij. responso qd non placet vt sequit in glo. et ibi amplectēda nec ē necessaria dūmodo stetur in metj exceptionis sup quo vide qd no. **S** eo. li. d. litis cõtesta. c. ij. in gl. an penultia et ibi de confes. c. j. i. gl. ver. ad positiones. et ibi ita replicatio et fortius vt dixi de excep. a nobis in summa replicationum in quarto membro et in ff. de excep. l. ij.

Hic regule

Hic regule coadaptēus qdñe **Sof.** iij. qua sic querebat. im. petrastrī cõtra me rescriptū papale dicens qz te d possessione violēter eiecerā citatus ptestor qz nō intendo litē contestari nec iudiciū ingredi et dico te falsum expressisse cū nō violenter eieceri sed iudicis auctoritate vacuā possessionē itrauerim. qritur an hec exceptio veniat vt dilatoria cõtra rescriptū. an vt peremptoria cõtra actionē. **C** Sed huic qstioni congrue incidit ven. xxxiiij. an ptestatō rei dicentj corā iudice et aduersario qz nō intendit litē cõtestari ipediat cõtestationem ad quā alis eius rñsio sufficisset. **E**t hanc p.ia tractando est sciendū qz satis plene prosequit illā **Suil.** in spe. de lit. cont. **S** ij. ver. patet ex pmissis: dispu tauit et illā a3o doctor nostri iuris bonofi. cas. et dominus meus in legibus dñs **Mar.** sil. sed pp scripta in pre. **S** p. **C** Breuiter p.ia sibo premittens per quos disputata fuit. et ad negatiuā p.ia et ad affirmatiuā secundo inducā quod tres doctores allegant. tertio ponā quatuor solutiones ex p. mēdo q placēt. **C** Et qz nō sit facta ptestatio allegat. **S** de spon. tua. **S** quod me. ca. e. j. xxxj. q. ij. lotarius. xxviiij. di. diaconi de resti. in ite. c. ij. circa finē de offi. or. pastoralis d. elec. cumana. ff. quibus mo. pig. vt hypo. sol. si debitor. **S** j. secundu **Bar.** ibi p protestationē remanet ius pignoris saluum creditori ad idē. ff. de usufruc. sed et si qd. **S** h. vbi comoditas voliorū nō p.ertinet ad legatariū qz testator dixit se nolle ad eū pertinere ad idem. ff. de neg. ges. nefennius vbi ppter protestationē mater repetit i pensas. **I**tē sicut in sententia regritur animus sententiādi. ff. de arbi. qlē. ita et in cõtestatiōe animus cõtestādi. **S** ptestatio cõtrariū animū ondit. ff. de pac. iuriscē. **S** qd fere. ergo p ipsam ipeditur cõtestatio fm **bar.** ad idē. ff. de cõdicillis. conficiunt. **S** h. ff. de le. i. si mibi. **S** inter dū et l. si ita sit scriptū secū dū **guil.** **C** Ad cõtrariū adducit de consti. cū. **M.** de ap. sollicitudinē in fi. que tamen facit p.ia p.ia parte vt ibi scripsi sup glo. si. nā facta videtur renunciare protestationi. eo. ti. dilecti et qñqz cõtestatur litē qui id nō intendit. **S** de dolo. et cõtu. prout. **I**tes cum sibi videatur cõtrariū faciendo cõtra protestationē nō ē audiendus de presump. litteras. **C** de mu. patri. p. fessio lib. x. secū dū **Bar.** **C** Adducitur ad idē. ff. loca. l. antepenultima. **S** locator. **C** de re iudi. ad solutionē. **I**tē ar. ff. de cõdi. indebi. si quis sei ens vbi animus nil operatur ad idē. ff. de condi. ob causam. d.

di. **S** si qz quasi statu liber. et **C** eo. l. si repetēdi. et ff. qb. mo. pig. vel hypo. sic. **S** p. l. et qd dicant iste legea vide sup. v. p. **S** ff. de condicill. diui. **S** l. posteriora. n. p.ozibus derogant vt ibi et **C** de pac. pacta nouissima. ff. e. si vnus. **S** pac. uos ne. de le. i. si mibi. **S** in legatis. **C** Secundo dixit litis cõtestationē nō factam qz iudex et aduersarius tacēdo vident p. sentire et dicit **Zan.** sic tenuisse se et hug. et accur. sic sibi respondisse **S** ipse accur. qz hoc no. **C** de litis cõtes. l. vni. in glo. ij. non innititur p. dicte rōi de cõsensu iudicis et aduersarij. **I**dem dico de **Ber.** qz hoc no. de lit. cõtes. c. vni. et **Alinc.** de ele. cumana. tenuit et idem a3o legisa. **B**icit **Mar.** quibsdā videri qz si iudex p. testationē admittit nō sit facta cõtestatio. **N**ec obstat qz postea sup pncipali rñdit: qz cū pmissa p. testatiōe rñdisse vi. qz qz in p. factiōib. dicuntur in seqntibus repeti ta videntur: et subiecta sunt talia qñia p. dicata p. mittūt. ff. de. ver. obl. titia. **S** idē respondit. **N**ec obstant leges p. eū in cõtrarium allegate qz nulla ibi p. cessit p. testatio. si at iudex reprobat p. testationē tūc dicat facta cõtestatio. ff. de neg. gest. sinaut. **S** si quocūqz mō. ff. de p. pen. qd in die. **S** si rōne de p. io iu. tute. l. j. **S** qd ergo. vbi per iudicis reprobatōnez aufertur auctori comoditas agendi ita et h. vtilitas p. testan di. hec fm **guil.** in pre. ver. p. z. fuit opinio **Ja. bal.** qz intellexit iudicē admittē si non reprobat dato qz exp. p. se nō admittat sed taceat allegat et **Suil.** de cēsi. olim. et hoc ipse **guil.** placet. **S** predictus **mar.** idistincte idest nō distincto an iudex approbet vel nō tenuit litē nō cõtestatā qz reus d. h. bere animū cõtestādi in autē. de exhiben. reis. **S** illud. sed ex quo p. testatur deest animus. ff. d. pac. iuriscē. **S** quod fere. nec obstat p. dicte leges sinaut qd in diem et. **S** qd ergo. qz ideo obstat ibi exceptio rei iudicate qz lata fuit snia sup illis sup quibus litis fuit cõtestata nā reus asserēdo se vti bōa istātia et postea obijci endo exceptionē cõpensationis vt oē auxiliū sibi cõpetēs in iudiciū deduxisse. vñ nō mirum si in illis legibus obstat exceptio rei iudicate. **I**nducit et **gl. aut.** qz semel. **C** quomō et qñ iu. qz incipit. **S** talis: que dicit qz iudex nō pōt cogere reum p. cessisse ad rñdendū. **S** si dicāus qz reprobatō iudicis opetur qz fieret p. testatio: iā sequeret eum posse cõpellerē ad rñdendū **S** si litem nō cõtestet fiet missio p. eū vt in gl. pre. et hec solutio domini mei mibi placet p. iuncta distinctiōi **A3o.** qz sequit. **D**e actore tenēt idē **Ja. de ra.** et alij qui **S** potestē cõtra p. testationē rei cū cõtestatio litis ab animo rei procedat vt dixi p. testatio acrioris animū rei non tollit et sic litis cõtestata non erit. hoc pōit **Ly.** in pre. l. vni. **C** d. lit. cõtes. **A3o** doctor noster de quo. **S** tenet idē per rationē animi qz necessarius est vt supra allegat de elec. dudū. ij. de lit. cõtes. c. vni. et **C** eo. ti. l. vni. et maxime si rñsio facta fuit icōtinēti post p. testationē qz inesse vt. ff. si cer. pe. lecta. **S** de elec. officij. sed si ex interuallo p. testationi renūciāsse vt de offi. delega. gratuz hoc dictum placet hosti. vt p. in distinctione quā posui. **S** de cõsti. cū. **M.** sup glo. hic ergo. quō autē respōdet fm **Inn.** ad id qz opponitur p. testationez cõtrariā facto scripsi i pre. dec. vni. de lit. contes. super gl. et in regula in gnāli. **S** eo. i. p. l. colū. v. sed qro. **C** Nunc redeundo ad pncipalē questio nem **Sof.** in qua breuiter allegat p. et cõtra ponitur solutio et ipse declaratio. **C** Et licet videret ipsa qstio sopita p. ea que dicta sunt. **S** ipse tñ ad partē qz admittat vt dilatoria et ad elidendū rescriptū nō ad ordinādum iudiciū iducebat qz p. testatio in multis casib. multū operabatur et defendebat ne noceret qz agebatur. allegabat. xxviiij. di. diaconi et iura. **S** in prin. allegata. **I**n cõtrariū inducebat qz ista cõtingit pncipale negotium: ergo admittēda vt perēptoria et sic fit litis cõtestatio. **C** de p. scrip. lon. tē. l. eptor. **C** de excep. si qd. ff. de interrogatorijs ac. l. si filius. **S** exceptionibus h. n. fieri cõtestatio p. narrationez negocij pncipalis. **C** de lit. cõtes. l. vni. **C** de iudi. rem nō nouā. nec dici pōt ista dilatoria qz pcedē h. litis cõtestationē. **C** de proba. exceptionē. iij. q. vi. **S** exceptio. ff. de adul. si maritus. **S** p. scriptiones nec multum operatur in hoc casu p. testatio pp facti repugnantiam sic si clericū irato anio percutio post verba iniuriōsa p. testādo qz non facio animo iniuriandī ex cõicationis vinculū nō **Ber. Jo. and.** c. ij

iura de eo loquentia intelligi de coniuge baptizata. et concedo argumentum in heretica scripta in principio solutionis per que etiam concedo ultimum argumentum quod quo ad hereticum solutioni concordat. et per predicta pateat quod si sola in capacitas non baptizati impedit cognationem contrahi ubi misceas christianum pagano siue in eodem actu leuandi siue altero baptizante dicas alterum leuare. semper cum christiano contrahitur vera spiritualis cognatio. regulariter enim non vitatur vitale per inutile adiectum eodem titulo. vitale.

Regule iuris civilis huius littere. E. sunt he.

Ius est nolle qui potest et velle.

Penalibus casibus non solet in patre de peculio actio dari.

Quod raro accidit si tamen agendis negociis computatur.

Est nam cauillationis quam greci sic appellat ut ab euidenter veris per breuissimas mutationes disputatio producat ad ea que euidenter sunt falsa.

Sola deportationis sententia auferit que ad fiscum perueniunt. Et si nihil facile mutandum est ea. solemnibus tamen ut equitas euidenter poscit subueniendum est.

Ad que partes diuidi non potest solida a singulis hereditibus dominorum. In re dubia benigniore interpretatione sequi non minus iustus quam tutius. expressa nocent non expressa non nocent.

Que dari impossibilia sunt vel quia in rerum natura non sunt pro non adiectis habentur.

Ex qua persona quis lucrum capit eius factum prestatur.

Actum legitime

legitime prebendit factum et modum ut si factum in se sit legitimum et sine peccato et legitimo modo factum. Jo. mo. qui dicit de duplici defectu vel profectu heri de restit. spo. pisanis de renuci. dilectus.

Prima glo. dicit unde sumpta et ponit exempla et inducit regulam conuersam. Secundo no. q. dicit non retractari non dicit non impediri per quod soluit contraria.

In prima glo. ibi. l. j. non est nouum ut que semel utiliter constituta sunt durent: licet ille casus extiterit a quo initium capere non potuerunt. et ibi adoptiuo. adoptiuo est emancipatus ea que fuit vxoris patris adoptiuo ducere non potest quia nouerit locum habere: tamen si prius duxerat repudiatam ab illo et postea adoptetur licite sunt nuptie ut in. l. si qua. et ibi si a me. vide infra et ibi si aliter: aho in. l. ij. et dicit iudicium solui cum iudex litigatori succedit. In prima glo. ibi ne furiosus. By. allegat. ff. de his qui sui vel alie. iur. sunt. l. patre furioso. et dat sibi exemplum de eo que fecit testem quod non vitatur per eius furorē superuenientem. ff. de testa. si is cui et de bo. po. secundum tab. l. j. §. sufficit allegat et pro concord. ff. de acqui. hē. si seruus quia. §. vlt. et ibi factum erat et profectum secus si inchoatum et sic loquuntur contraria. ff. de seruitu. l. p. parte. ff. ver. ob. si sub vna. §. si q. via. ff. suspe. tu. post finitam. ff. de lib. agnos. l. iij. §. q. secundum By. q. per h. arguit quod si post inchoatam inquisitionem an suam superueniat ordinarius accusator: quiescet inquisitio. secus post suam nisi probaretur puaricatio. ff. de p. vari. l. iij. de li. ho. ex. l. iij. §. sic tamen postea et de accu. l. sicut. §. idem: et de adul. si maritus. §. si autem. ad h. vltimum vide quod no. in spe. de inquisi. §. nunc videndum v. vlt. queritur. et plenius dixi i. §. nunc tractemus super ver. porro. si per id quod primo dixi soluuntur etiam contraria que signat Jo. mo. de deci. quemadmodum. §. de iureiur. de deci. si pauper eod. lib. de preben. nam in qualibet illarum factum licet inchoatum esset non tamen erat profectum.

Ec regula

facit ad questionem quam disputauit de electore vel teste qui excoicant post votum depositum vel post iuramentum que sic proponebatur. Florentinus anonicus post depositum votum in scrutinio iam publicato et te

stis quodam post iuramentum prestitum excoicant ab hoie vel a iure vel econuerso. s. cum prius excoicati essent postea absoluuntur. postea primus eligit. secundus dictum suum deponit. de predictis electione et attestacione disputandum est an valeant.

Ne faciamus octo partes in his quattuor questionibus hunc ordinem teneamus quod in omnibus his questionibus allegamus primo per inspiciendo principio primo. s. statu eligentis vel testificantis. secundo in his omnibus allegabimus pro sine inspiciendo et ultimo statu predictorum et in parte prima probabimus duo. primo quod superueniens excoicatio non impedit electionem vel testimonium. secundo quod superuenienti absolute non conualecat votum depositum vel prestitum iuramentum. Ad primum inducent quattuor. s. nouum casum similitudo. secundo proficiendi necessitas. tertio absurditatis et fraudis euitatio. quarto hec regula.

Circa primum video quod superueniens diuortium non impedit prius conceptum: nec ipsius partum postea natum iudicamus illegitimum qui si. sint le. cum inter. sic nec superueniens excoicatio vitabit votum depositum vel prestitum iuramentum maxime cum illi actus videantur indiuidui et se habere primum ad vltimum sicut conceptus ad natiuitatem quare impedimentum post inchoationem superueniens nocere non debet. facit quod no. vij. q. j. nihil de cele. missa. de homine per inno. et moder. de sen. excoi. nuper. et hoc sic fortificatur. si quis inchoauit contra superiorē suum iter ad papam ad impetrandum quod excoicatio non licet de rescrip. c. j. li. e. si postea ille superior illi excoicatus: per illam excoicationem non impedit impetratio et sic facit iter inchoatum de appella. dilecti. sic dicit excoicationem non impedire electionem vel testimonium iam inchoatum ut ponit thema nam et inchoata iurisditio ordinaria delegata et conseruatoria durat his casibus quibus extingueretur si inchoata non fuisset. ff. de iudi. si quis postquam et. l. vbi. et de iurisd. om. iudi. cum quidam de fo. compe. proposuisti de offi. lega. c. si. de offi. de le. c. si. li. eo. hinc est quod negociorum gestor et socius post mortem domini et socii inchoata perficit l. nouam non incipiat. ff. de neg. gest. na et seruus. §. si viuo. et pro socio. l. heres socij. sic et iudex cecatus. ff. de iudi. l. cecus. et no. de re iudi. c. si. li. eo. et religiosus notarius perficit rogationes inchoatas l. nouas non faciat de hoc no. de here. ut officio. §. ad conscribendas li. eo. per que concluditur quod licet his de quo queritur predictos actus inchoare non possit illos tamen perficere poterit. ad quod satis facit. l. is qui. ff. de publi. iudi. in fi. vbi accusatio nem inchoata perficit qui illam de nouo inchoare non posset nam si ante interdictum aliquid facere ceperam post interdictum illud perficio sine pena. ff. de publi. et vec. l. cum insule que alias incipit cesar. et dixi de costi. c. ij. sic i proposito dicam de excoicationis interdicto nam etiam prohibitus facere potest perficere multo fortius perficere quod minus est ut patet ad sensum primum patet de iude. iudei et. c. consuluit. et. C. de iude. l. fi. Secundo probat h. necessitas que artat perficere inchoata: certum est quod post publicatum scrutinium acquisitum est ius nominatum ita quod necesse est illud eligi de elec. publicato. et facit satis quod ibi dixi in. x. questione. Item cogitur testis deponere maxime post prestitum iuramentum. nam et h. iurat ut patet ex no. de testi. fraternitat. sed licet prohibeat excoicatus voluntariam electionem facere non tamen necessariam et idem de teste. nam post inchoatum iudicium fam. hercis. necessariam alienationem facit quod voluntariam facere non posset. ff. fam. hercis. alienationem. ad ide. C. de adm. tu. cum quedam cum suis concord. ff. de ali. mu. iu. ca. fac. l. ex hoc. §. si. Item sicut reliqui debita sic et istud poterit peti ab excoicato de iudi. intelleximus de excep. cum inter cum sibus. hic est quod necessaria receptionem canonici faciunt excoicati de rescrip. c. capitulum quod intellige ut dixi de preben. pro illorum. Item excoimunicatus conuentus recusare potest iudicem et tunc eligere poterit arbitros. Item si appellat in appellationis causa impetrat et eligit delegatos. §. eo. li. de rescrip. c. j. sicut ergo illas electiones facit quasi necessarias sic et istam facere poterit. nam et alias video quod iurisditio que alio periret. s. morte delegantis re integra durat ratione iuris iam quesiti per gratiam factam. §. eo. li. de offi. dele.

Der. Jo. an.

c. iij

nibus quibus de electore tractat puto quod neutro casu valeat electio. et de primo casu cum post scrutinium publicatum excoicatus fuit hec opinio Vinc. et Inno. not. p. eos in decr. publicato ut ibi scripsi in xv. q. in casu vero conuerso videtur fuisse opinio eiusdem Innoc. et clarior Compost. ut scripsi in cod. c. in vij. q. et facit quod non. de elec. si quando in prima glo. eo. li. conexas ipsorum actuum hoc probat que satis patet per concilium quod propter et per ibi non. et ut ibi patet substantialia electiois inchoari debent et perfici per illos qui possunt et debent interesse sed excoicatus non est talis. in primo tamen casu saluum remanet ius noiato ut infra dicam. De teste vero prima quod not. per Guil. in spec. de teste. §. i. sic. quid si testis erat. et allegat ibi per et ponit tres op. et demum soluit tamen inepie. Credo tamen quod si post iuramentum excoicetur quod repellat dictum deponendum vel de positum. In casu vero conuerso cum. i. tpe iuramenti excoicatus postmodum antequam deponat absoluit. credo quod ex quo tpe productionis et iuramenti non fuit exceptum post depositionem opponi non poterit illa excoicatio cum iuramentum quod de iure naturali est astringat etiam excoicatum ad veritatem dicendam ut est dictum. C. Solutione probet decr. preterea de testi. co. na. infamia supueniens iuramento repellit testem et ibi: precedens non. vbi ergo tpe receptionis ad quam de necessitate vocandus sum de testib. c. ii. nil excipio si testem ipsum personam approbo. et in casibus decr. presentium post depositionem si illud admittat illud intelligo cum durat impedimentum tpe depositionis. illo vero sublato ut in casu proposito nil est quod impediat fidem dicti in casu vero conuerso si tpe productionis erat habilis nil est quod mihi iudicet si non opposui inabilitatem ante testimonium cum nec ad illud vocari debueram et fieri potuerat me ignorante repellat ergo fidem dicti quod excoicatus deposuit contraria iniquum solutioni preterea vident. sic solue primo quod dicitur si conceptio non obstat quod ibi post conceptum non est reperiri culpam non enim fert diuortium ex culpa vel impedimento sequenti sed preterea. Item de necessitate nature conceptus nascitur nec id posset mulier esse volens obmittere quod dicitur de individuitate non est verum de individuo solennitatis tantum ut misse si necessitatis ut canonis et per per allata. non obstat dec. dilecti na. ibi iter inchoatum annullat excoicationem secuta ex vi appellatiois unde nec per illam proficiendum impediri potest. id enim in casibus propositionis si excoicatus esset nulla quod dicitur de iurisdictione perperua ibi non est vitium in inchoante. idem dicitur de negociorum gestore loco iudice et notario nec sunt illi actus preterea prohibiti. ad li. q. in si. responde ut ibi non. Item non est danatus ita prohibitus ab accusatione sicut excoicatus a spiritualibus. Item danatus accusat in propria iniuria quod excoicatus non facit. in teste etiam maius est periculum quam in accusatore de symo. l. in. l. cum insule non afficiebat interdictum personam nec in perficiente est reperiri culpam. Ad id quod dicitur de iure quesito ex scrutinio publicato fateor illud ius non deperire per superuenientem excoicationem canonum. ut dixi secundum Vinc. et Inno. in predicta. xv. questione. et sic obuiatur fraudi de qua tunc dicebat. in teste vero vbi essent indicia fraudis prouideret per compulsionem ipsius ad absolutionem de restit. spo. frequens lib. cod. posset etiam fieri absolutio ad cautelam quod dicitur ut dixi in per. dec. veniens de restit. ad si. ad regulam istam dico quod verbum secundum denotat actum perfectum non inchoatum tantum et sic non obstat: ad quod facit quod dixi super glo. et super regula qui prior in questione porro in preterea scda post per. reliqua autem solutioni concordat aut facile soluitur. Joan. and.

Rustra. lxxv. De hac dictione videtur de quod scripsi. §. eo. lib. de accus. c. j. dicebat Jo. mo. quod hic poterat exemplum poni per. l. C. de re. pmu. qm. ff. de mino. auxiliu in si. intelligit etiam regulam circa idem factum non circa diuersa ar. ff. de le. ij. cu per. §. plane. By. allegat. §. liberti ro et huius regule sumi potest ex regula ex eo. eo. ti. recusat et h3 lo cu regula quoniam preteritum est eadem perditio per By. hoc dicit ad

solutionem legis. ff. de acti. empt. et ve. iulianus. §. si quis a pupillo. vbi pupillus videtur sine tutoris auctoritate non seruat fidem exproxi quoniam tibi seruare tenet. Item ut dicit ibi fuit culpa preteritis cum pupillo sine tutoris auctoritate si vero culpa deesset quod preterit cum auctoritate tutoris restituito in integram pupillo eque subueniret exproxi ut sibi. C. de reputa. que si. l. vni. et si aduer. cre. l. i. et ii. C. Prua gl. potest exemplum scdo successiue signat duo preterita et soluit. tertio instruit. In prima gl. ibi cum perponas By. allegat. C. de transact. si quis maior et. l. si diuersa. ff. de inoffi. testa. si institu. in per. et. ff. loca. qro. §. inter locatorem. et ibi cum effectu. ff. cod. ti. cu par in si.

h **Tunc regule** conueniunt tres principales rationes ad quas premita duas quod non sumantur quod breuissime. i. rationem damasi quartam de iureiurando quod querit si seius iuret dare de ces titio si ipse titio dabit sibi stichum et titio iurauit dare seio stichum si dabit decem quis eorum teneat primo implere permissus. C. Allegat illud teneri qui primo fuerit requisitus per decre. peruenit. ij. de iureiura. quod dicit ibi permittentem non teneri si preterit reliquum conditioni non paruisse et hoc preteritare non potest nisi fuerit requisitus et non seruauerit. permissus ergo et. C. Soluit illum qui petit teneri plus implere. per ro quod quod sub perditioe permissus non tenet alteri nisi conditio impleat insti. de vb. obl. §. ex conditionali. oz igitur illum plus implere si petere vult alias nulla petitio cum nulla sit alteri mora. ff. de vb. oblig. si pupillus. C. Est filius quod Jo. de deo quis plus teneat probare excipiens vel repticans de quo satis scripsi de exceptioe a nobis in summa sic. circa sextum. adducit etiam regula ad rationem officiales xvj. qua querebat si. A. et B. facerent pacem permittentes in uicem centum si alter alterum offenderet demum cum. A. vulnerasset fratrem. B. ipse. B. turbatus vulnerauit ipsius. A. an ipse A. possit penam petere. Sed ampliando rationes. Scdo videamus an retentis terminis locus esset pene si horum alter cum alteri uxore adulterat esset. C. Tertio querunt legiste quod si alter ex his alterum tunc banitum offenderet vel occidat quod lex municipalis permittit. C. Ad penam principalem quod. A. penam petere non possit allegat Bar. tres rationes. scdo quatuor in preteritum tertio ponit ipsius solutio et solutionis declaratio. Primo inducit quod in generali obligatioe non veniunt que verisimiliter quis non esset concessurus in specie hoc eod. ti. in generali cum concoz. cum aut in specie nullus preterderet non defendere vel vindicare fratrem ergo ex illa penali stipulatione que niri non poterit precipue cum videat preter bonos mores et preter ius naturale non iniurare fratrem et sic non obligat. ff. de verb. oblig. generaliter et. l. seq. C. de pact. pacta que contra. §. de pact. c. vlti. et turpis permissio seruanda non est ut ibi et hoc eo. titu. in malis cum concoz. Scdo iustum dolorem habuit ille. B. propter quem excusari debet a pena de sen. exc. si vero. §. vlt. C. de adulte. grachus. caret enim vitio inconsultus calor ira cundie. ij. q. iij. §. notandum. C. Tertio que de nouo emergunt indigent auxilio. sed istud est tale ergo et. §. de iura. calu. c. ceterum cum concoz. subintelligebatur ergo in permissioe illa nisi ille se et suos offenderet et sic ex vi subintellectus illius ille. B. dicatur immunis a pena de iureiur. que admodum. C. In contrarium allegatur quod stipulatio fuit honesta de non offendendo et de pace seruanda non fuit ergo violanda supra de pac. c. j. et. ij. ff. de pac. l. prima. constat autem quod. A. per B. vulneratus fuit ergo locus est pene preterite. C. de pac. si pacto quo penam. xxij. di. q. q. de arbi. dilecti in si. C. Scdo cum nil fuerit cogitatum de fratre ergo haberi debet per omisso. ff. de verb. oblig. quicquid. ff. de transact. cum aquiliana. C. eod. si de certa. C. Tertio cum permissio de non offendendo fuerit indefinita et in ea nil exceptum ergo generaliter est intelligenda. xij. distin. c. primo. et prima questione iij. saluator. xv. q. j. nec is qui. C. Quarto cum non licuerit isti. b. propria auctoritate vici. C. de iudi. nullus. et ne quis i sua causa. l. vni. et. xvj. q. vi. placuit. ff. de met. causa. l. extat ergo fecit iniurias et offensam et sic locus est pene. C. Soluebat dicens Alzoné et Hug. dixisse illum. B. absol-

uendū a pena cum fratre iuuare posset nō obstante stipula-
 tiōe penali. Certitudinaliter hec solutio esset vera si ille. b.
 defendendo fratre vulnerasset illum seruato moderamine
 s. eod. lib. de sen. excō. dilecto. sed questio loqui videt de vl
 ciscente nec dubitat an iste. B. teneat pena iuris cōis vel
 municipalis nec de illa pena querit sed de puentionali si sti
 pulatio ita esset concepta q̄ ille. A. vulnerado fratre. B.
 incidisset in penā planū esset q̄ ab illo. B. posset. A. penāz
 exigere q̄ aut dicim⁹. B. nō incidere ex quo ille. A. fregit
 pacta de iureiur. peruenit. ij. C. de pact. cum pponas. ij. z d
 transac. l. siue apud. z. l. si quis maior. ff. de arbi. si duo in fin.
 aut si actū esset penam totiens cōmitti zc. vt ibi incidere s̄
 fieret cōpensatio vt. s. de pe. constitut⁹ z hoc no. in glo. vbi
 vero stipulatio ita fuit stricte concepta q̄ solum paciscētis
 offensam includit tūc pcedit dubiū. **C** Scda questio fuit
 • Joan. de bayfio fratris archi. z formabat eam cū fuit p̄m
 penale q̄ vnus reliquū nō offenderet psonaliter vel realit.
 • **C** Et q̄ ille adulterans incidere in penā p̄batur trib⁹ ra
 tionibus z p̄rium alijs tribus tertio soluitur z duob⁹ cōtra
 rija respondeat. **C** Primū ergo sic p̄batur pax est vinculū
 charitatis. s. de iudi. nouit v̄si. l. z aut. ad cuius obseruantia
 quilibet ex p̄cepto tenet ad Ro. xij. j. ad corinth. viij. iij. q.
 vi. hoc quippe in si. xj. q. ij. inter verba. s. eo. li. de re iudi. ad
 apostolice post p̄nc. s̄ctus ergo inuis sup illa licitus ergo
 seruadus. s. de pact. c. j. ff. eo. l. j. z. l. epistola. s. pactū in pe
 nam ergo accessoria licito cōtractui incidit illud nō seruās
 hoc eo. tit. accessoria cum concor. Nam vt dicunt legisse in
 pactis scōm legem t̄ p̄ncipale z accessoria vt no. C. de pac.
 pacta que cōtra. **C** Scdo sic illa verba stipulatiōis de nō
 offendendo realiter nec psonaliter possunt intelligi actiue
 ex parte offendētis scilicet q̄ nō offenderet nec cum psona
 nec cum rebus sed iste actu psonali corpaliter offendit ad
 ulterando ergo locus est pene z q̄ talis intellectus sit am
 plectēdus p̄bat fauor pacis z odium adulterātis hoc eod.
 ri. odia. q̄ aut adulterando videat offendisse p̄z in autē. vt
 cuz de appel. cogno. s. causas z quid dicat no. s. de iureiur.
 quinquallis. Item maritus iure mariti agit ad penā capi
 tis. C. de adulte. q̄uis fortius ergo ad penā conuētionales
 nam que per legē possumus z per pactū. ff. de pact. non im
 possibile z in penalib⁹ stipulatiōibus nō inspicimus quid in
 ter sit. sed que sit q̄stas stipulatiōis. ff. de verb. obli. stipu
 latio ista. s. alteri. **C** Tertio sic constat ex iniuria scā vxori
 maritū agere posse iniuriarū. ff. de iniur. l. j. s. vlti. patz ergo
 cum offensuz nec iuuat q̄ mulier p̄senserit q̄ speciale est p
 pter delicti magnitudinē. C. de epis. z cler. l. raptos. z de
 raptu vir. l. j. facit de sent. excō. contingit. j. Constat etiā q̄
 vir z vxor sunt vna caro z sibi cōicant act⁹ spirituales. xx.
 q. iij. sciscitat z. c. si quis vnus de cogna. spiritu. martin⁹. z
 sunt vnū corpus. xxvij. q. ij. agatosa. cui⁹ corporis caput est
 vir. xxxij. q. v. cum caput. in mēbris ergo caput offendit de
 pe. dif. j. vulgaris z peruerfor est iuris mariti qui eius vxorē
 sciens cognoscit. xxiiij. q. cum p bellicā z tanta est iter cōiu
 ges cōnexio qd vsus viro p̄cessus competit z vxori. ff. d vsu
 z ha. l. ij. q̄ nec debet ad imparia iudicari de diuoz. gaude
 mus. nō obstat q̄ stipulatio est stricti iuris q̄ sepe extra id
 qd agitur nascit obligatio. s. eod. lib. de despon. impu. c. j. z
 ff. cōmo. si is qui. s. fina. In contrariū q̄ agere nō possit vi
 detur q̄ iure civili adulter punif capite. C. de adul. quoniā
 z. l. q̄uis z d iura. ca. clericus deponif. lxxxj. distin. p̄sby.
 ter. quelibet aut etiam modica pena corpalis maior est qua
 liber pecuniaria. ff. de pe. in seruoꝝ penis aut a iure statutis
 debemus esse contenti. de offic. delega. de causis in fine. nec
 nostro ingenio pecuniarias inuere vel stipulari debemus z
 sic stipulatio videtur inutilis nec ex illa agi potest instit. de
 inuti. stipu. maxime cum iudex corporalem penā in pecunia
 riam cōmutare nō possit de pen. licet. z illa pena sit infligen
 da que magis timef. xxiii. q. iiii. ea vidicta z. s. vt lit. non cō
 testa. quoniam. z pena corporalis vel vt publica preferēda
 est pecuniarie vt priuate facit de postu. p̄zela. bone. C. de ca
 du. rollen. l. vni. **C** Secūdo sic dicit lex q̄ audiendus nō

est qui vindicte domus sue cōmodum pecuniarium propo
 nere nō erubuit. ff. de adul. l. miles. s. locer. Itēz cōstat istuz
 in sui persona nō offensuz. realiter autem non potest dici of
 fensus cum vxor non contineatur appellatione rerum. ff. de
 vsur. in pecudum. **C** Tertio sic. constat stipulatiōe esse
 stricti iuris nec egrediuntur personas in eis expressas. ff. de
 verbo. obligatio. quicquid z no. de exceptio. cum venerabi
 lis z ex ea sola veniunt de quibus est actuz de causa possel.
 cum ecclesia cum concord. nisi vbi lex exprimit tacite agi. ff.
 si certum peta. cum quid. z non expressa censent obmissa d
 translati. inter. z in potestate ipsius fuit legem apertius di
 cere fiat ergo interpretatio contra eum hoc eod. titul. con
 tra eum cum concord. maxime cum promptiores simus ad
 absoluendum de p̄batione ex litteris.

C Solutio q̄ per vltima iura sibi videtur illum agere nō
 posse. dicit autem non obstat q̄ allegatum est de articulis
 quibus actus in personam viri p̄ducitur ad mulierem quia
 illud est de fictiōe iuris quod dicitur q̄ sunt vna caro expo
 nitur idest ad vnam carnem procreandam.

C Tertiam questionē legisarum non p̄sequor quam di
 sputauit Jac. de bel. z locauit eam. C. vt infra certū tem. cri.
 quest. terminetur ibi vide in. iij. questione. Et obmissis alle
 gationibus distinguendo soluit q̄ si ille bannitus erat q̄
 p̄didit patriam occidens non tenetur ad penam. C. de abo
 li. l. fallaciter. s. final. ff. de cap. z postli. re. l. postliminij. s. si
 lius. Idem si q̄ aliā causam sed occisus est dum patrem im
 pugnet. ff. de reli. l. minime. si vero aliter fuit occisus si ex
 delicto sunt bona publicata z est bannitus tunc similis est
 de portato vt no. instit. quib. mo. ius pa. po. sol. s. relegati
 sed de portatus caret herede. ff. de testa. eius qui. z de iniur.
 testa. si q̄o filio. s. irritū de leg. iij. l. i. s. hi q̄ ergo nō est q̄ pe
 nam petat. vbi vō bona bāniti publicata nō sunt tūc nō licu
 it rūpere pacē z eius hēdib⁹ tenebit ad penam l̄z bānitus
 in loco agere nō potuisset p̄pter offensaz ar. insti. de. v. obl.
 s. ex p̄ditiōali. C. vt actio ab here. z p̄ herede. l. j. ff. de euic.
 si p̄ prudentiā. s. ne mirū. C. de inoffi. dona. l. ij. z si in frau.
 pa. l. i. z. ii. Et p̄ solutione p̄rioz notabat q̄ statutū non iu
 bet occidi l̄z illud p̄mittat nō debuit ergo ille pacē volūta
 rie rūpere ex p̄missione statuti. **C** Coradus qui disputauit
 hanc q̄onem in tali bānito p̄pter homicidiū soluit simpliciter
 stipulationē penale nō cōmissam: p̄mo q̄ lege cauet q̄
 p̄pter bonū publicū qd versatur in punitione maleficioꝝ p̄
 uata lex z p̄uentionalis rumpit. ff. ad fill. si quis in graui. s.
 vtrū. scdo q̄ p̄ legis p̄missione supuenientē causatā ex ali
 cui⁹ maleficio non solū tollit lex cōis sed etiā puata siue cō
 uentionalis. ff. de ver. obli. si seruū z de leg. i. l. quid ergo. s.
 si heres. tertio q̄ iste videt oino alius tpe occisionis ab eo
 qd erat tpe stipulatiōis. ff. ad treb. l. ex facto. s. ex facto ibi
 post deportationē vō suspectos quasi ab alio zc. quarto in
 ducit glo. in autē. de man. p̄n. s. neq̄ aut homicidas in. j. gl.
 que inuit q̄ homicidis raptosib⁹ virginū z adulteris termi
 nus nō est dandus z datus nō est obseruandus.

C Regule. ff. huius littere. s. sunt he.

f **Emine** ab oibus officijs civilib⁹ vel pu
 blicis remote sunt z iō nec iudi
 ces eē possunt nec magistratū gerere nec postu
 lare nec p̄ alio interuenire nec p̄curatores existere.

C Item ipubes oibus officijs s̄ilibus d̄z abstinere.

Triosi vel eius cui bonis interdicit nulla voluntas.

Ructus rei est vel pignozi dare licere.

Raudis iterpretatio semp in iure civili nō ex euentu
 dūtaxat sed ex concilio quoq̄ desiderat.

Alius familias neq̄ retinere neq̄ recupare neq̄ adi
 pisci possessionē rei peculiaris videt.

Ere i oibus iudicijs penalib⁹. z etati z ipudētie suc
 curritur.

Actū a iudice qd ad offm ei⁹ nō p̄tinet ratū non est.

Auozabiliores rei potius q̄ actores habent.

Sere

Ere quib
 liberamur cu qd
 antrm. Est ig
 potest illa nulla
 est vel actum.
 Scdm cu
 facere qui luo iur
 C In penalib⁹
 6
 p̄p̄torem s̄. fei
 na de l. quēsi
 sollicitudine quam
 una p̄lequi quā
 p̄tē. R̄ce d̄ci me
 plum per l. eodere
 relatu patrē z filio
 l̄z iūritū ex relig
 b̄stimo ita gener
 z hū inuicē sub st
 f. ad reb. vbi nō d
 f. p̄nter q̄ ibi sub
 m̄tū vulgaris v
 l̄z s̄. qui patrē
 p̄tē p̄mplū per
 anes cōmoditū
 nō de nocte p
 v̄m̄tū z ap̄le
 stipulatio cōmitt
 v̄m̄tū p̄p̄tū nō p
 p̄ l̄z l̄z legum q
 v̄m̄tū. In rel̄criptis
 de aduz z. c. q̄
 t̄m̄ legatis coap
 r̄de simp̄ta. z po
 regula nō in p̄uileg
 t̄m̄tū. z ponit
 v̄m̄tū z ad sc̄m̄
 C In glo. ibi i
 r̄tū z illud potē
 t̄m̄tū. dicit
 cōditiō ammittit
 r̄tū l̄z filios z f
 r̄tū vel illi noiam
 f̄tū currum fundū
 d̄tū ex̄ceptis ma
 do s̄m̄ n̄l̄z iur̄ per
 p̄tē an ad p̄uileg
 p̄tē. z ibi s̄. quēsi
 f̄tū iudicio s̄m̄ qd
 p̄tē. v̄m̄tū v̄m̄tū
 d̄tū. causa gēta
 c̄m̄. z ibi. l. j. vide
 t̄m̄tū r̄tū s̄. p̄cē
 C In p̄tū glo. ibi
 f̄tū. s̄. r̄tū. glo.
 t̄m̄tū ḡn̄le effect
 t̄m̄tū. l̄z hoc sermō
 d̄tū poterat. s̄. a
 p̄m̄tū. l̄z. C. qui p̄
 f̄tū. v̄m̄tū. p̄m̄tū
 s̄m̄tū. l̄z. ff. si cer. p̄
 f̄tū. q̄ aut habena

Ere quibuscuq; modis obligamur hisde p̄rium actio liberamur cu qbus modis acquirim⁹ hisde in p̄rium actio amittim⁹. Et igit nulla possessio acquiri nisi animo et corpe potest ista nulla amittit nisi in qua utruq; in p̄rium factum est vel actum.

Actum cuiq; suu no aduersario nocere dz. no vt vim facere qui suo iure utitur et ordinaria actione experit.

In penalibus causis benignius interpretandū est.

Generi. xxxiii. By. qui materiam

g

hui⁹ regule satis plene huc notauit dixit ea exemplificari posse i legatis in substitutionibus in p̄ctib⁹ in legu lato ribus et in rescriptis. de legatis ponit exemplum si testator legauit vni specie et alteri genus generi per specie derogat. ff. de leg. j. vxorem. §. felicissimo et l. seruis vrbaniis. §. vlti. signat contra de. l. quesitu. §. penul. ff. de fun. instru. ad cui⁹ solutiones distinctione quam ponit glo. in pre. l. quesitu hic longe plenus psequit qua hic per eu videas et hoc sit de his que in p̄nc. Rite dixi me no decifuru in substitutionib⁹ ponit exemplum per. l. coheredi. ff. de vulg. et pupil. sub. §. qui patres si testator patre et filiu instituit p parte et eos iuice substituit scdo instituit ex religio ptib⁹ alios hedes. tertio dic hos oca substituo ista generalis substitutio no extendit ad patrem et filiu iuice substitutos. ad hoc exemplū opponit de. l. vl. ff. ad treb. vbi no derogat substitutioni gnali p specialē. respondet qz ibi substitutionis species erant diuerse. specialis em erat vulgaris vel reciproca. gnalis erat fideicommissaria sed in. §. qui patre ambe erat eiusde generis. In p̄ctib⁹ aut ponit exemplū per. l. ff. de vbo. obli. doli clausula et l. stipulationes comodissime quia si stipulor ab aliquo libru scribi de die no de nocte per se no p discipulu et generaliter doli no comittit et ipse scribat p alius eque malu no per discipulu stipulatio comittet ex generali clausula de dolo. sed ad casum expressus no ptinet. in legum latozib⁹ ponit exemplū p. l. sanctio legum qua allegat glo. et per decr. j. §. eo. lib. de consti. In rescriptis dicit qz patent exempla. §. eo. lib. de preben. vduz et c. q̄uis tibi. dicit etiā qz distinctio qua posuerat in legatis coaptari possit ad rescripta. Prima glo. dic vnde sumpta. et ponit exempla. scdo dicit in rescriptis loqui regula no in p̄uilegijs et cam reddit. tertio subdit p̄rium soluit remittit. et ponit dicituz Hof. qd tres casus excipit quarto no. duo et ad scdm subdit contrarium et soluit.

In p̄ma glo. ibi in toto iure. sequit generi p speciem derogatur et illud potētissimū habet qd ad speciez directū est et ibi codicillis. dixit testator libertis quos manumisi vt his codicillis manumitto vel postea manumifero lego p̄uber nales suos et filios et filias nisi quos ad vxores meā pertine volui vel illi noiatim legauero demū iussit heredit⁹ vxori restituere certum fundū cum mancipijs vrbaniis et rusticis qz ibi erant exceptis manumissis querit an serui qui erat in fudo filij nalis serui per testatorē in vita manumissi spectēt ad p̄iez an ad p̄iugē. dz qz ad patre quali species deroget generi. et ibi. §. quesitu. no valet pactū factum ab eo qui p̄mi sit iudicio nisi qd nullā exceptionē opponet. sed si aliquas specificauit valet quo ad illas. et ibi. l. j. §. vlti. vba que fraudationis causa gesta erunt gnalia sunt et continēt in se oem omnino fraudē factaz vel alienationē vel quemcūq; cōtra ctum. et ibi. l. j. vide. §. eod. in p̄ncip. et ibi de adop. l. j. adoptio vt genus specie habet que dicitur etiam adoptio.

In p̄ma glo. ibi dic vt ibi. et vt dixi in pre. decre. j. de rescrip. sup. si. vlti. glo. dicebat hic Jo. mo. quod lz p̄mū verbis esset gnale effectū erat speciale allegabat. ff. de ver. sig. boueo. l. hoc sermone. ff. de ver. obli. eum qui kalende. eque allegare poterat. §. eod. li. de p̄ben. no p̄t. significabat etiā p̄rium de. l. C. qui po. in pigno. ha. l. generaliter. soluit qz id facit ius creatū. p̄mo quod ab ipso inuito no potest euelli Item de. l. ff. si cer. peta. l. p̄inde et ff. de op. le. l. cum optio. soluit qz aut habens speciem no est vsus specie et tūc no de

rogat sp̄s generi. aut est vsus et tūc secus. subdebat demū qz platus habens a iure potestate dispēdandi sup residētia in bñficijs curatis. §. eo. lib. de elect. lz canon in fi. vbi idem scripsi post archi. vel sup tardatione ordinū in casu decr. cū ex eo. eo. tit. lz in litteris ipetrantis curatū scribat qz reside at in bñficio vel se faciat ordinari no p id minus epus super illis poterit dispēdare nec facit p̄ rescripta nec p̄ ius cōe iste cū quo dispensat sed fit sibi p̄uilegialis p̄ illa. patit ergo sim cum et no agit vt dicit de translato. vij. q. j. scias.

hic regule coaptat qd fr̄is vberti qua sic querebat indul

fit epus titio licentiā specialē qz no obstante statuto prohibente semel ingredi posse certā clausurā monialiū ante cui⁹ licentiē vsum idem epus gnaliter cōcessit quelibz semel certa die ibi ingredi posse et titius ea die et virtute illi⁹ gnalis hoc prestans ingressus est querebat an ex sua speci ali ingredi possit. C. Affirmatiue pbabit p quinq; rōnes pgnantes et p̄rium p alias quinq; tertio dabit solutio disti guens et sic p̄ria cōcordans. C. Ad p̄mū inducebat duas regulas hui⁹ tituli. f. qz p̄uilegiū psonale personā sequit eo. ti. p̄uilegiū et ibi cōcor. et qz p̄uilegiū p̄ncipis decet eē mā suz eo. ti. decet. no relinquet ergo hec indulgentia personā vt in p̄ma regula sed manebit penes eam vt in scda vsq; ad ipsius vsuz alias nil cōferret qd esset absurdū vt de p̄uilegi is in is cū cōcor. Et p̄stat qz ante vsuz cōpletū bñficia etiā cōpetētia p̄ p̄ctus reuocari no possunt expresse de cōmo. c. vii. cum cōcor. et vide no. de si. p̄sby. ex tua ergo nec reuoca ta dicit tacite p dationē licentiē gnalis cū in reuocationib⁹ minus possit gen⁹ qz sp̄s de dolo et cōtu. c. ij. de cōfir. vti. vt inuti. bone. facit. §. eod. li. de p̄cur. qui ad agendū. maxime cum finalis cā sp̄alis licentiē forsan adhuc duret qz illam in die licentiē gnalis expedire no poterit. duret ergo effectus durante cā sicut expiraret causa expirante de ap. cuz cessante nam in oi scia certum est multiplicatis sufficiētib⁹ causis effect⁹ multiplicari posse vt. l. plures sufficiētes cause diuer se no subalternatiz se habētes no eūdē lz diuersuz effectū pducunt. ij. q. ij. engeltrudam. ij. q. iij. abolitio. l. di. q̄uis de offic. or. ex parte cū sua mā. et in his que no. lxxij. di. §. qd vō vj. q. j. imitare de cōse. dist. ij. qz corpus. xlv. dist. lz de iur. calū. ceterū. xxv. q. j. c. ij. hic aut cause fuere diuerse et snie diuerse nec altera se hz ad alterā vt supior et inferior nil ergo debet impedire duplicatū ipsaz vsum. faciant no. de rescrip. c. ij. et c. olim. et sic quinq; argumēta conūxi que disputans vt di uersa plixē posuerat. C. Scdo si dicat titiū ingredi no pos se hoc no potest ex alio pcedere nisi qz p̄ma sp̄alis licentiā sit reuocata p gnalem sed hoc est falsuz. si eni dicit scdam li centiā esse ius cōmune non tollit sp̄ale p̄uilegiū ex quo id no exprimit de consti. c. j. §. eod. lib. Idem si est p̄uilegiuz no faciēs mentionē de p̄mo vt hic in glo. Item si p scdm ge nerale hieret reuocatio p̄mi dicit oporteret qz a tpe date ip sius scdi virtute p̄mi postea ingredi no possit qd est falsum Concludit ergo p̄ma specialē per scdam no reuocatā nec impediat imo si deberet altera per alterā impediri vel tolli preualet p̄ma secunde per istam regulā et concord.

Tertio qz in vno itinere aliud ex alia causa cōpetens no confundat sic ostendit metropolitanus suo iure visitans p uinciam pcuratiōne exigit seruata forma decre. romana. §. eod. lib. de censi. patet eo. ti. cum apostolus et c. sopite. et si fiat legatus in puincia vt de offic. leg. c. j. illam poterit itera re de censi. cum nuper. et vide quod ibi dixi post vin. in glos. inuit. Bñ facit qd de duabus quartis dicit de testa. raynu tius et quod ibi not. in glo. antepenul. et qd sup ea dixi facit eo. ti. officij. et c. requisisti facit. ff. de p̄ba. quinquaginta vbi legatū factuz in codicillis no tollit legatū eiusde q̄stiratis factū in testō nisi heres pbet testatorē itellexisse repetitōez no duplicationē legati et facit qz no. C. d. lega. filia. cū ergo duplex ius ingrediēdi cōpetat titio ex diuersis vn⁹ actus lz idē sp̄s no in nūero fac qd no. ij. q. ix. nihilomin⁹. si p̄fūdet reliquū cū no p̄stet de p̄ria intētōe pcedēt] facit de do. iter

dilectos in pñ. s. e. li. de rescrip. cū aliqb. secus eni si de illa
p̄staret facit. s. e. li. de sen. excō. c. si. in h. et q̄ ibi no. in vlt. gl.
Quarto constat duas indulgētiās quo ad personā titij
esse cōpassibiles et nullā habere repugnantā et sic vsus licē
tie gnālis vsus penalīs nō impedit. vnde miles qui elegit te
stari iure cōi per hoc nō renūciat p̄uilegio militari. ff. de mi
li. testa. l. iij. facit. ff. de p̄uile. cre. l. antepe. ¶ Item si de pu
blico crimine p̄ me cōmissō aliquem criminaliter accusauit et
vt quilibet de populo admissus sui. insti. de pu. iudi. in fi. ff.
de p̄cur. mutus. §. in popularib. nihilominus de hoc ciuili
ter agam p̄ meo speciali intēre. ff. de p̄uile. delic. l. ij. et iij. et
vna actio p̄ alterā nō tollit. C. de fur. ancille. ff. de cōdi. fur.
si p̄ fure. C. qñ ciuili act. l. vni. nisi sint p̄iudiciales et incō
passibiles tales q̄ vni. electioe tollat altera. s. eo. lib. de po
stu. p̄c. c. vni. de elect. vt quis duas vbi de hoc. et hoc eo. ti.
• nullus plurib. lxxj. di. si quis sacerdotū. sed iste indulgen
tie non sunt tales vt p̄dixi ergo et c. ¶ Quinto inducū ca
• sus legis. ff. de ali. et ci. leg. l. alio. §. cum quoq; vbi si patro
na legauit oibus libertis vestes et cibaria que vna p̄bebat
et vni ex illis reliquit viginti aureos annuos et frumentū me
strum isti debebit vtrūq; legatū gnāle et speciale: sic et iste
gnālis et speciali licētia vti poterit et sic scōo ingredi poterit.
¶ In p̄rium inducū regula odia. eo. ti. nam cum oē ius cō
mune vel priuatū restringat si est odiosum vt ibi cū p̄cord.
et istud sit tale vt p̄batur. s. eo. lib. de sta. re. c. vni. xvij. q. ij.
in decima. vbi dicit q̄ ad talia monasteria d̄ esse rarus ac
cessus et breuis locutio ad idē. c. ibi sequens et c. diffinim.
lxxj. di. ad reatū. s. de vit. et ho. cle. monasteria. ergo stricte
interpretabimur et dicemus vnico ingressu cōsumptā vtran
q; licētia ad qd̄ bñ facit. s. eo. lib. de p̄ben. nō p̄t. §. j. de
offi. or. c. ordinarij in fi. de fi. p̄sby. c. i. ff. de leg. iij. fideicomis
sa. §. si quis. x. ¶ Secūdo constat speciē p̄ualere generi vt
hic sed scōa spālīs licētia ante vsus p̄me isti cōcessa nō scā
mentioe de p̄ma nō daret ei duplicem ingressū facit de re
scrip. ex tenore et c. in nostra. vbi p̄ hoc in litteris ad lites et
bñficialibus multominus ergo dabit hic gnālis. ¶ Tertio
habemur exempla diuersa in iure p̄ que p̄bat q̄ si p̄uilegiū
aliquib. cōcessus postea oibus concedat p̄ ius cōe illud p̄
uilegiū postea nil opitulat. p̄ hoc p. c. xxij. di. cōis filij. cō
iunctū cum capitulis. xcij. di. diaconus in cōuentu. xj. q. iij.
epus p̄sbyter. ¶ Item p̄ p. c. q̄ nō nullus de p̄uile. cōiunctū
cum decr. vlt. s. eo. li. de sen. excō. idem si aliquib. episcopis
olim cōcessa fuisset celebratio cum altari viatico pondera
ta hodie dec. vlt. de p̄uileg. s. eo. lib. imo qñ ex diuersis cau
sis in vnū recidit ius suū et alteri sic actus vniri videtur q̄
vbi p̄us duo regrebāt sufficiat vnū vt in p̄firmatore ad que
deuolutum est ius eligentiū sup̄ quo vide qd̄ plene scripsi
de elect. ne p̄ defectu sup̄ v̄ sic ordinare. Ex quo ergo gnālis
et specialis licētia cadit in vnū vnicus erit act. vtriusq; l̄
si latior esset vna licētia q̄ alia illa latior vti possit semel qd̄
notat de testa. raynurius in glo. antepe. et ne se. vacante. c. j.
in magna glo. ¶ Quarto si pbemus q̄ gnālis licētia non
extendat ad istū patebit q̄ sibi cōpetit vnū solus ingressus
sed lex dicit q̄ gnālis substitutio quā fecit testator de here
dibus nō extendit ad heredes in re certa spālīter institutos
quos specialiter inuicē substituerat. ff. de vulg. et pupil. sub
sti. coheredi. §. qui patrē facit. ff. de verb. oblig. doli clausu
la ergo vel titi. nō cōprehēdet in gnāli vel specialī in gnā
li intelligit cōfusa. facit. C. de pac. debitori. de fideiuss. cum
scōm ad. l. falc. in imponēda. vel dicit reuocata ar. ff. de ali.
et ci. leg. l. libertis. ij. in p̄nc. vbi gnāle legatū oium libertor
rum factū in codicillis p̄ alimētis tollit speciale certorū li
bertorū factū in eadē causa in testamento. ¶ Et si hec ne
garētur saltē dicit p̄ vsus gnālis renūciatū speciali qd̄ p̄
cedit nō solum in incōpassibilib. vt. s. sed etiā in ambitiosis
de p̄ben. de multa. s. eo. lib. de rescrip. gratia et cle. eo. ti. gra
tie facit. xij. q. ij. bone rei de dona. apostolice. ¶ Iterū si negat
renūciatio ille tamen l̄ due habebūt vnū effectū. hinc est
qd̄ si miles elegit testari iure cōi l̄ per hoc nō renūciat p̄u
legio militari vt. s. nō tamen faciet duo testamēta ex duob.

furibus cōi et militari sed vnū tm̄: sic si p̄pter p̄p̄iū inter
esse actionē habeo p̄ plures l̄ p̄ vnū intentādo alteri nō
renūciem si tamen ab vno consequor interesse contra alios
non ago. ff. de eo p̄ que fac. est. l. j. §. si plures et no. de re. ec
cle. nō alie. si quis. facit hoc eod. titu. bona fides. ex his con
cluditur q̄ etiā cessante confusione et renūciatione de qui
bus. s. vnicus tamen erit effectus et sic vnus solus ingressus
facit. ff. quib. mo. pig. vel p̄othe. l. si deferente.

¶ Quinto inducūtur aliqua iura que casum questiōis de
ciderent vident. primū est de p̄ben. si pauper. s. eod. lib. vbi
si mandabat p̄uideri per episcopū t̄tio in forma pauperū
et ille consecutus est beneficiū a quocūq; episcopus viteri
nō tenet quasi concedentis et impetrātis intētio l̄ per illuz
moduz sit impleta. sic et hic sufficiat titio q̄ semel ingressus
quod plus est ex facto sibi licētia concedentis.

¶ Item si legauit quis alimenta libertis scilz cibaria et ve
stiaria et vni illorum legauit certam quātitatē p̄ alimentis
vtrūq; legatum nō debetur. ff. de ali. l. alimenta. §. basilice.
et l. stichus in p̄nc. ad idem lex que dicit sic. filia legatorū nō
habet actionē si ea que in testamento reliquit viu. postea
pater in dotem dedit. C. de le. l. filia. sicut ergo bis casib. nō
duplicat beneficiū vel legatum ita nec in terminis questiō
nis duplicatur ingressus nec iuuat eum p̄testatio quam fe
cit que si sit iuris conseruatiua nō tamen est tributiuā iuris
nouī. vnde si nō competebat isti binus ingressus p̄testatio
sibi illum acquirere nō potuit. ¶ Soluēdo distinguitur aut in
vtraq; predictarū licētiarū exprimitur causa ingressus aut in
nulla aut in altera tantum maxime in speciali. p̄mo casu aut
vtrūq; causa est eadem aut oīno diuersa. si est eadē puta
q; in vtraq; dicit q̄ ingredi possint ad visitandū reliquias
sancti v̄ simile sufficit vnus ingressus. facile patet exemplū
si dum consanguinea mea vellari debeat obtinui hanc licen
tiam que licētia postea p̄ illo actu oibus data est hanc par
tem solutionis probent iura que vltimo allegaui. ¶ Dixit
etiā q̄ forsan idē si cāe sint diuersae. tales tm̄ vno ingressu po
terant cōmode expediri vt si gnālis p̄mittit visitationē sc̄ti.
spāl p̄mittit visitationē fororis q̄ breuis et cōpendiosa esse d̄
vt dixi in p̄nc. scōe p̄tis. ¶ Si v̄o cause exprimitur oīo di
uerse. que simul verisimiliter ex facto vel tempe expediri non
possunt qd̄ facile accideret p̄pter tumultū generalis ingres
sus iterum ingredi poterit ad expediendā causaz expressaz
ad hoc iura prius allegata. ¶ Item si dies licētiarū essent oī
no diuersi. q; quod facit diuersitas cause hoc faciet diuersi
tas dierum vt nō possit cēseri vnus ingressus confusus in
alio. s. eo. lib. de cōsti. c. j. In tertio mēbro p̄ncipali quan
do in altera tantuz et maxime in speciali exprimitur causa t̄z qd̄
supra scilicet distinguenduz an simul potuerit expediri nec
ne. In secundo vero p̄ncipali mēbro quando in neutra ex
p̄imitur causa vel tempus sed simpliciter est data licētia
tunc in hac materia restringibili et odiosa stricta presuma
tur intentio concedentis ad primaz vicem tantum qualiter
cunq; ingrediatur maxime per allegata in p̄ncip. secunde
partis cum presumis episcopum publicam vtilitatē et hone
statem que versatur in hoc velle tueri. hec verajūsi de ipsi
intentione aliter appareat cui tunc stabit. dixi aut per hāc
distinctionē iuri equitati et honestati consonā. j. dif. consue
tudo solui contraria.

¶ Huius littere. s. vnica est regula. ff. qz. sicut et nostra.

Generaliter cum de fraude disputat non quid habeat actor sed quid per aduersariū habere non potuit cōsiderandum est.

Quia sub hac littera. n. nllā habemur regulā quas legisse habent hic inferam.

¶ Redem eiusdē potestatis iurisq; esse cuius fuerat o functus constat.

¶ Redis nihil aliud est q̄ successio in vniuersuz ius qd̄ defunctus habuerat.

Hoc

De iure utimur ut quicquid oino p vim fiat aut in via publice aut in via priuate crimen incidat. **C** Deiecit et qui mandauit vel iussit vel ratu habuit. rati eni habitio manda to comparat. **C** In scribis in qbus doli pstatio vel bona fide inest heres in solidu tenetur.

Ignorantia. xij. Dy. dicit h

vtriusq; regule exemplū congrue poni in eo qui p̄stet in iudicio p̄ errore qui si errat i facto excusa tur si in iure nō. si. de confel. nō fatetur. spe cificat in eo qui errans in facto confessus est alius sibi coherede. ff. fa. herc. si cuz pu tarem. secus si p̄ errore iuris vt qz credebatur valere testamē tum sine iuris solēnitatib⁹ que omisse vitiant vt in. l. nō fa tetur. Joā. mo. ponebat in eo qui ignorat vacationē bñficij cui nō currit tempus de conel. p̄ben. qz diuersitatē secus si ignorabat semestre t̄pus currere collatozi et si pmisit illud labi. de sup. ne. pla. c. pe. et vlt. Dicebat etiā Jo. mo. qz igno rantia error et turbario differūt. Ignorantia eni pprie est nescientia qñ scz de iure vel de facto nil scio nec inde aliqd suspicor et in nullo applico mentē meā et qñ sic ignorans sci re tenet illud qd ignorat dicit de tali ignorans ignorabit et iste potius contēptor dicit qz ignorans. vnde bñs Berni. qd scire debes et non vis: non p̄ ignorantia sed p̄ contēptu iudicabit alias aut regl^r excusat. Error aut est qñ applico mentē ad id cuius veritas hz p̄rius et qz hec differant p̄. ff. de acquir. pos. si me in vacuā in p̄nc. Turbario est qñ nō ap plico mentē sed p̄pter cōfictū rōnum dubito cui parti mē tem applicē arg. de cōdi. indi. l. i. ex qbus ecludit qz ois titubans et erras est ignorans sed nō conuertit. Itē huic re gule cōcordat lex dicens scientiā nō ignorantia volum⁹ ob ligari. C. de tabu. l. gnāli. l. xij. p̄sumit tñ ignorantia qd dic vt. Jo. co. p̄sumit. et dicit Jo. mo. qz scia et ignorantia in hac mā tendūt ad cōem hominū modū vt sciētia nō tendat ad ma ximā diligentia nec ignorantia ad supinā et crassā. ff. de iur. et fac. ig. l. nec supia et. l. plurimū. ff. de edili. edic. si qd vēdi tor. de ignorantia iuris etiā distinguit Jo. mo. an sit notum et frequentatū illud ius et tūc nō excusat. C. de iur. et fac. ig. l. constitutiōes. aut nō est frequentatū vt. l. gallus. ff. de lib. et post. et tunc excusat nisi tractaret de lucro captādo et sibi iputet qz potuit pitiozes p̄sulē. ff. qz oz. in bo. pos. l. ij. in fi. **C** Prima glo. ponit exempla et remittit. scdo ponit et ex pōit vñū notabile. tertio successiue signat et soluit duo p̄ria. **C** In. j. gl. ibi. l. ij. ignorantia nō iuuat illū qui credens nō nocere hereditati matris renūciat. et ibi cum qz indebitum p̄ ignorantia iuris solutū nō repetet et ibi. §. nō temere. ibi etiā extra ordinē punif. **C** In. j. gl. ibi die vt ibi et. ff. de iur. et fac. ig. l. regula Dy. plene p̄sequit hic hanc materiā per solutiōes obiectionū et postea distinctionē subdit pleniorē quā ibi p̄rimū decidā. distinctionē aut ad lram scias talem esse. aut errat in iure aut i facto si in iure aut civili aut natu rali aut quasi naturali et si civili aut errat i iudicio aut extra iudiciū si in iudicio si quidē ante litē contestatā error excu sat p̄bata cā erroris legitime vt. ff. de interrogatorijs ac. de etate. §. qui iusto et. §. celsus. si post litē contestatā ignoran tia nō excusat vt hic et. d. l. fatet si errat extra iudiciū aut agit de dāno vitando aut de lucro captando. si de dāno vi tando aut errat in eo in quo requirit dōlus verus aut in eo in quo sufficit dōlus p̄sumpt⁹ vel lata culpa vel leuis et mul tofortius si leuissima. et si in eo in quo requirit dōlus verus ignorantia excusat. ff. ad sil. si quis in graui. §. si quis ignoras sed si errat in eo casu in quo sufficit dōlus p̄sumpt⁹ vel lata culpa tunc si quidē erat publice notū vere vel iuris p̄sump tione vt qz a tpe publicatiōis cucurrerūt duo menses iuris ignorantia nō excusat vt. C. de legi. et con. l. leges sacratissi me de iur. et fac. ig. l. p̄stitutiones. ff. de publi. l. vlti. §. l. ad. l. cor. de fal. l. diuus claudi in p̄nc. sed si nō erat publice no tum ve vel p̄sumptiue ignorantia iuris excusat vt. ff. de de cre. ab oz. fa. l. vlti. Si agat de lucro captando si quidē cuz

alterius iniuria vsucapiōe iuris ignorantia nō tollerat nec excusat siue potuit siue nō potuit peritiozes cōsulere vt. ff. de iur. et fac. ig. l. iuris ignorantia de vsuc. si fur. et. l. nunqz. Sz si sine alterius iniuria si quidē peritiozes cōsulere non potu it ignorantia tollerat et excusat. sed si potuit pitiozes cōsu lere iuris ignorantia nō excusat vt. ff. de iur. et fac. ig. l. regu la. §. sed iuris et. §. si quis de bo. pos. l. in bonoz et quis oz. in bo. pos. ser. l. ij. §. vlti. Fallit. ff. de acquir. hered. si duo p̄pter rōnez quā. §. dixi. si errat in iure naturali ignorantia nō excu sat vt. ff. de adul. l. si adulteriū. §. stuprū. si errat in quasi nā li ignorantia iuris nō excusat vt. C. de in ius voc. l. ij. si errat in facto aut p̄prio aut alieno. si alieno aut erat publice no tum aut nō erat publice notū: si erat publice notum ignoran tia non excusat vt. ff. de insti. sed et si pupillus. §. p̄scribere. si nō erat publice notum ignorantia excusat vt. ff. p̄ socio. l. fi. et p̄ximo. c. cū quis. si in facto p̄prio aut certat de dāno vitā do aut de lucro captando si de lucro captando error nō tol leratur in p̄prio facto. si de dāno aut cum alterius iniuria et tunc error in p̄prio facto nō tolleratur vt. ff. ad velle. l. qz qz aut sine alterius iniuria et tunc error in facto p̄prio excusat et tollerat. ff. de condi. indeb. l. sed et si me putem in p̄ncip. et §. cum inter de actio. emp. et vend. si liberū et ita oportet in telligi qd no. ff. de leg. j. l. si res obligata Dy. et in fi. Item §. ff. de fideiuf. l. ij. vide qd ibi no. in glo. fi.

Ec regula in p̄ma sui parte facit ad qñem positaz in regula

cū quis in ius. scda vō ps facit ad qñez quā dī sputauit an impetrans bñficiū de vacatura: quā expectat vt reseruatiōe que p̄ eo pendet teneat facere mentionē ita qz aliter impetratio nō valeat: p̄cedit aut qd in eo qui sciebat se tale ius habere alias facti ignorantia excusaret illum. §. e. lib. de rescrip. gratia. **C** Ad vtranqz partē inducā quinqz rōnes. vnam opinionē et vnam equitatē demū solūā et p̄rijs respondebo. **C** Quod aut nō teneat sic p̄babo lz ipetrās de bñficio q̄stumcūqz modico quod hz teneat facere menti onem de rescrip. si p̄ponēte de p̄ben. si motu p̄prio li. eod. nō tñ de illo qd nondū habz qz longe min⁹ est actionē hēre qz rem. ff. de reg. iur. l. minus. sed expectans vacaturā reser uatam est h̄mōi ergo et. **C** Scdo facit de rescrip. postula sti dum ibi dicit qz de p̄petua vicaria teneat facere mentionē quasi a p̄rio non de t̄pali multominus qui sp̄e tantū habet. **C** Tertio facit. ff. qui satisda. cog. l. sciendū. §. diuersa. vbi habens tñ actionē ad rem imobilē satisfatiōe onerat lz eā possidens releuat ab onere satisfandi ad quod facit. ff. de pe cul. peculiu. §. si ere et insti. de leg. §. si rez. facit de re iudi. cū aliquib⁹ vbi in executione snic nō sufficit p̄ignora dare nisi corpalis possessio tribuat ex quo patz qz minus est hēre ius ad vacaturā vel reseruatiōē qz tenere vacantē. **C** Quarto certū est qz perire poterat reseruatiō de offi. leg. p̄senti. mul ta eni accidere poterant qz expectatā vel reseruatiō minime haberet vt insti. de rerū di. §. illud questū est in fi. quō ergo bñficiatū eum dicem⁹ cū beneficia sint perpetua. lv. dī. p̄ ce pra hoc eod. ti. actus. nōne sepe expectantē prius qz obtine at expirat et videmus. absurdū est ergo dicere expectantem bñficiū obrinere ergo de expectato cū ipsum nō habeat nō faciat mentionē. C. de vsufu. ambiguitatē. nōne statuliber medio tpe opaf vt seruus. ff. de sta. lib. l. statuliberū a simili expectans vt non bñficiatus medio tempe censcat. **C** Quinto optime facit de offi. leg. c. vlti. li. eo. vbi dī qz re nel facere mentionē de bñficio qd obrinet ex quo notat fa ctum nō ius vt p̄bat de p̄ben. de multa. xxi. q. ij. si quis iam trāstatus. facit etiam de p̄ben. si tibi concessio. **C** Sexto p̄ hac parte facit qd no. Inno. de rescript. in nfa. dicens qz cre dat valere litteras dūmodo impetrās velit renūciare vaca ture per decre. de rescript. sup litteris. et licet videat notasse p̄rius eo. ti. postula sti. defendit tamen p̄rictas vt dixi in p̄. decre. in nfa. sup verbo molestari. Item saltē p̄ p̄dicta iura fateat qz p̄babiliter potuit ipetrās credere se ad hoc nō te neri et sic nō dolo lz simplicitate tacuisse videat et sic valeat

littere p decre. sup lris de rescrip. facit. s. eo. li. de rescri. gra
In hunc facit. ff. eo. ti. q. actione z videt ex pssuz de rescrip.
in nra z cum lre ad bnficia sint odiose z restringende de p
ben. q. s. li. eo. nil dz in eis taceri qd mouere posset pncipē
ad gratiā denegandā forte enī si sciuisset primā grām pces
sisse ad scdam minime p siliss. vitiet ergo ex hac taciturnita
te gratia ad hoc optime de si. p. s. by. c. ij. eo. lib. bñ facit de re
scrip. abbatē ad hoc facit insti. de leg. s. nō solum ibi forsan
enī si sciuisset alienā nō negasset facit. ff. de usufruc. l. arbori
bus. s. vlr. vbi nullū fructū recipiens nihilomin⁹ fructuari⁹
reputat a simili expectans bnficiū habere dicat lz nullū fru
ctum recipiat de penda. facit de rescrip. gra z. c. si tibi eo.
lib. vbi de bnficio collato nondū tñ acceptato tenet facere
quis mentionē a fili bic de illo iure qd hz nam ex titu. nō ex
pceptione puentū dicat quis canonicus de pben. dilecto
• satis facit eo. titu. dilectus filius p qd capitulū talis recipit
quotidianas distributiones z ita partē bnficij. ergo de illa
• dz facere mentionē. ff. de rei vendi. que de tota. nam de quo
cū qz minimo bnficio tenet facere etiā mentionē vt in. d. c. si
motu eo. lib. item ex sola spe dicit quia vsurari⁹ de vsur. con
suluit z simoniachus. xvj. q. vij. p laicos. a simili iste ex spe
dicat p bndatus facit. ff. de ser. vr. pre. l. si seruit⁹ vbi pactū
ne luminib⁹ officia etiā de futuris luminib⁹ intelligit a fili
hoc de futuro bnficio vt de eo mentionē facere teneatur de
sent. ex cō. religioso. eo. lib. vbi in pbatōe existens religio
sus censet nōne videt absurdū qd habens bnficiūz vigin
ti solidoz tenet de illo facere mentionē z expectās bene
ficiū mille marcarū ad hoc minime tenet. hanc partē vi
det fouere cōpos. in pre. decre. in nra. dicens qd nō est verisi
mile qd ita papa p eo scriberet cui alia gratiā fecerat sic p
eo cui nūqz fecit. C Sol. puto p iura vltimo inducta pci
pue p decre. in nra de rescrip. z de pben. q. s. lib. z. tales
lras nō valere. z facit qd dicam post archi. de p bnd. si tibi
absenti. j. rñ. in fi. in glo. z hoc. ad hria respōde p id qd dixi
in pnc. hui⁹ partis z per ea que scripsi de rescrip. postulaſti
sup verfi. vicaria. lz enī min⁹ sit tñ aliquid est z illud est ex
pzinendū z sic seruat curia z ideo plus nō insto. C Ad vl
timo allegata rñ de per hanc regulā qz lz ipetrantē excuset
ignorantia facti vt in. c. gratia nō tñ excusat ignorantia iuris
vt hic nec valeret rescriptū nō faciens mentionē de vicaria
ppetua vel de modico bnficio vel de colorata possessiōe lz
ipetrans crederet nō teneri ad illa exprimēda p dictoz ex
empla patēt de rescrip. postulaſti de cōces. pben. cū nostris
s. eo. lib. de pben. si motu ppzio. Item de cr. sup lris vult
simplicitatē nō pdesse quādo ex taciti expssione papa veri
fiter ad negandū moueri potuisset vt pdixi.

Adputari. xlj. ad hanc regulā
i cōcordat regula cō
stat. s. eo. titu. Scias etiā qd Dy. hic ad so
lutionē hrij de. l. qbus dieb⁹. ff. de condi. z
de. z similiū distinguit qd aut iplendus est
modus aut cōditio. z si p dicio: aut ptati
ua aut causalis aut mixta. z si potestatiua aut pendebat ex
facto meo tñ aut meo z alteri⁹ z c. sic pleni⁹ psequit id qd
no. ff. de p di. z de. sup Rica. dicit at qd regula p pte pcedit
in p ditiōe potestatiua que pendebat ex facto legatarij tñ
vel heredis scripti vel alteri⁹ cui fuerat ascripta nā si impe
diat eam iplere p casum nihilomin⁹ debet relictum qz non
stat per eū quo minus faciat qd debebat. ff. de cō di. insti. q
sub conditiōe. s. quotiēs. Item in illa que pendet ex facto
illi⁹ cui ascribit z alterius ipediā per illū ex cui⁹ facto pen
debat sed si impediā p casum in sua vel alteri⁹ psona cōtin
gentē nō debet relictū z tamen nō stat p eū quo minus fa
ciat qd per eū z c. ff. de cō di. z de. l. in testamēto. ij. z. l. titio
s. si cū ante z ideo mel⁹ pcedit in conditiōe vere potesta
tiua id est que pendet ex facto illi⁹ tñ cui ascribitur.
C Prima gl. ponit exempla. scō equiparat impossibilit
tatem a pncipio vel ex post facto puenientē dicens istū ad
huc obligatū cui subdit hrium z remittit allegās duas cō

cordatias. tertio querit allegat p z s soluit rñ dēs ad hria.
C In pma glo. ibi. l. vlti. vide. s. eo. cum stat in. j. glo. z ibi
cellus si arbiiter mandat dari kalende duo sunt mandata. z
ibi. l. ij. in fin. domino nolente recipere pncipiū empbiteosis
empbiteota illud assignatōe pmissa deponit z ibi ea tamen
adiectio si dicat testator lego vxori argentuz z vestem que
ipsius causa parata sunt vnum est legatū secus si dicat que
qz ipsius causa z c. C In glo. j. ibi lege cōmissoria. alias in
cipit si fundus lege cōmissoria z ibi non debet vide qd dixi
in pre. decre. qz sup glo. sic patet z quod dicā post Dy. infra
eod. quod ob gratiam.

Ec regula du dicitur p z contra diaco
num nō p motuz ad sacer
dotium infra annū cuius casus sic pponebatur
in scōa questiōe quam post doctoratū disputauit: diacon⁹ p
motus ad ecclesiā parochialē qui vltimo die septembriis q
est festum beati hieronymi habuit pacificam possessionem
ecclesie neglexit vsqz ad quatuor tempa septembriis sequē
tis pmoueri ad sacerdotiū in sabbato quatuor tempoz ip
sius mensis nullo modo potuit pmoueri querit an finito il
lo mense z per consequēs anno sit priuatus per constitutio
nem licet canon. s. eo. lib. de elect. Eadem questiō forma
ri potest in dispensato ad septēnium qui infra annum debe
bat fieri subdiaconus per decr. cum ex eo in fi. eod. titu. vbi
de hoc scripsi post archi. C Regula inducit contra cum p
contrariū qz per ipsum stetit in quinqz sabbatis quibus po
tuit ordinari p ipso inducit qd non stetit per eum in sexto z
vltimo sabbato quo sibi id licebat. C Et hanc partem p
sequendo inducam sex ratioēs z vnam glo. scō in contra
rium quatuor. tertio soluam z cōtrarijs respondebo.
C Primo sic. certum est qd iustū impedimentū excusat a
pena puuationis vt dicitur in decre. cōmissa. s. j. qui. s. in hoc
glofat decre. licet. ad idem. c. eod. s. porro z decr. cum ex eo
eod. titu. in fi. z clemen. de eta. z quali. vt hi qui. s. illi vō de
sta. mo. ne in agro. s. ceterum z. c. attendētes. s. statuimus
z quod duo iura scilz. s. j. z. s. illi vō. vocant iustum impedi
mētum alia tria scz. s. porro z ceter z statuimus. vocant ra
tionabilē causā z finis decr. cum ex eo. vocat iustāz causāz
quod cū qz igitur horuz includat casum nostrū satis est dia
cono qui etiā potuit habere causāz in differēdo bene facit
de elect. cum ex eo lib. z. vj. vel voluit prius adiscere ea que
sacerdotes scire oportet. xxxvij. distin. nulli sacerdotum z
c. que ipsi ne non dignos ordinare vt ibi. z. j. q. j. nō est pu
tanda in fin. z ne penam incurreret de eta. z quali. c. penult.
C Scōo sic pbo. certum est qd iste nō potuit dici morosus
ante sextum sabbatum cum dies non interpellasset. ff. de re
bus creditis. l. quod te. z est expressuz in pre. decre. cōmissa
in principio z ex contrario sequeret qd infra annum cogere
tur ad sacerdotium. in vltimo sabbato non fuit morosus p
pter iustum impedimentū quod euenit habens enim defen
sionem vel exceptionē legitimā nō potest dici morosus i
fra eod. non est in mora vbi vide concor. concluditur ergo
hunc diaconum imunem a pena. C Tertio sic. constat psti
tutionē licet canon in hoc mēbro esse penalē cum priuē iu
re iam acquisito facit de accu. super his sed in penis beni
gna fit interpretatio. s. eo. in penis cum suis cōcor. z exem
plis ppter que cum his que habentur in regula odia eod.
titul. prosecutionē partis vel argumenti huius omitto. con
stat ergo qd etiam si casus esset dubius vt vno respectu di
catur incidisse z alio nō eligere debemus benigniorē partē
vt nō incidit cum melius sit de misericordia qz de crude
litate reddere rationē. xxvj. q. vij. alligent z illa sunt imita
tione digniora que sunt excellentiora pietate. ij. vi. c. vlti.
C Quarto certum est qd illa interpretatio dicitur praua
qz receditur a verbis textus de deci. ad audientia. per quāz
probatu arguenduz a verbis z ibi concordantie in vltima
glo. z verba debent aliquid operari. s. eo. lib. de priuileg.
si papa. sed vt dixi in principio decret. commissā. s. j. z tres
clemen. ibi allegatē dicunt in singulari iusto impedimēto z
rationabili

rationabili cā ergo est clarū arguendo a singulari q̄ vnum impedimentū z vna cā sufficit q̄ fuit ergo zc. q̄ dicit q̄riuz vult q̄ plurib⁹ sabbat⁹ fuerit ipedit⁹ z sic mutat sensum. z prae iter p̄rat vt p̄us dixi facit ad hoc. s. e. li. de p̄bē. is cui. **¶** Quinto constat q̄ in mora modici t̄pis nō est piculuz. ff. de iudi. si debitori z lex ipsa dicit modicū t̄pus quattuor mensū z alia sex. C. de fideiul. l. sancimus dicit q̄ si fideiul for. pmisit aliq̄e presentare vel penā dare penam euadit si post terminū infra sex menses illum p̄sentat sed iste diaconus de mense decembriū cessante impedimēto potuerit ordinari z si poneret casuz in sabbato t̄poz quadragesimali um hoc liceret in quidēna euadat ergo penā dato q̄ illi ali as locus esset. **¶** Sexto negari non posset quin si t̄pus an nale isti cucurrisset salte restitutus est ad vnu sabbatuz quo fuit ipedit⁹ de quo vidi q̄ satis no. in cle. de resti. in integ. ab ecclesia in vlti. gl. z de hoc z ad q̄onem multuz facit q̄ scripsi de ap. ex rōne sup. h. p̄me glo. scōe col. vti. hoc etiā fm Inno. z vltra mediū. vti. z hoc sit vsqz ad h. vbi ple ne tractat de anno quāti tempis negligentia noceat appellanti z quāti t̄pis ipotentia ipsuz excuset ad hanc partē fac etiā q̄ scripsi de cle. nō resti. iter quattuor in fi. de illo qui ex culpa absens p̄pter impedimentū supueniens excusat. **¶** Contra diaconū facit negligentia p̄oris t̄pis p̄ q̄rium huius regule cū in quinqz p̄cedētib⁹ sabbatis potuerit z debuerit pmoueri. **¶** Circa q̄ aduertendū q̄ ante decr. l3 canon rectores parochialiū ecclesiarū debebant fieri sacer dotes de elect. cū in cūctis. s. inferiora de tra. z quali. c. j. z debebant fieri infra breue t̄pus eo. ti. p̄terea que exp̄sse de parochiali ecclesia loquit z si dicas q̄ certa dies statuta nō est. hoc placet. nā in oibus obligatōib⁹ in q̄bus dies sta tuta nō est p̄senti die debet. ff. eod. ti. in oibus ergo statiz te nebat. vñ de cr. si p̄ paupibus de p̄ben. in fi. s. eo. lib. de cla rans mentē p̄dictoz iuriū dicit talē pmouendū in p̄ximo quattuor t̄pibus retentis ergo terminis in p̄mo sabbato or dinationū de mense decēbz fuit in mora z demū in sequēti bus quattuor sabbatis aggravata fuit mora z dilatata cul pa cum ergo lapso anno nō sit p̄sbyter ergo locus est pene p̄pter talem morā z negligentia quaz p̄bet lapsus anni. de rescri. si aut vbi de hoc in. j. gl. z. c. plerūqz in gl. fi. **¶** Scōdo sic certū est nō ordiatū puniri qz ordiatū debebat. ista autē obligatio fuit statim post adeptā possessionē q̄ p3 qz etiā infra annū monit⁹ si nō ordinet p̄uari p̄t p̄c. s. in inferiora vt no. in decr. l3 can. in glo. antepe. in p̄nc. recipiēdo enī tale beneficiū se statim obligauit ad sacerdotiū annexum z nō leuis est culpa delatū sibi officiu z retractare. ff. de admi. tu. l. tutores. s. de offic. archidia. ea que cum cōcor. t3 ergo tardando ecclesiā quasi viduā quo ad illa que sunt ordinis sicut de ep̄o dicit. c. di. c. j. de transla. c. ij. vñ sic. neqz ad piculū parochianoz sine sacramētis sacerdotilib⁹ de cōcedentiū eius culpā denotat z sibi imputat. xxvj. q. vj. si p̄sbyter z. c. seq. imputet ergo sibi casuz ex quo tanta culpa p̄cessit de h̄ bic in glof. z est hoc regulare de cōmo. c. vni. de depofi. c. ij. **¶** Tertio certū est imputare debere illi qui se artauit. s. d̄ elect. cu3 in veteri z. ff. si quis cau. l. ij. s. si q̄s t̄n vbi iputatur ei qui p̄us p̄ficiscēdo euitare potuit tempestatē vel vim flu minis z. C. de diui. tu. l. ij. vbi iputaf cōtutorib⁹ q̄ tarde sus p̄pitiōis cām mouerūt z cōtutor factus est nō soluēdo. z. ff. de dā. infec. cū postulasset vbi ei qui de dāno infecto agere poterat imputat si tarde p̄torē ad. uit z edes corruerunt. **¶** Item p̄pter t̄pis angustia refutat tardus appellatiōis fau tor. C. de tem. ap. l. nemo in fin. imputet ergo sibi z nō casui supuenienti dānus p̄uationis q̄ sentit ex sua culpa hoc eo. titu. dānum q̄ cum cōcor. **¶** Quarto iputatur ei qui non p̄uidit q̄ euenire poterat de homi. is qui. s. eod. lib. de ser. nō or. c. j. z ibi cōcor. z. ff. loc. si quis domū. s. j. dicit ergo po terit isti diacono q̄ noluit potuit. q̄ voluit non potuit de offic. deleg. cū sup. C. de iure do. si genero. C. si quis alte. vel sibi. l. multū interest. **¶** Sol. satis placet dictum archi. no ratum vbi. s. in p̄n. s. istum diaconū nō priuatū cum in p̄mis sabbatis nō fuerit in mora intellige hoc respectu pene de q̄

loquimur z sic casuz que nō p̄cessit mora vñ culpa nō ipute tur allegat. ff. si cer. pet. lecta. ff. de posi. l. i. iulius. hoc tamen p̄cedit quādo impedimentū pueniens in vltimo sabbato nō fuit ex culpa ipsius vt hic in glo. alias secus vt de eta. z q̄li. c. j. p̄cedit aut solutio eo fortius q̄n ex iusta cā a p̄nc. distu lit sacerdotiū vt dixi in p̄nc. p̄me partis. ad solutionē b̄n fa cit. ff. q̄s or. in pos. l. ij. in p̄n. vbi oēs dies q̄ dātur ad bonoz possessionē petendā sint p̄mi medij vñ vltimi sunt vtilis b̄n facit. ff. qui z a qui. ma. l. iulianus que dicit casuz aduētitiol cōputandos nō esse: z vide in suffra. de homi. c. fi. sup vlti. glo. nec placet q̄ quidā dicunt t̄pus currere z cum penam incurrisse sed restituentū esse vt tangebā in vltimo argu mēto p̄me partis qz si dicit cum habere iustā cām restitutō nis illa eadē est cā sufficiens ad euitandaz penā illam vt in p̄nc. p̄batum est p̄ tex. pluriū iuriū. **¶** Dico aut q̄ in p̄ximo sabbato tenebit pmoueri z de hoc in p̄n. glo. **¶** Ad p̄mū q̄ q̄rium z scōm dico q̄ si cōcedat q̄ dilatio recipiēdi sacer dotium potuerit inducere culpā z morā z lesionē conscien tie nō t̄n induxit morā vel culpā quo ad penā de qua loqui mur in qua oportet integrū annū cedere etiā si sit certū euz pmoueri nō posse vt in decr. cōmissa. j. rñ. **¶** Ad tertiu z quartum respondeo q̄ ille nō dicit se artare in veniēdo qui iter arripuit eo tempe quo plerūqz illi⁹ conditiōis hoies so lent puenire. ff. de verb. oblig. p̄tinuus. s. ij. nec obligat⁹ ad operā qui incipit eo tempe quo perfici poterat scōm operā diligētis edificatoris vt ca. l. s. item qui insulā. cum ergo ve rificimiliter scōm morē alioz ordinadoz iste diaconus infra t̄pus ordinari posset z sic se posse speraret: nō d3 dici se ar tasse cum congruū z sibi sufficēs t̄pus haberet z l3 quis p̄ uidere teneat inter dū q̄ pot accidere nō t̄n tenet diuinare vt dixi post Bosth. de ser. nō or. c. j. sup glo. fi.

Alternatiuis.

¶ Alternatiuis affirmatiuis. in negatiuis eni re quiritur q̄ neutru fiat. ff. de verb. obli. si q̄s ita in fi. scōz. **¶** By. declaro qz sicut affirmati ua vult alterū fieri ita negatiua vult altez nō fieri z sic neutru fieri z sufficit vt dicebat By. due sunt re gule de alternatiua loquētes. p̄ma respicit electionē cui⁹ sit scōa obligatiōis effectū. ad p̄mā allat. ff. de eo q̄ certo lo. nō vt iuz. s. qui stichū. ad scōam. ff. de cō. z de. l. cū pupillus. s. vlti. z de verb. oblig. si ita quis stipulet. **¶** P̄ma glo. dicit vnde sumpta z ponit exempla. scōo subdit de alterna tiuis ordinis. tertio subdit q̄riū soluit z remittit. **¶** In gl. j. ibi si heredi plures. si plures conditiōes coniunctiz adie cte subdit heredi oēs implende sunt si disuncti sufficit alte ra z ibi. s. si gnāliter vide. s. eo. cōtra cum. z ibi mancipioz loquit q̄n is cui legata fuit optio seruoꝝ nō elegit ifra ter tium datū a p̄torē. **¶** In. j. glo. ibi mandato in fi. z hoc eo. tit. inspiciū vt ibi dixi z in fi. Item cōtra. ff. de leg. ij. l. luto titio. so. q̄ ibi no. hic By. no. l. q̄ regula locū h3 in p̄ctibus Item in legatis cum verba dirigunt ad heredē si vō ad le gatarū vel simplicif p̄ferunt est electio legatarij vt ibi tra ctat etiā bic d̄ oionibus copulatiuis disūctiuis z solutiō. p̄ me habent copulā scōe disūctiuā tertie neutru. nā copula tiue requirit oia simul vera. nā disūctiue requirit alterum t̄m p̄cordantie sunt in glo. soluta vō ex mente p̄nunciantis si certa est aliq̄ equipollet copulatiue aliquādo disūctiue. ff. de verb. sig. alienatōis. s. fi. si d̄ mente nō apparet accipif p̄ copulatiua. ff. de verb. oblig. triplici. s. videam⁹ sed text. regule iuris ciuilis que in p̄nc. ponit glo. facit cōtra. s3 By. dicit q̄. s. videamus p̄siderauit dubiū significatiōis solute in regula illa cōsiderauit effectū quo in obscuris sequimur minimū. s. eo. in obscuris. Soluta ergo est p̄ se spēs oratio nis distincta a p̄iunctiua z disūctiua z tripliciter significat sed nō h3 ab illis diuersum significatū vel tertiu effectū sed aut requirit vtrūqz vt cōiuncta aut altez t̄m vt disūcta h3 ergo oio soluta distinctā z p̄pria spēm significandi. sed nō certū distinctum effectū significati.

b **Hic regule** coaptat qd quaz dispu
taui post Jo. de deo. li.

**i. q. xviii. quā sic pponerem querit an valeat ap
pellatio alternatiua interposita. s. ad archiep̄m vel papam.**
C Inducam aut ad negatiua quatuor ad affirmatiua toti
dem tertio pmissio duabus opinionib⁹ soluaz distinguendo
z cotrarijs rñdebo. Et videt qd nō valeat qz in iudicialib⁹
actibus paria sunt nō facere z obscure vel alternative face
re sed obscure pbans p nō probate habet de pbatio. in p
sentia ergo zc. facit. ff. de cofes. certum z de interro. actio. de
etate. §. nihil. **C** Scdo alternative sunt in tm̄ improbante
qd eligens alternative habet p nō eligente de elect. in ele
ctionib⁹ eod. lib. in stipulatioibus idem. s. cū seruus duoz
stipulat illi aut illi vel stipulat illi decem aut illi fundū. ff. de
sti. ser. l. Item si seruus in si. cum. l. seq. z snie incerte nō va
lent. ij. q. vj. §. diffinitiuā. ff. de re iudi. in sūma. z imputandū
est illi qui nō declarauit hoc eo. ti. §. eum nec cū alteri⁹ dam
no vagari l. de rescrip. c. vlti. **C** Tertio sic pbatur: constat
qd delegatus dz esse certus de rescri. ad hec sicut arbitet de
arbit. in otuit z tutor. ff. de testa. tu. tutor incertus. sic ergo z
certus dz esse iudex ad quem appellat. ij. q. vj. §. post dataz
z. c. ppter. z. c. ab eo. z. §. forma vbi satis inuitur qd ad vnuz
certum z non ad plures est appellandū alias nec certi apo
stoli dari possunt nec etiā ad se presentandū congrue possz
terminus assignari de quo. §. eod. psonas z. c. cum sit.

C Quarto iura probāt qd vitiat incertitudo qd alias vale
ret. ff. de testa. tu. duo sunt ticij. de manu. te. cū ex pluribus d
rebus du. si quis. insti. de lega. §. legati. nā etiā decretuz pa
pe nō astringit super incerto. §. eod. lib. de concess. pben. c. j.
§. subiunctū in si. z cle. eod. titu. c. j. facit de elect. vt quis du
as eod. lib. z qz infra decem dies nō elegit postea nō audiet
ff. rez. ra. ha. l. bonoz. **C** Contra qd valeat appellatio ar. ff.
de iudi. si quis intentioe. vnde accipiet qd sit vtilius sibi vt
posset eligere z interpretari debemus vt res valeat non vt
pereat. ff. de rebus du. quotiens. **C** Scdo inducit lex si ita.
ff. de pben. empti. vbi patet qd admittitur alternatiua in re
vendita cuz. s. vendo illam. aut illam rē: vide. §. eod. contra
eum post pnc. glo. sic ergo z in appellatiōe. nam pcedendū
est appellanti qd nulli obest z sibi pdest. ff. de euic. l. in cre
ditore. **C** Tertio petitio incerta admittit onm tamen cer
tificat. ff. de rei vendi. que de tota. §. incerte z alternatiua⁹ li
bellus admittit de in integ. resti. constitut⁹. appellatio autē
dicit libellus. ij. q. vj. si quis libellos. **C** Quarto videt qd
appellatio teneat z qd taliter appellat teneat adire papaz
de ap. si duobus. qz tñ debeat adire noiatum p̄us est arg. de
pben. mandato. de elect. c. pe. v̄ sic. vel si. Sol. Jo. de deo di
cit qd refert vtrum appeller post sniam z tunc nō t3 appel
latio si nō est recepta a iudice vel a parte qz si nō pbat sen
tentiā iniusta remanet. ij. q. vj. ei qui. extra de ap. sepe. si aut
recepta sit tūc nō est questio siue ante sniam siue post tamē
ante sniaz nō debuisset recipi extra de ap. vt debitus bec so
lutio nō subintrat dubium. §. nā de ap. consulti. ij. tenuit
talē appellatiōe iudicialē nō tenē qz apli debent esse cer
ti z determinati. ij. q. vj. §. forma in extraiudiciali putat p̄riū
cum illa sit puocatio ad cam de ap. cum sit. **C** Sibi videt qd
talio appellatio teneat de iure ciuili cuz nō relinquat appel
latum incertū ratio qz ad iperatore nō appellat omisso me
dio. ff. de ap. impatores z ita ad pximuz v̄ appellasse ar. ff.
de stip. ser. nam cū vterqz z. l. pcedenti. ff. de solu. qui res. §.
si seruus. ff. de fideiuf. l. fideiufor in pnc. Sed qz de iure ca
nonico appellari pōt ad papam omisso medio dicerē nō te
nere nisi pbabili dubitationis cā ductus sit sic alternative
appellare arg. §. eod. lib. de post. c. j. ff. quoz le. l. j. §. qz autē
z pone exemplū. §. eo. lib. de offic. deleg. si is cui. vbi de hoc
in glo. no. qz z p̄dicta vera nisi alterū illoz eligat infra illud
t̄pus infra qd poterat appellare vt ibi nō fateoz qz specula
toz fouet p̄riū in spe. de ap. §. nūc tractem⁹ versi. sed pone
aliquis z v̄ sic. quid si dicat z oino vide qd ibi scripsi in pnc.
z in si. z de hoc per archi. ij. q. vj. §. post datā. z. §. illo. v3 ad
p̄ria respondet qd loquunt cū nullus termin⁹ est statutus z

nullum discrimen aduersarij versat. Constat aut qd etiā ex
traiudiciali appellatiōe iterponēde ac etiā psequēde sta
tutus est termin⁹ a iure p3 primū. §. eo. li. de ap. cōcertationi
scdm in cle. eo. tit. sicut in vtraqz. igit nisi infra terminū quo
debit appellare certificet alterū eligēdo videat nō appel
lasse. ex p̄dict⁹ p3 qz si de archidiacono appellat ad ep̄m v̄
archiepm valeat appellatio ad episcopū cuz ad archiep̄m
nō potuerit appellari z regulariter inutile adiectū non viti
at vtile eo. tit. vtile. secus si cōsuetudo haberet ad eū appel
lare posse. §. eod. lib. de ap. romana. ij. rñ. Idem dico d qua
tuor pncipalib⁹ patriarchis si vera esset opinio qd ad ipsos
posset omillis medijs appellari super quo vide qd dixi de
p̄uil. antiqua in fine.

i **Argumentū.** lxxviii. Jo. mo.

causam p. c. sicut de conse. dif. j. z p. c. quāto. §. de
p̄sue. Prima glo. dicit vnde sumpta z ponit ex
empla interferēs solutiōe supfluitatis. scdo not. ex regula
generale qd dēterminat. **C** In glo. j. ibi que ppter necessi
tatem recepta sunt nō debent in argumentū trahi.

C In p̄ma glo. ibi alias nō liceret hoc ideo qz ibi est p̄hi
bitio. dicit enī littera legis scdo id licere in hoc tm̄modo ca
su. alias vbi nō esset in p̄riū p̄hibitio expressa vel que eq
polleret expresse id qd ppter necessitatē concessus est p̄p
eādē vel maiore necessitatē bene posset in argumentū tra
hi. nam que p̄ueniūt in idētitate rōnis per constitutionē iu
ris separari nō debent vt. ff. de fonte vni. §. hoc interdictum
z de iniusto te. l. posthu. z per hunc modū dicit concordā
ri glo. legis scdo ad glo. qui ppter. ff. eo. titu. cui v̄ p̄traria.

b **Ec regula** satis soluit qōnem quam

disputauit dñs meus dñs
Barthili⁹ qua querebat an bonus aduocat⁹ in
viro qz iure nūc monachus mōasterij multū ere alieno gra
uati de mandato vel licētia abbatis postulare possit in vtro
qz foro vt de lucro eius monasteriū releuetur a debitis.

C Ad affirmatiua inducunt qnqz rōnes z due glos. scdo
ad negatiua tres rōnes. tertio datur solutiō z cotrarijs re
spōdet. **C** Quod ergo possit videt qz l3 monachi p̄hibea
tur postulare. xvj. q. j. de presentū ab hac tñ p̄hibitioe exci
piū vtilitas monasterij cū imperio abbatis. xvj. q. j. monachi
ij. §. de postula. c. ij. sed in terminis qōnis vtrūqz concurrat
vtilitas monasterij z abbatis iperū ergo postulare licebit.

C Scdo cum releuare monasteriū ab onere debitorū sit pi
um opus z appetibile vnde ppter id sicut z p redēptione
captiuoz p̄mittunt ipsi⁹ monasterij mobilia z mobilia dī
strahi. x. q. ij. hoc ius p̄rectū z opera misericordie cōia sūt
z necessaria oī statui oibus officijs z oibus etatib⁹. lxxvj.
dif. nō satis ante finem. ergo videt nō solum posse. sed etiaz
teneri ad id. fortificat aut hoc p decre. scdam d̄ testa. i. r̄iso.
§. eod. lib. vbi executio vltime voluntatis qz piū est opus de
legitima sui prelati religioso p̄mittit. **C** Tertio constat qd
alias illicitū ppter necessitatē sit licitū de conse. di. j. sicut z
di. v. discipulos. de p̄sue. quāto de obser. ieiū. cōsiliū. §. eo.
titu. qd nō est. ff. ad. l. ro. de iac. l. ij. §. cum in eadē. hinc ē qd
necessitas excusat a piurio de iureiur. querelā cū p̄cord. z a
furto. §. de fur. si quis. z ab homicidio vt p3 in cle. de homi.
si furiosus in si. ergo ppter necessitatē monasterij licebit h
monacho. **C** Quarto iducit regula hoc eo. ti. qui sentit cū
cōcor. cum enī monasteriū sentiat onus alimentoz istius z
forte iste aliud nescit operari decens esset vt ex eius opera
cōmodū aliqō p̄ciperet. **C** Quinto inducit qd vbi abbas
mandat: monachus parere tenet de tempo. or. ad aures de
offic. or. quāto. nec dz monachus de sui maioris sentētia iu
dicare cui⁹ officij est obedire z implere que iussa sunt vt di
cit Hieronym⁹ ad rusticū vide in hieronymiano. z eius ipe
rio subest vice dei. nech3 velle. xij. q. j. nō dicatis. §. eod. lib.
de elect. si religiosus in pnci. z de sepul. c. fina. parcat ergo.
C Sexto ad banc partē inducunt que scripsi post Inno. z
Hostien.

Hostien. de re
deuota v̄ qz ad
de abbatis licet
radibus post
lego. In p̄riū
monacho cope
triant casu
venit quod not
is in glo. que inc
andine multo fo
de. rei mona. nō
venit videri per
ita z de test. cōf
monasterij p̄biti
non facit can. xv.
p̄ p̄uocatiōe salu
gradari iudicē si
est nulla dubitatio
non sicut nec l3 ex
re v̄ sic. sup. eo z fa
vel mo. d̄ magna.
nachi de quo quer
cūm qz bñ facit
iuris aliqō ex neces
sitate p̄p̄riū vt ger
erit p̄uocatio cō
p̄p̄riū hoc dicit
d̄ in n. glo. z t
notat ergo qz cū
triat casu excep
tū nec est verū q
nō intelligit de v
p̄p̄riū p̄ cōseruand
natio defendend
p̄p̄riū nō simplici
p̄p̄riū quali de
p̄p̄riū cui p̄uocati
non spectat vtilitas
d̄ in n. de de. c. j.
no. d̄ allegata sc
t̄p̄riū p̄uocatiōe loc
tudo p̄ aliquo ter
qz p̄uocati. ij. in pnc.
z t̄p̄riū. qz si capis
notare qualis ista
natio nō teneat d
de p̄uocati. nā in
d̄ in n. de p̄uocatiōe
d̄ in n. de p̄uocatiōe
nate z cōleg. potest. qz
cepti abbatia non est
nā de tempo. or. ad aures

i **Adu**
p̄uocatiōe
ponēdas
nō dicit querit d̄
legis. ipe vero l3 qz cā
nō sicut nō dicit p̄
lari bono patrii p̄
qz p̄uocati facit bec
nō dicit. Itē cū lex m
nō dicit. p̄ qd iura
p̄p̄riū. Item ius ogi
p̄uocatiōe ergo m
lari. Sicut p̄ cū d̄ n
nō dicit. Itē de. l. p̄
bano nō valere p̄uoc
v̄ d̄ p̄uocati future suo

Hostien. de re iud. cum. 3. r. 2. in gl. no. per hoc ver. tu fo
dicas vsq; ad si. vbitzq; etiā p amico mona. pōr mōachus
de abbatis licētia esse pcurator z opinio que hz q; p mise
rabilibus postulare possunt quā scripsi. s. de postu. c. ij. sup
l. glo. In p̄riuz inducit p̄r. c. de presentiu. xvj. vbi dicuntur
monacho cōpetere quies oratio z labor manuū q̄b° cōtra
rijsunt causarum strepitus z publica litigia cui optime cō
uenit quod nota. in clementi. de sta. mona. ne in agro. §. ga
dō in gl. que incipit de offi. or. Secūdo q; si p̄hibent legēs
audire multo fortius iū foro ciuili postulare. p̄imum p̄z ne
cle. vel mona. nō magno z. c. sup spe. ē enī eis opprobriuz si
velint videri periti seculariū negociōz. C. de epi. z cle. repe
tita z de test. cōsulta z hac de cā suadet eis q; pro negocijs
monasterij p̄stituāt syndicū de syndi. c. vni. **Tertio** mul
tum facit casū. xv. q. ij. c. j. vbi nō solū monachi. s; etiā clerici
p̄ patrocinijs salaria exigentes sicut vsurarū exactores de
gradari iubent si ergo lucrū de quo querit in eis illicitum
est nulla dubitatio q; officii p̄ tali lucro exercere nō potue
runt sicut nec lz exercere vsuras pro redimēda vita captiui
de vsur. sup eo z faciūt ibi cōcordātie p̄me glo. z no. ne cle.
vel mo. nō magno. **Soluēdo** dixit p̄ vltimo allegata mo
nachū de quo querit postulare nō posse. **Coadiuuādo** di
camus q; bñ facit h̄ regula p̄ quā p̄z q; si cōtra p̄hibitionē
iuris aliqd ex necessitate cōcedit de illo nō lz arguere ad ca
sus etiāz vbi vrgeret silis rō vt hic in regula que a iure. illa
enī argumētatio cōueniret bis q; cōsonāt iuri cōi ibi scripsi
bñ probat hoc dictū. s. eo. li. de regula. cōstitutionē. l. rñ. vt
ibi no. in vl. glo. z de pen. romana. de bere. statutū. ij. in fi.
rñ. restat ergo q; cū prohibitio d̄ qua loqmur sit generalis
z h̄at casum exceptū ad alios casus exceptio extendenda
nō est nec est verū q; exceptio includat casuz de quo loqū
mur q; itelligit de vtilitate directa ex cā in qua patrocina
tur puta p̄ cōseruāda libertate moñ. vel alijs ipsius rebuz
in iudicio defendendis vel recuperādis vñ. c. monachi. ij.
xvj. q. j. nō simpliciter dixit monasterij poscat vtilitas. s; di
xit exposcat quasi desiderātur z directe poscat. **Cōstat** autē
q; cāe cui patrocinaf p̄ lucro ad clientulū nō ad monaste
rium spectat vtilitas. z facit de p̄uil. auctoritate in fi. l. vj. z
clemen. de deci. c. j. in fi. z p̄ hoc est responsuz ad allegata p̄
mo. **Ad** allegata sc̄do z vltimo rñdē q; onera pietatis nō
sunt p̄ paterno lucro. s; p̄ diuina mercede. p̄stat autē q; mo
nachus p̄ aliquo temporali lucro claustrū exire nō d̄z. xvj.
q. j. placuit. ij. in p̄nc. z monachus d̄ nūmis loquēs d̄cedit
est iustore. q; si cupis q̄b allegabaf. tertio loqur de directa
necessitate qualis ista nō est cuz etiā vltra id q̄b facē potest
mōasteriū nō teneat de solu. odoardus in p̄nc. de resti. spo.
olis. ij. ff. de solu. nā is regula q; sentit nō obstat. q; recipien
do illū ad professionē obligauit se ad alimēta z multa emo
lumēta licita successiōnū legatorū z similiū monasteriū spe
rare z cōseq potest. quod allegabaf quinto p̄cedit q̄n p̄
ceptū abbatis non est d̄ genere. p̄hibitoz sup quo vide q̄b
no. de tempo. or. ad aures in glo. ij.

Adultum xvij. bic tractat By. z i
q̄nē reducit casuz dec.
pastoralis. s. de exce. an iudex ad dilatorias p̄
ponēdas possit statuere terminū post quē reus
nō audiat querit idē de pemptorijz de quo ibi scripsi sup.
l. glo. ip̄e vero t̄z q; cā cognita pōt assignari post quē etiam
añ sniam nō audif post hoc querit an legitima que debet fi
lio in bonis patriis possit auferri vel minui p. l. municipalē.
q; nō possit facit hec regula cū concor. z in aut. de nup. §. si
nō solū. Itē cū lex municipalis sit ius ciuile. ff. d̄ iusti. z iur.
l. ius ciuile. p̄ q̄b iura sanguinis dirimi nō p̄nt. ff. e. ti. l. iura
ergo zc. Itē ius agnatōis nō pōt tolli p̄ pactū. ff. de pac.
l. ius agnatōis ergo nec p̄ statutū si vera est gl. C. de decur.
sup h̄ica z p̄ eundē modū arguit de. l. si q̄n. §. illud. C. de
inoffi. te. Itē de. l. pactū z. l. ff. de pec. p̄ quarū primā pro
batur nō valere pactū de illa minūēda. per secūdā p̄bat nō
ualef pactū future successiōis ergo nec statutū. Itē cū ius

nature p̄ q̄b debet legitia sit imutabile. ff. d̄ capi. dimi. l. eos
ergo z ipsum ius cōsequēdi erit imutabile. **Ad** p̄riuz in
ducit q; cōstat q; vnū ius ciuile tollit aliud. insti. de iure nā
li. §. pe. ff. de legi. de q̄bus z. l. nō est nouū. s; quota debita fi
lio taxata est a iure ciuili nō iure naturali quo nil proprium
erat cū iure gētū dominia fuerūt distincta. ff. de iusti. z iur.
lex hoc iure ergo illa taxatio per ius ciuile idēst municipa
le tolli poterit. Itē cū iure nāli z gētū fuerit incognituz
ius testandi z p̄ ius ciuile inductū insti. de testa. post princ.
item cuz p̄ petitionē h̄ditatis inductū iur̄ ciuili veniat ad
bōa paterna. ff. d̄ peti. h̄di. l. j. z. iij. ergo ista p̄ ciuile ius in
ducta p̄ illud tolli poterit z sublata petitiōe que est mediū
perueniri nō poterit ad extremū sicut sublata querela per
quā puenit ad hereditatis petitiōez z ipsa petitiō sublata
videt. C. de inoffi. testa. sancimus. §. j. z sublato iure restitū
tonis q̄b puenit ad rescissoriā z ipsa rescissoria sublata vñ. ff.
de ac. z ob. in honorarijs. §. si cū rescisso. Itē in pignozati
cia sublato iure offerēdi p̄ quod puenit ad illa. C. d̄ p̄scrip.
xxx. ano. cū notissimi. z no. ff. de dā. infec. si finita. §. p̄terea
z q̄b dicit de debito iure nāe exponit. l. iure ciuili statuto p̄
sua dēte nāli cōiunctōe vt alio exponit. ff. d̄ v. sig. p̄nūciatio.
§. familie p̄ que t̄z By. q; de iuris rigore legitima diminui
possit z auferri p. l. municipalē. z si eqtas suadet p̄rium est
tamē in genē tradita q̄re rigor p̄ualet remittens in h̄ ad id
q̄b notauit. e. tit. possessor p̄ hac solutiōe bñ facē dec. Rainu
tius ad fi. **Prima** glo. ponit exempla. secūdo opponit
de q̄tuo iurib; z soluit distinguēdo z exemplificādo. ter
tio inducit ad q̄nē. In p̄ma glo. ibi. l. ij. dicit idē q̄b decr.
q̄b ad p̄sultationē. **In** p̄ma glo. ibi cōmissa hoc itellige
quo ad penā iuris de qua ibi loqur hoc dico p̄pter id q̄b
notauit eo. ti. lz casū. in glo. an penultima in p̄nci. z ibi ad ap
pellādū. Itē hic By. p̄ modū questōis z ibi boiez aufer
re. Itē dicit By. vñ dicebat Jo. mo. regulā p̄cedē vbi iuris
bñficiū s̄sistit indulto nec vltra p̄cedit. Itē nullo extrinsec
opāte dicebat enī ipse Jo. mo. h̄ac regulā fallere q̄n duo in
dulta p̄uidēt diuersis. q; tūc p̄uilegiū q̄b est potius est
tenēdū. ff. de mino. verū. In fi. ponit casuz q̄n minor p̄rit cū
filios fami. maiore : p̄ualet enī bñficiuz etatis senatuscōsulro
minus ergo ceder in bis digniori. ff. de iudi. l. p̄ miorē. ff. de
albo scri. l. ij. C. de aduo. di. iud. restitūēde in fi. s. de offi. le.
volētes de cōse. ec. vel alta. q; in dubijs. ad dec. sup q̄num
§. si vō duo responder. q; ibi est qd imputari posset ei q; re
cepit subdelegationē ex cuius mixtura impedit p̄cedē ap
pellatiōe remota. Itē q; ibi minus dignū erat adiunctuz
iuri cōmuni q̄b p̄mittit appellare ideo vincit dignius quod
nō adiunctū vinceret a digniori. fallit etiā regula s; euz in
p̄curfu diuersarū obligatiōnū in eadē p̄sona vt est p̄ncipa
lis z accessoria q; p̄uif accessoria. ff. d̄ fideiuf. gnāliter. Itē
fallit in casibus q̄bus q̄b p̄uaf iure suo sine culpa de quib;
etiā remittam infra eodem sine culpa.

Ec regula facit ad q̄nē satis vtilē
disputatā p̄ fratē Jaco
bū que sic p̄ponebat legatus cui spāliter papa
cōcessit vt auctoritate apostolica posset in quib;
monasterio sue legatiōis vnū monachum ponere. cuidā ea
dem auctoritate cōcessit vt reciperet in certo monasterio in
monachū z in fratē querit vtrum ānus p̄batiōis monaste
rio reseruet. **Inducēt** quattuor rōnes ad negatiuā. se
cūdo totidē ad p̄riū. tertio dabitur equa solutio cōcordās
p̄ria. **Et** q; non reseruet probat q; legatus gerit vice
pape de offi. le. c. j. z. c. q; translationē de p̄sump. mandata
z maxime in spāliter cōmissio vt hic p̄z de p̄ben. bi. q. sed si
papa pro illo scripsisset mōasteriū nō haberet annū cū non
liceat reprobare quē papa approbat imo sacrilegiū d̄ indi
gnū reputare quē p̄nceps elegit. xvij. q. iij. §. q; aūr. C. d̄ cri
mi. fa. l. ij. ergo nec habebit scribēte legato. cū enī papa ius
vnus tollere possit z alteri cōcedē. ix. q. iij. cūcta z. c. p̄ p̄nci
palē z. c. nūc vō z. c. cōquestus p̄cedēdo legato q̄b ibi mo
nachū ponē possit oēm p̄tātē monasterio abstulisse vñ cum
nil monasterijs reseruaerit facit de p̄uil. cū olim essemus.
Mer. Jo. an. d

CSecundo sic probat cu papa aliqd alicui concedit si concessio est qd ius coe valet qsi illud ius tollat qd non ignorat. C. de te. oiu. sed si scribit qd ius alicuius particulare quod ignorare pot no valet concessio nisi de illa fiat mentio de rescrip. constitutus vnde cu exceptio pbatiois sit exceptio iuris qua papa no ignorat concededo qd ponat monachū illā tollit etiā si no exprimat. hec pban. s. eo. d. li. costi. c. j. de bebit ergo recipi. nec poterit prouisiōis huius effectus impediri nisi crimen cu infamia opponeret de accu. accedens

Tertio sic constat monasteriū suo motu statim posse aliqū ad p̄fessionē recipe de regul. ad ap̄ficā z cod. li. eo. tit. p̄stitutionē. fortius hoc d̄z legato licere q superior est. facit de offi. le. dilectus. s. eo. li. de preben. si a sede. obediāt ergo monachi legato nisi ostēdant rationabilē cām no parēdi d̄ rescrip. si q̄n. rationabil' aut o3 qd sit d̄ extāti no de futuro: d̄ excep. pastoralis. de elec. vt circa z. c. pcurator futura eniz sūt icerta. xxiiij. q. iij. corripiaf. z d̄ incertis no iudicat ecclesia. xxij. di. erubescat. ergo si nil extās opponūt recipe illū tenēt.

Quarto ex cōtrario duo incōueniētia sequerēt p̄mū qd ex volūtate abbat̄is z monachoz penderet p̄as legati. imo z pape concessa legato q̄ id. s. de postu. bone. ij. ver. nec nocebat p̄ id ergo nec impediri d̄z nec differrī gratia facta legato. s. c. li. de of. del. si sup̄ ḡra. que etiā late itēpre tāda est. c. li. de p̄ben. si cui de do. z p̄tu. cū dilect'. z vt res valeat de. v. sig. abbate. z verba bēant effectū de cle. no res. relatū cū concoz. fm̄ incōueniēs qz p̄ eūdē modū in monasterijs hēntib' certū nūerū mōachozū si negligūt nūez implere isfra t̄ps̄ p̄cilij latera. inutiles esset superioris suppletio ex quo ex arbitrio monachoz p̄ p̄batōis ānu3 illa penderet q̄ id. ix. q. iij. cū simus in fi. z vide si qd in cle. scrip si de sup. ne. pla. c. vni. in gl. z in talibus. cōcludit ergo ānū p̄batōis monachis no dādū. nec obstat hec regula cū hoc fiat auctoritate pape per legatū z faciāt exempla h̄ notata

In p̄rimo p̄imo inducūt h̄ regula cū cōcoz. cui standuz vbi p̄rimo no exprimat vt hic not. nā vt qd quātū cūqz papa scribat p̄ beneficiādo rōnabiles defensiōes admittūtur ni si aperte appareat ipsius p̄ria volūtas de offi. dele. ex pte. ij. de eta. z quali. accepimus ergo z papa scribete reseruare tur ānu3: fortius vbi scribit legatus z talia que p̄iudicium alterius respiciūt vt no nocent illi vel illa itēpretamur stri cte dūmō aliqd cōferat z s3 ius cōe quātū fieri pōt hec patent p̄ ordinē. s. eo. li. de rescri. quāuis de ec. edifi. ad audiētiam de p̄uil. pastoralis. c. in his de rescri. cām que de p̄sue. cū dilectus de offi. or. l3. Item talia mādata que habēt nā3 litterarū beneficiāliū ambiciosa sunt z restringēda. s. e. li. de preben. quāuis alias dicemus ergo p̄ tales litteras vel mādatum ius cōe no tolli de quo in rescripto pape mentio scā no fuit de rescri. nonnulli de capel. mo. ex pte z sic ānus p̄batōis mōn. reseruaf.

Secundo sic pbat ex duabus obligatiōibus seruitutibus vel ipedimētis vna vel vno sublat̄ remanet reliquū p̄ p̄mum de do. z p̄tu. cū dilecti. fm̄. ff. de serui. vr. pte. si domus tua. z tertiu de vsu palij. ex tua. sed in creatiōe monachi duo p̄currūt electio spectans ad abbatem z cōuentū vel ad alterū. s. eo. li. de reg. c. vlt. z ius p̄bat̄ di p̄ annū vt in. c. ad ap̄ficā. l3. ergo monasteriū p̄iuef p̄mo iure no tamē secundo vt p̄ p̄dicta iura.

Tertio sic in gratia gnāliter facta legato duo notant̄ p̄mū qd subintel ligit si is p̄ quo legatus mandabit erit idoneus de p̄sump. dūdū de rescrip. cū adeo. Ista vero idoneitas patere no p̄t nisi p̄ p̄batōnē ergo fm̄ qz in ea non veniunt que cōcedēs verisimiliter no esset in spē cōcessurus isfra. e. in gnālī cū cōcoz. s3 verisimile no est qd papa velit monasterio auferre p̄batōnē monachi q̄ curiosus est circa monasteriozū getem. xvij. q. ij. quā sit. s3 p̄batōe denegata forte recipiet litigio sus plenus scandalia z discordijs q̄ seruozi dei cōtemplatiōnē z getem turbabit qd certū est papā nolle. cū ex eo per mittat etiā iā receptos ei3 z alibi collocari de regula. c. fi. de sta. mo. ea que post p̄nci. bñ facit de elec. venerabilē ver. nūqd enim.

Quarto alle. notabl' dec. sup̄ eo. de offi. de le. vbi p̄ mandatū factū delegato dato super qōe iuris p̄o

testandi qd ad presentationē vincentis ordinet ecclesiā no p̄iudicat illi ad quem spectat institutio sic in p̄posito non p̄iudicat monasterio cui cōpetit probatio: cōcludat ex p̄dictis monasterio cōpetere annū p̄batōis cui rei no obstitit mandatū legati q̄ mandauit illū recipi z monachi recipient put monachi recipi debēt. s. cū bñficio p̄batōis recipientis z recepti cuius p̄rium vt rephensibile fieri p̄hibet de regula. ad apostolicā in p̄nc. z in fi. z. xvij. q. j. consaldus vbi etiā innuit in regula beati Benedicti z constitutione Gregozij id esse p̄hibitū qd multū facit. Soluit qd beneficiū annalis p̄batōis reseruaf monasterio p̄ vltimo allegata n̄ tamē reseruaf illa volūtaria repulsiō que reseruare tur si legatus no scripsisset ad mandatū ergo legati illuz recipient ad qd alias no teneret z in hoc valet gratia legati z si p̄batūt legitimā repulsiōis cām quā p̄cipere potuerūt i ip̄o tēpe p̄batōis ipsuz repellere poterūt z sic ḡra satis cōfert z ius cōe no ledit. facit de cōsue. cum dilectus z p̄ hūc modum videbitur satisfactum esse contrarijs.

Infamibus lxxvij. dicitur. d̄ infamia iuris z

facti de qb' dicā super glo. j. hanc regulā intelligicū dignitatibus p̄icipare no debeāt i fames quacūqz infamia. C. de decur. l. infamia z. l. ne qd. de infamibus. l. infames persone. ff. d̄ postu. l. j. s. ait p̄tor. ij. ff. de iudi. cū p̄tor. s. no aut ad. l. iul. de vi p̄i. l. j. Et vt dicit no solū impedit perfici. s3 et remoueri facit a dignitatibus habitis. C. de decur. l. infamia. li. x. z d̄ dignita. l. iudices. li. xij. porte no pateant quasi no aperiantur no detur ingressus p̄ illas s3 obserētur eis. de sanguine ch̄risti dicit qd fidelibus aperuit prius obseratā ianuā paradisi de bap. maiores ver. caute: porta s3 deriuatores dicit a portando intus z ex. s3 oliz porte dicebant p̄prie ciuitatū quas olim edificare volētes in circuitu ducebāt aratrū per illud sic sulco designātes locū murozū. s3 vbi debebat esse porta suspēdebant aratrū ne terrā tangeret a q̄ portatiōe fuit dicta porta. s3 hodie latius accipit vt p3. s. eo. li. de cōse. ec. v. l. alta. c. vni. in fi. habem' ianuas vbi. s. z. xxij. q. iij. tres p̄sonas. fores. l. di. in capite. ostia de pe. di. j. importuna. valuas de spon. cōsultationi in p̄i. que oia p̄posito conuenirent.

Prima glos. ponit exempla remittit de infamia z dicit hic dignitatē large sumi. C. In p̄ma gl. ibi. l. vni. li. x. ibi d̄ qd infames no fungant̄ honorib' curialiū: tamē ciuiliū munerū vacationē no habēt. C. In gl. p̄ma ibi porro infamia d̄z. dicit hic infamia iuris irrogari p̄ sniaz his casibus qb' iure canēf dānatū esse infamē vt in dānato furti vi bo. rap. iniuriarū z de dolo malo z in casibus q̄ habent. ff. de his q̄ no. infra. l. j. Infamia v̄o facti opinione ledit apud bonos z graues qd diuersis modis cōtingit vt si qd dānēf actiōe descendēte ex delicto que iuris infamia no irroget vt in cōditiōe furtiua. ff. de act. z ob. l. cessat. iter dicto vñ vt qd de iur no infamat. ff. de vi z vi. ar. l. neq3. ista grauat̄ opinione. ff. d̄ obseq. l. honori z. l. parēs z. l. l3. Item si pater in testamento filiū increpauit vel iudex interloquēdo dixit aliqū male vite. C. de infra. interlocutio z. l. verbuz. circa hoc vide de or. cogni. c. ij. in fi. z qd ibi no. in vl. glo. z ibi arbiter eē cum arbitriū no sit dignitas cū nudā z simplicē cognitiōem habeat z nullā iurisdictionē. Idēz in ministerio pcuratoris qd no est dignitas sed onus vilissimū. C. de decur. si qd pcuratoriem libro. x. fm̄ d̄z.

Ac regula certū est qd opponi pōt infamia electo ad dignitatem h3 tñ opponēs illā p̄bare de testi. tā l̄ris de accu. accedēs. s3 oliz disputauī qōnē sic p̄p̄o

fitam electo in p̄latū opponunt defectus nāliū z etatis q̄ ritur qd probet. C. Quod p̄bare teneat opponēs p̄bato tribus rōibus copiosis. secū do totidē z talibus qd electus tertio qd vter q3 p̄ quattuor iura z duas gl. quarto circa p̄mum articulum ponat̄ tres opiniones circa secundum sex. oemum

dem soluan
C. p̄mū si
nam electi si
con. in aste. de
quomo o3 ep̄o
coactus o3
si. vt circa ad
libi non iurib
cū. de iur. r. z
vlt. n̄ no specia
r̄s p̄batōis re
Et qd' cōiter a
opponēs si no
in p̄nā p̄batō
de p̄mo defect
opponēs p̄ter
p̄mo opponit
fama vult succē
C. de lociō et
ponēs defectū et
q̄ p̄i p̄fessionē n
in p̄sentia z de
cōclat ad hoc p̄
etiā sic recipiēs t̄p̄
di de excep. p̄ia de
in excep. iudic. C.
ponēs q̄ n̄ d̄f vo
opponit cū tñ neg
vlt. p̄. actor de
remis in qd' neg
l3. de cōse. ad i
C. Tertio sp̄alter
h̄ntio p̄mū m
z p̄mū libere. ff. de
p̄mū legitimus q
n̄bz z p̄oli de d̄f
d̄ h̄nt. le. ex. t̄ps̄
n̄bz. vlt. de. d̄n.
r̄ms cū in possē
de dec. in octu r̄
tes t. c. a. mulis.
d̄ d̄leat p̄ p̄mū
v̄no q̄ infamia alle
millū n̄ purgād
n̄ que minis est
C. d̄ p̄mū sic argu
p̄mū vlt. electi
cōfirmat̄ q̄nī p̄t
n̄. cōfirmat̄ de d̄.
fa. minor. ff. de iur. ag.
offēdē canonice elec
d̄c. cū in cōris z. n̄
de q̄ps̄ cōfirmat̄ oī
bi. s3 p̄. vbi de tri
tum q̄o n̄o p̄mū
l̄mp̄ de r̄cti. frater
le maior dicit cā cog
fuit qd' ibi no. in p̄. p
er. l. minor. p̄. an
p̄mū le ḡmū z mat
p̄mū n̄cānt no p̄mū
p̄mū n̄i doc. p̄bet m
p̄mū p̄mū adulter
vlt. ergo ista tr
n̄bz. de r̄cti. c. mī.
l̄cū regaf factū ma
d̄mū vlt. onus p̄
p̄mū. C. de n̄. p̄.
m̄. q̄o ad p̄mū p̄
z. cōmū. p̄terū nec

demum soluam distinguendo et tria et opi. concordando.

Primū sic ostendit certū est quod opponens aliqd in personam electi si nō probat puniſ per decre. j. de elec. li. e. cui cōcor. in autē. de scil. epi. §. si qd aut ad ordinationē coll. ix. et quomō o3 epōs. §. si qd aut talis coll. j. item si propter illos obiectus d3 iurare se credē illos vōs eē et se posse pbare. e. ti. vt circa ad qd iuraret se credē posse pbare si pbādi on° sibi non icumberet: superflūū esset iuramentū q̄ iura eo. ti. c. ij. de iureiur. et si christus. Item cle. eo. ti. p̄stitutionē. ij. et vlt. rñ. nō specificantē debito mō defectus in penā ab ipso ruz pbatione repellit. que aut esset pena si pbare nō debēt

Ex q̄b° cōiter ad vtrūq3 defectū cōcludit q̄ ex quo puniſ opponens si nō pbat: si nō iurat se credere posse probare si in penā a pbatione repellit ergo pbare tenet. spāliter autē de primo defectu videt casus q̄ si sint le. latoz. vt. c. cam. i. et egparemus petenti hereditatē eū qui petit cōfirmari. sed si primo opponit illegitimitas ppria vel parentis ex cuius psona vult succedē opponēs pbat vt ibi: sic et p̄bet i cāu nro

Secūdo etiā d̄fectu v̄ casus de elec. dudū. i. vbi opponēs defectū etatis p̄positi sancti Georgij pbare d3 ita q̄ dicit p̄fessionē nō valeſ ex etatis defectu hoc pbare d3. e. ti. in p̄sentia et de regula. ad nostrā. p̄ bec ergo cōia et spālita cōcludit ad hāc partē.

Secūdo p̄ cōia ad vtrūq3 pbat etiā sic excipiens typum gerit actoris et hoc q̄ ad onus pbādi de excep. pia de resti. spo. frequēs. li. e. ff. e. l. quotiēs et. l. in exceptiōibus. C. e. l. j. ff. de excep. l. j. et. ij. fortius ergo opponens q̄ videt volūtarius de iud. exhibita et licz negatiue opponat cū tñ negatiua sit q̄litas illaz pbare tenet iuxta no. vj. q. vl. actor de elec. bone. i. ff. e. l. ij. et hoc p̄cipue in his terminis in q̄b° negatiua d̄soluit in affirmatiua de renunci. sup h de succel. ab ite. cū dilect. C. d̄ codicil. nec codicillos

Tertio spāliter ad p̄mū defectū inducit q̄ liberoruz cohabitatio p̄sumit matrimoniu potius q̄ cōcubinatu. ff. d̄ r̄itu nup. in libere. ff. de concubi. in cōcubinatu. et in dubio q̄ p̄sumit legitimus q̄ si sint le. trāsmisse. ff. de reg. iur. semp i dubijs et p̄zoli debet fauor p̄ quē iudicat legitima que non est q̄ si sint le. ex tenore et. c. perlatū dūmō fuerit seruata for ma dec. vlt. de. clan. despō. Item cū ponimus illū electū ponimus eū in possessiōe legitimitatis alias postulari debuisset de elec. innotuit et ponimus eum in sacris de eta. et q̄li. p̄ terea et. c. a multis. Itē sicut filiatio sic et eius q̄litas pbatur ab allegatē p̄z p̄mū de si. p̄sby. michael. fm eo. ti. c. ij. pl̄ video q̄ infamia illegitimitatis nō trāffert onus pbandi l3 trāfferat on° purgādi de pur. ca. accedēs m̄ro min° exceptio que minoris est efficacie vt probatur de accu. accedens.

Ad p̄riuz sic arguit petens p̄firmationē est actor et id petendo asserit electionē canonicā si igitur nō probat non cōfirmabit q̄ eni petit vt talis admitti d3 pbare se talē. xlij. di. quiescamus de cle. peregr. c. j. ij. et. iij. in extraua. Boni fa. iniuncte. ff. de li. ag. l. ff. qui sat. cog. l. si vō. §. j. cū ergo i asseritiōe canonicē electiōis includat legitimitas et etas de elec. cū in cūctis et. c. nihil est si vult p̄firmari. p̄bet illa duo de q̄bus cōfirmatori cōstare d3 vt ibi cōcor. ff. de trāfac. c. v3 bi. §. si p̄tor. vbi de tribus p̄stare d3 in transactione alimēto rum quo vno p̄termisso nō valet trāfactio cui p̄uenit quod scripsi de testi. fraternitatis in tertia q̄one etas eni illius q̄ se maiorē dicit cā cognita pbāda est. ff. de mino. de etate. et facit q̄ ibi no. in p̄n. pe. glo. et in gl. vlt. circa mediū et facit eo. ti. l. minor. xxv. anis. Itē vō dicēdo se canonicē electum dicit se legitimū et maiorē ergo et. cū eni hoies soluti et minores nascant nō p̄sumet electus natus ex cōiugibus neq3 maior nisi hoc p̄bet maxime cū de iure canonico potius vi deatur p̄sumi adulteriū q̄ matrimoniu. xxx. q. v. aliter et. c. nostrates ergo ista transferant onus pbandi de p̄scri. c. j. et no. vt ec. benefi. c. vni. ff. eo. ti. l. vt circa.

Secūdo arguit sic hic negat factū matrimoniu inter parētes et etas et negatiua trāffert onus pbādi et pbat hoc ipso q̄ non probat p̄rium. C. de nō nu. pecu. si ex cautōe et. l. asseueratio et maxi me q̄ quo ad p̄mum possit eē pbatio inpossibilia. f. q̄n parentes nec p̄xerūt nec cohabitauerūt ad inuicē nec forte nō

scit vicina q̄ fuerit alter parentum facit q̄ scripsi q̄ si. sint le. puenit. vide simile in defectu ordinis vel p̄fessionis quo mō enim pbare posset electū nō esse subdiaconū vel nō ex p̄resse p̄fessionem et facit q̄ no. Anno. de accu. sup bis. nec p̄t negari qn saltē negatio facit rē dubiā. C. q̄ ad libe. l. iij. certificet ergo electus hoc dubiū. ad hoc eni veniūt instructores de elec. cupiētes. §. ad hoc li. vj. et facit. §. de postul. bone. ij. ver. si aut illi. alias nō p̄firmabit de elec. innotuit et. c. cū vintof. et. c. nihil est in autē. quomō o3 opi. §. o3 et. §. se. col. j. sicut nec dat venia etatis nisi de etate viginti ānoz in mare et pbitate morū et ai fiat fides. C. de bis q̄ ve. eta. l. ij. sic et cū petit carboniana bonorū possessio pbari d3 matrimoniu i dubitatū. C. de car. edic. l. fi.

Tertio inducit dec. si forte de elec. li. eo. vbi si opponit euidens defectus q̄ electū s̄bijcitur examini ergo ipse pbat opponēti. f. p̄ examē cui se submittit pbando se carere defectu. sic ergo p̄bet in hoc cāu pbando legitimitatē et etatē facit ad p̄mū q̄ si sint le. p̄ tu. as. ad fm de resti. in inte. c. cōstitutus. C. de probatōibus. l. cum te. C. de resti. in inte. si cū minorē sic q̄ se excusat ex defectu etatis illū probat. C. quādo prouo. nō est ne. si pater ap tuis. ij. q. vj. §. diffinitua ver. si propter ex bis et.

Tertio arguit q̄ vterq3 probet p. l. cū de etate. ff. de p̄ba. facit de renūci. sup hoc. §. de proba. ex litteris de test. cū tu. et q̄ no. quod me. cau. c. j. in fi. pe. glo. et de resti. in integ. cū ex litteris in glo. l3 q̄re.

Ad euidentiā solutiōis de his defectibus tractādo diuisim est sciendū q̄ p̄mus articulus hic fuit disputatus p̄ Lagonem casū. bonoñ. et p̄ Octauan tum de flozētia et circa illū notanda est triplex opinio quia Jo. vj. q. vl. actor. Berh. in dec. bone. guillelmus in spe. eo. ti. §. j. v̄ficu. restat tractādo de negatiua q̄litas dicit q̄ ne gans aliquid legitimū d3 hoc pbare. hoc idē t3 Archi. d̄ elec. si forte li. eo. quo ad terminos electi de quo tractamus et ibi allegat no. p̄ Anno. de do. et cōtu. cū olim et. c. sup bis. Item speculator et in dec. vt circa de elec. t3 q̄ ex quo in iudicio petit p̄firmatio et fama est q̄ electus nō sit legitimus ipse corā cōfirmatore q̄ procedit ex officio probabit se legitimū ad hoc facit q̄ scripsi post host. de p̄sbytero nō bap. veniens in fi. quod no. Guil. in spe. de spon. in fi.

Secūda opinio fuit Jo. de agusell. de cesena quā nota. Guil. in p̄e. decr. vt circa. et archi. lxxvij. dif. p̄sbyter et oc tauatus hoc tenuit in disputatōe predicta q̄ petēs cōfirmationē probat altera parte negatē nisi sit in possessione filiationis legitime. C. eo. ti. neq3 et. l. nō nudis. ff. eo. quidā. et facit ad hoc de sen. exco. si iudex li. eo. ad id q̄ dicit excipientem probare respondent id verū in his que asserit nō in his que negat facit q̄ no. in. l. in exceptiōibus. ff. eo. titu. f. de excep. et non numerate pecunie et nō numerate dotis.

Tertia opi. fuit lagonis in questione p̄dicte dicentis q̄ neutro probate cōfirmator inquit in loco cōuersatiōis et si inueniat illum in possessione filiationis legitime p̄firmabit alias nō cōfirmabit. formabat tamē ipse q̄one in electo ad simplex beneficiū. item sciēdū q̄ quo ad fm articulū multū fuit opinio vna Jo. et la. lxxvij. di. p̄sbyter. q̄ agens p̄bet etatē cui cōcor. azo. in sum. de p̄ba. in fi. et Hosti. eo. tit. §. si. ver. viij. vbi tenet q̄ asserēs se maiorē vt a tutela libere tur vel vt tanquā maior admittat vel qui dicit se minorē vt restituat pbare d3 et si tutores dicit finitā tutelā et minor negat tutores pbat cui etiā accedit opinio dicentiū q̄ qui petit se admitti vt talē p̄bet se talē. Secunda fuit opinio Guil. qui cōsulit in spe. de actore in prin. q̄ negatiue proponit exceptio etatis. f. nego vel nō credo te maiorē et est simile quod no. de p̄cur. c. j. hoc dicit nisi p̄ aspectū appareat minor q̄ tunc secure ponat affirmatiue. scilz tu eo minor.

Tertia opinio sic distinguit aut vnus proponit affirmatiue et alius negatiue et tūc affirmans probet aut vterq3 affirmatiue et tūc p̄bet actor. aut vterq3 negatiue et tūc probet etiā actor. sed glo. in p̄e. l. de etate vult q̄ quādo vterq3 proponit negatiue p̄sumat minor. Jo. d̄ deo simpliciter dicebat q̄ implicita probat a negante. Bonaguideo dicebat obtētū vt no. archi. de rescrip. si eo tpe li. eo. q̄ is q̄ dicit quē nō

Ad. Jo. an. d ij

sequenti de heredi. in situ. ex facto. §. ex eo.

Trigesimo quinto non respicit illa de quibus spaliiter est iure cautum. ff. de penis. sanctio. de ver. ob. doli.

Trigesimo sexto artat ad illa que comode fieri possunt. ff. de v. sign. l. nepos. **T**rigesimo septimo artat ne se extendat ad alterius incommodum. ff. ne qd in loco publico. l. ij. §. si qd a principe. et de consue. cu. oliz. **T**rigesimo octavo ne ius comune ledat si aliter potest effectus haberi. §. de puil. in his et c. pastoralis. et ro redditur. §. de consue. cu. dilectus. C. de sta. et ima. l. si. de iure in su. l. j. in si. d. ex cu. tu. l. §. et milites. ij. rñ. §. eo. li. de puil. vt aplice et ff. de ali. le. l. alimeta. §. basilice et de le. iij. heres. §. j. **T**rigesimo nono artat ne contineat id quod incipit esse in quibus. §. de deci. suggestu. ff. de vul. et pupil. sub. l. ex facto. §. j. **T**rigesimo artat ne comprehendat prate privilegialiter concessas. ff. de offi. eius cui ma. est iur. l. i. rñ. et de hoc dat exemplum quod vide. §. eo. generi sup. gl.

Trigesimo primo artat vt nil videat fieri in iudicium commissionis facte per quod ipa attenuet. ff. de dona. filiulsa. ff. de offi. pcur. ce. l. j. §. j. **T**rigesimo secundo ne spaliiter prohibita comprehendat. C. d. calu. l. fallaciter. ff. d. ritu nup. quaquam

Trigesimo tertio non comprehendat casus captiosus. C. de fer. l. ij. ff. de trasac. cu. aqliana. **T**rigesimo quarto artat acceptilatio. ff. de sui. si cui v. veru. ff. d. op. le. l. apd. auidiu

Trigesimo quinto electioe qua quandoque necesse est fieri. §. eo. li. de elec. vt quis duas de postu. c. vnico in fi.

Trigesimo sexto propter effectum littere que spaliis lz lre sint generales. §. de offi. deleg. ex pte. **T**rigesimo septimo vt euitet infinitas. ff. de verb. obli. eum qui kalendis.

Trigesimo octavo vt onus graue vitet arg. ff. de leg. iij. fideicomissa. §. si quis. x. **T**rigesimo nono pñitioe rpiis

C. de inge. ma. diffamari. ff. de op. le. l. mancipioz et bis casibus gnalitas pzie dicit perimi non artari sicut solutione. ff. de leg. j. cu. incert. **T**rigesimo propter loquentis pñitioe. ff. de usufruc. le. l. sempromio. §. si. de leg. j. si seruus pluriu. §. vl.

Trigesimo primo propter concessioez speciei de genere alteri factam. ff. de manu. vin. si peculiu de adime. le. l. qui homine de leg. iij. vxoz. §. felicissimo. et ratio ar. istoz. qd intelligit in alio si exprimat ampli non intelligit. ff. de heredi. instit. l. quoties. §. si seruus. et sic loquit. §. de rescrip. pastoralis.

Trigesimo secundo artat ne claues ecclesie vilipendant de puil. vt privilegia. §. illud.

Trigesimo tertio ne genº comprehendat quod alter possidet. §. de puileg. dudum. si eni illud comprehendere possidetens a possessione remoueret ea non cognita qd esse non dz. §. de symo. querela.

Trigesimo quarto non comprehendat id sup quo lis pender. §. vt lit. pen. c. fi. de testi. caz. ij.

Trigesimo quinto ne comprehendat psona loquentez nec illa que pari iure gaudet. ff. de sena. l. j. C. de solu. iquisitio. ff. de ex cu. tuto. l. administratores in fi.

Trigesimo sexto artat qñ genus bz vnum solu indiuidu. qz tunc perinde est ac si in specie dictu esset. vnde filius hieronymi est indiuidu si sit sibi vnu filº facit. ff. de liber. et post. l. no minatis ex qud cocludit qz sicut esset inutilis ipetratio cum ipetraret bñficiu uiuent. §. de cõces. pben. c. ij. sic est inutilis si ille ad cuius collatione impetrat habeat vnum solu et dicit sic scripsisse clem. iij. in facto ppositure sancte marie de brugis p impetrate dignitate in genere cu ibi esset vnica et ppter ppositionez in que erat in lris. et vide qz hic ponit notatu in cle. de pben. c. j. in glo. de isto. Itē talia rescripta ambrosia restringunt ita qz vnum solu indiuidu. cu in illis. etia si non sint ibi dignitates sine cura et soluit pñitio de deci. ei cui eo. ti. vt ibi dixi sup verbo qz possit. Item ppter id non comprehenditur in rescriptis electio nisi exprimat vt pre. decre. cum in illis. §. j. quasi vniuersitate vel pluralitate papa gnare non intendit et qd sup hoc hic dixi ibi scripsi sup glo. electio. recitatur etia hic de verbo beneficia et de ipsoz pluralitate quo scdm diuersas materia pñiam interpretatione recipiunt id qd scripsi supra eod. li. de sen. excõ. si ciuitas sup verbo latiore.

Trigesimo septimo verbu gnale artatur ne graz ad

ficiat gratie de pma mentioe non facta dicens qz si hoc e in casu spali supra eo. li. de si. presby. c. ij. magis hoc erit in genere p qd colligit qz legitimatus p dispensatione non est id e ac si non indignisset dispensatione lz sit ar. §. ff. de edil. edic. l. qd ita et l. di. ferru. §. vt dicit legitimatus non est legitimus nec plene curatus. sed quo ad qd tm. s. quo ad concessus supra de si. presby. c. j. et faciunt hec ad ea que scripsi. c. ti. c. ij. super v. verisimile. **T**rigesimo octavo artat vt concessum in genere aliud ius conceditis non ledat ar. ff. de sui. vt. pre. si domus. et est ro qz duobº habitis vno concessio aliud non ledo nisi expresse hoc agat vt. d. l. si domus. **T**rigesimo nono artat ne id qd prius sit comprehendat. ff. de pub. et vec. l. cesar. et de conditio. et demõ. l. ij. **T**rigesimo artat ptestatio. ff. de acq. here. p here. §. j. et sumpta hinc occasione ponit hic prolixu tractatu de ptestatioe que qz vtilis est non omittat et qz potius vt dixi nome bz tractatus qua gl. illu non decidat vel decurtabo. §. vt sui laborio honore ferat ipius verba ad littera ponenda scriptori committat. pmitto tm quod Ain. in dec. de elec. cumana sic dicebat. qz ptestatio qñqz interponit a superiore qñqz a litigante qñqz a iudice qñqz a pñentibus qñqz a testatore et eius vba hic non profere quoz que ad littera posuit archi. xvij. di. c. vbi vide lz Jo. mo. aliter loquens dicit videndu qd sit ptestatio: que sit p testationu diuisio. Et notadu qz iura d ptestatione tractantia nomina infra scripta sinonima reputat hoc est id e signifi cantia. l. ptestatio cõtestatio testatio attestatio detestatio put accipitur p valde testari vel delectari secus si accipiat pro execrari et abominari et has acceptioes bz hoc verbuz detestari vt dicit hugutio. hec pban. ff. de no. ope. nuci. de pupillo. §. si quis ptozi et de admi. tu. scire o. §. scire. C. de arbi. l. pe. §. si at. C. de bis q p me. iudi. no ap. l. ij. et §. de ap. c. fi. et §. de elec. cumana et ff. de ver. sig. si detestatio. similiter denunciatio pro testatioe accipit. na qz ab aliquibus appellat denunciatio. C. de rescin. ven. si maior et ff. ad trebel. l. heres. alibi testatio di. ff. de bis que in frau. cre. ait ptoz. §. figo particeps et ff. quod vi aut claz. l. j. §. §. et si qz p testatione et dicta. l. de pupillo. §. si qz ipi. vbi pro eode vtruzqz vocabulu ponit. est aut ptestatio clamosa denunciatio ad cautelam p tectionis denunciatu inuenta. et qz ptestatio sit clamatio die Papias et probat. §. de pferi. sanctoru. et etia denunciatio cum testatioe. ff. de v. signi. subsignatu. §. detestari et l. se. et l. plebs. §. j. et testatio id e qz indicu seu nota qua propalatur intentio testantis vt dicit papias. et est etia ptestatio cautela ptegens protestantes vt ff. de admi. tu. l. qda dece dens. ibi nemo huiusmodi cautionibus et ff. nau. ca. sta. l. fi. §. id e si pcederat. nam ptestari vt ait Papias est denunciare manifeste cauenda hoc est ad cautelam ptestatis eteniz p ptestatione protestans cauere sibi intendit put h oia ex diuisione ptestationu apparebut. **T**rigesimo octavo alia inutilis et illa est spernanda. C. de rescin. ven. si maior vtputa qz non interest pstantis. reddid etia in alijs causis inutilis vt infra liquebit et not. xvij. di. diaconus et §. eo. li. de elec. vt quis. Alia expediens. et hec voluntaria a doctoribus appellatur. C. de pscrip. lon. rem. emptoz. et c. d. excepti. pscriptioe. et l. sigde. et sicut ptestato est voluntaria si actor ptestet sup pbatioe replicatioe proponende. na ita actor post publicatione attestationum sup exceptioe rei habitaru pot replicatioe pbare sine aliqua ptestatioe pmissa sicut et reus exceptioe sibi copetente post fundata intentione actoris vt dicta. l. si quide et §. de cog. spiri. c. fi. et no. §. de testi. c. de testibus et de pba. iuravit. et facit qz replicatio pot post pbari. §. de pscrip. c. auditis. et hoc est indubitatu vbi pbatio peteret fieri p instra vel p pfectione ar. §. de si. instru. cuz dilectus. i. rñ. et no. C. de pba. aut. qz semel que est in auten. b testi. §. illud tamē et ibi no. et idem si peteret fieri pbatio p testes p iura pmissa. sed p pmissa no. C. de pba. l. exceptio nem ar. dicte auten. Sed hic est casus diuersus. ibi eni itelligit qñ ille id e qz testes pduc post testificata didicita vult ad huc probatione p testes sup eode inducere quo casu non pot et est ratio qz est psumptio quod vellet malignari et supplet

Der. Jo. an.

d iij

pbatione diminuta. sed in proposito ille cuius attestatioes
 sunt publicate non produxit sed aliter sup nouo facto. f. ali
 cuius exceptio vel replicatio ppetis sup qua nodu sut
 testes pducti q no est inhibitum argumeto iuriu pdictoz.
C Glo. tamé dicte auté. q semel. inuit trium sup verbo di
 dicitur z in dco. §. illud. sz dic q in. d. §. illud. h non colligit.
 sed inuit ibidé qd ille q testes pduxit z testificata didicerit
 vel qz vidit seu qz p disputatione aduersarij liquet testifica
 ta no tenere qz forte pbauit testes pductos esse excoicatos
 non admittit ad pbandū p testes. tuc enim actor denuo no
 admittit ad probandū p testes qz est qd tuc imputandum
 est actori q sibi diligéter no prospexit z eo casu dicta gl. eet
 itelligenda alias no cōtinet veritatē z de h no. de bere. c. fi.
 • **Alia** siqdem est protestatio necessaria z bec sine pūdi
 cio non est cōmittēda z bec dī necessaria no necessitate pci
 sa sz necessitate que est iuris sui conseruatiua sic accipit ne.
 cessitas. ff. de separa. l. vlt. C. d bo. auc. iudicis pos. l. ij. z bec
 protestatio est multiplex. nā quedā est ad iuris protestatis
 cōseruationē vt si ego electus seu opponēs astrictus cōsti
 tutioe cupientes. seu cōstitutione statuimus. no obseruo ip
 sas pstitutiones ius meū amitto vt per penā cōstitutionis
 cupientes. vel qz experiri in curia no potero vt p pstitutionē
 statuimus dictis casib⁹ infra tpa dictaz pstitutionū facere ob
 beo put cōstitutiones iniungunt vt ius meū cōseruez qd si
 no possim habeo ptestari exprimēdo genus impotentie vt
 pote qz ad papā non pōt haberi ingressus. alia est ad iuris
 creandi aduersario impeditionē. ff. d no. ope. nūci. de pupil
 lo. §. si quis ipi. C. de no nu. pe. in p̄ctibus. §. in omī. z. C. de
 an. ex. vt perfectius alia est ad dubij qd in posterū oriri pos
 set remotionē. vnde qnūqz vnū factū vno mō specificatur
 pōt obesse z alio no obesse vt. ff. de acqui. heredi. l. p bere
 de. l. ij. rñ. ff. de reli. z sump. fu. at si qz. §. h iter dū z. §. plenā
 z no. vij. q. j. pontifices. §. hoc li. d homici. p̄ctis z vt sit ad
 vnū dicē vbiqz aliqd p̄t itelligi duplr vt i rñsiōe scā nar
 ratōi actoris q pōt fieri aio litē ptestati seu aio iudicē istrū
 endi ibidē est necessaria protestatio. Est etiā aliud exēplū
 ff. de neg. gest. nēsenius z. §. de reg. cōsulti z. ff. quozū le. l. i.
 §. qz aut z. ff. de concubi. in cōcubinatu. Alia est ad facti qd
 protestanti possit esse p̄iudiciale reprobationē seu impu
 gnationē z bec casus plurimos cōprehendit. §. de testi. pre
 sentim z. C. de filiis. z queadmodū pater pro eis teneat. l.
 i. z. ij. li. x. z. §. de offi. dele. cū olim. i. z. ff. de tribu. l. j. §. scien
 tiam z. §. de resti. in inte. c. ij. de appel. cuz cām z. C. de erro.
 aduo. l. j. Alia est ad acquirēdū. C. de epi. au. auten. si libe
 ri. alia ad malā fidē conuincendā. C. de rei ven. l. si fundum.
 alia ad penam vitandam. C. de iure empbi. l. ij. in p̄ni.
Alis que sit protestationum diuisio videamus cui faci
 enda sit. ptestatio seu corā quo. in quo articulo sic est distin
 guendū. aut protestans no hz aduersarium in eo sup quo p
 testat tuc sufficit qz docere possit esse protestatū. ff. de reli. z
 sump. fu. at si qz. §. pleriqz. aut hz aduersantē z hoc duplr
 aut principalē aut no principalē z supest necesse qz fiat p
 testatio corā illo cuius factuz principaliter p protestatioez
 impugnat verbī gratia iudex facit aliqd z licet sit cōmodū
 partis artamen coram ipso est faciēda ptestatio. §. de offi.
 or. pastoralis. §. fi. z est rō qz principaliter volo rescindē fa
 ctum iudicis sicut si appellauī ad superiōrē pars me no gra
 uauit sed iudex a quo appellauī de cuius iniquitate detegē
 da in iudicio appellatiōis agere habeo z bec est ratio qua
 re iura volunt appellari corā iudice no coram parte lz iudi
 catum sit ad cōmodū partis in auten. de ap. in prin. col. iij.
 ff. de ap. cū quidā. C. de ap. eos in fi. z hoc est vep vbi copia
 pōt haberi iudicis alias sufficit protestari put habetur. §.
 de ap. si iustus. z est omnino simile in dicto. c. pastoralis z. C.
 de filiis. l. j. z. ij. sed vbi pars est principalior corā ipsa est
 faciēda protestatio in auten. de tem. no sol. do. §. cōtestatio
 nem col. vij. z. C. de epi. au. l. si presens. z dicta. l. in p̄ctibus
 Item rō cōmunis ad oia p̄missa est euidentis qz cū prote
 stans ptestat ad sui cōmodū z alterius incōmodū esset mi
 quum qz pars grauares p id qd in eius noticiāz no venissz.

ff. que sen. sine ap. rescin. l. j. §. Item cū ex edicto. ex quo enī
 ius meū seruare volo z ius alterius infringere illi debeo de
 nunciare. ff. de no. ope. nū. de pupillo. §. denūciationē alias
 ignorantia obligare quod esse no dz. C. de tab. exbi. l. gnā
 li. l. i. z. z bec sunt vera vbi habet copia illozum. §. quos pro
 testationes sunt alioqui seruet forma iuriū vt pfectius. pa
 storalis. z si p̄sens. vbi tamē p̄testoz ad dubium remouēdū
 quod oriri possit ex facto meo vel gestu hoc declarare ē in
 me solo z sufficit si p̄testoz z exprimo mentē meā vbiqz
 vt. d. l. pro herede. z. l. at si qz. §. pleriqz. **Sed** querit an
 sufficiat protestari corāz pcuratore vbi hēri no possit copia
 domini z dic qz no. ff. de peti. bere. Item veniūt. §. petita. vi
 de cle. de elec. cām in prin. z qd ibi no. sz sicut in citatōe ē or
 do tenēdus q tradit. §. de do. z. p̄tu. cāz que. ff. de dam. ifec.
 l. iij. §. p̄tor. ff. ex q. ca. in pos. ea. hoc aut. §. j. z sicut ordo iste
 reperit in appellatōe emittēda vt est p̄missuz sic dicā in pro
 testatiōe vt fiat dño si inueniat. ff. quod vi aut clam. l. aut q
 aliter. §. z si forte. aliogn pcuratori alias corā publicis p
 sonis fm formā. l. si p̄sens z iuriū predictoz. **Sed** qz nūcia
 tio facta pcuratori obsit dño est ar. ff. de no. ope. nū. de pu
 pillio. §. nūciare z. §. se. So. ibi est denūciatio potius facta
 rei qz p̄sone. sz bec p protestationē factam p̄sone impugnā
 tur z ob hoc p̄cisiōz requirit denūciatio hic qz ibi.
Sed quero habeo protestari §. feminā vel ciuitatez nū
 quid sufficit protestari coram marito vel curatore reipubli
 ce. rñdeo qz sic. ff. qd vi aut clā aut qz. §. h z. §. c. se.
Subsequēter querit quādo faciēda sit ptestatio quo
 casu distingo aut p̄testoz sup facto qd est mihi p̄stanti
 oio liberū vsqz ad certū tps infra qd ille §. que protestat no
 est in acqrendo ex se sed sola desidia p̄stantis in tpe statu
 to negligētis z tuc oi parte dicti tps est mihi liberū prote
 stari vt in filia religionē intrāte. xx. q. ij. puella z. C. de bis q
 me. iu. no ap. l. ij. z. C. d no nu. pec. in p̄ctib⁹. §. fi. aut p̄testoz
 sup facto in quo habeo certū illud tamē no est liberū vt p̄
 uo. sz aduersarius iuuat nedū ex negligentia protestari de
 finentis sz facto suo qz est in p̄scribendo vt in multis iurib⁹
 §. positis quo casu possuz protestari vsqz ad cōsumatam le
 sionē. xvj. q. ij. §. potest. vbi infra cōstituta tempora. f. p̄scrip
 tionis caueā tamē ne me nimis artē qz illud soluz tps mihi
 supererit quod remanebit a die protestatiōis vsqz ad diē cō
 summate lesionis si no fuisset protestatus ar. ff. de mino. l.
 vlt. aut no est certū tempus a iure limitatū infra qd protesta
 ri debeam z tuc protinus habeo protestari. ex quo enī scio
 ex facto §. quod p̄testoz posse mihi parari p̄iudiciuz statū
 habeo p̄testari. ff. ad mace. l. filiisfamī. §. de offi. dele. cū oli
 j. xxij. q. j. pueri z. q. iij. c. tribus z. xxij. q. ij. mulier. z hoc
 est verum siue protestatio interponat ad impugnationē vt
 testis facti vt in iuribus pdictis. aut super facto meo vt si
 funus patris mei certa die feci z creditores hereditarij per
 hoc dicerent me imiscuisse hereditati paterne z dicerēz me
 protestatū post dictam diē bec protestatio me no releua
 ret cū iam forte esset ius aduersariis acqsitum. argumē. §. d
 testibus presentū. illa enī que habent releuare factū debēt
 inesse in cōtinenti. argumē. C. d donationib⁹ que sub modo
 perfecta. z. C. de pactis petens. z intellige cōfestim vt. ff. ad
 tertulia. l. ij. §. confestim. **Sed** quero appellauī absente
 aduersario meo in causa beneficiāli. z fui protestatus de ap
 pellatione huiusmodi appellato denunciāda z cū possim i
 fra mensē sibi denunciare post denunciāui eidē an valeat
 talis denunciatio. **Ad** idetuz quod no qz tenetur ad fa
 ctum illud implere hz infra tempus arbitrio boni viri mode
 randū. ff. de verborū obligatio. cōtinuus. §. cū ita. z si no fe
 cerit infra dictū tempus faciēdo postea no facit quod p
 misit vt a promissione liberet. ff. de verbo. obli. si insula igif
 iste appellans z protestans z denūcians vt p̄mittit tali ob
 nunciatiōe no iuuat. So. cōstitutio statuim⁹. §. h li. de elec.
 loqtuz in appellatiōe denūciata alias dicta p̄stitutio no ar
 taret appellantē z alios quozum interest ad iter arripiedū
 vt ibidem habet z est ratio vbi est citatio hominis certū est
 ad hoc quod liget o3 quod sit facta. ff. d iudi. si quis postea
 §. de offic.

de offi. dele.
 constitutione
 nunciata nā a
 vt dicta cōstit
 stitutionis nisi
 lano p̄dictis
 quod fū
 amputada. C.
 appellatio in b
 contra hē. §. igif
 cōstitutionis no
 suspensionem in
 nis p̄dicte no
 lationis sed deu
 tate dicte deuolu
 tur p denūciatō
 lationē cū aliq
 illantiam in fi
 ita loqtuz in actu
 postio est factū a
 ad quo ad deuolu
 fuit deuolūtiōis
 p̄lationis interp
 etiā in actu no iu
 ap. ante dōdic en
 p̄lationis p̄loq
 ita cū infra b̄iē
 cō. §. de ap. ex
 p̄lationis z iō
 p̄ceptio cōtra
 nōtentiē in qua
 lano z aliud vt ex
 latio si appella
 cōpū ē deuolūtiō
 nūda ad effectū
 (ne vocat. ergo
 fru z p̄o frustra
 h̄p. z destructio
 nē. arg. ff. de ex
 appellatū z appē
 no impetrat infra
 b̄iō protestat vt
 h̄tuz vbi negligēt
 captes. negociū
 et̄nolūtiōni p̄el
 impetrat post p̄
 p̄testatōe deuo
 quod v̄negociū a
 latio no tractari z
 uolūtiō iura sp̄alia
 aut. de no aliq. qz
 de elec. in glo. qz erg
 vel exp̄p̄tō q̄b̄oz z h
 nem p̄notat. §. hoc
 monachus appellans
 z cū possit infra mensē
 ut ante denūciatō
 nē z b̄iō h̄. ita qz
 letemus alstringit
 nū. §. d̄ic. p̄. ar. §. de
 p̄dicte q̄ leuāz re
 §. p̄notat. Item vt
 appellatiōni sic fi
 uolūtiō simplr q
 h̄tuz cōtus qz p̄
 h̄tuz casu art. 03
 h̄tuzus occurrē
 z h̄tuz in eo sit p̄
 de elec. in p̄. ff. de
 cōstitutionis cupiē

§. de offi. dele. gratū z. §. de fo. cōpe. proposuisti. sic in dicta
constitutione statuimus. o3 qd sit talis appellatō citans de-
nunciata. nā appellatō non citat. sed appellatio denunciat
vt dicta cōstitutione z ita appellans nō est in casu dicte cō-
stitutionis nisi post denunciationē. ¶ Sed oppono appel-
lans predictus vt premititur tenet ad factuz z tale factum
quod summa ope exerceri d3. z in quo dilutionū materia ē
amputāda. C. de tē. ap. l. ij. in prin. z. l. h. §. illud. z presentū
appellatio in beneficiis celeritatē desiderat. §. de do. z
contu. finē. Igitur predicta omittens appellās beneficio dicte
cōstitutionis nō gaudebit. Sed dic qd hec nō inducūt pre-
scriptionem in dicta appellacione sed in forma constitutio-
nis predictae nō seruata que nō punit in prescriptiōe appel-
lationis sed deuolutiōis vt in curia nō tractet. z ideo cū ac-
tus dicte deuolutiōis inchoatus per appellacionē complea-
tur p denūciationē nihil videret actum quo ad factū deuo-
lutionē cū aliquid superest ad agendū. argu. C. ad sil. l. cū
sillaniam in fi. ex quo respondeo ad argumētū. nā. §. cū
ita loquit in actu in se completo si factū sequeret. sed in pro-
posito est factū appellatiōis quo cōpleto adhuc restat ali-
ud quo ad deuolutiōis effectū sicut denūciatio que per-
ficit deuolutiōis actū vnde hic nō agit de prescriptiōe ap-
pellationis interponende que infra decē dies d3 interponi.
etiā ab actu nō iudiciali vt. §. hoc li. de ap. cōcertationi. C. d
ap. autē. hodie autē. de ap. in pn. coll. iij. nec interposite ap-
pellationis psequēde que d3 prosequi infra anū. aut ex iu-
sta causa infra biennium z quādoq3 vltra. ij. q. vj. §. tempus z
.c. se. z. §. de ap. ex ratione. s3 dūtaxat h agit de prescriptiōe
deuolutiōis z iō si nō est pscriptū primo secūdo nec tertio
prescriptio cōtra deuolutiōem nō currit ante appellacionē
deuolūtē in qua duo requirunt vñ vt exordū vt appel-
latio. z aliud vt exordij cōplētū vt denūciatio vt predicti
sed si nō sit appellatū nec psecutū vt primo casu z scōdo p
scriptū ē deuolutiō q3 seqt nō ē appellatū: vñ appellatio ē
reducta ad effectū nō appellatiōis. §. h. li. de ap. romana. §.
si vero vocat. ergo talis appellatio nō deuoluit q3 toto fru-
strato z ps frustratur. argu. ff. de ex. rei iudi. si quis cū totuz
in pn. z destructis primis impossibile est aliqd aliorū rema-
nere. arg. ff. de ex. rei iudi. egi. ex qb3 cōcludit qd ex quo est
appellatū z appellatio denunciata que iam citat z auditor
nō impetrat infra tempora dicte cōstitutionis statuimus aut
ibi nō protestat vt est moris agere volens. aut si semel pre-
statur vbi negligētia protestadi impingit. vt. §. hoc li. de ele.
cupiētes. negociū nō est deuolutū in curia tractandū. sed
est deuolutiōi prescriptū nō prosecutioni appellatiōis qn
impetrari possit per audientia pncipis. nec est mirū si leui-
prescribat dicte deuolutiōi que est p ius cōmune q3 iuri cōi
quod vult negociū appellatiōis in cōsistorio pncipis regu-
lariter nō tractari z res leuiter ad suā nāz reuertit z leuius
tollunt iura specialia q3 cōmunia. ff. de pac. l. si vn3. §. pact
autē. de nō alie. §. q3 vero verisimile. vide qb3 no. in cle. cām
de elec. in glo. qd ergo. ¶ Sed qd in ecclesijs regularib3
vel episcopalijs z superioribus vbi q3 artat ad comparatio-
nem psonalē. §. hoc li. de elec. cupiētes. sicut vidi qd qdam
monachus appellauit p electū sui monasterij exis in curia
z cū posset infra mensem denūciare septimo mense denūcia-
uit z ante denūciationē z appellacionē electus fuit p firma-
tus z bñdict3 ita qd nihil restabat explēdū in electo nūqd il-
le electus astringit dicte cōstitutionē. vñ qd sic. ar. dictozū iu-
riū. s3 dic p. ar. §. de ap. cōstitutis. ¶ Item pone casum in
pdictore q leuius repellit q3 cōpetitor. ff. de decur. gnāliter
§. spurius. Item vt est predictū citius pscribit deuolutiōi
qd appellatiōi sic facilius pscribit deuolutiōi psonali q3
deuolutiōi simplr q3 in casu pstitutiōis cupiētes. fortius ar-
tatur electus q3 p pstitutiōē statuimus. z ideo appellans
in vno casu arti3 d3 artari cū in vno cāu maius sit piculuz z
ideo citius occurrēdū cū hmōi negociū celeritatē dñderet
z dilatio in eo sit piculosa. ff. de carbo. edic. l. j. §. j. §. hoc lib.
de elec. vbi in pn. ff. de dam. infec. l. j. z hec liquet ex mente
cōstitutionis cupiētes. artatis cōsistr appellatū z appella-

tum ad veniēduz q3 cito cōmode poterūt. z p cōsequēs ad
illa per que ad hoc deuenit. ff. de iu. o. iu. l. ij. sicut est denun-
ciare appellacionē. nam esset in potestate appellantis nō d
nūciantis cito quādo vellet astringere ad veniēdū ad cu-
rias personaliter p denūciationē suā appellatū. Sed diceo
idem incōueniens in primo casu. So. iam dictū est grauior
est secūdo casus primo z durius est statū perdere in secun-
do casu q3 in primo. Sed obijcitur: cōmodū est appellanti
quanto tardius sibi denūciatur q3 expeditius est appella-
to tarde habere bziaz q3 cito ergo appellatus de eo quod
bz cōmodū culpam nō pōt impingere appellanti. ff. de iur.
do. cū in fundo. ff. ne qd in lo. pu. l. j. §. idez labeo vnde vsuo
Et culpent alij te me laudare necesse est. So. b3 casu ne dū
respiciat pncipalr itereffe appellantis z appellati vt in cō-
trarijs. z p casu. s3 mens huius pstitutiōis iponētis celeri-
tate in psecutione hoz negocioz dicta pstone cupiētes. cō-
prehēsoz magis in scōdo casu q3 in primo vt dictū est z ob h3
dicta pzo rogatio pati nō d3. ar. ff. de carbo. edic. l. iij. §. h. ar.
¶ Tunc videamus qualiter faciēda sit ptestatio. z primo
querit an in scriptis sit faciēda quo casu distinguo aut pte-
stor sup tali facto sup quo agerem si psonā rei haberez aut
nō. primo casu cū ptestatio subroget loco libelli cōuetio-
nalis sicut est necesse regulariter dare libellū in scriptis ita
ptestationē loco libelli subrogatam. loco eni petitiōis p
testatio habet. ff. d nau. fe. l. ij. ar. d. l. vt pfectius z. xvj. q. iij.
§. pōt. in autē. de tē. nō so. do. §. cōtestationē. z hoc casu p-
testatio bz effectū interrumpende prescriptionem vt dictis
iuribus z hec tollit effectū possessorij q est prescribere. ali-
is vero casibus nō est necesse qd fiat ptestatio in scriptis cū
hoc nō reperiat iure cautum z ideo stabit regule. C. de pac.
pactū quod bona. Item ptestatio d3 plene ptinere factū
sup quo fit ptestatio ad hoc qd ptestatō de ptestatione
huiusmodi possit se iuuare verbigratia possum funerare pa-
trem meū nō animo hereditatis paterne assequēde z etiam
vt sumptus mihi pseruē. z q ad ista duo vult se iuuare plene
bz ptestari. ff. de reli. z sump. at si q3. §. si pleriq3 in fi. nā in
nō expreso nō iuuabit ptestans. nec mirū q3 ptestatio
ad expreso iten debeat z ideo in hoc proderit. ar. C. d inge-
ma. ingenuū. item ptestatio d3 esse clara. z tpe comperēti
facta. ff. quod vi aut clam. qui aliter in pncipi. z. §. j.
¶ Tunc querit quis sit effectus ptestatiōis z dic qd mul-
tiplex. nam qn3 bz ius illesum pseruare. qn3 q3 dubiū decla-
rare z plerunq3 nexū obligatiōis cuitare z alios effectus vt
in diuisione necessariarū ptestationū. §. euidenter colligi-
tur bz etiā ptestatio acquisitionē possessionis qn3 impedire
vt no. vij. q. j. pontifices. z regulariter ptestatio bz effectuz
infringendi z rescindēdi id sup quo interponit p modo p-
testatiōis z sic vt omnis appellatio legitima habet terminū a
quo vt itereffe p quo tuendo interponit alias si nō interessz
nō admitteret appellatio supra de elec. cū inter. R. z de cō-
ces. preben. relatū z. ij. q. vj. nō solēt. z terminū ad quē. s. illū
ad cuius rescissionem interponit. ff. de ap. l. j. nec appellatio
rescindit qdlibz factū s3 illicite attēptatū cōtra appellatio-
nem. §. de elec. cū nobis. sic ptestatio que pinguius quan-
doq3 subuenit q3 appellatio. C. de filijsfam. l. j. z. ij. habere
d3 terminū a quo. s. interesse ptestatiōis qd ptestatio tuef z
terminū ad quē. s. qd est onerosuz seu illicitū z ptestati gra-
uofuz impugnare remouere seu retractare qd vigore conse-
queret ptestatiōe nō emissa. ex qbus colligit ptestationē
legitimā cōtinere duo. s. itereffe ptestatiōis z impugnatio-
nem iustā. al3 ptestatio est respuēda vt ex superiorib3 p-
batur. Item ptestatio bz effectū interrumpende prescriptiōis
vt. C. de epi. au. si ptesa z. l. h. qd intelligo indistincte qn p
scriptio ex sola negligētia illius p que prescribit pcedit vt
dictis. ll. z. C. d his qui p me. iudi. nō ap. l. ij. z de nō nu. pe.
in pctibus. §. h. s3 vbi prescriptio pcedit ne dū ex negligē-
tia illius p que prescribit s3 etiā cū hoc ex possessione illius
q est in pscribēdo dubitari cōsuevit an ptestatio hoc cāu
interrumpat prescriptionē dic qd sic vt in. l. vt pfectius. vel
dic qd illa loquitur in quattuor specialibus casibus.

Mer. Jo. an.

d iij

arg. in autē. de his qui ingre. ad ap. §. illud col. v. ff. de posi. l. publicā. §. si. r. l. i. §. si rem. vbi gra. appellat qd obijciens in personā vel formam et articulatur. sup hoc vult detrabē hōs articulos dico qd nō pōt in p̄iudiciū appellati cui ex dicta articulatione accrescit ius. s. qd alia nō pōt opponere appellans. ar. s. hoc lib. de elec. ab eo. nisi prout dicit p̄stitutio vt circa. aut nō facit p̄o aduersario et tūc p̄t tollē qz hoc cāu solus fauor articulationis verfat. sili mō dico i eo qui mutare vult vel corrigē distinguēdo. In eo vō qui vult articulos no uos dare post pemptōrium p̄textu p̄stitutionis appellatio nis an̄i facte videt̄ distinguēdum aut articuli de nouo positi non sapiūt crimē v̄ defectū aut sapiūt. p̄mo cāu siue articuli nouiter positi sint post terminum pemptōriū nati vel noti. et de hoc p̄stat saltem per iuramentum possūt admitti. ar. s. de excep. pastoralis. et de offi. dele. insinuante. arg. p̄sertiz si de facto in articulo p̄tento competeret ius agendi ex natis post pemptōrium qz in illis etiam sn̄ia lata nō obstat. ergo minus pemptōrium obstat. ar. ff. de excep. rei iudi. si mater. §. eadem. sed in notis post terminū distigue aut post bu iusmodi terminū restat cognitō et dic tunc vt p̄diximus. aut non restat vt qz est cōclusum quo cāu non est cognoscere. s. cognitum eē et tunc non admittit. et est rō: est eniz quod ipsi imputet qui ante iudiciū preparare debuit iustitiam et diligēter ingere. **S**ed nunqd eadem distinctio adhibet̄ in natis. dic aut sunt nata ex qbus competit ius agendi aut excipiendi. si excipiendi admittam. si agendi aut articulatur de hoc actor aut reus. si reus dic vt p̄us. si actor aut libellus potest iurare ex cā de nouo orta. et sic dic vt p̄us. aut non: et tunc nō admittā probat. s. hoc lib. de re iud. abbate sane. nec dalet si dicas valet ad agendum ergo ad excipiēdū. naz hic est figura dictionis. h̄ eni mutat̄ qd in vbi. **S**ecūdo casu dixit. **B.** cōpost. qd non d̄ admittit vt no. s. de elec. qd sic cui opinioni assentio in notis sed nō in natis. nam post pemptōrium iure dilatoriā vt est litis cūtestatio dilatoriā orta post proponi potest vt. d. c. insinuante. secus dico in his que nota sunt de nouo post pemptōrium propter rōnes p̄ dictum **Ber.** allegatas et est rō diuersitatis articulans poruit sibi prouidere in notis post articulationem: sed non in natis et ideo sibi iputatur. argumē. s. de re iudi. suborta. nec valet protestatio quo ad nota quia factum pemptōrium protestationi obuiat qd est fortius vt no. in casu dec. s. de elec. vt cum vinton. argu. ff. de mino. verum. §. si. et protestatio dicti casibus est magis voluntaria q̄ necessaria. predictis igitur modis generalia specialia nō comprehendunt. regulare t̄ est qd genus sp̄m comprehendit sicut totū partē. ff. e. semper specialia. et s. eo. in toto. et ē regulare qd tāū facit generale in omnibus quantum sp̄ale in singulis. ff. de adm. tu. si duo. C. de prescrip. xxx. vl. xl. an. omnes. et de quadriē. prescrip. l. ij. et verbum generale gn̄aliter est intelligendum. ff. de leg. p̄stati. l. i. §. gn̄aliter. ff. de ser. ru. p̄re. si seruitus. xij. di. si romanoz. s. de p̄uif. qz circa. qd aut gn̄ale sp̄m nō cōprehendat: h̄ facit mā modus seu qualitas et alie circūstātie gn̄ales artantes vt per instantias supra positas probat̄.

A iudicijis ^{xij. ad intellectū hui⁹} regule curiosus vidē posset **Thomam** secunda secunde. q. lxxij. p̄ totum. et maxime articulo vlt. **By.** de eq̄litate in iudicijis seruanda siue partes pares sint siue impares alleg. in autē. iusiurandum qd presta. ab his. §. et econuerso. et §. et primum ibi nequaquam subinclinat⁹ et. et vt iudi. sine quo. suffra. §. deinde. et §. quod autem. et de de fen. ci. §. iusiurandum. cum enim iudices circa subiectos se habere debeant vt patres circa filios in auri. vt iudi. sine quo quo suffragio. §. eos. et iusiurandum quod p̄sta. ab his. §. deuotos. paterna vō potestas non atrocitate: sed pietate mouet et pro liberis p̄siliū capit. ff. ad. l. iul. de pari. l. diu. et de adul. l. nec i ea. §. pe. p̄cludit iudices et platos circa s̄ditos p̄os eē obē et int eos in iudicijis eq̄litate sua. nā ineq̄litate ē et ex iudicialib⁹ et i arbitrijs iura p̄probāt. ff. d̄ arb. l. si

de meis circa p̄n. et l. pedius. §. in seruū. et l. si cū dies. §. pe. ff. de vul. et pu. sub. iā h̄ iure. et l. lutiū. C. d̄ resc. v̄. l. ratas de testa. mil. l. in testō. de ipu. et ali. sub. l. h̄ditate. et l. q̄uis. **P**rima glo. ponit exempla. sc̄do significat in p̄trariū q̄ tuoz canones q̄tuoz decretales et duas leges soluit et dat qn qz similia. tertio ponit q̄tuoz duobus qbus d̄ iudiciū. in fine notat et instruit. **I**n. j. glo. ibi. §. si arbiter statuit locuz in quo altera pars nō pōt honeste venire nō artat et eū qui venire poterat. absurda eni eēt ineq̄litas illa qd sola vna partium ligaret et ibi aut facta. v̄. persona ibi in eodē genere de liciti aliter punit seruus q̄ liber. **I**te afr qd fit in parētem v̄ patronū q̄ in extraneū et ibi in sacris. iij. et vide. §. eo. nō l̄ in. j. glo. ibi in sacris. et l. onicuiqz. li. xij. v̄ et p̄uilegiū vni litigantiū transit ad alterū. C. de fruc. et lit. exp̄. l. fin. signat̄ ad hoc p̄rium isti. de iur. na. §. sed qd p̄ncipi. vbi de hoc. et h̄ per **By.** cui nō placet solutiones ille quarū p̄ia distinguit aut p̄uilegium deē ad litis executionē et tūc aduersario p̄dest. aut ad decisionem et tūc secus quā iprobat p̄. l. C. si ad uer. trā. l. i. et ij. C. de reputa. q̄ si. l. vni. secūda distinguit an proprio motu p̄cessum fuerit et tūc non p̄dest aduersario an ad petitionē et tūc p̄dest quā etiā iprobat p̄. l. fin. de fruc. et li. ex. distinguit ergo sic. aut p̄uilegiū cōtinet ius iniquum qz p̄cessum in alterius lesiōe et tunc distinguit qz si ad petitionē vt i d̄ ipetrans eodez iure facit. s. de mu. pe. c. ii. si sine postulatione nō cogit. ff. qd qsqz iur. in p̄n. l. i. et ii. si vō non continet ius iniquū sed fauorē illius cui cōcedit et ali quā iuris cōis relaxationē siue proprio motu siue ad petitionē sit cōcessum p̄dest solum ipetranti et non alteri eū nō cōtingēt vt in. §. sed qd p̄ncipi. p̄dest etiā litigati cū illo vt v̄ retur ineq̄litas et qz videt̄ eū p̄ingere et sic loquitur lex v̄ rima. C. de fruc. cū concoz. et ibi. c. pe. in fi. **Jo. mo.** ponit. xv. significationes sup Rubrica de iudicijis q̄s dat p̄ hos vsus **Actio** lis aucto. forus arbiter vltima velle. **Q**uestio discre. sen. istā. discussio posse. **P**ernicies pena p̄cessus iudicialis **Actio.** s. de p̄ba. ex l̄is. ff. de iudi. in tribus insti. q. nō est p̄. fa. te. §. p̄teca. **Lis.** ff. de pecul. qd debet ad trebel. l. ij. r̄n. **A**uctoritas. s. de iudi. decernimus. lxxij. di. c. i. **F**orus de iudi. quāto. **A**rbitr. ij. q. vj. a iudicibus. ff. q̄ satisda. cog. ab arbitro. s. eo. li. de offi. dele. ab arbitris. si eni arbiter est iudex ergo arbitrium iudicium. **A**lta velle vt h̄ in glo. et. C. d̄ fa. san. ec. l. habeat. **Q**d. C. de oz. iudi. l. q̄nem. **D**iscretio vt in glo. et ff. de iudi. cū p̄tor. et de p̄re. graue. xxxij. q. iij. ori. go. **S**nia. lxi. distin. neophitus de re iudi. in causis de app. si duobus. s. de prescrip. c. si. ff. de le. iij. q̄ cōcubinā. §. si heres et ecclesiastici. xviii. añ iudiciū iustitiā tibi para. **I**nstātia. C. de iudi. p̄p̄radum. s. de iudi. c. pe. discussio. s. de ver. sig. fortius in p̄n. posse. ff. de iudi. iudiciū soluit idest p̄tās iudicandi p̄nicies. j. ad corinth. xi. ibi q̄ māducat et bibit indigne iudiciū. i. p̄nciem sibi manducat et bibit. glo. dicit condemnationē pena. l. di. et purgabit in p̄n. in **Jo. v. c.** qui male egerunt in resurrectionē iudicij. in pene eterne p̄cessus iudicialis. s. eo. li. de iudi. c. i. de excep. pia. archi. de h̄ aliquid tractauit. s. eo. ti. de rescrip. statutū. §. insuper. dicit qd qnqz ponitur pro tēpore. lv. di. p̄cepta pro deliberatione v̄ examinatione. lix. di. c. i. in fi. xlvi. di. de petro in fi.

Ec regula ^{facit ad questionē d̄ actor} et reo p̄uilegiatis d̄ certo iudice quā omitto qz illā posui. s. eo. li. de p̄uile. c. i. §. et idipsum. sed p̄osequar questionem fratris **Aberti** quaz sic proponebat. ecclesie collegiate cōcessit papa p̄uilegium qd prescriptio minor cētenaria in suis bonis vel iuribus non currat contra eam: agit p̄relatus contra capm̄ vel contra quozuz bona sunt discreta sup re al̄s prescriptibili querebat an alter contra alteruz illo p̄uilegio possit vti. hanc autem abbreviabo. **A**d affirmatiuā qnqz ad negatiuam quatuoz allegando. tertio ponitur solutio et pro cōtrariōz solutione distinctio. **A**d primum qd pos sit inducebat qd appellacione ecclesie episcopus et capitulū continentur de vet. sig. cuz clerici de testa. requisiti. nec mirū

qz ad corpus pstitue dum necessario sunt caput z mebruz q
hic pcurrunt de his q si. a pla. nouit. facit. xij. di. c. i. xlv. di. cu
beatus. de prescrip. cu no liceat. si ergo plato vl caplo datu
intelligitur. videamus q quos datu sit z vt qz ptra oem an
tiquu statum iure coi puilegio v'als in ecclesia laudabilif
obseruatum immutare volentem. z h fac p'scrib'os. ergo con
tra illu copetit. ad pmu inducif. xv. q. i. p. totum. z. q. iij. si
ea. z. c. seruatis. z. c. institutiois. p qz qz euerfor d' q id fac
z ex ecclesia est lz videat' intra. xcij. di. si inimicus. ergo stas
pro statu antiquo vtetur puilegio p' p'scribentē sicut p' exne
um. **C** Secundu pbat sic. put se hnt singulares ecclesie ad
vlem cuius snt mebra ita mebra singularis ecclesie ad ipaz
ecclesiam facit. i. q. i. multi. vij. q. i. nouatianus. xxiii. q. i. loq
tur. sed puilegio v'is ecclesie cōcesso vna ecclesia v'it p' ali
am. nam puilegium p' p'scriptionē. x. xx. vel. xxx. annoz da
tum est ecclesie de. xl. annis. xvi. q. i. quas actiones. z. q. iiii.
neqz decenij de prescrip de quarta. z illo vtitur ecclesia cō
tra ecclesiam vt ibi. xvi. q. iiii. volumus. **I**te puilegiu de re
sti. in iteg. iure minoris datum est ecclesie quo tñ vna p'tra
aliam v'it de resti. in iteg. auditis. sic ergo vnus mebrū ec
clesie cōtra aliud v'it puilegio de quo loqur. est sife de pri
uilegio velleyani dato mulieribus fideiubētib' quo ista vna
cōtra aliam vtitur. C. ad velle. si sine. **I**dē in macedoniano
quo vnus filiusfa. iuuat p'tra alium. ff. ad maced. si filio. **I**dē
etiam in puilegio religiosoz de nō soluēdis decimis. s. d. de
ci. ex parte. xvi. q. i. nec obstat si dicatur talia puilegia nō da
ta collegio qa puilegium clericorū quo ad forū datū est col
legio clericali de fo. compe. si diligētī. z tñ p'tra clericū v'it
clericus illo eo. ti. c. i. xi. q. i. inolita. sic z in proposito cū qui
libet de ecclesia participet puilegio. s. eo. li. de puif. p ex
ceptionē dicam in rebus ecclesie quemlibet de ecclesia illa v'it
posse. **T**ertio spāliter de puilegiato sic pbatur. si minor
mutuat filiofami. bene vtitur puilegio minoris etatis p'tra
puilegium macedoniani. ff. de mino. vep in fi. z. l. se. sic z h
maxie qz is cōtra que p'scribit certat de damno vitando z
alter de lucro captādo quoz nō est par rō. C. de pdi. l. fin. z
facit. xij. q. iiii. quicūqz. **Q**uarto sic. qd cōe est duobus
proficit vni p'tra alterum. vñ cōis tutor duoz pupilloz agit
pro vno p'tra reliquum. ff. de auc. tu. accipiētis. sic dicamus
de isto puilegio. **Q**uinto cū p'scriptio sit p'tra nālem
equitatem fm quam qz cū aliena iactura locupletari nō dz
eo. ti. locupletari. si ergo vnus p'tra aliū puilegio v'it pos
sit impedief locupletatio p'dicta z sic benignior est talis in
terptatio maxie qa rea ad snam nām facile reuertit q olim
omnes ecclesie gaudebāt puilegio cētenarie p'scriptōis. C.
de sa. san. ec. vt iter diuinū. facit. xv. di. ab exordio. ff. d. pac.
si vnus. s. qd si nō totū. Ex his p'cludit q alter p'tra alteruz
puilegio se defendit. **I**n p'trariū puilegiū qd est lex
priuata p'tra ius cōe nō plus p'cedit qz verba sonāt z restri
git ad eos qbus z p'tra quos z ad ea sup qbus est cōcessus
hec patēt per ordinē. vij. q. i. petisti de priuil. sane. de ver. si.
ex parte. de deci. ex parte. pp id iubet videri z seruari puile
gioz tenor d' puile. porro. sed ex tenore puilegij qd pōit the
ma p'z tunc illud cōpetere cū p'tra ipam minor p'scriptio al
legat sed in terminis qōnis nō allegat p'tra ecclesiam. cum
enim in iure indefinita equipollet v'li de quo. s. de elect. vt
circa. erit idē dicere contra ecclesiam: z p'tra totam ecclesiā
solus autē prelatus v' solum caplm non faciunt illam totaz
sed eius partē tñ de his q si. a p'zela. nouit ergo allegatio p'
scriptionis quam facit alter p'tra alterum nō est p'tra totam
ecclesiā sed est mebrū p'tra mebrum ad que casum non vide
tur puilegiuz p'tinere. **S**ecūdo sic. cū ius corporis non
sit singularium de corpore. xij. q. ij. q. manumittit. z. q. i. s. si
ergo. ff. de re. di. in tñ. puilegium datum ecclesie non est da
tum singularibus. singulares aut sunt platus z caplm cum
diuisim de illis loqmur. ergo puilegio ecclie quasi sibi non
dato alter solus maxime p'tra alterū v'it nō poterit facit. s.
eo. li. de p'be. mandatum. a' s' ēt seqret qz qz vt singularis de
corpore participare dz puilegio lederet ex illo qd cēt absur
dum vt eo. ti. qd ob grām cū p'cor. Cum enim vt dixi in p'nci

pio p'me partis prelatus z capitulum censeatur ecclesia cui
puilegium datum est si p'tra ipsoz alterū admittat p'tra ec
clesiam inducef. ergo ecclesia sibi ipsi erit p'traria inducēdo
illud pro se z p'tra se. z sic dissidendo nulli cōuenit. xxij. q.
vij. qd aut. de pe. di. j. s. pro his potestabus de ap. sollicitu
dinē. melius est ergo vt can. dicit neutrum de suis iuuari qz
alterū ledi. xiiij. q. v. deniqz. facit de sepul. c. j. qd igit cōmu
ne est neutri p'sit vel noceat. xxiiij. q. i. qm vetus. ff. de in ius
vo. cōis. ff. de rap. vir. illud. z facit qd no. de postul. c. vlt. nec
exigat huius corporis alter p'tra alterum quod p'tra se nolit
xxij. q. vj. nihil iniquius. **T**ertio qz puilegiatus p'tra pri
uilegiatū puilegio non vtatur inducit plix qd no. de pro
ba. in p'ntia in glo. igressus in p'n. z qd no. eo. ti. q. p'oz in fine
glo. z dec. cum dilectus de ordi. cog. v. nos aut. ex qbus pa
ter puilegium euanesce de substōnis vel dotis vel spoliatio
nis cessare p'tra alium q parē cām fouet. **Q**uarto indu
citur qz in omni scriptura ad intentionem scribētis est recur
renduz de rescrip. super l'ris. de arbi. exposita. de p'be. c. fin.
intentio v'o pape in hoc casu est qz p' minorem p'scriptio
nem centenaria ecclesia non cadit a iure suo: sed qcuqz vin
cat vel succumbat ex litigantibus ecclesie nil deperit. ergo
puilegiatū nō est locus: qa non est iste casus cui voluit
p'uidere p'cedens. faciant s'p'ia que no. s. de his que si. a p'z. cuz
apostolica in glo. ideo. z vide qd dixi de p'ba. ex litteris sup
ver. egressus post p'ncipiū ex qbus p'cludit alterū p'tra alte
rum puilegio v'it non posse. **S**oluedo dixit platū cōtra
caplm vel ecōtra illo puilegio v'it nō posse. sed eius vsuz eē
contra omnem qui rem ecclesie ab ipsius dñio auocaret. di
cit aut qz vniuersalium puilegioz qdam respiciunt fauo
rem personaz datum certis causis z in certis articulis. tale
dicit puilegium minorum z ecclesiarum in resti. in iteg. ff. de
mino. l. j. per totum. z mulierum in velleyano z filiozū fami.
in macedoniano: que p'prie non possunt dici data vniuer
sitati vel corpori sed sunt vniuersalia z istis vtitur vnus ta
lis p'tra aliū talē vt dixi in secūdo argumēto p'me p'tis. aliū
dat corpori vel vniuersitati fauore tā vniuersitatis qz singu
lariū. z isto pōt v'it ad sui defensionē tā vniuersitas qz sin
gulares ipsius p'sone ēt p' alios singulares ipsius corporis
vt etiā ibi dixi in fi. de puilegio fori clericorū. aliud est qd da
tur vniuersitati v' corpori ipsius fauore nō p'tis vel singula
riuz p'sonaz z h v'it vniuersitas vel alius pro ipa ne ipsius
ius pereat aliter illi puilegio nō est vsus vt dixi in fi. secūde
partis. z per hoc contraria sint soluta. z vide qd dixi in que
stione super regula puilegium in p'n. solutionis.

Malis l'ix. fidē. multas signi
ficationes fidei vide d
sum. tri. sup. Rica expedit fm vtilitate nec
licet fm eqtatē: nec decet fm honestatē z
de his oib' s. de voto. magne post p'zin.
Pria gl. p' exēplis z mā remittit z di
stinguit malū p'missuz a male p'misso.

In gl. j. in fi. idē d' qz dic mala p'missa ip'o iure vitari. ff.
de pac. iurifgētū. s. z gnāliter. z de v. ob. l. gnāliter. z. l. ve
luti. z. l. stipulatio h mō. z. l. si plagij. z. l. si stipuler. insti. de
inuti. si. s. qd turpi. sed male p'missa puta p' dōlū vel metuz
vitianf iterdū ope exceptionis. C. de iuti. stip. l. dolo. ff. de v.
ob. si qz cū afr. z nihil interst actionē nō haberi vel haberi
per exceptionem elidēdam. ff. eodē ti. l. nihil.

Ecregula inducif ad qōuē disputa
tā p' dñm Jo. z nūc cpm
cesenatē qua q'rebat an scolaris q iurauit credi
tori non exire districtū bonoñ. an solutiōez sine
ip'sius licētia. filiūssam. ex iusta cā reuocatus a p're vel cleri
cus bñficiatus reuocatus ab ep'o ad residentiam vel simplr
sit piurus qa non obtēta licētia creditoris licet petita añ so
lutionē repatriauit. **P**ro scholare inducunt sex. p' ip'suz
alia sex. tertio de questione eliciuntur tres casus nō dubij z
dubius soluit distinguendo z sic contrarijs respondetur.

Ad primū

Ad primum qd non incurritur per iuramentum inducitur sex: vinculi positae ipsius maioritate subintellecta quadruplici citatem superioris auctoritate iuratis qualitate et reuerentiali possibilitate. de pmo p3 q2 iste prius obligatus erat obedire pfi et epo. sed ois scda obfo intelligit fieri sine puidicio pors. e. ti. q. p3 cu coo2. pbatur id de fo. compe. c. pe. de rescrip. cu ptingat. s. e. li. co. ti. tibi q. z. c. duobus d iu repa. postula stide deci. ex multiplici. de sen. excō. si ve z op. time de iure iurā. tua. z. c. venies. z. c. itellecto. z. c. ea te. que etiam in iuramētis loquūtur. z vide qd de bñficiato duarū ecclesiarū aduocato z vasallo no. de postul. in. c. vlt. in vl. gl. z qd super ea scripsi z dixi h ti. in regula ptractus in prima qōne q ppter breuitatē expmē omitto. facit qd scripsi post Inno. de preben. cū iam dudū. post pñ. magne glo. de clerico bñfite duo bñficia diuersorū epōz qui plus tenet obedire pno. z vide qd no. Hosti. de h in sūma de maio. z obed. §. z ad qd obediēs. v. qd si duo. ex qd pcludit qd ex q tenebat plus obedire pñi vl epō qbus plus erat astricto faciedo qd de iure debuit nō peccauit. xxij. q. iij. q. peccat. z sic nō est periurus. **D**e scdo. s. de maioritate pstat qd in duobus qui bus quis est obligatus picipiētibus ptra obediēdū est ma iori. viij. di. q. ptra mores. xi. q. iij. qui resistit. xxij. q. j. qd cul patur. facit de maio. z obe. per tuas. s. e. li. de pbē. si a sede z cle. vt lit. p. c. j. v. neutro. sed h habem creditoze cui iura uit studēs nō exire districtū. ex altera parte est vinculu nā le quo qd tenet obedire pfi. j. di. ius nāle. xxij. q. v. est ordo z diuinū pceptū. Exo. xx. honora pfez. facit. xxij. q. iij. duo ista. z qd no. xi. q. iij. quā multos in glo. sed nūqd i fi. z. xxx. di. c. j. vl iuris cois quo tenet epō de maio. z obe. si qs vene rit. de offi. or. pquerente. qñqz per iuramētū. xxij. di. quāqz. de ver. sig. cū clerici. isti aut duo epō z pf sunt quo ad debi toze maiores creditoze ergo eoz cuiqz debuit obedire z sic nō fuit piurus. **D**e tertio sic ostēditur in oi obfone etiā iuramēto firmata subintelligunt ista quatuor facultas rei p feueratia verisimilitudo z cogitatu. de pmo p3 de iure iurā. breui. z. c. querelam. facit eo. ti. quēadmodū. xxij. q. v. d for ma. z. q. ij. facit. sed h est difficultas pp inobedientiam epī vel pfi ergo zc. de scdo p3 qa rea nō pseueravit in p statu ppter supueniēs mādatum prium z sic ad illud iuramētuz nō tenet. xxij. q. ij. ne qs. facit de hē. c. fi. xv. q. vj. nos sancto rum. z sepe supueniēs cā licere facit als illicitum de excep. pastoralis. s. e. li. de elec. vt circa. z. c. nulli. de pcur. c. ij. ter tium et p3 p dec. cū iuramēto de homici. est eni verisile qd h iurando nō intellexerit. s. qd per id fieri pōt inobediens epō vel pfi z iuramēta debent intelligi fm intentionē iurantis. xxij. q. v. humane de iure iur. venies ergo debuit epō vel pfi obedire z sic obediendo nō fuit periurus. **D**e qrtō pba tur de iure iur. c. pe. qd iuramētū nō extēdit ad ea de qb cogitatum nō fuit. iste vō nec cogitauit nec cogitare debuit ve nire ptra canonicas sanctiones de iure iurā. ad nostrā. ij. er go zc. de supiozis auctoritate certum est qd in iuramentis in telligit excepta. xxij. q. ij. beatus. de iure iurā. veniēs de re scrip. pstitutus de dona. iter dilectos. facit qd de pacto di citur. viij. di. que ptra mores. de voto. xxvij. q. ij. §. cum ergo. vnde accusat etiam ab eo ad quod qd de iure tenet puta ad residēdum in ecclesia. vij. q. j. puenit. z. c. si qs in clero. d cle ri. nō resi. ex pre. s. e. li. de elec. l3 canon. nā talr et iuramen to astrictus ad id licite abest in seruitio epī de cle. nō resi. de cetero. z. c. ad audientiam. z ex hoc pcedit qd iurans alicui obedire non astringitur p id ptra superiorē vt no. xxij. q. v. de forma. z de iure iurā. petitiō. Itē cum pceptum indu cat necessitatē. xiiij. q. j. qd picipit z necessitas excusat a per iurio de iure iurā. querelas. ergo excusatus est iste scholaris a periurio cum pceptum iudicis excuset a pena h. e. ti. qd quis cum pcoridan. Itē cū iuramētum solū astringat ad pos sibilita z honesta. s. e. li. de iure iurā. c. j. z in honestum estz epō vl pfi nō obedire. ergo ad id non astringit cum nō vin culet ad iniquitatem de iure iurā. quanto. nec liger in alteri p iudicium. e. ti. cum contingat. confundit ergo ecclesiasti cus ordo si sua cuiqz epō iurisditio non seruat. xi. q. j. perue

nit. facit bñ ad qstionem qd de illo qui iurauit nō exire do mū vel locum infra certum tēpus no. Guil. in spe. de cita. §. j. in fi. **A**d qntum. s. qualitatē iurantis adducitur qd no. Guil. in spe. de renūc. z cō. §. j. ver. itez est bñficiū. vbi no tat talia pacta scholaribus nō tenere. alle. C. de patri. qui fi. dif. l. j. facit. s. de pig. c. ij. nō teneat ergo iuramētum accesso rium de fo. compe. si diligenti. z sic per istā regulā z p regu lam non est. e. ti. transgressio non inducit piurius cū pmissio fuerit ptra hois libertatē. Itē clericus sine licentia epī vel filiusfamilias sine licētia pfiis votum peregrinationis non adimplēt. pñū p3 de pse. di. v. non os. de secūdo. xxij. q. iij. trib. z. q. v. pueri. z vide qd post Inno. z Hostiē. scripsi de voto scripture in gl. ma. v. qd de pubere. q tenēt votū filiusfamilias etiā puberis pter votum religionis pendē ex pote state pfiis. z facit qd de vxore df. xxij. q. v. noluit. z. c. mani festum. epō ergo vl pfi ex iusta cā reuocati necesse hūit stu dens iste parē ergo nō est piurus. **A**d sextū qd de reue rentiali possibilitate dixi inducebat qd iste fecit qd potuit pe tēdo licētia a creditoze z sibi in iuramēto reuerētia adhibē do sibi ergo nō iputef. s. e. li. de maio. cū non stat. sunt eni casus in q bus sufficit licētia petē l3 non obtineat de regula. l3. z in clemē. de fo. cōper. c. vni. §. volumus de sepul. dudū. v. si vō de appel. qñuis. sic z h sufficiat petere l3 nō exhibeat. **I**n pium qd sit periurus inducebat alia sex. s. iuramētuz in se licitum debitis comitibus sociatum dispēsationis non suscepitiū a mādante nō p cogitatu in sui forma puz i tras gressione volūtariū. De pmo l3 diuersis modis sumat piuri um vt no. xxij. q. ij. in summa de iure iur. tua. ppe tñ piurus est transgresso liciti iuramenti. xxij. q. ij. c. i. z. q. iij. inocēs d iure iurā. qrelam. z. c. cū ptingat. qd aut istud fuerit licitum probat iura pmissentia obfides dari de iure iur. ex rescripto de arbi. exposita. xxij. q. vij. vt pdē. que intelligunt de iurā tibus stare certo loco donec solutū fuerit debitū vt no. In nocē. z Host. in. c. pze. an rescripto. cū ergo talia iuramenta sint licita fac de fideiuf. puenit in fi. z seruari possint sine sa lutiū interitu. ergo seruanda sunt. s. de iure iurā. si vō. s. e. li. de pac. c. ij. nec excusat epī vel pfiis auctoritas. xxij. q. v. qd cō pulsus z duobus capitulis sequētibz. nec eni excusat i de licitis supiozis auctoritas. xxij. q. ij. quicūqz. xi. q. iij. nō sem per. z. c. sequenti. xvj. q. i. in canonibus z. q. vij. dēcimas. xxv. q. j. omne quod. xxvj. q. ij. nullus. z spāliter de patre. fac qd not. xxij. q. v. de forma. ergo si fuerit licitum z seruari potest sine peccato nec excusat superioris auctoritas transgrediē tem. ergo iste periurus. **D**e secundo scz qd iuramentum secum habuerit debitos comites. s. veritatem iudicium z iu stitiam que tria requiruntur in eo. xxij. q. i. z iurabunt. z. q. ij. animaduertendum de iure iurā. z si christus de primo. s. de veritate satis patet quo ad iuramentum assertozium. sed quia de promissio loquimur illud debet habere veritatē in animo iurantis qd scz verificet qd iurat als quo ad ipsum ipso instanti esset periurium. xxij. q. ij. c. i. Itē debet habe re iudicium idest discretionem z deliberationem. z tale fuit illud cum forte ppter necessitates studij aliter non posset sibi subuenire nisi se taliter obligasset qd sepissime experiē tia docuit. z episcopus vel pater dādo licentiam eundi ad studium videtur concessisse quod omnia possit ad studium necessaria de offi. delega. pterea. faciunt no. xi. q. j. nō di catis. ij. q. vij. cum pastoris. de accu. ex parte in glo. ij. **D**e tertio comite. s. iustitia dixi supra ptra pte p dect. ex rescripto de iure iurā. ex qbus cōcludit qd fuit de iure diu no z positio seruandū. **A**d tertiu pncipale facile pue nitur cum in dubium reducamus an papa dispensare possit in iuramēto licito de quo disputat. xv. q. vj. auctoritatem. d iure iur. qto. z vide qd no. in spe. de leg. §. nunc tractemus. ver. sed si legatus. de episcopo ergo vel patre indubitatum quod non possunt. qd graue autem sit crimen periurij patet xxij. q. v. ille qui. **C**onclusio ad propositum patet. **A**d quartum scz qd mandans non p cogitauit eū obli gatū p iuramētū z etiam si absoluerit vel dispensare potuif let non tamē id intēdebat ex quo id ignorabat vel quod id

nō expressit. et ideo ad illud seruandū teneat. inducitur qz expressit nō obstāte iuramēto de rescrip. p̄stitutus vbi de hoc. ad idem de testi. p̄stitutus. i. de testi. co. c. si. s. eo. li. de electi. vbi piculū. v. et vos de sup. ne. pla. c. ij. de rebus ec. nō ali. c. ij. immo nō sufficeret ep̄m scire nisi disp̄saret et se hoc velle exprimeret de hoc de sc̄fina. c. si. s. cū papa dicat qd nō vult aperire viā piurij de iureiur. cū p̄tingat. nec dare sniam veniendi p̄tra iuramētū. e. ti. si. v. o. r. c. mulier. multo minus h̄ d̄z velle ep̄s v̄l pater iurātis dato qd h̄ possent. **Ad** quantum venio de puritate iuramēti in quo nulla fuit p̄ditio et q̄ sine p̄ditione p̄mittunt et c. xxij. q. vlt. c. vni. et et hosti. seruanda est fides. xxij. q. j. noli. xxij. q. iij. innocens. multo fortius b̄nfactori v̄l creditori. peccatū ergo mortale qd committit in trāsgressione fidei iurare pp̄ timorē ep̄i v̄l patris vel grauaminū q̄ per eos possent iferri cōmitti nō d̄z cū potius qd debeat omne malū pati et c. xxij. q. iij. sic sanctius. et q. v. ita ne de resti. spo. l̄ras. et qd me. cā. lactis. de sen. ex. inq. sitioni. **Ad** sextum de p̄pa volūtate veniendi certum est qd iste voluit trāsgredi qz non ponimus attractionē vel coactionem absolutā. et d̄zo qd ponemus p̄ditionalē includit t̄n voluntatē. xv. q. j. merito queritur. ergo est periurus. idu citur qd scripsi post hosti. de cēsi. significauit super. ij. glo. qn̄. s. iudex p̄cepit debitori q̄ iurauerat soluere ne soluat creditori ibi dicit iuramētū seruādū. Itē iste p̄plexus inf̄ iuramētū et p̄iū preceptū ep̄i v̄l patris d̄z eligere minus malus qd est potius obedire deo q̄ ep̄o vel p̄ri. xij. di. c. j. et ij. cū illis nō sit obediēdū p̄tra iuramētū prius licite factū de iureiurā. c. veniēs. et si dubitaret an esset licitum auctoritas pa pe regenda est de elec. venerabilē. qd dictum est de petitiōne licentie nō iuuat in iuramēto p̄stito homini. sed necesse est illud impleri nec sufficit illud in melius cōmutari sicut in iuramēto p̄stito deo de iureiurā. puenit. necesse est igit iuramētum homini p̄stitū impleri vel ab ip̄o absolutionem haberi qd eē non p̄t de iureiurā. c. j. de cēsi. significauit de spon. preterea. ex his oibus p̄cluditur eum periurum. **Soluē** volēs meū morē allegans excludat p̄mo tres casus nō dubios. Primus est scholaris in fraudē creditoris procurauit vocationē sui quo casu piurus est de offi. del. pastoralis in fi. et clem. de pe. multoz. v. illis penā. et l. ibi al legata. ff. si qd cautionibus. l. ij. in fi. Secundus si potuit debitum soluere et sic vtriqz parere tunc d̄z voluntarie p̄tra iuramētum venisse et sic est piurus de iureiurā. q̄relam. et vide qd no. in dicta dec. pastoralis. §. vlti. in. j. glo. Tertius qn̄ ip̄e scholaris p̄us p̄ iuramētum se obligauerat ep̄o vel p̄ri ad reddidit vel ad obediētā. in duobus enī iuramētis licitus p̄rio p̄stitutum p̄ferit sc̄do de iureiurā. veniēs. et c. itellecto. faciūt no. eo. ti. l. s. eo. li. et sic remanet dubiū qd studēs nō astrictus patri nec ep̄o per iuramētum nō p̄curās et reuocationē suā nec soluere valēs repatriauit et tūc distinguit aut de licētia ep̄i vel patris erat in studio aut sine licētia. p̄mo casu si licētia fuit indeterminata nō astringens eū ad reditū ea die nec excludēs potentiam faciēdi mutuū et p̄ studij necessitatibus illud p̄traxit artat illuz iuramētū cū ex datio ne licētie oia videant cōcessa sine qbus et c. v̄l dixi supra p̄ sc̄da in sc̄do mēbro. v. item d̄z h̄re. valeat ergo indissolubilr factuz de tali tacita licētia qd a s̄o sine licētia factū nō valuit sic de pacto future successionis d̄z qn̄ sit de volūtate eius cuius erat hereditas. C. de pac. l. vlt. sc̄do cāu sicut eū nō obligatū ep̄s poterat saltē ad residentiam reuocare d̄z cler. nō resi. ex parte cū. c. se. et p̄r etiam saltē ex iusta cā v̄l ponit thema sic et obligatū cū p̄ri vel ep̄o per iuramētum piudicare nō potuerit quare ad ip̄oz mādātū repatriādo piurium nō incurrat per prius allegata maxime que dixi in. v. ad quintum capl̄m q̄ compulsus cum sequentibus loquant de his qui ad p̄ceptum dominorum iurant falsum. illi enim non excusantur. qd dicitur qd in delictis nō excusat superioris auctoritas verum est cum precipit superior illud quod est delictum vel cū precipit qd ad suum non spectat officium vt no. h̄ co. ti. in regula qd qd. et b̄n facit qd no. xx. q. ij. in sūma in fi. vbi no. filiū nō peccare obediēdo p̄ri cū canonis aucto

ritate id fac. ad reliq̄ p̄ria sit sic distinguēdo r̄sum.

In obscuris xxx. Prima gl.

ponit exēpla. sc̄do ponit p̄ambula regule et ipsius rōnem. tertiu recitet p̄ p̄trariū de mediocritate sequēda remittit et soluit solutiōi obijcit et r̄ndet et declarat. **In. j.** gl. ibi semp̄ i obscuris sequitur qd minimum est sequitur. et ibi semp̄ in stipulōnibus sequitur et in ceteris cōtractibus sequitur qd actū est. et si nō apparet qd ē actus erit consequēs vt id sequitur qd in regione et in qua id actū est frequētat. qd ergo si neqz regionis mos appeat qz varius fuerit ad id qd minimum est redigēda est sūma: et ibi in obscuris inspici solet qd verisimilius est aut qd plerūqz fieri solet et ibi legato: boie legato debet nec optiuus nec pessimus et ibi q̄ lancē. q̄ h̄z tres lanceas maxīmā minorē et minimā si legat minorē illā mediā legasse v̄l. et ibi. §. si. v. o. r. §. se. legās certū numerū seruoꝝ illis nō specificatis mediocres legasse v̄l. et ibi fideiussoꝝ si fideiussi pro illo q̄ d̄z triticū sine adiectione bonitatis quod libet triticū dando liberatus sum. **In. j.** glo. ibi minimi: et si alicui lego quātam p̄te h̄z v̄n̄ heres et p̄es h̄dū sūt ineq̄les videor minimā legasse. e. ti. si ita relictu. et l. q̄ cubinā. ff. cū ita f̄z. **By.** et ibi nō p̄t. idē h̄ **By.** p̄ modū obiectionis. et ibi tacite vide qd post **By.** di. cā. i. eo. ispicimus in tex. et super fi. glo. et ibi vbi de hoc. et distinctionem ibi positam plene prosequitur h̄ **By.** tractans etiam plene quando in p̄tractibus et quando in delictis locum habeat hec regula et hoc vltimo prosequendo dicit qd si incertum est delictum id est non constat illud esse commissum locus est regule quia sequimur minimum. s. absolue do ff. de pen. absentem. si v̄o certum est delictum sed qualitas ignoratur vt quia vim fecit. sed nescitur an cum armis vel si ne sequimur minimum. s. qd. **In. j.** eo. in penis cum p̄cordā. vbi vero delictum et qualitas sunt certa: sed incertus animus de linquentis: sequimur non minimum sed quod durius est. s. qd animū habuerit delinquēdi ex quo ad delinquēdum est habilis et hoc inducit facti atrocitas. C. de sicca. l. j. de iniurijs. si non conuitij. vbi autem delictum et qualitas sunt certa sed persona incerta vt quia nullus deprehenditur fuisse in actu delinquēdi sequimur minimum absoluendo vt prius dixi per legem absentem. Si vero plures fuerint in actu delinquēdi tamen ignoratur quis deliquerit tunc non sequimur minimum qz omnes punimus. ff. ad. l. aq̄. itez mella. §. sed si plures. et no. ff. ad. l. com. de sicca. super rubrica huius rō qz omnes appent esse culpabiles ex quo fuerunt in actu delinquēdi facit. xxij. q. vlti. c. vlt. et quod dixi de homici. significasti. ij. super ver. in hoc dubio est etiam fm̄ **Dynum** ratio publica que suadet maleficia puniri contra tales qui priuatam defensionem pretendunt et sic publica preferenda ff. pro socio. actione. §. labeone. et in auten. de non alie. §. ga vero. et ibi cum similibus. vide de censi. quanto in. ij. glo. et de si. p̄es by. litteras in vlt. glo.

Ec regula bene instruit qn̄ in obscuris habet minimum sed occurrat quandoqz dubietas vbi nō est minimum vt in qōne h̄ et **Padue** disputata in qua dubitatur qd sit iudex delicti in diuersis terminis pponit et primo sic. exemptus in loco exempto manēs piecit lapidē p̄ quem percussit stantē in loco nō exempto queritur an ordinarius loci an prelatus ipsius exempti huius delicti sint iudices h̄ fuit qd d̄ni **Egi.** cremoñ. sed quos piūxit vterus h̄ piūgat calamus. Sciēdum qd ipsius frater dominus **Carlinus** legum doctor hodie in curia romana excellēs aduocatus dū **Padue** legeret qōnē ampliavit ad iudices p̄tractus sic di ceno p̄mus ex̄ns in paduano districtu iuxta fines ipsius ali quid cū sc̄do v̄l in sc̄dōm ex̄ntē in territorio teruisino egit pp̄ qd factus est reus queritur vbi rōne illius talis actus fortius sit forū. pro declaratione duo subdebat. s. reū dici et a re que petitur

que petitur e
inter quos su
ro cipe. c. h. c.
secundum glo
natur causa in
bo mēte reser
mno allegat
qd pro sine alle
ni solent q̄ de
d̄z p̄tus in fi
tur glo. q̄ tract
ta. l. de elec.
cū l̄is remittit
q̄n̄ polui sup̄ re
allegat **Egi.** in
ex̄ns. v̄l reuolūt
olneria furti et h̄
c. h̄. eni. r̄. **Cap**
mitteret et domi
Cap. et v̄l q̄ lem
qd opoz detra
calibus de q̄
Itē effusio plus
Egi. et **Carlinus**
ratiō d̄z h̄ d̄z cū
d̄z. ab. h̄. h̄. h̄. h̄.
nec p̄li. p̄co. **In**
p̄ponimus. et m
qd p̄t p̄poni
quāto h̄ de fur.
L̄. d̄z. qd air
h̄ d̄z. c̄. **In**
p̄tina p̄ra de o
p̄p̄tū p̄t et in
c̄. d̄z. v̄l v̄l v̄l
et et l̄. et si nō
lego r̄. **Et**
h̄ d̄z. loci habet p̄
d̄z. h̄. de re. d̄z.
quid d̄z. et in d̄z.
Quarto argu
tus. talis p̄fectū
h̄ d̄z. scripturā
d̄z. et nō. inf̄.
m̄. et nō. d̄z. oī
v̄l. et nō. d̄z. p̄m
r̄. d̄z. i. q̄. h̄. p̄
h̄. c. d̄z. et l̄. p̄
d̄z. et h̄. c. d̄z.
d̄z. et h̄. c. d̄z.
fuit in loco nō ep̄i
h̄. d̄z. et h̄. d̄z. et
in bono d̄z. d̄z. h̄
v̄l. q̄. h̄. d̄z. et
m̄. et nō. d̄z. p̄
r̄. et nō. d̄z. h̄
et. p̄p̄tū. vbi en
nō. d̄z. et p̄. d̄z.
h̄. et h̄. c. d̄z.
m̄. et nō. d̄z. h̄
m̄. et nō. d̄z. h̄
c̄. d̄z. et h̄. c. d̄z.
h̄. et h̄. c. d̄z.
m̄. et nō. d̄z. h̄
p̄. et nō. d̄z. h̄
m̄. et nō. d̄z. h̄
p̄. et nō. d̄z. h̄
p̄. et nō. d̄z. h̄
p̄. et nō. d̄z. h̄

glo. ibi quid si paro. r. §. si. predicta intelligit vera nisi eent
persone que rone contractus no sortirent foru. de hoc. ff. de
iudi. heres. §. j. vel nisi fuisset actum de solutione faciēda in
altero pdictor locor vl in loco tertio. ff. de ac. r ob. p. raxif
se. nam illo loco p. raxisse videntur vt ibi. p. raxer casus autē
illos simplr contrabendo lz ibi soluere p. mittat sortitur ibi
foram vbi pfectus est ptractus lz qdā contra qd ipse impo
bat qa fm id viator in quo spale est qd no sortit contrabēdo
si promitteret ibi soluē no posset ibi cōueniri qd eēt absur
dum. dicit autē qd fm pdicta allegationū solutio opportuna
no est. Est sciēdum qd Frāciscus velleū. in dec. fi. de fo. cō
petē. in. q. illa qua de delicto querit tenuit qd vtriusqz loci
iudices debeāt cōuenire allegabat de rescrip. pastoralis de
sen. exco. cū illoz. r dixi de h. s. eo. li. de puile. c. j. post pn.

In pari delicto

lxv. Jo. mo. in
decre. s. c. li. de
testi. c. j. dixit regulā locū habē in his q in se sūt
turpia vt occidē r furari. vbi vo factū in se non
est turpe: sed qualitas rei adiecte vel psonarū facit illud tur
pe tunc no est melior pditio possidentis qd dicit pbari d sy
mo. veniēs. r rō reddif. ff. de cōdi. sine cā. l. auunculo. j. r ij.
r. Et h dicit qd allegatio ibi posita facit pro regula lz deci
sio videat facere ptra que plus respexit factū qd qlitate ne
agēs esset in dano. loquit lex de pecunia data noie dotis p
neptē auūculo qd pmittit reperti qsi ex nulla cā data. dare er
go no est pbitū etiam in spūalib: sed adiectio facit illud
turpe qn. f. dā ex pacto vl taxatiōe qd hz vim pacti. r iō repe
titur facit. s. de magif. c. ij. r vide qd no. de symo. de hoc.
Prima glo. dicit vñ in viro que mēbro sit sūpta. r vtri
usqz mēbru ponit exempla r obijcit ad vñ exemplū r soluit
scōo notat signat p. rarium r ibi remittit. In glo. j. ibi
cū par delictū sequit est duozū semp onerat petitor r meli
or habet possessoris cā sicut fit cū de dolo excipit petitoris.
neqz eni daf talis replicatio petitori aut si rei quoqz i ea re
dolo actū sit illi debet p. mirti penā petere qui in illā no inci
dit r ibi in pari cā sequit possessor potior haberi debet bi q
in vniuersum ius succedunt heredis loco habent. In gl.
j. ibi si seruū stichū. a. s. incipit si stichū seruus. r ibi plequit
By. ponit exemplū p. l. ff. de publi. si aut. §. si duobus. vbi
melior est pditio possidentis cū duo emerūt a diuersis non
dominis. Itē p. l. si debitor. ff. de pigno. vbi melior est pdi
tio possidētis qn nescit cui res primo fuerit obligata r in fi.
dicebat h By. cuius vba scriptor ponet ad lram qd qd h re
gula hz multa p. raria ad ipoz pcor. sic erat distinguēdum
aut p. puniēdo doli vel culpā agit rialr aut civilif. r si cri
minaliter aut ē idē delictū accusatoris r accusati aut diuer
sum si idem repellit accusator qz nil dolosus doloso. C. d. li.
cā. l. si filiū. de testi. qm. r de hereti. l. qm. v. inter se. si diuer
sum aut pponit in modū accusationis aut exceptionis. si in
modū exceptionis audif opponēs anteqz nomē eius int re
os fuerit receptū. postea vo no audif etiā si maius crimen
opponat. ff. de adul. l. ij. §. qd bic dicit. r. §. si publico. r. §. ex
traneis. r. l. si maritus. §. p. rscriptiōes. si in modum accusa
tionis aut de pari aut de minori vel maiori. si de maiori au
ditur anqz nomē suum sit scriptū inter reos. C. q. accus. non
pos. l. j. postea vo nullo mō audif etiā de maiori. ff. de pu. iu
di. qui reus. r ibi no. si pari vl minori no audif nisi suam vel
suozū iniuriā psequat. C. q. accu. no pos. l. negādi. si civiliter
aut vterqz est in dolo aut vterqz est in pari culpa r tūc binc
inde cōpēsaf siue circa idē siue circa diuersa reperiat doli
siue culpa. ff. so. ma. viro. r. l. si mulier. de dolo. l. si duo de eo
per quē fac. est. l. si. §. si stipulator. de pben. emp. l. domū. ne
quid in lo. pu. l. ij. §. idem ait. qd vi aut clam. l. si alius. §. bel
lissime. r. l. vlt. §. si ad ianuam. de do. ex. l. apud cellus. §. mar
cellus. aut vnus in dolo alter in culpa. r tunc si circa idē no
fit cōpēsatio qz doli pponderat culpe. ff. ad. l. aq. Itē
§. si. r. l. qui foueas. §. h actio. r. l. si putator. si circa diuersa
fit cōpēsatio cū teneat vterqz ad qstitate vt. ff. de compē.
si ambo. r ibi no. si vnus in lata culpa alter in leui p. pōderat

lata qz cōparaf dolo. ff. de po. l. qd nerua. r si mēfor fal. mo.
di. l. lata. §. plane. r si qd test. li. eē ius. fu. l. j. §. no aut. si vnus
in leui alius in leuissima pponderat leuis circa idem sicut
dictū est. s. in casu si si. secus si circa diuersa cū sint inuicē de
bitores in qstitate. ff. eod. cū par delictū. Itē si vnus in leui
faciendo alter in leui negligendo pponderat leuis in fa
ciendo: r ideo no compensatur nec est melior pditio possi
dentis vt plene no. ff. so. ma. l. si moza. By.

hic regule conuenit qd

gista qd dñs meus pñs Martinus disputaf
sic p. ronebat glo. in. l. vbi aut. ff. de pdi. ob tur
pē cām. sic querit. pone dedi tibi rem indiuiduā ob cāz ptiz
bonestā r partiz turpē. vbi gfa dedi bouē vt capuā vadas
r hominē occidas neutrū fecisti. repeto qz capuā non iuisti
qd honeste fieri potuit: r tu vis retinere quasi turpis dede
rim quia dedi vt hominē occidas queritur de repetitione
quid iuris. l. an in totum repetatur an nihil an pro parte.
Ad quamlibet harum trium partium vna ratio allega
tur r datur solutio: sed secundus disputans ad negatiuam
allegat quatuor r sex in contrarium r soluit distinguēdo.
Secūdo videtur dicendum qd totum repeta
tur quasi turpis conditio habeatur pro non adiecta. ff. d. cō
di. indebi. que sub conditione. s. de conditio. appo. c. j. r vl
timo. Itē quando quis clam r palaz rogatur p. raleat qd
palam. ff. de iure fil. non intelligitur. ita r hic p. raleat adie
ctio honesta. Secūdo videt qd nihil repetatur quasi h
fuerit vna causa. ff. de condi. r demōstra. l. bec scriptura. cu
tus pars est turpis tota dz censerit turpis argu. ff. de lega. j.
etiam si partiz. r de re. du. si is qui. §. vtrum. vnde repetenti
obstare debet turpitudine. Tertio videt dicitur qd pars
repetatur. nam si tota esset honesta totuz repeteret vt ergo
idem iuris sit de parte rē. r si dicat res est indiuidua repeta
tur totum conferendo partem estimationis. ff. de lega. ij. cū
filius. Soluendo dixit repetitioni locum non esse rationib:
p. rmissis maxime quia si vtrūqz fecisset accipiens r sic occi
dendo deliquisset no repeteretur. vnde si abstinendo r no
delinquendo restituere teneret esset melioris conditōis de
linquens qz non delinquens quod esse non debet in autem.
de resti. r ea que pa. in fi. col. iij. dominus Petrus de cerue
tis disputans postmodum eandem questionem plenius p.
secutus est allegans ad partem qd non repetat quia in duo
bus quozum vnus nocet r aliud prodest inspicit. ff. ex qd
causis in pos. ea. fulcinius. §. qz. r ad fil. si quis in graui. §.
si. r merito ne sub pretextu liciti veniatur ad illicitū. ff. d. of.
p. r. ill. icitas. §. illicita cum similibus ibi notatis.
Secūdo pp difficilē separationē liciti ab illicito p. rhibe
tur quis a toto. ff. de aqua quo. r esti. l. j. §. itē querit d aqua
plu. ar. l. j. §. itē sciēdū in fi. r. §. sed si vicinus. r. l. iij. §. h.
Tertio propter cōionem delictū socij extēditur ad soci
um. sic ergo h delictum in parte extendatur ad aliā ptes. ff.
si quis cau. l. si duo. r de arbi. si duo. Quarto in cōi debi
to donatio prohibita in psonā vxoris extēdit ad coreuz vt
ei no profit si vxori fiat acceptillatio. ff. de dona. int vi. r vx.
si sponsus. §. j. sic repetitio p. rhibita in vna pte extendat ad
aliā inducit bec regula r hoc. e. ti. cū qd vna cū ipoz pcor.
In contrarium de duobus quozum vnus nocet aliud pdest
inspicit qd pdest. ff. de iure fil. no intelligit. §. si quis palā cū
si. ibi no. r. s. qui fil. sint legi. ex tenore. vnde rōne adiūcti in
quo no versatur delictuz subuenitur in eo in quo versaf qz
diu durat inseparatio. ff. de statu homi. imperator de pen. l.
pregnantis. C. de appel. precipimus in fi. ibi eodem mō rē.
Scōo pp indiuiduitatē bñficiū petēdi pcessum in vna
parte vel in vna persona extenditur ad aliā partem vl ali
am personam r victoria prodest. ff. si ser. vendi. loci. §. si fun
dus. r. l. si de cōmuni. C. si vnus ex pluribus. l. j. r. ij. ff. de ap
pel. sepatiz. §. h. r. s. de ap. vna. r eadē rōne delictū vl negit
gentia in vna parte r ab vno socio cōmissa releuat ppter so
ciuz qui no deliqz vl neglexit. ff. que ad. ser. amit. si cōez. r. l.
p. rce

puer. r. l. n.
repa. c. m.
rum bonim
runt quoz
no se vendi
vel seruitus
§. si dolo.
bitio in glo.
mittatur ad
turpitudine in
cōmuni r lo
lega. si is qui
quam est cap
mū p. rmitit
§. gualiter. r
p. rntio partē
conditōis. si
vidua quia si i
dec. cum in ca
ob cām turpen
dum p. rmitit
bos vt indig.
§. h. de his q
tenua nihil line
in est. l. com
est hoc ergo rē.
C. vnde p. r
al. qd rep
it. et parte ver
tomo vitand
lata. s. de cali.
tūqz aduētiō
b. r. r. r. r. r.
no. r. r. r. r.
qz r. r. r. r.
quibus deliqz
coraria r bec r
bonitas in recip
tu per totum. v
loante. ff. de p
parte no fuit in
p. rido dantis r
p. r. r. r. r. r.
ipoz. ff. de cō. d.
na. l. de dolo. cū p
si i. r. r. r. r. r.
coronam nam fa
ff. de p. r. r. r. r.
condan. Si vo
qui dū et amon
bi dicit r ser. r
popper turpitud
cum filius in p. r
r. r. r. r. r. r.
no parte offerat.

prece. z. l. nam satis. §. i. ibi si vo rē. z. vide qd no. §. eo. li. de iurepa. c. vni. in vlti. glo. z. qd sup ea dixi. **T**ertio si liberum hominē qui vēdebat ad p̄ciū participādū duo eme runt quoz alter sciebat alter ignorabat pp̄ delictū patientis se vendi ignorantia vnius releuat scientem z. qz libertas vel seruitus nō pōt pro parte competere. ff. de lib. cā. liberis. §. si duo. z. l. duobus. z. vide qd no. de clan. despon. cū inbi bitio in glo. z. ita. Ita hic rōne partis in qua nō deliqt ad mittatur ad petēdam partē in qua deliquit maxime qn̄ fuit turpitudō in possessore sicut in petitore. **Q**uarto rōne cōionis z. societatis non capax capit pp̄ capacē. ff. de libe. lega. si is qui duos. fortius ppter̄ individuitatem partis ad quam est capax reperet virāqz. nam eadem rōne p̄textu p̄ missi p̄mittit̄ prohibētū. ff. de dona. inter vi. z. vxo. si sponsus. §. gn̄aliter. xij. q. ij. non estimemus. naz. etiaz in diuiduo re petitiō partis in debite solute ad aliam partē extēdit. ff. de condi. inde. si nō sortem. §. si centum. fortius h̄ vbi est indi vidua quia si id de quo magis rē. C. qui etate. l. si. li. x. s. de elec. eum in cunctis. **Q**uinto si propter partē quā dedit ob cām turpem nō possit etiam petere reliquam pp̄ indiui dum puniret in quo non deliquit qd eē nō d̄z. ff. de his qui bus vt̄ indig. l. rescriptum. z. l. heres ad. l. fal. l. hereditatū. §. si. s. de his que si. a maio. par. ca. c. ij. in fi. **S**exto quo tiens nihil sine captione z. cetera. ff. eo. ti. quoties nihil. C. de inof. testa. l. omnimodo. ff. de do. excep. si p̄curg. rei. sed tale est hoc ergo rē. ad p̄dicta faciat s̄ sepul. faeris. z. qd̄ ibi nō. **S**oluebat per vltimo allegata z. potissime per. l. quot. alle. in fi. qd̄ repetitio pp̄ individuitatem dēt̄ in toto. z. h̄ si in ea parte verset̄ turpitudō recipientis. nam iste certat de damno vitando ille de lucro captando. naz. z. talia dicuntur lucra. ff. de calū. in heredē. z. in re dubia melius fauet̄ repeti tioni q̄ aduēctio lucro. ff. eo. ti. nō d̄z. §. in re dubia. vbi etiā benignior interpretatio fieri d̄z. e. ti. ea que in partes. §. in re dubia. z. hoc itelligit cū ex vtraqz parte fuit turpitudō in re cipientē z. in altera tñ̄ in dante. z. tunc merito sauendum ei qui minus deliquit. nec est ibi par delictū z. sic non obstant contraria z. bec regula. vbi vō ex vtraqz pte rei date fuisset honestas in recipiēte nō dat̄ repetitio cā secuta. ff. de p̄di. cā da. per totum. vlt̄ etiam cā nō secuta si turpitudō fuit in so lo dante. ff. de p̄di. ob tur. cām. l. iij. si vō honestas ex vtraqz parte nō fuit in recipiēte sed in ea solū parte in qua fuit tur pitudō dantis tunc est dubium qd̄ iuris. sed z. tūc forte dic̄i posset cū ibi sit par delictum z. illi recipiēti absit in eo qd̄ cāz̄ impleuit. ff. de cōdi. cā da. si pecuniā in p̄n. C. de trasac. cū mo ta. C. de dolo. cū pponas. z. no. C. de p̄scrip. vbi nālis. §. qd̄ si facit. tunc sit me ior p̄ditio possidentis per hāc regulā cū concordan. nam facilius p̄cedit̄ retēctio vlt̄ exceptio q̄ actio ff. de p̄di. inde. si in area. z. hoc. e. ti. qui ad agendum cū con cordan. Si vō nihil absit recipiēti qz nō impleuit cām pp̄ quā datū est. tunc idē qd̄ in p̄mo mēbro solonis z. rōnibus ibi dicit̄ z. sic repetitio sine aliqua estimatione prestāda qz propter turpitudinē impediret̄ retentio. z. sic nō ob. ff. de leg. ij. cum filius in p̄ncipio ad. l. fal. lege falcidia interueniente z. quod nota. de heredi. ac. l. j. in quibus dicitur qd̄ estima tio partis offertur.

De penis xlij. faciēda §. ff. de his q no. infra. l. ij. §. exercitium. sol. vt̄ dixi. §. eo. odia. **D**y. nec h̄z locū regula vbi certuz est delictum z. certa ipsius quali tas sed anim̄ cōmittentis incertus. C. de in iur. si nō p̄uitij. Item cū certū delictū z. certa qualitas s̄z in certa persona ex pluribus qui fuerunt in actu delinquendi ff. ad. l. aq̄l. Itē mella. §. sed si plures. C. ad. l. iul. de vi pu. l. qm̄ multa. sm̄ **D**y. qui remittit. §. eo. in obscuris. z. ibi dixi. **P**rima glo. dicit vnde sumpta z. ponit exāpla. sc̄do ar guit. tertio specificat qn̄qz modos circa regulā vlt. glo. po nit rōnem. **I**n p̄ma glo. ibi. §. in penalibus. sequitur causis benignus interpretādum est. z. ibi h̄ eni. §. j. remotus ob do lum infamis est: ob culpā nō. in dubio p̄sumit̄ remot̄ ob

culpam z. ibi si preses. §. sequitur in glo. z. ibi. l. pe. interpretatō ne legū pene mollēde sunt pot̄ q̄z laxāde. **I**n p̄ma gl. ibi est argumētum. idē Jo. mo. dicit tñ̄ qd̄ nō diceret̄ dubiū qn̄ ex actis apparere posset cassationis cā. C. de sentē. q̄ sine certa q̄stita. l. iij. ff. de re mili. milites §. missionū. z. dixi in de cre. sup. eo. z. ibi ad filia que nō sint de mēte ne habeat̄ eū dem effectū sup̄ quo vide qd̄ scripsi. §. e. li. de elec. si post q̄z §. j. sup. glo. z. ita z. remissiones quas ibi dedit vnde de argu mēto a minori dici solet qd̄ in delictis que tēdunt ad eundē effectum bñ̄ p̄cedit̄ z. est necessarium. C. de epi. z. cle. si quis non dicā casū. xxxvj. q. ij. in alijs. lz̄ possit esse probabile non est necessariū. ff. de re mili. nō oēs. §. a barbaris. ff. ad treb. l. qui filii. §. sabinus. bñ̄ facit. §. eo. li. de elec. statutum.

Ec regula facit ad qōnem suspensi per trienniu a bñficijs q fiat p̄curfus tēporz si infra trienniu nouā penā incurrat quam plene scripsi de elec. cū in cūctis super verbo triennio. Item facit ad qōnē dominicalē vlti mā de damnato ad manū qui h̄z alterā aridā q̄ illa debeat amputari vt̄ ibi soluitur p̄ rōnez huius regule z. eqtas p̄li genda de do. z. p̄tu. c. j. C. de iudi. placuit. z. misericordia z. compassio adhibēda. l. di. pōderet in fi. xlv. di. ois q. z. vā iu stitia h̄z cōpassionē. xxxvj. q. vij. alligāt z. satis punif qz man arida verum mēbrum est z. valet ad decozem. j. q. j. sicut vr geri. Facit etiā ad qōnem quā disputavi que talis fuit que ritur an penam q̄ ip̄o iure delinquēti infligit̄ pro delicto in currat is qui id cogitauit z. aliqd̄ egit sed nō p̄fecit etiā si p̄ ipsum nō steterit. **D**ic̄ p̄mo pro allegatiōib̄ pro z. p̄tra re mittam inducens vnā legē z. eius glo. secūdo ponā quatu or circa declarationē qōnis. tertio soluā p̄ncipalr̄ p̄ tria iu ra quā solutionē coadiuuabo p̄ncipaliter p̄ tres glof. z. sex rōnes. demū ad p̄traria duplr̄ rñ̄debo. **D**e p̄ sic qz iura quib̄ ad qōnem argui pōt: satis sunt p̄ vtriusqz iuris docto res collecta p̄ **D**ofre. l. z. illos q̄ post eū scripserūt sup. l. si quis nō dicā. C. de epi. z. cle. p̄ **D**osti. in sum. de pen. §. qbus z. plene per dñm̄ Jacobum de bafio qui frater fuit **A**rchi. bonon. in quadam sua distinctione que d̄f̄ distinctio de vo luntate quā etiā dicitur **A**rchi. posuit. xvij. q. j. §. si ergo. non reputo multū vtile nec subtile p̄dicta sic plene scripta repe tere. sufficiat ergo ponē qd̄ ad p̄mā partē. l. qd̄ penā incurrat faciunt oēs leges canonizate de pe. di. j. in p̄n. z. l. si qd̄ non dicam vsqz ad. §. z. qd̄ in p̄n. ipsius distinctiois legit̄ z. no. de voluntate ad bonū. z. pro parte p̄traria leges ibi posite. z. §. cōtra vsqz ad. §. cogitatio z. ex ibi nota. vsqz ad. c. si cui. z. vj. q. j. si qd̄ cū. z. xxxvj. q. ij. si qd̄ nō dicā. z. de eo q̄ mit. i pos sessio. c. j. p̄t̄ et studiosus sibi iura multa q̄rere pro z. **A**d hāc p̄tē bñ̄ fac. ff. ad. l. cor. de fal. l. q̄ falsam monctā p̄cusse rint si totum formare voluerit suffragio iuste penitētie ab soluunt. z. ibi vide cōcor. in p̄ma glo. **E**st aut̄ aduertē dum qd̄ format̄ qd̄ de pena z. penali p̄stōne nō de premio vlt̄ fauore. est aut̄ certū penales p̄stōnes restringēdas de elect. statutū. §. eo. li. z. hic cū suis p̄cor. Itē format̄ qd̄ nō de p̄a que a iure iubet̄ infligi per iudicē sed de pena que infligitur ip̄o iure sine aliquo iudicis vel hominis ministerio. Itē q̄ri tur de pena delinquētis nō de illa qua ius punit vnū pro de licto alterius vt̄ p̄z in filijs hereticoz̄ z. cōmittētū crimē le se maiestatis. vj. q. j. si quis cum. z. de hereti. c. ij. z. c. statutū lib. eo. z. de scisma. c. vni. lib. eo. ad idem de pen. in quibusdā z. c. ad aures. z. c. felicitis. eo. li. Item nec formatur qd̄ de il lo qui non perfecit per se. delictum tamen perfectum fuit p̄ socium vel mandatarium cui assistebat vel de illo qui perfecit quo ad mentem lz̄ non quo ad verba. bñ̄ enim bñ̄ incurrūt de homici. sicut. §. de pen. c. fina. lib. eo. de elec. si post q̄z. e. li. ij. rñ̄. Quibus sic premisso in p̄dicta qōne puto qd̄ is de q̄ querit̄ penā de q̄ q̄rif nō incurrat nec distinguo in h̄ cāu iter leuia atrocita atrociora z. atrocissima. h̄ dico p̄ dec. p̄petuo. de elec. §. e. li. vbi penā a iure statutā p̄tra eligētes sciēter in dignos ep̄os nō incurrit is qui cogitauit z. egit ex q̄ nō p̄fecit. ad idē s̄ homici. sicut dignū. §. illiautē. ibi ex illa captione.

ad idē pe. de. pu. in. du. el. c. i. si intelligat q̄ ille pugil ingres-
sus fuerit bellū aīo occidēdi. p̄z enī q̄ homicidij irregulari-
tate q̄ pena iuris est nō incurrit l̄ ad actū p̄cesserit ex quo
mors v̄l mēbz trūcatio secuta nō est. ad idē fac̄ v̄a opi. lau.
que p̄ Jo. recitat de pe. di. j. piculose. z q̄d no. z soleo reci-
tare de homici. si aliq̄s. **C** Ad solonez ēt facit q̄d dicimus
eū q̄ voluit p̄cutere clericū z vibravit baculum sed nō p̄cas
sit excoīcatū nō eē. vt no. Aug. xxvij. q. iij. si q̄s suadente. z
Jo. de pe. di. j. si quis pulsatus. z facit q̄d no. Ber. de sen. ex
cōmu. si v̄o notari hoc in nonella post Hoffre. z moder. e.
ti. c. j. ad solutionem ēt facit q̄d no. de his q̄ vi. me. ue. cā fi.
c. vni. e. li. in glo. affpe. fortif. p̄bat hāc solonē de elec. cōmis-
sa. j. r̄n. eo. li. vbi ad penā iuris incurrēdā que infligit nō fa-
cienti aliqd infra tēpus regitur tēpus perfectū sic z hīc re-
quirat delictū eē p̄fectū. Item nec a snia ecclesie d̄r absolu-
tus is qui voluit absolui z p̄cessit ad actū z si iuravit stare
mandatis ecclesie v̄l p̄tritiōis signa p̄tēdit nisi sequat ab-
solutio: ita nec dicat ligatus q̄ voluit z aliqd egit nisi id p̄se-
cerit q̄d canon ligat. de sen. exco. cū desideres. z. c. a nobis.
cū par sit ius ligandī z absoluedī de peni. dist. j. verbū. fac̄
etiā ad solonē de symo. c. fi. de pe. suam. hanc ēt solonē p̄o-
bet optime. l. j. ff. q̄d quisq̄ iur. canon. de pe. di. j. hec autem
quam legē l̄ legisse soluendo dicant loq̄ in minoribus deli-
ctis verius videt q̄ loquat in pena que ipso iure infligit. v̄n
vt ipsi fatent nō est illa pena que infligit a iudice z per viā
accusationis imo est pena iuris z per viā compensatiōis fit
ipsius executio ad id de elec. l̄ cañ. li. eo. sic ergo illa est rō
quare attemptatū sine effectu nō punit bñ facit ēt. ff. de his
qui no. infra. l. solet. nā p̄z legem infamiā incurrit ipso iure mu-
lier nubens infra tēpus luctus quā tñ nō incurrit mulier q̄
cogitavit nubē etiā si attemptavit puta p̄trahēdo sp̄salia
vt ibi faciūt ad solutionē multa iura que ipso iure penā in-
fligendo vtunt hoc verbo ipso fco. s. eo. li. de elec. vbi picu-
lum. §. nulli. e. ti. sciant. de iudi. c. ij. de cēsi. quāq̄. de pen. fe-
licis. §. p̄nti. z de homi. pro humani cum multis silibus. ip̄z
aut verbū designat actū p̄fectū z faciant circa hoc q̄ scripsi
in q̄one porozū in parte sc̄da. fateoz tñ q̄ is de quo queritur
peccat z arbitraria z eadem pena puniri d̄z maiori v̄l mino-
ri habita p̄sideratione an per eū steterit vel nō vt in predi.
decre. perpetuo in fi. z. ff. de exco. di. cri. l. i. in fi. canonizata. d̄
pe. di. j. sollicitatores. **C** Ad p̄ria oīa facilis est r̄sio q̄ lo-
quuntur in pena quā nō p̄trabit q̄s ipso iure sed iure p̄cipiē-
te per iudicē infligit. sit aut diuersitatis rō p̄ simile eius q̄d
d̄r aliud esse terminū aliq̄e dari a iure sine iudicio vel ho-
minis ministerio z illum iudex breuiare nō p̄t nisi eodē v̄l
alio iure p̄mittat z aliud q̄d ius p̄cipit dari p̄ iudicē quē iu-
dex abbreviat de h. eo. ti. indultum. Itē nō est mirum si desi-
derat actus perfectus in pena iuris plusq̄ in pena iudicis
cū desit p̄sideratio z arbitratus legis mortue q̄d nō deest
in iudice ad h. C. de his q̄ ad eccle. p̄fu. l. vlti. in p̄n. z de pe-
felicis in fi. decretū ergo liget qd certū z p̄fectum. de p̄ces.
p̄bē. c. j. li. eo. §. subiunctum. z cle. eo. ti. c. j. **C** Ad iura v̄o
p̄traria que pro delicto nō p̄fecto etiam penā ipso iure infli-
gunt sicut infamie z his silēs de q̄bus cōiter dicunt doc. q̄
loquunt in atrocissimis vt in heresi z crie lese maiestatis re-
spondeat aliter heresis p̄bitur z p̄ficitur h̄ ipso q̄ quis cogi-
tat z credit errozē de hereti. ad abolēdam. z. c. excoīcamus
j. z. ij. Crimē v̄o lese maiestatis p̄bitur ex attemptatiōe. Itē
attemptare ibi est delictum q̄d exp̄sse ius punit. cū igit iter
uenit attemptatio est p̄fectū delictū q̄d lex puniebat vide silē
in illo q̄ locavit operas suas vt pugnaret cū bestia fera. naz
ip̄m locare est delictū p̄sumatū. ff. de postu. l. j. §. bestias. ij.
q. vij. §. verū. p̄z idē in dec. pro humani de homi. li. eo. q̄ occi-
dit aliū p̄ assassinos ipso iure incurrit penas ibi ipositas. sed
nunqd incurrit illas ex mandato sic non ex illa parte qua pu-
nit occidēs sed ex qua punit mandans. ip̄m enī mādare est
ip̄m delictū perfectū q̄d ip̄a p̄stitutio punit ipso iure certis
penis. si ergo cogitavit mādare z vocavit mandatariū sed
nō mandauit nō est p̄fectū delictū ex eo capite z sic nec erit
locus pene ad idē de elec. c. j. li. eo. Et sic omnīū p̄trarioz

breuis est solutio q̄ nō loquunt de pena que ipso iure p̄bit
sed que iudicio ministerio infligit. ad illa v̄o que loquunt d̄
pena que ipso iure p̄trabitur r̄fideretur q̄ ibi attemptatio vel
conatus p̄ductus in actum est ip̄m delictū perfectū q̄d ius
punit vel vt alijs verbis v̄tar conatus vel attemptatio pe-
nam delicti ipso iure inflictam incurrat solū in casib̄ exp̄ssis
a iure. z si istud vltimū sufficē dicat ad solonē oīum p̄rio-
que loquunt in penis que per ius non ipso iure sed iudicio
ministerio debēt infligi forte ne esset peccatū qa sic define-
ret quo ad hoc p̄fusa doctorūz distinctio de qua dixi in p̄n.
q̄ tueri posset per istam regulam cum suis concordant. v̄nuz
scias q̄ sunt casus in q̄bus in delictis ēt p̄sumatis penitēdo
q̄s euadit penā quos scripsi de iurepa. cū layci. s. p̄ma glo.

De re communi

i re cō melior est p̄ditio occupantis. s. de pro-
cura. si duo. ff. de le. j. si pluribus. dicit D̄yn. h̄
regula loq̄tur in ea re que pro parte indiui-
sa pertinet ad plures. p̄traria loquunt de iu-
re distincto in executionem vnus qui primo occupauerat.
nam is litem p̄stando sibi querit executionem insolidū z
alterū insolidum excludit nisi in casibus p̄re. dec. si duo.
C Prima gl. ponit exempla z remittit z sex excipit casus.
sc̄da glo. ponit rōnem regule. **C** In p̄ma glo. ibi. §. ne autē
si donator h̄z rem cōem cum donatario habēs maiorez par-
tez offerre p̄t alteri estimationē relique partis z totū pos-
sidere. **C** In p̄ma gl. ibi si edes z sic loquit. ff. pro socio cū
duobus. §. item mella. z ibi reficeret semp̄ intellige q̄ bis ca-
sibus quibus reficere vel facere l̄ non velit socius facere iu-
re seruitutis q̄d nō liceret vt p̄re. l. parietem de ser. vr. p̄red.
sed iure communi licet z sic intendit glo. z facit. ff. pro socio
cum duobus. §. idem respondit.

De regula

b facit ad questionēz dispu-
tata per d̄nz Aug. ver-
celleñ. demū ep̄z nouariēñ. qua querebat si cle-
ricus z laycus patroni ecclesie vacantis p̄stant
vnum: postmodum ipse laycus p̄stat aliū an ambo vel neu-
ter vel alter z quis eorum sit instituendus z quia vt in fine
dicam q̄d nō est dubia ip̄am abbreviabo. **C** Allegat p̄mo
pro amobus. secūdo pro neutro. tertio pro sc̄do. z q̄rto p̄
primo. quinto questio soluit z p̄trarijs respōdet. sexto ostē-
ditur questio nō dubia. **C** Juxta que prius videt q̄ ambo
sint instituendi cum patronatus sit res indiuisibilis insoli-
dum existens penes singulos de hoc de iurepa. c. j. in p̄ma
glo. sic z iudicatus ordinarius vel delegatus de quo de of.
delega. prudentiam in glo. ij. Idem in pluribus reis creden-
di. ff. de pac. si vnus. ad presentationem ergo ip̄ozum admit-
tatur vterq̄ z diuidatur inter eos. ff. de ali. z ciba. leg. l. j. de
acquiren. re. do. adeo. §. cum quis. z de p̄sump. afferte.
C Secundo in contrarium q̄ neuter admittatur sed impe-
diant se concursu: faciunt. ff. de vsufruc. quotiens. ff. de testa-
men. tu. duo. naz vna ecclesia vnus d̄z esse rectoris. xxi. q. ij.
sicut. de p̄ben. cum non ignozes de iurepa. c. ij. nec ad mo-
bilitatem laycorum mutandus est status ecclesie. x. di. c. j. ff.
ar. fur. ce. si gemina. z in decre. afferte non fuit sententia sed
comminatio. z in. l. si vnus quilibet habebat insolidum ius
exigendi. insti. de duobus reis. §. j. at h̄ vnus de patronis p̄-
sentare non potest. Item beneficium ecclesiasticum nō reci-
pit diuisionem de p̄ben. maioribus. z. c. dilecto. vnde diui-
sio vel mediā viā hic locuz non habet z impossibile iuris est
v̄trunq̄ ius habere de p̄ben. nisi. vbi de hoc in glosa. ij. s.
eo. li. de elec. vt quis duas. **C** Tertio q̄ alter solus admit-
tatur. s. presentatus secūdo a layco sic probatur. posteriora
prioribus derogant. ff. de iure co. l. diui. ff. de procur. si q̄s eū
§. si. s. de procura. non iniuste de offi. delega. studuisti. C. de
pac. l. pacta de pen. di. j. nouit. preferendus est ergo laycus
q̄ variat cū legis auctoritate id faciat. xxij. q. iij. qui pec-
cat. de resti. spoli. litteras. **C** Quarto q̄ preferendus sit p̄
presentatus

presentatus pbat qz satis est laicu in illo cōsensisse vt peni-
tere nō possit. xxxii. q. v. horredus sufficiat regula mutare b
eo. ti. Itē lz laicus variare possit in p̄iudiciū p̄sentati de iu-
repar. cum autē. nō tñ in iurā clerici z patroni vt ibi. Item
cū par est numer⁹ p̄sentatiū recurri dō ad merita z dignita-
tes. de elect. ecclesias. ii. vbi de hoc in vlti. glo. sed cleric⁹ est
dignior laico. iiii. di. deniqz. ergo ab ipso p̄sentatus p̄feren-
dus est. nam magis dignū zc. de conse. ec. qd in dubijs.

Soluendo dixit p̄mo p̄corditer p̄sentatū p̄ferendū qz
duplex ius habuit p̄sentatus. sc̄do vnū tñ qd dicit de varia-
tione laici verū est cū sunt soli laici vnus vel plures. l. diui.
loquit in codicil. in qbus ambulatoria est volūtas p̄curato-
ris etiā cū p̄stituit fauore cōstituētis. vñ p̄stituens reuoca-
re p̄t. lex pacta. nō ob. qz ibi pactus vltimū fuit de vtriusqz
voluntate h non. sic. c. nouit. nō obstat mutat enī de iudi-
cium pp̄niam p̄ctōris. nō obstat qd hz p̄uilegiū penitēdi
qz nō in p̄iudiciū alteri. ff. ne qd in lo. pub. l. ij. §. si qz a p̄-
cipe. **E**t dixi in p̄nc. qd nō est dubia qz salua pace dispu-
tātis nō est verū qz laicus possit simplr variare recedēdo a
p̄mo sup quo fundari vñ ipsius dubiū sed variare p̄t accu-
mulādo vnde ep̄o lz istituere p̄mū qd nō licet si ab eo pos-
set in totū diuertere: imo ceteris p̄ibus poti⁹ dō instituere p̄-
mus bec p̄banl de iurepa. c. iij. autē. z. c. pastoralis. facit cle-
eo. ti. plures in fi. que p̄mittit simul fieri qd p̄mittebat olim
successiue. clarū est ergo siue clericus de quo querit p̄senter
vt clericus siue vt laicus p̄ximū p̄sentatū nō solū habuisse sz
etiā ad huc habere duas voces sz vñ vnā solūā z nō liberā
vñ integrā ergo zc. ex hoc aut sequit qz lz plures sint p̄ioni
laici cū clerico locū hz qd dicit est de vno solo plus dico qz
si plures sunt laici tñ z p̄cordit p̄sentant vnū lz postea ali-
qui et maior p̄a variat cumulādo institui dō p̄mus rōne p̄-
dicta ex qbus concludit questio nō dubia.

Inspicimus. zlv. verisimilit. vt
risilitudo colligit

i ex cōparatione rerū ad inuicē vel ex cōpara-
tione rei ad p̄ciū. ff. de re. du. l. j. z. l. vtrum. l.
cū quidā ex vicinitate scripturaz. ff. de le. j. si

seruus pluriū in fi. ex dignitate p̄sonaz. ff. de aur. z ar. le. l. ti-
cia seyo. ex charitate z necessitudine p̄sonaz vt. d. l. si seru⁹
in fin. ex p̄suetudine regiōis z loquētis vt ibi z hic. **D**y. vel
qd hec alternatiua est ordinis vt si verisimilitas nō appet inspi-
ciamus qd plerūqz zc. **P**rima glo. dicit vñ sumpta fuit
ponit exempla z remittit. In p̄ma glo. ibi in obscuris inspi-
ci solet qd est verisimilit⁹ aut qd plerūqz fieri solet.

In p̄ma gl. ibi iniuste. qz vñ si est qd ingratitudinē nō
cōmiserit z in hoc ad p̄positū. z in fi. que est p̄ cū dicat spe-
ctandū qd est minimū z ibi solū. que solutio etiā p̄z ex tex.
legis eo. ti. semp in stipulatiōib⁹ que ibi vide. dicebat autē
Dy. hic qz iste erat ordo qz p̄mo voluntatē sequimur si de illa
p̄t appere. ff. de codit. z de. l. pater in p̄nc. z. §. p̄ditionum
verba de re. du. l. in ambiguo. C. de libe. p̄re. l. iij. sc̄do qd est
verisimilit⁹ vt hic z in p̄cor. alfar. s. tertio vbi nō appet verisimilit⁹
recurrat ad p̄p̄riā significatiōē verborū. ff. de leg. iij. nō alr
quarto bis dēficiētib⁹ recurrat ad minimū. vt ibi z in cōcor.
qnto si appet qd sit minimū dō nō valē. ff. de testa. tu. duo sūt
de re. du. si fuerit z. l. si qd pluri⁹ de ma. te. cū ex plurib⁹.

Ec regula sc̄m p̄dicta facit ad qd.
nea bic disputatae quaa

b fateor cōgruenti⁹ fuisse locatas sub regula i ge-
nerali eo. ti. sed p̄p̄lixā mān ibi scriptā post Jo. mo. trā-
ferri sic decuit z qdēs sic p̄ponunt p̄ statutū ecclesie q̄libz ca-
nonicus post habitā p̄bendā infra annū p̄moueri tenet ad
sacerdotiū. sunt etiā ibi p̄bēde maiores z minores z d cō-
suetudine maiores danl antiquoz. **A**ipetrauit ibi canoni-
catū z p̄bendā cū clausula qz nō teneret p̄moueri ad sacer-
dotiū. **B**ipetrauit cañ. z sibi p̄uideri de p̄benda vna ex
maiorib⁹ vterqz hz clausulā q̄ tollit p̄suetudinē z statuta sz
vterqz receptiōis sue tpe illa seruare iurauit q̄rif an p̄iudi-

catū sit illis p̄ tale iuramentū p̄ma p̄ qōnis fuit Jo. de mó-
te murlo. sc̄da fuit Ja. canoni. bononi. vterqz p̄us allegabat
ad affirmatiuam quinqz rōnes. sc̄do totides ad negatiuam.
tertia p̄a facit quatuor. p̄mo ponit solutiōē Jac. sc̄do solo-
nem Jo. distinguētē. tertio soluit p̄ria sc̄bz eos. quarto cir-
ca vtrūqz articulū subdo verā solutiōē. **P**rima igitur
ipsoz rō talis erat certū est quēlibet hoz potuisse renūcia-
re p̄uilegio vel ḡre sibi facte de regula. ad apostolicā. C. de
pact. si qz in p̄scribēdo. tacite aut renūciassē vñ faciēdo sp̄o-
te p̄ illud de offi. delega. gratū de ap. sollicitatē de his q̄ fi. a
ma. par. ca. ex ore z. §. dicam. **S**ecūdo iurādo seruare sta-
tuta z p̄suetudines ecclesie ad oēs p̄suetudines z oia statuta
se astringit cū indefinita eq̄p̄olleat vniuersali de elec. in gene-
si de p̄uil. qz circa. ergo tenet ad singula z sic ad illa de q̄b⁹
q̄rif seruāda tenet p̄ iuramentū qd cū nō vergat in pericu-
lū aie nec in alterius p̄iudiciū est seruandū. de iureiur. si vo-
z iuramentū qd obligat quoad deū forti⁹ est q̄ lra q̄ est fa-
ctum hois facit de iureiur. z si xp̄us ibi redde dno zc.

Tertio dato qz casus esset dubi⁹ in hanc partē iterpra-
ri debem⁹ que securior est p̄ vitando p̄iurio maxime si ges-
sit in aio oia statuta seruare qd p̄sumit ex quo nō excepit z
excipe potuit vel p̄testari de p̄sti. cū. **A**d. vñ sibi iputet. de
iurepa. ex lris. de p̄uil. qz circa de regla. p̄sulti. z. c. vidua z
iuramēta sc̄m intentionē recipiētis interpretant. xxi. q. v. q̄
cūqz z facit regula p̄ eu3 cū p̄cor. hoc eo. ti. est aut equior p̄
quā ad eq̄litate reducit cū alijs canōicis. facit. xvj. q. vij. c.
j. de p̄stit. cū oēs in fi. de sta. mo. recolētes de deci. cū in tua.

Quarto cū hic sint duo p̄ria successiue. l. p̄mo ḡra. sc̄do
iuramentū. p̄m vñ p̄mo derogatū de trāfac. c. j. ff. de p̄bē.
emp. l. eptio de noua. l. j. C. de pac. pacta. ff. de legi. nō est no-
uum de cognā. spiri. c. j. **Q**uinto isti statutū z p̄suetudi-
nem q̄ quoad eos erat iualida p̄ iuramentū fecerūt valida
sicut de iureiurā. cū p̄tingat de pig. significante. s. eo. lib. de
pac. pactū: nec valet si dicas de illis exp̄sse nō iuratū. naz vt
s. dixi sufficit gnālis vel indefinita locutio sufficit et tacita re-
nūciatio. hinc est qz petēs rei p̄ciū renūciat legi cōmissorie
z c̄. ff. de leg. cōmis. l. iij. §. elegāter. z recipiēs vsuras per-
dit ius dñij sibi p̄cessu3 a p̄ncipe. C. de iure do. ipe. l. ij. p̄dit
et ius depositi qd erat vt p̄us depositarū rez rō haberet. ff.
depo. si hoiem. §. quotiēs. Itē petens legatū renūciat q̄re-
le. ff. de inoffi. te. si ps. **I**n p̄rium adducit regula gnāli B
cod. ti. p̄ quā cū p̄cor. p̄z act⁹ gnālis p̄cessionis vel renū-
ciationis nō includit illa que qz verisimilit⁹ nō p̄cederet vñ re-
nūciaret ad idē de iureiur. veniēs. z. c. q̄ntauallis. ff. de pig.
l. obligatōe. s. eod. li. de offic. vica. cū in gnāli. hinc est qz ge-
neralis substitutio nō trahit ad sp̄alem p̄cedentē. ff. de vulg.
z pu. sub. coheredi. cū ergo isti de illis statuto vel p̄suetudi-
ne cogitasse nō videant nec sit verisimilit⁹ qz voluerint sue ḡre
renūciare forsā multis laborib⁹ z vigilijs acq̄sitate de renū-
cia. sup hoc z de p̄sump. qz verisimilit⁹: nec p̄sumit que sua iura
iactare de solu. c. fi. ff. de p̄ba. cū de indebito. j. r̄fiso. dicem⁹
illa statutū z p̄suetudinē in iuramēto non icludi.

Sc̄do iuramēta debent intelligi sc̄m intentionē iuran-
tis. xxi. q. v. humane de iureiur. veniēs z. c. q̄ntauallis. ergo
recipiēdo vt intellexit nō includent p̄dicta maxime qz in
generali sermōe nō ledit ius p̄sone iurātis. de iureiur. peti-
tio cum concord. **T**ertio posterius nō tollit p̄us si se cō-
pati possunt. ff. de mili. test. l. si certaz. §. vlti. z. l. seq. z de iu-
re codi. conficiunt. §. si miles z. l. si. vnde cū indulgētia que
p̄or est referat ad vnum statutū vel vnā p̄suetudinē tñ que
q̄stum ad istos vident exempta de numero statutoz vel cō-
suetudinū iuramentū posterius referet ad alia statuta z cō-
suetudines ad quaa iurantes tenebant z sic indulgētia nō
tollit maxime cū p̄stet speciē specificatā sub genere nō cō-
tineri. ff. de lega. iij. vxo. c. §. felicissimo. z facit qd not. z dixi
eo. tit. generi. **Q**uarto iste iurādo statuta z consuetudi-
nes benefacit de iureiur. clericus. qz turpis est pars que suo
vniuerso nō congruit. viij. di. que cōtra de sp̄o. duo. c. fina. z
vnum collegiū diuerso iure censeri nō dō. xij. q. ij. cognoui-
mus. sua igit obedientia sibi nocere nō dō nec penā pati vñ

Der. Jo. and. e

meretur premiū de fideiul. peruenit et p hoc viderent cano-
nici prium dicentes suā turpitudinē allegare et sic repellen-
di de donat. iter dilectos. **C** Ad hanc partē allegabat qnto
vterq; de puileg. cū capella que scdm Jac. vñ terminare qō
nem et ff. de mill. testa. si miles. vbi dicit nō psumi que elegit
se genus testādi ad sua iudicia ipugnāda sic nec psumam^o
iurasse istos ad suas gfas perimēdas maxime q; hoc nō est
verisimile nec fieri cōsuevit p hanc regulā cum cōcor. et fa-
ciat ordo quem. s. scripsi post Bp. i. ij. et. iij. gradu.

C Hanc partē dabat Ja. p solu. sed Jo. dicebat q; si tēpe
quo iuravit fuerūt lecta et specificata statuta vel cōsuetudi-
nes de qbus. s. et nō excepit videt iurans renūciasse grē per
iura pmo alleg. si vō lecta vel specificata nō fuerūt nō renū-
ciauit grē per vltima iura alleg. si q; cau. sed et si. q. questi-
tum. et q; recitant de cōmo. c. vni. de depo. bonafides. s. co-
lib. de pcur. qui ad agendū. nō obstat iura loquētia de taci-
ta renūciatiōe q; loquunt cū quis directe venit q; factū suū
vel alias appet de volūate mutata sed hic sec^o Jo. sed Ja.
dicebat illa loqui cum vtrūq; sit ab vno tanq; ab eodē. iste
vō gerit voces duoz. s. puilegiati et nō puilegiati et scdm eū
posteriora nō derogāt prioribus nisi cū sint illius p̄ria nec ve-
nit q; iuramentū cum in hoc nō includeret. Scias q; scdm
articulus hui^o qōnis min^o hz dubitatiōis q; p̄mus q; si i ec-
clesia diuise sunt p̄bende maiores a minorib^o q; in certis eccle-
sijs diuidunt vt integre et dimidie ipetranti maiorē vel ite-
gram minor vel dimidia etiā si illā vellet cōferri nō posset
s. eod. li. de p̄ben. cui de nō. s. j. quare si dicerem^o sibi p̄iudi-
care iuramentū maiorē vel integrā p̄sequi nō posset p̄pter
illud iuramentū. minorē vel dimidiā nō posset q; de illa nō
scribit et sic esset pempta gfa q; neuter intendebat de iuran-
te p̄ de recipiētib^o idem. nā recipiebāt illū ad p̄bendam et
ad illā que debebat p̄ lras ergo vt. s. **C** In p̄mo etiā arti-
culo videt indistincte dicendū q; ex quo ille. A. recipit ex
iuribus lras habentiū clauulā de nō recipiēdo sacerdotiū
et tollentē statuta p̄ria ipsi vident receptionē facere et iura-
mentū recipi scdm formā lras et ipse etiā sic iurare vt rece-
ptio et iuramentū sequētia et causata a lris gratie et manda-
to exēcutoz illis p̄ueniant. nō enī recipit simplr vt. A. s. vt
talīs. A. facit de fide instru. iter dilectos. s. ceterū et de bap.
maiores vñ. similr. sic et gnālis trāfactio restringit ad id de
quo agit. ff. de transac. qui cū tutorib^o. s. j. C. eod. ti. si de cer-
ta et no. s. de transac. c. j.

In toto. lx. Prima gl. remittit p ex
emp̄tis et p̄nā et dat cōcor.

C In p̄ma glo. ibi in toto est nō ob. eo. ti. l.
si mater. s. si q; iter. vbi absolut^o ab actu nō
absolut^o ab itinere nec eū cum tñ in actu p̄ri-
neat iter. ff. de serui. ru. p̄re. l. j. s. j. et instit. de ser. s. actus. et p
eundē modum inducit. l. j. ff. de adi. leg. die vt no. in p̄re. l. si
mater. et hic no. Bp. s. q; iter dupliciter sumit vno modo p
distincta specie seruitutis actui et eo modo sumptū nō ē p̄
actus sed species seruitutis actui opposita et coequeua. ff. si
serui. ven. l. loci corpus. s. j. et. d. l. j. de adi. le. alio mō sumit
p̄ comoditate eūdi. et tunc b; se ad actum sicut pars ad to-
tum. est enī pars subiectiua ad actū et actus est totūz p̄tate
ad iter q; p̄tate sua cōprehendit iter et in hac significatiōe
sumit. ff. de serui. ru. p̄re. l. j. et de no. va. si pupillus. s. vlti.

Ec regula facit ad qōnez quam di-
sp̄tanti qua querebam si
duo soli hñt eligere p̄latum iure p̄prio vel com-
promissario et vnus eligit reliquū qui p̄sensit an valeat elec-
tio. **C** Ad affirmatiuā p̄mo et in p̄rium scōo inducunt qn
q; rōnes et quedā glo. tertio p̄rimū dubiū soluit. circa scdm
recitant op̄mōdes excludunt casus non dubij. soluit et p̄rijs
rñ detur. **C** Quod valeat sic p̄bat. de collegio ecclesie va-
catis dz fieri electio p̄lati h p̄. l. xj. di. nullus. et. c. studij. et. c.
obitū. xvij. q. ii. quā sit et. c. abbas. ii. s. de elec. cum iter cañ.
et. c. ne p̄ defectu facit. C. de epi. et cle. in ecclesijs. s. mortuo

p̄lato poterit collegiū consistere ex duob^o de elect. c. i. ergo
vn^o pōt eligere reliquū alias esset lex impossibilis p̄ id. iiii. di.
erit autē. et si dicas nullus se pōt in scutrinio noiare de elec.
cumana. et eligēdus dz habere maiorē partē in scutrinio vt
ibi eod. ti. q; p̄pter et. c. ecclesia. respondeo q; qñ nō sunt ni-
si duo nō artant ad formas vt scripsi. c. q; p̄pter sup gl. die
vt infra et eod. ti. c. i. sup p̄ma glo. facit de elect. cum in vete-
ri. et ibi no. in. i. et. ii. glo. sufficit ergo p̄sensus qui bic assunt
bñfacit qd scripsi post Bost. de iurepa. per n̄ras in glo. p̄z
et qd ipse no. in sūma ipsi^o ti. i. fi. de epo qui vnicū patronūz
p̄ficere pōt ecclesie vacanti. **C** Scōo videmus fauore mi-
noz et pupilloz vnū ex duob^o tutoribus administrare pos-
se. ff. de adm. tut. si plures. s. penul. in fi. et. l. decreto. s. i. C. si
vnus ex plurib^o tuto. l. i. et de aucto. p̄stan. l. fi. Idem in exe-
cutoribus vltimarū voluntatū ipsaz fauore. qd dic vt. s. co.
li. de testa. c. ii. s. i. Idem in p̄curato. sp̄ualiyz causaz quod
dic vt. s. eod. li. de pcur. si duo. s. vlt. cū igif ecclesiā maior
vt saltē equalis sit fauor. xxiii. q. iiii. quid ergo de resti. in in-
tegrū. auditis in autē. de nō ali. s. si minus. C. de sac. san. ecc.
l. fin. et qd no. de pecul. cle. inquirendū. ergo et ipsaz fauore
ex duob^o eligentibus quocūq; iure alterius solius valebit
electio saltē ex quo nō hz alterius resistentiā s; consensum.
C Tertio constat q; fauore p̄sone vel cause t; snia vn^o ex
duobus ordinarijs etiā altero resistente. ff. de re iudic. inter
partes. s. de re iud. c. fi. fortius ergo fauore expedie de p̄i-
sionis ecclesie ex quo nō discordant teneat electio vnus ex
duob^o eligentibus sic videmus q; fauore aie i causa denūcia-
tiōis p̄ncipalis habet p̄ teste. de testi. in omni. et vbi nō ver-
titur p̄iudicium credif vni. de p̄cura. ex insinuatōe fortius
ergo vbi vertit cōmodus in re appetibili et meritoza vt p̄e-
dixi. facit ergo accessus qd fieri p̄ncipaliter nō posset de iu-
repa. ex lris et. c. cum seculū. s. eod. lib. de p̄ben. q; sepe. ff. de
fundo do. l. i. sic mixtura facit qd sine illa fieri nō posset de
arbi. contingit. et. c. p̄ tuas. **C** Quarto benefacit ad qōnez
. C. de p̄ben. emp. cum ipse tutor et qd no. ibi et. ff. eod. ti. si in
emptione in fi. de vno ex duobus tutorib^o qui alteri palam
ementi rem pupilli auctorizat ad idem. ff. manda. si manda-
uero. s. iuliano vbi vnus ex plurib^o vendentibus mandato
meo rem emit a se et alija. **C** Quinto sp̄aliter in cōpromis-
sarijs vt casus in decret. cum in iure de elect. nā si vox electi
p̄promissarijs auget numerū qñ noiatus est a parte minorē
vt ibi fortius qñ ab equali vt hic. Item si ibi auget cō est di-
scors et vbi est repugnantia fortius hic vbi est concors et cō-
sonantia. hoc enī appetunt iura. l. electiones fieri p̄cordes
et hic ē talis. benefacit. ff. de no. oper. nū. l. i. s. et post operis
ibi quid enī agebat p̄tor; nisi vt p̄trouersias dirimeret qō
cuz sponte recesserint dz ratas habere. fateamur ergo q; va-
let electō. pendet tñ ex consensu electi sicut et snia delegato-
rum pari numero discordantiū de re iud. c. fi. ff. eod. tit. duo
iudices. **C** Sexto inducit solutio quam ad brocardum de
vno gerente vices duoz dant glo. lxxix. di. singula in p̄ma
glo. de p̄bat. ex lris in glo. ij. dicentes id licere causa neces-
sitas vel vtilitatis. sed hic vtrūq; cōcurrat necessitas expe-
diendi p̄uisionis et vtilitas p̄ dāna vacatiōis et q; forsan ex-
tranei sunt ignoti qui nō sunt eligendi de postul. p̄re. bone.
ij. ad finem de p̄be. in lateran. in fine et pararef laqueus si
de necessitate eo casu haberēt extraneū contra id. xxvii. q. i.
de viduis et de restitu. spo. litteras. **C** In p̄rium. l. q; nō va-
leat electio ostendit sic. de necessitate est q; p̄ caplm vel ma-
iorē ipsius partē fiat electio nec vox electi cōputanda est in
illa parte maiorē de elec. q; p̄pter et pp. c. cumana. et. c. in ge-
nesi et. c. ecclesia. i. et. ii. et si dicat vt. s. q; quādo sunt duo tm̄
forme concilij gnālis seruande nō sunt nulli. tamen dubiūz
q; conciliū lateran. de his que fi. a maio. par. ca. locuz hz qd
vult in ordinatōibus que sunt p̄ capitula concordare debe-
re maiorē partē cui cōcor. lxxix. di. si trāsitus de temp. or.
nec episcopi. nec pōt negari quin conciliū lateran. locuz ha-
beat etiā in actib^o electionū per decre. p̄re. ecclesia. ij. vñcu.
nos igitur. quā constat secutam esse conciliū generale.
C Scōo inducunt iura probātia q; quis oziri nō potest a
scipso

iure eius debet vti. et sequi nemo videt dolo exequi q igno-
rat causas cur non debeat petere. et ibi cum testatore. si fratre
suo a quo debebat fidei commissus. videbat aut remissus qz
sepe ratio pculæ in rone fratris pecuniã soluerat. hoc vult
lex pcula. et ibi reperit si viuo pupillo non est locus falcidie
contra tutorem soluentem legata sine stipulatione de reddendo
quod solutum est ultra quod capi licuerit non agit pupillus sed eius
heres sic. **C** In prima gl. ibi qui in ius et aliud. §. si. et. l. non
debeo. et. l. quod ipsi ibi videas. et ibi successor est iuris. **D**ice-
bat **By.** vniuersales successores sunt heredes bonorum posses-
sores. et trebell. successores et isti sunt proprie successores iuris
qz in vniuersum ius defuncti succedunt. ff. de heredi. instit.
l. quotiens. §. heredes et colligit. ff. de verb. signi. l. nihil qui-
dam sunt singulares qz in ius singulare succedunt non in vni-
uersum vt episcopus rerum singularium donatarij et legatarij. ff.
de eden. l. quedam. §. is aut et de iureiur. etiam si in re et quorundam
le. l. j. §. illud. **R**egula ergo ista vt dicit in vniuersali pcedit
actiue et passiuæ. actiue qz ius quod competeat defuncto rea-
le personale mixtum vel in rem scriptum competit heredi agendo
et excipiendo saluo quod dicam in fine passiuæ qz ius tale agen-
di vel excipiendi quod competeat contra defunctum competit
contra heredem alleg. instit. de ppe. et temp. ac. circa pnc. in sin-
gulari dicit quod ius excipiendi ipso iure transit in ipsuz et con-
tra ipsuz. ff. de pben. empt. dolia. §. cum. ff. coi. diui. in hoc iu-
dicio. §. inter socios quod intellige de iure excipiendi quod cohe-
ret rei sed si coheret persone aut singularis successor habz ti-
lucratiuum vel quasi et tunc sibi obstat exceptio que obstat
actori si non lucratiuum non obstat nisi vteret cessione ex perso-
na actoris. ff. de except. si rem legatam ius aut agendi mere
personale non transit ad singulare successore sine cessione. ff. de
pecul. l. quis ergo in fi. et. l. peculio. de ver. sig. sciendū. §. v.
C Item nec contra singulare successore. ff. de eden. quedam
§. is aut. **C** de act. et oblig. l. cum. ius vero personale in rem scri-
ptum transit in singulare sine cessione. ff. de aqua plu. arcen.
l. si tertius. §. si quis prius et de iti. actuqz pri. l. appet. §. j. et
contra singulare vt ibi. et. ff. de aqua plu. arcen. l. emptor. et. l.
post venditionem. et ibi nullus episcopus. et. c. clericum nullus vbi
de hoc. et ibi legatarij. alias incipit p parte. et ibi si personale
Idem **By.** per modum obiectiois declaras p concor. ad qz
remittit hec glo. p quod concludit regulam pcedere in iure co-
herenter rei vel cause. secus si coheret persone et in fi. adhuc
ad regulam opponit **By.** de actioe iniuriarum que non dat suc-
cessori etiam vniuersali. ff. de iniur. l. iniuriarum distinguit actio-
nes que sunt p dite ad vindictam ab his que p dite sunt ad rei
persecutionem vel pene pme transeunt ad heredes lite non con-
testata vt. d. l. iniuriarum ad. l. falci. penales. scde transeunt ad
heredes si contineret rei psecutionem pene idem p oia qstum
heredes actoris qz transeunt ad eos. instit. de ppe. et temp.
acti. §. si hereditas. in hereditibus rei distinguit si pena debetur
ex pctu transit ptra heredes. ff. de nau. fe. l. si. et. no. ff. de priua.
delic. l. j. in pnc. si aut debet ex delicto non transit contra here-
dem nisi lite ptestata cum delinquente. ff. eo. sicuti et. l. penalia
C ex deli. defunc. l. vni. et sic oia dicta **By.** sunt sumata alle-
gationibus multis omisiss.

h **Ec regula** facit ad qonem de cessio-
nario excōicati an sibi ob-
stet exceptio de qua satis vide. s. eod. lib. de iu-
repa. c. vni. in et sup glo. penul. facit etiam ad alia qonem qua
disputauit que pua erat ventialis quarta. **D**ama. xv. et. §. of.
fv. qnam sic pponenda querit vtrū heres vel successor actoris
rei vel rei conuenire vel pueniri possit p rescriptum delegatio-
nis re integra vel non integra. **C** Scias quod **Ber.** querit de
herede rei an possit conuenire an lite contestata. **D**ama. et
de herede rei **D**of. aut de herede illius qui poterat pueni-
ri p clausulam. lani ergo qz p predictos formas hec questio
in qua parū insista allegatiōibus ppter glo. que de hoc tra-
ctant. **C** Breuissime igit allegabit. scdo ponent tres opi-
pma ad negetiuā. scda ad affirmatiuā. tertia distinguens p-
sonales a realibus. vltimo datur solutio plene distinguens

et contrariis respondens. Et pmo p negatiua inducit de offi.
delega. **D**. et. **E**. eod. ti. cum olim. ex quibus patet quod rescripta
sunt stricti iuris ita quod ad alias personas vel res in eis non ex-
pressas non extendunt ergo nec ad heredes vel successores
ad idem de rescrip. ad hoc sumo et. c. h. Item rescriptum in eo
quod respicit iudicem non transit ad successorem de offic. dele. qm
abbas. et sicut finit morte mandatoris eod. ti. gratū. sic finit
morte illi p que vel contra que ipetratum est ad hoc satz facit
ff. qui satisda. cogā. si decesserit. et. ff. que sen. sine ap. re. l. ij.
C Contra vt expressus de iudi. qz. **A**. de fo. cope. dilecti. de
ali. mu. iu. ca. fac. c. j. de pcel. pben. pposuit in fi. de imu. ecc.
aduersus. ad idē. **C** de diuer. rescrip. l. j. facit de rescrip. edo-
ceri. **C** qm li. pnci. da. l. j. et. ij. scdm p dictos. **C** Sciendū est
quod in qōe sunt diuerse opinioni. **L**au. simplr dixit rescriptū
non extendi ad heredem. **B**ar. dixit non extendi ante litis cōte-
stationem dicens **T**an. hoc dixisse. sed qm **T**an. de litis cō-
testatione expressisse quod pot patere ex glo. quā posui de trans-
acti. c. ij. in. ij. cōpil. **D**of. l. j. in qōne loquat de herede illi q
poterat conueniri p clausulam dicens quod conueniri non poterat
in apparatu tñ de rescri. significauit. simplr dicit rescriptū
ad heredem non extendi. idem ibi **D**by. dicens quod si comes
fuisset expressus nisi cum ipso fuisset iudiciū inchoatū non cō-
ueniret heres. idem ibi **A**inc. dicens rescriptū ad heredes
non extendi nisi in casu decr. pme de ali. mu. iu. et ex scda iussio-
ne. de iudi. qz. **A**. vel cum in cōmissioe hoc exprimit lite pte-
stata dicit quod extendit si est casus quod successor possit habe-
re. **C** de inoffic. te. si pater. ibi etiam t3 quod mortuo etiam re inte-
gra eo qui noie ecclesie vel comitatū impetrasset valeret re-
scriptū successori vel heredi de successore ecclesie. idē tenuit
Tan. in pma compilatiōe de offic. deleg. gratū. **D**ui. **P**rius
et **D**ama. dicens simplr illud ad heredes extendi et respon-
det ad. l. si decesserit. quod in stipulatiōe loquit que est stricti
iuris et in qua non venit nisi persona expressa. ff. de verb. obl. si ita
sti. fue. §. grifogonus in fi. sed iudiciū bene transit. huic con-
cor. **I**no. **L**ompo. et **E**gi. in decr. significauit loquendo in
herede vel generali successore rei. de herede vero actoris ipse
Ino. no. **P**rium de offic. delega. gratū. bec opi. quod transeat
plac3 **D**de. de belui. p pre. l. ij. **C** qm libel. **D**bb. et **D**uil.
in spe. de rescrip. pñ. **S**. rōne etiam et in pnc. distinguit inter
personales et reales dicentes in realibus rescriptū ad successo-
res extendi qz res transit cum suo onere de pig. ex l. is et ex
verbis **D**uil. colligo quod intellexit etiam de singulari successo-
re. in personali dicit quod extendit re non integra re integra ex
pirat. p quod verbū colligo quod intellexerūt etiam de vniuersali.
C **S**ol. vt qōnis veritas heaf distingue aut rescriptū non
pot respicere successore vt heredem aut pot. pmo casu quod non
est dubia pone exemplū in actore qui vendebat eccliaz in
titulū ex quo ti. iuuari non possit heres vt successor. viij. q. j.
aplica de fi. pby. ex transmissa de iurepa. pfuluit d insti. ad
decore de pben. c. j. et. ij. idem de vsurario vel vsufructuario
qui ipetrauerat vt liceret vti vel frui. ff. q. mo. vsufruc. amit.
l. sicut in annos in fin. de vsu et ha. l. vsus aque. ff. de lib. le. l.
non solum. §. tale. de reo pone exemplū quod fuerat contra ipsuz
impetratū ad depositionem ordinis vel bñficij vel ad penas
criminis de hereti. accusat. §. si vo in fi. xxij. di. quorundā. **C**.
si reus vel accusat. l. j. et. ij. et quod not. de symo. p tuas. j. in pe-
glo. et ad huc casuz possit reduci lex si decesserit. ff. qui satis-
cog. scdo casu qm pot rescriptū respicere successore vel he-
redem aut sit metio saltē gnālis successoris vel heredis. et tūc
est planū quod extendit. ij. q. j. in pms. vij. q. j. pñenti. iij. q. vj.
hoc quippe d pcel. pben. pposuit de re. pmi. cum vniuersoz
nam et tūc cōpmissus quod tñ stricti ē de re iudi. c. si. respicē
heres de arbi. c. si. ff. eo. si iterpellat et. l. diē pferre. §. j. aut si
sit mentio. et tūc aut res non est integra. aut est integra. pmo
casu aut non est integra p conuentionē tñ. et hoc p dec. signi-
ficauit ibi euocatus. et per decr. pposuisti de fo. cope. cu3 si.
dico ppetuatū rescriptū quod placet **B**er. in pre. decr. signifi-
cauit. et p glo. quas ibi posuit colligi pot quo ipse intellexit
rez non integrā in dec. qz. **A**. facit quod ibi no. **D**by. et in dec.
dilecti. facit quod no. **T**an. vin. et pby. de vsur. tua nos. **D**uil. in
specu.

specu. titu. j. §. restat. v. sic. Item mortuo facit lex. ff. de acti. z oblig. l. p. stitutiōibus. de offic. leg. c. si. de offic. deleg. gratū. sed Bar. bix. in p. dicta qōne p. dicens ante litē prest. rescriptum nō transire ad heredē aut nō est integra p. cōtestatiōnem id ē q. lis est contestata. z tūc concor. opi. q. transit ad heredē. scōo casu qn̄ res est integra subdistingue q. aut is de cui⁹ herede vel successore querit cōprehēdebat sub clausula gn̄ali aut noiatus erat in rescripto in pmo casu tenuit Sof. z cōiter oēs q. successor pueniri nō pōt ergo nec puenire. z sic intelligūt dec. significauit saluo qd̄ ibi scripti post Inno. z Lōpost. plat. eccle. fact. post iterpretatiōne pōt eo casu pueniri lz p. decessor nō fuerit citat. cum pueniat ecclesia. scōo casu qn̄ noiatus erat in rescripto aut fuit rescriptū impetratū p. vel p. sonā. pmo casu t. glo. in dec. dilecti. de fo. cōpe. Inno. z Hosti. Guil. Na. De. z Ab. qd̄ hēs vel successor pōt pueniri. ipse tñ Hosti. in dec. significauit t. p. rium etiā si in rescripto nō sit expressus nomen p. p. iū plati rñdens ad dec. qn̄ abbas de offi. deleg. q. iudex est iust. z equus z litē diffinit. vnde rescriptū respicit iudicē successorē lz pars cōiter cauillōsa rescripto abutit z lites auget vñ rescriptū in eo q. odiosus restringit pma placet z sicut dixi de herede vel successore rei sic dico de herede vl' successore actoris in hoc casu. l. q. possit puenire q. apte t. Vincen. in pre. dec. significauit z Inno. de offic. deleg. gratū. scōo casu qn̄ p. vel p. sonā aut querim⁹ de singulari successore z ad istum nō extendit rescriptū nisi in casu dec. p. me. de ali. mu. iu. vel cū sciēter successit in vitū de iudi. q. de resti. spo. sepe. vl' cū emanat scōa iussio vt in pre. dec. quia. A. aut q. rī mus de vniuersali in h. est opi. z residet p. principalis qō La. Tan. Pby. Bar. z Sof. in dec. significauit gl. in dec. q. A. dicit rescriptū ad illū nō extēdi z facit q. scripti. s. cum tractabat de re nō integra p. cōuentiōe iū. Dama. Inno. Lōpost. Egi. z De. de bel. p. vt dixi in opi. scōa q. placet. cir ca q. est aduertendū q. qd̄ q. rī exp. de rescripto delegatiōnis p. qd̄ nō dat ius sed iudex actiōis vel iuris p. cōpetē tis. de rescripto aut per qd̄ dat p. uilegiū no. Dy. co. ti. p. uile gium. cū ergo ex rescripto delegatiōis ius nō pcedat sed iudex tñ nō video quale p. iudiciū inferat si respiciat hēdē cū ius ei⁹ vel aduersarij in hoc nō preat. facit de p. cur. ex insi nuatiōe. Ad hanc partē iducit lex. ij. C. qn̄ libe. pnc. da. lz si aduertat vñ facere p. nā si qd̄ ibi dicit spāle in annalib⁹ actib⁹ eius contrarius est regulare in alijs. sed scōm hoc di cam q. bene est in illis actiōibus speciale q. ppetuant absq. litis contestatiōe sed quod ibi dicitur de rescripto impetra to in omnibus actiōibus sit cōmune sed apertius p. bet lex illa de rescripto appellatiōis q. cum appellans p. sequi de beat infra annum ad instar annalis actiōis dicitur rescri ptum sup. ipsa impetratū fore perpetuū. hanc opinio. puto veram maxime in exemptis cōtra quos concedunt aposto lica rescripta vel quādo rescriptum delegatiōis concessum est ab immediato ordinario cause hoc dico q. cum causa stri cte interpretatiōis hōz rescriptoz sit q. per ipsa p. iudiciū catur ordinarie potestati vbi cessat hec ratio. possunt largi us interpretari nō obstat q. dicit rescripta nō extēdi ad ali os q. illud tateoz quo ad alios oio z facit q. scripti de tras. act. veniens in si. sed heres vel vniuersalis successor fingitur idem cum defuncto in auten. iusiurandum qd̄ a mori. pre. in pnc. col. v. Si igitur cōmunitas cause rescriptū facit exten di ad nō expressum vt pre. l. j. C. de diuer. rescript. for. hoc facit idēitas p. sone iuris fictione. nec obstat dec. quoniā abbas q. in q. tūm rescriptū respicit iudicē iurisditio est ibi p. nci pale que merito expirat iudice dato sub nomine p. p. iū mortuo re integra sed in q. tūm respicit partes obligatio est ibi p. nci pale rescriptū vel iudicis datio accessozū vnde re spectu partiū nō est mirū si cōtēplatiōe p. nci pale durat accessozium. facit. s. eod. lib. de offic. delega. si super gratia hoc q. dixi rescriptum extēdi ad heredem vel successores vniuersalem intelligo verum esse si tempe date rescripti vi uebatis p. que datus fuit alias secus z sic loquat lex. ij. ff. qn̄ sen. sine ap. rescin.

S qui tacet.

xlviij. nō fatef. no. q. nō dicit p. sentit z sic nō cōtradicit regule qui tacet: sup. cōfesiōne. n. z negatiōe nō sup. p. sensu z dissensu fundat h. regula z regula iuris civilis. pp. at tinētiā aut quā h. p. fessio ad p. sensu z negatio ad dissensu z glofatores iuris civilis z n. i. illā mām adaptauerūt huic re gule q. p. p. i. spectat ad regulā qui tacet vt ibi etiā dicā. Prima glo. dicit vñ supra z ponit exēpla. scōo allegat decē iura in qbus fallit. pma p. regule z octo in q. b. fallit. scōa remittēs ad alia z dat triplicē solutiōne. In. j. glo. ibi q. tacet sequit vtiq. nō fatef. lz tñ verū est eū nō negare. z ibi. §. voluntatē vide in regula q. tacet in gl. z ibi. §. pena. cogit marit. agnoscere q. nō denūciauit mulierē ex se nō eē p. gnantē z ibi. §. q. i. p. leto. sequit tpe p. ductiōis mansit in cō ductiōe nō solū recōduxit vñ lz z pignora durare vident. z ibi q. in futuz recipiēs v. i. i. futuri t. p. i. tacite pacisci vñ nō petere sōtē z ibi iuitū seq. in seruitute accipe debem. n. solū eū q. p. dicit lz eū q. nō p. sentit z ibi rē alienā seq. distra here que posse nulla dubitatō est. In. j. gl. ibi. §. si is vñ. lz si sciēte q. alias est. z ibi p. p. sensu signat Dy. p. riu. de. l. sicuti. ff. de arbi. z. l. tūc aut. ff. de iudi. vbi p. n. tacēs nō p. sentit lz p. dicitēdo possit ipedire. lz solutio locū hēat cū de p. iudicio tacētis agit p. rīa q. rī de p. iudicio tertij z sile d. tu. toze q. lz sit p. n. bis q. p. pupillū agunt nō p. sentit nec aucto rizat nisi exp. se loquat. ff. de auc. tu. l. j. in fi. z. l. ij. z. iij. z ibi nōne. z vide q. ibi scripti sup. vlt. gl. p. opi. q. h. z aliō in obli gatiōe rei aliene quā in v. ditiōe de qua scripti de tras. ac. ex l. rī sup. glo. ij. z ibi vt in p. m. i. i. r. n. o. ff. m. a. l. q. patif. z ibi exp. s. p. sensus fallit fauore reipublice z pupilloz casibus quos scripti in regula q. tacet sup. glof. z ibi in geneti. z Jo. mo. in regula qui tacet. z ibi vel p. fessio. z istud p. p. i. fa cit ad regulā cum iurib⁹ que sequunt z dec. nōne de p. sūp. z quādoq. haberef. p. negate vt no. in dec. si post p. r. i. t. u. z in fi. pe. gl. z in fi. dicebat ergo Dy. q. solutio que h. z q. vbi agit de aliquo obligando reg. r. taciturnitas nō habet p. cō sensu vt in. §. i. u. i. t. u. s. vbi hoc no. si de p. iudicio vel exceptiōe paranda: secus vt in regula qui tacet cum p. cor. quo ad istō scōm mēbzum tollit p. §. verare. z p. l. ff. de leg. ij. ticia. §. lu. tia. z de pig. ac. cauius. p. tanto dicit in hoc scōo mēbzū locū esse regule tñ istud tacere q. est mediū sumit effectuz q. n. q. vni. extremoz q. n. q. alteri. nam si p. dicitēdo poterat impe dire assimilif. p. sensu. ff. de pig. fideiussor. §. si pater si nō po terat ipedire assimilaf. p. ditiōi vt in. l. cauius. §. lutia. hoc ve rum nisi vbi exp. se mediū esset distinctū a dispositiōe cuius libet extremoz vt in tributoria vt p. z in p. n. glo. vel diuersis respectib⁹ assumeret vtrūq. extrēoz vt hic in fi. gl. si ad huc pleni. hoc vis p. sequi vide Dy. C. de p. cura. l. inuitus.

De sub protestatiōe.

b q. sequor erroze de quo nūc dixi sup. tex. po nam quatuor qōnes antiquas quaz pma est v. n. e. r. i. a. l. i. s. x. x. i. j. qua querit aliquis elect. fu. it ad dignitatē episcopus eo presente z tacēte contulit p. rebendam illius. demū cassatur electio querit an p. rebendaz repeterē possit. Scōa dominicalis. x. l. j. fuit talis certus p. sbyter presente z nō cōtradiciente episcopo rotuz peregrinationis emisit q. dum exequi veller episcopus contradixit sed ipse nihilominus iter arripuit episcopus eo absente ec clesiam alteri contulit querit an p. sbyter reuersus illam re petē possit. Tertia dñicalis. l. x. v. i. j. z Dama. pma d. bis que si. a. p. r. e. l. a. est de episcopo qui fecit alienationē tacēte z nō p. dicitēte capitulo an successor illam reuocare possit. Quarta questio fuit domini. mei querētis an religiosus tacente vel patiente suo plato possit executor esse testamen ti saltem in quo multa sunt relicta ad pias causas. Ad primā allat affirmatiue p. hanc regulā z q. tuor rōes. scōo p. tres in p. riu. z tertio soluit fm bar. z solutio reprobat. Primo igit sic p. bat q. illam repetat cū inuitus videat Ber. Jo. and. e. iij

quapropter. **T**ertio si minor rem vendat sine decreto in utilis est alienatio que tamen sola taciturnitate confirmat. C. si maior factus sine decr. l. si qñ. **I**tem sola taciturnitate confirmatio confirmat. s. eod. lib. de despon. impu. c. vno. ff. de ritu nup. minorē multo forti⁹ venditio. **Q**uarto qñstio p hac parte videt rex. vel casus decr. ij. de his que si. a pla.

Soluūt Dama. et Bar. alienationē nō valuisse et sic re uocandū esse per. c. sine exceptiōe et scdm Dama. decr. ij. de his que si. a pla. loquit de collatiōe decimarū noie bñficij p sonaliter facta vbi sufficit patientia. vnde dixit Bart. illam intelligi de concessiōe facta causa pietatis vel de re minima vel ad certum factū vel ad certū tempus: et vide qd ibi not. in pma et tertia glo. et qd sup eis dixi. et eo. ti. cu3 nos sup si. vlti. glo. p que p3 qd vera est hui⁹ qñōis solutio qd necessa- rio concludit ex pcedenti tractatu qui necessari⁹ est in alie- natione ppetua. s. eo. lib. de reb. ec. nō alie. budū. ex quo bñ sequit taciturnitatē vel patientiā nō sufficere et sic rñsum sit ad primū. scdm pcedat in. l. si qñ. et. l. minorē. et dec. vnica al legatis in prium cessauit impedimentū etatis qz minor lapsu tpio fact⁹ est maior hic durat causa ipediens qz tpio lapsus nō mutat statū ecclesie. **I**n quarta qōne dñi mei breuif qz nō dubia allegat negatiue et affirmatiue dat solutio qre- probat et pñs rñdetur. **E**t qd nō possit exequi iducebat qd phibent se secularib⁹ pcuratoribus vel actib⁹ imiscere lxxxvj. di. puenit nec mix qz etiā spalia exerce pphibent vt puta baptizare et penitentiā dare. xvj. q. i. c. j. et. ij. officii eni h3 plangētis nō docētis vel agētis. e. q. monachus et repu- tatur mortu⁹ mundo. e. q. placuit. ij. et phibet claustrū exire ne cle. vel mo. nō magno ergo phiberi d3 ab executione.

In pñs qz possunt opa misericordie exercere et misera- biliū psonarū curā et tutelā recipere vt pre. c. puenit. et condu- cūt terras ad laborandū. de deci. dilecti. et ppter vrgentes necessitates possunt tractare seculares actiōes. xvj. q. i. q. v. et abbatē ipetrāte imiscere se secularib⁹ actibus de postu. c. ii. et pñciunt secularib⁹ ecclis. lv. di. pñs. ergo et pias vo- luntates exeg poterūt cū nihil sit qd tm debeat hoib⁹ et c. de fa. san. ec. l. i. facit decr. tua. de test. **S**oluebat ergo qd et de tacita volūtate abbatj poterat exercē p dca eo p dca te nō de postu. c. ii. de re mili. l. iii. s. in bello. scda ps solu- tiōis va. s3 de illa nō qrebat s3 pma falsa qz taciturnitas vel patientia plati hoc casu nō sufficit. cū eni religiosus velle vt nolle nō habeat ois talis act⁹ que aggredit an lnam ē illi citus et p illū frangit obediētia et abdicatio p pte volūtatis facit cle. de pcur. religiosus. et qd ibi no. in gl. repete patien- tia igit nō possit illū facere licitū. vñ requirit qd sup h3 pua petat et obtineat lñia. vt p3. s. eo. li. de testa. c. ij. i. rñ. et i. cle. eo. ti. c. i. vbi et dixi in gl. reprobatū. et ibi et notauit an lnam datā possit plar reuocare et i gl. ibi sequēti. vide de srib⁹ mi norib⁹ qd executōes hodie nō licētiant. Ad. c. puenit et. c. dilecti. Rñde vt i eis no. caplm qd ve loqz cū id sit epō iubē te. Ad. c. pñs. rñdeo qd puilegiatū est in h3 officii p dca di de statu mo. qd dei timorē et ibi etiā in transitu. imo et in con- sensu requirit abbatj licentia. s. eo. lib. de elec. si religiosus.

Regule. ff. huius littere. J. sunt be.

Negocijs pñendis alia cā habita ē furiosozū alia eoz qd fari possunt qñuis actum rei nō intelligerent. nam fu- riosus nullum negociū contrahere pōt pupillus oia tutoze auctore agere potest.

Nō nostrū nō patit eundē in paganijs et testato et ite- stato decessisse earūqz rerū nāliter interesse pugna est vt qd sit testatus et intestatus.

Sra sanguinis nullo iure civili pimi possunt.

D qd nfm est sine facto nō ad aliū trāsserri nō pōt.

Testis pleni volūtates testantiū interpretamur.

Aoibus obligatiōibus in quib⁹ dies nō ponit pñen- ti die debetur.

Maginarie venditio nō est precio accedente.

Psonā seruile nulla cadit obligatio. **C** Sñātr p.

bandū ē vbiqz in bonafidei iudicijs pferri in arbitriū dñi vel pcuratoris et p dca p boni viri arbitrio h3 habēdū eē.

Aeo qd vel is qui petit vel a quo petit lucrī petitur⁹ est: durior est causa petitoris.

Aoibus casib⁹ p facto accipit id in quo aliū pboze scit quomin⁹ fiat.

Aoibus casib⁹ id obseruat vt vbi psona p dca locū facit bñficiū ibi deficiente ea bñficiū quoqz deficiat. vbi er- go genus actiōis id desiderat ibi ad quēuis psecutio ei⁹ de uenerit nō deficiet rō et auxilium.

Auito beneficium nō datur.

A totū oia que animi distinctione agēda sunt nō ni- si vera et certa scientia perfici possunt.

A toto iure. vide in regula generi.

Ambiguis p dotib⁹ rñdere melius ē. **C** Nō est no- uum. vide in regula factū. Quotiēs eqtate desiderij nālis rō aut dubitatio iuris morant iustis decretj res tēperāda est.

Aoibus qdem maxime tñ in iure eqtas spectāda sit.

Ambiguis oionibus maxime snia spectāda est eius qui eam ptulisset.

Aeo qd plus est semp iest min⁹. **C** Nemo aliene rei expromissor idone⁹ videt nisi cum satisfactiōe. **C** Pupil- lus pati posse nō intelligit. **C** Ubi verba cōiuncta nō sunt sufficit alterutrū esse factum. **C** Mulierib⁹ tūc succurren- dum est cū defendunt nō vt facilius calūnientur.

A toto pars continet.

A obscuris inspici. vide in regula inspiciamus.

A iure civili. vide in regula cum stat.

Soanus dat qui iubet dare. et vō nulla culpa est cui pere necesse sit. **Q**uod pendet nō est p eo quasi sit.

Pñenda venditione vide in regula p cum.

Cōdēnatiōe psonarū que in id qd facere possunt dā nātū nō totū qd habeat extorquēdū est s3 et ipsarū rō habē- da est ne egeat. **C**um verbū restituas lege iuenit et si nō spāliter de fructib⁹ additū sit tñ etiā fruct⁹ sunt restituēdi. **C**unicuiqz sua mora nocet qd et in duob⁹ reis pmittēdi obseruat. **C**olo facit qui petit qd restitutus est.

A his officijs que fieri per liberas psonas leges desi- derāt seruus interuenire nō potest. **C** Nō debeo melioris conditiōis esse qd auctor meus a quo ius in me transit.

A obscura volūtate manumittētj fauēdū ē libertati.

A possibilitū nulla est obligatio.

A pari causa vide in regula in pari.

A speritia culpe annumerat.

Auit⁹ nemo cogit defendere rē de qua agit. **C** Qui damus actionē eidē exceptionē cōpetere multo magis qd dixerit. **C**um qd in alicui⁹ locū successerit nō est equū ei nocere h3 qd aduersus eū nō nocuit in cuius locum successit. **C** Plerūqz ep̄tozis eadē cā esse d3 circa petēdū ac desen- dendū qd fuit auctoris. **C** Ad cuiqz pstat iuito nō tribuit.

A iure nāli equū est neminē cum alteri⁹ detrimēto et iniuria fieri locupletiorē.

Locupletari. xlvij. iactura lar- ge sumit p oi dā-

I no de pen. suā. tñ stricte d3 a iacio iacio p ia- ctura qd fit p exponēda nauē tpe piculi de qd ff. ad. l. ro. de iactu et iacētes nō habēt res p

brelictj eo. ti. q leuāde. qre hi ad qd puenerūt illas restituē- tenent ne locupletent cū aliena iactura. **C** Prima gl. dicit vñ sumpta et ponit exēpla. scdo ponit quoz casus qbus fal- lit rōnez reddēs et exponēs h3 distūctā p cōiuncta. tertio al leg. pcor. signat pñia et soluit et regulā exponit de enormi ia- ctura. **C** In. j. gl. ibi iure nāe sequit equū est neminē cū al- teri⁹ detrimēto et iniuria fieri locupletiorē et ibi si qd p sby- ter vbi ecclesia p sbylo nō succedit in his qd ascripta erāt cē- sibus iuris psonatus vel curie et ibi re aliena ad qd non dat actō s3 possidenti def exceptio voli. h3 vult. l. paulus. et ibi. l. pe. instō legatū fideicommissum libertas vel tutela sic relicta ille vel ille vtriqz debetur et distūcta ponit p cōiuncta. et ibi

Ber. Jo. and. c. iij

fistulaz. si assiduus est usus balnei vt p humore vicino noce
at phiberi pot. vt ibi vult. i. si. no lz vicino edificare sic q ne
cessariu ventu arce ad secernendos a paleis fructu auferat. z
ibi. s. vlti. si per puteu que in meo feci vene tui putei sint p
cise no p hoc teneor dani infecti. z ibi pculus ex stipulatioe
dani infecti tibi no tenet is q aliqd iure facit in suo lz per id
tibi psuetu comodū auferat. z ibi. s. deniqz. no lz mibi in fū
do meo facere aio nocēdi qd fundo vicino noceat. z ibi. l.
quoties p rescriptu pncipis pot peti dilatio no remissio de
biti. C. In gl. j. ibi. z vsucapioib. vt dicit Jo. mo. h. ne rerū
dñia sint in icerto. ff. de vsuc. l. j. vt sit finis litiū. ff. p. suo. l. si.
z ob puniendā desidā dñoz. C. de anna. ex. l. si. in si. s. de p
scrip. vigilati. z ibi in p̄ctibus dicit hic Dy. se credere de eq
tate casū. q. vbi sciēs se no numerasse recepit p̄sessionē ex
ptio no numerate pecunie no excludat biēnio p regulā pos
sessor. s. co. z de hoc plene scripsi post Hosti. de solur. c. si. z
• ibi iniuria. idē Accur. in p̄dictis trib. vel quatuor casib. z
idē Dy. p modū obiectionū. z ibi cauti dicebat ppter hoc
Dy. hic q regula iuris ciuillis ppter copulā ponebat vnuz
casus ista v̄ ponere duos pp̄ diuisione. ad p̄muz alle. g. ff. de
p̄di. z de. cū pupillus s. diuisione. ad scōz eo. ti. si hēdi plu
res. C. Et sciēdū q Jo. mo. exrens cam ponēdi tractatū
sequestrationū dicit ad euitadas iacturas qñqz inuētas se
q̄stratioes. vt p̄z ex no. s. de sequef. pos. c. pe. C. Quare vo
lens de illis tractare dicit diuisione eaz p̄mittendā p quas
res sit lucidior. ff. de doli. ex. l. j. verba cui furtiue. i. auctore
sup̄p̄sso. Archi. posuit. xj. q. j. qz res. ego etiā verba ei ponā
ad lram repetito qd dixi in regula in gn̄ali. in p̄n. tractatus
p̄stationū. dicit ergo q seq̄strationū alia sit p̄tū p̄certā
tū p̄uentioe alia iudicis p̄tate. p̄mo mō seq̄stratio ē rei q in
p̄trouersia deducit p̄sensu cōcertantū apud tertiu depō. ff.
depo. l. lz. z. l. apud in p̄n. z. s. h. z iste tertiu sequef. vocat
a sequēdo qz vtraqz pa de p̄tēdētib. hēdē ipsi seq̄ vt dicit
iurib. z. ff. de. v. sig. sequef. ē eni ois seq̄ster depositari
no ēz. nā lz plures z vn. possent deponere apud vnū tñ se
questrū no nisi plures deponere p̄nt. z tūc qlibet deponit
insolidū. vt in. d. l. lz. z. l. ei apud. z iste depositarius seq̄ster
tñ hz p̄tatis q̄stum p̄uentio deponētū seq̄stro tribuit vt in
d. l. ei. s. h. nec mirū cū h sit p̄tē d̄positi q sicut ceteri p̄ctus
ex p̄uētoe legē recipit. ff. depo. l. j. s. si p̄uenerit z sic in oi de
posito. est tñ differētia hui. d̄positi ad alia qz in alijs d̄po
sitari. no possidet. sed h possidet si h sit actū z tūc neutra p
tū pot se iuuare possessioe p̄ alios quo ad actū vsucapiois
cū tā sit iterrupta sed si nihil sit actū ex p̄sse possessio. p̄derit
victori p̄ alios sed vn. p̄ alterū de illa possessioe no poterit
se iuuare z hoc casu possessio dī ēē penes sequestrū cū ipsi
deponētib. sit inutilis iter se sed quo ad alios p̄ficit victori
z est rō certates de re deponētes eandē penes sequestrū si
dem eius sequunt. vñ hoc pendēte vnuz p̄ alterū iuuari de
possessioe nequit. sed p̄ alios sic cū quo ad alios victor libe
ras edes habeat. ff. si serui. ven. l. loci corpus. s. p̄petit. sic in
telligo. ff. de acq. pos. interesse puto z. d. l. lz. z isto casu seque
stratio no est phibita. sed iure approbata sicut p̄ctus legitimi
mus z est voluntaria a p̄ncipio sicut ceteri approbati p̄ct.
C. de ac. z ob. sicut. lz ex quo p̄uentū est recedere no lz nec
quo ad p̄tes p̄bentes nec quo ad tertiu sequestrū recipien
dum nisi ex cā vt. d. l. ei. s. si velit. z qua actioe agat hoc ca
su no. in. d. l. lz. Alia aut sequestratio fit iudicis p̄tate z hoc
p̄tingit dupliciter aut fit de re no contētiosa aut cōtentiosa
si no p̄tētiosa dupliciter aut est ad iuris sui cōseruationē aut
oneris euitationē exemplū de p̄mo vt puta plures sunt hē
des quoz quilibz alter p̄recognoscit heredē vult tñ quilibz
ius suū in posterū p̄seruare sicut in tabulis testū z in cautiō
bus seu alijs ip̄sio hēdibus cōib. tūc si ius istos no p̄cordat
seu si predicti p̄uenire no p̄nt fit sequestratio. ff. fa. her. l. ce
tere. s. h. z. l. se. ff. de si. instru. l. si. exemplū de scōo. C. de vsur.
acceptā. ff. eo. ti. debitor. z in istio casib. seq̄stratio est rei li
qde sui iuris tuendi seu oneris euitandī ḡfa depositio. si vō
fit de re p̄tentiosa tunc seq̄stratio est rei possessē seu detente

aut fructū ei. que in p̄trouersia vertit a possessore seu de
tinēte iudicis officio ex cā separatio z penes aliū depositio
z hoc casu sequestratio dicit a sequestrādo q est idē in vna
significatioe q̄ separe p̄sertiz certates seu pacificare z ex p̄
mō bñ gesto seq̄ pacificatio z si no simplr saltē ad t̄ps seu
quo ad aliqd et dictis oibus modis sequef. est q certati
bus medi. iteruenit fm̄ Judoz p̄mo casu ex p̄tūz p̄uentioe
scōo ex iudicis auctoritate. z p̄muz magis approbo cū non
sit necessaria regl̄ iudicis auctoritas. vbi p̄tes p̄cordāt ar.
ff. de no. op. nūci. l. j. s. z post op̄is. z h sequestratio iudicis
officio fit quadrupl̄r aut mero officio p̄sidētis aut mercēna
rio aut petitiōe seq̄stri aut alteri. p̄tis. verbi ḡfa. p̄mo casu
vt si p̄tes videt aliqz ad arma z rixas venire quos pot sua
iurisditioe cōpescere vt. ff. de vsufr. eq̄simū dicere d̄z sup̄ior
vt aliqbus locis fit recipio hāc p̄tētionē in manu mea z rem
custodiri faciā z corā me veniat ius v̄m p̄secutori h fit in
nōrānia in iudicio restitutorio in q̄ iudex fundū de cui. re
stōne agit mādato suo facit coli z restituit fruct. obrinenti
ne isti p̄tēdētes ad arma p̄siliant q̄ sepe contingit in istis
spoliatioib. z sic seq̄stratio mero iudicis offō incūbit cum
iudex subditos videt ad arma patos neutra p̄tū curāte cō
ponere seu iudicē adire. C. Secō mō v̄tpote qz illud offm̄
est mercēnariū seu deseruit z tūc si illd seruitiū ē debitū pp̄
illd pot fieri seq̄stratio. vbi ḡfa. aliqz bñficiat. no vult fuit
bñficio: p̄sidēz sic hz curāte bñficiū q̄ eius officū no negli
gat z tūc q̄stum cūqz appellet bñficiatus fruct. poterūt se
questrari saltē quo ad hoc vt bñficiū officief. s. de ap. p̄ue
nit exemplū etiā poni pot. C. qbus ad libertatē p̄cla. no li.
l. iij. C. de asser. tol. l. j. s. sup̄ peculio. qbus iurib. videt q si
duo contendūt de bñficio quoz nullus fuit possessor pacifi
ce fruct. poterunt sequestrari cum dictū bñficiū non duos
ministras. sed vnū debeat obtinere saltē quousqz cōrentio
sopiat arg. s. de rescrip. cum p̄tingat arg. ff. depo. l. j. s. ap̄
iulianū. nec mirū. nam iudex videns q duo dicūt se hēre di
gnitātē de qua agit insolidū in q̄ ius creati n̄ pot ex posses
sioe. sed ex canonica instōne. ff. de decur. herēni. z. s. co. c. j.
nec ista dignitas duos sponfos hēre debeat nec ista digni
tas interi debeat iofficiata remanere fruct. tā ad offm̄ faciē
dū qz ad obseruandū ipsos fructus ei qui obtinebit iudicif
offō poterūt sequestrari ar. iurib. p̄dictoz z. ff. de tab. ex. l.
h. ff. vt le. no. ca. post q̄. s. j. Et est rō ad p̄missa qz q̄cūqz
iudex aspicit onus iminere alicui z illud no facit ille cui icū
bit vt decet p̄tes d̄z vocare illum cui dictū onus incūbit qd
si ipse no fecit. debet fieri sequestratio vt est calus. ff. sol. ma.
si cum dorem. s. sin aut. s. de do. post diuoz. resti. per nostras
z hec est rō de cr. p̄alleg. p̄uenit. z hoc credo indubitātū in
bñficiā causa. vbi ante possessionē alterius pacificaz appa
ret controuersia in limine p̄uisionis faciēde vel facte. s. de
iur. patro. c. j. z. iij. sic etiam dicerem in contractu z sic itel
ligo. xj. q. j. quia res. ibi eni habet p̄uidere p̄tor z p̄pter
quiere partū vt onera rei incumbētia expleāt z res recte
gubernet. Ex quibus colligo q iudicis officū mercēnariū
deseruit sequestrationi faciēde. aut p̄pter onus rei incumbēt
q no expletur vt dictum est seu rei concessē abulum z sic lo
quitur decret. p̄uenit. z. ff. solu. mati. si cum dorem. s. sin.
autem. s. de sequestra. c. ij. aut istud officium deseruit seque
strationi ex qualitate personarū concertatiūm z qualitas
personarum est talis q̄ facti natura inducit incompatibili
tatem tūc p̄uidet p̄tibus per cautionē idest per cautelas se
questrationis vt dicit glo. p̄uidere. verbi gratia. p. est liber.
est tamen alter in possessione seruitutis ipsius. p. p̄clamat.
p. in libertatem multe res sunt apud. p. quarū aliquas con
fiterur. p. acq̄sitas ex re possessoris aut opera ipsius. p̄.
iste statim debēt restitui possessori alie que ex donatioe vel
legato p̄ueniunt ipsi. p̄. detecta libertate ipsius debēt
assignari sed interim cum dubitatur de aliquibus rebuz an
sic vel sic sint acq̄sitate tunc cautela sequestrationis est adhi
bēda sic loq̄. C. qui. ad liber. p̄cla. no li. l. iij. z de asser. tol.
l. j. s. sup̄ peculio. nā in dictis iuribus incōpassibilitas facti
ad p̄sonas

ad personas relata sequestratione necessario inducit et dicitur
casibus sequestratio est necessaria et intelligitur ubi possessor ca
uere non poterat. C. de ordi. co. l. h. sed cum qualitas unius persone
hoc induceret et tunc petere fieri ab alia parte iudicis sic est ca
sual seu specialis contra regulam ut ias dicat. et credo quod quando
preterit super iudicio ubi est triplex vel quasi sicut est ubi contem
ditur de beneficio ut non. de libell. ob. c. i. citius inducitur se
questratio quam in iudicio singulari quo peto meum vel mihi de
bitum ut assero agendo. ubi iura inducuntur sequestratione fa
cienda loquuntur in iudicio ubi vel quasi ut ff. de ta. ex. l. h.
ff. de col. bo. l. i. §. ff. C. de or. cog. l. h. C. de asser. tol. l. i. §. sup
peculio. C. quibus ad lib. p. cla. l. i. §. et ubi ago contra. p.
ad certam rem ubi contendit de eo quod alter tunc vel de quo est presump
tio reus se ad hoc non ligatum nisi aliud probetur ut iam di
cam. sed ubi contenditur super universitate vel ubi non est presu
ptio pro detinente tunc efficaciter sicut est in predicto casu cum possi
dens universa singula non possideat. ff. de acq. pos. q. univer
sas in p. Item ex equitate dictionum iurium dicerem quod si duo
contenderent de uno beneficio et potiora iura apperent pro
uno quam pro alio ille qui offert iura potiora est in possessione tunc
duo vel mittendus. ar. C. de edic. di. adri. tol. l. h. quo casu si
iste petere sequestrationem fieri deberet audiri cum eni admittitur
duo sit ad plus ut ad possessionem magis ergo ad sequestra
tionem. Si autem fieri sequestratio tertio modo hoc est petitiōe
sequestri dicitur ut ff. de po. l. i. apud §. si velit. Si autem fiat quar
to modo. i. ad petitionem partis per iudicem hic dependent leges
et probate. et hic distinguitur aut petitur sequestratio penden
te principali negotio aut pendente negotio appellationis an
executionem. aut negotio appellationis ab executeore inter
iecte. **P**rimo casu dupl. aut procedit a parte contra par
tem partem aut a parte in parte contumacia. primo casu dupl. aut
contendit super re de qua est magis presumptio pro reo. verbi
gratia peto rem ex aliquo contractu ius presumit te non liga
tum nisi probetur ligatus quo casu sequestratio necessaria
proquiescit et est in isto casu imbibita. nam primo debet debitor con
uicti et tunc demum ad solones constringi. C. de probi. se. l. vin.
. C. de ac. et ob. negantes. et de iure si. l. h. l. x. Item dico si res
est talis cuius possessio indifferenter cadat inter eos qui con
tendunt. verbi gratia hinc fundum ita cadit in me sicut in petro
ago contra petrum ad fundum et quod petrus coipso quod possessor
plus habet quam ego insti. de interd. §. comodum. C. de rei ven. l.
res alienas nuncquid principali pendente negotio debet fieri seque
stratio. sic loquitur dec. l. §. de sequestra. et C. de rei ve. vtiq. ve
rum ubi deca presumptio vinceret aliqui equitate ut. §. de spon.
cum locu et de resti. spon. l. §. ff. de offi. p. si. senatus. tunc iudi
cis officio esset sequestratio premissa si iudici equitate suaden
te videretur ut expressum est in dictis iuribus. et ff. qui satis
da. co. si fideiussores. §. h. et hic sunt casus speciales contra regulam
ibi enim suspicio que habet reum ut provideatur parti agentium
ducit sequestrationem. unde cum inter sit iudicis ne iudicium
sit elusorium. ff. ne quid in lo. pub. l. h. §. iudex provideere ut ta
in principali quam in fructibus cautela pueniens prestetur in re
mobili ut. d. l. fideiussores. et pari equitate idem est in fructibus
rei immobili. unde si reus non possit cauere ut iudici equum vi
debitur fieri sequestratio. nam cum aliqd incubit in iudicis et
iudex non potest facere ut ius precipit debet provideere ut potest. C.
de asser. tol. l. i. §. si veru reuera. et ff. de coll. bonoz. l. i. §. si
ff. et hoc casu sequestratio est subsidiaria et loquitur. C. de agri.
et cens. l. i. §. xi. est ergo regulare quod quod aliquid incubit
alicui et ille onus animum non implet habetur iudex ex of
ficio habet provideere. verbi gratia petrus est missus in possessio
nem rei petite causa rei suade iste non facit fructus suos si illos
consumat iudex habet provideere super hoc ut sequestratur ut. §.
de sequef. c. ij. et dicta dec. per v. as. et §. predicto sinaut. et hoc
fieri debet cum causa cognitione. nam cum nedum possessor. §. etiam in
possessione existens non sit a possessione seu detentatione sine
causa cognitione amouendus ut. §. de simo. querelam. C. si per
vim vel alio modo. l. h. in predictis versatur causa cognitione et est ex
pressum in dicta dec. ij. de sequef. Si autem procedatur in contu
maciam hoc est dupl. aut est causa in qua potest procedi ad missionem

in possessionem aut non quod agitur de beneficio ut beneficiu: quo
casu non habet locum missio in possessionem. §. hoc li. de eo qui
mit. in pos. c. actor et hoc casu fieri potest sequestratio. sic loqui
tur dec. expressa. §. de p. olim. nam cum missio in hoc casu cessa
ret illud quod erat illi simili vel vicinior debuit fieri. unde
quod glo. dicit ubi quod male facta fuit sequestratio male dicitur
eadem dec. prosequatur factum sequestrationis quod non faceret
si indebite facta fuisset ut appet ex preterito dec. mibi. §. 30.
an. hoc non appet. si vero est causa in qua possit procedi ad missio
nem in possessionem tunc cum sit via ordinaria de mittendo in
possessionem illa regula est seruanda. C. ubi in rem ac. l. ij. in
fi. intuitu tamen religionis dicitur aliqui quod iudex ad sequestra
tionem potest procedere vel alia iusta causa et sic intelligitur. §. de do.
et p. c. ij. sed hoc casu dicitur cum reus esset contumax sua contu
macia de iure est punienda et est hoc necessarium. aut in re de qua
contendit aut in persona. In persona ubi in re non potest. §. vt li. no
conte. c. tue. in re dupl. ut est premissio. nam ubi missio non est
possibilis tunc executio aut sequestratio est necessaria. nec
aliqua puniatio contumacie in re est vicinior missio in posses
sione ipsa sequestratione quod se habet ad missionem in possessione ut
excedens et excessum. nam contumacia est magis luctuosum quod
aduersarius sit in possessione et ipsum contumacem tedio af
ficat quam quod si apud bonum virum res esset ad custodiendum depo
sita per iudicem. ar. C. de bo. q. libe. cum o. plus tamen recedatur
a re per sequestrationem factam propter contumaciam quam
in missione in possessionem et secundum hoc respectus vel alios dicitur po
test quod plus est quando minus missio in possessionem respe
ctu sequestrationis. vide quod ibi dixi super verbo religio
nis. et super. ij. glo. §. 30. an. et per respectum aliquem dictum est
in. d. c. factam sequestrationem intuitu religionis. nam magis co
petit religioso litiganti quod fiat sequestratio quam in possessione
missio que est ad efficiendum tedio contumacem quod non cadit.
hoc est cadere non habet in religioso et isto casu etiam ubi fieri
posset missio in possessionem posset fieri sequestratio. regula
rius tamen hoc casu puniatur per missionem cum hoc sit ordi
narium. §. vt li. no. conte. qm. §. in alijs. iudex tamen cuius officium
est latissimum. ff. de iurif. o. iud. l. i. §. attendere quod via reus con
tumax magis astringi valeat ut suam contumaciam magis agno
scat et illa purget. et tunc illam viam exequatur siue executio
do siue mittendo in possessionem siue sequestrando. cum enim
contumaciam quam quis litis dano coherceatur. ff. de re iudi. contu
maciam. C. de inge. ma. diffamari. §. de proba. licet circa prin.
multo magis iudex punire poterit contumacem per sequestrati
onem. iudex enim penali iudicio potest iurisdictione sua defendere
ff. si quis in di. no. obr. l. i. iter que penalia iudicia sequestra
tionis pena continetur. et dico quod sequestratio est mitior pena
missione in possessionem ut dec. de dolo et contu. nam ex missio
ne potest fieri verus possessor. saltem post annum non sic ex seque
stratione quod tamen credebant dicti religiosi et sic legit ea Anno.
§. contra illa dec. ut dicitur tex. expresse poterat fieri missio in
possessionem. si ergo facta est sequestratio fauore religionis et est
mitior quam mittere in possessionem ergo non est fauor. §. potest grauat
ecclesia. Sol. tam missio quam sequestratio fit ut reo tedio affecto
gaudet iudicio stare ut. d. dec. hinc pena prius cadit in missio
ne quam sequestratione. ubi cum religiosi tedium non habeant querere
nec penam aduersarijs ar. §. de pen. sua. §. ius suum prosequi pos
sint. §. de no. ope. nunc. c. ij. mitius est intuitu religionis seque
strare quam mittere in possessionem et ideo signatim dicitur. intuitu religi
onis non fauore. nam in missione in possessionem fit tedium pro actoris et
iudicis auctoritate. §. i. sequestrationem tamen per iudicem. §. ad prius i
stantia. Si autem procedat in negotio appellationis an executio
nem hoc est dupl. aut appellatio interponit diffinitiva aut an
diffinitiva. si a diffinitiva que est super principali et sequestratio pe
titur aut a petitore appellante aut a possessore. primo casu est in
possibilis cum nihil possit sequestrari hoc est separari ab eo
qui nihil habet. et sic loquitur. ij. q. vi. quotiens. ij. ij. rñ. si autem
a possessore petatur fieri qui appellat et prosequitur negoti
um regulare non debet fieri cum appellatis status appellatione pen
dente sit integer. ff. nil inno. ap. pe. l. i. cum acceptatum hoc casu
regulare reuocari debet illud quod est acceptatum factum an decedum

Ultimo quo ad id quod dicitur de etate q̄ in ea dispē-
fari posset q̄ tamen dic hodie vt de eta. z quali. permitti-
mus. r̄ndetur q̄ hic non agebatur de dispensando nec hoc
intendebat papa. de quo satis vide d̄ sc̄isma. fraternitati. eij
ciendus ergo est iste q̄ non prodidit crimen suū. l. di. ex peni-
tentibus. z q̄ in etate inspiciatur t̄ps̄ promotionis est casus
de elec. dudū. i. z facit et̄ dudū. ij. s̄. e. li. de R̄p. si eo tēpore.

Soluebat z male Jo. de deo quo ad casum etatis illum
remoueri non posse q̄ non fuit vitium peccati. sed etatis q̄
sustinetur a canōe postq̄ quis eā perficit vt predicto. c. ex
tenore. z. c. indecorū. vnde a p̄n. poterat impedire tpe instō-
nis z sic loquitur d̄ elec. dudū. sed postea non s̄z eū.

Egidius volēs sustinere Jo. q̄ vbi p̄ electionē eius ad
quē pertinet fieret talis promotio ante p̄firmationēz audire
tur. vt. d. c. dudū. sed nō postea. z cum casus formet de p̄mo
to per l̄sas s̄brepticias audietur cōtra eum ep̄s cum p̄uisio
fuerit irrita. de R̄p. ad audientia. ij. in fi. z ibi no. in fi. vlti.

glo. dicit etiā hodie collationēz nō vallere p̄ dec. licet canō.
de elec. s̄. e. li. loquitur t̄n̄ solum in perochialibus ecclesijs
vt ibi p̄z. **J**o. de mōte murlo simplr dixit illū Jo. canōn.
audiendum per vltimo allegata: z sic est tenendum vtroq̄
casu cū l̄se z p̄uisiones ex illis secute sint irritē de beneficio
sup̄p̄s̄o patet de p̄ben. si motu p̄prio. ij. responso. s̄. b̄ eta-
te. p̄z in p̄e. dec. de rescrip. si eo tempore.

Que p̄ ad contrarium allegata fuerūt non obstāt que
procederent in electione vel p̄uisione annullanda vel vbi
verteretur p̄p̄riū z singulare interesse nunc se opponētis
sed vt p̄dixi p̄uisio ē ipso iure nulla. q̄ de etate dicunt non
procedunt hodie per dec. cum in cunctis. s̄. inferiora. z il-
li antiqui canones si sic simplr intelligerentur innuerēt etiā
decennē posse promoueri ad p̄laturam q̄ est falsum. Ad
dec. ex ratione. z. c. indecorū responde vt ibi no. Ad reliq̄
sit r̄sum p̄ argumenta secunde partis.

Utare xxxij. i. alterius a cōtrario vbi nō
p̄iudicatur l̄z mutat. z sic facit ad
questionem d̄ni mei quā scripsi. s̄. co. li. de renū-
ci. c. ij. in glo. ex q̄s̄te in fin. detrimentum vt dicit

Dy. hoc soluit contrarium de. l. si tibi mandauero. ff. mā. nā
cum sit reuocatio mandati procedit sine detrimento manda-
tariū circa expensas q̄s fecit ignorans reuocationem. ff. d̄ so-
lu. cum q̄s. si debitorē. z de dona. hoc iure. s̄. si quis de-
derit. si sciebat sibi ip̄tetur d̄nū q̄d sua culpa sentit per regu-
lā. d̄nū. eo. ti. Dicebat etiā ad cōtrariozum solutionem
que infra allegabant q̄ variatō prohibetur circa eādē rē
vel diuersas que ratione p̄nexitatis h̄ntur loco vnus. ad p̄-
mū alle. ff. de bo. libe. nam absurdum fallit in suo h̄de vt in
glo. ad sc̄dm. ff. de mino. in cāe de admini. tu. cū queritur. cir-
ca diuersas q̄o cū nullā cōnexitatē h̄bant admittitur varia-
tio. ff. de ac. emp. si sterilis in fi. z rerum amo. l. de rebus. si be-
ne ponderas casus no. s̄. e. q̄ sel. sol'o non ē sufficē.

Prima glo. dicit vñ sumpta z ponit exempla z remittit
ad regulā q̄d sel. z casus ibi exceptos addēs aliū.

In p̄ia glo. ibi nemo potest mutare. sequitur consilium
in alterius iniuriam. z ibi. l. vlti. si inibui gestori ne gereret
hoc non p̄dest quo ad p̄teritas expēsas quo ad futuras sic.
z ibi. s̄. p̄dest. satis est legatariū app̄hendisse legatū d̄ volū-
tate heredis post aditā. l̄z postea volūtate mutet.

In p̄ia glo. ibi si quis suus. eodem modo responde-
tur ad. l. ff. de col. bono. si nūq̄. d̄c̄ t̄n̄ hic Jo. mo. q̄ ibi fraf
ex mutatione voluntatis non patit̄ detrimentum. sed nō lu-
cratur z istozum non est par causa. C. de codi. l. fin. secun-
dum quē non obstat. C. de noua. l. iij. ff. de solu. cū quis. s̄. si
debitorē. q̄ illud facit ius remanens penes mandantem fa-
cit p̄ eo. s̄. co. li. d̄ p̄be. dudum. s̄. si. nos ergo.

Ec regula facit ad questionēz p̄ me
disputataz post Jo. d̄ bo.
li. iij. z est sua questio quarta que sic formabatur.

Nicolaus delegauit cām duobus cum clausula q̄ si ambo
alter ipsorum delegationi renunciat queritur an ipsum de

hoc penitentem collega teneatur admittere.

Ad affirmatiuā p̄mo z ad negatiuā sc̄do id̄ncit Jo. tres
rōnes que postea fortificātur z ad illas addit. tertio ponit
eius solutio que probatur z p̄trarijs respōdetur. Ad ergo
sit admittēdus d̄ q̄ fuit iudex nec sola voluntate desijt esse
de R̄p. sc̄scitatus. nec potuit a se iurisdictionē abdicare. ff.
de offi. p̄resi. legatus. item aut ipse iudex renunciāns errauit
aut non errauit. **P**rio casu corrigat errozē. xxxv. q. ix. q̄
quis. de elec. nosti. de accu. q̄r. i. **S**ecundo cāu q̄n nō er-
rauit s̄z ex cā hoc fec̄ ex quo cessat cā debet admitti volēs z
valens interesse de ap. cum cessante. It̄ q̄ repudiat alio vul-
gariter substituto. re integra penitet. C. de repu. h̄. l. fi. fa-
cit de elec. in cāis fm̄ Jo. de deo. ad h̄ vltimū facit de offi. d̄
le. q̄uis. li. e. vbi delegatus subdelegā totum re integra pe-
nitet. it̄ q̄ cedit bonis re integra penitet. ff. de ces. bo. l. is q̄
z multos casus vbi re integra penitere l̄z h̄es no. ff. de vaca.
mu. p̄tor. s̄. si. adiuuando p̄mū certū est q̄ officium iudicā-
di ē munus necessariū z personale. ff. de mu. z bo. l. fi. s̄. iudi-
candi. vñ dicit lex qui non habet excusationē ēt inuitus iudi-
cāre cogit. ff. de vaca. mu. l. p̄tor. s̄. qui non habet. delegat̄
ergo hoc munus a se non potuit excutē. facit d̄ regul. cum
virū de renūcia. nisi cū p̄dē in fi. z p̄o tāto d̄f onus de offi. d̄
le. p̄toralis in p̄cipio ibi exonerare. de offi. ordi. p̄torali-
s. s̄. i. ibi i onere z honor. seq̄ ergo q̄ si renūciare n̄ potuit
illō licite reassumit. **A**d h̄ac p̄e satis facit d̄ p̄cur. l̄z. li.
e. vbi p̄curator nō obstatē repudiatōe reassumit officiū do-
mino i eadē voluntate manente ex q̄bus p̄cluditur renūciā-
tē quem penitet per collegā admitti debere. **I**n cōtrari-
um dec. p̄uētiaz. de offi. dele. s̄. adijcimus equiparat nolle
z nō posse quo ad ptatē in collegā trāsserendā ex euetu cō-
ditionis. **A**d cūq̄ ergo mouerit illū ad renūciandū p̄
solū collegā iudicē ergo nō tenet penitētē admittere. It̄z
iudicare honor est de ap. vt debitus. C. q̄n puo. non ē neces-
l. omne honorē. honori aut renūciare q̄s p̄t de elec. dudūz
z. c. cum dilecti. vij. q. i. q̄ piculosum. nec inuitus crescere co-
gitur. lxxij. di. gesta. Et q̄d renūciari possit delegatio z re-
nūciata nō resumit ēt de p̄sensu p̄tium p̄batur de offi. dele. si
gnificantibus. z sufficit ex vi clausule nequiverit̄ aut nolue-
ritis q̄ semel noluit. facit q̄d distinguit de voluerō z volā. ff.
de ver. bo. ob. si q̄ stipulatus fm̄ Jo. de deo. **A**d vltimū
h̄n̄facit q̄d no. in p̄. dec. l̄z de p̄cur. p. l. i. s̄. qui sel. ff. de suc.
edict. ad quā p̄cor. ff. q̄s oz. in bo. pop. ser. l. pen. i. r̄n. ff. de mio.
q̄ si mioz. s̄. sceuola. sit ergo p̄ repudiationē trāslata tota iu-
risditio saltem quo ad exercitiū i collegā ita q̄d ipse renun-
ciāns illā resumē non possit inuito collega. facit de ap. cū ap-
pellatiōibus. li. eo. z q̄d voluntate abdicetur iurisditio pro-
bat de ap. ab eo. e. li. ibi expresse denegat. z hoc t̄. cū plures
s̄. i. li. eo. ibi si vellet. **A**d q̄d bene puenit. eo. li. de p̄cu. si
duo. ibi p̄sequi forte nollet. z de loca. potuit ibi nolle se eme-
re dixerit. sicut ergo in dec. ab eo. perdit exercitiū iurisditio-
nis hoc ipso q̄d apostolos denegat in dec. cū plures p̄dit z
transfundit in collegā hoc ipso q̄d procedere non vult con-
cluditur idē in cāu nostro. **I**t̄ certū ē q̄d delegatus ab-
dicat delegationē a se iurisdictionē s̄delegādo i totū. d̄ offi.
dele. super q̄onū z. c. q̄uis li. eo. si hoc facit post susceptam
delegationem. fortius id̄ facere potest ante susceptam. de
translata. c. ij. de testa. Jo. ex q̄bus cōcludit q̄d collega ip̄m
penitētē nō tenet admittere. **S**o. Jo. dixit q̄ desijt eē iudex
renunciādo z delusoriū eēt q̄ iurisdictionē resumere posset
hoc dicit p̄ dec. cum sup de offi. dele. nā si ibi nō p̄t cogno-
scere vbi tacite p̄sitetur se non posse fortius non poterit vbi
expresse renūciat. **I**dem dicit per dec. significantibus. nā si
illi qui licet male pronūciauerunt se nō iudices nō resumūt
fortius nec iste qui renūciauit expresse fm̄ Joan. d̄ deo. mi-
hi non placet hec solutio. z aduerte quia prima facie sa-
tis equum videretur distinguere an in rescripto sit expressa
clausula aut nolueritis aut solū quo ad ptatē college sub
intellecte vel inclusa p̄ interpretationem illius. s̄. adijcimus
vt p̄mo casu expressum est aut nolueritis ex sola voluntate
p̄ncipis allegātis z h̄ soluat p̄ria: iste renūciare licite possit
z statiz

et statim collega sit iudex et hanc distinctionem precise putarem
 veram ubi hec clausula adijceretur iurisdictioni non exercitio tamen ut si
 dicat delegamus casus andree quod si suscipere noluerit delegamus
 Jo. et tunc facit non in pre. dec. l. de procur. sed cum in casu nostro
 et stillo solito non iurisdictioni sed eius exercitio adijciatur clausula.
 delegamus casus vobis andree et Jo. quod si ambo nolueritis in
 teresse alter procedat. per quod ex vi clausule non habet optionem deponendi
 delegationem sed solum ex vi eius non volente deservit exercitium
 in collegam. ex quo concludo quod non volit intercedere remanere de
 legatus casus nec hoc abdicat potest expressis per renunciationem per
 ipsam alle. et maxime per delegatus. §. iudicandi. et §. q. non habet. si
 cur ergo clausula non poterit intelligitur quod diu non poterit. unde
 collega quod socio ipedito processit ipsum nunc potest tenere admit
 tere de hoc de offi. dele. coram. sic collega quod socio nolente interesse
 processit ipsum nunc volente tenere admittere ut eadem intelligat si no
 luerit. i. quod diu noluerit. forte autem hoc cum clausula aut noluerit non
 est expressa sed subintellecta per interpretationem. §. adijcimus cum tunc
 nolens quod diu non vult peccet et se redarguit sibi mittat ut ibi. et
 per hoc per non curandum an res sit integrum vel non cum hic non ver
 tafuriale interesse iudicis nec partium nec gratia de revocatio
 ne partium tradite a revocante ut in dec. i. casus et per id melius fuerit
 intentio delegati ut in dec. prudentia. et per hoc raderet ad id quod
 de posse partis interesse respectu arbitrariorum in quibus potest esse
 iudex gratiosus. eo. ti. soluit. et respectu expressarum ad quos pro
 ces quos tenent de R. p. statutu. §. in super. li. eo. ad. n. non si
 at gratia non venit in interesse. et potest id non esse et potest de rato statu com
 missionis partium potestio non est deterior sicut de de condicione do
 tis. ff. de pac. si unus. §. si pactus. vbi. quod si non ut totum. et per hoc
 soluit regula quod semel per regulam istam. Ad id quod de renuncia
 ri potest honori raderet fateor. sed non oneri quale hoc est ut per
 tus est primo. Ad id quod de et huic oneri posse renunciari fa
 teor tacite sed non expresse per viam renunciationis. unde renunciari per
 negationem apostolorum per dationem delatoriarum per relationem per
 interlocutionem inter partes per subdelegationem totius re non in
 tegra ex parte iuris. et sic ex voluntate principis. et sic soluit
 ultimum per illationem gravaminis a quo appellatur ut perant
 iura allegata sic beneficiatus non renunciari expresse nisi in manibus
 eius a quo tenet. de renunc. admonet. et tamen renunciari tacite per pro
 fessionem religionis vel committendo culpam per quam sit ipso iure per
 uatus. et super hoc vide quod non. de fo. co. pe. si diligenti in glo. pe
 nul. et facit non. in cle. gre. de Rip. in dec. cum plures sunt da
 ti insolidum. et sine clausula quod si ambo in dec. cum sup. non ex sola
 voluntate sed ex gravamine quod intulit et a quo fuit appellatus
 impediebat iurisdictionem et sic concludo ipsum pernitentes admittit
 debere. fateor tamen quod donec appareat penitentia vel voluntas mu
 tata ex quo renunciavit delegationi cum per hoc videat innuere
 se nolle in aliqua parte casus interesse. vltimus per collegam requirit
 non de. sed non sic si simpliciter dixisset se nolle certo actui intercedere
 se. per r. de dolo et per. cum qui. li. e. ex. et glo.

Regule iuris civilis siue fororum huius lre. MS. sunt he.
 Arcellus. definit debitor esse is qui nactus est exceptio
 nem iustam nec ab equitate naturali abhorrentem.
 Eius potestio nisi a per suos fieri potest. deterior fieri non potest.
 Inus est actionem habere quam rem.

Imo potest ad. vj. impossibiliter
 atqui dabat usus
 Ultra posse meum non lex me iusta coegit. Acc
 putat esse reum qui totum posse peregit. **Prima**
 proponit primo unde sumpta tripliciter impossibilitatem
 et cuiusque exempla. scilicet ponit tripliciter rationem regule. ter
 tio in quibus locum habeat. quarto supplet de turpi. **Secunda**
 glo. primo tractat de iuramento naturali obligatione et pene promissionem
 glo. secunda pars raderet per quoniam quam negativam soluit preter
 certum casum soloni opponit. et dupliciter raderet subdistinguit opinionem.
In prima glo. ibi impossibilitatem sequitur nulla est obligatio.
 et ibi generaliter sequitur novimus turpes stipulationes nullius esse
 se momenti et continuatur. l. sequens veluti si quis homicidium vel
 sacrilegium se facturum promittat. et ibi. §. ea obligatio que est iter

domini et procuratoris mandati actionem parit. et ibi. l. vlti. inci
 pit paulus. et dicit quod impossibile preceptum est nullum et sine causa ap
 pellat a sententia cui per rerum naturam non potest pareri. et ibi reprehendit
 da relicta heres si diuertat hereditatem habebit. l. non diuertat.
In glo. ij. ibi si homo mortuus. loquitur de stipulatione desistendo vel dando
 hominem mortuo. et ibi celsus cuius mens habetur de do. et per. cum dilecti. et ibi paulus respondit die lap
 so die quo mandans se prestaturum scripsit obligatio remanet.
In glo. j. ibi nature. Jo. mo. addit impossibile morio de iureiur. quinquanallis. ff. de p. di. insti. filius communis in
 possibile includit naturam et mores. et facit quod dixi in .c. si. de pac. in fi. et ibi nec obligatio. idem io. mo. et ibi in legi
 bus idem dy. h. tractans in modum questionis et puto quod cano
 nem qui sequitur intendebat allegare dum dicit ut in .c. cun
 cta. in principio decretorum. et ibi pro non adiecta distinguit
 Dy. aut impossibilitas adijciatur in modum conventionis in
 contractibus vel dispositis in ultimis voluntatibus ut si pro
 mitto vel lego rem quam impossibile est dari. et tunc impe
 dit omnes species obligationis ut in his regulis. et ff. de verbo.
 ob. si dari stipuler. i. ij. iij. et iij. rñ. si vero ponitur in modum
 conditionis ut quia promitto vel lego si celum digito tan
 gas: tunc si in contractibus affirmatiue ponitur vitatur. si nega
 tiue ut quia promitto si celum digito non tangas valet contra
 ctus quia si affirmatiua est impossibile ergo negatiua possibilis et
 necessaria. ff. de verb. ob. si impossibile. et sic intelligitur. ff. de
 ac. et obli. l. non solum. et aperte insti. de inuti. stip. §. sed im
 possibilis. et idem quo ad negatiuam in ultimis voluntati
 bus. quo ad affirmatiuam in eis distinguitur aut erat omni
 tempore impossibilis aut a principio possibilis. primo casu aut
 erat apposita in persona honorati. i. cui aliquid relinquitur. et
 tunc est locus gl. ut habeatur pro non adiecta. ff. de condi. insti.
 l. vbi de hoc. si in persona onerati. i. grauati aliquid datur ut
 si dicat damno beredem dare. x. si digito celum tangat: lega
 tum est inutile insti. de le. §. vlti. si autem a principio erat possi
 bilis. et postea ad impossibilitatem peruenit valet relictum.
 et sola impossibilitas remouetur. ff. de le. i. si mihi. §. si quis ser
 uos. **In glo. ij.** ibi etiam naturaliter idem Dy. quia si contra
 bens vel disponens sciuit impossibilitatem committere non vi
 detur. ff. de ac. et ob. non solum. si ignorauit impossibile error
 impedit consensum. ff. de iuris. o. iudi. si per errorem. ff. de iudi.
 l. ij. deficit ergo naturalis deficiente presens. facit. §. eodemli.
 de spon. c. i. inducit etiam quod sequitur in glo. et ibi si homo
 mortuus: idem tenet ibi glo. et idem hic Dy. respondens ad
 .l. in illa stipulatione si kalendis. ff. de verbo. obli. quod ibi sti
 pulatio penalit incipit a precedenti adiectione. et ideo in
 teritu illius qui non est in obligatione non potuit liberari
 promissor. sed in proposito incipit a conuentione et tunc si a
 principio erat impossibilis ut quia mortuus erat quem pro
 misit sistere non committitur pena impossibilitati adiecta. Idem
 si pereat ante mortem quia tali interitu interueniente ante
 mortem liberatus est promissor ut in ipsa. l. si homo mortuus.
 et ibi no. et ibi eum comparere. idem videtur si est dies feria
 ta. et in fi. de. de bel. p. tra. sup. quo vide Dy. C. de ferijs. l.
 dies festos in. q. ij. in fi. et quod scripsi in predictis dec. cum di
 lecti et de appella. cum parati in fine.

Ec regula trahitur ad questionem quam
 disputavi. §. quod annus ap
 pellationis prosequende non currat ante inter
 positionem: appellationis propter quandam im
 possibilitatem et quia hanc plene tractavi in cle. de ap. sicut ap
 pellationem in glo. magna ideo illam omitto.
Facit etiam ad questionem legistarum de cecco qui com
 misit maleficium propter quod sibi oculus erui debebat dicunt
 quod propter impossibilitatem pene punietur in alio membro
 per. l. ij. C. vt intra certum tempus. facit quod no. §. eodem
 li. de elec. si compromissarius in vlti. glo. et iura que allegavi sup
 illa. et per. l. ff. de straben. em. si in emptione. §. penul. dicunt quod
 si vnus tantum oculus habet perinabitur illo. **Prosequar** igitur
 tur alias questionem de qua tractat legiste. C. de legi. l. i. et que fuit

Jo. d. deo li. j. q. iiii. z demū Stephani poloni vltio hic ple
nius disputata per dominum Guidonē nunc ep̄m concordā
en. q̄ queritur an lex vel constitutio legati vel ep̄scopi non
scripta prohibēs aliq̄ actum z contrafaciēte excoicāns
valeat ita q̄ contrafaciens excoicatus sit.

Ad negatiuā sex rōnes inducunt quarū p̄ma triplicē i
possibilitatē explicat vt obstat hec regula ad affirmatiuā in
ducunt q̄ttuor. tertio ponitur p̄coro solutio p̄dictorum triū
disputatiū z q̄ cū illis p̄cordant. s̄bditur opinio z eq̄tas p̄ria
z improbat dictū Stephani. **C**oapta at̄ questio regule
q̄ impossibile d̄f̄ s̄z nālem cursum rerū vt loquar cū dec. bone
de elec. s̄. porro. z cum dec. q̄m̄ cōtra de proba. in p̄n. p̄stōes
non scriptas menti teneri z sciri p̄ eos quos ligare debent
maxie cū in se sint p̄petue z p̄petuo ligent. xxij. q. i. que ad p̄
petuā z. q. ij. c. i. z. ij. de consti. c. i. z. vlt. d̄ offi. le. c. vlti. z igno
rantia illarū nō excusat z ibi sic eēt iniicere laqueū subditis
statuentis cōtra id. xxvij. q. i. de viduis. ij. p̄stat. n. q̄ cursu
lōgi t̄pis v̄itas obscuratur. xij. q. ij. longinquitate. z ob hoc
p̄petuo fuanda redigūt in scriptis supra eo. libro de re iudī
ca. abbate. in ti. p̄cor. de testi. albius. z. c. significauit.

Scdo impossibilitas ostendit q̄ hi q̄ debent p̄stōni p̄senti
re habēt subscribere vel subscribi. xcvj. di. c. i. d̄. ista scriptu
ra cū sequētibus. s̄. de his que fi. a p̄la. c. i. z. c. q̄stō. impossibile
aūt est eos subscribere vel subscribi si ex p̄stōne scriptura nō
fiat. fa. cit. de d̄spon. impube. ad dissoluendū cū cōcor.

Tertio illa ē impossibilitas ostenditur p̄ nominis etimo
logiam a q̄ lz arguere. xvj. q. i. si cupis. xij. q. i. clericus de p̄e
ben. cū scdm. q̄ fi. sint le. per venerabiles. s̄. sane sed vt dicit
Isidorus. v. ethy. lex d̄f̄ a legendo. legi aūt nō pōt nisi scri
batur. ergo nec lex noīari pōt cū noīa d̄beat eē cōsequētia
rebus. insti. de dona. s̄. est z aliud. qd̄ vltra. nōne tex. dicit qd̄
lex est cōstō scripta p̄ma distincti. lex est cū ergo diffinitō det
esseri ergo zc. multi ēt tex. pbant idem. s̄. de p̄sump. scri
bā. iij. di. erit in fi. ibi p̄o cōi vtilitate p̄scripta. xij. q. ij. due
sunt i p̄n. in autē. vt facte no. con. post p̄ri. col. v. ibi si scripta
sit faciant de sen. ex. mouerit. z. c. graue. vbi de libris deleri iu
benf̄ statuta. cōcluditur ergo ex impossibilitate vel difficul
tate ex legis diffinitione z per diuersos tex. i cōstōne requiri
scripturā. **S**cdo q̄ scriptum sit de eē legis vel cōstōnis
ordiamur ab origine oīs iuris z p̄rio de veteri z nouo testō
p̄stat q̄ p̄mus legislator volens leges dare illas p̄p̄rio vigi
to scripsit in lapideis tabulis. Ex. xxxj. in fi. z demū in ligne
is. Deutero. x. in p̄n. z canō dicit q̄ Moyses p̄mus gentis
hebreē leges populo sacris l̄ris explicauit. vij. di. moyses. z
Exo. xxiiij. in p̄n. scripsit Moyses oēs sermones domini.
si ergo p̄mus legislator. cuius actio nostra ē i strurtio. ij. q. i.
deus legē dedit scriptā. ergo z omnis legē cōdēs idē facere
debet. **P**robatur idē nouo testō in quo christus digito
scripsit in terrā. Jo. viij. z z. h̄. iij. q. vij. postulatū id p̄ qd̄
legē dedit criminosos ab accusatione z iudicio repellēdos.
vt ibi p̄z. Idem p̄ iuris ciuiliis originem qd̄ ius fuit scriptuz
in duodeciz tabulis vt habet. ff. de origine iuris. l. ij. post p̄n.
quarū qui fuerint auctores habetur. vij. di. fuerūt. Itē nō p̄
solā scripturā habeatur iuriū certitudo cuz subscriptione z
sub bulla mittunt. C. de iusti. co. cōfir. l. i. ad fi. z in proemio.
vj. z de. ad fi. z in autj. vt diui. ius. col. viij. in p̄n. p̄cluditur
ergo ex origine iuris diuini z positiui in p̄stōnibus scriptu
ram necessariam. **T**ertio idē arguitur z mandatis p̄nci
pū R̄ptis z puilegijs. nā vt notat accur. C. de man. p̄n. su
per R̄ica mandata p̄ncipuz sunt p̄stōnes sp̄ales. z in illis
requiritur scriptura. e. ti. l. vni. de hoc. xcvij. di. nobilissimus.
nec posset probari p̄ testes de hoc de p̄ui. cū oliz. z vt ibi p̄z.
Idem si in R̄ptis que ēt habent vim p̄stōnuz iter eos iter
quos cōcedunt vt dixi super rub. de R̄p. Idēz in puilegijs
que sunt leges puate. iij. di. puilegia. z de his inducari nō
pōt nisi p̄ inspectionē ip̄orum dep̄ui. porro. eo. ti. cuz p̄sone
s̄. eo. li. de hoc tamē vide quod dixi. s̄. in proemio huius li
bri super. s̄. transmittimus. cōcluditur ergo etiā p̄stitutioni
bus scripturam necessario requiri. **Q**uarto patet q̄ sen
tentie diffinitue causarum ius faciunt inter partes. de re iu

di. cū inter. debent aūt ferri in scriptis. afo non valent. s̄. eo.
li. de re iudi. c. vlt. cum p̄cor. certe graue est dicere q̄ cū diffi
nitio vnius cause necessario regrat scripturā constitutō per
quā innumerabiles diffiniunt z subditi puniunt scripturaz
non requirat. p̄ eundē modum iducitur dec. s̄. eo. li. de cenfi.
romana. s̄. postq̄ cū casibus ibi notatis. longe eni maior eq̄
tas hoc casu requirit scripturam q̄ in illis z ibi ponit tex.
causaz scripture scilicet vt nota sit oibus illa specialis diffini
tio que ratio fortius vrget institutione gnāli maxie penali.

Quinto constat q̄ differētia rei apparet ex eius forma s̄
forma distinctiua legis a consuetudine est scriptura vtrūq̄
eniz ius canonicū z ciuile distinguit ius scriptū a non scripto
p̄mū vocat legem secūdū consuetudinē. i. di. c. ij. cū tribus se
quētibus insti. de iure naturali. s̄. ex nō scripto. z lex de con
suetudine loquēs dicit eā tate auctoritatis q̄ nō est necesse
illā scripto cōprehēdi. ff. d̄ legi. diuturna. z. l. imo p̄ id aūt di
recte d̄signat illā aduersari i h̄ legi. cōcludit ergo scripturā
eē de eē z forma legis z cōstitutionis. **S**exto z vltimo sin
gulariter iuducitur. l. humanū. C. de legi. vbi p̄z aperte legē
p̄mo dictādā p̄ eos q̄bus cōmissum fuerit postq̄ dictata ē
iterū recensendā z si approbata fuerit demū p̄ncipem p̄
mulgandā si hoc i p̄ncipe fortius in altis. fa. cit. de cōse. di. i.
basilicas. s̄. de pe. z re. cū ex eo. in fi. s̄. eo. li. de rescrip. C. d̄ le
gi. digua vxoz. cōcluditur ergo constitutionē non valuisse z
per cōsequens faciētē cōtra non excoicātū. **I**n cōtrariū
q̄ scriptura nō sit de eē legis vel cōstitutionis vel de ipsius
substantiali forma inducit. s̄. eo. li. de iure iur. c. i. in fi. r̄n. ad
idē. xxv. q. ij. institutionis. vbi d̄f̄ decreta sedis ap̄lice scripta
vel non scripta fore seruanda z hoc quo ad ibi no. ad idē. i.
q. vij. si quis omnē ecclesiasticā traditionēz scriptam vel nō
scriptam violauerit facit dec. budum de sepul. in clemen. ad
fi. v. nos z enim. vltra hec videt casus. s̄. eo. li. de renunci. c. i.
immo dicimus q̄ si cōstitutio celestini de qua Bonifacius
loquitur fuisse scripta estimādū ē q̄ ipsius tenore posuiss̄z
ne testis eēt in facto proprio. **S**ecundo sic. multi sunt in
quibus scriptura requiritur de expediētī non tamē de neces
sario vnde valet actus sine scriptura. hoc patet in licētia cle
rici q̄ possit alibi celebrare. xxi. q. ij. c. i. l. xxi. di. extraneo. suf
ficat tamen si per alias probationes cōstet de cle. pere. c. tue.
idem in licētia q̄ possit clericus ab alio ep̄scopo ordinari.
xix. q. ij. due sunt de offi. archi. significasti. sufficit t̄n q̄ aliter
de licētia constet nisi in casu. s̄. e. li. de tē. or. c. i. idem in pro
fessione monial. xxvij. q. i. omnes femine. que tamen tenet si
ne scriptura. ea. q. sciendū de regularib̄. vidua. Idē in sen.
excoicationis. de qua hic loquitur q̄ licet ferri debeat i scri
pt. s̄. eo. li. de sen. exco. c. i. aliter tamen lata ligat licet profe
rens penam incurrat vt ibi no. in glo. vt quia. specialis ergo
sunt casus a iure exp̄ssi in quibus omissio scripture vitiat in
ter quos iste descriptus nō inuenitur per quod concluditur
q̄ licet vtile z expediens sit cōstitutionem scribi non scripta
tamen valet z cōstituētes subditos ligat.

Tertio inducitur legis z canonis diffinitio que talis est
quod populus romanus senatore z magistratu iterrogate
veluti consule constituebat. insti. de iure naturali. s̄. lex est
commune p̄ceptum virorum prudentum consulto delicto
rum que sponte vel ignorantia contrahūtur cobertio rei pu
blice cōmunis sponso. canon vero est idem quod regula s̄
regula est que recte ducit nec aliquando alioz sum trahit cū
ergo diffinitio det esse rei z in his nil exprimat de scripto.
ergo scriptum non est de suo esse alias esset insufficiens dif
finitio in qua substantialia fuisset omissum.

Quarto adducitur lex p̄ma. ff. de consti. p̄n. vbi patet
id quod p̄ncipi placuit legis habere vigorem. z ibi subdi
tur legem esse quod p̄ncipis per epistolam z subscriptionē
statuit vel cognoscēs decreuit vel de plano interlocutus est
vel edicto p̄cepit. z canon dicit q̄ lex est omne quod rati
one consistit. i. di. consuetudo. satis est ergo q̄ subsit p̄ce
ptum vel ratio lz desit scriptura. ff. de legi. de q̄bus ver. nam
q̄ ipse. **S**olutō oēs p̄dicti Jo. d. deo. Stephan^o polon^o
z Guido tēuerūt cōstitutionē nō scriptā tenē z p̄ p̄ns cōtra
facientes

facientes ad cuius noticiam pervenerat excoicatum esse l3 Ste
 phanus fateatur sniaz iniusta z proferentem incurrisse pe
 nam dec. pme. s. eo. li. de sen. ex. vide qd dicit i fi. z dicit Jo.
 posuit guil. i spec. d. legato. s. finito. versi. sed pone legatus.
 Idem tenuit Ja. de ra. vt recitat Ly. in predicta. l. i. C. de le
 gi. s3 que non obstat illa diuisio q3 quito dabatur. q3 ius aut
 ex scripto. aut ex no scripto. illa. n. diuisio est subiecti ad acci
 des sicut ibi hominu ali^o alb^o ali^o niger. nec et obstat qd ibi
 sequitur de auctoritate consuetudinis. illud. n. intendit lex q3
 psuetudo quasi p frequetem vsum ab oibus scita non est ne
 cesse q3 scribatur. sed legem scribi o3 vt notificet per omnes
 populos no q3 scriptura sit d suo ee sed est necessaria ad sciē
 tiam iducendam q3 scientiaz no ignoratiam volumus obli
 gari. C. de tabul. l. generali. li. x. z sic fit i psituationibus autē
 ticoz i fi. titulozū z pp hanc cam in scriptis reducit vt in. l.
 humanū. ad qua et alij respondent q3 licet ibi dicatur q3 di
 ctari debeat z recitari id pot ee verbotenus z sine scripto.
C Dicebat ergo Jacob^o q3 dato de cōstitutione canonica
 vel civili no esset facta scriptura ligaret scientes q3 q certus
 est zc. hoc eo. ti. cum q certus cum pcor. non ob. q3 d3 diffini
 tiua allegatū ē quarto q3 illa minoris auctoritatis ē q3 lex.
C De. de bel. perti. dicit q3 non ess3 peccatū dicere q3 scri
 ptum sit de esse legis per pre. l. humanū. facit qd no. i. predi
 ca. l. i. C. de leg. z. s. de postula. p. zela. c. i. de interpretatione
 principio q3 ē generalis z necessaria z in scriptis redigenda
 multum equitatis h3 vltimū dictum z licet non resistā solu
 tiōi pdicte cui nec apte resistit guil. vbi. s. nec. De. tñ h3 alle
 ro q3 si princeps esset necessitatem scripture imponerem cō
 stitutionibus inferiorum ita q3 aliter no valeret nisi deserri
 pto promulgarentur. inferiorum dixi q3 successores ligare si
 posses. s. eo. li. d. rescrip. c. fi. cū pcor. z sic rñ detur ad dec. pzi
 mā de renunci. z alia plura iura. hac et ratione ad prima tria
 que pro parte pziā superius allegaueram non respondeo
 nec me etiam vrget respōsio que datur ad id quod d3 diffini
 tiua dicitur nisi cum profertur a principe.
C Ad declarationē tamen eius quod in principio solutiōis
 dixi. sciendū q3 si verum est constitutionē tenere scienter cō
 trafaciens excoicatus est z excoimunicatio iusta nec aliqua
 penam incurrit statuens. **C** Et in hoc improbo quod dixi
 rat stephanus. dec. enim cum medicinalis in sententijs lo.
 cum habet que ligat preteritas culpas. z vide que ibi di
 xi super glo. vt q3 z glo. per hoc. non in constitutionibus qua
 rum proprium est ligare culpas futuras de consti. c. ij. z vlt.
 z differentias inter ista collige ex no. de sen. exco. a nobis. i.
 z eo. li. eo. ti. romana. s. j. z. s. caueant vbi vide super glo. q3
 tractus z supra eo. lib. de consti. c. ij. rñ in. ij. gl. Si vero di
 ceremus constitutionem non tenere tunc nec illa contrafaci
 ens ligatus esset nec statuens penam incurreret cum ex con
 stitutione q3 nulla est ligari non possit z constat accessorium
 sequi naturā principalis vt eo. ti. accessorium.

Emo potest plus. lxxix. vino. scatur. si ergo ven
 ditor habeat directū transit in emptorem si
 vtile illud vtile transit. ff. de ac. emp. exempto
 in principi. item si libera erat libera trāsit si cū
 seruitute z sic trāsit idem de hypotheca. C. rē ali. gere. l. i. C.
 sine censu vel reli. l. ij. Item vt dicit dy. si ius quod erat pe
 nes transferentē erat personale nec illud transit sed definit
 quo ad rem vñ l3 res pupilli vendentj eēt iprescriptibilis. ff.
 de acqui. re. do. si bona fide. legitime tamē vendita z tradi
 ta vsucapitur. ff. pro empto. l. ij. s. si a pupillo. Prima glo.
 dicit vnde sumpta ponit exempla z concor. secundo miscet
 tria contraria z soluit inducēdo etiā alios casus in quibus
 fallit. **C** In prima glo. ibi nemo plus sequitur iuris ad ali
 um trāsferre potest q3 ille habebat. z ibi traditio sequitur si
 plus transfert in eum qui accipit quā est apud eum qui tra
 dit. z ibi. s. nihil. alias est ver. sub. s. sed si bis. nihil interest an
 dominus rem tradat. an voluntate ipsius alius tradat. z ibi
 s. fi. condemnatur de contumacia qui iudice iubente non ē

passus metiri agros. **C** Et ibi pigno ra. si p executores sen
 tentie pretoris venduntur pignora eis euictis cōtra eos de
 enictione no agitur. z ibi formali. que dñs non h3 z tamē il
 lum in alium transfert. **C** In prima glo. ibi in vsufructu for
 mali. ibi tñ no plus transfereur s3 per psituationez variatur
 species vsufructus. z q3 pziō erat causalis q3 non est seruitus
 sit formalis q3 est species fuitur. Dy. z ibi q3 vsucapit. vel pre
 scribit h3 secū dū iura vetera. sed imutatū est per ius autj. vt
 spon. lar. s. rursus. z ibi in censitoribus. vt no. in. s. stati alle
 gato cēsitores sunt qui signat pdia militantibus assignāda
 vel qui auferunt illa no solventibus tributa z alijs dant vel
 iudices qui vni auferunt z alij dant dominium. z in fin. d3 his
 casibus no. in pre. l. nemo plus z predicta. l. traditio z insti.
 quibus ali. non licet post pncipi.

Ec regula facit ad questionem qua
 post guido. archi. disputa
 uit q3 sic proponebatur consuetudo mutui. eccle
 sie pmittit canonicos testari de fructibus prebē
 datum suarū percipiendis post mortem vsq3 ad annum que
 ritur an valeat. **C** Primo ad affirmatiuā allegat gui. duas
 dec. antiquas z opiniones septē doctorū que quibusdā in
 tribus z tribus rōnibus adiuuāt addo duos doctores sex tu
 ra z quattuor rōes. scdo in pziariū inducit quicq3 rōnes ad
 quas addo duas. tertio ponit ipsius solutio z responsio con
 traria. vltio ponit pziā solutio z efficac pziariorum respōsio
 z mee solutionis per ius nouum approbatio.
C Quod valeat consuetudo p3 ex antiqua dec. ad hec. ij.
 posita in prima psillatione de testamētj z ex dec. pziā eo. ti.
 in cōpil. ij. in quibus hec cōsuetudo vñ approbari per quas
 h3 tenebat Hug. z Lau. xij. q. ij. alienationes. z facit qd no.
 Jo. xij. q. v. in summa inno. z hosti. de testa. cōz in officijs in
 pn. magne glo. h3 et tenebat Zan. in pre. dec. ad h3 per id qd
 dicit de vassalo decedente post calendas Martij ante cha
 lendas octobris in li. seu. ti. lex regni. c. si vassallus z. ff. d3 vsu
 fruc. l. defuncta z ibi no. Idē ala. dices i pre dec. i. de testa
 mē. q3 cū clerici psonis puilegiatis ppenitur tollerabit psue
 tudo ad istar aduocati fisci q3 residuū salarij transmittit ad
 hēdes. C. de aduoca. diuer. iudi. post duo. optie facit. C. d3 do
 me. z ptec. l. vlt. li. xij. tātozū ergo doctorū opinionibus sul
 cita psuetudo merito tollerāda. ad qd facit q3 de auctozita
 te z potentia psuetudinis dici solet de psue. c. fi. z bñ facit d3
 bona. ceterz d3 testa. relatū. ij. Itē cōsuetudie pcepte potest
 canonicus absens fructus pbende sue vt no. de cōsti. cū om
 nes de elec. dudū. ij. in glo. penul. qd tñ ē pzius vt p3 de cleri
 co nō resi. pquerente z. c. inter de ap. puenit. z hoc maxie cū
 mortuus ēt dicatur abesse de offi. dele. si delegatus. s. eo. li.
 ff. de ver. signi. mulieris. s. fi. nā psuetudo dat iurisdictionē z
 liberiozē tribuit administrationē. de fo. cōp. cū contingat.
 cū pcor. qd vi aut clā. prohibere. s. nō tantū. vnde per eā so
 lus pzelatus presentat z instituit qd alias deberet de iure cū
 suo capto facere de his q3 sunt a prelatiō ea noscitur i fi. d3 re
 gula. c. fi. ne se. vacā. c. vni. li. eo. z q3 ecclesiarū psuetudo sit
 suanda probat. xij. di. illa de cōces. preben. ex pte in fi. z vi
 de qd ibi scripsi post hosti. p q3 pcludē psuetudinem valere
 fm guido. paucis intersertis opiniōibus prius dictis. iunge
 Pby. z gof. q no. idē de preben. significatū vt ibi scripsi. fa
 cit pro hac pte de cōsue. cū dilectus de ver. sign. abbate. ibi
 cū longe maiori onere ecclesiarū procedit consuetudo. ad
 idē. s. eo. li. de psue. c. ij. plus ad ppositū eo. ti. c. fi. vbi psue
 tudo ipedit plusq3 in cāu nostro pfectū casū. successoris nec
 mirū q3 ipedit effectus noue cōstitutionis de pzi. c. i. eo. li.
 z effectū reuocatiōis papalis si is cui eo. li. Itē vides q3 ne
 dū vnus s3 ēt omniū cōnitorū fuitiū ipedit psuetudo per
 cessationē diuinorū de offi. ordi. irrefragabili. s. ceterū. z. c.
 si canō. eo. li. optie facit d3 rescrip. si pp. eo. li. p quā p3 q3 de
 cōsuetudie fructus pmi āni possunt deberi ēt singulari per
 sōe z sic mortuo vñ ipsi hēdi vñ legatario. ad idē d3 fcri. eaz
 te. s. eo. libro d3 psue. c. i. de pbē. q3 sepe eodē libro. p q3 p3 q3
 psuetudo vni^o mistri fuitiū sbrabit ecclie faciēdo que du
 plicē fuitiō. s. vt hēat dignitatē z cōniā ad idē d3 prebē. cū

predonib⁹ faciāt cū suo spoliato qđ neglexerūt obtinuit
a cōi bonof. represalias p̄ ciues floren. z demū cepit vnum
ex illis ciuibus floren. a quo exegit estimationē integrā sue
prede an saltem in foro cōscientie restituere teneatur.

Primo ad negatiuā inducētur quatuor copiose rōnes
secūdo toridē in s̄riuz. tertio ponit̄ triplex solutio. z qđ nō
teneat sic ostendit. cōstat quod pena temporalī z corpora
li acetiā spiritali p̄ter excoicationē certis casibus. p̄mittit
vnu pro alio etiā lege diuina. sufficiat remittere ad exēpla
que habent. i. q. iij. §. itē peccato z. xxiiij. q. iij. §. j. mā vrbī
qđ no. in summis ipsarū questionū z vide quod h̄ in glo. no
tatur p̄ qđ videbit̄ qđ hec regula pp̄ id non vitiat qđ punit
aliqñ q alienā culpā facit pp̄riā. nā quādo ciuitas domin⁹
vel populus negligit de subdito iusticiā facē vt in casu n̄o
delicto consentire vt. ij. q. vij. negligere. lxxvj. di. facientis
facit. xlv. di. sed illud de sentē. exco. quāte z. eo. ti. dilecti. li.
vj. p̄ que iura patet quod etiā nō improbandū approbare v̄
ad idē. ff. furti aduer. nau. l. j. §. vlt. z de noxa. l. ij. z. iij. ideo
canon p̄mittit bellū p̄ tales moueri quod isto casu iustū dī.
xxiiij. q. ij. dñs. z facit quod ibi no. de pileo p̄ nuncios regis
anglie cuz iusticie necessitas ad id cōpellat ea. cā. q. j. noli. z
quod in iusto bello quis acqrit suū est. xxij. q. v. dicat. ff. de
acq. re. do. l. naturalē in fi. ergo talis restituē nō tenet. z de
mā vide qđ plene scripsi post Inno. z Hosti. de resti. spo. oli.
i. sup. ver. duxeritis z maxime post p̄ncipiū ver. auctoritate
z in fi. ver. z si nō sit. z quod scripsi post eosdē de ap. dilecti
in glo. no. appellationē ver. hoc aut̄ dubiū. z p̄ has remissio
nes plura de questioe decidā. **S**ecūdo sic. vt dicit canō
quod iure possidet nō est alienuz illud aut̄ iure possidet qđ
iuste. xiiij. q. iij. qđ dicā z. s. de ver. sig. ius dictū. iuste at̄ pos
sident q̄ auctore p̄torē possidet. ff. d̄ acq. pos. l. i. iuste. talis est
iste possidens auctoritate cōi boni. ergo zc. xiiij. q. v. dixit.
qđ aut̄ cōe boni. isto casu sit p̄tor z cōpetens iudex. p̄ba. ff. d̄
incē. ru. na. l. ne qđ vbi naufragio dānū passus inferentē v̄
possessionis dominū qua nauis declinauit petit p̄ loci p̄se
ctuz ad p̄sidē mitti p̄ quā legē dixit dy. iustificari statuta z
p̄suetudines italie q̄ia etiā Guil. dicit se fecisse in patrimo
nio vide in spe. de rapto. post p̄n. per que illi de villa vel ca
stro tenent̄ emēdare predam factā in suo territorio sic ergo
teneat z ciuitas ad predā factā in suo districtu ad idem. C.
li. xi. de naufra. per totū. glo. tamē in p̄e. l. neqd. sub dubio
forte dicit ignorātem nō teneri qñ extraneus derobauit nō
mirū ergo si boni. est cōgruus iudex cū p̄pter negligētiā flo
rentinus mereat iurisditiōe priuari. s. de offi. ordi. significa
uit. xi. q. iij. ipse ligandi. z auferi d̄ regnū z dari genti faciē
tī iusticiā. Ecclē. x. in p̄n. z mathe. xx. in fi. z. xxiiij. q. vij. c. ij.
item nō mirū si uegligētia rectorū nocet ciuibus cū etiā ne
gligētia p̄curatoris noceat dño. s. e. li. de ele. si cōpromissa
rius. z imputent sibi q̄ tales elegerūt. ff. de minori. cū mada
to. item p̄pter delictū singulariū ciuiuz reliqui z ciuitas p̄
uantur dignitate episcopali. xxv. q. ij. ita nos. z fortius p̄p̄
delictū rectorū. s. eo. li. de elec. vbi piculū. §. ciuitas z de pe
felicitis in fi. ergo zc. **T**ertio adducit̄ qđ sentētia lata p̄ ci
uitatē vel populū ligat singulos p̄pter iuris impossibilitatē.
s. eo. li. de sen. exco. si sentētia erit ergo idē hic propter ipo
tentiam facti cū ista duo equiparent̄. s. de rescri. sciscitatus
nec mirū qđ ex delicto singulariū dicit̄ vniuersitas delinque
re. s. cū id agunt maiores vel maior pars vniuersitatis. ff. ad
munici. quod maior. z. ff. eo. ti. aliud. §. referē in aut̄. vt iud.
sine quoq̄. suffrag. §. eos. z vide qđ no. de simo. dilectus. i. z
cap̄ z membra eodē iure cēsent. xij. di. c. j. q. iij. si qđ episco
pus. de p̄scrip. cū nō liceat z p̄dicta maxime vera in corpore
qđ h̄z partes distantes de hoc de excel. p̄ela. dilecta. singu
laris ergo florentinus detineri potuit z ad satisfactionē co
gi ex culpa regentiū sicut alias liber inuitus detinet̄ p̄ debi
to pecuniario de iureciu. ex rescripto. xxiiij. q. vij. vt pridem.
Quarto inducit̄. ff. de his que in frau. cred. ait p̄tor. §. si
debitorē vbi p̄p̄ria auctoritate qđ capit debitore fugientes
si iudicis copiā habē nō p̄t. fortius ergo per ar. a minori h̄
captio d̄ qua loq̄tur questio fieri potuit de auctoritate iudi

cis. nō p̄timeat ergo crimen q̄ scit vltionis arbitrium sibi
fuisse p̄cessu. C. de metallis deuorū li. xij. vbi no. z. C. de iu
di. l. nullus. aliq̄ casus qbus quis sibi ius dicit s̄ vide. xij. ca
sus plenius collectos in spe. de acto. §. i. de v. Item qđ vult
ex quibus etiā vel quoz aliquibus posset materia dilatari.
Item p̄z a s̄rio p̄dicte. l. nullus. C. de iudi. nam si. vbi
vigor iudiciarius z tutela publici iudicij habetur cessat vl
tio ergo vbi p̄dicta nō habētur nō cessat vltio cū cessante
ratioe vel causa cesset p̄stitutio prohibēs vel p̄mittēs. xxv.
q. ij. §. vlti. xvj. q. j. gnāliter que est lex. C. de episco. z cle. de
ver. sig. abbate in fi. ff. de offi. eius cui man. est iurisd. l. j. de
his que sunt a p̄ela. cū aplica. in fi. **I**n s̄riuz inducit̄ re
gula peccatū hoc eo. ti. cum p̄cor. suis z qđ extortum per re
presalias sit male ablatū. p̄ba. lege diuina fm quā etiā fili⁹
nō portabit iniquitatem patris. Ezech. xviii. j. q. iij. iudei.
xxiiij. q. iij. §. i. est etiā id cōtra naturalē equitatē fm quā cū
aliena iactura quis locupletari nō d̄z. hoc eo. ti. locupletari
cum cōcor. Item p̄ rationē legis que potius vult nocentes
absolui q̄ innocentē damnari. ff. de pen. absentē. in p̄n. Itēz
p̄tra hanc regulā cū suis exemplis. p̄stat aut̄ istuz floren. ex
facto p̄prio nō teneri q̄ nec spoliavit nec mādavit nec suo
nomine factā spoliatiōe ratam habuit. ergo nō tenetur de
rest. spo. cū ad sedē. In denegatiōe iustitie nō peccauit qđ
iudex nō erat. si fuit de iudices vel p̄sules eligentibus etiāz
nō tenet qđ nō videt mandasse quod iniustitiā faciant. ff. de
procu. qui p̄prio. §. itē p̄tra. Nec dici p̄t qđ tacēdo p̄sensē
rit. cū ille florentinus p̄ suā p̄tradictōez iniustitiā remouere
nō p̄t. sup. quo vide qđ no. de p̄sumpti. nōne. z hoc eo. ti.
is q̄ tacet. Et si dicatur l̄z singuli non possent. vniuersitas tñ
poterat. Respondet qđ vniuersitas que d̄ in culpa fuisse ip
sa puniatur. cū sit obligata ex quasi malificio p̄ p̄allegatū
.c. domin⁹. xxiiij. q. ij. §. obligatio vniuersitatis nō afficit sin
gulos qđ sicut debitū vniuersitati nō d̄bet singulis. ita qđ d̄z
vniuersitas nō debet singuli. ff. qđ cuiusq̄ vniuer. l. sicut. s.
eo. li. de sen. exco. romana in fi. xij. q. ij. q̄ manumittitur. z fa
cit qđ not. ea. q. episcopus qui mancipiū. d̄ simo. dilectus. z
optime facit quod post Inno. scripsi de sen. exco. grauez in
glo. ciues. Item p̄stat qđ in his in qbus detrahif iuri singu
lorū requit̄ omniū p̄sensus iuxta notata de p̄stitutio. cū oēs
Secūdo ostenditur represalias eē p̄ oia iura. Et primo
cōtra iura que tutionē dant peregrinis negociatoribus z
viatorib⁹. xxiiij. q. iij. si qđ romipetas de treuga z pace. c. ij.
z dicit lex. quod vti via publica nemo recte phibetur. C. de
serui. p̄gram. z vie publice deseruiūt vsibus priuatoruz. ff.
neqd in lo. pu. l. ij. §. j. facit de his q̄ deie. l. j. §. j. Itē sunt cō
trarie legi que liberū hominē phibet p̄ debito detineri. s. d̄
pigno. c. ij. C. que res pig. ob. pos. q̄ filios. C. de ac. z ob. l. ob
es z aut̄. imo. Itēz iuribus que precipiūt iudiciarū ordinē
obseruari. ij. q. j. p̄ totū vt lit. nō p̄esta. p̄ totū. C. d̄ senten. z
iter. l. prolatū. in aut̄. de here. z fal. §. inordinatū. Item cuz
suis phibeat sequestrationē bonoz fieri etiā p̄ verū debito
rem. C. de phibi. seque. l. j. multo minus licebit p̄tra nō d̄bi
torē fieri apprehensionē. Itēz iuri prohibētū que ligari snia
vel licentia nō sui iudicis. de iudi. at si clerici. de p̄suetu. ad
nostrā. C. si a nō cōpe. iudi. p̄ totū. Item iuri phibētū ré etiā
sua auctoritate p̄p̄ria auferri. vel que sibi dicē. C. ne quis in
sua cā. l. j. ff. qđ metus cā extat. C. vñ vi. si quis in tantā. nā z
iudex p̄p̄riā iniuriā punire nō d̄z. xxiiij. q. iij. ster querelas z
q. v. de occidē d̄is multo minus p̄uatus. Et si dicat̄ qđ iste n̄
fecit auctoritate p̄p̄ria s̄z cōmunis boni. Respondet qđ cō
mune nō erat iudex p̄petens vt dicē. Itē etiā ip̄erator nō
posset hoc facē. qđ alter alterius debitū soluat. C. de p̄eci. i
pe. offe. l. quotiens. z. l. nec dānosa z. l. rescripta cañ. xxv. q.
ij. multo minus poterit hoc iudex inferior. Item vt notatur
xxxiiij. q. ij. inter h̄. ciuiliū lex nō posset p̄ se sine p̄missione ca
nonis dare imunitatē a culpa. tamē dare posset imunitatē a
pena. multo min⁹ hoc poterit municipalis. peccauit ergo iste
z sic in foro p̄scientie ad restitutionē tenet. Tertio est p̄tra
spoliatū. qđ nō fecit quod debuit debebat enī spoliante cō
uenire corā iudice florenti. qui si neglexisset facere iusticiā
Ad. Jo. an. f

facit litem suam. in sti. de obli. que ex quasi delict. in prin. qua
re iudicem et vniuersitatem tunc coram cōperenti iudice po
terit cōuenire s; qd cōmune bonū. nō sit tunc cōpetens iudex
p; q; ptra spoliatē nō q; in cā spoliatiōis nō deuoluit iu
risdictio ppter iudicis negligentia ad aliū minorē vel parē.
nisi vbi ius exprimit. de iudi. qualiter. s. e. li. de supple. ne. p.
la. c. j. nō ob. de offi. or. significauit vbi speciale ppter peri
culuz anime. Item q; iudicē denegantē nō q; spectat ad ei
superiorē punire illius negligentia et nō ad parē. xxij. q. v.
administratores d. elect. innotuit. Ad ob. ff. de incē. rui. nau.
l. nequid. q; illud spāle vt ibi nō cōpetens ergo iudex illius
esset ptes vel piceps. nec obstat si dicatur florentinos nō
recognoscere principē nec ei parere. q; saltē p ipsum milita
ri manu debuit psequi rē suā. xj. q. j. petimus vbi de hoc et ff.
de rei ven. q; restituere. et sic d; intelligi. c. dominus. xxij. q. ij.
et quod iste sit verus intellectus colligit ex no. p. Inno. et Bo
stien. de iur. iur. sicut. i. et deficiēte principe adiri pōt papa d
fo. compe. licz ex suscepto. et diocesanus etiā ex negligentia
secularis. eo. ti. ex tenore. Ad premissa facit qd no. Hostiē.
in summa de treuga et pace. s. qd sit iustus bellū. pcludit er
go cōmune bonū. nō habuisse iustum belluz quod ad spolia
lucrāda o; ex edicto superioris geri. xxij. q. j. quid culpa; ibi
legitimo imperio iubēte et q. ij. c. j. **¶** Ultimo v; questio n̄
dubia cū expresse et cū pene adiectione pibite sint rep̄salie
a lege in aut. vt nō h. pig. s. j. coll. v. vnde sumpta est auten
oio. C. ne vxor p ma. et s. eo. li. de iniur. et dan. da. c. j. Sol
uendo recitat gui. opi. arch. in pre. decre. i. de iniur. q; pigno
rationes p quas innocens puniat p nocente dari nō pnt p
s. p;ime allegata. putat tamē q; ptra dominū et ciuitatē ne
gligentē dari possunt pmissa monitiōe et pcedente sentētia
iudicis ipsius spoliati sup negligentia et defectu iudicis ip
sius spoliētis vt in. c. intelligit. et c. dñs. et hoc habuit a Sui.
speculatore q; sic notauit in pre. c. de iniur. s; ipse guido non
putat quod iudex spoliati pignorationes possit pcedere p
illos qui sue iurisditiōis nō sunt cū nō sit iudex ipsoꝝ: imo
nec spoliatoꝝ nec iudicis negligentis vt dixi supra parte. ij.
in tertia ratione. et hoc verū nisi spoliatus nullū omnino su
periorē inuenire pōt corā quo iudicem spoliatis conueniat
quod raro poterit euenire: cū in tali defectu secularis iudi
cis ecclesiasticus iudex pōt adiri vt. s. dixi vbi omnino nul
lum inueniret iudicē locus sit opinioni Archi. c. ergo domi
nus. quod dicit gentē vel ciuitatē plectēdā intelligatur au
ctoritate sui iudicis vt intellexit Jo. fab. et tūc si rebellis fue
rit suo iudici bellū et rep̄salias indicere poterit ptra illos.
sed alius hoc non poterit nisi in defectu vt. s. et sic intelligit
no. p. Inno. in. c. dilectus de appella. **¶** Est sciendū q; Ja.
de belui. disputauit etiā banc questionē quā posuit in pdi
auten. vt nō h. pig. et tenuit q; vbi p iusticia pōt ad superiores
haberi recursus nō est locus rep̄salis in auten. vt diffc. iu
di. s. j. et ij. et s. si tamē cōtingit. et in auten. de questio. s. si ve
ro. alias pcedi possunt et reipublice ppter iniuriam vel iniu
sticiam sibi factā. et ppter eandē causam et priuate psonē. al
lega. c. dominus. nam si vt d; licet eo casu pugnare insidijs
fortius ergo p viam rep̄saliarū pcedet tamē solū p delin
quentes. s. p magistratus officiales et p siliarios iusticia; de
negantes. allegat. s. eo. li. de senten. ex cō. romana in fi. ff. qd
quiusq; iur. l. j. ff. de dolo. sed si ex dolo. s. j. vbi de hoc. Itē
cōtra vniuersitatē iusticia; denegantē. ff. qd metus causa me
tum. s. aiaduertendū. et qd cuiusq; vniuersi. s. j. et ff. c. tit. ali
ud. s. refertur. Et ptra dominū et eius subditos sibi auxiliū
p̄bentes ad iniusticiā. s. e. li. de sen. ex. si sentētia. s. j. c. d be
reti. auten. si vero dominus. et p̄ncipalē debitorē et eius q
res detinet. ff. de his que in frau. credi. ait p̄tor. s. si debito
rem cū p̄cor. et vbi decu. vel coar. cū. l. j. et de decu. l. genera
liter. li. x. et his casibus nō solū in res vt in. s. si debitorē sed
et in personas pcedi possunt cū iusticia; denegantes habeant
tur p cōdemnatis quod p; q; pōt eis iudici bellū et ipsoꝝ
res apprehēdi. vt p̄dicto. c. dominus et ff. de rei vend. qui
restituere ne vis fiat ei. l. si q; missus in pn. C. de ep̄s. et cle. l.
raptorē. et cōdemnatus capi et in carcerē detruādi possit. C.

qui bo. ce. pos. l. j. et idē in debitorē q; patrimoniū dispergit.
vt creditor ad sibi debitū puenire nō possit. ff. de his que in
fraudē cre. l. si. s. vl. ergo hoc casu etiā psonē capi poterunt
dixit autēz nullo modo rep̄salias posse pcedi p personas
singulares que nō delinquerūt cuz p delicto vniuersitatis
vel domini nō teneant singulares psonē allegat decr. roma
na et ibi sequētia que post ipsum superius allegauit. et not. p
Inno. de sen. ex cō. grauē. de resti. spo. oliz et de iur. iur. sicut
de fo. compe. postulasti. de appel. dilectis. **¶** Subdit autē
q; licz rep̄salie priuate psonē certis casibus pcedi possint
vt est dictū. nō tamē illi pcedendū est. q; psonas vt detinere
vel in vinculis ponere possit. et de rebus sibi satisfacere. sed
vt possit psonas et iudici p̄sentare. vt in publico carcere cu
stodiant. et vt sibi de rebus auctoritate iudicis satisfaciant.
q; nō est singulis pcedendū quod magistratib; cōpetit. ff.
eo. ti. nō est singulis. et hoc ppter vitādos tumultus vt ibi et
ne fiant exactōes illicite. ff. de offi. p̄sbi. illicitas in pn. et s. j.
et s. ne potētiores cū sequētibus. et ne detur occasio iniuria
rum vñ iura nascunt. s. d. accu. qualiter. j. ff. vñ vi. meminerit
et h casu possunt itelligi gl. C. cōmi. vel ep̄i. l. iudex. ff. d. acq.
pos. iuste et facit. l. ob eo et autē. immo. C. de acti. et ob. et ipsa
auten. vt non h. pig. in prin. et s. j.

Non est in mora l. r. Jo. mo. dicit ponē

dum casuz p. l. ff. de cōpē. cū alter et l. sequē
tem de iudi. nō vñ. ff. de re iudi. cōtumacia.
s. vl. ff. de vsuris cū quidam. s. si pupillo.

¶ Prima glo. dicit vñ sumpta et ponit exempla. Secūdo
reddat rationem et ponderat quod dicit legitima.

¶ In prima glo. ibi nulla itelligitur sequitur mora vbi nulla
est petitio. et ibi nihil interest sequitur ipso iure q; actionē nō
habeat an p exceptionē infirmetur. **¶** In prima glo. ibi nō
est in mora. ita q; put dicit Dy. ab oib; effectibus more q; q;
post eū scripti in regula mora sup prima glo. exemptus erit
et indēnis. et ibi nāli tantū vt p nudū pactū quod fin reges
actionē vel obligationē nō parit. ff. de pac. iur. gentium. s.
igif. q; verū regulariter s; cāliter fallit vt ibi no. s; sequēdo
ius ciuile opponit Dy. ad regulam de. l. si pacto. C. de pac.
vbi p̄missa penā p stipulationē si non facerē qd nudo pacto
p̄miserā. et tamē ibi agit ex stipulatu nec pcedit mora. t; ip
se q; ibi nō agit ad id qd debet ex pacto nudo. s; ad id qd d
betur ex stipulatu. cuius occasione forte psequerē qd d̄bet
ex pacto. et est spāle quod agit ex stipulatione penali añ mo
ram ne p̄ctō omnino sit inutilis fatec q; hoc nō pcedit de iu
re casū. de pac. c. j. et in fi. Idē Dy. ad hoc. ff. e. l. nihil et ff. d. ex
cep. l. ij. de replicatione plene scripti. s. de excep. a nobis.

Et regula inducitur ad questionē fa
cti disputatā p do. Jo. de

montemur. que talis fuit. imposta fuit p papa; de
kalende Junij decima triēnalis soluēda p p̄la
tos et clericos ecclesiā de annis ipsarū p̄uētib; de mense
Martij singulis annis sub certis penis et datis collectorib;
bus vt est moris et tūc dñs Jo. p̄cerat ecclesie paduane et il
l' anni p̄uēt' p̄cepit q; demū trāslatus fuit ad ecclesiā boni.
kalende Januarij et do. d. tunc fuit platus ecclesie padua
ne et vterq; suā ecclesiā statiz possidet. neuter ipsoꝝ de mēse
Martij primi sequētis decimā soluit. querebat q; ipsoꝝ
incideret in penā. et q; ex illis soluē tenebat. **¶** Pro vtroq; in
ducunt q̄ttuor rōnes. Tertio ponit quedā opinio solutio et
ad p̄ria rñsio. **¶** Pro vtroq; inducebat hēc regula. **¶** Primo
q; ipse dñs. d. n̄ fuisset morosus cū defensionē legitimā ha
beret. s; q; illa decima debebat de fructibus et f; q̄titate ip
soꝝ in illis p̄tib; vbi nō est taxatio. s; do. Jo. fuit colle
ctor fructuū et sciebat q̄titate ipsoꝝ. ipse igif soluē debebat
decimā cū ad illam teneat p̄ceptor fructuū. de deci. tua no
bis et c. a nobis cū fructus ipsi trāseant cū onere suo. eo. ti.
pastoralis et c. cū nō sit cū p̄cor. et huic puenit regula hoc. e.
ti. q; sentit. et lex dicit illū nō ferēdū q; lucrū amplectit et nō
vult onus subire. C. de cadu. toll. l. vna. s. pro secundo in fi.

¶ Secūdo

Secundo si pceptio fructuuz est cā solutionis vt ponit
 thema z dictū est supra cessante cā cessare dz exactio ab ip-
 so do. **Tercio** dz ab illo in quo cā pdurat de ap. cū cessan-
 te cū pcor. **Quarto** cū plati egparent vsufructuarijs. vt
 no. **de pecul. cleri. c. vl. z. de. eo. li. de. offi. or. pnti. vt vsuf-
 ctuarijs tenef ad onera z tributa. ff. de vsufruc. hactenus z**
.l. si pendentes. ergo boñ. qui de facto z de iure vsufuctua-
rius fuit illoz fructuū decimā soluat. Quarto ipse bon.
maioze pte anni possedit z administrauit ecclesiā paduanā
z sic toto anno admistasse vt. de. eo. li. de. resti. spon. freqna.
ff. de excu. tu. pp litē ar. C. vbi sēna. vel cla. l. senatores. ff. ad
muni. l. assumptio ipe ergo illi pmi anni ex trib^o decimā sol
uat. Contra do. Jo. allegat p se qd nō fuit morosus nec
tenebat ad decimā. cū de mēse. Barcij nō esset ep̄s padua
nus prelatis aut iposita erat solutō vt pz in themate do. S.
igif q platus erat soluere tenebat tpe dō sue admistratiōis
ipe do. Jo. nō soluere tenebat. cū dies solutionis nō venissz
imo petiū fuisset plus tpe. si dū admistrabat petiū fuisset.
de plus peti. c. vno. ff. de pdi. idēbiti. l. in diē. do. S. igif q fu
it successor z hēs illius pueniat z soluat. de solu. c. j. ff. de di-
uer. z tempo. pre. l. cū heres z facit de imm. ec. aduersus.

Secundo do. Jo. quo ad paduanā ecclesiā p trāslatiōez
cenfē mortuus. v. q. j. S. ecce in qbus debitu. ergo qd neces-
sario p ecclesia est soluēdū soluat successor sicut si mortuo
successisset vt in pre. decre. l. z de solu. de fo. coupe. dilecti.

Tercio tales decime reales sūt nō psonales. vñ rē sequū
 tur z possessor ad illas tenef. ff. de public. z vec. l. i. peratores
 de mu. z ho. l. vl. **Quarto** pstat qd decima illa nō fuerat
 imposta do. Jo. ep̄o paduano sz dignitati z ecclesie sine no-

minio exp̄siōe z sic respicit successorē d̄ offi. dele. qm̄ abbas
Solutio vt dicit qbusdā videbat qd deberet fieri p rata
temporis diuisio iter eos ar. d̄ loca. pp sterilitatē de testa. re
larum. ij. in fi. ff. solu. ma. l. de diuisione z. l. diuortio. S. de de-
cimio. a nobis z. c. tua nobis z qd. e. ti. ad aplice z. xvj. q. j. si
qs laicus bñ facit. S. e. li. de sepul. cū qd. ij. rñ. ipse aut soluit
q do. S. ep̄o paduano incūbat soluēde decime onus. z sic
nō soluēdo incidit in pcessus allegat. c. si qs iam trāslatus.
xxj. q. ij. z pre. dec. l. de solu. z de recli. do. pstitutus rōnē red-
dit qd debitu est reale. dicit aut q iura p̄ria loquunt in cēsi
bus psonalibus vel in diuersis possessoribus q faciūt fruct^o
suos ep̄i aut nō faciūt fructus suos q nō sunt dñi. sed pcura
tores de dona. c. ij. z vsuarius nō vsufructuarijs pparant in
more. i. cū dimitūt ecclesias vt no. in pre. decr. p̄senti. fatef
tamē q si ipse do. Jo. exportasset fructus vt malo mō p̄sup
sisset cōueniri posset p successorē. decimā aut nō hz soluē p
ecclesia paduana. satis eni est sibi q illā hz soluē p ecclesia
boñ. Ad p̄ria etiā rñdēf q pcedūt qñ qs facit fructus
suos. z suo nomine ex illis tenef ad decimā. z qñ vnus n̄ suc
cedit in locū alterius. nec cenfē eadē psona p̄mus z scōs si
cut est videre in marito z vxore dño z colono pprietario z
vsufructuario z pluribus socijs qb^o casibus qlibz tenef pro
rata vt in iuribus allegatis in principio solutionis.

Non est obligatoriu. lviij. bonof mo
 reo. logtur ergo regula in p
 hibitis pp sui turpitudinē in p̄hibitijs vō fa
 uore p̄sone iuramētū illius cuius fauorem
 respicit facit valere qd nō valebat fm̄ dy.
 vt in aut. sacramēta. C. si aduer. ven. S. e. li.

de pac. c. ij. de iur. c. ij. cū pcor. **Prima** glof. dicit vñ
 sumpta z ponit exempla. **Secūdo** dicit fallere regulā decr.
 si vō. **Tercio** istius regule dat pcor. z assignat duplicē rōnē
In prima glo. ibi excepto seqtur eo qd celsus putat non
 valere si puenit ne dolus p̄stef. h̄ eni bone fidei iudicio p̄-
 riuuz est z ita vtimur. **In prima glo. ibi. S. eo. in malis** facit
 etiā. S. eo. li. de elec. vbi piculū. S. q aut z. c. qz sepe de re. ec. fi
 alie. c. ij. S. p̄ctus. z ibi nemo pōt vt ibi dixi hoc est impossibi
 le moris vel iuris z vt hic dicit Dy. que p̄ bonos mores sūt
 impossibilia dicūt de iure. ff. de pdi. in fi. l. filius z. l. pditio-
 nes z. l. quidam ergo zc.

Ec regula inducebatur ad q̄stiones
 fratris Aberti quā sic p

ponebat abbas cum cōuentu causa vitā de mur-
 murationis z scandali fecerūt statutū iuramen-
 to firmatū vt singlis monachis darent. x. anuatim p vesti-
 mentis. Querit vtrū abbas ppria volūtate possit illud tol-
 lere ipis monachis pecuniā deuogando. z qz qd fuit prima
 quā disputauit satis fuit in illa plixus ad cuius decurtatio-
 nē intēdo z allegando primo p abbate discutiēdū dicebat
 an statutū fuēit licitū. **Et** qd sit illicitū inducebat quat-
 tuor. primo statū monachoz. fo subiectionē ipsoz ad abba-
 tem. tertio abbas officiu. quarto qz p̄ regulā qd agit. scōo
 infra patebit in fine soluit. **Circa** primū p̄stat qd stat^o mo-
 nachis nō p̄mittit eū p̄ziū habere vel aliqd possidere. xij. q.
 i. nolo z. c. nō dicatis. xvij. q. j. c. j. de sta. mo. c. ij. z. c. cum ad
 monasteriū ergo statutū illicitū quod facit eū pprietariuz
 nec eni est vna via p̄hibitu p̄ aliam p̄cedēdū vt hoc tit. cum
 qd vna. de p̄cura. tue. **Item** cū speciale sit qd monachus p̄t
 hēre peculiu p̄ iniuncta sibi administratiōe de sta. mo. c. ij. z
 tamē certū est. qd ille lz administrator nō hz illud p̄ziū et
 si abbas esset vel ep̄scopus. liiij. di. abbat. de test. c. ij. xvij.
 q. j. c. vni. de p̄ziui. cū oliz. pp qd p̄cludit illi administratori
 p̄cedi detentationē tñ ex quo seqtur qd nō administratori
 etiā detentatio p abbatē p̄cedi nō p̄t facit de p̄ziui. sane. ergo
 nec se ad id p̄ statutū obligare fraudādo legē d̄ h̄ ad p̄. quā
 to. **Circa** fm̄ p̄stat qd monachi abbatē in oibus obedire
 tenent d̄ sta. mo. cū ad monasteriū. S. abbas. xvij. q. ij. abba-
 tes. lviij. di. c. j. z. ij. z sicut obedientia in exhibēdo inest mo-
 nacho sic z in recipiēdo inest abbatē. z huic abbas renūciat
 non pōt qz monachū manētem suū monachū nō pōt absol-
 uē ab obedientia d̄ renūcia. c. pe. sz istud statutū quodāmo-
 do absoluit si ab iurto abbate que vice dei habēt sup caput
 suū. S. eo. li. de electi. si religiosus. possint illa. x. petere z ipse
 teneat dare ergo illicitū. **Item** si p̄cedit hoc p̄ vestibus fie-
 ri posse. ergo pari ratiōe p̄ victu. vt tantū p pane pro vino z
 pro piscibus. ne dicamus carnibus recipere debeant z sic ex
 vi statuti haberēt p̄bendas distinctas vel saltē portiones p̄i-
 uilegiatas. S̄ id qd scripsi de preben. dilectus. i. z cellas p̄i-
 uatas p̄ra id. xx. q. vlti. monachū. xij. q. j. necessaria de sta.
 mo. cū ad monasteriū. **Circa** tertium certū est qd ad ab-
 batem p̄tinet tota potestas monasterij. xvij. q. ij. nullā z dz
 esse disc̄etus in regimine. eo. q. si qs abbas. z de oibus dili-
 gentē sollicitudinē genere dz vt pre. c. cū ad monasterium. z
 fm̄ qualitates p̄sonarū eis puidere vt ibi ver. qd si qs facit
 de preben. de multa in fi. ff. de vsufruc. sz z si qd. S. j. exemplo
 ap̄loz q nō equaliter oibus sed singulis diuidebant. put il-
 lis opus erat. actū. iij. xij. q. j. dilectissimis. sz si pp seniu vel
 aliā cām illa. x. nō sufficiant. sequerēt ex statuto qd plus dare
 nō teneret. **Item** si supabundat sequerēt qd nihilomin^o
 illa dare teneret. hoc ergo esset p̄ abbas distributoris offi-
 cium z sic illicitū cū equale vitiū sit negare necessaria z da-
 re supflua. xi. di. qd de off. custo. c. j. z clemē. d̄ iurepa. c. j.
 ergo statutū iniquū qd aufert abbas officium in puiden-
 do z distribuēdo z p cōsequē nō obligat iuramētū qd est
 p̄ supius dicta facit de iureiur. sicut. ij. vbi nō valet statutu
 etiā iuratū in p̄iudiciū iuris supioris vel ipius officij. p que
 patere pōt qd statutū nō hz honestatē que p̄seruat honozis
 statū sed hoc cōfundit facit. xxij. q. v. si apud. nō hz iusticiā
 qz dissoluit obedientiā vt dictū est ne hz iuris possibilitatē
 xxij. q. ij. faciat. nec necessitatē cū aliter fm̄ regulā possit mo-
 nachis puideri nō cōuenit nature negocij imo est p̄ illā facē
 de con. appo. c. fi. z. c. cū ad monasteriū in fi. nec est p̄ cōi vti-
 litate. sz p̄ priuata singulariū monachozum. z sic in hoc sta-
 tuto deficiūt oia illa que cōcurrere d̄nt in. l. pdenda. iij. di.
 erit aut. ad idē. i. di. p̄suetudo. vbi d̄ qd lex dz esse talis que
 cōgruat religioni. discipline cōueniat. z saluti p̄ficiat. sed p̄
 supiora p̄ p̄rium in hoc statuto. ergo statutū nō valet. z iu-
 ramētum de ipso seruādo nō obligat. maxime qz non valet
 iuramentū quod frāgat p̄fessionis fidem de iureiur. sicut. j.
Quarto cū regula monachoz sit p̄ sedem apostolicam

Ad. Jo. an. f i j

approbata et confirmata de reli. do. c. fin. et sit lex priuata quo ad eos. sed de re ex certa scientia confirmata p papam vel ipsius privilegia non lz alicui iudicare vel illa mutare. de pfr. vti. vel inuti. c. j. et ij. de iudi. cu venissent supra de ma. et obe. cu inferior. et cle. de elec. ne romani. lz regula dicit vltima no pecunia monachis dari. ergo abbas et conventus ptra regula statuere no poterunt. pcludit ergo abbatz reuocare posse statutum quod sine salutis interitu seruari no pot. vt pbatz est et sic iuramentum no obligat p hac regula et regula in malis. eo. ti. cu pcor. **C** In priu p monachis allegat statutum licitum ex pte cause efficietis. scdo materialis. tertio ipsius et finalis. qz de formali no dubitat pcludens idem et si eet illicitum **C** De primo abbas et monachi cu faciant licitum collegium statuta in priu monasterio facere pnt facit. i. di. ius civile. xj. di. catholica de con. di. iij. c. j. b. costi. cu accessissent z. c. ex litteris de cle. no. resi. cu dilectus z. c. ad audiencia ergo est licitum ex facietibus. **C** De secundo pecunia dat p vestibus et in eas est pvertenda cu illis ergo censet eodem vt lite pendente ecclesia. xij. q. j. s. de bis reb. s. e. is qz in ius lz monacho datur vestitus et victus qbus dz esset contentus. xij. q. j. clericius q. xvj. q. j. si cupis ergo licite recipit qd dat p vestibus. Inducit ad idem q clerici. vel vo. insinuante. et qd ibi no. z. xvij. q. j. b. viduis. j. per que pz q monachus in domo quoda sua cu oibus bonis quoda suis remanere pot. et illa administrare et in suos vsus couertere de abbatis licetia fortius ergo abbas cu capto poterit facere monachum admistratore certe pecunie in certum vsum necessariu couertede per argumetuz a minori. de quo de elec. cu in cunctis. et de toto ad ptem de offi. dele. pastoralis. na et q tota caz no delegat certum articulum delegare pot. de ap. cu cam de re iu. cu Bertoldus de offic. delegati sup qonum. Ad idem pbat. q monachus de licetia abbatis pot aliqd possidere. lz no vt p prius facit. xij. q. j. no dicatis. et ibi no. na. tex. ibi dicit. q nil possidere pnt sine abbatis licetia ergo de licetia abbatis pnt de bis que si. a pla. cum aplica in fi. vnde talibus spoliatus restitutione petit. de rescrip. cu dilecta de accu. olim. Item pstat q pnt hēre peculiu p admistratioe sibi iniuncta. de sta. mo. c. ij. si ergo cuilibet monacho dat admistratio illius summe. licite illam lz. ergo statuti ma no est iniqua. nec pp idem hēre proprium cu id in monacho sit p priu. qd celat abbat. lz hoc no est tale. ergo pcludit vt. s. **C** De tertio. si impulsiva ca vt fi. no. qd in themate di pp vitada murmuracione et scadulum hoc statutum: que maxime in religiosis vitada sunt. quos de cet esse qetos. xvj. q. j. q vere. xvij. q. ij. quaz sit in iudico. c. vno. valuit ergo pstitutio respectu cause pdicte. cu p vitando scadalo possit fieri et omitti. qd alias no liceret no. op. nuci. c. ij. fortius ergo pseruadu est iaz factu. qz turpius et c. de iureiur. que admoduz. fortiter facit de preben. nisi essent. vbi pro bono pacis absolute dari pmittit monacho annua pecunia. fortius ergo dari pot ad certum vsum necessariu. vt i terminis questionis sic et pp scadalu no recipit monasteriu als recipiedus de regul. c. fi. bonu ergo fuit statutum murmuracione et scadalu tollens que sepius in mon. obueniunt ex vestiu distributioe. qnqz etia no discreta et que p qete religiose couersatiois ordinata sunt turbari vel violari no dnt. xv. q. ij. cu pie et q. j. que ad ppetua. cu igit pbatu sit ex causis efficienti mali et si. statutum licitum bn. seqtur qz cu sit edictu ab abbate et puentu p solu abbatē non poterit reuocari supra. c. ti. ois res cu pcor. coadiuuat regule. s. eo. qd semel et c. mutare. Item pcludit idem p locu a diuisione. nam aut dicit statutum. licitum aut illicitum. si licitum. solus abbas no reuocat vt pxi. dixi. si illicitum ob. sibi factu p priu qd venire no pot de cle. p. diuersis. et ibi pcor. hinc e qd iudex q tulit iniqaz sniam illaz no reuocat. ff. de re iudi. iudex et. l. paulus. statutum aut hz vi inie de sen. ex. a nobis si lz i statuto no iurato fortit in iurato p eu cu possit iuramentu seruari sine interitu salutis d iureiur. si vo et c. cu coringat de pac. q. uis. imo et si dubium est an teneat no dz abbas puenire auctoritate p priu de elec. venerabile. plus dico q si paret iuramentu illicitu ex parte recipietis ex quo no est illicitu ex parte iuratis ser

uandū est. hoc pz in iuramento de soluēdis vsuris de iureiur. debitoribus cu ergo ista datio sit licita ex parte abbatis. xij. q. j. non dicatis de sta. mo. c. ij. q pot dare pecunia monacho sicut dñs et pater seruo et filio. ff. de pecul. depositi in prin. et s. peculiu. dato q ipsius receptio quo ad monachos est lz il licita pp iuramentu tamē dare tenet. pz ergo pclusio huius partis q abbas statutū tollē vel pecunia denegare no pot. **C** Soluebat q nisi certa ca sbit p qua statutū trabat ad noxā abbas pprie tatum volūrate no dz denegare pecunia sed dz seruare iuramentū cu possit seruari sine interitu salutis eterne p. c. debitoribus et c. si vero de iureiur. verūtamē si ipse denegat monachi aduersus eum ad hoc petitionē vel actio nē si hēnt imo volūtati sue obedire tenētur hoc dixit per. c. xxxij. q. v. manifestū. et sic loquēdo sint soluta p. r. et vide qd dixi de sta. mo. cum ad monasterium in fi. glo. dicebat.

Non est sine

n .xix. non pmet dicit Jo. mo. rōe facti vel modi ad pmū allegat de homici. p. tenebatur ad fm. c. tit. ad audiencia. ff. ad. l. aqli. s. et si. s. fi. cu. l. se. se imiscet. tractat h. By. an teneat q impedire potuit iniuria fieri et no ipediuit et dicit h. planū de iure canonico supra. eo. li. de sen. ex. dilecti. et facit ad hoc ff. de noxalib. l. ij. in pn. et ff. de re mili. oē delictū. s. q p. p. p. situm vt dicit p. rium no. ff. c. ti. l. culpa tamē vt dicit tex. illi. l. facit p a p. r. i. o. m. facit ad fil. l. j. s. eodē aut. p. gl. facit ea de lex. l. s. in eo de hoc. s. de sen. ex. quante. **C** Prima gl. dicit vnde sumpta. et ponit exempla in prin. et in fi. ex qbus i fert hunc de casu teneri in medio obijcit et soluit. **C** In prima glos. ibi culpa est. sese imiscere rei ad se no p. tinenti. et ibi p. r. interest hois hoiem beneficio iuuari. **C** In prima glo. ibi officiu. C. de neg. gest. officio vbi de h. et c. ti. l. j. ff. de ioffi. test. l. ij. et ibi iudice et assessore. ff. qd q. s. iuris. l. ij. et ibi. no.

Et regula

b facit ad qdēz d clerico q patrocinaf i ca sanguinis corā iudice seculari. q sit irregularis mō te secuta. quā plene scripsi post Hostiē. de postula. c. j. sup glo. Item facit ad qdēz quā disputau de teste q no iuratus se imiscuit ferēdo testimonio. et falsuz dixit quā sic p. p. nebas. Aquilius vocatus ad testimoniu obliuione vt alia de ca no iurauit. et falsuz deposuit. q. r. an teneat pena falsi testis. **C** Primo de qualitate pene remittit ad negatiuaz allegant. vi. rōnes. et totidēz in p. rium. vltimo soluit duos in ducens q solutioni p. cordant et p. r. i. a. soluit. **C** Qualis ergo sit pena de qua querit videat studiosus. l. di. si eps. ij. q. iij. i sūma. v. q. vlt. p. s. byter. ij. iij. q. i. q. c. q. xxij. q. v. si qd quicq. xxij. q. v. rex dz. xxxij. q. v. bec imago. de cri. fals. c. j. ff. ad. l. cor. de fal. l. j. s. vlt. de testi. q falso. C. co. l. nullū. C. de epi. et cle. aut. p. s. byteri et in corpe de sanctis. epif. vñ supra est. s. reuerendissimus coll. ix. **C** Quod no teneat sic pbo. iuramentū est de substātia formali ipsius testimonij vt p. s. iij. q. iij. iurisuradi. que est lex. C. de testi. ij. q. iij. nullaz ibi prius ad sacra xpi euāgelia. iij. q. ix. hortamur ibi: tacti sa. san. euāgelij prestito legaliter sacramēto. s. de testi. fraternitatis i fi. eo. ti. de testibus et c. nup. C. de testi. l. testiu ibi bi qui cus sacramēti religione deposuerūt et. l. si qñ ibi sicut eni. p. toto litio certamie. iureiur. et c. sed vbi definit substantialif forma definit esse rei siue deficiat qz nunqz fuit siue qz fuit et defijt. primum p. s. j. q. j. detrabe. s. de bap. c. pe. de spon. tua in fi. de sum. tri. c. vno in cle. ff. ad. l. fal. si is quadringēta. s. que daz. ibi neqz balneū neqz theatrū neqz stadiū fecisse itelligit qui no dedit p. p. r. i. a. formā qz ex p. s. m. a. t. i. o. e. p. r. i. n. g. i. t. **C** Secūdu p. s. xvj. q. vij. et hoc diximus de. no. op. nuci. c. ij. ff. de. v. sign. mulieris. s. j. et. l. se. ad exhibē. iul. scribit si qd hoiem. s. sed si quis de aur. et ar. le. l. seya. dicā ergo cū. l. q. deficiēte rei essentia vel origine absurdū est imaginē derelinq. C. de lat. li. ber. tol. vna. l. rñ. in fi. cu ergo hic essentialis forma deficiat. vt prius dixi. cuius defectus qñqz plus afficit qz defectus mae. vt p. s. ex notatis. xij. q. ij. in forma et c. sine exemptione. s. de confitu.

constitu. que in ecclesiaru in glo. si. dica nec testimoniu. nec testimonij imaginē hec fuisse. et sicut iuras tantu de falso reneri nō pōt sic nec deponēs tm̄ cū ex iuramēto et dicto resul tet testimoniu sile de eo q duxit in ma. c. si. deficiēte igif pzi mo hēat p infecto et incidat facit qd no. de testi. cuz cam in si. vlt. glo. **C** Secūdo sic pbo. iura que puniūt falsuz testē intelligunt de piro. Exo. xxij. in prim. ne iungas manū tuā ut p impio dicas falsuz testimoniu. falsuz est ergo in illo qui manum libro iunxit vel iuravit ad idē. xxij. q. v. rex dz. xxij. q. si quis cōuictus in h. de testi. cū tu. et bñ de pcur. in nra. ibi iuramēti religione cōtemptra falsum testimoniu dixerint ff. ad. l. cor. de fal. qd sit falsum. vñ salomon puer. vj. ponēs vij. odibilia ponit ligūā mendacē et testes fallacē ut diuersa cui bñ cōcor. de psump. lras supra de accu. inq. sitiois. §. ij. in si. vbi mendax admittit ad testimoniu qd nō pcedit in falso teste etiā emēdato de testi. testimoniu. pstat autē impossibi le deierare illū qui nō iurat. xxij. q. v. ille d iureiurā. et si cbrz stus. sicut mori nō pōt qui nō vixit. xxij. q. ij. qd nō. et de silī bus ibi vide no. et d despon. ipu. ad dissoluēdū de ec. edi. ad audientia. iste igif cū nō iurauerit h mēdax dici posset non tamē falsus testis et sic cū de pena tractemus que restringē da est. e. ti. in penis cum pcor. illa pena non tenebitur.

Tertio sic pbo. eadē res nō pōt opari diuersos effect. xij. q. ij. cognouimus de dec. cū in tua de priuile. qz circa. ff. de vsuca. eū q edes in si. multomin ergo opabil. §. iij. q. v. qd aut de ap. sollicitudines in si. C. de fur. l. i. cū pcor. Sz cōstat q nō hētur p teste quo ad fidē rei geste p iura in pñ. allegata. ergo nec quo ad penā fal. siue i dicitiozū icidam. vt sit testis et nō testis vñ pti testis et pti nō. sicut quis n̄ p̄t eē sanctus et peccator. j. q. j. sicut christus. dignus et indign. lxxij. di. c. ij. legitimus et illegitimus de clāde. despon. c. si. vbi no. liber et sruus. ff. de libe. cā duobus. sicut dicit lex q rī diculū est eadē feminā vt nuptā et nō nuptā admitti. ff. d cō di. et de. filie. si ergo careat nomine testis careat et effectu et sicut circa fidē sic circa penā. xxv. q. ij. §. si. de ver. sig. abbate in si. C. d fer. a nullo. **Q**uarto sic iudicis accusatoris et te stis actus equant i iure pbat optime. xxij. q. j. §. his aucto ribus de testi. c. si. de accusa. sup bis de hereti. ex cōicamus. §. credētes et probat bñ. ff. de his q. vt indig. l. post legatuz in pñ. et §. se. vbi q accusat testm̄ d falso testificat vel iudicat legatū pdit. Item in liberto q patronū ledit accusatiōe vel testimonio. xij. q. ij. ep̄s q mancipiū. de suis nō ordinandis de famulis. ff. de bo. li. q cū maior. §. j. Sed actus iudicis nō effectiue statuētis sibi nō obstat de pe. di. j. bic aut de v sig. in bis ibi cū effectu. ff. quod qsqz iuris. l. j. in si. qd eni obfu it et c. ff. de iniur. Item apud. §. si curauerit cū pcor. Item actus accusatoris de facto tm̄ accusantis nō afficit quod p3 in muliere et minore q de facto accusantes et sine abolitōe desi stentes nō incidunt in turpill. ff. ad turpillianū. l. j. §. accusa tionē in si. Item falsitas partis ponētis vel rñdentis p̄ria pu nitur cū hoc fuerit post iuramētū nō tamē prius de iureiur. cū in positionibus. li. vj. ad idē. eo. li. de p̄fessis si post. sic er go dica in teste vt sic in ipso nō puniat dolus q nō nocuit. ff. de dolo. l. j. §. idem ponponius ait. **Q**uinto sic. aut iste accusat ab illo q̄ que deposuit et cuius interest aut ab alio. a primo nō pōt qz illius verū dictū nō recipet q̄ se ex defectu iuramēti. ergo nec de falso h3z queri qz nō dz id petere cui p̄rium nō peteret. §. de emp. et ven. e. ij. vbi de hoc in gl. ij. C. de solu. l. pe. de rescin. ven. ratas. Itē alia rōne. qz fuit in cul pa. q non fuit curiosus vt ille iuraret siue sit pducens. siue is p̄tra que pducit. q ad id citat de testi. c. ij. imputet ergo sibi. ij. q. vj. biduū in si. si ergo repellit illū cuius interest. for tius extraneū cū ex accusatoribus p̄ferendus sit idoneoz. ff. de accusa. si plures et ille magis idoneus cuius plus inter est vt ibi. ff. de collu. dete. l. si. in si. ergo iuxta regulā no. §. de elec. cū in cunctis. si non inest de quo magis vñ nec inerit de quo minus. et si vinco vincēte te et c. de quo no. xxij. q. j. ro gamus de p̄cessi. p̄ben. auctozitate li. vj. et ff. d diuer. et tpa. p̄e. l. de accessionibus. **S**exto adducit lex si qz legatuz ij. rñ. ff. ad. l. cor. de fal. et rō qz dicimus in nō atrocibus nō

puniri eū qui nō p̄fecit h3 aliud egerit iuxta ea que recitant. C. de epi. et cle. si qz nō dicā. et dixi in qōe sup regula in pe nis. sed sepe p crimine falsi pena pecuniaria debet etiā h3 le ges. ff. de fal. l. j. in si. et no. C. de transac. trāsigē. cuz ergo hec ex iuramēti defectu nō fuerit verū vñ p̄fectū falsuz h3 abusu um vt no. si. ff. de ver. sig. paulus d ver. ob. ita stipulatus i si. p̄cludit istum nō teneri. **I**n p̄rium qz iste tenet pena fal si sic pbo nego iuramētum esse de substantia testimonij sed inductū est in fauore p̄tium cuius iniuria testis dicēdo vel tacēdo. i. q. ij. quisqz de cri. fal. c. j. C. de fal. l. penult. et vlti. horū vtrūqz p3 qz iuramentuz istud p partes remitti pōt. d testi. tuis et no. ff. de fer. l. i. et C. de testi. iurifuradi si remitti pōt ergo nō est de substantia sine qua esse nō posset cui con uenit quod d iuramēto qd p̄stat ex cōicatus cū absoluit nō de sen. ex. cū desideres in glo. si. cū enj certis casibus fiat ab sofo sine illo ergo nō p̄t dici d substantia sit ergo forma h3 nō substantialis forma sine qua deesset mā de cele. missa. in qua daz post pñ. de sum. tri. c. vni. in cle. si ergo duplex est forma depositiois et vtraqz p̄fecta in se sicut duplex est forma testā di iure cōi et militari et vtraqz in se p̄fecta et sibi ascribens i testō nedū cōi h3 etiā militari tenet de falso. ff. ad. l. cor. d fal. l. j. §. ad testā et C. de bis qui sibi ascribunt. l. pe. sic vicā de isto q imperfecta forma singulari deposuit vt ex quo testis i ter alios apparuit hēatur talis. xx. q. j. que progenitores. §. de regula. vidua. C. de lati. liber. l. vna. §. h3 et qui dñi. et sic cū vt prius p̄bau fauore partiū sit iuramentū inductū et parti nocuit falsuz dicēdo hoc qd sit iuratu non redūdet in partj lesione q̄ regulā qd ob grām. j. eo. cū pcor. et l. qd fauore. C. de legi. sic ergo puniret q iurasset. C. de testi. nullū. ff. eo. qui falso sic et iste. **S**ecūdo qz iuramētum nō sit de substantia falsi sic pbo. lex cor. de falsis induxit penā falsi testis vel te stimonij vel accusatiōis vt p3. ff. ad. l. cor. de fal. l. j. in pñci. et pluribus legibus ipsius ti. h3 nulla lex. ff. inducit iuramen tum testis h3 postea inductū fuit p. l. Lodiciis et Constanti ni. C. d testi. iurifurandi. ergo fateri o3 tpe legis cornelie pe nam falsi testis locū habuisse in nō iurate ex quo p̄cludit iu ramentū nō esse de substantia falsi testimonij. et est huic sile quod hētur de presby. nō bap. c. si. et qd nor. de elec. p̄petuo li. eo. glo. si. nō ob. l. thecopopus. ff. de dote prel. qz ibi factū narraf. vel exponit iuratus. i. adiuratus vt ibi no. Item cer tū ē q ibi nō loqtur de teste in iudicio deponēte. Item licz glo. i. l. lutus. ff. de infra. et in. l. iij. §. sabino. ff. de testi. intelli gat illos testes iuratos. tex. tamē id nō exprimunt. et si dicas primā cōpilationē Lodiciis fuisse ante cōpilationē ff. vt in pe. insti. in pñ. et secundā post et factā pp legū decisiones et sic cōcludas. l. C. p̄ter legū decisiones fuisse ante cōpil. ff. et iferas p id. l. iurifuradi que nō fuit de legū decisioi bus p̄cessisse cōpil. ff. dato q fateat q cōpilationē ff. vltimā p̄cesserit nō fateoz q lex illa. l. ff. et l. cornelia p̄e cesserit imo put ex croniciis patere p̄t cū illa lex iurifuradi fuerit cōstantini primi. necesse est fateri q lex cornelia p̄ces serit illā. qd sic ostēdo. p̄stat q leges Lodiciis ordinate sūt sub titulis collocare sicut et decretales. l. vt leges diuersozuz imperatozū in vno titulo descripte sic ordinate locent q ex ipsarū ordine pateat ordo auctozū. C. de nouo. C. compo. in i. p̄stitu. ver. ita tamē h3 in ti. de testi. prima. l. fuit Alex. q ce pit imperare annis dñi. ccxxij. Secunda fuit Valeriani et Galieni ipsius filij et hi regnare ceperunt. cclvj. Tertia fuit Kar. et filioz Karini et Numeriani et hi regnare ceperunt. cclxx. Quarta cuz tribus seq̄ntibus fuerunt Diocletiani et Maximiani et hi regnare ceperūt. cclxxxvij. lex iurifuradi fuit Constantini q si fuit p̄mus imperiū suū inchoauit. ecc. ix. si secūdo. ecc. xl. et de alijs eo amplius. et vt p̄ficiā leges illius tituli ex quo ichoauit lex oibus fuit Valerj. Gratiani et Valeriani quoz imperiū inchoauit in. ecc. lxxvij. lex qm̄ liberi et seq̄ns fuerunt Honorij et Theodosij iunioris et ce pit ipsorū imp̄iū in. ecc. lxx. lex nullū. fuit Zenonis q cepit ipe rare. ecc. lxxij. lex si qz cū seq̄ntibus fuerūt Iustimiani cu tus imperiū inchoauit in. ecc. cccxxvij. quod ergo lex corne lia de falsis p̄cesserit. l. iurifurandi dupliciter probatur.

Primo qd oēs leges in ti. ad. l. cor. d. fal. i. c. vsq; ad. l. si qd decurio que fuit Constantini p̄cesserūt legē iur. iuradi qd p̄z ex supradictis. **S**ecūdo qd si dicamus qd Marcus au ctroz p̄ime legis. eo. ti. ff. fuerit imperator ille cepit iperare i. c. lxiij. et sic vltra. c. 7. xl. annos p̄cessit Constantinū et eius le ges bñ igiē ex his pcedat superior p̄clusio et hoc nostri tē poris legiste nō ponderāt nec iperatorū noia in modernis codicibus describunt. **T**ertio idem sic p̄bo. p̄stat pena falsi teneri qd corripit testē. xxij. q. v. si qd se. c. si qd p̄uict facit eo. ti. ad falsariozū ibi qd p se vel alios. p̄z. ff. ad. l. cor. d. fal. l. j. et. l. lege cor. §. j. et. l. falsi pena. **I**tem p̄stat testē puniri de falso qd falsum testamētū signauit. eo. ti. l. ij. et. l. paulus. §. i. cū ergo isti nō iurent p̄cludit qd iuramētū nō est de sub stantia falsi nec mirū qd mentiēdo cōmisit falsuz. est eni mē datū falsa significatio vocis cū volūtate fallendi. xxij. q. ij. §. ille. ad idem. ea. q. cum humilitatis in fi. et. c. omne genus in autē. de instru. cau. in p̄n. colla. vj. et talis p̄odit veritatē. x. q. iij. nolite. ij. et testis dī quis ante qd iuret de capel. mo. di lectus. ver. cūq; cū ergo nō desit h̄ nomē falsi testis nec falsi testimonij nec falsi testatōis ergo nec deerit pena d̄ p̄mo **P**rouer. xij. q. mētū testis est fraudulētus et. xix. falsus testis non erit impunitus. **M**athej. xxvj. nouissime venerunt duo falsi testes et dixerūt et. ad idēz. xj. q. iij. inter verba et. c. est mant in fine. p̄z idem de v. signi. forus vbi testes dicunt qd su per statu cāe p̄ferunt. de secūdo. iij. q. ij. alia que est. l. iij. §. iij. ff. de testi. §. de cobabi. cle. tua vnde periuriū et falsuz te stimoniū ponunt vt diuersa de temp. or. c. fi. d̄ vtroq; ibi ad cor. xv. inuenimur falsi testes qm̄ falsuz testimoniū diximus et. et tamē apostoli nō erāt iurati de tertio. xxvij. di. de syra culane idēz p̄z. l. j. ff. ad. l. cor. de fal. et. l. lege cor. §. j. et. l. eos in p̄n. duplicāt testimoniā et attestatōes ac si itē dāt falsū cō mitti i testimonijs nā iuratoz et attestatōib⁹ iuratoz d̄ qb⁹ i Rica. §. de testi. et testa. sic ergo testamētū est mētū testa tio. xxiiij. q. ij. s̄ aliud isti. d̄ testa. in p̄n. ff. e. l. j. et nō. §. d̄ testa. c. ij. sic testimoniū ē mētū vel rei note testatio quā sine iura mento p̄ depositōem fieri p̄stat ergo et. **Q**uarto sic ad esse falsi testimonij et eius penā nō requir̄ qd illud valeat vel fructū afferat alias falsuz nō esset p̄z **M**arci. xiiij. ibi multi falsuz testimoniū dicebāt aduersus cū et cōueniētia testimo nia nō erant sicut nec ad eē matrimonij carnalis in quo suffi cit p̄sensus et quo ad impedimentum publice honestatis de spon. c. vni. li. eo. et quo ad penā. xxv. q. ij. c. ij. et in cle. de spō. eos qui. ff. de infra. qd ergo. §. cū aut et ad idē. C. li. xij. q. m. iij. pos. eis qb⁹ cū p̄cor. sic in electōe que licz nō valeat ex vitio materie vel defectu forme tamē locus est penis dect. cum in cūctis de ele. qd p̄pter. eo. ti. **I**tem nō valet electio sepultu re et punif eligēs de sepul. c. ij. e. li. nō valet pactū future suc cessionis de p̄ces. p̄re. c. ij. C. de pac. l. fi. tamē punif pacificōs. ff. de his qui. vt indi. l. ij. de dona. l. quidā in fi. et hoc cōe in penis ad id. C. de sepul. vjo. l. j. **Q**uinto sic aut iste deliqt nō iurādo aut nō deliqt. p̄mo casu ex accumulātōe d̄icti ip sius p̄ditō nō d̄z eē melior s̄z deterior. vj. q. i. imitare d̄ penis. c. j. ff. d̄ penis relegari. et. l. capitaliū. §. in exulibus. nec fit qd melior delinquēdo. vj. q. j. lege in p̄n. de p̄ben. eum q. §. eo. li. ff. ad. l. falci. l. p̄cia. **I**tem cōmittit falsitas in exp̄men do et sup̄primēdo. xxij. q. ij. ne qd. xi. q. iij. qd quis de crimine fal. c. j. C. si p̄tra ius. l. p̄scriptōe. C. de testa. iubemus in fi. s̄z iste sic fecit in duobus delinquēdo qd sup̄pressit iuramētū et falsuz dixit ergo et. **S**ecūdo casu quādo nō deliquit nō iurādo aut hoc fuit qd remissum et tūc eo fortius de falso pu niri debz qd multo maiori pena sunt digni qb⁹ cū plurimū honoris delatū est reperiunt in crimine. C. de epi. et cle. l. p̄ sbyteri casu. v. q. vlti. p̄sbyteri. j. facit supra de vita et hone. cle. vt clericozū in fi. si per obliuionē vel dolū iudiciū vel ta bellionis p̄ id ius partis quā dolose ledere voluit minui nō debz facit de cōuer. p̄iu. ou. dū et qd notat de rescri. ad audie riam. j. et. C. de fideiū. l. fi. in fi. de magist. con. l. fi. in fi. d̄ testa. l. consulta in fi. et sic concludatur oī casu illum teneri. **S**ed inducitur. ff. ad. l. cor. de fal. l. si qd legatū. ij. et. i. Rñ. **I**tem qd hoc est de atrocioribus in qb⁹ sufficit attemptasse

vt in. l. si quis nō dicā. C. de epi. et cle. et de pe. di. i. cogitatio. **S**olutio dico illū de quo querit de falso teneri p̄ legem diuinā. **D**am. xij. canonicā. §. de biga. nup. ciuilez dicta. l. si quis legatū. ff. ad. l. cor. de fal. **I**m p̄mo p̄z qd illi duo senio res qd falsum testificati fuerāt sine iuramento p̄ Susamā dā nati sunt de falso et pena mortis. in de cre. nup. p̄z qd pp̄ intē tiōis affectū cū ope secuto pena bigamie teneret qd tamē v̄e bigamus nō est. ergo si carens nomine pp̄zio affectū et op̄ patif penā forti⁹ iste qd nec nomine caret vt est p̄batū tertio articulo. **I**n. l. si qd legatū in p̄n. d̄ qd qui sibi ascribit lega tum in testō s̄z legatū sit inutile puta rei sacre tenet. l. cor. de fal. **I**tem in eo qui sibi ascribit in testō qd nō h̄ esse a prin cipio qd falsum vel qd filius p̄teritus tamē h̄z figurā et est p̄fectum exteriori et visibili forma vt ibi. ij. rñ. s̄z vt ibi dicit in. ij. rñ. si testm̄ nō h̄z esse nec figura vt qd nec p̄fectuz visibili vel exteriori forma tūc nō teneat ascribēs pena falsi et p̄ h̄ fatiāat aliquibus p̄trarijs et sic in hac qōe inducebat h̄ac. l. p̄ funde scientie doctor Ricardus malūbra. dicebat eni qd ex quo testimoniū h̄z suā figurā qd inter acta d̄posuit et put iu rati deponunt locus sit pene. deficiente vero esse et figura vt qd p̄uam extra acta tabellio dicitū suū acceperit cessz pena **S**ed querebat an hoc vltimo casu aliter puniret. **E**t solue bat qd si deposuit in priuata cedula vt ponere in actis et sic factū est punif nō vt falsus testis s̄z vt ex genere de falso. ff. de fal. l. j. §. qd it̄ rationibus. si vero nō fecit ad id sed dolose mendatio voluit aliū ledere tūc cūlter tenet illi de dolo. ff. de fur. falsus. §. si qd in p̄sona. criminaliter tenet stelionatus. ff. de crimine stelio. l. ij. ibi. **I**dem si qd imposturā. s̄z si nemi nem ledere voluit nullo modo tenet vel punif. ff. d̄ dolo. qd venditor vt sic fm̄ leges nō puniat dolo qui nō nocet. ff. de euic. fundū cuius. §. fi. de inter. ac. de etate. post principiū de tabellione dicebat qd si p̄ negligentia omisit remoueri debe ret allegat. l. si quos. C. de offi. p̄re. p̄to. et vide qd no. de offi. archi. ea que si per dolū tenet falsi qd p̄termittens solēnia falsi tenet. C. de testa. iubemus in. fi. et p̄re. l. j. §. qd in rōnibus. ff. de falsis et pena vnius nō liberabit aliū. ff. ad. l. aquil. **I**trē mela. §. si plures p̄ dicta p̄z qd cū questio loqtur de voca to ad testimoniū qui dolose falsuz deposuit et sic delictū ha buit suū esse et forma figurā specificam et sic p̄sumatū fm̄ re gulas et dispōem iuris cōis locutus est pene falsi et h̄ac p̄tē p̄ p̄re. dec. et p̄. l. tenuit h̄ic in sua disputatiōe dñs Aluaroz hispanus nūc frater minor. **A**d h̄ria rñsum est qd negat iuramentū substāntialis forma vt p̄batū est primo et secūdo argumento secūde p̄tis. **A**d id qd scōdo dicebat in h̄riū primo de auctoritate. **E**go Rñideo qd nō intendit id ad qd inducit s̄z hoc intēdit qd nō sit p̄ fidei dationē iungēda ma nus impio vt ad ipsius defensionē dicat falsum testimoniū ad idē d̄ testi. c. j. et. c. it̄imauit d̄ testi. co. puenit. **A**d reliqua dico qd bene est differētia iter linguā mendacē que nō assu mit formā testimoniij et testē fallacē. s̄z qd assumit formā testis quod pōt cū iuramēto et sine vt supra dixi. **A**d tertiu re sponsum est p̄ dicta in quarto argumento huius p̄tis. reliq̄ et sunt soluta p̄ ibi dicta et p̄ distinctionē forme figurate et spe cifice ad non specificam.

Non firmatur xvij. non substi stit contra. ff. de aqua co. et esti. l. hoc iure. §. ductus aque. **S**olutio hic p̄stabat de initio iure nō subsistente ibi nō cū origo facti memoriā excessisset **J**o. mo. **P**rima glos. dicit vñ sumpta et ponit exempla et re missiones d̄ initio spectando et qd in annullandis nō loqtur regula. **S**ecūdo allegat in h̄rium duos canones. v. decre. et duas leges. et dat vnā solutionē specialē. secūdo generalē. cui solutiōi opponit de. c. cura et tripliciter soluit. **I**tem op ponit de dec. secūda de eo qd vū. et soluit et principalē solutio nez declarat. **I**n p̄xima glo. ibi quod ab initio seqtur vi tiosum est nō pōt tractu temporis cōualescere. et ibi si qd in senatorio. si senator qd cū libertina h̄rit dignitatē amittit in cipit matrimoniū. et ibi si h̄ matrimoniū per admistratozē inde

inde nō cōmūdū c
 officio et ibi si cer
 latione ego ceruo
 gatus et ibi si min
 mueres nulla est
 cū. x. annos cōp̄e
 si h̄i. et ibi. l. j. le
 rator destinacōe
 §. c. rathabonē
 rō lūc. s̄z fiat p̄p̄
 fiat i cōp̄p̄le bu
 de h̄u. s̄z p̄p̄le
 redat v̄ oia p̄bat
 h̄ic h̄ etai iur. lis
 p̄p̄le fiat capax.
 opio falla tractu
 sunt exempla de ca
 sup̄ p̄ca ante med
 molis nō oblat qd
 aualior p̄ neglig
 dicit Jo. mo. qd ibi
 tūm h̄ v̄m̄ in facio
 d̄. l. ma vbi donati
 p̄p̄mat. ff. de iur. l. j.
 tūm a p̄n. m̄nde et
 solūdo et de mān
 p̄ p̄ia p̄bat v̄ de
 cōstet et nulla sup
 h̄mana. p̄mo et h̄
 v̄m̄ nō boc cadit

inde nō oriundū cū subdita p̄ctum incipit valere deposito officio. et ibi si certis annis si nudo pacto cōuentū sine stipulatione ego certis annis solui nō suz pp id in posterū obligatus. et ibi si minor. si minor. xx. seruū tibi tradidit vt manu mitteres. nulla est traditio q̄uis tradiderit manumittēdūz cū. xx. annos cōplestet lex enī p̄silio eius quasi parū firmo re sistit. et ibi. l. j. logtur cū maior factū expresse p̄sentit ei q̄ rator destinauerat vel fecerat. vt in. l. ij. et ibi obseruare. viō. s. e. ratibationē circa mediū gl. **C** In. j. gl. ibi fiat sū. v. l. rei sacre. l. j. fiat. pphana et ibi v. l. sane mētis. **D** y. q. multū in stat. i. exēplis huius regule dixit idē de suo si postea fiat lib. de filiofa. si postea fiat sui iuris. d. capto ab hostib⁹ si postea redeat vt oia p̄baf. ff. de testa. l. si fil. et l. ei. de le. iij. l. j. s. j. Idē si erat iur. lis pp psonā hēdis scripti q̄ n̄ erat capax l. j. postea fiat capax. ff. eo. l. pe. Item testm̄ de ois volūtas a p̄ncipio falsa tractu temporis nō firmat. C. de fal. l. sicut. Item sunt exempla de casib⁹ regule cathoniane de q̄b⁹ vide in gl. sup. **R**ica ante mediū et ibi s. j. annullādū. et q̄cqd dicit h. Jo. mo. sic nō obstat q̄d d̄ de snia p̄ appellatiōē suspensa que cōualefcit p̄ negligentia appellantis. et ibi si q̄s in senatozio dicit Jo. mo. q̄ ibi vitiū qualitatis qua sublata t̄z q̄d est actum h. vitiū in facto et ibi si h. **D** y. allegat. C. de p̄ctib⁹ in di. l. vna vbi donatio in officialē iutiliter collata tractu t̄pis p̄firmat. ff. de le. iij. l. j. s. j. si filius. vbi tractu t̄pis firmat legatum a p̄ncipio inutile et de institutiōē p̄baf idē. ff. de bere. insti. q. soluedo. et de iur. iur. ff. de p̄di. insti. mulier. s. j. et ibi vt p̄ria p̄baf vnde d̄ y. distinguit aut durat cā impediēs: aut cessauit et nulla supuenit p̄firmas: aut cessauit et supuenit cōfirmans. primo et secūdo casu locū h. regula: in tertio vero casu non hoc cadit in idem quod glo. dicit.

b **Ec regula** fac ad q̄ones duas posui eo. ti. ratū. et fac s̄ solutio nem d̄ni Jo. de monte mur. i. q. tali quā disputa uit archiep̄sbyter n̄ valēs hēre copīā ep̄i renūciat in mortis articulo in manib⁹ p̄sbyteri recipiētis noie ep̄i et statim canonici elegerūt titiū post duos dies mortuo archiep̄sbytero ep̄s veritate cognita electionē p̄firmat q̄ rebat an valeret electio et p̄firmatio. **A**llegabat ad negatiua t̄ria. Secūdo ad affirmatiua alia t̄ria. Tertio ponitur ip̄ius solutio et illius reprobatio et ad p̄ria r̄sio. **A**d p̄mum p̄stat q̄ nō p̄t q̄ renūciare ecclesie sine supioris licentia de renūci. admonet. nec valet renūciatio aliter facta. vi. q. iij. deniqz. vij. q. prima si q̄ vero. xvij. q. ij. gonfaldus. ex quo sequit q̄ nō vacauit et sic nec alter eligi potuit in locū viuētis de con. p̄ben. c. j. et ij. ex his p̄cludit q̄ non valet electio. vij. q. j. factus est. et c. se. et videt casus de renūci. c. fi. hoc aut posito q̄ nō valuerit electio p̄firmatio etiā accessoria ad p̄ncipale inualidū nō valet vt hoc eo. ti. accessorium cū p̄cor. allegabat d̄ fide instrumētōz iter dilectos ad fi. C. de legi. nō dubiū. et in hoc vide q̄d no. de cā pos. cum sup in glo. j. et s. eo. li. de elec. quā sit in fi. vlt. glo. et c. quozūdam in vlt. glof. et quod scripsi in. c. si tui in fi. bñ facit. ff. de vul. sub. l. pupillari vbi p̄ accessōziū alē validū nō p̄firmat p̄ncipale nō validū. **S**ecūdo certū est q̄ snia lata a nō suo iudice vel p̄fessio coram illo facta nō valet de iudi. at si clerici et ibi cōcordantie. ita igit d̄cā q̄ nec valet illa p̄fessio facta p̄ archiep̄s. in manibus p̄sbyteri ad instar p̄fessionis. nec ip̄s renūciationis acceptatio ad instar snie d̄ p̄suetudine ad nō strā. facit ad p̄dicta de renūci. q̄d in dubijs et clē. de pe. multoz ad fi. vbi etiā p̄z q̄ ratibatio ep̄i nō p̄firmat renūciationē q̄ nulla est. est enī speciale in papa q̄ p̄firmat q̄d ē nullum. ij. q. j. in p̄mis. iij. q. vi. hoc q̄ppe de accu. ad petitionē vbi de hoc no. in glo. ij. et ij. q. ij. c. j. cui p̄tāri inferiores non p̄cipiant p̄ hāc regulā. **T**ertio vt hic no. speciale est in electione q̄ a p̄ncipio nulla cōualefcit de ele. auditis et nos de electione tractamus ergo r̄c. **D**ato ergo q̄ ep̄us potuif set ratificare q̄d circa renūciationē suo noie factū erat. s. eo. ratū cū p̄cor. illa tamē ratificatio p̄cedere debebat electionez erat ergo r̄ps electionis in pendentī an p̄ renūciationē

illa vacatura esset ecclesia et p̄ p̄nam pendebat electio q̄d ef se nō p̄t. s. eo. li. de elec. c. ij. **I**n p̄rium inducebat q̄ iste p̄ renūciatiōez p̄didit oē ius p̄lature q̄d habebat in ecclesia vij. q. j. quā p̄iculosuz de renūci. in p̄sentia d̄ p̄ben. dilecto ergo vacauit ecclesia et canōici potuerūt eligere valet ergo p̄firmatio electiōis cū careret vitiō p̄sone vel forme et sic cōfirmari debebat de ele. postq̄ declarādo sciēdūz q̄ l. j. renūciatio facta nō in manibus supioris nō valeat quo ad supiorē rez q̄ illā reuocare p̄t et sic loq̄tur. c. admonet de renūci. t̄z tamē quo ad renūciantē vt no. eo. ti. q̄d in dubijs et vij. q. iij. deniqz facit de ap. cū appellatiōibus. s. eo. li. **S**ecūdo p̄ hac parte est p̄sumptio. i. q̄ in mortis articulo id fecerit pp p̄scientiā remordētē. q̄re sine peccato id facē potuit ex quo ep̄i copīā hēre nō potuit vt ponit thema nec saltē tūc p̄fetur imemor sue salutis. j. q. vij. sancimus de homici. signi ficasti. ij. necessitas ergo que de alē illicito facit q̄d licitū de obserua. ieu. c. ij. in fi. eo. ti. q̄d nō est hoc facit q̄d licite finō licētia renūciatū cū hoc nō faceret ex p̄temptu facit q̄d nō de renūci. nisi. s. pp p̄scientiā et iste q̄ spiritu dei ducebat nō suberat legi. de regula. l. j. **I**tem in istis letaliter infirmis p̄sbyter pp absentiam ep̄i p̄t q̄d ad ep̄m spectat vt reconciliare solēnter penitētē. xvij. q. vi. c. vlt. ergo et hoc potuit p̄currē tibus his duobus. i. mortis periculo et absentia ep̄i.

Tertio p̄ snia et p̄firmatiōē ep̄i p̄sumēdū est de renūci. i p̄sentia d̄ elec. bone. i. et cū thema ponat q̄ ep̄us ex certa scientia electionē p̄firmatū quo casu sufficit tacita approbatō vel paciētia vt no. Inno. et Hostien. de renūci. admonet et d̄ p̄ben. d̄ multa. vi. q̄ eius ratibatio retrotrahat ex q̄ ip̄s noie fuit recepta et tale fuit factū q̄ a p̄ncipio potuit demā dari. s. eo. ratū q̄s et c. ratibationē. et si hoc est q̄ ratibatio trahat ad ip̄m actū renūciationis et horā eius. ergo rep̄i tur statim tūc ecclesie vacasse et sic ad dignitatē vacantē scā fuit electō: valuit et p̄ p̄sio p̄firmatio et sic r̄sides ad p̄us allegata in p̄rium. Item nec fuit ex sui forma electio in pendentī imo pure et simpliciter fuit facta. fateor tamen q̄ pendebat ex facto supioris approbatōis vel reprobatōis s̄ hoc approbatur a iure de elec. q̄d sicut clarius. s. eo. li. eo. ti. q̄ sit.

Soluedo dixit q̄ renūciatio valuit et electio et p̄firmatō p̄ vltima iura nec ob. decr. vltimo de renūci. p̄ncipaliter pp t̄ria. p̄mū q̄ ibi nō fuit aliq̄s noie supioris renūciationem recipiēs et admittens sicut h. Secūdo q̄ nō fuit postmodum approbata sicut ista. Item ibi nō imiebat necessitas s̄ poterat supior adiri hic secus. **A**d alia iura respōdet q̄ loquunt in nullis a p̄ncipio s̄ ista electio a p̄ncipio p̄ vlt. allegata. **D**ec solutio nō placet nec fuit disp̄tationis tēpo re cui iter fuit cōif approbata et diuersitates q̄s p̄oīt ad dec. vlt. de renūci. vbi est casus parū valēt. **P**rima q̄ littera nō dicit. quo noie receperint an pape v. l. ppzio s̄ si recepisset noie ppzio si factū in se hēret licitā formāz papa q̄ est sup̄a legē vt dixi i prima pte poterat ratū hēre nō suo noie gestū Secūda diuersitas nō valet q̄ ibi nō fuit approbata q̄ nō erat approbata. **T**ertia minus valet quia nulla necessitas erat in morturo. s̄ b̄idū q̄ p̄ renūciationē vacaret ecclesia statim vacatura s̄ dec. vltima vere erat necessitas vt. s. ecclesia forte ad multos annos nō vacatura vacaret p̄ renūciatiōē insufficiētis p̄lati tūc ad id dispositi forsan cito penitētis. eo. ti. c. pe. facit q̄d dixi de spon. t̄na nos sup. i. glo. bñ fac ad hoc de renūci. c. j. s. e. li. Item illa diuersitas tollit p. c. cōfaldus vbi etiā timoze mortis fuit bñficiū renūciatū nec valet renūciatio. dico ergo electionē fuisse irritā et p̄ p̄sio p̄firmatiōez nō valuisse. et cū in electionibus expectemus initiū de elec. auditis et c. dudū. i. et ij. fallit in eis regula ratibationem vt ibi nō. in illis ergo non p̄t ratibatio trahi retro s̄ possit approbare gesta vt ex nūc s̄ nō vt ex tūc vt hic not. et q̄d dixi spectari initiū verū q̄n electio ē nulla secus si annullanda vt. eo. ti. q̄d sicut vbi de hoc. ista aut v̄e nulla q̄ facta ad ecclesiam nō vacantē et sic in locū viuētis vt prius dixi. nec v̄e vera glo. in dec. q̄ in dubijs. cū sit apte p̄ tex. ibi dicē tem q̄ nullā obtinet firmitatē. et glo. dicit q̄ obrinet aliq̄s s̄ illud v̄e negatiuū. et de hoc ibi scripsi sup. i. glo. s̄ et dato q̄

Decr. Jo. an.

f iij

illa opinio esset vera sicut pfirmatoris fuit firmare coniugis
ita eius est dissolvere iuxta regulam. eo. tit. ois res semp ergo
durat donec superior renunciationem acceptando dissolvat.
Ad fm rñdeo q si psciencia vrgebat ad id bñ fecit dimit
tendo qstū in se erat. **Ad** tertius spale dico illud pp sa
lutem aie quo casu possit sacerdos etiā id qd ad papā pri
net de sepul. c. fin. vel ad eius delegatū de offi. or. pastoralis
ad id qd dñ psumi p snia fateor in dubio s3 hoc factū est cer
tum. ad id qd dñ de tacita approbatiōe fateor s3 p hoc non
tollit nullitas electiōis. in dec. q3 sit. nō pēdet electio simpli
citer et pure facta de religioso s3 p sensus electi bñ cōsistit in
volūtate superioris sine cuius licentia preberi nō pōt. eo. ti.
si religiosus. in dec. quod sicut electio est pura et valet tñ cō
temptus. suā iniuriā psequendo petere pōt cassari illā qd ali
non possit. s. eo. li. de preben. cum in ecclesijs.

Non licet xxij. Prima glo. dicit
vnde sumpta et ponit
exempla. Secundo dixit qre sic format re
gula. Tertio ponit quasdam differentias
In prima gl. ibi nō d3 actori sequitur li
cere qd reo non pmittit et ibi in sacris ad
uersarij militatū in sacris scrineis circa sportulas et exactio
nes litiū eo pūlegio vtūtur quo illi. et ibi. l. pe. in capitalib^o
tres dilationes dant reo et duo actori et ibi habita. que dat
scholari electionē magistri vel epi loci. et ibi circa si dico li
bertū illuz q est in possessione ingenuitatis hēo pbare. ipse
tamē pōt onus pbandi suscipere. **In** prima glo. ibi in sa
cris. **By.** ponit exempla. si reus post publicationē atte stati
onum nō pducit testes. itē post litiō ptestationē nō reuoca
tur pcurator ergo nec actor in autj. de testi. s. illud coll. vij.
ff. de pcur. post litē. et ibi vnū eligendo. vel delegatū impe
trando recusat ordinariū tamē et qñ q3 reus ipetrat supra d
rescrip. ceterū et ibi dedi pcor. in pñci. et nō pōt reus: et sic eo
casu fallit regula. ff. co. ois diffinitio **By.** et in fi. vñ si actore
nō pbante vult pbare se dominū putat **By.** q audietur. in
terest enī sua q3 copbato psequitur ius agendi q a se hēret so
lum ius excipit d. ff. de iur. iur. l. s3 et si possessori. si vterq3. s.
actor et reus vult pbare se dominū primo audif actor scdm
By. dedi de hoc remissiones ad spe. de proba. ex litteris.

It ex superiorib^o patuit qñ q3 licē reo qd
nō l3 actori qre puenit solutio qōia
satj vsitate **By.** de petra lata q sic pponēbat
accusatus p homicidū corā iudice seculari alle
gat se clericū ad qd pbandū corā ecclesiastico iudice pdu
cit lram papalē qua nominat clericus et canonicus parisiē
sis querit an sufficiat hec pbatio isto casu. **Ad** ptē nega
tiuā inducit. v. rōes. Scdo ad affirmatiuā qtuor et vnā gl.
Tertio soluit distinguēdo. **Ultimo** solutio declarat. **Et** q
talis littera nō sufficiat inducebat q res iter alios acta et c.
s. de re iudi. c. pe. et ibi pcor. ista aut littera ad aliud dirige
batur forte ad delegationē cāe sue alteri faciēdā vel alteri
fiendā sibi saluo qd in solutiōe dicā nec sup clericatu funda
batur ergo nō pbat. facit eo. li. de pñci. si papa in pñ. facit
de psump. illud. **Item** nominatio ius nō tribuit vñ l3 q3 no
minat filius nō pp hoc habet p filio. de pba. p tuas vbi de
hoc in. j. gl. et circa noiatiōē vide qd no. lxxxij. di. dñs. xj.
q. j. sacerdotib^o. xxxij. q. iij. dicat aliq3 et q si. sint le. p tuas i
fi. iij. glo. et nō ois vox iudicis h3 vi snie de psump. c. afferte
vbi dñ in gl. et facit. ij. q. vij. nō ois. vñ beata **Ad** hāria noia
batur vxor et nō erat. xxvij. q. ij. inuenta. **Item** l3 papa igno
ranter salutet excōicātū non pp hoc habet pro absoluto de
sen. ex. si aliqñ imo nec si id sciēter faciat vt in clē. c. ti. si sum
mus. l. rñ. et multū facit ea. dec. ij. rñ. vbi vñ casus nā nominā
do aliqñ in dignitate illū p hoc nō approbat in illa nec si
bi ius tribuit pstat aut q clericatus est dignitas. iij. di. d3 q3
in pñ. et j. q. j. reperiunt. **Item** si q3 noiat fornicator vel ebrius
suo nō p hoc talis pūncif. ij. q. j. multi sic nec statim dicim^o
accusatū esse reū nisi pūncif. xv. q. vlt. c. vl. in fi. nec dēm^o eē
nimis creduli. lxxxvj. di. si qd. xj. q. iij. in cunctis de accu. qli.

ter. ij. q2 per surreptionē multa pueniunt. iij. q. iij. inducie de
do. et ptu. cū olim. potuisset ad hūc finē talis littera impetra
ri que de facili hēri potuit et talibus fraudib^o et surreptio
nes puidēdū est de diuoz. quāto in fi. et de elec. cū dilecti. v.
nos vō. et iō de his inqri iubet. xxiiij. di. qñ epus d. cle. pegri.
c. j. lxxxvij. di. p totū. **Item** vñ expressus. xliij. di. qescamus
in pñ. ibi si i clero electū se dicat. si sacerdotē se noiet scruta
re ostendat ergo lras ordinatiōis sue q3 secū hēre d3. ij. q. j.
legū et clare p3 in extraua. **Bonifa.** in iuncte. v. siliter et. v. se
quetibus. imputet ergo sibi si tales lras nō habuit vel babi
tas nō seruauit cū ex culpa sua pcedat hoc eo. ti. dānū cum
pcoz. **Item** iste q de clericatu excipit in hoc fingit actor. ff. d
pba. l. ij. s3 actor id qd asseuerat clare pbare d3. vj. q. vlt. ac
tor iste aut nō probat se clericū vt excipit s3 pbat se momi
natum clericū succūbit ergo q3 nō pbat ad quod se astrigit
de pba. l3. nec pbat hoc esse et c. de offi. dele. cū ptingat facit
de testi. cū cām. **In** pñm inducit. j. q. vij. sancimus vbi
dicitur q nō psumit q3 inemor sue salutis et sic non psumit
mentiri cū qlibz psumat bonus de seru. c. vno d psump. c. fi.
et psumit etiā p litteris aplicis. q careant faliitate cū p mul
tas manus trāseant de rescrip. cū adeo. z. c. ad audiētiam. j.
vbi de hoc. xxiiij. di. cōmunis filius. xxxv. q. ix. aplice cū ergo
eredat litteris inferior. xj. q. iij. cure de pba. post cessionē d
fide instru. cū dilectus de fideius. puenit. forzi^o d3 credi lris
papalibus ad h de testi. in nostra. z. c. cū a nobis. lxxxv. di.
illud. habeat ergo plenissimā auctoritatē quod scientiā pa
pe ptingat. C. de testa. l. oium. **Item** dicebat q videbat cāus
p accusato. xj. q. j. christiani et c. siluester. itē cū reos sangui
defendat ecclesia. xxiiij. q. v. reos. et valens hominē liberare
a morte et id nō faciens illū occidit de homic. sicut dignū. v.
illi ēt. in h saltē dubio i q via tutior eligēda ē de spō. iuuenif
defendēdus est iste et sibi vita seruāda et p iure ecclesie p
mendū potissime q3 in talibus qd^o alteri nullū vel modicū
puidiciū obuēnit sufficiūt argumēta de cleri. pere. c. ij. et fac
supra de pba. cū cām et qd ibi notat in prima glo. et. iij. q. vij.
postulatus. xxiiij. q. ij. sane. ij. in. j. glo. nec de modico puidi
cio est curandū de ver. si qd p nouale. **Item** cū psumptio q
ozitur ex dicto vnus testis impediāt matrimoniū p̄henduz
de spon. p̄terea. ij. fortius psumptio que ozit ex tali lra im
pedire d3 iurisdictionē iudicis secularis facit de cleri. excōi.
vñ. illud de rescrip. cū ptingat **Inducit** etiā glo. pe. in decr.
nōnulli de rescrip. v. ad hoc dicit. **In** Joā. soluebat distm
guendo iter agentē et excipientē inducēs simile de excep. cū
inter. q3 si iste agit vendicādo beneficiū vel aliud qd clerico
p̄perit vel petit admitti ad celebrādū populo vel similia ta
lis lra non sufficiet p p̄c. c. qescamus. xliij. di. ij. q. j. legū et p
extraua. in iuncte supius allata. xvij. di. p totū et de cleri. pe
re. c. j. et seq. **Si** autem excipit ad defensionē sui vt in cām
isto vel filibus sufficiat talis lra vel filis a se suspitiōe carēs
ad quod inducit tria presumptiones littere autenticē. fauo
rem clericalis ordinis. et nullum vel modicum p̄iudiciū
alterius. **Ad** primū repetit quod p̄dixi in pñci. secunde
partis scilicet lras papales per multas manus transire et iō
pro illis p̄sumi. dicit etiam q p̄sumi. f. q3 papa ipm exami
nauerit vel examinari fecerit sibi beneficiū cōferendo cū
alijs hoc fiendum p̄cipiat. xxiiij. di. quando epus de elec. ni
hil est. si ergo pro inferioribus iudicibus p̄sumitur d̄ repū
ci. in p̄sentia. fortius pro papa. xl. di. non nos. hic s̄o. et vi
detur per p̄dicta verba disputans questionem intellexisse
q littera de qua querit fuit collatiū beneficij. et hoc cām mi
nus dubium q3 si esset alia littera puta delegationis ad euz
vel per eum impetrata. **Ad** fm inducebat q **Pharao**
clericos honorabat et libertate ditauit. xxiiij. q. vlti. q̄uis de
imuni. ec. l. non minus. et **Constantinus** ipsoz accusationes
reciper recusauit. xj. q. j. sacerdotibus. xij. q. j. futurā et **The**
odosius statuit quod hētur. xj. q. j. quicunq3 de iudi. nouit.
Item omnes cāe etiā laicorum olim tractabant in synodo
clericorum. xj. q. j. relatum. nimirum ergo si facile res ad suā
naturā reuertatur qua de cā ecclesiasticus iudex supplet ne
gligentia secularis nō ecouerso de iudi. qlif de fo. cōpe. l3.
Ad tertiu

C Ad tertium inducit qd sufficit argumeta ubi no fit puidi-
 cium de cle. pere. c. ij. et pp hoc semiplene discutit negociuz
 vt lit. no presta. qm. s. q. si sup. facit de pcur. ex isinuacione
 et. xxv. q. ij. rescripta. et facit qd no. d. d. fia testis ad iudice. iij.
 q. v. c. j. et de offi. dele. isinuare in. j. gl. et pena delicti no tollit
 per id sed eius spes et qd differet no auferit. xxxij. q. ij. ancilia
 s. de voto no est. puto qd si Guil. tpe disputationis vidisset
 dec. si iudex de sen. ex. li. c. de ipa at guedo vel soluendo men-
 tionem fecisset. cu aut p illa vt ibi p3 post pn. sola fama de cle
 ricatu faciat fieri renuisionem satis videtur qd illa lra min^o va-
 lere debeat qd fama in h casu. Id dico in illo q coiter heba-
 tur pro clerico. et ide in ppheso in clericali habitu q pns no
 habebat pro layco vt ibi p3 qz pdicti sine tali lra remittunt
 remanet ergo qd dubia in vltio casu qn prius habebat pro
 layco et cu eo casu teneat face fide de titulo clericali vt dicit
 ipsa dec. in. s. h. no videtur lra talis sufficere et h iducit psum-
 ptio isurgens ex pcedeti delatiode habitus laycalis vt ibi qd
 tuncunq se defendedo lram pducatur. Itē q non sufficit lra
 etiā bñficialis q noiatur clericus multū probat dec. ex lit-
 teris de transac. nā si bñficiales sunt surrepticie eo itō exite
 clerico. satis ergo p3 q clericatus per talē lram no pbat cū
 possit talis lra de facto per no clericū impetrari.

Non prestat lij. Jo mo. allegat p
 exēplis mltā iura. ff.

n de le. j. l. si seruus legatus. s. si seruus. ff. de ac-
 qui. here. si qd hēs ad vel. aliqñ. s. h. de pdi.
 et demō. h. pditio de iure pa. illud. et c. h. s. c.
 li. de elec. ppetuo. de con. pbē. ne captāde signat p trariū. ff.
 pro donato. qui pro donato. So. nullitas manumissiois fa-
 cte p illū q vsucapiebat seruū sed id qd pstat impedimen-
 tū vsucapiois ne curat sed id facit metio manumittentis p
 quā possessionē pdit. Itē ptra fm By. ff. de le. j. plane. et de
 adi. le. legatū. s. pf. vbi pno legatario legatū non debet qd
 aio adimēdi relictū est scdo lz no capaci. sed illud qz tacita
 voluntate legatū adimif. ff. de adi. le. l. iij. s. h. et l. ex pte. illa
 ergo tacita de q apparet fortit hūc effectū fm By. pcor. qd
 no. s. eo. li. de pcur. si duo in glo. ij. **C** Pria glo. ponit exē-
 pla. Scda. v. casus exceptos sed qntū no approbat. Tertio
 norat in maleficijs regulā no loq. **C** In. j. glo. ibi si dari
 pulef vide de con. pbē. cū nostris in qrtā glo. **C** In prima
 glo. ibi si dari stipulef. By. ponit exemplū cū legata ē mibi
 optio serui et ego elegi sed electio no habuit effectū iterum
 eligam. ff. de op. le. l. ij. iij. et. iij. Itē ponit p. l. qd pupille. ff.
 qñ di. le. ce. de pdi. et demō. h. pditio. vbi si legatū fuit pupil-
 le si mrimoniū pberet scā pubes pōt p trahere et pditionez
 implere lz añ pubertate p traxisset qd q nou tenuit impedi-
 mētum no prestat. et ibi Hof. q hoc. l. bos quatuor casus qd
 premisi. et ibi in fine. vide quod ibi dixi et de hoc in pre. decr.
 cum nostris de pcel. pbē. in. iij. glo.

Ec regula facit ad qōnem
 quā pa
 due disputauī quā sic pposui est mrimoniū solu-
 tū pp panguinitatē v l qz mulier nō coguita re-
 ligionē pfitet qrif an rūpat spōsalia d futuro pns a viro cō-
 tracta. **C** Et pmo solone ad vtrūqz mēbrū ponef gl. Jo.
 Scdo ad vtrūqz sient due inductiones affirmatiue qbus in-
 quātū soloni p tradicūt singlr rñ def. Tertio diuisz ad mē-
 bra arguit negatiue. et pmo ad p mū et id pcedit. scdo ad se-
 cū dū et oibus q inducunt singlr rñ def. **C** Soluendo igit
 dico q Jo. notauit in tertia cōpil. d spō. sicut q mrimoniū
 solutū pp panguinitatē nō rūpit pōra spōsalia d futuro ad
 qd inducit decr. cū in aplicā. e. ti. si vō soluit p ingressū re-
 ligionis nihilominus rūpit pōra spōsalia. ad qd inducit de
 cōuer. p. i. qdā. et qz actio semel extincta nō reuiuiscit de cō-
 di. iij. qris. hāc gl. Jo. Ber. vel eius p tēporanei. l. Vinc. in
 secūdo apparatu. Hof. et pby. nō posuerunt nec aliq mo-
 derniores eā tractauerūt q sim memor ad pns ad lram rñ
 illa videri poterit in nouella. **C** Ddie vō turbato pcedit

b **Ec regula facit ad** qōnem
 quā pa
 due disputauī quā sic pposui est mrimoniū solu-
 tū pp panguinitatē v l qz mulier nō coguita re-
 ligionē pfitet qrif an rūpat spōsalia d futuro pns a viro cō-
 tracta. **C** Et pmo solone ad vtrūqz mēbrū ponef gl. Jo.
 Scdo ad vtrūqz sient due inductiones affirmatiue qbus in-
 quātū soloni p tradicūt singlr rñ def. Tertio diuisz ad mē-
 bra arguit negatiue. et pmo ad p mū et id pcedit. scdo ad se-
 cū dū et oibus q inducunt singlr rñ def. **C** Soluendo igit
 dico q Jo. notauit in tertia cōpil. d spō. sicut q mrimoniū
 solutū pp panguinitatē nō rūpit pōra spōsalia d futuro ad
 qd inducit decr. cū in aplicā. e. ti. si vō soluit p ingressū re-
 ligionis nihilominus rūpit pōra spōsalia. ad qd inducit de
 cōuer. p. i. qdā. et qz actio semel extincta nō reuiuiscit de cō-
 di. iij. qris. hāc gl. Jo. Ber. vel eius p tēporanei. l. Vinc. in
 secūdo apparatu. Hof. et pby. nō posuerunt nec aliq mo-
 derniores eā tractauerūt q sim memor ad pns ad lram rñ
 illa videri poterit in nouella. **C** Ddie vō turbato pcedit

solutio argumenta vt mixti qōnes istas tractando fiat siml
 positio et rñsio argumetoz q solom p traria viderent.

C Ad vtrāqz ergo qōnem primo arguit affirmatiue. s. q
 vtroqz casu sint rupta spōsalia et talr certū est q inter mul-
 tos casus qbus rumpunt spōsalia de futuro. iste est potētis-
 simus casus. s. cū alter ipsozū p trahit scda spōsalia de pnti
 de spon. sic. et c. si inter. j. rñ. de spō. duo. c. j. potētissimus. iō
 dixi qz fm. **C** q h no. de spon. de illis cū in alijs casibus dis-
 soluant per sniam in h cāu et cū alter spōsozū religionē igre-
 ditur solunt ipso iure. sed certū est q spōsalia de presenti
 quo ad vba accipio te et c. et quo ad cōsensum in vtroqz cāu
 interuenerūt et iteruere potuerūt ergo dicenda sūt rupta
 pōra spōsalia. q vba interuere potuerunt p se p3. q con-
 sensus interuere potuerit satis p3 de spon. c. vno. c. lib. vbi
 spōsalia nulla qz cū panguinea cōtracta si tenent ex p sensu
 inducūt publicā honestatē. aspiciunt eni in mrimōijs plug
 animum qz iuris effectum de biga. nup. c. i. s. i. pcor. mul-
 tos eni effectus pseqt mrimoniū lz sit nullū. inducic eniz bi-
 gamiam vel penā bigamie vt ibi qd sine mrimonio qd no pōt
 incurrē de biga. qz circa facit plem legitimā seruata forma
 cōstitutionis cū inhibitiō de clā. despō. quā plē legitimā p-
 ducere nō posset fornicarius coitus. p mū pbat de clan. de-
 spon. c. vl. et q si. sint le. cū inter. et c. ex tenore. Itē iducit pu-
 blicam honestatē vt est dictū et iterdictū in dicit adulteriū
 et adulterij penam. qd dic vt no. de dona. iter vi. et vx. c. ple-
 rūqz. cum ergo multos effectus alios psequat mrimoniū
 lz nullum non mirum si conseq potest hunc effectum rumpē
 di pōra spōsalia de futuro quasi sufficiat cōsensus cum for-
 ma verborū. et est sile vbi sufficit aliqd valere ex forma lz ex
 effectu vel ex cā no valeat. de elec. si postqz li. eo. sic. et in de-
 nūciatione noui operis dicitur. ff. de no. oper. nunc. l. j. et co-
 ti. c. j. et. ij. et in sen. ex. xi. q. iij. snia. **C** Sed ad ista inqstūm
 quo ad p mū pūctuz solutioni contradicunt. Respondetur
 q solutio spōsaliōrum de futuro per sequens matrimoniū
 procedit ex vinculo p iugali qd non inducit solus cōsensus
 sed legitimus p sensus sed publica honestas nō procedit ex
 vinculo cōiugali sed ex spōsaliōz consensu qui sufficit ad
 illud impedimētum inducendū sicut etiam affinitae ex nō
 legitimo coitu sed fornicario surgit et sufficit ibi coitus d eo
 qui cog. consang. discretionem. **C** Ad illud quod dē penā
 bigamie p trahi ex mrimonio qd no lz. h solum contrahētis
 illegitimū mrimonium versat odiū. vñ fateor eū ex scō suo
 posse penam incurrere ppter affectū cū opere sed nō sic se-
 pōt ab alterius obligatiōe liberare per p tractum per quem
 alteri nō ligat p que sibi nō pōt p iudicare sed nō sic se pōt
 ab alterius obfione liberare nisi alteri liget. eodem mō tolli
 pōt q arguit ex dec. eū q. de pbē. li. eo. vbi ligatus ecclesie
 parochiali ab illo vinculo soluit recipiēdo etiā iniuste secū-
 dam poebialē ecclesiā. illud eni est inductū in odiū iniuste
 recipiēt et nō in ipsius fauorē. vñ nō posset dici s3 opi. Jo.
 quā dixi de pbē. de multa. super ver. p uatus. et ipse not. vij.
 q. j. si q. et. xxi. q. ij. si qd iā trāslatus q tūc sit priuatus q ad
 se nō quo ad ecclesiā vel platū superiōrē q cū ēt inuitū reti-
 nere possit in locū suū. qd dē de prole. illud in eius fauorem
 inductum est ppter ignorātiā parentū ambozū vel alteri^o
 q p3 qz qz tuncunqz in facie ecclesie p tractū sit matrimoniū
 si ambo parentes sciuerunt ipedimētū proles est illegitima
 vt in pcedeti dec. vlt. de clā. despō. qd dē in dec. postqz d ele-
 ctio. spāle est in cathedralibus et regularib^o ecclesijs. vt ibi
 p3. a s eniz nō sufficit appellatiōe esse iustā ex forma d ap-
 vt debitus. e. ti. nō solū li. eo. qd de denūciatiōe dē spāle pro-
 pter contēptum ptozis sicut qd dicit de sen. ex. spāle ne po-
 testas clauium contēnaf. **C** Ad huc p hac parte sic argui-
 tur. actus ille q ad aliquid efficiēdū requirit sufficit q de fa-
 cto fiat et si de iure nō teneat hinc est q institutus si seruū hē
 ditariū manumittat manumittē nō pōt nisi adeat adire nō
 pōt nisi manumittat dic lex q vt adeat sufficit q de scō ma-
 numittat lz māmissio nō valeat. ff. de cō. isti. mulier. s. j. Itē
 si qd manumissus sit si. x. hēdi p mittat sufficit q d scō pmit-
 tat lz pmissio scā ab ipō ad huc suo nō teneat. ff. d sta. li. l. pe.

Item manumissus testis si iurat. x. opas filio dare iura-
do libertate psequitur lz no teneat iuramentu. ff. d. ma. te. l. suu
testo. ad ide. ff. de con. z. de. l. meuius. Et testm ex quo non
adif beditas rumpit codicillos qui tu tenuissent si testm fa-
ctu no fuisset. ff. de bēdi. isti. l. p. filio. z. insti. qui. mo. te. ifr.
§. posteriore. p. qd et notauit de procur. si duo li. eo. in glo. ij.
q. dās fm pcur. reuocat pmu etiā si eius no suscipiat māda-
tus. ad ide. ff. de iniu. rup. z. ir. testa. l. iij. §. sed si stāte. vbi fz
testm qd rūpit per posthumū rūpit primū testm. ad ide. de
prebē. c. pe. li. eo. vbi scba gra cū prerogatiua lz postea reuo-
cat rumpit pmā. ad ide. ff. de testa. mili. l. militis codicill. §.
si. vbi scdm testm iure militari factū lz no valeat milite. f. de
cedēte post annū militie. rūpit tñ pmus qd ipse fecerat iure
cōi. ad ide. de sepul. c. j. li. eo. vbi electio sepulture lz no tene-
at ipedit aliā sepulturā eligi ac si teneret ad ide. ff. d. adimē.
le. legatū sub pditiōe vbi si quis donet vxori qd legauerat si
sic intelligit adēmissē lz donatio vxori scā no teneat.

Ad hoc rñdē q. in. l. mulier. §. j. in. l. pe. d. sta. lib. l. suu
de testa. z. l. meuius. sufficit factū lz no hēat iuris effectū qz
satisfit voluntati testantis qui factū insperit: ac si dixisset si
saltauerit vel lapidē in flumē piecerit vñ sufficit ibi factū si-
ne iuris effectū ad id. ff. de sta. li. Stichus si. x. p. tercia facit ibi
qd pōt z. iuxta iuris regulā ad ipossibile no d3 astringi. e. ti.
nemo pōt cū suis pcor. **Ad** l. iij. §. si. ff. de codicill. cū. vij.
iurib⁹ in p. xio allegatis no expedit rñderi qz faciunt pro so-
lutione quo ad scdm pūctuz. pbāt eni illa iura qz ex q. testm
a pncipio lz postea rumpat ide ruptū est pmū z. id sile in
pcur. z. gratijs sic ex quo mrimoniū tenuit lz postea rūpat
sufficit ad hoc vt rūpat pōza spōsalia. ad qd facit qd dē actō
nem semel extinctā no reuiscē de pse. dist. iij. q. rō. xxiij. q.
iij. si illic. ff. de solu. qui res. §. areā. ff. de ver. ob. iter stipulā-
tem. §. nā z. cū quis. **Ad** dec. de sepul. rñdē illud no esse ex
virtute electōis q. no lz sed in penā eligētis. **Ad** l. lega-
tum rñdē q. qz testm pendet ex vniū no ex pluriū volūta-
te sufficit qz appareat ibi testatoris legantis mutata volun-
tas lz volūtas legatarij no itercedat q. nec requirit: no sic i
casu nro cū spōsalia pēdeat ex volūate duoz. facit qd not.
s. de p. sti. c. j. li. eo. **Ad** negatiuā vo. s. q. i neutro p. dicto
rum caluū rūpanē spōsalia. arguit pmo quo ad pmū qz ma-
trimoniū cōtractū cū panguinea cū sit nullū no h3 rūpere
spōsalia. ad hoc eni vt mrimoniū illa rūpat d3 eē tale qz te-
neat. no eni pstat impedimentū qd de iure no sortit effectū
vt h. cū suis pcor. z. q. p. ius hūt dñt pro ifectis bēri. e. ti. q. p.
ius. z. C. de legi. no dubiū. si igit istud mrimoniū panguinee
d3 bēri pro no facto satis p3 qd no rūpit spōsalia ad instar
eius qd dicimus electionē q. nulla est alteri electioni no p-
stare ipedimētū iuxta ea q. plene no. de elect. auditis.

Ad hūc casuz facit. ff. de pdi. z. demō. l. h. pditiō. vbi cō-
ditiōi nuptiarū d3 no puisse q. nuptias iterdictas p. xit. pdē
natū etiā sic accipe debem⁹ vt pdēnatio teneat. ff. d. re iudi.
l. iij. §. pdēnatū. z. l. si cū nulla. ad ide. ff. de penis. l. rei capi-
talio. in si. ff. ad tertul. l. j. §. fin. z. tutores testō datos accipe
o3 q. iure dati sūt de test. tu. l. iij. z. falsus tutor no est tutor z
falsum testm no est testm. ff. de ver. sig. paulus. Idē dicā de
mrimonio. Idē q. satisfidare pmissit dando cū q. non obligat
vel exceptiōe vt it. satisfidare no dē. ff. de fideiul. l. iij. z. q. p. ex-
ceptionē pimi pñt in cōpensationē no veniunt. ff. de cōpen-
quecūqz. z. l. qd in diē. z. veritas reuelata d3 opiniōi vt ser-
monib⁹ pualē. vij. di. vitate. lxxxj. di. q. cum qz de re iudi. cum
inter. ex quo ergo appet mrimoniū no fuisse pp panguini-
tate veritate opiniōi pferēdo dicem⁹ no rumpi spōsalia ma-
xime cū pnūciēt mrimoniū no fuisse in autē. de nup. §. si vo
ab initio coll. iij. spōsalia pōza q. tenuerūt p mrimoniū qd
no tenuit solui no debēt ad h. ff. de rescin. ve. si id qd in pnc.
§. j. nā z. si p. hteat qz religionē no approbatam ista p. fessio
no dissoluit ēt sequens mrimoniū de voto. c. vno li. eo. z. fa-
cit qd ibi notauit de ordinatio ab eo q. no poterat ordinare
z. lex vt dicē qz mrimoniū p. ctū cū panguinea no dissoluit
spōsalia pus cū eadē ptracta: ergo nec cū altera. ff. de dona.
inter vi. z. vxo. cū h. status. §. pe. quid vltra vt h. exp. sum de

spō. c. vno li. eo. vbi qui cū panguinea p. traxit ad p. trahen-
dum cū spōsa remanet obligatus. seqref eni ex p. trario ab-
surditas magna qz. si ille qui cū muliere sponsalia p. traxisset
se ipm posset p. trahēdo cū cōsanguinea liberare z. p. seqref
pmū vñ pena sibi deberet de hereti. cū fm li. e. cū ergo for-
tius vinculū h. cāu hēat sol. uere spōsalia. h. vo nullū sit vin-
culū qd p3 qz pōt illo durate vt p. ecclesia no soluto cōtra-
here cū alia ergo dicā pōza spōsalia no eē soluta de spon. cū
in ap. lica de eo qui du. c. ij. pbat h. lex dicēs qz scōz testm in
quo huius fuit p. teritus no rūpit pmū. ff. de lib. z. posthu. l. si
lius. testm vo in quo p. teritus ē posthumus bñ rūpit pmus
lz postea rūpat p. posthumū qz potuit posthumus no nasci
z. sic a pncipio tenuit z. sic loquit lex supius allegata de iniu-
sto rup. l. iij. §. sed si stāte. z. sic lz testm qd a pncipio tenuit z.
ex q. quis potuit hēs esse q. quis postea rūpat. illō tñ qd a pnci-
pio no tenuit z. ex q. a pncipio no potuit hēs eē quis no rū-
pit pmū vt in. l. si filius qd satisfacit ad vtriusqz mēbz solu-
tionē. z. bis no est rñdē dū qz soloni cōcordāt ad quā ēt fac
de spon. veniēs. ij. **Quo** ad scdm sic arguit. mrimoniū solu-
tū p. religionis p. fessione añ copulā ex quo no durauit fingi-
tur no fuisse de ver. sig. nā z. ego cū suis cōcor. z. cū mrimo-
niū sit sacm z. qz sacramentaliter hēat designare vt d3 de bi-
ga. debitū. mrimoniū vo no cōsumatū p. copulā no h3 oēm
huius sacramēti significationē vt ibi. z. xxxiij. disti. valētio.
ergo no dicem⁹ p. illō dissolui spōsalia. p. fici eni z. cōfirmari
vt mrimoniū ex copula de trāsta. c. vlt. **Sz** ad istd rñde
vt ibi no. z. xi. q. iij. qd p. decessor. **P**reterea vt. s. d. c. d. n. ē
cā pp quā mrimoniū posterius soluit pōza spōsalia est for-
tius vinculū qd vinculū no deest in mrimonio no cōsuma-
to alō seqref qz qui cōtraxit cū vna añ copulā cū alia cōtra-
here posset qd est falsum. Itē seqref qz spōsa de pñti no co-
gnita cū alio coeūdo non posset violare sacm mrimonij si
no dum eēt. z. hoc est falsum. cōmittit eni adulterijz sicut z.
vxor vt de eo qui duxit in ma. c. ij. z. vlt. de eo qui cognouit
cōsang. discretionē. ij. q. j. si peccauerit. lz igit iure pmittēte
illud vinculū soluat p. religionis igressuz añ copulā. xxvij. q.
ij. de spōsata. z. c. se. d. cōuer. cōiu. verū. z. c. ex publico. tñ du-
rat vinculū fz quosdā. vt verius soluit vinculū qdā iurisdī-
tione q. p. fessum fingimus mūdo mortuū. xvj. q. j. placuit. z.
facit qd no. de voto. c. vno li. eo. sic ergo obfo spōsaliōz ex-
tincta p. seqns mrimoniū no renasceat moriēte nālī secūda
vxore. sic nec ea p. hte religionem. **N**ec obstat qd dea
oblone iterdū reuiscēte de sen. exc. eos. li. e. ff. que ad. ser.
amit. si locus. ff. de serui. v. p. p. fuitutes. §. si sublatū. C. d. in
offi. te. si maritus. C. de pac. debitorū. i. dec. eni eos reuiscit
p. rior excōica. snia no ex virib⁹ p. rioris oblonis vel snie sed ex
viribus ipsius cōstitutiōis qd pbat lra ibi decernimus non
dixit declaramus vt ibi no. z. est illud statutū in odiū contē-
nētis z. fauore clauū. **Ad** l. si locus. z. §. si sublatū dico
qz no erat in totū obfo extincta sed pp casuz ipedita. in. l. si
maritus. puidet iuste ignorātie hēdis z. ē sile ad id qd hēs
de prebē. si beneficia lib. eo. **In** l. debitori reuiscit no
ex vi p. rioris obligationis sed ex vi pacti subsecuti. vnde z. h.
posset obligatio reuiscere isto de nouo contrahente spon-
salia cum eadem ad hoc bñ faciat. ff. de serui. v. p. p. d. si quis
edes. j. rñ. de renuncia. ex transmissa. de simo. ex insinuatōe
de rescrip. quāuis li. eo. nec obstat qd dicitur obligationem
non extinctam suspensam ad instar eius quod no. Joan. de
voto simplici. f. q. talis vouens si contrahat mortua vxore
continere debet hoc no. xxvij. q. j. nuptiarum. z. q. ij. aga-
thosa. matrimonium eni non dissoluit votum continentie lz
ipsius executionē suspēdat pro pte salti reddētis quod p3
quia etiā vxoratus quo ad sui obligationē continentia vo-
uere posset z. p. illud votū sine cōiugio p. iudicio se deo obli-
gare sed post mrimoniū spōsalia cū alia no posset p. trahere
cū igit votū fiat obfo deo h. s. p. spōsalia fit homini. Itēz cū
per votum z. matrimonij fm ea que dixi se cōpatiant ad in-
uicē mrimoniū cū vna z. spōsalia cū alia no se cōpatiant no
est mirū si mrimoniū in totū soluit spōsalia: votū vo suspen-
dit: fateor tñ qz votum simplr z. mrimonium z. eius vsus se
no cōpatiant

nō cōpatiunt. 7 facit qd dixi post Inno. de puer. p. iij. p. 13 i. fi.
Licet autem responderim ad predictam opinionē Jo. p. ximo inductam non tamen precise fateor eam veram qd tamen hic non tracto. sed tractavi qui cle. vel vo. rursus in vlti. glo. Ex predictis allegatis 7 contrarijs solutis concludo qd in sol. superius dictum est.

Nullus ex Consilio. lxxij. **C** Prīa glo. dicit vñ sumpta ponit rōnē regule 7 exempla regule 7 exceptio nis. Secūdo distinguit. Tertio ostēdit qd dif fert cōsiliū a mādato. **C** In glo. j. ibi consilij sequit nō fraudulēti nulla ē obfco. ceterū si dolus vñ calliditas iter cessit de dolo actio competit. 7 ibi. l. ij. in fi. pōit ca sum de illo qd p̄suluit pecuniā potius locādam in emptiones prediorū quā fenerādā vel ecōuerso 7 ibi qd si cum scires j. sequit in glo. 7 ibi 7 elegant in fi. cōsulēs mutuari debitori non idoneo nō tenet de dolo. 7 ibi. l. ij. p̄soneta qd dolo 7 cal liditate debitorē circūvenit de dolo tenet. 7 ibi nō solum te netur iniuriarū nō solum faciēs sed 7 is cuius dolo facta ē iniuria vel qd curavit vt fieret. In p̄ma glo. ibi 7 ibi de hoc. 7 ff. de ver. sig. sepe iu. fi. 7 insti. de obli. que ex delicto. §. ope. 7 ibi subdistingue fm Dy. h. subdistingit locū hz in als q̄ctu ro als tenet p̄sulēs. ff. mā. si remunerādi. §. si tibi. sed. §. loq̄ in mandato nō in cōsilio 7 facit finis glo. 7 ibi cōsulens h. ē distinguit Dy. an foret als facturus 7 tñ casu vtroqz fatef eum teneri. distinctio ista satis placet quo ad quātitatē pe ne de homici. sicut dignū. ipe aut dicebat qd q̄ consuluit als facturo aut p̄buit cōsiliū tñ aut opē tñ. aut p̄siliū 7 opez. Prīmo casu tenet qz nō o3 laudādo malitiā augeri. ff. d. ser uo cor. l. j. §. persuadere. 7. C. de fur. si qd seruo. si opez tñ si ne cōsilio p̄ncipali vñ secūdari nō tenet. ff. de fur. n. pigno re. §. qui ferramēta si p̄siliū 7 opem nō est dubium qd tene tur. ff. de ver. sig. sepe. §. ita dubitarū. 7 isti. de ob. q̄ ex. delict. §. opij. 7 ibi tenet furti. nō tñ p̄ditioe furtiua. ff. de p̄di. fur. p̄inde. qd dic vt ibi nota. in p̄e. l. sepe.

Ec regula loquitur de dante p̄siliū. 7 glo. in p̄n. 7 sine pro rōne regule ponit qd id cui daf nō tenet illd seq. 7 cir ca hoc instemus pp iudices ecclesiasticos 7 se culares qd ad ferēdas snias ē iterlocutorias recipiūt p̄sul tores iuris peritos de more italico quoz tñ p̄siliū si p̄ ius eēt seq nō tenetur ēt si de p̄sensu partium illos assumpserint lz h casu qdam p̄. de hoc vide in spec. de requisitōe cōsiliij ver. qd si iudex. ex hoc incidit qd disputata Padue p̄ dñz Nicho laum de matarella q̄ querebat si iudex assumpserit tres p̄sul tores sup diffinitiva quoz duo p̄suluerunt reū p̄dēnādūz 7 tertius absoluedum 7 iudex absoluit an valeat snia cū statu tum hēat nō valere snias nisi late sine cū p̄silio sapientū. **C** Et huic qōni p̄mittā aliā qōnem dñi mei in legibus dñi Martini qua querebat si ordinaris tribus p̄sulutoribus as sumpsit ita p̄miciavit de p̄silio talis p̄dēno. 7 de p̄silio taliū absoluo 7 lapsis. x. diebus actor petit sniam executiōi man dari an sit exequēda. **C** Breuissime ad vtrāqz partē sunt tres allegatiōes 7 soluit per quoz rōnes. **C** Dicebat mul tis videri qd sic qz cū dixit p̄demno functus fuit officio suo s. de offi. deleg. in litteris. ff. de re iudi. iudex. C. de pen. l. pe. nā. nec potuit sniam corrigere. ff. de arbi. l. arbi. **C** Idē statim fuit ius a eoz q̄sūtū qd ibi nō potuit auferri. bñ facit s. eo. li. de elec. ab eo. 7 cle. eo. ti. p̄stōnem. §. pe. in fi. allega bat ipse. ff. de stip. ser. l. j. §. si seruus cōis. nec potuit mutare tenorē snie. ff. de re iudi. l. actorum. **C** Itē fuerunt due ora tiones 7 sic due snie arg. ff. qñ di. leg. ce. l. ex his. ergo p̄mis sis rōnib⁹ valuit p̄ma. **C** Refert ipse qd multis videbat cō trarium qz iudex se correxisse vñ dicēdo statim post absoluo ff. de ma. te. l. stichus. Itē cū de p̄silio dno3 absoluerit fuit standum de p̄silio maioris partis. ff. de arbi. Itē si. §. p̄ncipa liter. facit. ff. de re iud. duo ex tribus. facit regnla. e. ti. in ob scuris pōderando qd absolutio sit minimū sequendū in ob

scuro. **C** Soluedo ipse tenuit sniam ipso iure nullā. q̄tuoz re spectibus qz nō imponit finē liti. ff. de re iudi. l. j. ff. de arbi. l. dicē. Itē qz sup vno articulo p̄tinē o3 absolūtiōne tñ vñ cō dēnatiōne vt p̄e. l. j. **C** Sup hoc tñ vide qd scripsi d. re iu di. cū iter in vlt. glo. Itē qz debuit eē certa i. sti. de act. §. cura re. 7 qz p̄tinet p̄tietatē. ff. eo. ti. vbi repugnantia de testi. qui falso. C. de fi. istru. scripture. s. de fi. istru. imputari. 7 circa h vide qd no. xi. q. iij. §. cū ergo subdit. 7 dixi de offi. or. si sacer dos sup glo. pe. **C** P̄nc ad qōnē p̄positam redeundo ad negatiuā p̄mo 7 secūdo ad affirmatiuā allegat tria subdēs ter tij rōnem. **C** Tertio soluit 7 solutio declaraf. **C** Quarto de p̄positio. n. b. cum 7 de: plene tractabo. **C** Ad partes qd snia non valeat allegat qd maior p̄ sapiētum respicit oēs ff. eo. aliud. §. referat ad munici. qd maior de vetre inspi. l. j. §. j. qd ergo sine p̄silio maioris partis 7 qd plus est p̄siliū factū est nō valet ex forma statuti sunt ad h silia. ff. de acq. here. si quis mihi bōa. §. si corā. de admi. tu. l. ticiū in p̄n. de insti. l. sed 7 si pupillus. §. cōditio. de exercito. l. j. §. si plu res. **C** Secūdo sic cū statutū dicat sniam ferēdam cū cōsilio itelligēdū est de p̄silio p̄sonate snie vt verba hēant effectū suū. ff. qd qzq̄ iur. l. j. in fi. ne quis eum qui in ius vo. l. pe. §. docē. s. de cle. nō refi. relatiū. sic eni intelligit lex p̄siliuz. C. d. legi. humanū de ap. noiatiōnes. C. de lega. l. pe. li. x. 7 ar. C. de p̄di. curi. l. fi. s. suscep. 7 archa. l. ex actores. e. li. sic etiā in telligit lex p̄siliū cū dicit factū furtum alterius p̄silio. l. p̄so nate. ff. de ver. sig. sepe. insti. de obli. ex delict. §. ope. 7 de fur. l. in furti. §. cōsiliū. **C** Tertio q̄cūqz lex ordinauit cōsiliū haberi illud seruari voluit in autē. de iudi. §. fi. 7 in medio li tis. §. j. ibi si vō aliqua dubitatio. C. de ap. l. iubemus ibi. 7 tñ dispō 7 c. ad idē. s. de of. dele. venerabili vbi p̄siliū ponit p̄ consensu de offi. archi. p̄f. c. ij. de iura. calū. c. j. ver. verū d̄ inu mu. ec. aduersus. ad idē de fo. cōpe. c. j. de his q̄ h. a p̄la. no uit. 7. c. quāto. 7 forsan huius rō est ne cōsiliū sit eluzoriū vñ lex q̄ mādāt illud haberi. C. de bonisqz li. l. h. §. vbi. ff. de iu di. si p̄toz. facit. s. de m̄fimo. p̄cto p̄ interdictuz. c. j. s. e. li. de elec. cōmissa. §. porro. In p̄rium qd iudex possit minoris p̄tis consequi cōsiliū si sibi iustus videat sicut de testibus d̄. s. de testi. in nostra. ff. e. ob carnē in fi. vñ vna pars pot eē ma ior rōne numeri alia rōne auctoritatis vt no. in. l. i. vni. ff. de re iudi. de elec. ecclesia nostra. ij. **C** Ad idē inducī secūdo qd iudex videt p̄putādus in humero p̄sultoz sic 7 tabellio de numero testiu3. C. quite. fa. pos. hac p̄sultrissima in aut. s. fide instru. §. opz. 7 p̄ncipes iter cōmilitones. ff. de testa. mi li. l. j. 7 facit de ver. sig. familie. 7 vide qd no. de concef. p̄bē. post electionē in. iij. gl. 7 ff. qd cuiusqz vniuer. no. l. plane. 7 sic cū essent pares p̄ualet snia absolutoria. ff. de re iudi. iter pares. **C** Tertio satisfact qz nō videt inde astrictus ad cō siliū sequēdū vt in glo. 7 sic ponet p̄siliūz pro deliberatio ne. ff. de exerci. l. j. in p̄n. 7 hāc itē p̄tationē suadet iuramen tū iudicis in autē. iusturā. qd p̄sta. §. 7 equus ero. ibi fm qd mihi visum 7 c. 7 de iudi. circa p̄n. v. illi aut. 7. ff. de arbi. Itē si vnus. §. Idē p̄po. Idē cū voluit assessores assistē iudici bus vt per eos q̄ sunt iuris explicent. C. de assel. l. j. ff. de of. assel. cōsiliarijs in autē. de iudi. in p̄n. non tamē voluit iudi ces teneri ad ipoz cōsiliū seruādū qd patet ex forma fa cramēti predicti. 7 alioz etiam p̄siliū requiri vult. C. de sen. ex peri. re. l. ij. qd tamē est necesse seruari. si nō videt sibi iu stum fuisse. simile de rescripto p̄ncipis in autē. de iudi. §. om nes. 7 in medio litis. §. si vō. 7 qd nō sit necesse cōsiliū sequi videt expressum. C. de sen. 7 inter. nemo in p̄n. ibi cōsultatio nes 7 c. s. de arbi. cum olim de elec. cum in veteri. 7 pot eē rō habendi consilij que no. in p̄e. dec. cum olim in glo. ij. 7 fa cit eo. ti. dilecti. ibi consilio roboratur. naz qd a plurib⁹ que rit 7 c. x. di. de quib⁹. s. de offi. deleg. prudētiā. ff. de arbi. l. fi. in tres. 7 optie qd scripsi de consue. ad n̄am sup. j. glo. **C** Soluebat Nicholaus qd ex forma statuti tenebat habē cōsiliū 7 si nō hēret nō valēt snia: sed ex quo habuit satisfactum sit statuto: 7 si fuerit inique prononciatum locum ha beant communia remedia. s. appellatio 7 qd iudex teneat q fecit litē suā 7 silia allat. ff. de iudi. cū quē temē. §. i. in aut. de

iudi. §. fina. in medio litis. §. j. ibi si vero aliqua dubitatio cum adiunctione pre. l. nemo. C. de senten. et inter. et per predic. decre. cum olim. et cum in veteri.

Est aduertendum quod quicquid statuta hoc habent quod iudex teneatur sequi in pronunciando consilium sapientum quos affumpserit non de numero suspectorum et tunc non procederet solutio Nicholai. sed locum haberet argumeta pme partis.

Remanet ergo motus vnus antiquus dubium an sit officia in hac materia vel si habeat propositiones cum et de. san. cum consilio vel de consilio sint diuersa in effectu. exempli gratia habet primus de elec. ne pro defectu. Secundum de hereti. vt commissi. v. p. uadi. Tercium dixit in decre. pe. de consti. et Compo. ibi recitat et dicitur. et Archi. s. eo. li. ne se. va. c. vni. quod est differentia: quod primo casu sufficit requirere nec est necesse sequi. super quo etiam vide quod non de elec. ne pro defectu in glo. pe. Secundo vero casu necesse sit sequi ad primus de arbi. cum olim. s. de regula. l. 3. ff. man. idem quod §. si quis ea. vbi si madauit geri negocia mea per procuratores consilio sempromij et sunt male gesta. et ipsi tenentur et non sempromij qui non fuit adhibitus nisi vt consulat et admoneat vide quod de hac. l. statim subdas et sic iudex assessoris et peritorum consilium requirit quod tamen sequi non tenet quod suo non assessoris periculo iudicat. C. de pena iudi. qui male iudi. l. ij. **A**d secundum inducit quod plus videtur artatus mandataris per prepositionem de quasi consultorio industria sit electa. s. de offi. dele. c. vlt. quod de tali virtute prepositio nil probat dat sile sicut aliud est esse in bonis quam esse ex bonis in sti. vi bo. rap. §. sane. facit de pe. di. iij. si ex bono. subdebat se putare consilium sequendum cum pponet negatua puta hoc non facias sine consilio epi. s. de offi. dele. venerabili. sic etiam posset intelligi. ff. de suspec. tu. impuberis in pn. vbi adole. sceti pmittitur durate cura accusare curatorem dummodo ex consilio necessarium id faciat quasi non pmittit nisi illud consilium accedat. vel illud exinde sonat quod de. bñ facit de elec. cum in iure ibi: ex se vel alijs de gremio ecclesie. nam ita dicere poterat de se vel alijs et sic etiam faciat pro scdo dicto vt procedit id ex illa dictioe dummodo cui pcor. s. de vsupal. ex tuarum in fine cum cocoz. quas ibi posui vt pdixi. allegata non probat quod de prepositione de. videt tñ ibi pbari de eta. et quali. ad aures in fi. vbi consilium cum prepositione de artat. **S**ed dic quod absque illis vbi ille i edictis erat artat ita quod illa verba non artat sed artat declarat. Est et sciendum quod quada legisse quod pdixi de prepositione de. pbat per pre. l. idem quod §. si quis ea. vbi tñ neutra prepositio ponit nec etiam ibi ponitur verbum consilij: sed dicitur ita demum rata haberi madauit si interuentu sempromij gesta essent per quod vides etiam pditione aliter verba fuisse plata. idem dico de. l. j. §. si plures. ff. de exerci. que et non facit quod nec de prepositionibus illis nec de consilio ibi fit mentio sed dicitur quod sic duos posuit nec aliter sine altero gereret quod cum vno ptraxit sibi imputauit cui cocoz. de testa. c. ij. in fi. s. eo. li. fateor quod in. l. ticium et meum. ff. de admi. tu. in pn. ponit verbum cum consilio. Item siue aliq prepositione ponit. e. ti. quada decedens. §. j. ibi p tutela filiorum consilio matris gerendam madauit non minus officium tutorum integrum erit: dicunt legisse illud ideo quod mater iure veteri non erat nec esse poterat particeps tutelarior officij. ff. de testa. tu. iure nostro. **S**atis videtur mirandum quod de his prepositionibus quoniam adijciunt consilio disputamus sed non si adijciant consensui voluntati auctoritati vel alteri actui. non curamus enim an dicat cum consensu vel de consensu prima habes de officio. c. ij. de iudi. cam. de bis quod si. a prela. cum apostolica. et c. se. de iurepa. nobis de ec. edi. ad audiendum. j. cum auctoritate habes. s. eo. li. de iudi. c. si. secundam. s. de consensu. de ele. in causis. v. q. v. et c. per inquisitionem. et c. sacrosancta de offi. delega. super questionum post pn. de iureiura. sicut. iij. de insti. cum venissent de his que si. a prela. ea noscitur. alibi dicitur de voluntate de elec. quod sicut in fi. et vide quod scripti ob preben. pro illorum super verbo magistrum. vide etiam circa hoc quod non in spe. de arbi. §. si. vers. sed quod si dicatur. et quod scripti de of. delega. si pro debilitate in glo. putat Inno. v. redeundo. Item aduertendum quod papa quandoque dicitur ha-

bita deliberatioe cum fratribus. s. eo. li. de imu. ec. c. j. Sed cum requirit fratrum consilium dicitur de fratribus nostrorum consilio per ob elec. licet de vitada. et c. dudum. ij. et c. in genesi de of. le. l. 3. ob dif. exposuit de fide instrum. cum Joanes. et li. eo. de elec. funda meta. §. vt ergo. de regla. non solum de hereti. sup eo. et c. cum f3 de scisma. c. j. ver. videlicet et ppe sine de puif. ne aliqui. et c. vt apostolice de penis. c. vlt. in pn. ad idem de elec. ne romana. §. qz ergo de iureiura. roman. §. qz igit de re iudic. pastoralis in fi. de sepul. dudum. ver. nos aut de immu. ec. c. j. de sen. ex. c. j. cum ergo in dec. j. de renunc. li. eo. dicit ob fratrum nostrorum consilio et assensu. et idem in dec. gloriosus in fi. de reliqui. et ve. sanc. patet quod dicitur de consilio non denotat consensum assillud superflue fuisset additum cui bñ concor. s. c. li. de pac. c. vlt. et de ele. egro. c. vni. §. j. de cibus romana. §. quod si. eo. li. ad idem pre. dec. vna ne se. vac. §. j. vbi dicit consilio vel assensu. Item interdum papa dicit solum de consensu. s. de psue. cum inter. per quod per ista diuersa. C. de codi. si idem de deci. ad audiendum. ad predicta facit de sta. mo. c. ij. in fi. coniuncta dec. si religiosus. ij. rñ. s. eo. li. de elec. per que per quod illud de consilio positum in fine predictae dec. secum de non artabit nisi ad requisitionem. **I**tem circa prepositionem de primo sciendum quod quandoque auget. ff. de po. l. j. in pn. Item interdum ponitur pro a. ff. de fur. si is qui. ij. in fi. ibi si stipulatus de te. i. a. te. et eo. titu. l. fullo. ij. ibi. fullosi actione locat de domino liberatus est. i. a. dno. Quandoque ponitur de. i. pro. in aut. col. ix. vt nulli iudicij. §. necessarium. ibi nulla mulier de qualibet includatur de. i. pro. dicit etiam gramatici quod hec prepositio de: signat manz vt hec vestis est de lana linoque preta de elec. cum cam. quandoque originem duxit de rescrip. eam te. ad idem de spon. c. j. quandoque originem pmotionis unde diaconi de se eligunt archidiaconum xciij. di. legimus. quandoque locum sermo Belie igne de celo deposuit de conse. di. ij. reuera. circa fine. ad idem per totum caplm. **D**e prepositione cum etiam sciendum quod quandoque ponitur pro quando quandoque pro quod vtrumque per de commo. c. vni. ad primus. ff. de po. l. publi. in pn. ibi cum venero. et c. eo. si quis. vbi gl. ad fm. ff. qui satisda. cog. l. si ab arbitro in pn. in ius vo. vt cant. l. pe. quandoque sonat iu pro ff. de dolo rem quadam. quandoque ponitur pro quibus. C. de epi. et cle. cum clericus in pne. quandoque pro in. ff. de condi. indebi. l. idebiti in fi. sic potest ponit. ff. de po. l. j. §. que deo sitis. ibi equus cum capistro et de mor. infe. l. negat. ibi cum grauida. i. in grauida. quandoque etiam ponit pro et satis dixi de cele. mis. cum marthe. ver. alij vo. vbi inuenies dictum Jaco. qui dixit quod prepositio cum sapit vim copulatiue vt ponatur pro et quoties ponitur inter illas res quarum vna non est accessio alterius vt insit. de legatis. §. quis ancillas. als coniungit si vna ad alteram accedit vt ibi. et ff. de pecu. leg. in quatuor primis legibus et potest reddi ro quia prepositio cum designat veritatem rerum et coniunctionem personarum sed copula et licet copulet ostendit tamen diuersitatem personarum et rerum et singula vt principalia comprehendit. ff. de vsufruc. l. si ticio. patent exempla de elect. quia diligentia. et c. cum in cunctis in principio. et post pn. c. §. inferiora. et propter talem varietatem habent quandoque vim disiuncte de hoc de rescrip. c. ij.

Nullus pluribus ex. obfen sionibus

quid de actionibus et an plures civiliter proponi possunt et tractatum cumulationis que tunc est quando primo iudicio pendente eadem res petitur ex alia causa vel petitur alia res ex eadem causa plenissime prosequitur hic **D**y. solas autem regulas aliquid quantum declaratas hic describam et ad alia remittam cum in principio huius t. dixi. ad scripta **D**y. decidenda non interdam. dicit autem quod regula cumulationis permittende sic tradi debet copulatiue vbi sunt plures actiones non contrarie et que electione non tolluntur et in prima quarum absolutoria non parit exceptionem rei iudicate. in scda ibi admittit

accumulatio

accumulatio cum de tractat de accumulatioe ipedienda tradit
regula disunctive et hoc modo ubi plures sunt pte actio-
nes vel que electione tolluntur vel in quaru pma absoluto-
ria lata parit exceptione rei iudicate in scda ibi repellit cu-
mulatio declarat pma p illud gnale no dz expectari casus
cuius nil opatur euetus ff de fideiuf. l. pen. ad vel. l. aliqn.
Sed certu est q mutata psona vel re vl ca petedi absolutio
prie petitiouis no parit exceptione rei iudicate vt no. s. de ex-
cep. c. pe. vbi vide in fi. vlt. gl. ergo ipedi no dz scda pedete
pna. **S**ecdo sic expi i spe dubia no dz ee melioris pditio-
nis q is qui ee in spe certa allegat. ff. de copen. l. vlt. de acqui-
ren. h. e. u. qui duobus de le. iij. l. j. in pn sed absolutus in pri-
ma est in spe certa. no absolutus est in dubia: sed si dicerem
cotrariu pme regule qua pmissio. melioris pditiois eet no
absolutus q absolutus. qd ee no dz vt pmissi maxie qz non
solet actor licet prestado sua coditione facere deteriorē. ff. e.
ti. no solet qua vide infra sub hac lra. et ff. de nouati. l. alia er-
go et c. **I**tem equipando litis pcedentia pncipalis et cau-
se appellatiois facit de testi. c. testibus cu in ca appella-
tionis interiecte a diffinitiva liceat plures causas ostēde vl
cumulare ex quibus probet iustitia appellationis. ff. de ap-
pel. scio. et satis no. de ap. cu cam in vlt. glo. sic ergo licebat
et in ca pncipali plures causas cumulare ex quibus oib vel
ipsarum aliq appeat locu hfe codēnatoez. hoc tñ itelligas
vt dicit. s. co. li. de re iudi. abbate sane. adbus eadem posse
probari p. s. si minus isti. de act. textu itelligedo put iacet et
de do. ex. apud celsum. s. ite querit. ite per. l. vlt. C. de app. et
per. l. si an. ff. de excep. et p. l. j. s. qui aur. ff. quoz leg. **A**d
secudam regulā pbadam adducit certu ee q vbi sūt actio-
nes pte posita vna intelligat altera remota. C. de furt. l. j. si
seruus exte. l. j. C. de codi. l. h. ite si electioe tollunt vna ele-
cta tollit altera. s. eo. li. de elec. vt quis duas vbi de b et o po-
stu. c. vni. **T**ertio costat q qñ sunt due in quaz pma la-
ta sicut parit exceptione rei iudicate. in scda repellitur cumu-
latio ff. de excep. l. fundu. et l. fundi. ex quib p5 pdictas du-
as regulas quaz altera permittit cumulationez altera ve-
tat veras ee. **D**emū solutio multis ptrarijs materia spe-
cialius distinguēdo psequitur et hoc omitto. **P**ria gl.
dicit dñ sumpta et ponit exempla. **S**ecdo exponit regulas et
de excep. iob ptrarijs et. x. casus excipit. **T**ertio interserit
de electioibus et actioibus et remittit. **Q**uarto obijcit ad id
qd dixit de ptrarijs et ponit quatuor solones et quilibet impu-
gnat. demū soluit distinguēdo subdēs alia solutione quam
no approbat. quinto no. remittit et cocor. allegat. **I**n pri-
ma glo. ibi nemo ex bis segtur q negat se debē pbibet alia
defensione vti nisi lex impediatur qd et c. et ibi nemo segtur pbi-
betur plurib exceptionibus vti quauis diuerse sint et ibi de
compē. l. vlt. negas debitū p testes puctus no compēfat. et
ibi. s. studiū. ponit casus aut. ptra q propria. et ibi. s. illd ne-
gans re fuisse in bonis debitoris puctus de medacio pos-
fessionē perdit nec alr aliquo ipsius iure vti poterit et ibi cu
res. frustra donatarius ab herede donatoris rem emit. cum
rei proprie emptio no pssistat. et ibi. l. j. vide in pre. c. si qd du-
as in vlti. glo. et ibi sed nec ipuberis substitutus directe filio
impuberi eo mortuo contra matrem impuberis agentez de
inoffioso dicit illud testamētum fuisse paternum cotra fra-
trem testatoris dicit illud fuisse filij. **I**n prima glo. ibi se
soluisse de hoc vide in Spe. de excep. s. viso. vers. sed qd si
debitor. et ibi in ver. se. tractat de creditoze q negat se nume-
raste et pignus recepisse cum ab eo pignus repetit. et ibi. s. il-
lud. dicunt communiter doctores q in bis omnibus est rō
spalitatia vt puniatur mendacium. sed fm id in omnib ex-
ceptionibus cotrarijs erit reperiri mendacium. quare distin-
guit Dyn. aut exceptiones que vident contrarie pponunt
conditionat qd licet vt. fm glos. aut simplr. et tunc aut est
possibile prima assertioem rei cocurrere cum secunda. i. qd
in vtraqz continet simul potest verum esse et simul et diuer-
sis temporibus proponi possunt vt hic et in concor. aut non
est possibile pma cocurrere cu secunda. i. vtraqz veram esse si-
mul: tunc no audiet vt in ptrarijs. et ibi. s. eligere. nec valet

si dicas idem debere dici in exceptionibus in quibus reus est
actor. ff. de excep. l. j. qd in actionibus. et est rō qz rei fauora-
biliores. ratio rōnis quia in potestate actorum est agere s3
conueniri no est in potestate reorum. ff. de do. ex. l. pure. s. si
na. By. et ibi sic intelligunt decre. vide quod ibi dixi super
fi. antepenulti. glo.

Ic formatur breuis qd quaz
olim disputau
de accusato vel inquisito de homicidio q ne
gavit se homicidium comisisse quo ptra eum
probato dicit se id fecisse ad sui defensionem

querbam an debeat audiri. **A**d affirmatiua. vj. allegan-
tur et dicit esse casus. in ptrarium alia. vj. **T**ertio dat solutio-
distingues. **Q**uod audiri debeat videtur ex eo qz rei fauo-
rabiliores sunt qz actores et promptiores esse debent in ab-
soluendo qz in condemnando. s. de probat. ex litteris. ff. de
actio. et ob. l. arrianus hoc. e. ti. cum sunt partiu. ite pene sūt
mollende potius qz laxande eo. ti. in penis. et ibi cocor.
Secdo qz pbationum facultas no est angustanda de te-
sti. co. c. si. s. co. li. de hereti. in fidei. et C. de hereti. l. qñ. qd h
fieret si innocentia pbari no posset ptra illud de simo. licz. et
c. per tuas. **T**ertio videt esse casus. ff. de noxa. electio. s.
ncqz heredi. vbi dicit qz ne heredi nec in heredem danda e
actio. in eo qd defunctus mentitus est vbi etiam dicit qz qui
negavit seruum in sua potestate esse poterit postea illud fa-
teri si lis contestata non est etiam post litem si minor esset.
Quarto costat qz reo regulr l3 vti contrarijs vt h in gl.
ite regulr erroneam pfectione reuocare l3 negocio nondum
finito. s. de confes. c. vlt. C. de iur. et fac. igno. l. error. s. eo. li.
de resti. in iteg. c. ij. hic aut no est finitū negociuz ergo reuo-
care vel cotrarium dicere l3. **Q**uinto qui negavit de se
vel alijs veritatem coram inqstozibus heresis negationem
illa reuocare potest. s. e. li. de hereticis. accusatus. s. l3. **I**te
accusatus qui negavit postea audif confitendo de eo q cog-
no. con. veniens. ij. ergo et c. **S**exto cum talis proposti-
tio expresse non sit iure prohibita ergo intelligitur permissa
xxvij. q. j. iam nunc post pn. xxx. q. iij. c. si. et q. iij. c. vlt. C. de
coll. illam. et dato qz iste esset periurus nullo tñ iure probi-
betur se defendere immo defendit et ecclesiam suam de ex-
cep. dilecti. pelligēda est etiam hec pars qz humanior: saltez
vbi no est ius expresse de trāsa. c. si. facit. C. q bon. ce. pos.
l. si. **A**ltimo pro hac parte videt casus. s. de solu. c. vl. ff.
de proba. cu de indebito in pn. **I**n cotrarium inducēba-
tur tūc. x. argumēta de. x. casibus quibus etiam reus audif
allegans cotrarium quos non psequoz qu notati sunt h
post pn. glo. et ff. eo. nemo ex bis. **S**ecudo ad hac partē
faciunt oia q pbibēt audiri allegatē pna de ap. sollicitu-
dinē in fi. vbi videas in vlt. glo. C. de fur. l. j. ff. quando app-
fit. l. ij. cum similibus. et qd quisqz sua voce et c. s. de proba.
per tuas. C. de non nume. pec. l. generaliter. **T**ertio pu-
blica vtilitas suadet puniri maleficia. s. de sentē. excommu.
vt fame cum concor. ibi in quartam glo. et statim punienda
sunt cum reis negantibus claruerint. xxiiij. q. iij. ecce. de pe-
ni. di. j. adam ergo et c. **Q**uarto multuz facit ad hac ptē
de accu. cum dilecti. vbi p5 q excusationes inquisiti que cō-
fessionem eius perimant admitti non debēt eadē rōne non
admittentur excusationes que perimant negationem qua-
lis est ista de qua queritur. l3 autē arguere de confessioe ad
negationē cum quo ad cōtestationem litis et sniam validam
dam harum sit idem effectus. de hoc de elec. dudum. vers.
l3 de litis contesta. c. vni. **Q**uinto responsiones iste que
in delictis excusandis cotrarietate inferūt no solum no reci-
piuntur sed etiam illas faciētes puniunt de tēpo. or. dilect^o
facit vt ec. bñfi. c. vni. de penis super bis. **S**exto cotra-
rietas non recipitur in teste nisi quod dixit per errore in cō-
tinenti correxit de testi. co. preterea. sed iste in continenti no
correxit: sed probationez criminis expectauit vt ponitur in
tbema in quo no modicu interest aduersarij vt iudicio inqui-
rentis. s. de dolo finē. de pcura. auditis.

Solutio ut tunc dixi inueni doctores varios. i. pro et contra tenentes et pro utrisque facit equas. **Mibi** videtur quod si accusatio vel inquisitio fuit formata de illo qui aggressus fuit tunc et occidit. et ipse negavit quod potuit. ix. di. si ad sacras. ff. de re. du. si is qui duceta. §. vtrum. et no. §. eo. li. de p[re]fessio. c. ij. in glo. pura. licite post ea dicere poterit se ad sui defensionem occidisse cum cesset contrarietas. s[ed] sibi caueat quod ante publicationem testium hoc p[ro]bet si intendit id p[ro]bare p[er] testes. et hoc dico si articuli sibi traditi vel publicati fuerunt de homicidio facto per insultum vel aggressuram. nam post publicationem super directe contrario que est istud non audiret quicquid tunc allegaret. patet hodie in cle. de testi. c. testibus. sed si capitula ignorasset sine culpa sua tunc secus ut scripsi post Inno. de testi. ex tenore. vbi v[er]o simpl[iter] negavit homicidium aut fecit hoc lite contestando vel respondendo accusatiui vel inquisitioni aut id dixit excipiendo. p[ri]mo casu non v[er]o audiendus postea quod ad sui defensionem occiderit p[er] iura sc[ri]pta allegata et p[er] decre. vlti. §. eo. li. de iure iur[is]. no[n] ob. §. neq[ue] heredi. sed facit p[ro] ga loquitur de negate ante lite contestata. quod euadit pena[m] confitendo quod alia tenere in solidum ut eo. ti. l. quoties. §. p[ro]z. quam allegat glo. et l. si seruus depositus in fi. in hoc ergo quod post lite contestata non euadat facit p[ro]. **In** dec. is q. et in l. cu[m] de debito puni[n]t negans et prouidet actori ex falsa negatione grauato. s[ed] in casu isto si admittat quod negavit nulla ipsius rei puni[n]tio et nulla actoris p[ro]uisio. **It**em ibi si negas solus sibi facta statim illa p[ro]bata cogere reddere certum est quod postea de bitu[m] petere possit. expediri[us] ergo est negotium tali copeditio expediri. §. eo. li. de re iudi. abbate ad fi. in dec. vlt. de p[re]fessio tractat de reuocanda p[re]fessione p[ro]p[ter] p[ro]babilem errorem facti h[oc] de reuocanda negatione in qua non cadit error p[ro]babilis de rescrip. ab exc[er]cato. quod dicitur quod negante p[ro]fiteri posse fateor quod illud est p[ro]tra se et p[ro] aduersario vel iudice facit de elec. dudum. ij. ad fi. quod dicitur sexto p[ro]iuru[m] se defendere posse fateor. sed non repellit eo capite vel ex crimine. sed p[ro]p[ter] p[ro]rietate[m] ut dixi. alioz contrarior[um] solo p[ro]p[ter] allegata sc[ri]pta. **S**ecundo v[er]o casu. i. cu[m] id negavit excipiendo pura quod foris declinando negabat se in iudicis territorio occidisse quod fieri potest super quo iudice quod scripsi post Inno. de rescrip. sup[er] lras in vlt. glo. versi. querit Inno. et §. eo. li. de fo. cope. romana. §. p[ro]bentes in glo. si ergo. et de hoc in spec. de cope. iudi. adi. §. i. ver. sed pone aliquid tunc dico quod h[oc] ad fundanda[m] iurisdictionem sit p[ro]batu[m] eu[m] occidisse ibi audiret in p[ri]ncipali excipiens quod ad sui defensionem id fecit p[ro] hanc regulam exceptionem. c. ti. et p[ro]tobi. quod no[n] et sic concordat quod dicebat. iij. et sustinemus hanc humaniore[m] viam ut dicebatur sexto suffragante iure quod permittit excipere. tem v[er]o contrarijs.

Regule s[er]u[er]e huius littere. A. sunt he.

Non vult h[er]es esse quod ad alium transferre voluerit hereditatem.
Non videtur cepisse quod exceptio remouet a petitione.
Non v[er]o cui quod plus est h[oc] minus est non licere.
Et ex p[ro]prio nec ex soleni iure p[ro]uatoz p[ro]u[er]sio quod est immutanda est quod oblonu[m] cause p[ro]u[er]sio possint mutari et ipso iure et per pacti p[ro]u[er]sio exceptionem: quod actionu[m] modus vel a lege vel a p[re]tore introductus p[ro]uatoz p[ro]u[er]sioibus non infirmat nisi tunc cu[m] inchoaret pactio inter eos conuenit.
Et p[ro]p[ri]as non p[ro]cubitus sed consensus facit.
Nullu[m] t[ame]n n[atu]rale quod eo genere quod quod dissoluitur quo col ligatum est: ideo verboru[m] obligatio verbis tollit nudi consensus obligatio p[ro]trario p[ro]sensu dissoluitur.
Emo qui p[ro]demnare non potest absolvere potest.
Non v[er]o actor licet quod reo non p[ro]mittit. **In** re obscura melius est fauere repetitioni quam adu[er]sio lucro.
Emo ex his quod negat se debere p[ro]hibet et alia defensionem v[er]o nisi lex impediatur. **Quoties** concurrunt plures actiones eiusdem rei nomine vna v[er]o experiri.
Et pignus neq[ue] depositu[m] neq[ue] p[ro]cariu[m] neq[ue] emptio neq[ue] locatio rei sue consistere potest. **P[ro]uatoz** conuentio iuri publico non derogat.

Non videtur quis id capere quod ei necesse est alteri restituere.
Non defendere videtur non t[ame]n qui latitat: sed et is qui negat p[ro] se defendere aut non vult suscipere actiones.
Emo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet.
Nullus videtur dolo facere qui suo iure vtitur.
Emo potest gladij potestates sibi datam vel cuiusque alterius coertionis ad alium transferre.
Non v[er]o alteri per alterum iniqua conditio inferri.
Emo potest mutare consiliu[m] suu[m] in alterius iniuriam.
Non videtur rem amittere cuius p[ro]p[ri]a non fuit.
Non solet deterior fieri conditio eor[um] qui litem contestati sunt quod si non essent sed plerumque melior.
Emo enim in p[ro]sequendo deterior eam: sed meliorem facit denique post lite[m] p[ro]statam h[er]edi quoque prospicit et heres tenetur ex omnibus causis.
Nulla intelligitur mora fieri vbi nulla petitio est.
Non solent que superabundant vitare scripturas.
Emo dubitat soluendo videri eum qui defenditur.
Non potest videri improbus qui ignorat quantum solvere debeat.
Emo de domo sua extrahi debet.
Nullu[m] crimine patitur is qui non p[ro]hibet cu[m] p[ro]hibere non possit.
Nullu[m] interest ipso iure quis actionem non habeat an p[ro] exceptionem infirmetur.
Nullu[m] p[ro]sensu t[ame]n p[ro]trarium est quod ex bona fide iudicia sustinet quod vis atque met[us] quod coprobare p[ro] bonos mores est.
Non capitur qui ius publicum sequitur.
Non videntur qui errant consentire.
Non v[er]o ex pluribus causis deberi nobis idem potest ita ex pluribus causis idem possit esse nostrum.
Non videntur data que eo tempore quo dantur accipiendi non sunt. **Qui** iussu iudicis aliquid facit non videtur dolo malo facere quod parere necesse habet.
Emo id obligat quod recepturus est ab alio quod p[ro]fiterat.
Non est singulis p[ro]cedendum quod p[ro] magistratum publice fieri possit ne occasione sit maioris tumultus faciendi. **In** finita estimatio est libertatis et necessitudinis.
Nullu[m] peti potest ante id tempus quo per reru[m] nam p[ro]solui possit et cum soluendi tempus obligationi additur nisi eo p[ro]terito peti non potest.
Et ratius p[ro]sultus an quod beneficium dare se quasi viuenti cesar rescripserat iam defuncto dedisse estimare. **Respo**dit non videri sibi p[ro]ncipem quod ei que viuere estimabat concessisset defuncto concessisse que t[ame]n modum esse beneficij sui vellet ipsius estimationem esse.
Et interdico neq[ue] in ceteris causis pupillo nocere op[er]e. dolum tutoris siue soluendo est siue non est.
Non potest dolo carere qui imperio magistratus non obtemperat.
Non alienat qui duntaxat omittit petitionem.
Emo plus comodi heredi suo reliquit quam ipse habuit
Emo alieno nomine lege agere potest. **Tempor**alis p[ro]mutatio ius p[ro]uincie non innouat.
Emo p[ro]do est qui precium numerauit. **Locuple**tior qui libertum acquisiuit non est factus. **Cuz** de lucro duorum querit melior est causa possidentis.
Nullu[m] dolo creditor facit qui suum recipit. **Cuz** p[ro]ncipalis causa non consistit nec ea quidem que sequuntur lo cum habent.
In qua[m] actiones p[re]sertim penales de eadem re concurrentes alia aliam consumit.
Non fraudant creditores cum quid non acquirunt a debitore: sed cum quid de bonis diminuitur.
Emo ex suo delicto meliorem suam p[ro]ditionem facere potest.
Non omne quod honestu[m] est. **In** stipulationibus id tempus spectatur quo contrahimus.
Emo videtur fraudare eos qui sciunt et consentiunt.
Emo danti facit nisi qui id fecit quod facere ius non habet.
Non potest videri desisse habere qui nunquam habuit.

• dia

Bia restringi

rv. Joa. mo.
ponit exem-

plum per id quod post eum de dictione beneficii dixi. s. eo. li. de sen. exc. si civitas in fi. j. rñ. Item per l. ff. de le. j. q. filiab. s. j. By. ponit per dec. statutū. s. e. li. de elec.

Item pactum liberatorum de non petendo ipso iure tollit nāle. ff. de solu. Stichū. s. naturalis. sed pactum de petendo qd est obligatoriu nō tollit illā ipso iure. ff. de pac. si vnus. s. pactus ne peteret. et hoc inducit rō huius regule. **Pria** glo. ponit exempla et sequit illa. Scdo adducit regulam ad solone vnus pñ. Tertio ad qonem. **In. j. gl. ibi** cuz qdā. illa forma recipit in istituendo q nō recipit in expēdādo vt i fūdo hēs esto i fūdo ex hēs esto. et ibi. et si pñ in fi. ibi dī macedonianū statutu i penā creditoz. **In. j. gl. ibi** cū qdaz s. ff. de bis q no. infra. l. ij. s. exercitium. vbi odii āplia tur. Solu. aut ex vtraqz pte fauoris et odij versaf ius publicū cum aut ex vtraqz puatu. aut ex altera publicuz. ex altera p natū. pmo et scdo cāu locū hz regula. in tertio pferit ius publicū siue verset ex pte odij siue ex pte fauoris vt in pñio. sed By. solebat dicere illud spāle fauore rei publice et ne milites militiam deserāt. rō By. est qz fauor publicus pferitur vtilitatibz singuloz. C. de pmi. l. vtilitas publica. et in autē. de resti. et ea que pa. s. qz ob rem. col. iij. Sed ad solone opponit. in maleficijs puniēdis vsaf fauor publicus d sen. ex. vt fame cū pcor. et tñ dīcto pēas bēigne interpretatōe molli mur vt i regula i penā cū pcor. Rñdet By. q fauor publicus vult puniri maleficiū qd pstat esse cōmissum: sed in dubio vel cū incerta est criminis qualitas locus est regule cōtrario vt ibi dixi. potius enī clemētie qz seueritati iudicatōes pronos eē oz. ff. de pe. respiciēdūz circa pñcipiū. id idē. xvj. q. vij. alligant. et p eādē modū soluit lex bec enī. s. j. ff. de suspēct. tur. nā lz fauor publicus suadeat remoueri tutores qsi suspecti sunt eo. ti. l. j. s. pñs. vbi tñ de remotōis nō facte cā dubitamus recipimus minorē et lz non ledit ius publicū.

Ec regula facit ad

qonem
quā di-

spuit sic ppositā. mutinēsis cano. scienter eligit in suū epm quēdam mutilatū vñ bigamū vñ excoīcatū. Querit an ex eo penas pñcipij laterāñ. puatiōis. s. et suspēsiōis incurrat. **Ad** affirmatiuā iducā. vij. rōnes et duas glo. Scdo in pñiū alias. vj. Tertio duo pma mēbra soluam dicēs qui pcoīdant. In tertio distinguā et pñis rñ. debo. **Prio** igit assumā affirmatiuā cuius fauorabilioz est pbat o de pba. ad nām. et q penas incurrat sic pbo. bigamus pñibet ab aplo. j. ad Timoth. iij. et ad Tituz. pmo pñibet a can. xvj. di. per totum. de biga. p totuz. et a lege in autē. de sanc. epi. in pñ. col. ix. mutilatus et corpore vitiatuz pñibet. l. veteris testamēti. Leuit. xxj. et canon. lv. dis. per totū de corpore viti. p totū. et pte. l. p approbationē sed illegitimus et minor. xxj. pñibetur lege positiuā tñ. si ergo infringēs legē positiuā incurrit illas penas fortius incurere vñ veniens p legē diuinā et positiuā fac qd notari post **Hosti.** de pñan. et affi. q sup bis. durū enī est oēm legē infringere. qui si. sint leg. p venerabilē in fi. Scdo pena puatiōis debet etiā ex minori delicto vt p. s. eo. li. de elec. c. ij. eo. ti. quisqz ex negligētia. e. ti. ne pro defectu. sed in maioribz delictis maiores pene debent. xxiiij. q. j. non afferamus de sta. re. ea que cum suis pcoīdan. Itē fortius puniri dōz dolus q negligētia de elec. nihil. de rescrip. sup lris. de cri. fal. ad falsariozū in fi. arg. aut a minori in delictis que ad eūdem finez tendunt videt. pñabile et necessarium vt in. l. si qd nō dicam canoñ. de pe. di. j. Et si fateri noles q in casibus qonis eēt maius delictuz saltē fatearis q est equale. ex idēitate ergo rōnis eiusdē que subest in casibus qonis sicut in casibus in concilio expressis dices in bis idē iuris qd in illis maxie cuz simul et ab eodē manauerit pñibitio bigami criminosi et illegitimi. qd ergo de vno dictum est et c. de pñi. translato. ad lz de transla. inter. de confir. vti. vñ inuti. cū dilecta. ff. ad. l. aq.

illud cum pcor. **Tertio** pbatur etiaz sic. certū est q iterpretatio pñcipis necessaria est. iterpretatio vō magis pñabilis de hoc latis. xj. q. j. s. ex bis. de postul. c. j. C. de legi. l. j. sed lz pñcipium cum in cunctis. certas dignitates expmat iura postea gnāliter de omni dignitate loquunt qd p. de elec. scriptum ad fi. e. ti. ppetuo. et c. quāqz. et c. si cōpromissarius si eo. magis vō interpretatio p. maxie ex glo. vlti. dec. cu mana de elec. ex no. p Inno. et Hosti. de postula. gratū. vbi dant regulā q quoties electio est nulla ex vitio pñone scienter electe puati sūt eligētes. **Quarto** nō vñ qd dubia cū etiam patronus ad regimē capelle pñibitū p sacras regulas eligēs sit puatus. fortius ergo canonicus iste p sacras regulas eligēs epm. pñm. pbat in autē. de san. epi. s. si qz ora torium. de hoc no. de offi. or. cū vos. **Quinto** si pene debent eligēti idignū. s. patiētē defectū scie. ergo et patiētē defectū pñone cū h duo equipenē de elec. si forte. et c. ab eo. li. eo. de ver. sig. pñonez. facit ad hoc. lv. di. pñcis. nā pñcipiū pñit eligētē illū q nō est vita cōmēdabilis. sed incōmēdabilis vita dñ bigamus et mutilatus qd pbat ille canon. ergo locus est pene. **Sexto** facit pro hac pte decr. j. bone. ibi enim ex casus dec. cū in cūctis vñ qd ex delicto puatus pore state eligēdi. multū facit dec. dudū. j. eo. ti. nā certum est q de defectu ordinū nō facit pñcipium me. tionē et tñ talem eligens puatus est pñate eligēdi et transit ad pauciores vt ibi. probat ergo in alijs defectibus nō expñsis maxie cū illud sit minus et facilius possit tolli de isti. c. ij. de pñeb. si pro pauperibus li. eo. **Septio** multū et facit dec. si post qz d ele. s. fi. li. eo. vbi per modū declarationis dñ pñone penalē. s. eo. ti. cupiētes locū habere in casibus in pñone non expñsis vbi subest eadē rō. **Facit** et qd no. de cleri. ex. m. si celebrat de eo qui sciēter eligit excoīcatū minori. et qd no. **Am.** de illo q elegit furiosum de spon. dilectus. vt ibi scripsi post pñm. ex qbus pcludit hūc canonicū penas pñcipij incurrisse. **In** pñariū inducit q cū certi casus et certe pñone in cōcilio expmanē qtuoz. s. pp quas scienter electas locus est pñis illis. in alijs casibus nō expñsis cessabunt pene cū nō excedat casus expñsis nec in illis que ipso iure insignant sit arguēdum ad sisia de pe. di. j. s. pene. ff. de pe. l. pe. et de elec. statutum. et de sen. ex. is qui in ecclesia eo. ti. sunt de hoc regule vtroqz iure tradite eo. ti. in penā. ff. eo. ti. factū cuiqz. s. h. h dicit multū corroborat dec. s. cōpromissarius de elec. li. eo. s. restringit. per quod p. q nō solū in penalibus sit stricta interpretatio vt. s. pene locū nō habeat in casibus nō expñsis sed etiā ne tā late sumant sicut hñe possz significatio verborum cū enī pñcipiū dicat delinquētem suspēsus a bñficijs simpliciter. s. ille determinat illd intelligēdū de bñficijs ipsius ecclesie. **Scdo** pro hac parte satis faciunt dec. sup eo. d biga. vbi ordinās bigamū puaf p sniaz decre. tam lris de te sti. vbi qui elegerat bigamū post cassationē electionis itex eligūt decre. postulatistis de cie. exc. vbi pñerēs bñficiū excoīcato per sniam videt puāduz potestate pferendi. **Tertio** multū faciunt iura vetera post pñcipium edita q tractant de hac pena loquunt solum in casibus in pñcipio expñsis. nā. c. cū **Am.** et c. inotuit de illegitimo loquunt. c. cōgregato. de illitterato. c. p inqñitionē. de criminoso quos casus oēs expmit pñcipium. **Quarto** istud idē satis pbant quo ad pñatos inferiores de elec. cū inter. **R.** ad fi. et qd ibi no. et de pñue. cū dilectus. p que p. q eligēs suspēsus nō est puatus pñate eligendi. sed iterum eligit ad hoc idem d postula. c. j. in fi. vbi si tollat glo. et nō inferat vis lre p. eligentes vel postulātes illos puādos p sniam pñate eligendi. **Quinto** bñ facit ad idē de elec. cū inter canonicos vbi eligētes epilēticū et videt q sciēter nō sunt his penā puniti nec pñi minori adiudicata fuit pñas eligēdi ea vice. **Sexto** fas est dicē q isto mō possit intelligi dec. cū terra de elec. lz alios intellectus ibi ponat glo. vt dicamus q si in pñona fuerit vñ electōis mō peccatū vt. s. loqñt cū fuit peccatū i pñona electa idigna i dignitate i pñcipio nō expñsa ac si dicā q si eligit idignū tūc sint puati eligētes si idignitas est de expñsis in pñcipio. si nō ē de expñsis tūc p sniam puabunt

et eliget nisi primo priuenter. facit ad idē dec. vlt. de postu-
la. prout patet ex antiqua vbi illi qui postulanduz elegerūt
iterum eligunt ex quo casus non erat de expressis in cōcilio
facit ad idem qd no. Inno. de pces. pben. cū nostris. in prin.
et decre. venerabilem. de elec. vbi si eligatur indignus in im-
peratorem non tamē deuoluitur ad papam electio lz illum
papa non pfirmet. **C** Septimo fortiter facit pro hac parte
de regula. pstitutionem li. eo. vbi patet qd constitutio de p-
dicatoribus et minoribus loquens locū nō habebat in alijs
mendicantibus lz subesset eadez rō: prorogata tamen ē ad
alios propter idempnitatē rōnis sic et hie lz in alijs indigni-
tatibus subsit eadem rō. non tamen in illis locum hz cōsti-
tutio nisi ad illas prorogetur per que concludit hunc cano-
nicum non incurrisse penas. **C** Solutio per hec vltimo al-
legata et ea que in principio huius scbe partis allegata sūt su-
pra puto saluo qd infra dicaz de excommunicato electo qd
canonicus iste non incurrit ipso iure penas ipsas pccilij late-
rañ. Et puto qd papa de iure cōsultus sic declarādo respon-
deret equum tamen eēt qd illas penas prorogaret ad alias
indignitates etiam ibi non expressas propter rōnis idē tita-
tem. et sic solvuntur multa pstraria. hanc partem tenet Ba-
ma. in qōnibus suis de electione in. iij. q. hoc idē tenet Ein-
cen. in dec. bone. i. de elec. reddens ibi rōnem qd quia homi-
nes in casibus ibi expressis delinquere consueuerāt: ideo in
illis casibus statute fuerunt pene. et eius glo. videre ibi po-
teris super ver. indignos in nouella. in antiqua vero ipsius
dec. bone. erat talis littera ibi post litteram reddiderunt se
indignos. vnde cū in laterañ. pccilio de bis qui quāsdā pso-
nas inbibitas eligunt sit statutum vt eligēdi tūc pte pua-
tas et ab ecclesiasticis beneficijs triēnio nouerint se suspen-
sas illis pro longe maiori delicto ab electiois potestate ca-
dētibus etc. Dicebat Aincē. rfidēdo qd erat partis allega-
tio. dicere potes qd facit pro inquatūm dicit et quāsdā pso-
nas etc. et hanc mām per ipsos et Jo. et Pdy. tactam glosa-
tor et moderniores omittere non debuissent. predicta vero
sint vera in electione mutilati vel bigami. in electione vō ex
cōmunicati secus si est excommunicatus a iure vlt iuste ab
homine qz tunc includitur in prohibitione pccilij sub verbis
vita et moribus etc. vbi vō excommunicatus esset ab homi-
ne iniuste forte ne eligeret vt iam factum vidi ex iuribus illi-
us excommunicationis non erit locus penis et sic possūt in-
telligi decr. cum dilectus et cuz inter. R. **C** Ad allegata in
pstrarium rfidetur. ad pmo dicta respondeo qd lz sit eadem
rō non sequitur qd cadet in penam vbi de pena ipso iure in-
flicta tractatur in qua non arguimus ad filia. et facit quod
dixi hoc ti. in regula in penis. Itē ad allegata scdo dico qd
gnālia verba nouorum iurium vel doctorum restringenda
sunt ad casus pccilij. Ad id quod dicitur de patrono layco
dico qd s. allegatus non probat id ad quod inducitur vt dixi
super decr. cum vos ibi allegata. sup glo. ij. Ad id quod dī
equipari defectum scie et pnone. Respondet id verum in ca-
su expresso. Ad caplm pncipis dico qd ibi dicit de vita respic-
cit solum qd pximo sequit de infecto facinore. Ad dec. bo-
ne dico qd ibi nō ē locus pene virtute pccilij laterañ. Ad de-
cre. dudum. facilis est rñsio sequēti opi. Inno. et Hostien. et
Compo. no. eo. ti. pgregato. s. qd pfirmetur electio minoris
partis facta de digno vbi maior pars eodē pte extu eligit in-
dignum lz ignozanter s; tenēt pñm vt ibi dicit soleo. et i de
cre. qz pp. videt insolubile nisi dicas ibi quo ad ordines su-
mi disunctionem pro punctione. ff. de ver. si. sepe. C. e. l. pe. vlt
pro defectu ordinum spāliter incurritur pena quia de ordi-
nibus sacris dictum fuerat in pn. e. ac si sit mēs pccilij cuz in
promouēdo ad sacros requirant ibi expressa fortius in pro-
mouēdo ad epatus qd etiam eē in sacris vel qd extorti sūt
isti intellectus pōt dici qd penam incurrit eo casu non ex vi-
ribus pccilij sed illius pstitutionis vt h nouum iducat ad ex-
cusationem canonum. lx. di. per totum. vlt equius lz ambas
penas pccilij puatōis. s. et suspēionis non incurrat. incurrit
tamē alterā. s. puatōis. et sic possent etiaz intelligi iura no-
ua ad que aliter rñsum est supra. et glo. etiam modernorum

et sat; h; h; eqtas vt puniat quo deligt et in eo tm. Ad dec.
si postq; dico. qd qz pena proprie est circa diminutiones pa-
trimonij sicut et damnum et cum illa priuet iure ad rem nō in-
re non dī ppe penalio. vlt aliter pfirmatio est de psecutiuis
electione et puiio icludit electionē. qd iuris ergo in electio-
ne et in istis vel alr. s. ille loquit p rogatiue et non declarati-
ue qd sonat verbum ibi puenit et facit qd dixi in si. pte par-
tis. Ad glo. dec. si clebrat rfidetur qd nō probatur nec est ve-
ra nisi forsan loquat de communiōe que iducit mortale qd
quādo procedat dixi quod metus cā. sacris. vel loquitur d
prima pena tm vt predicti. S. pi. vō Aincē. superius allega-
ta facit pro et contra. Joan. and.

C Regule iuris ciuili siue ffox huius lfe. S. sunt he.

Mnia que cuiuscunq; cause cognitionem designat
per bellum experiri non possunt.

Mnia que iure pstrahunt: pstrario iure pereunt.

Mnia fere iura heredis p inde habent ac si cōtinuo
sub tpe mortis heredis extitissent.

Mnia hereditas quāuis postea adeatur tamen cum
mortis tempore continuatur nunq; ex postfacto crescit pre-
teriti delecti estimatio.

Mnes actiones que morte aut tpe pereūt semel iclu-
se iudicio salue permanēt. **C** Nō videt pfecte cuiuscunq;
id esse qd ex cā auferrī potest.

Mnia que ex testamēto proficiunt ita statim euetus
capiūt si initium sine vitio ceperint.

Mnis diffinitio in iure ciuili periculosa ē. parū eni
est vt nō subuertī possit.

P **P**ossessor. ij. nō p scribit. rō fm Jo.
mo. qz peccat et ex eo me-
retur pena. ergo nō pmiū de trāsla. c. ij.

C Prima glo. ponit exempla. Secūdo di-
cit regulam non procedere fm leges nisi di-
cantur coeacte. circa qd ponit duas opiniones pstrarias et
tertiam que distinguit. Tertio ponit aliud diuersum iter le-
ges et nos. Quarto dat remissionē de mala fide que pscris-
ptionē sequitur. Quinto subdit etiam titulum requiri. Sub-
dit pstrarium et soluit. Sexto remittit de pscrisptione vsuca-
pione et interruptione. **C** Scda glo. de significationib; rei
remittit t. **C** Tertia pōit duas lecturas. **C** Ultima signat
pstrarium et duplr soluit. Secūdo signat aliud in quo remit-
tit. Tertio querit et remittit. **C** In. j. glo. ibi male fidei. seq-
tur possessore alienate cessat lōgi tps pscrisptio et ibi nō lu-
xu. p nām col. vj. ibi in pn. dicit Impator qd omne sibi studi-
um est vt sibi a deo crediti bñ viuant. et ibi s. si vō ecclesiasti-
cum. e. col. vbi dicit crimen ecclesiasticum puniri fm sacras
et diuinas regulas quas sequi leges nō dedignantur.

C In vltima glo. nemo. ij. ibi punit officiu; quod admittit
infidelē aduocationis. Item punitur ibi attēptatio. Itē iu-
dex relegat qnquēnio et punit dimidia parte bonoz.

C In. j. glo. ibi. x. vlt. xx. habita distinctione iter pñtes et ab-
sentēs et qui quo ad h dicant pñtes et qd de illo q nullū hz
domicilium vlt hz plura no. C. de pscrisp. lon. tēpo. l. si. et vi-
de in Spe. de pscrisp. verb. et quādo aliquis et ibi agnouisse
qd melius dicant leges videt cum a principio legitime factus
vitari non debeat per illud superueniēs a quo non poterat
inchoari. i. eo. factum ltime. ff. e. ti. in abiguis. s. nō est nouū.
So. vt dicit h Dy. regule ille loquit in actibus perfectis
secus in inchoatis tm vt h et pbat solutio fm eum. ff. de ver-
boz ob. si sub vna. s. j. et l. pluribus. et de serui. l. pro parte. et
de ser. ru. pre. l. via. s. qd cūq; et ibi sed etiam titulus de hoc
et an sit necesse saltim allegare titulum et an in pscrisbendo
vsufructum vlt libertatē alterius seruitutis sit titulus neces-
sarius hic per Dy. **C** Circa titulum tenet de iure ciuili ne-
cessario non allegādū per. l. si qd dicitur. no. ff. si serui. vendi.
Ad. l. cum de in rem verso. ff. de vsur. respondet qd ibi age-
bat de psona astringēda vel obligāda ad aliquā pstatioez
et ppter

et per id necessaria est allegatio tituli cum ad personalem obligationem inducenda sit necessaria causa vel prescriptio. ff. de doli ex. l. ij. §. circa de probatiōibus cum dicitur indebito. §. si. pro rōne sic quod in illis maius piculū vertitur. §. eo. li. de elec. vbi piculum. Circa prescriptionem usufructus dicit de iure civili titulū requiri sicut in prescribēdo dñio cum usufructus sit pars dñij. ff. de usufru. l. iij. de iure ca. dicit secus per dec. i. de prescrip. §. eo. li. cum usufructus de iure cōi possideri possit. ff. de acq. pos. nā liter z. l. possessor z. de vi z. vi ar. l. iij. §. vij. vi. de prescriptio ne vero libertat] t3 in illa titulū nō requiri cū nō reqrat i p scribenda seruitute p. l. pre. si quis diuturno multo mius in prescribēda ipius libertate z dicit h qsi exp̄suz. ff. de ser. vr. pre. l. edes in prin. vbi h ng. z ibi vsucapio. t3 h d. q. in rebus mobilibus ecclesiarū pcedit vsucapio p. §. p. temporalibus in aut]. de ec. ti. vbi idē tenet accur. z in aut]. d. nō alie. §. si mi nus de hoc. xvj. q. iij. §. q̄s actiones. Sof. t3 idē in sū. de prescrip. §. itē queritur. Hosti. idē tenet in sum. de prescrip. sub Rica. de vsuca. §. qui nō. ver. qdam ēt voluerūt dicere. illud tñ dcm̄ corrigat dicēs sibi placere cōtrarium de resti. in inte. c. i. vbi scripsi super. iij. glo. In gl. pe. in si. idem d. y.

C In glo. vltia in si. z h per d. y. repetētē quo ad h qd ibi no. tractat ēt de illo q errauit in facto vel in iure vel i vtroq; an censeatur bone fidei de p̄io t3 q sic error facti sit p̄babilis p. l. ff. de vsuc. iusto errore. §. filius z. l. nō solū. §. q vul go. z pro empto. l. q vulgo. de secundo dicit q cenet bone fidei quo ad fructus ne ad ipsozū restitutionem teneat. ff. de peti. here. §. z si lege. §. scire tamē ad prescrip̄ionē h̄ p̄ malici dei possessore errans in iure facit. §. eo. q̄ p̄tra z. ff. de vsuca. si fur. §. i. Juris. n. ignozantia in vsucapione nō tolleratur. ff. de vsuca. l. nunq̄ i p̄n. z de iur. z fac. igno. l. iuris ignozantia. de tertio dicit q pp̄ p̄babilē erroze facti admixtū reputet bone fidei z prescribere possit vt plene no. ff. d. donat]. l. si vir vxor ad. l. ff. ex q. cau. in pos. ea. l. fulcinius. §. qd ergo si duas z ff. ad fill. si quis in graui. §. vlti. z. l. per postumos. respon det q ibi constabat de mala fide que veritas non tollitur p̄ aliam cām concurrentem que est bone fidei. in incertis enim non in certis locus est coniecturis. ff. de verbo. obligatio. cōtinuus. §. cum ita.

Inc regulam

et duas sequentes in ordine alphabetice cepi fauere theologis vt sicut qones aliquas legistarū sub hoc titulo p̄ canonistarū vtilitate d̄ scribo sic pp̄ idem certas qones vtriusq; iuri p̄gruas p̄ fratē Gerardum de senis ordinis heremitarū pulchre copiose z vtiliter traditas h̄ inseram l3 p̄lixas tñ fortiter decurtatas cū. n. p̄plexus eēs an ipas pp̄ laboratīs reuerentiā ad l̄faz de scribere an vero deciderē p̄elegi scōz. nouit aut̄ vltra cōz decisionum p̄fectum voluntas insistendi circa vltimū huius qōnis articulū. l3 tritū p̄ponebat aut̄ sic qōnē ex q̄ sex aliis formabat q̄ huic regule p̄gruūt.

C vtrū ticius prescribens re septonij mala fide spacio. xxx. annozū v̄l. xl. an possit dictā re defendere sine peccato p̄ sempronij q̄ eā repetit. Et arguitur q̄ sic. qz prescriptio ē introducta a iure canonico z civili q̄ nō possunt p̄stare fauore alicui peccato. xxij. q. iij. qui peccat in p̄n. z p̄stat q̄ salti s̄m ius civile nō requirit bōa fides in prescrip̄ione. xxx. v̄l. xl. annozū vt p3. C. de prescrip. xxx. an. l. omnes z. l. cū notissimi. z. xvj. q. iij. l. p̄t. q̄ p̄p̄ter poterit ticius iure prescrip̄ionis dictam re tenere z defendere p̄tra sempronij sine omni peccato.

C ad oppositū videt. xiiij. q. vj. si res z habetur in regula peccatum q̄ stat legitur per q̄ p̄cludit q̄ si necesse est restitui nō petenti multominus illam defendere poterit p̄ repetentē. Respondet in fine q̄ illā defendere nō p̄t ipse ticius sine peccato p̄ sempronij repetētē. Et ad d̄rium rñdet verū esse qd id qd sit iure prescrip̄ionis sit sine peccato si prescrip̄tio nō h̄z peccatum anēxū nec p̄ h̄ d̄ ius civile fouere peccatum qz in quantū prescrip̄tio respicit odium negligētis inducta fuit a iure civili. §. in quantū respicit prescribentē fuit p̄missa non inducta vt dicit infra tertio articulo. p̄mittēbat aut̄

huic solutioni q̄ in ista q̄stione sex erāt vidēda. Primo qd sit prescriptio. Secundo vtrū prescriptio sit p̄ ius cōmune nāe. Tertio vtrū prescriptio iuris canōici debuerit eē alia z disticta a prescrip̄ione iuris civilis. Quarto vtrū in prescrip̄ione acquirat dominij. Quinto vtrū prescribens mala fide sit censendus cū raptore vel in q̄ alia specie peccati locat z vtrū teneatur ad restitutionē sicut raptor z p̄ hoc patebit qd sit videndū ad illud qd in ista rōne p̄ncipaliter est questū. Sexto erit videndū vtrū mala fides adueniens prescrip̄ione completa obliget ad restitutionē. Est ergo p̄mo videndū quid sit prescriptio. prescriptio at̄ vno mō cōsuevit sic describi. prescriptio est exceptio ex tēpore substantiam capiēs q̄ quidem descriptio ponitur p̄ Jo. xvj. q. iij. in summa in qua descriptioe duo ponūtur ex quibus prescriptio notificari videtur. Primum est effectus que prescriptio efficit. Scdm̄ est cā que prescrip̄ioes inducit. effectus que prescriptio efficit tangit cum p̄mittit prescriptio est exceptio causalis z nō essentialis. i. est cā exceptiois que admodū si diceremus fumalis euaporatō poni ē odor nō q̄ sit essentialiter odor s3 qz est cā odoris z quāuis prescriptio possit habere alium effectū vt pote acquisitionem dominij s̄m quosdam. qz tamen dictus effectus nō ē necessario anēxus cum possit eē aliqua prescriptio sine acquisitione dñij. l. prescriptio male fidei vt predicto. §. p̄t. ergo talis effectus non debuit poni in sua descriptione. nam vbi causa describitur o3 q̄ defectus q̄ ponitur in eius descriptione sit ei semper z necessario anēxus. Exceptio autē est talis effectus qui semper z necessario annectitur ipsi prescrip̄ioni qd patz per rōnem z inductionē. per rōnem quidem. qz nisi prescriptio habere z d̄z necessario anēxū istū effectū sequeretur qd eēt sine omni effectū. nā vbi tollitur ab eo exceptio tollit z dominij acq̄sio z q̄cūq; alius effectus ac p̄ consequens frustra fuisset inducta quia nullam haberet effectiā quod nullus diceret. Secundo p3 hoc idē per inductionem nā si inducamus in singulis sp̄tibus prescrip̄iones semper inueniamus qd ipse prescribens habet exceptionem excludentē acq̄sitionē que cōtra se fieret in re prescripta. dabat tria exempla de decēdio per cuius lapsum prescribitur p̄tra nō appellante. ij. q. vj. biduum. de tpe trimestri quo prescribitur p̄tra nō eligentē de elec. ne p̄ defectu z d̄ casu dec. p̄ie de prescrip. p̄iuncto. c. placuit. ij. xv. q. iij. per que duo capitula p3 trāscursō spacio triū ānozū z sex mensuz quibus precessit ammonitio nō h̄z ep̄s negligēs vltimus actionē ad recuperādā plebem q̄ ad suā cathedram p̄tinebat z ita sit verum dicere qd semp̄ acq̄ritur ipsi prescribenti exceptio excludēs actionē quapp bene dicebat superius qd primū qd ponitur i descriptione prescrip̄ionis est effectus que prescriptio efficit: z ille effectus est exceptio excludens actionem vt est ostensuum. Secundo quod ponitur in eius descriptione est causa que prescrip̄ionem inducit z ista tangitur cum i dicta descriptioe additur ex tēpore substantiā capiēs. nam secundū istā clausulā vt q̄ ipz tps sit cā iducēs prescrip̄iones. qd ēt videtur posse p̄bari rōne. illud nāq; qd expectat tēporis determinationes z tps impletionē vt capere suā s̄bam ex tpe. prescriptio ē h̄mōdi qz videmus qd prescriptio nulla esset nisi sit p̄ria tps determinatio facta per legem. vltimus videmus qd prescriptio nō h̄z vim nisi ipleto illo tēpore qd est per legē determinatum quapp bene dictū ē qd expectat tps determinationē z temporis impletiones z per p̄sequēs videtur qd ex tēpore capiat suam s̄bam ex quibus omnibus apparet qd diffinitio vel descriptio sup̄ius data de prescrip̄tione sit satis rōnabilis tū qz tāgit effectum quem prescriptio efficit tum ēt qz tangit cām q̄ prescrip̄ionē inducit. Pponit aut̄ huic descriptioni qd sit diminuta z insufficientis pp̄ tria. Primo qz videt p̄tendere qd tempus sit cā ex qua prescrip̄tio suam efficaciam capit qd potest esse falsuz. nā cū tempus sit quid nāle sequeretur qd prescriptio haberet causam naturalem ac per p̄sō ipsa z sua virtus esset quid naturale z a natura qd nullus diceret. Secundo qz p̄mittit causas p̄ncipalē ex qua prescriptio suā efficaciam capit. l. legum auctoritate. Tertio qz p̄mittit cām finalem pp̄ quā fuit i

uenta prescriptio que tamen cā finalis maxime debet accipi in diffinitione vel prescriptione cuiuscūq; rei eo q̄ per eam maxime h̄z quecunq; res innotescē & notificari & iō propter ista videtur danda alia descriptio prescriptiois q̄ talis sit q̄ tangat modū s̄m quē tempus ad prescriptioē concurrīt tangat etiam cām efficientem q̄ prescriptioi efficiaciā tribuit tāgat insuper cām finalē propter quā prescriptio adinuenta fuerit ad que tria explicāda videtur q̄ prescriptio sic possit diffiniri vel describi. **C** Prescriptio est ius quoddā ex tempore p̄gruēs legum auctoritate vim capiens negligentibus inferēs & finē litibus imponēs. In hac ergo descriptione tangūt illa tria: q̄ superius sunt prefata. **P**rimo p̄gruum tempus lege limitatū sine qua limitatione iexcusabilis negligentia non potuisset haberi. **S**ecūdo legū auctoritas ex tali negligentia prescriptioē inducēs p̄ quā saltem cōtra sic negligentē exceptionē parit in eius penā. p̄mū ibi ius ex tpe congruēs nō. n. tēpus dat efficaciaz vt volebat p̄ia descriptō. s̄z p̄gruitates. scdm̄ ibi legū auctoritate vi capiens & h̄ dat efficaciaz. **T**ertio in eadem descriptione tāgit cā finalis propter quā prescriptio adinuenta fuit. s̄. vt penā negligentibus inferret & finem litibus imponeret quēadmodū & vsucapio vt p̄. ff. de vsuca. l. j. dicit. n. abi q̄ vsucapio est introducta ne qua undaz rerum dñia diu & fere semper incerta essent. ex h̄ aut sequitur duplex prefatus finis q̄ tā vsucapio q̄ est prescriptio domina distinguēdo penā negligentibus infligit & finē litibus imponit. iste vero duplex finis tangitur in tertia pticula prefate descriptionis cū dicitur q̄ prescriptio est ius penā negligentibus inferēs & finē litibus imponēs. Subdit q̄ papias ponit tria significata de prescriptioe que predictis bene conueniunt & correspondent. s̄. predicere p̄dicē & diffinire. p̄cedit. n. cū tēpus statuit. p̄tradit repetenti q̄ prescriptio est. diffinit p̄ id lites. ex q̄bus oibus apparet qd sit prescriptio. apparet et̄ vltterius q̄ diffinitio vel descriptō superius data de ea sit bene assignata.

C Videndū ē scdo vtrū prescriptio sit cōtra ius nature. vbi sciēdū q̄ iuris periti videntur cōmuniter dicere q̄ ipsa sit cōtra ius nature q̄ p̄ naturalem equitatē vt dicunt & hec opi. manifeste nō. de vsucapione q̄ prescriptio est. ff. de vsuca. l. i. in. l. glo. 2. xvj. q. ij. quicūq; etiā in glo. i. fundamētū autem dicte opi. sumitur ex regula que habetur. ff. de regu. iuris in iure naturali quā. s̄. vide sub littera p̄ia in fi. & hoc eo. ti. lo cupletari. constat autem q̄ prescriptio sit prescribens locupletior cū alterius detrimento & iniuria ac per p̄sequēs videtur q̄ prescriptio sit p̄tra ius nature. **H**is tamē nō obstantibus tenet contrarium p̄ euidentiali dicens inquirendum quid intelligatur p̄ ius naturale & qd per ius legale.

C Sciendum ergo q̄ omne ius consistit in rectitudine quadam. nā ideo ius dictū est vt habet. i. di. ius generale. iustitia autē nil est aliū q̄ quedaz rectitudo. omne ergo ius siue naturale siue legale sit ex quadam rectitudine p̄stitit. intelligēdum tamen q̄ q̄uis ius naturale & ius legale sint distincta nō tñ eorum rectitudo est diuersa imo est eadem rectitudo aliter & aliter sumpta. nā si bene p̄sideremus ius legale non addit super ius naturale aliā rectitudinem. sed specificat illā eādē. ita vt verum sit dicere q̄ ius legale est quedā specificatio naturalis rectitudinis expressiua habet. n. ius legale specificare & explicare naturalis iuris rectitudinē tripliciter. s̄. quandoq; determinando eā per p̄gruos modos. q̄nq; vero eam applicando ad varios actus q̄nq; eam declarando per omnes istos tres modos. **E**xemplū de primo ius naturale vult delinquentē puniri. sed modos punitionis non determinat qd facit ius legale vtendo rectitudine iuris nālis. s̄. secūdū qualitatem delicti. **E**xemplū de scdo rectitudo iuris naturalis vult nemini s̄trahi quod suum est. ius legale distinguit acutiūs ab illa rectitudine deuiātes. s̄. actus furandi rapiendi fenerandi & similes. vltra id ostendit quō vnus illorum actū plus deuiat a rectitudine iuris nature & secūdum id maiores & minores penas statuit & per metū penarū preseruat hominibus rectitudinē iuris naturalis & sic nō addit rectitudinē. sed illā specificat. sic in scientijs speculatiuis que

veritatē confusam & indeterminatam in gnālibus p̄ncipijs specificant. in specialibus p̄clusionibus recte sic p̄ ius posituum determinat rectitudo iuris naturalis p̄fusa & indeterminata. nūc ad p̄positū videmus tertio q̄ ius legale q̄nq; assumit rectitudinem iuris nālis & eā specificat declarando p̄ quosdam euentus. verbi gratia assumit iure naturali qd rectum est neminē cū alterius detrimento & iniuria fieri locupletiorē nō tñ potest haberi a dicto iure vtrū sit possibilis aliquid euentus vel casus in quo qd possit locupletari cum alterius detrimento & sine eius iniuria & ideo postea specificat & declarat intellectū dicte regule in quibusdam casibus in quibus aliqs potest locupletari cum alterius detrimento & sine eius iniuria sicut in prescriptioibus & vsucapionibus eo q̄ in eis inferitur alicui dānū & tñ nō irrogatur ei iniuria. nam videmus manifeste q̄ ille cōtra quē currit prescriptio q̄uis patiat̄ dānū non tamen patit̄ iniuriāz q̄ ipse propter suam negligentiam meref̄ pati dānū & iccirco i tali casu quāuis videatur recedi ab intellectu quē regula pretendit secūdum litteram nō tñ receditur ab intellectu quē regula iuris habuit. nam si illa omni casu ad litteram seruaretur a duobus alijs que sunt de iure nature expresse recederetur: & q̄ ita sit apparet. non enī pōt dicta regula in oī casu ad litteram seruari nisi prescriptio & vsucapio tollantur. si aut prescriptio & vsucapio tolluntur peccatū negligentie quod est cōtra bonum publicū non punit̄ & per p̄sequēs receditur ab illa regula iuris nature: que dicit quod rectū est peccatū puniri & maxime peccatū cōtra bonū publicū quod dat materiam litium & rixarū. **A**lterius etiā si prescriptio & vsucapio tolluntur receditur ab illa regula iuris nature que dicit q̄ bonū publicū & commune est preferendum cuiuscūq; bono speciali & p̄prio in remotione aut prescriptiois & vsucapionis sit totū cōtrarium. q̄ p̄eligitur bonū proprium illius qui negligit rē suam & dat materiam litium & rixarū & per cōsequens possit mitti bonū commune quod p̄sistit i pacifico cōmunitatis cōiunctu. nam data materia litium & rixarū per remotionem prescriptiois & vsucapionis coniunctus cōmunitatis pacificus perturbatur. & ideo p̄ oia h̄ est notabiliter attendendum q̄ ius naturale habet diuersas regulas que ita sūt intelligēde q̄ vna alteri nō contrarietur. ita ē sunt seruande q̄ cum vna seruatur cōtra aliam nō eaf. & licet illud fatis appareat per ea que dicta sunt tamē possunt ad hoc alia iduci exempla. vidēus enī q̄ de iure rectū ē q̄ depositum reddat vt p̄. i. di. ius naturale. & tamen gladius depositus furioso non redditur. q̄ per id vitarentur regule de nō occidendo & de pace inter homines seruāda quorū vtrūq; ex restitutorie possit violari in seipso vel in alio. xxi. q. ij. ne quis arbitretur. & si propter rectitudines iuris nature recedatur a littera iuris naturalis quā sequēdo incideretur in culpā & h̄ faciēntia eueniens: ex quibus omnibus apparet q̄ ius legale nō addit supra ius naturale quādā specialem & nouam rectitudinē sed specificat & declarat illam eandē per quosdā casus in quibus & si non obseruetur rectitudo iuris naturalis s̄m vnam regulam seruāt tamē s̄m aliam vt supra ostēsus est. vel possumus dicere q̄ in talibus casibus licet non seruetur sensus quē pretendunt secūdum litteraz seruatur tamen quem eadē regula intrēdit secūdum veram intelligentiam. p̄pter que omnia videtur bene dictum illud quod supra dicebatur. scilicet q̄ rectitudo iuris naturalis & legalis non est alia & alia. s̄ est vna & eadem aliter & alr sumpta.

Pōt autem hoc totum quod dictum est cōfirmari per vnam. l. que habet. ff. de iusti. & iure. l. ius civile. dicit enim illa lex q̄ ius civile quod nec in totum a iure naturali vel a iure gentium recedit nec per omnia ei seruit: itaq; cum vel ad dimus vel detrahimus iuri cōmuni ius proprium. l. civile efficitur. **E**x verbis autē istius legis statim apparet q̄ rectitudo iuris naturalis nō est alia & alia sed vna & eadem aliter & aliter sumpta. nam si eēt alia & alia tunc ius legale esset rectum ex sua p̄pria rectitudine iuris naturalis ac per cōsequens in totum recederet a iure naturali cuius contrarium dicit lex prefata. qua propter imaginari potest q̄ ideo ius legale

gale recedere non dicitur in totum a iure naturali qz ab eo sumit suam rectitudinē. ideo vero dicitur non per omnia ei seruire qz illam rectitudinē videtur mutare. quādoqz per additionē. quādoqz per detractiōnez. p additionem quidez quādo addit varios actus ad quos habet applicari vel congruos modos per quos determinat. p detractiōne vero qñ aliquo casu videtur ei subtrahere rectitudinē secundum vnam regulā. quā tamen sibi pseruat fm aliam. nec per hoc qz dicit quod eadem rectitudo vtriusqz iuris sequitur quod vtrunqz ius sit idem. vel fm quod ius naturale sit sui ipsius mensura qz quo ad pñmū qñuis rectitudo sit eadem. sunt tamen iura diuersa propter duas causas. **P**rima qz illa vni ca rectitudo habet duplicem vim dirigēdi in hūanis vna est in determinata qñtum ptinet ad ius nāle. alia distincta z determinata quātum pertinet ad ius legale vt. s. dixi de puniēdo delinquentez. z sic qz aliter z aliter sumpta habet aliam vim directiuā ergo creare pōt iura distincta qz ius non dicit rectitudinē absolute. sed put habet vim directiuam in hūmāis. Scda causa qz rectitudo iuris naturalis omnibus est no. sed iuris legalis paucis peritis z sic respectu noticie sūt vnus rectitudinis iura distincta. De secūdo etiam dicit nō inconueniens qz vnum z idēz diuersimode sumptū sit sui mēsurā nam habens maiorem rectitudinē vno modo qñ alio est scipso notius z certius z sic sui ipsius est mensura. cum ergo vt nunc dixi vno modo sit notius qñ alio. Itē vno modo distinctius qñ alio nullum incōnueniens qz diuerso respectu habeat rationez regule z mēsure. Item regulati z mēsurati. **D**eclarat ergo his omnibus qz prescriptio cōcordet iuri nature pbat quattuor rationibus quarum prima talis est illa iura que habēt eādem rectitudinē vnum eorū non pōt alteri contrariari. sed ius naturale z ius legale de prescripti onibus habent eandē rectitudinē. ergo zc. maior patet per se. minor apparet ex dictis. **S**cda ratio ad idem potest esse talis. illud ius quod habet cōgruam z rationabile cām cōcordat iuri naturali sed ius de p̄scriptionibus est huiusmōi ergo zc. maior videt satis no. qz quicquid cōgruū est z rationabile p̄cordat naturali rationi z per consequens naturali iuri. minorē vero probō p id quod dicebat superius i primo articulo vbi ostendebat qz longitudo determinari temporis a legibus prebet cōgruā z rationabilem causam p̄scribēdi. **T**ertia rō ad idem est talis. illud ius legale qd̄ punit peccatum negligētie quod ē cōtra bonū publicū cōcordat iuri naturali. ius de p̄scriptione est huiusmodi ergo zc. maior no. qz regula iuris nature est qz peccans puniatur. z maxime peccans contra bonū publicum. minor etiā apparet qz ille q negligit repetere rem suam tā longo tempore maxime peccat cōtra bonū publicū qz prebet materiam litium z rixarū que non possunt facile terminari z per cōsequēs de iure nature equum est qz puniatur. ius aut p̄scriptionis punit sic negligentes vt patet in descriptione superius data secūdo. **Q**uarta rō ad idē est talis qz illud ius legale qd̄ impōit finē litibus que nō videntur possibile terminari maxie cōcordet iuri naturali. ius legale d̄ p̄scriptione ē huiusmōi ergo zc. maior videtur no. qz bonū publicū maxime impedit per lites que nō facile terminant. z ideo illud ius legale qd̄ imponit finem litibus talibus maxime congruit bono publico ac per p̄sequens maxime concordat iuri naturali. minor etiā apparet tā ex descriptione superius data de p̄scri one que dicit qz est ius finem litibus imponēs tam ēt ex. l. il la superius allegata. ff. de vsuca. l. i. que dicit qz vsucapio est introducta propter bonum publicū z pari ratione etiā p̄scriptio. **E**x istis autem vltimis duabus ratiōibus apparet qz qñuis p̄scriptio videatur deuare a iure nature fm illā regulam que dicit qz nullus debet locupletari cum alteri us detrimento z iniuria. reuocatur tñ ad ius naturale secundum duas alias regulas quarum vna dicit qz qui peccat debet puniri. Alia vō dicit qz d̄ finis litibus imponi. p̄pter qd̄ etiā patet vltimus quomodo tollitur fundamentum cōtrarie opinionis qñ glo. tenet. nam l̄ sit equum simpliciter neminem ditari cum alterius detrimento in tali tñ casu quo cur

rit prescriptio nō est equū qz iretur cōtra duas alias regulas iuris naturalis. nec valet illd̄ quod inducebatur in cōtrarium de. l. hac lege. C. de pac. conuen. que dicere videtur qz aliud est bonum aliud est equum. qz nō est itētio dicte legis qz aliquid sit bonū z non sit equū. nam quanto aliquid recedit ab equitate tanto etiā recedit a bonitate. quapropter est dicta lex intelligenda hoc modo. s. qz aliquid ē quod apparet bonū fm vna regulam quod tñ non apparet equū se. un dū aliaz. **E**t potest dici alio modo. qz aliqd̄ est qz apparet bonum fm aliquā regulam iuxta veram intelligentiā quod tñ non apparet equū secundum regulam eandem intellectam apparent ad litteram. **I**ntelligendum est tamen qz circa totum qd̄ dictum est. s. sic distinguere possumus qz prescripti onem concordare iuri nature potest intelligi dupliciter. **U**no modo qz ita concordet iuri nature qz sit directe ab eozta z iste intellectus est falsus qz tūc nulla regula iuris nature ei obuiaret aliquo modo cuius tñ p̄rariuz est ostensū superius qz obuiat ei illa regula iuris que dicit: iure nature equum est neminem cum alterius detrimento z iniuria fieri locupletari. **I**sta .n. regula obuiat p̄scriptioni saltez quātum ad sensū que pretendit fm litterā. z hoc est forte quod mouet iuristas ad dicendū qz prescriptio sit cōtra ius nature qz si intelligant eam ēē cōtra ius nature qz non directe ē ab eo exorta potest tollerari eorum opinio qñuis simpliciter loquēdo nō sit bene dictum qz magis est verum eā cōcordare iuri nature qñ eā ēē contra ius concordat enim iuri nature secundū intellectum qui ponet modo. **D**ico ergo qz secundo mō potest itelligi p̄scriptionē p̄cordare iuri nature qz licet nō sit directe ab eo exorta est tamē ad ipm̄ indirecte reducta. z iste intellectus est verus qz ostēsum est. s. qz licet p̄scriptio videat directe deuare a iure nature fm vna regulā reductur tñ ad ipsum indirecte per duas alias regulas: imo qz plus est ista reductio pōt fieri fm vnam z eandem regulam vt superius est ostensum p̄pter qz omnia simpliciter debemus dicere qz ipsa non sit cōtra ius nature imo magis qz concordet iuri nature: z ita patet qd̄ sit dicendū quātum ad scdm̄ articulū. **T**ertio querebatur vtrum p̄scriptio iuris canonici debuerit esse alia z distincta a p̄scriptione iuris civilis vbi sciendum est qz in isto articulo est aliquid certum z aliqd̄ dubium. nam certū est qz p̄scriptio qz currit secundum ius canonicum qz requirit bonā fidem in p̄scribente vt in ista regula cum p̄cor. est alia a p̄scriptione qz currit secundum ius civile que non requirit necessario bonam fidē in p̄scribente vt patet. C. de p̄scrip. xxx. an. l. j. z. l. omnes z. l. cū notissimi. **A**liud autem est dubium in isto articulo. s. vtrum ista diuersitas p̄scriptionis inter dicta iura sit rationabilis siue vtrum fuit rōnabiliter posita. illd̄ aut qd̄ facit hāc aliquā difficultatem est qz si p̄scriptio male fidei concordat equitati iuris nāe. videtur qz ambo dicta iura debuerit concordare in eam statuendo. si s̄o dicta p̄scriptio sit iniqua z contra equitatem iuris nāe. videt qz nulluz ius legale debu erit eam statuere: ac per consequēs dicta p̄scriptio sicut non currit fm iura can. ita ē nō currit fm civilia. nec erit hic ali q̄ diuersitas inter dicta iura. **S**ciēdū ergo ē qz dicta p̄scriptio p̄siderata mente iuris civilis eā statuētis est equa. qz concordat equitati iuris nāe. z alio modo p̄siderata mente p̄scribentis est iniqua. qz ab eius egrate recedit: z qz ita sit apparet. intendit enim ius civile per p̄scriptionem malefidei duplicem finem. s. negligentes punire z finem litibus imponere: z vterqz dictozū finium iuri naturali cōcordat. vt superius fuit vsum. z ideo ex ista parte merito est dicenda eā z iusta talis p̄scriptio: z ip̄e p̄scribens p̄ eandēz p̄scripti onem intēdit rem alienam vsurpare p̄pter qd̄ merito ex ista parte est dicenda iniqua z iniusta qz discordat ab illa regula iuris nature que dicit qd̄ tibi non vis fieri alteri ne feceris que regula in. l. z in euangelio continetur vt in prim. decretorū. z hic apparet que fuit causa qz p̄scriptio male fidei ē a iure civili inducta. **R**emanet tñ dubium qre ius canonicū in p̄dicta p̄scriptione a iure civili discordat. **S**ciendū est ergo qz p̄scriptio malefidei partiz est a iure civili inducta z d

hoc nunc dictū ē partim pmissa. s. p̄siderata iniquitate p̄scri-
bētis quo respectu ē iniusta vt p̄dixi nec ē f̄z id a iure ciu-
li iuducta. sed solū p̄missa qz ius ciuile z quodlibet aliud
ius. q̄uis non possit aliquid iniquū z iniustum inducere il-
lud tamen quandoqz permittit p̄pter aliquod bonum z
iustum q̄b inde p̄t elicere. z q̄ ad ipsum tale ius magis spe-
ctat intendere sicut i p̄posito. nam p̄mittitur q̄ p̄scriptō
istius ex mala fide z iniquitate p̄cedat vt per eā duplicē p̄-
fatū finē eliciat. hoc autē ideo facit qz ius ciuile cum intē-
dat p̄o vltimo fine p̄seruare ciuilem societatez cui fini maxi-
me deseruit negligentū punitio z litium determinatio iccir-
co magis debet intendere ad hoc vt negligentes puniat z fi-
nem litibus imponat quam vt iniquitatem p̄scribent] corri-
gat vel remoueat. nam magis ad ipsum spectat illius dupli-
cis finis equitas p̄sequēda q̄ ipsius p̄scribētis iniquitas
corrigenda ex quibus omnibus apparet immediate quare
in p̄scriptione male fidei ius canonicū a iurē ciuili discordat.
z assignat de hoc quattuor rationes. Prima qz ista duo iu-
ra sibi mutuo subueniunt cū sint fundata super eodē iure na-
turali. nam si vnum eorū alteri nō subueniret sequeretur q̄
vnu eorum in omnibus sufficeret z per p̄sequens alterū sup-
flueret. cōtingit enim sepe ad vnum z eundē effectū vnu eo-
rum sine altero non sufficere. verbi gratia i puniendo clericū
tradendum ad mortem non sufficit ius ciuile sine canonico
qz nō p̄t ipsum degradare nec etiā sufficit cas. sine ciuili qz
iudex canonicus non p̄t ipsum occidere: quop̄pter dicta
iura sibi mutuo subueniunt in dicto casu qz quēdā bet eorum
exequitur illud q̄ ad ipsum p̄inet. Ita ergo suo mō est ima-
ginādū in p̄scriptione male fidei qz in ea ē aliquid iustum
z p̄sequendum z aliquid iniustum z prohibendum. que
duo satis patent per superiora. hec duo non possunt fieri p̄-
idem ius z ideo oportet q̄ sit aliquod ius quod dictam p̄-
scriptionē p̄pter illum duplicem finem instituat z aliud
ius q̄ eandē p̄scriptionem p̄pter malā fidem p̄scriben-
tis p̄hibeat z isto mō dicta iura sibi mutuo subuenient nec
erit p̄tradictio inter ea sicut melius declarauit in questione
de usuris vbi ostēdit q̄ vnu ius non potest obuiare alteri p̄-
cōtradictionē s; per omissionē qz illd q̄b omittit ab vno sepe
assumit ab altero sicut vtiqz nūc ē in p̄posito. nā q̄b mala
fidei p̄scribentis debet p̄scriptionē fringere hoc a iure
ciuili omittit qz ad ipsum spectat eā p̄pter dictā causā
infringere. hoc autē a iure canonico assumitur: qz ad ipsum spe-
ctat eā p̄ dictā causam infringere z ideo non ē p̄tradictio
cū ius ciuile dicit talem p̄scriptionē equā z iustā esse ac per
consequens instituendā. Ius vero can. dicit eandē p̄scri-
ptionem esse iniquā z iniustā ac per consequens prohiben-
dam qz in sic dicendo nō attendit ad eandē causam nec ad
eundem finē. vbi at est cōtradictio oportet q̄ accipiat secun-
dum idē z respectu eiusdē. Ex his omnibus possumus ad
p̄positū formare vnā rationē tales. Illud q̄b est p̄prohi-
bēdū z a iure ciuili omittit debet a iure can. assumi qz. ostē-
sum est q̄ dicta iura sibi mutuo subueniunt. sed p̄scriptio ma-
le fidei est prohibēda qz iniqua z iniusta ex parte p̄scribent]
z sic eius prohibitio d; assumi a iure can. ac per consequens
in dicto casu vnum ius discordabit ab altero nec tñ p̄pter h̄
talis discordia erit cōtradictio vt. ostensum est. **S**ecun-
da rō ad idē est talis. illud q̄b sequitur legē euangelicā debet
discordare ab omni eo a quo discordat lex euangelica. s; ius
can. sequitur legē euangelicā z ei subalternatur q̄ lex euā-
gelica iuri ciuili discordat in rectificando actum interiorē sicut
patet **Matth. v.** vbi dicit ois qui viderit mulierez ad cōcu-
piscendū eā iam mechatus est in corde suo. Ius autē ciuile nō
titur solū ad rectificandū actū exteriorē qui ē ad alterū per
quē possit ciuilis societas impediri ergo z ius can. debet in
hoc discordare sen potius superabundat a iure ciuili. qz d; b; z
niti ad rectificandum etiā actū interiorē p̄ quē possit a deo
deuari ac per consequens debet p̄scriptionē male fidei peni-
tus prohibere. per quā actus interior obliquatur ex quo etiā
relinq̄t q̄ in dicto casu a iure ciuili discordabit. **T**ertia ad
idem est talis illa iura debent in p̄scriptione male fidei neces-

sario discordare quozū vnum intendit p̄seruare iusticiā p̄o
pter litigia terminare. alterū vero econuerso intendit termi-
nare litigia p̄ iusticiā seruare. sed ius ciuile z canonicū ita
se habent: qz ciuile intendit conseruare iusticiam p̄pter ter-
minare litigia. nā suus finis p̄cipalis est p̄seruare ciuile so-
cietatē que seruari non p̄t nisi litigia terminent. Ius autē
canonicū econuerso intendit terminare litigia p̄pter conser-
uare iusticiā qz finis suus p̄cipalis ē ordiāre in deū z i legē
euangelicā. vt homo gloriā assequatur. q̄ quidem ordo
in deū non habetur nisi iusticiā p̄seruetur vt per eā actus in-
terior quo ordinatur in deū regulet. **V**incit q̄ vna regula
iuris can. dicit q̄ vtilius scandalū nasci permittit q̄ veritas
relinquitur q̄ dicta duo iura debuerunt in p̄scriptione ma-
le fidei discordare p̄derato sine cuiusqz q̄ p̄ in superiora.
Quarta rō ad idē est talis. illa iura que ita se habent q̄
vnu eorum ita itēdit de foro litigij q̄ tñ finaliter remittit ad
forū cōsciētie. alterū vero sicut solum in foro litigij nō pos-
sunt in p̄scriptione male fidei cōcordare qz dicta p̄scriptio
male fidei fm forū cōsciētie est dānanda fm vero forū liti-
gij inducenda. sed ius can. z ciuile ita se habent q̄ ius ciu-
le solum sicut in foro litigij q̄ finaliter remittit ad forū con-
sciētie vt patet de pe. z re. c. omnia. ergo necessario debue-
runt in p̄scriptione male fidei discordare q̄uis talis di-
scordia nō sit p̄tradictio vt superius ostensū est qz nō ē re-
spectu eiusdē cāe vel eiusdē finis. z sic patet qd sit dicēdum
quantū ad istum articulū qz p̄scriptio iuris canonici ē alia
z debuit esse alia a p̄scriptione iuris ciuilis z hec sufficiant
quantum ad ipsum. **Q**uarto p̄ponebatur vtrūqz i p̄scri-
ptione acquiratur dominiū. ad cuius euidentia est intelligen-
dū q̄ quātū ad p̄scriptionē male fidei q̄ currit spacio. xxx.
annozū nō videtur esse aliqua discordia inter doctores iu-
ris. nā oēs cōcorditer dicunt q̄ in ea nō acq̄ritur dominiū.
sed sola exceptio qz si in ea acq̄reretur dominiū tñ non solū
fuisset inducta in odium negligentū. sed etiā in fauorem ma-
la fidei possidentium contrarium apparet. xvj. q. iij. §. potest.
De p̄scriptione bone fidei videntur q̄ plures admi-
nem discordare. nā qdam antiq̄ doctores iuris dicunt q̄ in p̄-
scriptione bone fidei habeat q̄ dominiū vtile z nō directū
dominiū. q̄b probant per illū textū q̄ habet. **C. de p̄scrip.**
xxx. vel. xl. an. si q̄s emptionis in p̄nc. iij. rñ. z. ff. de iure iur. si
duo. §. Julia. ibi enim d̄r q̄b p̄scribens habet vtilem actionē
in re z habet exceptionē cōtra dominiū. si autē p̄scribens ha-
bet exceptionē cōtra dominiū ergo dominiū cōtra quē fuit
p̄scriptū habebat actionē qz exceptio non habet locum nī
si vbi est possibilis actio. **Et. n. exceptio actionis exclusio vt**
p̄. ff. de excep. l. ij. si autē dominiū cōtra quē ē p̄scriptum
habeat actionem nō p̄t habē nisi directam qz actionē vti-
lem habet ipse p̄scribens ratione vtilis dominiū z duo nō
possunt esse simul dominiū in solidū vno respectu vt p̄. ff. cō
mo. l. si vt certo. §. si duobus. si ergo actio directa ac per con-
sequens d̄nuz directum remābit apud illū cōtra quē est p̄-
scriptū relinq̄tur q̄ ipse p̄scribens acq̄suerit p̄ p̄scriptio-
nē solam actionē vtile z p̄ consequens solum dominiū vtile
z hanc opinionem sequunt q̄ plures modernū doctores iu-
ris z de hoc aliqd no. xvj. q. iij. in fi. sūme. z. c. q̄cunqz in. i. gl.
z. §. potest p̄ Hosti. in sum. de p̄scrip. rerū imo. i vltima co-
lū. C. S; hec opinio v̄ dubia z n̄ ratiōabilis p̄pter tria.
Primo qz homo nō ē dominus rerū exteriorū nisi p̄o
quāto possunt venire in suū vsum z vtilitatē hōinis secundū
ipsius arbitriū z voluntatē. z ideo videmus q̄ ille res q̄ nū-
q̄ possunt venire in vsum z vtilitatē hōinis secundū ipsius
arbitriū z voluntatē nūq̄ possunt cadere sub eius domi-
nio sicut patet de corporibus celestib;. videmus vltimus q̄
si aliq̄ res apte nate cadere sub vfu z vtilitate hōinis z tamē
cōpertum nō est q̄ venerit in vsum z vtilitatē alicuius eo ip-
so ab ipsa lege decernuntur eē nullius z naturali rōe conce-
dunt z subiiciuntur dominiū p̄mi occupantis. vt p̄. ff. de acq̄.
re. do. l. i. z. l. qd̄ enim nullius. hoc autem id̄ videt cōtinge-
re. qz dominiū q̄b habet homo i exterioribus rebus puenit
ex earū vfu z vtilitate. cōstat autē q̄b ille p̄tra quē p̄cessit p̄-
scriptio

scriptio bone fidei nullo mō pōt assumere rem pscriptā in suū vsum z vtilitatē. ergo nullo mō est dñs ac per psequens nō remāsit apud eū directum dominium vt dicebat prefata opinio. Scōo p3 hoc idem. qz videmus qz pscriptōs aliquā rem bona fide potest trāsferre dominium directum ipsius ad aliū vt pote si vēdat rē illā alicui dño z postea recipiat eā in feudū ab eo dñ trāsulisse dicit rē illam dñiūz qstū ad directū dñiūz z eaz sibi resumpsisse quātū ad dominium vtile. constat at qz vnusquisqz hō tale dominium de re quacūqz ad aliūz transfert quale apud se habet vt p3. ff. de acq. re. do. l. traditio. si ergo pscriptōs rē dominium transferre potuit vř qz ipse apud se habuerit ac per psequens dictum tale dominium per pscriptōnē acq̄sierit. **Tertio** p3 hoc idēz qz videm⁹ qz ille qz habet solūz dominium vtile. nō habet dominium totale vtile z ideo semper exhibet aliqd domio directo vřpote vel partē vtilitatis vel homagium vel qd tale per qd datur itel ligi qz ipse nō est dominus directus. s3 ille cui fit ista exhibitio vel recognitio ac per cōsequēs eo ipso qz ille qz habet solū vtile dominium regnoicit aliū dominū videt ipse totale nō habere dominium. si ergo pscriptōs bona fide acq̄suisset per pscriptōnē solū dominium vtile nō haberet totale dominium s3 necessario recognosceret aliū dominum. puta illum contra quē pscriptōsisset quod patet euidenter esse falsū. **Ad rationes** vero istius opinionis potest responderi qz exceptio ē facti z qz hoc casu elidit actionē z itētionē agētis z facit qd nō. s. eo. li. de lit. p̄sta. c. i. in fi. iij. gl. **Et** iō est alia opinio quorūdā dīctorū dīcentiū. qz in pscriptōne acquirat nō solū dominium vtile s3 directū qd pbāt p textū pluriūz legū in quibus habet qd pscriptōs bona fide spacio. xxx. an. effici dñus. si at p pscriptōnē acquireret solū dominium vtile nō diceret pscriptōs simplr effici dominus cū qdā determinatiōe adiuncta z diminutiōe. **Cōfir** māť h idē per tres rōnes p̄cipue. **Prima** est qz fortior est possessio in rebus imobilibus que acquirūt p pscriptōnē qz in rebus mobilibus qz acquirūt p vsucapionē. s3 p vsucapionē acq̄rit nō solū dominium vtile. s3 et directū ergo multo magis d3 h idem acq̄ri p pscriptōnes. **Secūda** rō ad idēz qz si p pscriptōnē nō acq̄reret dñiū directū iā videtur qz dñiū directū eēt ip̄scriptibile qz p3 eē falsum. nā z ipso iure psonalia de qbus minus vř sint ossibus nris iuxta p̄scribunt spacio. xxx. an. vt p3. ff. de p socio. l. iij. z ff. de pecul. l. qz ergo z. C. de p̄scrip. xxx. vel. xl. an. l. sicut. **Tertia** rō ad idēz qz ille qz tacuit tāto tpe p̄sumit p̄sentire. ff. de v. sig. l. alienationis v̄bū. p̄stat at qz p cōsensu trāsferret vtile dominium z directū vt insti. de reruz diui. s. p traditionē ac p cōsequēs vř qz p tps p̄scriptōnis acq̄ratur vtrūqz dñiū. i. tā vtile qz directū. **Hec** at opi. nō videtur rōbilis propter duo. **Primo** qz videtur ponē qz in pscriptōne acquirat neces sario dñiūz directū quēadmodū in vsucapione cuius p̄rium euidenter apparet. nā videmus qz possit aliquis p̄scribere p̄ feudatariūz nō p̄scribendo p̄tra dominū feudi in quo casu acquireretur p pscriptōnē solū dñiūz vtile z nō directū z econuerso. **Secūdo** non videt rōnabilis qz nō cōuenienter distinguit inter dñiū directū z vtile. accipit. n. directum z vtile qz duo dñia distincta cuius oppositū stati oñdetur z quātū ad istā partēz p̄ia opinio vř defecisse sicut z ista ppter que qia vř esse aliter p̄cedendū in isto. **Sciendum** ergo qz dñiū directū z dñiū vtile qz distinguūt sicut duo diuersa dñia. quādoqz vero sicut duo diuersi mōi habendi idē dominium. debemus. n. imaginari qz vtile z directū qz qz capiunt distinctiōnēz penes aliūz z aliū modū vtendi qz qz vero penes aliū z aliū modū habēdi. p̄rimū p3 qz videmus qz alio mō vř re feudata feudatariūz qz colit z fructū recipit qz dñs qui recipit seruitiūz sine labore z ita suo mō dīcendū est de ep̄bireora z dño p̄ncipali. **In** tali ergo casu dominium directūz z vtile distinguūt penes aliū z aliū modū vtendi. quādoqz vero distinguuntur penes alium z aliū modū acquirēdi idē dominium. debemus nāqz p̄supponē qz acq̄sitiō dñiū ē a iure gētū vt p3. ff. de iusti. z iure. l. ex hoc iure. ius autē gētū solt homini cōpetit z ē quedā rō natu-

ralis qz sic ē homini p̄pria qz tñ oibus hoibus ē collata que quidē rō nālis est qz qdā lex tacita vt p3. ff. de bo. dam. l. cū ratio. ē in quā lex tacita qz in corde hominis diuinitus z naturaliter scripta z non mandato ipsius p̄toris exterius p̄mulgata. huius ergo legis z huius iuris naturalis equitati o3 qz ois dominij acq̄sitiō in itaf qz qz directe: qz qz idirecte vrbī gratia de vtroqz si enim occupemus aliquā rez penit⁹ derelictaz vel que nūquā extitit alicuius acq̄sitiō dominij in illa re directe cōcordat z in ititur iuri naturali vt p3 per il lā. l. superius allegatā. ff. de acq̄. re. do. l. qd. n. nullius. nāz dicit in illa. l. qz illa res que nullius ē naturali ratione occupanti conceditur ac per psequens acq̄sitiō dominij in illa re naturali rōi directe in ititur qz nulla est regula iuris nālis si ue rōnis naturalis qz acq̄sitiōni huius dominij valeat obui are. idē per oia si acquiramus dominium i aliqua re p liberam traditionē illius cuius est illa res z hoc etiā potest haberi. ff. de acq̄. re. do. l. qua ratiōe. s. hoc quoqz. vbi dicitur qz ille res qz per traditionē nostre hnt iure gētū nobis acquirunt cuius rō redditur in sequēti. s. vbi dicitur qz nihil est tā conueniens nāli equitati qz voluntatē dñi volentis rē suam in aliū trāsferre ratā haberi. p3 ergo ex istis duobus exemplis quomodo acq̄sitiō dominij i aliqua re qz qz in ititur equitati iuris nālis directe. restat videre de indirecta. **Eue** nit. n. quādoqz qz acq̄ramus dominium in aliqua re per exacti onem illius rei a debitore nro nomine pene. qz iura ciuilia vo lunt qz illud qd exigitur a debitore nomine pene lucro d3 ce dere creditoris vt patet. ff. de solu. z libera. l. id qd pene. acq̄ sitiō ergo dñiū isto mō in itit z concordat equitati iuris natu ralis nō quidē directe quod p3 ex duobus. **Primo**. qz illb cōcordat equitati iuris nālis directe cui nō iuenitur aliqua regula iuris naturalis obuiare. nūc autē huic acq̄sitiōi do minij obuiat illa regula iuris que supra fuit allegata in fecū do articulo z habet eo. titu. locupletari cū concor. qz fit cuz factura debitoris z sic deuiat ab eq̄rate iuris naturalis qa di cta regula ei obuiat euidenter. **Reuocatur** tñ ad eiusdē iu ris naturalis equitatē per aliaz regulā que dicit qz pro quo liber peccato debet pena exigi vt nullū malū remaneat im punitum. ex quibus omnibus apparet qz acq̄sitiō domi nij in isto casu p̄cordat equitati iuris nature nō quidē tota liter ac per cōsequens nō directe. sed indirecte. qz non con cordat directe equitati qz directe originē ab ea trabendo. immo quasi idirecte ad eam redeundo. **Secundo** patet hoc idē quia acq̄sitiō illius dominij qz totaliter z directe innititur equitati iuris nature h3 suā efficiam z vigorez sine omni fauore iuris legalis vt p3 in acq̄sitiōne dominij sum pta p̄rio mō. nā dato qz nullū eēt ius legale ad huc p̄mus mo dus acquirēdi dominium h3 locū. secundus v̄o modus acq̄ rēdi dominium qui imediate est dictus nō h3 efficacitā z vigo rem nisi supposito fauore iuris legalis. s3 p quādam reducti onem indirectam quā reductionē facit ius legale qz ad ip̄m spectat nālis iuris regulas cōcordare vt p̄t patere ex his qz dicta sunt in secundo articulo z ideo talis modus acquirē di dominij locum non haberet si ius ciuile si esset. apparet igi tur ex omnibus his p̄positū. **Sciendūz** tamē ē qz h3 sint duo modi acquirēdi tamē idē est dominium per quēcūqz istozū acq̄sitiō. eundē enīz vsum z modum vtendi habet vterqz acquirēns. z sic p3 illud qd superius dicebatur. s. qz domini um directū z vtile qz qz distinguuntur penes aliū z aliū mo dū vtendi z sic faciunt duo particularia z distincta dominia qz qz v̄o penes aliū z aliū modum habēdi z acquirēdi z tunc sunt vnū dominium sibi possibile acquiri per p̄fatos duos modos. **Sciendū** vterius ē qz ex processu superius ha bito possumus colligere duplicē rationēz qre dominium di rectū dicatur ossibus nostris infixum z a nobis inseparabi le vt habetur. ff. pro socio. l. iij. z ff. de pecul. quis ergo. **Et** na quidem ratio est q̄tare dominium directe in itit iuri natura listue rōni naturali vt patet ex dictis. rō autēz generalis est cordi nostro infixa z a nobis inseparabilis vt ait Augustinus .ij. cōfess. sic inuens. lex iquā scripta i cordibus hominū quā nec vlla q̄dez delet iniquitas. dominium ergo directū dicit

fide supueniente ergo eam restituere non tenetur. maior est
euidens: minor probat qz illud qd habetur de iure possidet
iuste et bene ac per pns non e alienu vt patet. xliij. q. iij. qd
dicit. ipse at prescribens h3 et possidet rem pscripta de iur er
go iuste et bn et ita no videt re possidere aliena. sed sua ac p
pns non teneri ad restitutione. ¶ Istis tn no obstantibus
fm fratrem Gerardum est q tenet qui sic pscript in foro
cōscientie restituere re pscripta. et ad superiores rōnes re
spondet qz si cōcludat in foro pntioso non tn cōcludit
in foro pscientie de quo nunc agit. nec ob. qd dicitur fuit. i. ij.
articulo in fi. qz ius casu. intendit ad vtrūqz forū litigij. s. et
conscientie et sic in vtroqz pot facere que tutū qz illud verū
fm euz in bis que ad vtrūqz forū reduci pnt. sed in illis que
non possunt reduci ad forū litigij vt in casu nostro relinquit
eos deo sententiados in foro cōscientie. poterat exēplū pōe
re de occultis. xxij. di. erubescēt. pbat at solutionē suā trib
rōnibus quarū mēre solā assumā. fundat autē prima super
hoc qz cōtra itētionē iuris dantis efficaciam pscriptiōni bo
ne fidei eēt si supueniens mala fides nō noceret pscriptiōni. qz
fm id mala fides eēt fauorata apcedenti pscriptiōne cuius
cōtrariū statuens itendebat. s. qz eius cursus nullū fauorem
pberet male fidei. ergo nec tū nec post fauere poterit. iduce
re poterat. i. q. i. ergo in fi. et. q. iij. si quis obiecerit et. c. fin.

¶ Secūda ratio in hoc cōsistit bona fides est fundamētū
pscriptiōnis et illi dat efficaciam cessante autē fundamētū etiam
post pscriptiōne ppletā cessat pscriptiō et ipsius effectus in
ducere poterat sic eēt i domo māli nā ppletā. dicit at qz licet
pscriptiō cōpleuerit cursū tn quo ad dñū acquisitū eget
illo fundamētū p toto tpe durationis vt sic acquisitū sic et du
ratio pueniat iuri nālī. et rōni. Tertia rō vult qz cū semp ve
ritas sit erroris correctia correctia fide erronea p superueni
entes fidem verā oēsecutū ex illa erronea est et corrigendū
et sic pscriptū mutabit in non pscriptū per qd restituere cō
pelletur fm fratre Gerard. Pōderatio q infra dicā perpen
deo qz nimis ptnax fuit i hac opi. tn ad hac ptē ad tres su
as rōnes adduntur potissime tres tex. s. c. si virgo. xxxij. q.
ij. c. vigilanti de pscript. et regula peccatū que sequit. ¶ Il
la q allegatur ad cōtrariū vide no. in pte. c. vigilanti vbi etiā
no. tres opi. quaz pna dicit theologorū q teneatur. secūda
iuristarū q non tenetur. tertia aliaz distinguētis cam lucra
tiua a nō lucratua quā distinctionē dicit hosti. tolli p dec.
apostolice de don. ver. vñ cū graue et. c. de pscripti. lon. tem.
l. pe. vt dixi in pn. qōnis. articulus iste satis ē tritus. Jo. no.
xliij. q. vi. si res et in p. c. vigilanti et. c. si. in pzin. vi. glo.
oēs summisit Ray. l. in sum. de pscript. ver. Itē pone q est
completa. gōf. eo. ti. i. si. hosti. ibi plene sub h3ica de pscripti.
rerū immo. s. que exigatur s. s. verus qequid. ver. s. qd iam
cōpleta. Ray. at sic dicebat si habet pscriptens cōscientiā re
mordeatē satisfaciā cōscientie si dicit se de pitorū pshio
conscientiā nō habere vel si quā habuit post pscriptiōnes
cōpletam dicit se illaz ad predictorū cōsiliū tposuisse cō
sultuit adhuc eligendā tutiorē viā. s. vt restituat pp duplici
tatis ābiguū. et maxime qz nō facile oia que debent in pscripti
ōne pcurrunt. si nō acquiescit nō audet illū ponere inter sal
uādos p superiores rōnes: nec inter dānos per iura cōtra
ria marie qz per vniuersum quo se extēdit pās ecclesie. sic
seruari vñ. Sof. aut vbi supra dicit opi. theologorū eēt cōsi
lium et necessario non sequendū. xliij. q. i. qd pscriptur hosti.
vbi supra deridet opi. cōtractaz. tenet tn qz si conscientia re
mordeat nec iformat ad dictum peritorū sequēda est h3 erro
nea de sen. ex. i. quilitōni de symo. p tuas. ij. dicit tn illuz non
theologū s3 scrupulosum timētē qd timēdum nō est de sy
mo. et si qōnes eū cōcor. dicit aut se de illis non eēt pōdera
to qz pscriptens iuris auctoritate dominū nō acquisiuit. In
ducit etiaz leui. xxv. circa mediū vbi pscriptibitur videnti do
miniū intra vrbē quā redimē poterat infra annū quo elapso
non poterit etiam in anno iubilei quo regulariter venditio
reuertebatur ad pristinū dominū. et vt dicit falsum ē qz post
pscriptiōnes cōpletā habeat pscriptens cōscientiam rei
aliene cum illa sit sua. et sic soluant cōtraria. Inducit etiā q

propter necessitatem famis re alienam occupare l3. s. de fur.
si quis p necessitate. et equū possum in alieno pabulo reficere
per qōnes Fred. de pace tuenda. s. vlt. et re alienam per do
nationē picipio licite tenere. ff. ad. l. ro. de iac. de pscriptio. et
de euic. l. lutius. Itē scias qz hanc opi. iuristarū tenuit etiam
Thomas in suo. xliij. quolibet articulo. vj. vbi cū tractaret
pncipalem qōne huius thematis de pscriptente cū mala fi
de dixit vt. s. cum ad restitutionē teneri subdens sic sed qui
bona fide pscriptit ad restitutionē nō tenetur l3 sciat post
pscriptiōnem illud fuisse alienum hoc ponit et nil plus.

¶ Bamasus in. q. ij. de pscriptiōne nil eligit s3 dixit theologos
dicere qz tenet. iuristas tenere contrariū. Concludo ergo qz
opi. qz restituere si tenet: tenet Jo. et Ber. vbi. s. Tā. et U.
in dec. vigilanti. Inno. in dec. vlt. de pscript. Sof. et Thomas
vbi. s. et hos sequor saluo qd post Ray. et Hosti. dixi de cō
sciētia remordēte. vltra superiora adduco pscnsuz saltē fictū
illius cōtra que pscriptat per legem alienationis verbū. ff.
de ver. sig. et vide qd dixi. s. eo. articulo ver. tertia rō ad idēz
est. facit regula q tacet eo. ti. cū cōcor. sicut assentit snie q in
fra limitatum tēpus negligit appellare de re iud. qz ad con
sultationē et certe fortiter facit bec rō saltē qñ domino rei
sciente res ipsa pscriptibit. Secundo induco de pscript. de
quarta. et. c. ad aures et. c. auditis et aperti dec. primā eo. ti.
li. vj. per q iura pbat rem q de iure cōi spectat ad eum cō
tra quez pscriptibit pscripti spatio. xl. an. cum aliquali titulo
vel sine titulo per tempus cuius nō est memoria per qd con
cludo aut opi. contrariā aut bec iura fore delēda. certissimū
est. n. qz eo casu cōpleta pscriptiōne constat pscriptenti
ad aliū pertinuisse re quā pscriptit et tn textus approbat si
bi illius iuris vel rei dominium competere per qd p3 illd di
ctum doctorum esse textus diffinitionēz nō simpliciter opi.
nec opponas titulum ibi requiri qz cōstat per illū non cōpe
tuisse dominū. nec dicas spē in tempore cuius de contra
rio nō ē mēoria qz cōtrarie opi. rō locum h3 post omne tpe
quātūcūqz longissimū. Tertio fortiter facit regula factum
legitime cū concor. p quas dilata ri posset mā. ¶ Ad iura
cōtraria respondetur qd. c. si vgo loquitur de illo. qui scit se
alienum possidere et sic nil ad ppositū. Idem dico de dec. vi
gilanti. q dicit qz non iuuat possessorem alieni predij aliqua
antiqua possessio cum mala fide. h3 autē queritur de possesso
re predij proprij. regula peccatū presupponit peccatūz cū
de eius dimissione loquatur. dimitti aut nō posset quod non
fuit de despō. impu. ad dissoluenduz cum cōcor. qre p3 qz ad
pscriptiōnem inchoatam et perfectam cum bona fide non
facit regula cū ibi nulluz peccatū. concedo autem regulā fa
cere vbi cū peccato inchoasset vel pcessisset pscriptiō.

¶ Ad rōnes fratris Gerardi dicitur primo ad primā qz cū
finis sit terminus extremus eorum q geruntur ius dans effi
caciā pscriptiōni bone fidei. et intentionem suaz nō porre
xit vltra eius fines vel terminū extremū: nec etiam ē verū qz
sciētia superueniens qz res fuerit aliena dicatur pprie ma
le fidei sicut in eptore donatorio et silibus est videre. Secun
da ipsius rō impugnatur ex dictis per eū super articulo pmo
vbi in descriptiōne pscriptiōnis de bona fide nil dixit. sed
efficaciam eius constare dixit in legū auctoritate. fundamen
tuz at huius auctoritatis iterponende motiuum dixit negli
gentiam nō potentis tempore limitato vt ibi: illo ergo fini
to bec duo nō pnt plus esse ergo nec pscriptiō deficere. p
teritum enim nequit non fuisse. ff. de capti. et postli. re. l. i. bel
lo. s. facti. et si velis me fateri bonam fidē fuisse partem fun
damēti dico vt. s. qz illa que fuit nō q desinet fuisse et sic nū
qz pscriptiō illo fundamento carebit. in rebus corporalib
bus non sic quia facile dstruuntur de transla. c. ij. i. pscriptio.
Eodem modo respondetur ad tertiam rationē. quia nū qz
veritas superueniens potest operari quin pscriptiō habu
erit sua comitantia sibi necessaria que nunqz quo ad vires p
scriptiōis corrigi possunt. alias eque diceres qz qui neglexit
posset purgare negligentiam post pscriptiōnem comple
tā quod patet eēt falsuz. ¶ Ad fortificationem etiam predi
ctorum ē sciendum qz etiā bi qui fateri nolunt qz piceps re

Der. Jo. and.

g iij

vnus possit alteri concedere et sic nec eius lex fm eos illi tñ fatentur q̄ modi acquirendi et distrahēdi dominia sunt de iure positio et si dominia sint de iure naturali vel genitū. cū ergo iste sint vnus modus transferendi p̄ p̄scriptionem et licitus ex quo est cum bona fide q̄re non erit qui p̄scripsit tu tus sicut qui emit et maxime deuoluta in fiscum. si enim p̄ ius positioū ille tutus est quare nō iste p̄cipue cum ne gligen tia aliquid nāle idest cōsensum includit vt. s̄. dixi. 30. an.

Eccatum ^{iii. dicit 30. mo. q̄ equitas huius regule p̄batur p̄ do-}
ctrinas q̄ datur de resolutioe cōtractus. C. q̄n ab ep̄. re. l. i. et ij. nisi d̄ hac dictioe. dic̄ h̄ dy. q̄ post

negatiuam ponit. post affirmatiuam puat de h̄ p̄ arch. s̄. eo. li. de consti. c. i. plenius per Cy. C. de transac. l. iij. ad primū q̄ post negatiuā ponat alle. Dy. h̄. c. et sequens. ff. de ventre in pol. mit. l. extraneo. ff. de fer. l. si feriatis d̄ custo. et exbi. re. l. ij. §. vl. et de au. et ar. le. l. ticia. ad scdm̄ inducit. ff. co. ti. quo tutela in pzin. de diuer. et tē. pze. l. accessio. §. vl. ad tur. l. i. §. pe. de iure h̄. l. i. §. multorum et §. vl. alle. contra hoc. ff. eo. l. nemo ex his in pn. vbi p̄uat et non ponit et tamē negatiuā p̄ cedit. R̄. fidet q̄ illa negatiua eq̄pollet affirmatiue. et iō dictio nisi puat sicut si affirmatiua p̄cederet vide textum illū sub littera. A. Itē cōtra. ff. de ma. te. ticia. §. vl. p̄cedere videt negatiua et tñ dictio nisi nō ponit. R̄. fidet q̄ ibi non p̄cessit negatiua. sed secuta fuit et iō nō videtur habuisse animū concedendi libertatem. sed potius impediendi et propter p̄sumptiones animi ipedientis ipeditur datio libertatis ar. ff. de adi. le. l. legata inutiliter et de cō. et de. cum tale. §. vl. Archi. in pze. decre. concordat distinctioni p̄dicte. dicit autem q̄ quādoq̄ tenetur improprie allegat. ij. q. j. notum. vii. q. iij. artaldus. de accu. et quādoq̄ ponitur p̄o sed. xxxvii. di. sedulo de pe. di. i. sicut p̄mi vbi nō. ad idem de pe. di. vj. c. i. q̄n q̄ nisi facit adiectionem. ff. de le. iij. fidei cōmissa. §. sic fidei. et facit questionē de illo qui p̄misit nō v̄dere alij domū nisi mibi d̄ qua: si q̄ cau. si cū in fi. et vide q̄d nō. in spe. de spon. in pn. et ibi dicitur restituatur l̄ requiratur restitutio tñ nec illa sola sine prima sufficit vt. j. p̄xima regula. licet Dy. hic notat cōtrarium per cōtrarium huius litere super quo vide q̄d nō. in cle. de vsuris ex grandi in glo. antepe. C̄. Prima gl. ponit exempla sc̄do distinguit tria nomina. tertio tractat quid si restitui non possit. fa glo. primo ponit casum exceptū. sc̄do dicit cui sit fienda restitutio. tertio querit remittit et soluit. vl. gl. querit et soluit. C̄. In p̄ia glo. ibi q̄ autem res furtiua non vsucapitur nisi i potestati domini reuertatur et ibi subtrahit periculo raptoris et furis res perit et naturaliter. C̄. In gl. ij. ibi cū p̄tor sequitur dicit vt opus factum restituat et dānū datum actum consequi d̄. nam restitutionis verbo vtilitas actoris cōtinetur. et ibi plus est sequitur in restitutione q̄ in exhibitione et ibi restituere intelligitur restituere qui ponit actorem in p̄stinam cām. et ibi inuito si inuito vel ignorante creditore alteri soluo non libero secus si ipso mādante vel ratum habete et ibi si vero si constituisti te soluturū mibi et ticio et postea hoc cōstituiisti mibi soli si postea soluis ticio nihilominus mibi tenetis. et ibi. l. ij. emphiteota q̄ domino suscipere nolente consignat et deponit non timet deiectionis periculum. C̄. In gl. vl. ibi. l. vl. vide in decre. prima proximo allega. in. i. glo. C̄. In prima glo. ibi si peccatum et dist. iij. ille rex ad fi. et de hoc. C. si aduersus delictum super R̄. ca. a. s̄. l. i. et ibi dimittitur peccatum in tantum q̄ etiā de iure ciuili ab solueretur secundum dy. nō obstāte q̄ persone difficultas non excusat d̄ bitorem. ff. de. ver. ob. cōtinuus. §. illud. et nō. d̄ iureiu. breui. in. i. glo. vbi videas. nā illud verum vbi datio est in obligatiōe sed vbi est in obligatiōe contractus vel iudicij factū p̄sone casus contingens in persona debitorum excusat. de con ractu p̄. ff. ad. l. ro. de iac. l. vl. §. pe. de iud. ff. si quis cau. l. ij. a. s̄. si iō. §. si quis. cum ergo rem restituere sit factum sicut re tradere. ff. de ver. ob. vbi autem non apparet. §. q̄ id et. l. sti. pulationes. §. idem puto. impedimētum ergo supueniens in

personam debitoris quod restitutionem impossibiles facit d̄ bitore excusat nisi culpa p̄cederet casū. ff. so. ma. et. §. licet vel nisi delinqueret sub spe venie. ff. cōmo. i. rebus. §. q̄ aut et facit de cle. ex. illud. ver. illud autem in glo. ij. et ibi liberaliter remitteret hoc intelligit Dy. cum res est restōni parata quasi tē fingatur restituta et postea restituenti donata ar. ff. d̄ dona. inter vi. et vx. l. iij. in fi. de iu. do. l. v̄r ab eo si cer. pe. singularia circa fi. et de so. l. procul. et ff. de rei ven. hoc si res. alias non remittitur peccatum ei qui restituere p̄t propter rationem que sequitur in glo. C̄. Adulterum puto in bis animū ponderandum nec tutum puto illum qui gerit in mente nō restituere missione non facta.

Hic regule et sequenti coaptabitur

alia q̄d ipsius fr̄is Gerardī q̄rebat an cōtractus vsurarius sit permis sibilis aliq̄ iure et q̄ sit q̄ vnusquisq̄ licite p̄t ac cipere quod sibi voluntarie est donatus. sed illud q̄d recipit fenerator per contractū vsurariū est sibi voluntarie donatū ergo potest ipsum licite recipere et per consequens contra ctus vsurarius erit licitus et d̄ iure permissibilis. maior patet minor probatur q̄ datio vsurarum est per voluntarium pactum. C̄. Ad oppositū est q̄ rapina nullo modo est permissi bilis sed vsura ē rapina ergo et. maior p̄. minor probatur. xiiij. q. iij. si quis vsurā accipit rapinam facit et c. P̄scien dum est q̄ huius questionis dubitatio quattuor vijs potest oziri. Prima cum quedam sunt peccata q̄ prohibita et que dam prohibita quia peccata cuius simile de symonia nō. de offi. delega. ex parte. i. cum suis remissionibus. De primis exemplum d̄ peccato primozū parentum circa esum ligni ve titi quod non fuit peccatum q̄ ex sui natura haberet malitiaz conuolutam sed solum q̄ prohibitum et de hoc. xi. q. iij. quid ergo. De secundis exemplum de preceptis decalogi. Exo. xx. que transgredi prohibitum est q̄ peccatum: et ideo pec catum q̄ ex sui natura vitiosum et habet malitiam conuolutam. contrariatur enim virtuti et ex sui natura a deo diuer tit et agentem deordinat. Dubitari autem posset an iter p̄i ma an inter secunda computetur peccatum vsure. nā si inter prima scilicet peccata quia prohibita minus videtur incon ueniens vsuram aliquo casu permissibilem q̄ si prohibitus esset quia vitiosus et malitia cōuolutus. Secunda via quia videmus aliqua mala permitti et tollerari propter aliquod bonū quod ide sequitur vel propter maius malū vitādū. de primo exemplum de tollerantia iudeorum et suorum rituum. xlv. di. qui sincera. quod licet in eis sit mortale tollerat ec clesia propter bonum quod inde oriatur q̄ nostre fidei veri tas in libris ipsorum velata et in ritibus figurata nostris ocu lis lucide demonstratur et sic fidei nostre testimonium robo ratur vt dicit aug. xiiij. de ciuitate dei. c. xlv. De secūdo habe tur exemplum. iij. di. deniq̄. cum ergo contractus vsurari⁹ quandoq̄ possit vtilis esse rei publice et partibus gratus et vtilis. Item per ipsum quandoq̄ vitari posset magnum ma lum vel periculum ergo videtur i illis terminis permissibilis. Tertia via est q̄ vtrūq̄ ius canonicum et ciuile certis casi bus permittunt aliquid recipi vltra sortem vt in fructibus rei pignorate genero pro dote. ff. de do. exce. l. p̄. s̄. de vsur. salubris facit ad idem eodem titu. c. i. et ij. et c. cōquestus. Quarta via surgit ex dubio an ius ciuile obuiare possit iuri canonico de quo. x. di. c. i. quia si posset diceretur vsurarius contractus de iure ciuili permissibilis. Ad veritatem ergo questionis et solutionis habendam primo declarabitur qd sit vsura et in quibus rebus committi valeat. Secundo in quiretur vtrum contractus vsurarius sit ex natura rei vitio sus et malitia conuolutus vt per hec tollatur illa via que in gerebat dubium primo loco. Tertio inquiretur vtrum iura debeant cōcedere contractum vsurarium propter aliquod bonum q̄d inde oriatur vel p̄pter maius malū q̄d ide vitet vt pp̄ hoc tollat illa via igerebat dubiū sc̄do loco. Quarto ingret vtrū iura p̄cedat vt p̄cedere valeat vsurā i aliquo ca su vt

lo et per hoc to
co. Quanto inq
nare vel vtrum
nam q̄ quicq̄
ac p̄ consequē
est in iure can
Exco soluer
questionē dū
vtra et in glo
imponeas iurē
q̄ ex natura rei
q̄ ex mutuo p
no tanq̄m qu
teri formale. m
nō gignit mū
in sequenti artic
crey pacto siue o
est pactum et nulla
vtra foret petre.
p̄t illud recipere
natio p̄sumit esse
vel obligatio pacti
nam postū licite
h̄. q̄. licet ep̄i cop
p̄sumt ep̄gere se
dicitur d̄ aucto
penalia ingre
hoc p̄ simile arg.
in. q. ij. quēta
p̄. sine sit ip̄a pe
nā vtrū appa
q̄ p̄cedat rō
vtrūq̄ alia de
p̄. l. i. q̄d d̄ p̄
p̄. nō videt compl
nō p̄ debet ibi ad
d̄. intentione et spe
p̄. dicit et habet ep̄
p̄. hoc mō in
p̄. male sc̄ly iac
d̄. pacto vel
male in vsura. nā
ep̄o iuri ex pact
p̄. vtra est legalis
C̄. d̄. tamen
vtrū solutio sit
nō inueniente
vtrū dicit resp
natio et sola p̄o
la intentione et spe
vtrū intentionem in for
vtrū. superius all
vtrū illud d̄ induc
d̄. p̄. et super a
vtrū. et d̄. rō
vtrū. omnes in hoc
vtrū vtra illud qu
vtrū. ad restituend
nō videtur ratio
p̄. vtrū d̄. q̄m in
vtrū. male in vsurā est
vtrū. et ideo vtrū
vtrū. aliquid ei equip
vtrū. obligans
vtrū. q̄ tenent istam
vtrū. descriptionē
vtrū. pacto debet
vtrū. ad hoc respo
vtrū. d̄. infra de
vtrū. vtrūq̄m cuar

su vt per hoc tollatur via illa que ingerebat dubiū tertio lo
co. Quinto inquiret vtruz ius ciuile possit iuri canonico ob
uiare vel vtrum dicta iura habeat ad inuicē tantā p̄cordan
tiam q̄ quicqd sit contra vnum necessario sit cōtra alteruz
sc̄p̄ consequē vtrum p̄ctus vsurarius eo ipso q̄ p̄hibitus
est in iure canonico necessario sit p̄hibitus in iure ciuili.
Sexto soluent argumenta z dubia que fuerūt inducta ad
questionē dū disputabaf. Est ergo p̄mo videndū quid sit
vsura z in q̄bus rebus cōmitti valeat. vbi sciēdū q̄ due de
scriptiones inueniuntur de vsura que vident satis rōnabiles
q̄ ex natura rei sunt sumpte quaz vna talis ē. **Vsura est lu
crum ex mutuo pacto debitū vel exactus in qua descriptōe
duo tangunt que vidēt de rōne vsure esse. s. vnuz māle z al
terū formale. māle quidē in vsura est ipsuz mutuū q̄ vsura
nō gignitur māliter nisi d̄ mutuo. rō aut̄ huius assignabitur
in sequēti articulo. Formale vō in vsura est ipsa exactio lu
cri ex pacto siue obligatio in pactū deducta q̄ vbi nullum
est pactum z nulla obligatio ibi mutuans non p̄t aliquid
vltra sortē petere. z ideo si vltra sortem aliquid offerat sibi
p̄t illud recipere tanq̄ gratis oblatū q̄ illa oblatio v̄ do
natio p̄sumitur esse gratuita z libera quā nō puenit petisio
vel obligans pactio z per p̄ns illi oblati licita est receptio
nam possunt licite recipere que t̄n p̄hibemur petere sicut p̄
j. q. ij. sicut episcopū. vbi dicit q̄ p̄ ingressu ecclesie nō licet
pecuniā exigere sed sponte oblatā lz recipere cuius ratio red
ditur ibidē auctoritate gregozij dicētis z oblatio nullā cul
pe maculā ingerit que nō ex ambiētis petitiōe p̄cessit q̄ de
hoc p̄ simile arg. ibidē in. c. quam pio. z. xvij. dist. de eulogi
is. xij. q. ij. quēta est. ex quib̄ oibus colligit q̄ formale ip
si vsure sit ipsa petisio vel exactio rei obligate. **Ex quo
etiā vltēri⁹ apparet q̄ descriptio p̄habita de vsura sit bona
q̄ cōprehēdit totū q̄ de rōne vsure māle z formale. Da
tur insup alia descriptio de vsura que talis est vsura est quic
qd sortī accedit z ponit. xiiij. q. iij. pleriq̄. ista tamen descri
ptio nō vidēt completa nisi aliqd aliud addatur. z iō Sof.
dicit q̄ debet ibi addi ex pacto vel ex intētiōe p̄cedēte q̄
sola intētiōe z spe lucri vidēt cōmitti crimen vsure sc̄d̄ q̄
ipse dicit z habet extra de vsur p̄suluit. **Hec at̄ descriptio si
cōpleat hoc mō incidit in idem cū p̄ma q̄ cōmp̄hendit illō
q̄ est māle sc̄lz lucruz accidēs sortī. i. mutuo. z per h̄ q̄ ibi
addit ex pacto vel ex intētiōe cōmp̄hendit illud quod est
formale in vsura. nam dicebat superi⁹ q̄ formale in ea ē ipa
exactio lucri ex pacto obligate z hoc respectu dictum est
q̄ vsura est legalis latro p̄dicens quod intendit.******

**Occurrit tamen dubium de eo q̄ dictum est statim sc̄z
vtrum sola intētiō siue spes lucri cōstituat hominē vsurari
um non interueniente ibi aliquo pacto obligante. Ad hoc
aut̄ vident cōiter respondere omnes iurisperiti q̄ vbi sola
intētiō z sola spes lucri est p̄ncipalis causa mutui ibi ex so
la intētiōe z spe lucri constituit homo vsurarius z tenet
ad restitutionem in foro pecunie coram deo z confirmat p̄
illam decr. superius allegatā de vsuris consuluit vbi scripsi
z super illud ibi inductum Luce. vi. mutuum date nihil in
de sperantes z super auctoritatibus sanctorum Augustini
Ambros. z Hieronymi que ponūt. xiiij. questione. iij. z vi
dentur omnes in hoc concordare q̄ vbi mutuans expectat
aliquid vltra illud quod dedit vsuram committit z per cō
sequens ad restituendum tenetur. Sed disputanti bec opi
nio non videtur rationalis p̄pter tria que tamen nō vr
gent vt infra dicam in singulis. p̄mo q̄ sicut patuit superi
us formale in vsura est exactio ex pacto obligate vel aliqd
equipolens z ideo vbi nō est exactio lucri ex pacto obligate
vel aliqd ei equipolens ibi nō potest esse vsura ad res
tutionem obligans q̄uis possit ibi esse vsura vitians. illi
ergo qui tenent istam opinio. nullo modo possunt saluare il
lam p̄mā descriptionē vsure que dicebat q̄ vsura est lucrū
ex mutuo pacto debitum vel exactum.**

**Sed ad hoc respondeo q̄ nec ipse disputans illam sal
uat dicendo infra de intētiōe nota debitori. Item nec sal
uat auctoritatem euangelicam supra positam ad cuius ri.**

gozem temperandum sit illa distinctio. Sc̄d̄o apparet idēz
per simile quod videmus de furto. nam si aliquis gratis z
liberaliter in domo recipiat quod furari intendebat z affe
ctabat q̄uis sit fur mēte non t̄n in opere ita q̄ teneatur ad
restituendū. ergo a simili si quis lucrari intendit ex mutuo
quod concedit z tamen a suo debitore nihil exigit nec ipm
per aliquod pactum cōpellit sed gratis z liberaliter ab eo
aliquid recipit q̄uis sit vsurarius mente non tamen est cen
sendis vsurarius in opere ita q̄ teneatur ad restitutionem.
**Respondeo casum valde difficilem quia licet donatari⁹ ha
buit intētiōē corruptā ad furandum donatio tamen non
causatur ab eius facto nec est annexa illi intētiōi corrupte
cuius contrariū in mutuo q̄ cū ex charitatis bono deberet
fieri gratis fiebat p̄ncipaliter ob spem lucri. z hoc etiā ipse
disputans concessit esse vitiosum cuius spei vitiose sequitur
effectus consequendo lucrum.**

**Tertio sc̄d̄m eum patet hoc idēz quia ratio tota per me
negat. q̄ vsurarius tenetur ad restitutionem est q̄ illud q̄
recipit vltra sortem nō fuit ei gratis z liberaliter donatum
sed cum quadam exactiōe z pacto indebite vsurpatum. lz
vbi ē sola spes lucri z intētiō corrupta ex parte recipientis
dūmodo illa non sit nota debitori ibi quicquid debitor do
nat gratis z libere donat z per consequens nihil est indebi
te vsurpatum. z ideo ipse recipiens q̄uis fuerit in intētiōe
deprauatus nō tamen videtur teneri ad restitutionem. **Re
spondeo q̄ spes creditoris p̄hibita est z hoc de significati
one vt ibi nō requirit alterius noticiam. ex quo igitur cōtra
bonum charitatis alias mutuaturus nō fuisse q̄ per debi
tozem alias nō donaturuz donari videtur accedit huic spei
vitiose ergo astrictum vitio z restitutioni. per quod patet
nō valere responsonem quā disputans dabat ad decr. con
suluit sc̄licet q̄ illa intelligebat cum corrupta intētiōe credi
toris innotuit debitori quasi tunc videatur quoddā pactuz
implicitum quod habet vim expliciti sc̄d̄m eum quod inde
liciat nō apparet. z textus ibi dicit omni conuētiōe cessan
te illud omni videtur excludere etiam implicitā. dicebat at̄
ipse q̄ duplex est vsura quarum vna simpliciter est mental
z solum vitians sed nō obligans ad restituendū ex eo q̄ sit
sine omni exactiōe z pacto explicito vel implicito. Alia ve
ro est vitians z obligans ad restituendū ex eo q̄ sit exactio
ne z pacto explicito vel implicite itellecto p̄pter quod sub
diuiditur q̄ si fiat cum exactiōe z pacto iplicito sic est vsu
ra mentis. si vero fiat cūz ex actione z pacto explicito sic est
vsura vocalis. **Apparet vltērius ex dictis q̄ duo sunt d̄
ratione vsure qualitercūq̄ accipiatur quozuz vnum est ma
teriale sc̄licet lucrum pueniens z genitum materialiter ex
mutuo. alterum vero formale vtputa quod gignitur ex mu
tuo tali modo vel per solam prauam intētiōē vel per pa
ctum z exactiōem. Sed si querat vltērius in quib̄ rebus
vsura cōmittitur quod etiam ad istum articulū pertinere vi
detur. Dicendum est q̄ cōmittitur in his rebus circa quas
consistit mutuum vt cōcorditer omnes domini. res autem
circa quas consistit mutuz sunt triplicis generis. quia que
daz sunt res que mutuant̄ sub certo numero sicut pecunia.
quedam vero mutuant̄ sub certo pondere sicut aurum z ar
gentuz. quedam vero sub certa mensura sicut granum z vi
num z huiusmodi z ideo solum in his tribus generibus re
rum vsura cōmittitur tamen Sofr. obijciens contra Ray.
in sūma de vsuris versic. dicitur aut̄. dicit q̄ vsura potest cō
mitti etiam in alijs rebus. nam si pro pecunia mutuata capi
am equum p̄dizuz vestem vel aliquid tale vltra sortem vsu
ra est sicut patet. xiiij. q. iij. pleriq̄. sed distingue inter vsu
ram que ab vsurario exigitur z rem illam in qua vsura com
mittitur. nam ista que ab vsurario exigitur p̄prie loquēdo
est illud lucrum quod exigitur vltra sortem siue mutuū. res
vero illa in qua dicta vsura cōmittit̄ est ipsum mutuum de
quo dictum lucrum gignitur. quāuis ergo quelibet res pos
sit accidere feneratori tanq̄ lucrum vsurarium dictum ta
men lucrum gignitur nisi de solis illis tribus in quibus
committitur.******

*no
de vsuris in rebus
faciunt bono fco
de vsuris*

*no
de vsuris in rebus
faciunt bono fco
de vsuris*

1° **C**irca primū intēdit q̄ valozē artificialiū vel nāliū q̄ mutuant sub numero pondere vel mēsurā p̄ctus vsurari^o fa-
 cit supualē sue nāe vel arti p̄ eo q̄ cū deus dederit nām nu-
 merabile ponderabile vel mensurabile & sic dedit ex predi-
 ctis ipsaz valozē nāliter estimabile q̄ reb^o alijs nō conces-
 sit qz illaz estimatio nō p̄cedit ab aliquo intrinseco necessa-
 rio sed fm̄ diuersas circūstantias extrinsecas & p̄tingentes
 ex loco tpe p̄ditiōibus p̄sonaz & s̄tibus & crescūt & decre-
 scunt. sed p̄derabiles & mensurabiles & nūerabiles quam-
 diu p̄sistunt in suo nūero p̄dēre vel mēsurā nō augent vel
 minuūt in valozē & si videant̄ minui v̄l augeri nō ē pp̄ mi-
 nutiōē vel augmētū ipsaz sed illaz reruz in q̄s p̄mutant̄.
 Cōcludit ergo q̄ vsurari^o cū exigit vltra valozē a nā p̄dicti
 reb^o taxatū certū & determinatū rē vitiosaz facit & p̄ rei nāz
 Ego de plano p̄cederē q̄ faciliōz est hāz estimatio & maxī
 me tpe quo p̄hibē restringēdo ad illud s̄ q̄ a nā habeat cer-
 tum & determinatū valozē durante p̄dēre nūero vel men-
 sura nō alternandū in plus vel min^o nō capio. **C** Sc̄do di-
 cebat q̄ vsura faciebat p̄ nām germinare rē nāliter nō ger-
 minās nulla enī res generat lucrū nisi inq̄stuz fruct^o p̄icere
 lucrū. p̄stat aut̄ q̄ res fructū generās crescit in valozē cum
 fructū. s̄ hēc ex crescitā esse nō p̄t in reb^o nālibus q̄ certū
 & determinatū habent valozē vt est dictū quas nō fructificā-
 tes vsura facit lucrificātes. vñ dicit cañ. q̄ vsure arte neq̄si-
 ma ex auro aurū nascit̄. xlvij. di. sicut hī. ergo sicut agens fa-
 cit p̄ rei nāz q̄ ē vitiosū & maliciā p̄uolutū. **C** Tertio dice-
 bat q̄ vsura faciebat q̄ d̄sop. i. rei & vsus ei^o q̄ habent oio
 eundē valozē vñ ex crescitā in valozē p̄ alterū p̄z aut̄ discor-
 rendo p̄ singulas res mutabiles q̄ ipse & ipsaz vsus vna cō-
 sumptiōē p̄sumunt nec vñ sine altero p̄sumi p̄t q̄ in alijs
 rebus mutabilib^o dicit nō p̄t in q̄bus rei vsus h̄z distinctuz
 valozē a re & p̄t alienari solus vsus vt in domo vel equo &
 sola p̄prietas retētō ad t̄pus vsu cū ergo p̄ctus vsurari^o fa-
 cit rē mutuata ex crescere in valozē p̄ suū vsū cū ipsorū cō-
 iunctōrū idē sit valozē p̄z id fieri p̄ rei nām & sic vitiosuz & in
 hoc differt hoc dictū ab eo quod dixi. s̄. v̄ sic. subdit. qz non
 dicit hīc q̄ vendat vsū separatū a re sed quod vsurarius
 facit vsū addere ad valozē rei mutuate cum tamen non
 habeat valozē distinctū.
C Quarto dicebat q̄ vsurari^o abutit̄ re mutuata nō vten-
 do illa suo vsu p̄ncipali vel sc̄dario ad q̄ sit destinata decla-
 rat̄ hoc sic. ois res possessa h̄z duplicē vsuz p̄ncipalē & sc̄da-
 ruz vt zona h̄z p̄ncipalē vsū cingēdi. sc̄darius vendēdi v̄l
 cōmutandi: qz sic expedit possidēti. si aut̄ ipse vteret̄ ad al-
 terius lesionē. tūc abutit̄ sic & i mutabilib^o. pone in vino p̄n-
 cipalis ei^o vsus dñi est ad potū sc̄darii ad mutanduz in
 pecuniā vel aliud q̄ expedit dño. Si aut̄ p̄pter cupidita-
 tem trahit̄ ad aliū vsū vt facit vsurarius recipiēdo aliqd
 vltra fortē abutit̄. & sic vitiose agit. In pecuniā idē cū p̄n-
 cipalis vsus est in emptionē rei expediētis. sc̄darii in cō-
 mutatiōē pecunie que magis expedit. sed vbi p̄ cupiditatē
 vsurarius illā dat vt plus recipiat abutit̄ cū nec a nā nec ab
 arte cōpetat denario talis vsus vel talis part^o vt dicit Ari-
 sto. p̄mo politico. **C** Tertio querebat̄ vtrū iura debeant
 concedere p̄ctum vsurariū p̄pter aliqd bonū q̄ inde oriā
 vel p̄pter aliqd malū q̄ inde vitet̄ vt p̄ hoc tollat̄ illa via q̄
 sc̄do ingerebat dubitatiōē in ista q̄one. **C** Ad istius ergo
 articuli euidentia sciendū ē q̄ cōcessio p̄t accipi trib^o mo-
 dis. Uno mō put est simplex p̄missio dimittēs vel idulgēs
 penā fm̄ quē modū p̄cedit canon. vt dictū fuit. s̄. iij. di. de
 niqz talis aut̄ p̄missio fuit simplex qz p̄ solā indulgentiā pe-
 ne. vnde q̄ ibi dicit̄ cū venia dicit̄ gl. intelligendū est de ve-
 nia pene nō culpe. Sc̄do mō p̄t accipi cōcessio put est idē
 q̄ p̄missio tollens impedimētū sc̄dm quē modū iudei inter
 nos habitantes p̄mittunt̄ ab ecclia in obseruantia sui ritus
 vt ēt dictū fuit. s̄. p̄ canonē. xlv. di. qui sincera hēc aut̄ p̄mis-
 sio q̄uis glo. dicit q̄ sit s̄ilis p̄me tñ dissimilis est. ibi enī so-
 la remissio pene. sed ista sc̄da p̄missio plus facit qz nō so-
 luz p̄mittit dictū malū sc̄z obseruantia ritus iudeoz subtra-
 hēdo cōminatiōē vel inflictiōē pene sicut p̄ma. sed etiā

remouendo impedimenta christianoz qui vellent impedire ob-
 seruantiā dicti ritus & q̄tum ad hoc se h̄z p̄ additiōē ad il-
 lam. **C** Tertio mō p̄t accipi concessio put idē est q̄ per-
 missio p̄stans iuuamentū sc̄dm quēz modū ecclia p̄mittit
 q̄qz clericū occidi a ptāte seculari & hēc p̄missio se h̄z ad se-
 cundā sicut sc̄da ad primā. nam in ista p̄missione nō solū sub-
 trahitur cōminatiō pene que posset p̄ occasiōē clerici infli-
 gi sicut fiebat in p̄ma p̄missione. sed ēt tollit̄ illud impedimē-
 tum p̄ q̄ posset occisiō clericū impediri quēadmoduz fiebat
 in sc̄da p̄missione. & vltra hēc duo p̄statur iuuamentum ista
 tertia p̄missiōe que nō fiebat in aliqua illaz. p̄stat enim ec-
 clia iuuamentū in occisiōe clericū qui dignus est morte qz
 ipsuz degradat̄ & ponit eum in manib^o potestatis secularis
 vt cruciet̄ & occidat̄ iuxta illud. i. ad corinth. v. tradens hu-
 iusmōi boiem sathane in interitū carnis vt spūs eius saluus
 sit in die dñi iesu christi. p̄dicta patent de verb. sig. nouim^o &
 de penā. c. ij. lib. vj. p̄z ergo q̄ tribus modis accipi p̄t con-
 cessio vel p̄missio. **C** Alterius ad maiorē euidentia istū ar-
 ticuli est sciendū q̄ sicut tactū fuit sup^o circa p̄ncipiū q̄ois
 malū p̄t p̄mitti duabus de causis sc̄z vel p̄pter bonuz q̄
 inde oriatur vel p̄pter maius malū q̄ inde vitat̄. **C** Ad aut̄
 malū vitat̄ & p̄mittit̄ tribus modis. Primo qñ vitat̄ malū
 spirituale in anima q̄ est maius p̄pter malū corpale in cor-
 pore q̄ est min^o. Sc̄do qñ vitatur vñ malū spirituale q̄
 est maius p̄pter min^o malū spūale sicut sepe p̄mittit̄ minus
 p̄ctū vt videt̄ maius. Tertio qñ vitatur vñ maluz corpa-
 le maius p̄pter aliud corpale q̄ est minus & de his nō. ne-
 cle. vel mo. c. iij. in. j. glof. **C** Ad p̄positum ergo descendo
 cum querit̄ vtrum debeant concedere contractū vsurariuz
 propter aliquod bonuz q̄ inde oriatur vel p̄pter aliqd ma-
 ius malum quod inde vitetur. Dicenduz est statim q̄ si ista
 questio sit per ius naturale nō debet esse dubium q̄ dictum
 ius nullo modo debet vel potest concedere contractū vsu-
 rarium qz illud q̄ simpliciter est contra aliquod ius nullo
 modo potest concedi ab eodem iure alioquin similit̄ esset
 contra ipsuz & nō contra ipsum inq̄stum ab ipso concessum
 contract^o aut̄ vsurarius est simpliciter contra ius naturale
 cum sit vitiosus ex natura rei vt patuit in p̄cedenti articulo
 ergo & c. si ergo simpliciter est contra ius naturale relinquit̄
 vterius q̄ simpliciter sit contra ius diuinum qz ius natura-
 le est a iure diuino derivatū ergo quicqd est contra ius na-
 turale necessario est cōtra ius diuinū. Si aut̄ fiat dicta que-
 stio per ius ciuile. Dicendū est q̄ dñi ius p̄t p̄cedē & p̄ce-
 dit̄ p̄fatū contractū concessiōe accepta primo modo. put
 est idem q̄ simplex p̄missio per indulgentiaz pene: & q̄ ita
 sit p̄bo tali rōne. Illud ius q̄ nō cōminatur nec infligit ali-
 quā penā p̄ p̄ctū vsurariū videt̄ ipsum cōcedere & p̄mittere
 re cōcessiōe accepta isto mō que est simplex p̄missio per in-
 dulgentiā pene. sed ius ciuile nullā penāz cōminatur vel in-
 fligit p̄pter dictum contractū ergo & c. Subdit aut̄ quod
 sc̄do v̄l tertio genere p̄missionis ius ciuile nō p̄mittit̄ vsu-
 ras. qz nō p̄hibet̄ impedimenta fieri volētibus fenerari nec fe-
 nerantibus dat aliqua iuuamenta. Hoc dictum non video
 posse defendi nisi dicatur leges veteres per autē. esse core-
 ctas. vt dicetur in quinto articulo. nam certum est leges sta-
 tuere modum vsurariū. vt. C. de vsur. l. eos permittunt̄ illas
 peti in iudicio permittūt̄ p̄ illis non stipulatis pignora reti-
 neri quod plus est statuunt certis casibus illas ex mora de-
 beri & his similia. **C** Sed si fiat vterius questio de iure ca-
 nonico. vtrum scilicet debeat concedere vel p̄mittere con-
 tractum vsurarium propter aliquod bonum quod inde vi-
 deatur oriari vel propter aliquod maluz q̄ inde videatur vi-
 tari. Dicendum est simpliciter quod non. quia videmus de
 facto q̄ nullo predictorū modorum ipsorū concedit vel
 p̄mittit̄. quia penāz cōminatur vel infligit vsurarijs faciē-
 tibus dictum contractū vt patet extra de vsur. c. quia in om-
 nibus co. ti. q̄qz lib. vj. nec mirum si non p̄mittit̄ quia nec
 p̄mittere posset contra vetus & nouum testamentuz eod.
 ti. sup eo. nā vt ibi dī sacra scriptura p̄hibuit̄ p̄ alteri^o vita-
 mentiri vt habet̄. xxij. q. ij. ne quis ergo multomagis sicut

Solo 2

Juris

Quarto

Ad aut malū vitat & p̄mittit tribus modis. Primo qñ vitat malū spirituale in anima q̄ est maius p̄pter malū corpale in corpore q̄ est min^o. Sc̄do qñ vitatur vñ malū spirituale q̄ est maius p̄pter min^o malū spūale sicut sepe p̄mittit̄ minus p̄ctū vt videt̄ maius. Tertio qñ vitatur vñ maluz corpale maius p̄pter aliud corpale q̄ est minus & de his nō. ne cle. vel mo. c. iij. in. j. glof.

pena vsurarij

Ad ppositus igitur applicatio primū dictū. s. de phibi-
 tione iuris nālis et positivi dico qd nō est incōueniēs qd ali-
 qd sit phibitū in iure nāli qd nō est phibitū in iure civili: qd
 phibitio iuris civilis se hz p additionem ad phibitionē iu-
 ris nālis nō tñ p hoc d3 censeri iter p dicta iura p̄rietās s3 al-
 terius modi phibēdi diuersitas. **A**lteri^o possim^o colli-
 gē ex scōo dco qd nō est incōueniēs qd aliqd p̄ctm sit phibi-
 tū in iure canōico qd tñ nō ē phibitū in iure civili: phibitōe
 que sit p cōminationē pene q̄uis nullū sit peccatū phibitū
 in iure civili qd nō sit etiā phibitū in iure canōico. **R**atio
 aut̄ hui^o diuersitatis p̄t accipi ex dictis. nā qz ius civile in-
 tēdit cōseruare bonū cōe multitudinis p̄pter iusticiā lega-
 lē quā tñ est ip̄ossible attingi a tota multitudine vel ēt a ma-
 iori pte iccirco sufficit dicto iuri qd possit pmouere et conser-
 uare bonū cōe p viā civilis amicitie. nā fm **A**ri. in. viij. et bi
 coz amicitia videt̄ ciuitates continere imo fm qd ipse dicit
 ibidē legis positores magis circa ipsaz student q̄ circa iu-
 sticiā qd p̄t cōtingere duplici de cā. **A**na est qz facili^o ho-
 mines ducunt ad amicitia q̄ ad legalē iusticiā. **S**cōa est qz
 habētes legalē iusticiā indigēt amicitia eo qd in vitā civili
 et domestica maxime sit necessaria quap̄pter v̄t qd a iure
 civili maxime sit inuēta et ideo v̄t qd ius civile p̄mo et p se
 beat phibere p cōminationē pene illa vitia que possunt di-
 ctam amicitia impedire. scōario tñ et ex p̄sequēti p̄t phibere
 quecūqz alia vitia altero duc̄t modo. s. vel qz p phibitio-
 nē iuri diuino et canōico obsequit̄ vel qz p illoz phibitio-
 nē amicitia nō ledit et bono iusticie et v̄tutis fauorat. vbi at
 p phibitionē aliquoz vitioz civilis societas et amicitia le-
 deret a tali phibitionē se p̄seruat et ea relinqt diuino iudicio
 puniēda testante beato **A**ugustino p̄mo de libero arbitrio
 vbi ait. lex inq̄ ista que regēdis ciuitatib^o ferit multa conce-
 dit ac ip̄unita relinqt que p diuinā p̄uidentiā vindicantur.
Applicando ergo hoc ad ppositū apparet statim qd p̄ct^o
 vsurari^o nō ē necessario phibit^o a iure civili: qz nō hz civilē
 societate et amicitia impedire et tñ est necessario phibit^o in i-
 re canōico qz ius canonicū ex fine quē intēdit hz necessatio
 oia vitia phibere. intēdit enī dirigerē multitudinē fidelium
 i deū qd nō p̄t fieri nisi p charitatē. et qz oia peccata morta-
 lia sunt opposita charitati et habēt eā tollere iō ius canonicū
 d3 oia talia merito phibere. quap̄pter si p̄tingeret qd ius
 civile in aliquo casu vel p aliqd ip̄us de futuro p̄ctuz vsura-
 ruz phiberet p cōminationē pene hoc faceret in obsequiū iu-
 ris. can. s. v̄t qz pena cōminata p ius canonicū nō sufficēt v̄t
 qz nō possz p iudicē eccl̄asticū sufficēter executōi mādari
Ex qbus oibus apparet qd p̄troueria que est iter iuri-
 stas de p̄missionē p̄ctuz vsurari^o nō v̄t esserōnabilis qz v̄tra
 qz pars p̄t dicere verū. nā illi qui dicūt qd talis p̄ctus sit p
 missus et debeat p̄mitti in iure civili si intelligat de p̄missionē
 de cōminante vel infligētē penā v̄t dicunt. si aut̄ intelligat
 de p̄missionē tollente impedimentū a faciētib^o vsuras vel p̄stā
 te eis iuramentū falsuz dicūt. et eodē modo dicendū est de
 alijs ex alia pte. nam si dicit glo. et illi qd sequunt̄ qd p̄ctus
 vsurari^o nō est p̄missus in iure civili. et intelligunt de scōo v̄t
 tertio mō p̄missionis v̄t dicūt si v̄o intelligat de p̄mo falsū
 dicūt. **A**lteri^o etiā p h̄ appet qd sit dicendū ad illa du-
 bia sup̄ius introducta. **A**d p̄mū nanqz dicendū est qd nō ob-
 stante qd ius civile sit fundatū sup ius nāle p̄t tñ aliqd esse
 phibitū in iure nāli qd nō est phibitū in iure civili qz phi-
 bitio iuris civilis addit sup̄a phibitionē iuris nālis v̄t sup̄
 patuit. **A**d scōm dicendū qd nō sequit̄ p hoc qd ius ci-
 uile se opponat iuri diuino qz talis p̄missio nō est p̄ opposi-
 tū sed p omissionē quasi negatiue nō cōminādo penā eo qd
 omittit et relinqt talē p̄ctum phibendū et puniendū iuri ca-
 nonico et diuino qbus magis v̄t p̄gruere. **A**d tertiu^o di-
 cendū qd ip̄eratoz mandat seruari ea q̄ statuta sunt in cōcil.
 niceñ. qz nō vult qd ea q̄ sunt in dicto p̄cil. phibita sint a iu-
 re civili p̄missa p amotionē alicui^o impedimenti vel p p̄cessio-
 nē alicui^o auxiliij. nō tñ p hoc intēdit qd quecūqz ibi phibi-
 ta sunt sint phibita a iure civili p pene cōminationē. vel p̄t
 dici qd ip̄eratoz mandauit seruari p approbationē qz ea ap-

probauit tanq̄ rite facta nō aut̄ mandauit seruari quecūqz
 ibi statuta sunt p pene cōminationē. **A**ppet insup ex oi-
 bus istis quid dicendū sit q̄tum ad istū articulū. nā cū que-
 ritur v̄trū ius civile valeat iuri canōico obuiare vel v̄trum
 habeat adinuicē tantā cōcordiā qd quicqd est p̄ vnū neces-
 sario sit p̄ alterum. **D**icendū est statim qd duob^o modis p̄t
 itelligi ista obuiatio. vno mō p p̄dictionē. et tūc dico qd nō
 qz vbi lex civilis p̄dicit iuri canōico null^o est momentū. v̄t
 p3 in decretis. x. di. p̄stōnes. alio p omissionē siue derelictō-
 nē v̄t ita dicā. qz certe omittit phibere aliqd cui^o phibitio-
 nē et punitionē relinqt iuri canōico et diuino qbus magis
 hoc cōgruit. et isto mō v̄t dicendū qd sic. et ita p3 quid sit di-
 cendū q̄tum ad totā qōnez qz ostensuz est quō p̄ctus vsu-
 rarius sit aliquo mō p̄missibilis in iure civili. s. p̄missione in-
 dulgente penā. nō aut̄ p̄missione tollente impedimentū v̄t p̄-
 stante iuramentū. **R**estat ergo nunc vltimo soluere rō-
 nes que in actu disputationis allegatē vident̄ esse ad oppo-
 situm. **A**d p̄mū ergo p̄ncipale dico qd vbi aliqd donat
 vno p̄mo pacto vitioso et malicia conuoluto illud v̄tqz p̄t
 licite recipi. et sic maior est vera sub isto intellectu. sed minor
 erat falsa. qz in p̄ctu vsurario lucrū donat p̄mo pacto expli-
 cito vel saltes ip̄licito v̄t p̄t patere ex eis q̄ dicta fuerūt in
 p̄mo articulo q̄n̄ questū fuit qd esset vsura et in qbus reb^o
 cōmitteret. **A**d scōm cū dicebat qd p̄ctus vsurari^o non
 erat p̄ charitatē qz vergebat in v̄tilitatē v̄triusqz p̄tis dicen-
 dū qd lz q̄n̄ nō sit p̄ charitatē tanq̄ aliquid inuile est tñ p̄
 eam tanq̄ aliquid inhonestū et vitiosuz. nā onsum fuit. s. in se
 cundo articulo qd p̄ctus vsurarius est ex nā rei. vi. et mali. cō-
 uo. et hoc ip̄so necessario cōtra charitatē. **A**d tertiu^o v̄o
 cū dicebat qd licebat accipere lucrū de re sua. res aut̄ mutu-
 ata est ip̄si mutuātia. nā q̄uis transferat eā q̄stuz ad substā-
 tiam retinet tñ sibi p̄tatem q̄tum ad valorē. dicendū est ad
 illud qd vnusquisqz licite p̄t recipere lucrū de re sua dūmō
 res illa sit apta nata lucrificare. sed res mutuata nō est talis
 imo qd lucrificet est oīo cōtra nām v̄t patuit in scōo articulo
Ad quartū v̄o cū dicebat qd dom^o est qd artificiale nec
 est apta nata parere domū et tamen videm^o qd per licitum
 p̄ctuz vna domus possit parere plures alias. nam possz ali-
 quis p pensionē domus vsqz ad certū t̄p̄s recipere alia do-
 mus et iterū vsqz ad quoddā t̄p̄s alia et sic deinceps et per cō-
 sequēs isto mō vna domus peret multas. ergo eodē modo
 nō dicebat q̄trumcūqz pecunia sit artificiale qd p̄t parere
 pecunia p licitum p̄ctum et sic p̄ctus vsurari^o nō videbatur
 illicit^o. **D**icendū ad istā rōnem qd cā quare pecunia nō pa-
 riat pecunia nō est qz sit artificiale. sed qz hz sibi p̄stū de-
 terminatū valorē ab ip̄sa arte eude v̄t patuit. s. in. ij. articulo
 et ideo nō potest excrecere in suo valorē ita qd recipiat p ea
 v̄ltra sortē nisi p cupiditatē et malitiā ip̄si mutuātis. hoc at
 dici nō potest de domo qz q̄uis sit qd artificiale nō tñ hz si
 bī p̄stūm determinatū valorē ab arte et ideo p̄t excrecere
 re illi in suo valorē ita qd recipiat p ea aliquid lucrū sine oī vi-
 tio. **A**d. v. v̄o cū dicebat qd p̄ctus vsurari^o deberet p̄mitti
 qz p ip̄m vitant̄ m̄tra mala v̄tpote dānū in reb^o periculū in
 personis. **I**tem qz per ip̄m sequebant̄ bona. s. pauperuz su-
 stentatio et mercantiaz saluatio. **D**icendū ad istā rōnez qd
 ista mala que possunt vitari per contractū vsurariū v̄t plu-
 rimū sunt corporalia. sed malū sp̄uale nunqz d3 permitti p̄
 p̄ter aliquod malū corpale vitādū nec etiā p̄pter quodcū-
 qz bonum corporale p̄sequēdū v̄t patuit. s. in. iij. articulo. e
 dato etiā qd per p̄ctum vsurariū aliquod male sp̄uale vita-
 retur aliquo casu illud tamen regulariter loquendo nō vi-
 detur posse esse maius q̄ istud peccatum quod in dicto cō-
 tractu cōmittitur v̄t patuit. s. in. cod. arg. maius autē malū
 nunqz debet permitti p̄pter minus vitandum.
Ad. vi. vero cum dicebatur qd iuriste excipiūt aliquos
 casus in qbus vsura permittit̄. ergo videt̄ permittibilis. **D**i-
 cendum qd cum iuriste hoc dicunt talis modus dicendi nul-
 lo modo est verus vel omnino improprius. nam dicti casus
 non excipiunt̄ quasi in eis sit vsura. sed quia videtur in eis
 aliquid simile vsure v̄t patuit. s. in quarto articulo.

Handwritten signature or note in the right margin.

C Ad. vij. vo cum dicebat qd si usura non esset pmissibilis saltē in iure civili nō videtur ius civile in aliquo obviare iuri cañ. cuius frum videtur haberi in decretis. x. di. lege ipera toz. ad istam rōnē p3 solutio p qd dictū est imediate in isto articulo qz verū est qd p ius civile nō obuiat iuri cano. vñ di uino per dictionē qz tunc nullū esset momēti vt. s. diceba tur pōt tñ ei obviare p simplice permissionē indulgentē pe nam vt. s. est oñsuz. nā talis obuiatio nō est frictas vel dī ctio. s3 solū quedā omīssio si enī obuiaret ei per dictionē3 sequeret qd ius civile esset cōtra deum. **C** Ad. viij. cū argu ebatur p illud qd habet in autē. de ec. ti. §. j. col. ix. ibi impe rator mandat seruari quatuor pñ. z tñ cōstat qd in niceñ. pñ. vsure. phibite fuerūt. z ita videtur psumi qd in iure civili debeant esse phibite. **D**icēdū sic dicebat. s. qd impator mā dat seruari ea que statuta sunt in dictis cōcīl. p approbatio nem nō dīcēdo. s. nō p phibitionē qz dūcū3 maloz penā cōminādo. **C** Ad. ix. qñ arguebat qd duob3 malis cōcurrē tib3 sp min3 ē eligendū qd pbat p ius diuinū z civile p ius diuinū p qz inuenim3 in lege mosayca. l. Gen. xvij. qd loth tradidit filias suas fornicatiōi vt vitare3 maius malū. l. so domiticū. Itē videmus de iure civili qd minor restituitur ex cōtractu regl3r que ipse facit z tñ ius civile vult qd nō ex oī dētū qz tunc nullus secū cōtraheret z sic minus malū eligif ff. de mino. l. z si sine. §. j. ergo eodē modo vsurā fieri cuz sit minus malū q3 ipsaz nō fieri videtur qd de iure sit eligendū z pmittendū ipsaz fieri. qd aut ipsaz fieri sit minus malum q3 ipsam nō fieri pbat. qz si nullus p̄staret ad vsuras paupes se pe morerent fame. **D**icendū ergo ad hoc qd vbi duo mala cōcurrerūt semp min3 est eligendū ab illo q necesse h3 inci dere in alterū de duobus. z iō pauper poti3 d3 eligere reci pere mutuū ad vsurā q3 mori fame. ipse aut vsurarius nō in cidit necessario in alterū illoz duozuz maloz qz pōt mutua re sine vsura. z isto modo vitabit famē z mortē paupis. z p psequens non incidit in aliq3 illozuz maloz. z ex hoc appa ret imediate qd vnus z idē actus pōt esse vitiosus respectu vni3 qui tñ nō est vitiosus respectu alteri3. p̄ctus ergo vsu rarius q3uis sit vitiosus respectu eius qui mutuū p̄stare tñ nō respectu eius qui recipit. sicut z pōt poni exemplū in pas sione chisti q̄ fuit vitiosa respectu iudeoz qui eā intulerūt nō aut ex pte chisti qui eā recipit imo valde virtuosa. **N**el possum3 nos de isto argumēto breuiter expedit dīcēdo qd de duob3 malis semp minus malū est eligendū illi qui esset cā vtiusq3 mali qd nō pōt dici in pposito. nā dato qd paup moriat fame ex eo qd nō inueniat pecuniā ad vsurā. ille tñ q potuit eā p̄stare nō fuit cā sue mortis. fuisset tñ cā illi3 pec cati qd cōmittit in vsura si suā pecuniā ad vsuram p̄staret. z iō potius debuit velle vitare illud peccatū cui3 cā ipse fuis set q3 aliud in quo nullā culpā habuisset z de hoc. xij. di. in summa. z. ix. di. c. j. **C** Ad. x. cuz dicebat qd ea q̄ parificatur in effectu debet parificari in iuris dispōne. ff. de verb. oblig. l. a titio z. ff. ad. l. aq. l. illud. sed pecuniā z opa parificant ff. p socio. l. societates. §. j. ergo idem ius statuendū in vtro q3 qz de silibus ad similia pcedūt. sicut ergo in casu vbi ex opa mea p̄ciperes tñ de lucro q̄stum tu pecuniā ponis sic z vbi pecuniā meā dabo etiā sine opa tua potero de ea lici te lucrū recipere. **A**d hoc dicendū qd nō est simile. qz opera sine pecuniā pōt fructificari nec h3 determinatū valorē a na tura vel ab arte. z ideo de ipsa possum3 licite lucrū recipere pecuniā aut sine opa nō est apta nata ad fructificandū. z habet determinatū valorē3 ab arte quapropter nullus pōt de ea sola licite exigere lucrū. **C** Ad. xi. vo cum dicebat qd illud qd est licitū in vno casu p̄sumit semp licitū. vsura autē videtur licita in quodā casu. vt verbi grā. ego qui habeo mo lendinū do pecuniā titio. vt magis veniat ad molendinum meū q3 vicinor3 z tñ si alibi iuisset tñ de labore habuisset z tñ de pensione soluisset nec obstante hoc tenet cōiter qd re ceptio talis pecunie sit licita cū tñ videatur vsuraria qz reci pitur vltra sortē z laborē. **D**icendū ad hoc qd sicut patuit. s. in quarto articulo vsura in nullo casu pmissibilis est nisi eo modo quo declaratum fuit. s. in. iij. articulo. in casu ergo

nunc habito si esset vsura nullo mō esset licita receptio dicte pecunie: quapropter dicendū qd nulla est ibi vsura. nā cum vsura genere3 materialiter de ipso mutuo vt patuit. s. in pzi mo articulo z in dicto casu nullū sit mutuū relinquit simpfr qd in eo nulla sit vsura. **C** Ad. xij. vo cum dicebat qd si ho mo pecuniā nō permutaret esset deperdita z nō multiplica retur nec ex eo cōia vtilitas resulareret z p psequens videbat qd vsura esset licita z pmissibilis qz illud ex quo aliq3 bonū vtile multiplicat videtur licitū z pmissibile. ad hoc ergo di cendū qd illud ex quo bonū vtile multiplicat saluato bono honesto licitum est z permittibile. sed in pposito non est ita nam q̄uis per p̄ctum vsurariū multiplicaret sepi3 bonū vti le nō tamen saluaf ibi bonum honestū z virtuosuz cum ha beat malitiā conuolutaz vt patuit. s. in scdo articulo.

C Ad. xij. vo cum dicebat qd vsure essent pmissibiles om ni iure qz sancte vt probat per hoc qz illius nature est causa tum cuius est causans sed vsure sunt permisse a legib3 civili bus que sunt sancte ergo zc. **D**icendū qd si leges civiles p mitterent vsuras qd essent causa earū tunc argumentū p̄clu deret punc aut ita permittit qd nō sunt eaz causa qz nō per mittunt eas tanq3 eas fieri p̄cipientes vel eis auxiliū p̄stā tes. sed solū tanq3 penā nō infligentes vt sepius dictum est

C Ad. xiiij. cum dicebat qd vsura est cā mutui qd est bonū ergo z ipsa bona z licita. **D**icendū est ad istā rōnem qd vbi vsura est finis mutui ibi tale mutuū nō est bonū z iō melius est a tali mutuo p̄seruare.

C Ad. xv. cū dicebat qd si vsura nō est licita tūc alienatio rei acq̄siste p vsurā nō esset licita qd videtur esse falsum. **D**icendū qd alienatio talis rei iō est li cita qz si aliq3 licitū ex ea orit illud nō puenit ex sola pecu nia vsuraria. sed ex opa illius alienātis simul cum pecuniā.

C Ad. xvi. cum dicebat de illo qd habuit molendinū qd pōt p̄stare pecuniā titio vt magis vadat ad molendū suū q3 ali orum z tamen dicit qd in dicto casu nō sit vsura l3 ppter di ctū mutuū recipiat lucrū qd tñ si recepisset si mutuū non p̄ stasset. z ita vt scdm iusta iura qd iste casus nō sit oino alius ab illo qui fuit posit3 in. xi. articulo. **A**d hoc ergo dicendū qd habens molendinū si p̄stare pecuniā titio cū ista inten tione qd ipse magis vadat ad molendinū suū q3 vicinor3 ex hoc ipse debet iudicari vsurari3 in mēte qz vbi cū3 aliquis intuitu mutui intēdit recipere aliq3 cōmodū vltra sortē qd quidē cōmodum pōt per pecuniā emi tantū valet ac si reci peret pecuniā vltra sortē. z p cōsequens eodē modo est cē sendus vsurari3. **S**i tñ querat vterius vtrū teneat ad resti tutionē. **D**ico qd si sua intentio sit nota titio eunti ad molē dinum tenet ad restitutionē ppter causas superi3 assignatā in pmo articulo qñ arguebat de vsura mentali. **S**i aut que retur vterius vtrum teneat restituere totuz qd a titio rece pit p pensione sui molendini. **D**ico qd nō: sed tenetur resti tuere tantū q̄stū reputat sibi valuisse illud cōmodū qd reci pit ppter hoc qd titius iuit ad molendinū suum ad qd non iuisset si pecuniā nō p̄stitisset. intelligo per illud cōmodū concursum gentiū vel noticiā quā consequit suum molē di num ex hoc qd titius iuit ad ipsum z ideo tantū debet resti tuere q̄stum reputat sibi valere illud tale cōmodū qd con secutus est per titiū dato qd deberet ipsuz emere. **S**i tamē querat vterius cui debeat fieri illa restitutio. **D**ico qd nō d3 fieri titio qz ad istud lucrū qd p̄tulit illi cui3 est molendinū obligat ex solo fuitio qd habuit de molēdino circūscripto oī seruitio mutui z ista duo bñ stāt sil. l. qd ille cui3 est molē dinuz teneat restituere. z tñ ille q iuit ad molēdinū nō deat recipe qz ille cuius est molendinū recipit aliq3 bñficiū vel lucrū intuitu mutui qd an nō recepisset. ille vo q iuit ad mo lendinū nō p̄tulit aliq3 lucrū intuitu mutui: qd antea nō cō tulisset sed solū cui nō contulisset z ideo in nullo pōt se pu tare grauatū ergo nulla d3 sibi fieri restitutō. ex qbus oib3 pōt rationabiliter p̄cludi qd restitutio p̄stata fieri d3 eodē modo quo sit restitutio que est de vsura incerta. **S**ciendū qd si ille qui iuit ad molendinū fuisset ex hoc p̄secutus aliq3 dānum qd fuisset p̄secutus eundo ad molendinū alteri3 d3 ei dicta restitutio fieri ad q̄stātem illius damni.

Peccati

Eccati venia. v. dicit Jo. mo.

p sumitur p lnia Eccle. xxvj. non des mulieri neq; venia p deundi idest licentiā vel liber-
tat. 3 r fa. C. de in ius vo. l. venia. qñq; sumit
p indulgentia vel remissioe vt hic r in. l. manicheos quā al
leg. glo. r dī a veniedo qz venit a licentiate vel indulgēte.
C. Glo. pma facit. iij. exēplificat regulā. scdo declarat illā
distinguedo duplicē offenzas. tertio successiue signat r sol-
uit duo p̄ria. quarto exemplificat contrariū regule.
C. In glo. j. ibi manicheos. ibi dicit peccati veniā penitēti-
bus indulgem. r ibi hūid sit fugitiuus. Fugitiuus est q ea
mēte discēdit ne ad dñm redeat etiā si mutato p̄silio ad euz
reuertat. nemo eni tali pctō penitētia sua nocens esse de h̄st
C. In glo. j. ibi in deū dicit Joā. mo. oē peccatū cōmittit in
deum vt in psal. tibi soli peccauī. ppter qd p̄mo necessaria ē
ipsius remissio. ē etiā necessaria peccātis dispositio. cū act^o
actiuoz scdm philosophū sit in patiente r disposito. de^o er-
go in venia peccati pncipalr est agens instrumētale in hoc
bō penitens qz gratia diuina pueniente fit adiutor dei scd3
aplm. i. ad Corin. iij. inducit illud augustini. q fecit te sine te
nō saluabit te sine te. r sic soli contrito dat venia. r ibi quid
sit fugitiuus. r sic soluit p̄rium qd signat ad p̄riuz huius re-
gule r regule. s. proxime. de. l. ista. r de. l. qui ea mente. ff. de
fur. r de. l. penul. ff. de bo. rap. per q p̄bat q correctio vel ei
quire restituit nō remittit pcti venia. aliō enj est remittere
culpā q̄ penā vt sequit. in Dy. s. c. pximo dixit illud de iu-
re ciuili hoc de benignitate cano. hic vō dicit qz facili^o li-
gat de iure diuino. s. p cogitationē cū firmo pposito quā de
iure ciuili vbi requirit actus ita facilius soluit. C. Questio
hui^o regule posita est sup regula p̄tima.

Luralis. xl. duoz p̄ q sit contenta

p §. h. vbi si lego stichū r pampbilū si mei erūt
cum moriar vn^o tantū qui me^o erat tpe mor-
tis cedit legato. Bicit Dy. q ibi nō dicit q
pluralis locutio sit vno contēta sed q nō geminat significa-
tionē singularis opando. s. qe duos singulares facerēt ad idē
ff. de lega. iij. q p̄cubinā. §. stichus. C. de impu. r al. sublti. l.
q̄uis. C. p̄ama glo. ponit exēpla scdo obijcit de vna. l. r
dupliciter soluit. tertio dicit in testib^o regulā pcedere vbi
numerus non adijct ponēs. xvj. casus. vbi plures q̄s duo re-
quirunt. quarto dicit in pnoibus regulam nō loqui. C. In
glo. pma ibi pncipalr vide in p̄e. dec. j. r in. j. glo. r ibi vni
cuicq; li. xij. recepti vltra numerū militantiū in lacris scrine-
is p ordine que sortiti sunt ponunt in locis deficientiū nisi
posterior p. xv. testes p̄matū scrineo dignior forte p̄betur.
C. In p̄ma glo. ibi si cer. pe. l. vlti. hec lex. C. regit tres te-
stes. sed autē. sed nouo. ibi posita regit. v. r dicit quinq; in
l. pe. dic vt ibi nō. r ibi p̄sul. r. c. se. vide pleni^o de bis in spe.
de testi. §. restat de numero.

Ec regula facit p opi. Inno. quā se

b quoz vt plene scriptū ē in
stru. cū Jo. in glo. magna r sup gl. r ita. l. q per
duos testes reprobel istm cū eni. l. optimā in fi. C. de p̄bē.
r cō. stipu. dicat p testes reprobari itelligā d duob^o. dec. et
s. de p̄ba. dicit p f̄es domus reprobatū itelligā de duob^o
r qz vbi. s. plene scripti hic non insto. Sciendū aut q sicut
pluralis locutio ē p̄tēta duob^o sic r singularis p̄tēta ē vno
r duos abhorret maxime in mā restringibili. huc puenit q
stio. xliij. Sof. que talis fuit. aliq; ab eodē r corā eodē iu-
dice conuenit diuersis tñ libellis r sup diuersis reb^o iudex
in actioe p̄denat r demū eodē p̄tētu p̄denat in altera p̄de-
natus appellat r ipetrat sup appellatioe rescriptū hui^o for-
me. p̄queitua est talis q talis iudex iniquā tulit diffinituaz
sniam p̄ ipsuz a cui^o oia ad sedē apostolicā appellauit. r se-
quit gnālis p̄clusio petit iperrans p hoc rescriptū vtranz
sniaz reuocari. Ex aduerso excipit q nō fuit appellatū ab

vtraq; sed ab vltima tñ q̄rebat an sic excipi possit q possit
allegat. v. r quatuor in p̄rium. tertio sol. r p̄rijs r̄debo.

Quod sic excipi possit p̄bat p. l. cū in vna. ff. de ap. vbi
dī q si duplex snia fert in cā vna sortis r alia vsuraz duplex
appellatio necessaria ē ne alterā agnouisse r ex altera puo
casse videat. C. Scdo qui nō appellat snie p̄ ipm late acq̄e
uisse vt. ij. q. vj. biduū circa fi. ff. qñ appellatū sit. l. j. cū igif
a p̄ma snia nō appellauerit. nō est illi^o executio differenda
ij. q. vj. si quis ex plurib^o. cū ergo diuersis libellis sup diuer-
sis reb^o ageret tot sunt snie quot sunt res lz vno verboz cō-
textu oēs snie p̄ferant sicut r in stipulatioib^o dī. ff. de verb.
obli. qd dī r. l. scire r. l. plurib^o. r vide qōm in tertio mē-
bro sup regula delictū. plures ergo appellatōes sunt neces-
sarie sicut r plures denunciatioes vbi plura sunt opa. ff. de
no. ope. nūc. de pupillo. §. si in plurib^o sicut de appellatioe
dī. ij. q. iij. §. notandū. v̄sic. si plura. sic r excōicatus p pluri-
bus causis oēs d3 exp̄mere in absolutioe. s. de sent. ex. cū p
cā. r. c. officij. de offi. or. ex pte. C. Tertio facit ad qōnez de
ap. sup eo. j. vbi per appellatioe sup exceptōe nō dī appel-
latū in pncipali. qd sine illa terminari pōt. hec aut sunt talia
cuz vnū cū altero nil hēat cōe ergo rē. C. Quarto bñ facit
de p̄bē. is cui. j. rñ. in fi. s. eo. li. vbi p3 q singulare nomē bñ-
fici vnū solū cōprehēdit r nō duo facit etiā. s. eo. li. de re iu-
di. c. pe. j. rñ. vbi si ponat singulare vbi requit plurale vitiat
qd agit. C. Quinto etiā p̄stat q si duo diuersi iudices illas
p̄denatioes fecissent nō satis fuisset ab vna appellare ergo
nec quado per vnū. ff. si cer. pe. l. singularia. facit. viij. q. j. in
scripturis de pe. dī. iij. adhuc instant. C. In p̄rium appella-
tio respicit omnia p̄terita de appel. scdo requirit. r. c. inq
f̄itōi. r vna petitio multas actōes includit. C. de āna. excep.
si ex multis vna appellatio plures releuat. ij. q. vj. v̄si. qñq;
r. C. si vnus ex plurib^o. l. ij. r. iij. C. Scdo cū nō separatim
facit sunt condēnationes ergo sufficit vna snia r sic vna ap-
pellatio. ff. de appel. si qui seperati. j. rñ. nam cū arbiiter p̄nū-
ciat simul de plurib^o p̄trouersijs se nō p̄tingētib^o dicit vna
snia. ff. de arbi. quid tamen. §. fa. de capel. mo. dilectus de p̄-
scrip. auditis. r. c. veniens. C. Tertio vna verboz p̄ceptio
facit vnam stipulationem super annuis p̄stationibus. ff. d
dona. causa mortis. l. senatus censuit. §. vltimo.
C. Itē pluz rerū donatio vna itelligit r si excedat coadu-
natio oium sūmaz qngentoz aureoz vna sit insinuatio. C. d
do. sancimus in fi. lz sit arg. §. ff. de iurisd. om. iu. si idē. j. rñ.
C. Quarto plures sūme coadunate vnū constituūt credito-
rem. ff. de pact. l. maiorē r. l. si plures r. C. qui bo. ces. pos. l.
vlti. r sic p oia hec p̄bat q ex quo vno verboz p̄tētu vtra-
q; snia est. plata sufficit vnica appellatio. C. Soluit q ex
quo in rescripto dī de snia in singulari cum negari nō possz
plures fuisse snias q̄uis vno verboz p̄tētu platas nō au-
dier nisi p̄ vnā. l. cōtra vltimā vel p̄ duriorē. facit. ff. de solu.
in p̄mis. v. leges. nec ē ante rescriptum dicet ab vtraq; snia
appellatū p̄ p̄e. l. cū in vna. Ad p̄ria nō r̄ndet. tu dicas q
due decretales p̄us allegare nō loquunt de appellatōe iter
postea sed de clausula que illā remouet circa quā ponderat
intētio scribētis. Itē ibi de vnico rescripto cui^o p̄riuz estz in
duob^o. h aut de duob^o libellis duab^o instātijs r duab^o sentē-
tijs. C. Ad scd3 fateoz q plures actōes vno libello potuit
sent itētari sed ex quo p̄rium est factū duplex dicit instātia.
C. Ad tertiu fateoz q appellatō vni^o ex p̄denatj socios re-
leuat in casu illoz iurū cū distinctioe decr. pe. s. de ap. sed
hoc nō p̄tingit casuz n̄m. C. Lex si q separati. facit p cū hic
fuerit separati diffinitū r sic sit r̄sum ad reliqua. Dicemus
ergo q lz sup oibus vna lis r instātia fieri potuisset sic vna
snia diffiniri de puil. cū olim. ij. ex quo tñ fuerūt due in facto
r due snie ab vtraq; fuit appellandū sicut r diuisio pietatj
facit duo cimiteria q poterant esse vnū. s. eo. li. de cōse. ecc.
vel alta. c. vno. r duas domos r aliq̄tis diuisio fundoz vt p3
ff. cōia p̄di. si qs duas. §. j. de leg. j. l. plane in fi. r de vna p̄e-
benda duas de p̄ben. tue. vbi de h r. c. vacatē. r de vna pu-
cia duas. ff. de offic. assel. si eadē. sic r in pposito diuisio p li-
bellos r instātiōs facit duas causas vel lites.

secus. eo. ti. cū qd. ff. e. q. in alteri^o et pp hoc remittit ad distin-
ctiones quā posuit. s. eo. ignorantia. **C** Prima glo. ponit
exempla. secūdo p̄ria et soluit remittēdo. tertio dicit regulā
cessare i his que qd scire vel indagare tenet et in his que sūt
iuris nālis intermittens: de virtute huius p̄sumptionis et de
triplici mō p̄bandi ignorātiā. **C** In. j. glo. ibi verius p̄esu-
mitur testator ignorasse rē alienā et iō legatarius p̄bat illuz
scuisse. et ibi in. l. ij. nāli rōne patronus ipozū parētibz et li-
beris debet reuerētia. et iō rusticitati vocātiō i ius non p̄cif
C In glo. j. l. verius qd dicat. s. dixi. sic et dñs p̄sumit igno-
rasse cū seruus suscipit militiā. C. qui mi. nō pos. super seruus
By. et ibi p̄ totū ad idem. s. de cri. fal. ad falsarioz in p̄nc. et
ibi necessario ad hoc exemplum et sequens facit. ff. de his q
sui vel alie. iur. sunt. l. filium.

Ec regula facit ad qōnem quā dispu-
taui post Ja. can. bofi. que
nō vidi quā sic p̄ponebā. iudex recepit testes p̄
absentē ad domū citatū s̄ non inuētū querit an
receptio valeat ad affirmatiuā allegant tria. quoz vltimum
adiuuabo p iura glosas opiniones et euitationē absurdita-
tis. secūdo in p̄rium allegant tria iura p̄iunctim que iuribus
glosis et opinionibus fortifico. tertio ponit obscura so. Jo.
quā determinādo mām p̄sequor distinguēdo opponendo
et rādēdo qōnē solūā distinguēdo. **C** Quod valeat p̄bat
p auctoritatez iudicis q illos admittit. ff. de mino. ait p̄tor. s.
qd tamē. C. q. admit. ad bo. pos. l. bonoz qbus iungas decr.
cū iter in si. de re iudi. et eo. ti. sic ut. Secūdo qz p̄ aduersariū
factū v̄ quo minus eo p̄sente. C. de iudi. p̄perandū. s. cū aut i
aut. vt oēs obe. iu. s. si qd col. v. videt eni post litem motaz
absentia maliciosa de offi. dele. cōsultationibus. **C** Tertio
qz p̄bant multa iura qz sufficiat citatio ad domū de cle. non
res. ex tue. de do. et p̄tu. cāz cū olim et. c. si. de eo q mit. in pos.
c. si. ff. de dam. infec. l. iij. s. p̄tor. et. s. toties. ff. de li. agno. l. j.
in p̄nc. fm Ja. ad idē. ff. qd vi aut clā. l. aut q aliter. s. j. C. de
an. ex. vt p̄fectius. C. de iudi. p̄perādū. s. sinaut ex gestis. ff.
de no. op. nū. de pupil. s. nūciationē facit qd no. ff. qñ ap. sit.
l. j. in si. ff. que sen. si ap. nō resci. l. j. s. Itēz cū ex edcō de res. i
inte. l. si. in si. mage glo. de iu. et post edictū in si. ma. gl. iij. q.
ix. caueat de excef. prela. ex l̄ris in glo. no. qd apte facit. ff. de
exc. tu. scire. s. j. ibi vel in facie vel ad domū p̄ qd etiā fertur
By. hoc tenuisse qz ex vi illius alternative sufficiat alteruz qd
cunqz sit ex illis hoc eo. ti. in alternatiuis cū p̄cor. Ad idēz
qd no. Guil. in spe. de ap. s. sequitur ver. cautus etiā sic et de ci-
ta. s. sequitur v̄. s̄ nūquid sufficit alio sequere qz latitās in do-
mo nō possz citari cū nō possit citās domū ingredi. ff. d i ius
vo. pleriqz et. l. se. nec inuituz de domo extrahē. de re. iur. ne
mo de domo. facit etiā ad hanc ptē vt lit. nō p̄te. qm̄ in p̄n.
ibi si nō sit absens absqz malitia et. per que p̄cludit qz vale-
at receptio. Quod non valeat p̄bat de testi. c. ij. cū sit facta
p̄tra solitū ordinē iudiciorum. C. de sen. et iter. l. platurz nec
auctoritas iudicis excusat in illicitis. C. de ap. qm̄. et qa nec
videt cōtumax qui vocē p̄conis nō audit. ff. que sen. sine ap.
rescin. l. j. s. item cū fm Jac. **C** Adde. et. ff. de in integ. resci.
l. pe. C. quo et quādo iu. autē. qui semel. primū fortificat lex i
cor. aut. de testi. col. vij. s. pe. vbi notat lex volūtate p̄trinaz
refusationē et audaciā citati nō veniētis que oia nō vidētur
cōgruere citationi facte ad domū s̄ p̄sonali. ignorās eni nō
posset dici nolens p̄teruis recusans vel audax ad hoc. ff. de
re. iur. non pōt videri improbus q ignorat ad idem eo. tit. q
in ius. s. j. ad idē inducit de so. cōpe. romana. s. cōtrahētes
ibi p̄tēnat. et ibi quo minus pueniat ad eodē satis etiā facit
vt lit. nō p̄te. qm̄. s. si aut. vbi etiā in cā matrimoniali nō p̄ce-
ditur p̄ absentē q cōtumax nō est et que non apprehendit ci-
tatio ad idem inducit glo. palle. s. pe. in cor. que incipit. i. di-
cere que videt velle qz receptōi facte p̄tra vocatū q nō erat
in ciuitate opponit absentia. plus v̄ velle glo. ante pe. p̄ dc.
secūde de testi. qz dato qz fuerit vocatus si iuste impedit nō
valeat receptio. Quid plura decretales et q̄tuor leges p̄ri-
me. s̄. in p̄rium alle. in. ver. iij. faciūt pro hac p̄te et plane p̄o

bant citationē ad domū fieri in defectū qd etiā t̄ Hostien.
in p̄te. dec. cām quoz iuriū tex. causa breuitatis hic nō inse-
ro sed videat studiosus ex quibus p̄cluditur hic p̄rium.
C Dic qz ex quo fuit legitime requisit^o valet receptio p iu-
ra prius alle. fm Ja. nescio qd intendat Ja. an qz p̄cedente
legitima requisitōe valeat citatio ad domū qd de plano cō-
cedo an qz ipsa citatio ad domū sit legitima requisitio et suffi-
ciat et hoc est quod querimus. Et sciendū qz Inno. satis in
cōfute tractauit de citatōe ad domū de eo q mit. in pos. c. si.
ex cui^o verbis colligit qz citatio ad domū sufficit quo ad mis-
sionem tēdialē. Item qz post lit. p̄te. sufficit talis citatio etiā
quo ad diffinitiuā ferendā et idem quādo maliciosa est ab-
sentia vt post satisfationē iudicio listi vel post cōparitionē
vel citationē vel ante citationē tamē dolose vel est talis qui
d̄z adesse vt clericus in ecclesia: p̄iunx p̄iugi: qbus casib^o va-
lebit citatio ad domū tamē solū ad illuz finē ad quē valeret
p̄sonalis. ille ergo p̄cessus q fieri non posset p̄pter cōtuma-
ciam p̄sonaliter inuenti etiā fieri non poterit p̄pter cōtuma-
ciam ad domū citati alias non sufficiat fm eū citatio ad do-
mū. Item in dec. ad petitionē de accu. no. qz p̄tra ficte v̄ in-
terpretatiue cōtumaciā potest fieri testiu p̄ductio. s̄ in dec.
de testi. significauit. ipse not. qz si is p̄ que fit ibi p̄ductio te-
stiu absens est si fieri potest sine piculo expectabil^o donec p̄-
sonaliter citef alle. p̄e. s. Itēz cū ex edictō. dicēs ibi qz iura
que dicūt sufficere citatiōez ad domū ponūt casus sp̄ales. s̄
hoc vltimū dēi Inno. itelligo in cāu ipsius dec. si. in p̄ductōe
testiu que fit ante lit. p̄test. in cāu publicationis quo casu re-
quireret vera p̄tumacia et sic loquat. s. pe. in aut. de testi. et
aut. s̄ et si quis. C. eo. ti. nisi imineret piculū pura mortis te-
stiu et sic loqur dec. qm̄ frequēter post p̄nc. al. in cāu qōnis
et similibus vbi post litē motā fit p̄ductio sufficit etiā ficta et
fit patēs diuersitatis rō qz fortius p̄sumi pōt cōtumacia li-
te cepta q̄ non cepta vt ibi in aut. d̄ exhi. reio. s̄. si vero qui
dam iurēt. et sic intelligat. s̄. sinaut ex gestis et. l. p̄perādū et
hanc distinctionē t̄z By. in. l. iij. s. totiens. ff. de dam. infec.
tamen in p̄te male v̄ vt. dicaz. et. By. in p̄te. auten. s̄ et si qz.
C Sed pōt hec distinctio sic infringi. certū est qz p̄ Ste-
phanū ep̄s de quo loq̄ dec. ij. de testi. nō recipiebant testes
in casu publicationis. s̄ sup accusatiōe probanda vt p̄z ex
cano. cuius p̄o est p̄e. dec. ij. q. j. in p̄mis. ver. qz iūf et cir-
ca si. et tamē ex alia aut. papa diffinit cām Stephani ibi ec-
ce admonēdus et. et sic aut dicef legem aut. non loq in cāu
publicationis qd etiā qdam tenent exponentes ibi verbum
publicabunt vt no. s̄. de testi. significauit. aut dicez d̄ vtroqz
quo ad requisitiōē absentis cū ex non facta requisitiōe quā tu-
ber autē. fieri papa vitiet ibi p̄ductiōez. **C** Sed r̄ideri pōt
qz lex illa dicit duo. l. aduersariū citandū et sub certa forma.
facit de testi. spo. c. si. papa vero isert ex primo tm̄ qd p̄z ibi
in. s̄. ecce. vbi facit generalē p̄clusionē d̄ aduersariū citādo
ex qua gnāti postea infert ad cām. **C** S̄z ad p̄dictoz ocla-
rationē sciendū est de p̄tumaciā qz cōmuniter diuidit in du-
as sp̄es in verā et fictā de quo satis Guil. in Specu. de cōtu-
maciā. s. j. aliq in tres in verissimā verā et fictā dicētes veraz
in p̄sonalr inuēto q nō venit. verissimā in illo q̄ se nō ventu-
rum r̄ndit. vel posset distingui iter verā manifestā et veram
nō manifestā p̄ decre. venerabilē de sen. ex. li. eo. et de his p̄n-
cip̄r querit vt sciat quo casu possit cōtumax appellare de q̄
plene vide no. in cle. de do. et p̄tu. si ante in vlt. glo. fictā aut
dicimus factā ad domū habitationis que nec puenit in noti-
ciā citati qd verū itelligo in his casibus in qbus in p̄ncipio
determinatōis dixi citationē ad domū sufficere. vnde nō fa-
teoz qz glo. in prima p̄te allegatē inuuant sufficere citatiōem
ad domū s̄ inuūt eo casu quo sufficit eam p̄stituire fictū cō-
tumacē etiā si nō pueniat i citati noticiā nec valet opi. By.
alle. in fine p̄ime ptis que fundat sup alternatiua qz l̄z regu-
lariter alternative sint p̄statōis dicā illā esse ordinis sicut
et illā. s̄. e. li. de preben. mandato. ff. de le. ij. cū pater. s̄. penul.
vt sic illa terminet p̄ alia iura p̄alle. vt dixi in si. secūde pt̄j.
In solone igif qōnis p̄pofite de sic sp̄arsio p̄cludēdo ali-
quid certū dico qz testiu receptio fit qz ante lit. contesta.

quādoq; post primo casu sine fiat in casu publicationis siue de testibus pituris dixit By. in pre. §. totiens regi verā cōtumaciā. hoc fateor in primo casu. s. publicatiōis p pre. aut. que pductio regulariter fit ex pte rei ptra quē agi posset im posterū lz etiā interdū fiat ex pte actoris vt satj scripsi vt lit. nō ptesta. qm. s. secūdo casu quo timef pemptio testiū mor te recessu vel aliter quo casu pducit etiā actor nego regri ve ram pumaciā qd est expressuz in p dicta dec. qm post pn. z q ius scriptuz nō esset rō nālis satis ostēdit q male puidere tur periculo si in receptiōe taliū necessaria esset vera puma cia facit. v. di. baptizari nec in hoc aliqd deperit aduersario cū isti de sua nā psignent s. fit sibi salua exceptio i psonas te stium z dicta vt ibi seqtur s. fit etiā pductio testiū an lit. p. actorē q actionē mouerat qm sup pncipali qm qz sup dila toria quā reus pposuit z his casibus pp litē inchoatā puto sufficere fictā pumaciā p citationē ad domū vt in dec. cā de do. z ptu. z in. l. pperandū. §. sicut ex gestis z. C. quō z qm iudex. l. cōsentancū z autē. q semel. z eadē rōe idē puto de testibus quos pduceret actor ptra reū sup replicatiōe quaz proponit ptra ipsius dilatoriā. Si vero pducit actor lit. nō cōre. testes sup pncipali dico illā cōtumaciā verā regri in produciōe que regrit in tali pcessu. s. p citatiōes psonalē vl occultatiōes vl ipedimētū dolosū psoalr citef vt p. dec. qm §. porro. h circa pmū casuz cū pducunt an lit. pte. scōdo cāu. s. cū pducunt post lit. pte. rōne sepius dicta siue pducatur ac tor sup pncipali siue reus sup exceptiōe. dico sufficere fictam cōtumaciā. z ita seruat. z sic t3 dileus. q. lxx. dico tñ q sic fictus pumax fm verā opinionē audif appellans. C. quō z qm iudex. l. ab eo. ita z h audiref ad id ad qd pductiōis tpe fuisset auditus. s. ptra psonas testiū in q etiā audiref is q p sonaliter citatus venire nō potuit z sic intellecta sit vā p di cta glo. dec. ij. de testi. s. q receptio nō sit nulla s. qd p illā re tituit ad id ad qd a pncipio fuisset admissus etiā pter cāus dec. pntiū co. ti. p dicta regulariter vera nō ptingūt illā for mā citandi de qua loqitur extrauagano Bonifa. rem nō no uam z cle. dudum bonifa. de iudi.

Privilegium

vij. sequit bñ fac
 §. e. li. de puil. c. j.
 §. vl. ibi vbi cūq; illi fuerint vt ibi scripsi. exi
 guif an resuscitatus illa pūilegia recuperet vid
 qd scripsi. s. de frigi. fraternitatis sup v. mira
 culum. vbi inuenies qōnem dominicalem Bar. dixi.
 Prima glo. dicit vnde sumpta z ponit exempla. secūdo
 dicit regulā nō pcedere in iure cōi s. bñ cōuenit Rptū pa
 ctum z ppromissuz psonale. tertio distinguit duplex psona
 le pūilegiū dicit qd est de reali. qrtō dicit et extigui qm qz z
 remittit. qnto successiue signat quod pria z vtrūq; duplr sol
 uit. C. In. j. glo. ibi pūilegia duoda. vide. j. sub hac lra z ibi
 in oibus causis. ij. vid. s. sub lra. l. z ibi leges in fi. pcessa spā
 liter puincijs ciuitatibus vel corporib^o nō sunt gnālia z ibi
 l. j. in fi. q princeps ob meritū indulgit psonā non egredif z
 ibi etatē in fi. imūitas data psonis cuz psonis extiguit data
 vō reb^o nō. z ibi regla. §. vl. s. facta sit mētiō d mūcipib^o in
 qlibz psona id locū hz. z ibi si vsufructus. si ciuitas dstructa
 est aratro. perit ei^o vsufructus. z ibi. e. de. seqtur sacra terre
 motu diruta locus edificij nō est pphanus. z ideo venire nō
 pōt z ibi. l. vl. p. rōcōsul portā rome ingressus deponit impe
 rium. z ibi. l. penul. si furiosus hz dilucida iterualla curatoz
 eius hz nomē tñ qm est sane mentis. C. In. j. glo. ibi ne ege
 at de hoc. s. d. dona. inter vi. z vxo. c. j. z ibi psonē pcesso. ita
 q psona sit pxima cā pūilegij. vt in dictj exemplis. z sic sol.
 quod op. de resti. in inte. minoris que trāsit ad heredes. ff. d
 in iure. resti. l. nō solū. ff. de mino. l. iterdū. z de velleiano qd
 etiā trāsit ad heredes. C. de vell. heredes in his eni psona fi
 est pxima z imediata cā pūilegij s. lesio qd pz. z nō sufficit
 pbare etatē sine lesione nō est ergo mirū si cessat vbi psona
 est cā finalis vbi nō est finalis nō cessat. demū dicit By. aut
 pūilegiū pcedit psonē vel rebus: aut generi psonarū aut ci
 uitati aut loco aut cāe. in primo casu subdistinguit vt predi

xi secūdo casu trāsit ad successorē rei etiā singularē. ff. de aq
 quoti. z est. l. j. §. pmitit de cēsi. etatē. §. rebus. tertō cāu qm
 pcedit generi psonarū hoc expresso vl intellecto qd ad poste
 ros transeat ad descēdentes p lineā masculinā tñ pmet. ff.
 de iu. imu. l. j. in fi. z. l. imunitatis z de mu. z ho. l. vacatio. in
 qrtō casu cū successiue sp sit idē pplā. ff. de iu. pponebat ha
 bitatores ciuitatj vel loci ppetuo respiciet. ff. d. cēsi. forma. §.
 qm. in quinto casu pcessuz cāe puta depositi vl his silia ad
 successorē tranfit vt in regul. alle. in prin. glo.

hic regule

bñ adaptaret qd de qua
 dixi in tex. Item z qd q q
 rif an pūilegiū vel grā nō scripta in solita littera
 rum forma vel scripta s. nō bullata expiret morte
 pape s. qz de hoc satis scripsi. s. eo. li. sup proemio. §. vl. sup
 ver. trāsmittimus hāc omitto. Sed quero qd plus adaptat
 regule an pūilegiū papale exprimens plati nomē cū tamen
 tenor respiciat ecclesiā vel ecōtra nō exprimens nomē plati
 s. dignitatē tantū cū tamē tenor respiciat psonā itelligat p
 sonale vel reale. C. Premittā quatuor in quoz tertio psc
 quar qōnem veneriales breuiter allegans pro z ptra: ponā
 duas solones prias qz scōdam approbabo z p rios rindebo.
 In pncipali qōne p realitate allegabo. v. in p rium tria sol
 uā iducēdo multa iura z specificē apiedō solutiōis vitarē.
 C. Dubiū istarū qōnū fundat sup dec. qm abbas de offi. d
 le. que distinguit an lra exprimat p riuū nomē plati an exp
 mat solum nomē dignitatis. C. Secūdo sciēdū qd glosella
 quā solui. s. de vsupall. ex tuarū i fi. qua tracto an cōpostel.
 archieps habeat illius dec. pūilegiū satis sufficere videtur
 ad hanc qōnē quā tamē. j. psequar. C. Tertio scienduz qd
 Bar. in ven. q. xxij. z Damafus d. offi. vica. q. j. querebat an
 p hec verba rescripti apostolici vices nostras tibi in tali p
 uincia duximus cōmittendas. fiat cōmissio realis vel psona
 lis qd sit psonalis allegat Dama. q. scribendo epō expresso
 noie epi z cōmittēdo illi vices suas inūgit ei necessitatē iu
 dicādi. necessitas iudicādi est munus psonale. ff. d. mu. z ho.
 l. munerū. §. iudicādi ergo legatio erit psonalis ex quo in p
 rium papa nō expressit. Item si debitori meo cōcessi vender
 pignus z d bitor possessionē pignoris pdat z alius eā adep
 tus re vendat durabit ius pignoris qz cōcessio illa debitori
 facta intelligit psonalis. ff. qd^o mo. pig. vel ipo. sol. l. sicut re
 corporali. §. si debitor. C. In p rium adducit de psump. mā
 data ibi eni papa ptestat qd nō loco s. psonē legationē cō
 mittit. protestatō autē illa necessaria nō fuisset nisi cōmissio
 facta simplr itelligeret realis. z notandū qd ibi erat nomen
 p riuū expressuz. Item vi expressuz de insti. cuz venissent qd
 pcessio realis itelligit nisi probet fuisse psonalis. Itēz dicit
 lex qd pcessio facta p creditore debitori de vendēdo pigno
 re in tñ realis est qd trāsit ad heredē vt pre. l. sicut re. §. si de
 bitori. s. dixi de extraneo. C. Soluit Dama. p dec. pre. cum
 venissent cōcessio realis z Tan. z Bar. ptra z hoc seqtur
 Guil. in spe. d. instr. edi. §. nūc aut. ver. qd si papa. z hoc plz
 vbi ex verbis Rpti aliud nō sumat vt in pxima. q. in decre.
 mandata sit iuris declaratio. z ad cautelā decr. cū venissent
 ponit verbū donatiōis z pnsū capituli p que duo no. reali
 tas. ad qd etiā satis facit qd ibi scripsi sup v. donauit. aliud
 p rium est solutū. C. Quarto sciendū qd Hosti. in sum. de p
 uil. §. quot sunt spēs. distinguit qd pūilegioz gnāliū z spāliū
 aliud singulariter psonale aliud cōiter psonale. aliud singu
 lariter z cōiter corporale. aliud tñ cōiter corporale. z ne de
 penultimo z vltimo dubitef vocat cōiter z singulariter cor
 porale cōcessū corpori cui singuli picipant vt de sen. ex. cō
 tingit de fo. cōpe. si diligenti tñ. ergo cōiter corporale quo
 solū corpus nō singuli de corpore adiuuant. xij. q. ij. q manu
 mittit. psecutionē horū ibi videas vide etiā qd dixi in regu
 la in iudicijs in fi. qōnis. C. Ad qōnem breuiter veniēdo qd
 expressio noie non faciat pūilegiū psonale adducit. ff. de an
 nu. le. l. ānuā. §. j. vbi legatū factū sacerdoti templi etiā expf
 so ipsius noie debet successori. C. Secūdo cū d pūilegio
 tractemus qd est lex puata. z dz aliqd cōferre vltra ius cōe
 large interpretari. ij. di. pūilegia de v. sig. abbate. v. hoc
 A. Der. Jo. an. b ij

autē. e. ti. olim. de puil. in bis interpretabilis ergo large. ut sit reale et perpetuum ne sit stricta interpretatio et amara dicitur quod personale sit personale. et maxime procedit hec argumentatio quoniam privilegium est de maiori favoreabili. e. ti. odia cum procor. **Tertio** videmus in pactis quod expressio nominis vel persone non facit pactum personale sed ostendit cum qua persona factum fuit. ff. de pac. iurisdictionum. §. pactorum. et l. tale pactum. **Quarto** expressio nominis procedentis semper ponitur in privilegio nec per id est privilegium personale ex parte concedentis. nisi aliud exprimat in illo equa ratione dicimus quod expressio persone illius cui conceditur non sit personale ex parte ipsius. ubi aliud non exprimit ut sic de bis processio sit idem iudicium de preiudicato. d. accu. ad petitionem et ibi procor. i. gl. pe. **Quinto** hanc partem coadiuvant iura que volunt privilegia esse perpetua. xv. q. i. c. j. et ij. quasi per totum. **In** primis procor. de offi. dele. secundo si concedens voluisset privilegium esse reale suppressisset nomen perpetuum quod expressit. facit de deci. ad audientiam. ubi vide procor. in v. glo. post etiam quod verba in privilegio debent aliquid operari de preiudicato. si papa. li. co. §. asserentes privilegium esse reale dicunt primum. f. expressione nominis nihil operari. **Tertio** non loquimur simpliciter de beneficio principis in quo largissima sit interpretatio. de dona. cum dilecti. in fi. et c. d. bo. va. l. ij. li. x. §. loquimur de privilegio quod proprie datur contra ius commune et hoc in quantum respicit aliorum iudicium respicit strictam interpretationem dummodo aliquid conferat de preiudicato. pastoral. et c. in bis. ff. de legi. quod dicitur. et de hoc satis scripsi de v. sig. oli sup vlt. glo. §. hic interpretatio privilegiorum esse non reale sed personale minus ledit et aliquid profert ergo hoc privilegium et hoc argumentum idem concludit quoniam nomen non est expressum. solvendo dico non semper curandum de nomine an sit expressum vel non sed tota virtus consistit in tenore et verbis privilegii satis probat de probat. procor. et c. recepimus. e. ti. cum olim. j. et ij. et c. ex ore. co. ti. cum et plantare in fi. et c. dilecti de fide instru. accepimus et c. continetur et c. quod super his de prescrip. veniens de conscrip. vel iur. et c. dilecti. de ver. sig. abbate. ad idem. §. eo. li. de puile. abbas. et c. vt apostolice. in fi. et c. cum persone. et c. si papa. eo. li. de offi. or. c. iij. r. et §. ij. et §. in preteritis. bñ ergo dicit. l. quod de bis controversiis que ex testamento proficiuntur neque transigi neque exquiri veritas aliter potest quam inspectis cognitibus verbis testamenti. ff. de trasac. de his facit. C. eo. ti. vt responsus. et doctet experientia quod omnia quasi antiqua privilegia papalia et imperialia exprimebant nomen patris tunc regentis ecclesiam cui dabatur privilegium. verum est quod papalia si dabant loco religioso subdebant eiusque fratribus regulari vitam et c. si erat ecclesie secularis non ponebant ibi regulari vitam et c. ubi hodie dicitur salutem et apostolicam benedictionem tunc dicebant in perpetuum. quod ergo dubitat expressionem nominis non impedire realitatem et perpetuitatem talis privilegii. Idem si exprimat in privilegio d. lucessoribus sicut vt lite pen. c. j. **Item** quod si privilegium datur exemptis dicat prelato nominato te et ecclesiam exemptam. quod dubitat successor exemptum de puil. per exemptos volue casum quod si non exprimat nomen perpetuum nec alium singularem habens vim perpetui nominis tamen exprimit gratiam quam facit esse personale vt in d. dec. mandata de presump. facit de pcel. pteb. constitutus. vel apparet quod propter labores quos pro romana ecclesia sustinuit vel propter eminentem ipsius sciam vel sanguis nobilitatem aliquid privilegium concedit. vel alias gratia est talis in se que personam respicit puta quod possit abesse ab ecclesia propter aere sibi non congruum vel capitales inimicitias et super hoc videtur quod dixi. eo. ti. is qui in ius in quone in ea parte qua tracto quoniam rescriptum non respicit successoribus his et sibi dicitur non potest quod suppressio perpetui nominis faciat privilegium reale. ubi tamen ex tenore privilegii non potest colligi intentio concedentis circa realitatem et personalitatem et convenire potest successoribus. satis dico standum de cor. quoniam abbas de offi. dele. hoc salvo quod si ex aliquibus verbis privilegii dubitaret an concedens illud voluerit esse personale vel reale ad concedendum recurrat ut declarat quem modum sui beneficii esse velit de offi. or. c. iij. §. si vero. §. eo. li. de reg. iur. neratius. Guil. tamen in Spec. de instru. edi. §. nunc aut. ver. **Item** quod fuit concessus. dicit quod si superior haberi non potest intelligit realiter nisi contra probetur per iura que dicunt

beneficia large sumenda per hec sic declarata puto cessare contraria per responsione tamen ad l. annua. §. j. et ceteras leges similes in quantum solutio contradicere viderentur vide quod scripsi in de cor. quoniam abbas super. iij. glo.

De possessore xxxvi. habet

Possessor non quo ad commodum unde possessori cauetur non ei quod dolo desit. ff. de rei vendi. l. hoc si res et l. is qui dolo. hic autem plene tractat Dyn. an ei quod dolo desit possidere et conventus estimatione soluit debeat de evictioe cauere. **Item** in eo casu quo non cauetur possit re evicta agi contra actorem cui soluta est estimatio. **Item** an per actorem debeat cedi actio ei quod dolo desit possidere. **Item** an taliter estimatione solvens habeat actionem in re saltem utile sine cessione. **Item** an talis qui estimatione soluit repetens rem reuersam ad actorem repellatur actore pato estimationem illam restituere. **Item** an ille cui cedat vel vendit actio in re habeat dominium utile. **Prima** glo. dicit unde sumpta et ponit exempla. secundo dicit regulam intelligi non taliter sed in tantum. tertio dat simile subdens de fictione. quarto notat tria primo hoc casu quoniam in lite iurari secundo regulam etiam in plarolocus habere. tamen quo ad propria tamen. tertio notat primum regule et de probatione remittens. dicit illud verum in illo quod principio sine dolo possidet. **In** j. glo. ibi quod dolo desierit. sequitur possidere per possidete danturque in possessione dolo est. **In** j. glo. ibi electio. §. j. et quod iste non differunt in substantia. ff. de nego. ge. actio. ideo effectualiter habet per possessorem. **De** et vide quod non in Specu. de interro. §. ij. §. quod ergo si egi. et ibi aduersario. ibi dicit Ber. quod si possidebat tempore litis contestat. presumit dolo desisse nisi primum probet. **De** plus dicit hic. si idem si post libellum receptum vel si denunciaverat sibi actor se daturum libellum alleg. ff. ex q. cau. in pos. ca. l. ij. et quod non. eo. ti. fulcinius. §. quod sit latitare alleg. etiam. l. fundus. ff. de rei vendi. et de eden. l. quedam. §. nihil. an ille qui vendit post denunciationem sibi factam ne venderet per hoc intelligatur dolo desisse possidere et quale sit eius periculum ut vendere possit vide in spec. de emp. et ven. §. nunc dicitur. ij. ver. §. nunquid idem et ver. sequenti.

De certum

De certum quod aut per interpretationem aut per extensionem est quod non possidens habeat per possessorem videtur dubitari an statutum loquens de possessore intelligatur de illo quod desit dolo possidere et propter hoc tractemus quoniam que trita est an statuta sinodalia vel municipalia recipiant interpretationem vel extensionem. **Ex** premissis duobus evidentialibus ad negativam allegatur quatuor et totidem ad affirmativam tertio recitatur solones diverse et vltima plenior. **Et** ante omnia quod sit extensio per se vltis dixi in pn. cle. sup. pri. glo. i. interpretatio quedam consistit in varietate linguarum ut theos grece latine deus de vtero grece latine §. nomina grece latine lex. §. qui si. sint legi. per venerabilem. ver. sane et de hac. ff. de ver. ob. l. j. in fi. et de hac Hiero. in plogo pentateuchi dicit quod in hac eruditio et verborum copia transfert que intelligit. et de hac non dubitat quoniam bene competat etiam circa statuta et alia que consistunt in obscuritate littere vel sensus de qua dicitur interpretationem esse condentis de sen. ex. cum inter cum procor. per quod videtur solum condentes interpretari posse ut sic se habeat lex spiritualis ad suum condentes sicut generalis ad suum. C. de legi. l. j. et vlt. cum tamen lex dicat quod etiam magistri debent esse subtiles in interpretando. C. de ptes. q. in vr. l. vna lib. xij. de tali interpretatione querimus et de ea non. ff. de ori. iu. l. j. in princ. et ff. de iur. et fac. igno. l. ij. vt enim dicit lex cum in verbis nulla est ambiguitas non dicitur admitti quod voluntatis. ff. de le. iij. ille aut ille. §. j. **Secundo** sciendum quod dicitur conditorem statuti habere illud declarare vel interpretari non intelligit de officialibus assumptis ad illa condenda post depositum officium sed de illis quorum auctoritate sunt condita vt scripsi de ver. signi. ex. parte. j. in vltima glo.

In quone

In qōne ad negatiuaz inducitur qz in his que stricti iuris sunt quod non est expressus habet p. omissio. ff. de. ver. ob. q. c. quid astringende. j. rñ. z. l. si ita stipulatus. §. grifogonus d. p. di. ob. tur. cau. l. vt. ad. ff. de. iniur. Item apud. §. ait p. tor. facit. ff. e. li. expressa. q. aut sunt stricti iuris pbant legisse qz ex eis datur cōditio ex. l. ff. de. p. di. ex. le. l. vna cū aut talis cōditio nō sit numerata iter actiones bone fidei. insti. de. ac. §. actionū z. no. §. de. excep. cū venerabilis in. iij. gl. restat qz est stricti iuris z. sic sterilis vt p. dixi. est aut p. tra. nām qz sterili non peat. ff. de. ac. emp. si sterilis in p. nci. de. edil. quare. §. mulierē. recipientur ergo iuxta rudē z. grāmicalē ppriā z. absolutā verboz significatiōē. lz ergo sit durū seruet vt est scriptū. xix. di. in memoriā. vj. q. iij. scriptū. ff. qui z. a. q. l. pro. sperit que qd dicat vide. §. de. fer. c. ij. sup. j. glo. ff. de. exerci. l. j. §. si is. ff. de. manumil. te. qz p. stitutio. **S**ecūdo legis qz verbis edicti standū est. ff. de. le. iij. nō aliter que debēt aliqd opari. §. eo. li. de. puil. si papa facit. ff. ad. exhibendū. l. pe. de. ver. ob. si qs arbitratu de insti. lz si pupillus. §. p. scribere. deficiētib. ergo verbis nec eqtas nec mēs seruāda est. ff. so. ma. si vero. §. pe. ff. man. si p. te. **T**ertio p. stat qz in oi. ambiguitate oratiōis p. ferēt z. nō alteri dat declaratio z. inter. pretatio. ff. eo. ti. in ambiguis. **Q**uarto hec maxime p. ce. dant qñ p. statuentes ordinatū est ipa statuta nō licere iter. pretari. lz itelligi debere ruditer z. fm litteralē itellectuz. vt cōiter habēt statuta cōitatū italie. lz constat qz interpretatio est cū a verbis recedit. §. de. ver. sign. in bis ergo fieri nō pōt z. si fiat nō valet. C. d. legi. nō dubiū. verba etiā simplr z. gnā. liter. plata ad certā spēm artare nō lz. §. de. ver. sig. cū in pti. bus de. deci. ad. audientia. ff. de. of. p. zel. l. iij. ff. de. pub. l. de. p. cio. Item si p. rogez corrigat vel artez statutū cū illud sit emēdare fieri nō pōt nisi p. eū qz statuere pōt. ar. ff. de. vec. l. vectigalia in pñ. z. de. sponfa. si puella. **I**n p. rium inducitur patens absurditas pone statutū dicit qz facies homicidiz decapitez vl nō trabens ad ignē cōdēnēt in. x. p. rimum si sine interpretatiōe seruet ad litterā infans furiosus vel se defendē do occidēs decapitabit. qd est p. tra. iura vt in. de. de. homi. si furiosus. ff. de. iniur. l. illud cañ. xv. q. j. ff. ad. l. cor. de. sic. l. qd infans de iusti. z. iur. l. vt. vi. C. vii. vi. l. j. ff. de. offi. p. l. diuus. **E**x secūdo etiā cōdēnaret infirmus infans z. his filios. p. mū ergo statutū interpretabit in eo qz dolo occidit. z. fm i. eo qz dolo p. termisit. p. stat. eni qz volūtas z. p. positū distinguūt maleficia. §. de. sen. ex. cū voluntate in pñ. ff. de. fur. q. iur. iur. **S**ecūdo qz statuta ecclesiāz z. cōitatū interpretatiōez recipiant p. z. §. de. cle. nō resi. cū dilectus. de. of. or. p. rti. §. eo. li. §. porro. §. de. iniur. z. dam. da. in nostra. §. de. ver. sig. ex. p. te. iij. ff. de. mu. z. ho. vt gradatim. §. lz si lege vbi statutum quod p. fert in honore certe cōditōis hoies interpretamur si sint idōei ad idem. ff. ad. l. aq. ita vulneratus. §. vlt. qd dicit vide. §. ne clerici vel monachi. c. j. sup. j. glo. ad. idem. ff. de. le. iij. seruius z. l. seruos auten. z. l. fidei cōmissa. §. hec verba. **T**ertio p. stat qz p. ctum mutui qz est stricti iuris interpreta. ri lz vt p. ff. ad. mace. l. si iulianus. §. mutui. que vide de. pui. q. rto in glo. vl. ad. idem. ff. de. v. ob. stipulatio. §. stipulatiōib. z. l. q. qd. ij. rñ. Item cū leges p. nciū z. ipoz beneficia re. cipiant interpretatiōē. ff. de. iurepa. l. adigere. §. q. uis d. pac. l. quod dicitu z. ff. de. peti. here. Item veniūt. §. aptanda. ff. d. legi. l. benignius. z. de. consti. pñ. l. vlt. §. de. puil. in bis. de. v. sig. olim multo fortius z. statuta. In bis ergo mens z. rō p. re. ponēda est sicut in. his. z. hoc fit p. interpretatiōē p. z. p. mūz. §. de. preben. c. fi. de. ver. signi. itellectia. ff. de. iurif. om. iu. si qs id de in ius vo. l. q. uis. l. d. ri. nup. l. pe. §. j. C. de. fur. si qs seruo. Idem dico de cā de accu. cū dilecti. alias nisi fieret in. terpretatio sepe incidet turpis itellectus facit. §. eo. li. de. iureiur. c. j. z. p. re. de. r. §. porro de. of. or. z. in p. re. §. lz si lege in. l. vt gradatim. C. de. p. di. infer. l. ij. z. ff. de. con. insti. l. cōdi. tiones z. l. filius. facit ergo tacitus itellectus per interpreta. tionem qd faceret expressus. ff. de. legi. de. qbus ad. idem. ff. si cer. pe. l. cū qd. ff. d. v. ob. l. triticū z. p. cedat ēt si sit extēsiō tñ iusta. ff. d. p. rti. pñ. l. si duo. §. si. cū legib. §. fe. z. de. v. sig. l. iusta. **Q**uarto cum nō solū i. p. stitutio. bus p. nciūz z. ipoz bñ

ficia z. mutuo vt pbatū est. §. lz etiā in stipulationibus p. re. toris fiat interpretatio. ff. de. p. re. o. stip. l. in p. rozijs. z. in alijs. ff. so. ma. l. cauis z. in rescriptis de rescrip. cām de postu. p. re. c. j. z. in sententijs z. laudis de. ver. sig. in bis de arbi. cū olim ff. d. ap. ab. excozore. §. j. z. in ambiguis intentionibus z. ora. tionibus. ff. de. iudi. si qz intentiōē z. in p. tractibus z. vltimis volūtatiōibus. §. de. don. cū dilecti. in. ff. de. pac. veteribus. C. de. inoffi. te. l. iij. z. faciāt no. in regula p. tra. cū hoc eo. ti. qua. re ergo non admittetur in statutis videret absurdum.

So. ferf. odof. dixisse sup. l. vt gradatim. alio sup. l. p. ce. ff. de. mu. z. ho. statutū posse p. iudicem interpretari per leges quas allegauit. §. parte. ij. v. ij. in. ff. de. are. dixit qz cōis z. vera doctoꝝ opi. habuit statuta interpretari posse s. ius cōe. ff. de. ven. inspi. l. j. §. q. uis z. in p. re. §. lz z. si lege. z. Ricard. malum. pbabat hoc p. l. secunda. C. de. noza. ac. attenta. ij. lectura quā ibi ponit glo. vt ibi etiā dicit. Ly. dy. sup. l. j. ff. d. ver. sig. dum tractaret an in statutis femininū comprehendit sub masculino. dicebat qz est quedam interpretatio que sumi. tur p. apta expositione. C. de. legi. l. si. ff. de. re. iu. paulus. z. de. li. z. posth. l. gallus. §. nunc de lege. z. hāc bñ recipit statutū per p. re. l. vt gradatim. §. j. sumit etiam interpretatio p. exten. sione vel p. rozatione. ff. de. ori. iur. l. ij. z. no. ff. ad. tertul. l. j. §. q. operas. z. qd dicat vide de. offi. dele. sup. qd nūm sup. iij. gl. z. hāc nō recipit statutū iduxit rōnē quā dixi i. p. r. i. ptj. Guido de suza. in suis qōnibus statutoꝝ expresse nō eligit. videt tamē ad hoc accedere qd p. rimo dixi. Ja. de. bel. in. v. sua qōne que loqtur de percutiēte hoies manu cū ense inse. ruit hunc articuloz. lz in solutiōe non sic expresse p. seqtur de. statuto sicut p. posuerat. loqtur eni soluēdo de. l. lz itelligat de municipal. dicens qz si lex p. hibet expresse interpretatiōez aut est ambiguitas in. l. pp. multiplicē sensū verboz aut pp. legis mentē. p. rimo casu lz doctoꝝ interpretari p. l. vni. C. de. p. rti. l. ij. z. ff. si cer. pe. l. i. distinguit tamē aut oēs itellect. sunt honesti aut inhonesti aut qdam honesti alij inhonesti. p. rimo casu oēs sunt sequēdi siue genus siue spēs comprehend. dant dummodo absqz vitio verbis z. voluntati cōueniant. ff. de. le. scire z. l. benignius nisi consuetudine aliud sit serua. tum. e. ti. l. minime z. l. si de interpretatiōe. §. de. consue. cuz dī. lectus. sed si absqz vitio sensus omnes p. uenire non possunt accipietur magis p. rōpzius verboz z. voluntati legis z. beni. gnioz per p. dicta iura. ff. eo. semper in dubijs z. de. sta. lib. l. labeo. Secūdo casu videretur nullum itellectum sequendū iij. di. erit. ff. de. iusti. z. iur. l. j. circa p. r. i. z. C. de. ve. iur. enu. l. j. §. j. putat tamē sequendum minus inhonestum qui magis congruit. ff. eo. quotiens nihil cuz p. cor. In tertio casu idem vt recipiatur honestus z. benignus per. e. l. z. per leges alij. §. ver. iij. ver. alias nisi z. C. de. epi. z. cle. conuenticulam z. de. iurif. om. iu. l. nemo. z. ff. de. ver. ob. l. si seruos. §. sequitur.

Quando autem est ambiguitas propter legis mentem dicit a verbis nō recedendum mente seruata non corrigēdo artando nec extendendo per legem prospexit in p. r. inc. al. legatam cum p. cor. si tamen penitus essent obscura. recurra. tur ad condentem vt in p. r. inc. huius questiois. vbi vero lex interpretatiōem expresse non prohibet aut queritur de iter. pretatiōe que corrigat p. rozozet vel artet aut que verbi si. gnificatum tradat. P. rimo casu correctionem facere nō po. test nisi legislatoꝝ. p. rozozare vero vel extēdere potest do. ctoꝝ vbi est eadem ratio z. omnimoda similitudo si tamē co. aptatur id verbis z. menti. ff. ad. mace. filium. z. de. ver. signi. l. iusta interpretatiōe. alias secus. ff. solu. matrimo. l. si vero. §. penultimo. z. d. l. prospexit. artari etiam potest ad vitan. dum p. r. auum itellectum qui alias insurgeret ex verbis vt p. re. al. l. vt gradatim in. §. j. de. ri. nup. l. pe. §. j. z. de. verboz ob. si seruum. l. sequitur z. C. de. testa. cum antiquas. alias se. cus cum artatio tunc esset legis correctio. Secūdo casu si vba sunt ambigua propter diuersos itellectus dicit. §. si p. p. ter mentem non licet interpretari corrigēdo p. rozozan. do vel artando nisi vt superius dictum est vel nisi mens le. gis esset scripta vt not. C. de. legi. non dubium. si autem oio sunt obscura z. incerta recurritur ad eius latoꝝ vt. §. dictū

est et no. ff. de legi. non possunt.

Regule iuris civilis huius littere. P. sunt be.

Lus cautionis in rem est q̄ in personam.

Epilluz qui proximus pubertati sit capacem eē et fu-
randi et iniurie faciende. **In heredes nō solent actiones**
transire que penales sunt ex maleficio veluti furti damni in-
iurie vi bonorum rap. et iniuriarum.

Retor bonorum possessorem heredis loco in omni cā
habet.

Enalia iudicia semel accepta i heredes trāsmitti p̄fit.

Epilluz nec velle nec nolle i ea etate nisi apposita tu-
toris auctoritate credif. nam quod animi iudicio fit in eo tu-
toris auctoritas necessaria est.

Rivilegia quedam cāe sunt quedam p̄sone. et ideo q̄-
dam ad heredem trāsmittunt que cāe sunt. que p̄sone sunt
ad heredem non transeunt.

Arem esse conditionem oportet eius q̄cqd possideat
vel habeat atq; eius cuius dolo malo factum sit quo minus
possideret vel haberet.

Verunq; ut etiā ea que a nobis abire possunt p̄inde i
eo statu sint atq; si nō essent ei cōditionis ut abire possint. et
ideo qd̄ h̄ico obligamus et vendicare iterdum et alienare et
servitutem p̄edio imponere possumus.

De a iure xviii. exorbitat q̄si deui-
ant vel discordant. et idē

q̄ verbū in dec. j. de si. presby. s. e. li. quā alle. gl.
trabenda et in hoc differūt qua iuri cōi cōve-
niunt ex q̄b̄ iudicamus circa filia. ff. de legi. n̄

possunt. d̄ referri. iter ceteras Jo. mo. **El. j.** dicit vñ sump-
ta et ponit exempla. sc̄do dicit idē i ampliādo. tertio soluit
q̄onē. **In. j.** glo. ibi qd̄ p̄ rōnē sequitur iuris receptū est nō
p̄ducendū ad cōsequentiā et ibi. l. j. in si. si p̄nceps ob meritū
indulsi privilegiū vel remisit penā. vel minorē irrogavit bec
p̄sonā non egrediunt. **In. j.** glo. ibi ad p̄sequentiā. s. ad vi-
ros in q̄b̄ esset eadem facilitas que in mulieribus. et ibi is q̄
in si. p̄ quā ponebat hic **By.** exempluz s; improprie ut p̄ ex
glos. et sic etiā parū p̄prie p̄legatur bec q̄si late vel stricte in-
terpretādū sit p̄ncipis beneficiū dicēs q̄ aut p̄cedit p̄ iuris
cōmunis p̄missione aut fm̄ illā. primo casu si p̄cedunt capa-
ci de iure cōi videretur ad ius cōe aliqd̄ sup̄addi. ff. de bo. lib.
l. etiā. s. j. et ad munic. l. j. in si. si nō capaci reducunt ad ius
cōe. C. de inoffi. te. si q̄si. et si verba sunt ambigua restringunt
ut hic et in. e. j. de si. presby. iter ferit tamē q̄ privilegia disp̄sa-
tionem cōtinētia p̄cedi vident s; cōditionē illius p̄sone cui
cōcedunt militi. s. ut militi clerico ut clerico laico ut laico. ff.
de inius. rup. et ir. te. si q̄s exheredato. s. sed et si q̄s et d̄ testa.
mili. l. ex militari. q̄si vero cōceduntur fm̄ iuris p̄missionem
latissime fit interpretatio. ff. de p̄sti. p̄n. l. vl. de sen. pal. l. j. et de
bo. va. l. si q̄si. tamē sine alterius iniuria nisi p̄rium exprimat
ff. ne qd̄ in lo. pu. l. ij. s. si q̄s a p̄ncipe. et vide qd̄ dixi de ver.
sig. olim sup̄ vl. glo. et ibi p̄stitutionē. vbi de hoc. i. iij. glo. et
in p̄re. cle. dudum. s. huiusmodi in glo. vt p̄s.

Ec regula fac̄ ad q̄onē quā disputa-
ui q̄ sacer ordo nō diriat

sponsalia de p̄nti l; id faciat p̄fessio q; hoc exor-
bitat a iure. de hoc no. s. eo. li. de voto. c. vno. sed

q; sic est terminatum p̄ extra. Jo. antiq̄ cōcertatōi tō illa di-
missa p̄sequar aliā q̄onē hic disputatam p̄ fratre Ja. an pos-
sit ep̄s dispensare cū monacho trāslato ad eccliam pochia-
lem q̄ h̄re possit cū illa beneficiū nō curatū. ip̄am aut mēte
servata verbis om̄ssis multū decurtabo et ornabo. **Alle-**
gabūtur. vi. ad affirmatiuā. v. ad negatiuā. tertio dabif solo
et p̄trarijs r̄n̄ debetur. **Et** primo sic allegabat disp̄satio-
nē fieri posse. p̄stat q̄ per dispensatōes ep̄i vnus p̄cesse p̄t
diuersis ecclēsijs. lxx. di. sanctorū nec distinguit ibi inter secu-
larem et religiosuz ergo nec nos distinguamus. ij. q. v. cōsu-

luisi. xxxj. q. j. q̄ si dormierit. xvj. q. j. sunt nōnulli. cūz igif ec-
clesie oēs sint in dispensatiōe ep̄i. x. q. j. regenda. xvj. q. vij.
oēs ergo dispensatiōe talē facere poterit. **Secūdo** p̄-
batur idem p̄ dec. cū singula. de p̄ben. s. eo. li. in p̄n. nā cūz
ibi phibeat ep̄o dispensatiō cū religioso in pluribus curatj
dāf intelligi q̄ in curato et simplici hoc poterit. xxv. di. q̄lis.
et de p̄sump. nōne. de his que si. a pla. cū apostolica i si. alias
papa hoc expressisset de deci. ad audientiā. cū ergo nō sit p̄-
bitorium hoc ep̄o et ip̄e sit p̄ordinatoz in cunctis. xxv. di. p̄
lectis. et dispenser in nō phibitis de p̄bē. graue. de sen. ex.
nup. de h̄ d̄ iudi. at si clerici. cū p̄co. ergo et c. **Tertio** ad
idem inducif q̄ monacho trāslato ad eccliam parochialē
ep̄s cēsef abbas. xvj. q. j. sic viue cū caplis se. et p̄ prioris ab-
batis est obedientia absolutus. xvj. q. ij. si q̄s iaz in. vj. q. j. ne
p̄ cuiuslibet. xvij. q. j. c. vnico. s. de p̄ui. cū oliz. ij. s; p̄ior ab-
bas poterat illi cōmittere administratiōe ecclēsie nō cura-
te. de vtriusq; enim intelligif de sta. mo. cū ad monasteriuz.
ver. tales facit cle. eo. ti. ne in agro. s. ceterū. et qd̄ no. xvj. q.
j. de monachis. et p̄ hosti. in dec. q̄ dei timore. facit etiā p̄
dec. cū singula. ergo et ep̄s hoc poterit. **Quarto** sic p̄ba-
tur etiā circa monachum p̄cedunt ep̄o que maiora vident
et monacho magis phibita. fortius ergo licebit talis disp̄-
satio velut minor vt p̄ba. co. tit. cui l; cū p̄co. exemplificaf
primū q; moribus q̄eti et cōtemplatiōi deditus est nec v;
seculares actiōes recipere. xvj. q. j. de p̄ntiū de postulando ex
parte. et tamē ex dispensatiōe ep̄i hoc p̄t. ea. q. q̄ vere. et tñ
illud fortius videt p̄ p̄fessionē monasticam q̄s habere b̄nifi-
cium non curatū. ergo et hoc poterit. xvj. q. j. monachi.

Quinto dato q̄ p̄cedat ep̄m disp̄sare nō posse cū clau-
strali vt instituat in seclari b̄nificio nō curato: ne pp̄ tale b̄nifi-
cium frangat stabilitas claustrī et religionis silentiū ex quo
tamē translatus est ad curatū in hoc privilegiatū de sta. mo.
q̄ dei nihil h; cū mo. cōe. xvj. q. j. ne p̄o cuiuslibet. et cessat
q̄ silentiū et claustrī de qua supra. cesset ergo et phibitio de
renū. post trāslatiōe cū p̄co. vt sic p̄sone statu mutato ces-
set phibitio. liij. di. fraternitatē et c. q̄cunq; de ser. nō ordi.
c. j. facit. s. eo. li. de iurepa. c. vno. et de imu. ec. c. j. et sic cōueni-
ant argumenta de tanq̄. iij. q. vij. si p̄tra patrē. s. de elec. cūz
iter vnuerfas in si. et c. cū inter cañ. circa mediū cū p̄co. dis-
pensat ergo tanq̄ cū seculari clerico cuius iure cēsef. xvj. q.
i. sic viue. et c. alia est cā. facit. xij. di. illa de sta. mo. recolētes
quod ergo de secularibus clericis ei p̄cedit iuxta no. d̄ elec.
dudū. ij. de p̄ben. de multa. xvj. q. j. in sūma p̄cedat etiā in ta-
li mōacho q̄ iure clericis cēsef ex idēitate rōis. d̄ p̄sti. trāsla.

Sexto fortificaf hoc p̄ epp̄arationē monachi ad suuz.
liij. di. multos. qui nec p̄t habere p̄p̄riū sicut nec suū d̄ sta-
tu mo. c. ij. et c. cū ad mōasteriū. xij. q. j. nō dicatis s; p̄stat q̄
seruus manumissus p̄ adeptiōe p̄t h̄re p̄p̄riū: sicut et cle-
ricus p̄ dispensatiōe ecclēsie parochialis b̄nificiū non cura-
tū h̄re poterit qd̄ prius nō poterat. **Et** si dicat ista est sui-
tus debita claustrū q̄ monachus b̄nificiū non curatū h̄re nō
possit ex quo tamē curā adeptus est ab hac seruitute liberū
istud ad instar p̄dij liberi intermediij impedit illam seruitu-
tē. ff. de ser. ru. p̄re. q̄ sella. s. in iusticiis sic et media p̄sona tol-
lit impedimentū de elect. c. pe. de si. presby. ex trāsmissa et sic
nō curatū p̄seq poterit vt p̄ illud mediū cōsequat qd̄ p̄ se n̄
posset facit. s. e. li. de p̄ces. p̄ben. auctoritate. sicut q̄si q; ac-
cidit p̄ adiunctū de sepul. sacris de iurepa. ex lris. **In** p̄-
rium adducif bec regula multipliciter. **Primo** sic q̄ mona-
chus instituat in ecclia seculari hoc phibent iura q; p̄riū est
officiū monachali alle. xvj. q. j. monach^o et c. si cupis et c. pla-
cuit. miror q̄ non allegauit disputās. c. sup̄ eo. d̄ regula. vbi
est expressus. s; ab h̄ iure exorbitat ius qd̄ ex cā p̄cedit eum
p̄fici ecclēie seculari pochiali. lv. di. p̄fiscis. xvj. q. j. sic viue
cū caplis se. illud ergo nō habilitabif nec ad p̄nāz vel casuz
aliū p̄trahet vt hic et in p̄co. q̄ni eligit vitā cōtemplati-
uam pp̄ officiū p̄dicandi et curā aiarū trāfire p̄mittif ad ac-
tiuam que d̄ magis fructifera de renū. nisi ad si. et pp̄ maio-
rem vtilitatē facilius qd̄ p̄cedit de trāfac. c. si. facit d̄ postu.
p̄rela. bone. j. que rō cessat in beneficio nō curato: fortius at
p̄cedant

procedunt predicta si teneat opi. q. etiā ad pochielem non pmoct monachus nisi ex dispensatōe hominis de quo satj no. xvj. q. j. in sum. de sta. mo. c. ij. r. c. q. dei. **C** Secūdo inducitur q. dispensatio pluralitatis circa beneficia est odiosa cū ipa pluralitas sup cupiditate r ambitioe fundet d. cle. non resi. q. nōnulli de preben. q. intantū. s. e. li. de rescrip. c. fi. r. hec in monachis p̄cipue reprobat de preben. avaritie in decisa. sic etiā dissolutio r vagatio que ex pluralitate procedunt. s. co. li. de preben. cū singula. in princ. cesset ergo talis dispensatio cū oia p̄dicta teneat ep̄s a monachis exire pare r puniri d. nō faciens. xvij. q. j. si hō. r. c. si custos. nec facē d. id a quo d. alios p̄hibere de na. ex lib. ven. c. vno de elec. dudum. ij. q. prohibere debeat p̄ de cle. non resi. q. nōnulli **T**ertio dat q. pcedat ep̄m cum seculari clerico dispensa re posse in simplici r curato vt h̄z cōmunitis opi. vt dixi. s. in. v. ar. tñ nō segtur q. dispensare possit cū mōacho qa in p̄mo sola pluralitas est impedimēto. hic vero vltra pluralitatem occurrit inhabilitas p̄sone ex monachali p̄fessioe quare ad tale bñficiū iudicat inhabilis r nō sic facile tollunt duo impedimenta vel due fuitutes vt vna. s. de vsupall. ex tuarū. r no. in cle. de preben. c. vno sup verbo momenti. nec iuuat qd allegabat eū trāslatū q. nibilomin⁹ monachus est: l. ab ab batis obedientia sit solutus nec p̄tra ipsi⁹ monachus sub stantialia dispensare possit. de sta. mo. cū ad monasteriū in fi. r vide quod no. s. eo. li. de elec. quozūdam in glo. pe. vñ r in abbatē eligi possit. xvj. q. j. p̄fessioes vbi de h. Itē q. trāslatio vel mutatio status vel officij nō proficiat p̄bat de elec. avaritie. s. eo. li. vbi nō administrans vt electus nec admini strat iudicis vel procurator. Itē p̄hibet⁹ vt p̄ nō admi nistrat vt tutor. ff. d. tuto. r curat. da. ab bio. l. scire. s. si mater al's eēt dare vna via p̄hibitiū alia via p̄mitti p̄ regulā co. tit. cum quid. **Q**uarto certū est dispensatōes odiosas: q. si unt p̄tra ius cōe vt hec r sic sunt restringende. s. eo. ti. odia. r. s. eo. li. de si. p̄sby. c. j. r. ij. de elec. dudū. r hoc dicim⁹ q. quid sit i criminibus q. ep̄scopi p̄ iura nō dispētant nisi vbi eis p̄mittitur vt est expressus d. tempo. or. dilectus. xv. q. ij. amputato: hoc aut non est permillum ergo id non poterit. **Q**uinto p̄stat q. iſtari vlt vitupari pōt p̄caueri debere xvij. di. i. noie dñi de ser. nō or. c. j. d. p. c. c. j. l. j. p̄cederet ta lis dispensatio euenire possit monachū renunciare ecclesie parochiali vel illa puari r sic in simplici bñficio eēt claustruz remaneret sine cura r officio p̄dicandi. qd abhorēt iura vt est p̄batum. **S**olut frater Ja. p̄ hac pte p̄ has vltimas rationes inducens p̄ncipaliter. xvj. q. j. c. de monachis r. c. d. p̄ntiū r no. ea. q. mōachi. j. d. sta. mo. q. dei. r. c. cū ad mōaste rium. **A**llegata p̄mo in p̄riuz nō ob. q. nō segtur si ep̄s pōt hoc ergo id p̄t cū mōacho vt patuit p̄ superiora. qd d̄ secūdo de decr. cū singula. nō p̄cedit q. cessat argumētū a cōtrario vbi illius p̄riuz ex p̄misi in iure de quo vide qdod scripsi de elec. publicato sup vltima glo. Itē ex illo modo arguendi sequeret q. in duobus nō curatis dispensare possit ep̄scopus cū monacho quod falsissimū est vt p̄ p̄ superio ra. ad id quod ibi segtur q. dispensat in nō p̄hibitis respon suz est supra in. iij. arg. huius ptis. Ad alle. tertio fateor: ab batem monacho suo cōmittere posse admistra. mon. nō cu ratam q. p̄ id stabilitas claustrū nō frangitur cū ibi maneat vt obediētarius ad abbatē nutū ad claustrū reuocādus r p̄ tanto d. z habere sociū sui ordinis vt no. de sta. monacho rum ne in agro. s. ad hec. Itē iuri plus placet q. etiā si ta les administrationes sunt curate cura debeat potius p̄ secu lares clericos q̄ p̄ monachos exerceri. vt sic claustralis illā nō gerat de capel. mo. c. j. facit cle. de sta. mo. ne in agro. s. ce terum. Ad alle. quarto respondeo nō arguēdū hoc casu de permisso admissis ad p̄o permilla ēt si sint minora facit qd scripsi de transla. c. vlt. sup gl. pe. Ad. v. r. vj. responsuz est i. iij. arg. huius ptis vñ monachus nō liberat a monachatu p̄ pochiele ecclesiā sicut fu⁹ a seruitute p̄ manumissionē qd p̄ se p̄ nec tractamus hic de purgatōe vitij sicut in cāu decre. pe. de elec. nec est hic difficultas separatio vt in decre. sacris d̄ sepul. cum curatam beneficium separabile sit a non curato.

De contra ius. lxxij. Pōit By. exemplū in re eccle

q vel pupilli p̄ formā r p̄hibitionē iuris aliena tam que alienatio habet p̄ infecta. s. eo. li. de re. ec. nō alie. c. ij. C. de sa. san. ec. l. iubemus d̄ adm. tu. l. p̄ tutores de p̄di. mi. l. j. vñ nec dominiū trāfferē nec paraf titulus p̄scribēdi. C. d̄ p̄di. mi. l. si p̄diū d̄ auc. p̄e stan. l. eū q. d̄ vsuc. p̄ emp. l. fi. r in p̄e. dec. ij. d̄ re. ec. nō alie. **C** Glo. j. remittit ad exempla r ponit alia r de mā remittit secūdo obijcit in spē r in genere de p̄hibitionis que facta tenēt vel confirmat r tripliciter soluit. ponit etiā quartā solutio nem quā improbat. tertio obijcit de maleficijs r soluit. **C** In. j. gl. ibi facta tenent dat By. exemplū de. l. ff. de iter. r re. l. relocatorū. s. ad t̄ps. vbi relocator non debent adimō bona tamē si adimant t̄z ademptio ad idem. ff. de fer. l. j. vbi p̄hibet ferri snia tpe feriato fauore hominū si tamē ferat p̄ tibus p̄stitibus tenēt r ibi tollent vñ ad annullandū certa ac tio vel exceptio paret vt in his que sunt dolo vñ metu. By. q. factū t̄z l̄z non teneat cōsiderato effectu. ff. eo. ti. nihil iter est. r ibi itelligunt p̄ria. r de hoc in spē. de dispu. r alle. s. p̄ hec. ver. vñ illud ius h̄z cāz. dicebat By. qñ lex vltra progreditur stari d̄z clausule sp̄ali: generali relicta. ff. d̄ ver. ob. l. do li clausula. C. de pe. sanctio leguz. ff. de ali. le. l. alimēta. s. pe. r. s. stichus. Abbas in distictōibus de testi. c. ij. in fi. dat aliā solutionē quā attribuit odof. aut expedit faciēti id haberi p̄ infecto: r tūc habet p̄o facto vt in maleficijs. r segtur in gl. q. delictū non p̄bet imunitatē. ff. de iterdic. l. relocatoruz in fi. aut illi expedit haberi p̄ facto. r tūc habet p̄o inse cro vel ip̄o iure. pone exemplū de elec. cū in cunctis. vñ ope exceptōis. eo. ti. q. sicut. ne ex improbitate cōmodū reportz. ff. de fur. itaq. fullo. r ibi sortunt. i. alias sortiri possunt. dic̄ By. regula loqtur in prohibitis a iure. tamē illoz quedam sunt quozū effect⁹ retractari pōt r ad p̄mū statū reduci vt i p̄crio electionibus r testamētis r in his loqtur regula que dā sunt q̄ tractari vel ad p̄mū statū reduci nō possunt. vt mortu⁹ ad vitam r in his cessat effectus regule.

Ec regula facit ad qōnē tritā. s. dñi calem postea disputatā p

b fratre Jac. r Guido. postea ep̄m mutineū. que sic p̄ponebat p̄ vltimū sponus sponaz de p̄nti ingressaz monasteriū r p̄nteri volentē violenter rapit r cor rupit que postea p̄nter sponus ip̄am repetit q̄rif an possit. **Q**uod possit allego. v. r. vi. in p̄rium. tertio ponitur so. Hostien. r Jo. p̄ria Bar. r Guido. rñ dētū ad rōes primo rñ vltimo de. q. excludo. iij. cāus nō dubios r scdos sequoz **P**ro acroze si allegabat possētenu abbreuiando p̄stat q. matrimonio cōsumato alter altero inuito relegenti ingredi non pōt h̄z iter istos erat matrimonii p̄sumatū ergo rē. ma ior p̄ d̄ cōuer. p̄iu. p̄ totū r. xvij. q. ij. sunt q. dñt r. c. agatha sa cum sequētibz. Declaro minozē ad cōsumationē matri monij regunt duo cōsensus aiorū r cōmixtio corporū que firmat r p̄ficiat. xvij. q. ii. in oi. sed iter istos vtrūq. interue nisse p̄ponit ergo rē. nec obstat violentia q. etiā illicit⁹ col tus affinitatem inducit r efficit virū r mulierē vñ carnez r vñū corpus p̄ p̄mū de eo q. co. cōsan. discretionē. s. xxxij. q. iij. in eo fornicatoz. si ergo hec copula l̄z illicita fecit spon sos vñū corpus. pars nō pōt religionē itrare parte reliqua in seculo remanēte. xvij. q. i. q. agathosa. de conuer. p̄iu. ad apostolicā. r ponderat hic factū quod semel factuz nequit nō fuisse. ff. de cap. r postli. re. in bello. s. facte p̄cipue in hoc casu quo virgo post ruinā suscitari nō pōt. xxxij. q. v. si pau lus cui p̄cor. l. C. de rap. vir. vna. r p̄cipue q. in corruptioe etiā inuita p̄sumit aliquis fuisse p̄sensus qui ma. ac. poss. insup. r facit quod scripsi post Hosti. de despon. ipu. cōtine batur. cū aut coacta voluntas includat volūtatē. xv. q. i. me rito ergo talis volens p̄nteri nō potuit. Itē dato q. nul lus fuerit p̄sensus s̄z absoluta coactio. sicut tamē corrupta i ter virgines reputari vel consecrari nō d̄z. xxxij. q. v. ille. qa l̄z q̄stum ad gratiā suscipiatur vt virgo. secus q̄stum ad. l. q. **Q**uer. Jo. an. b iij

voluntatem nō ponderat sed opus. r. q. c. si. qua rōne igitur consecrari nō pōt. qz cognita eadem non poterit profiteri. nam iura nō distinguūt qualiter matrimonium fuerit consumatum. ergo nec nos distinguamus. ii. q. v. p̄suliisti. cuz cōcor. ergo p̄fessio siue cum voluntate siue inuita fuerit consumatum. si se quod de illo qui caret vno oculo dicitur. lv. dist. c. vl. z vide quod ibi no. ad qōnem. **C** Secūdo q̄ talis coitus fuerit sine culpa probat qz nullo iure ponitur. vt p̄ a cōtrario. xxxvj. q. ij. si quis virginem vnde no. Jo. ea. cā. q. j. c. ij. q̄ talis non incidit in constitutionem. qz vtitur iure suo z sua possessione quā habz ex sponsalibus vnde primus coit⁹ ex debito est z nō gratuitus de hoc. xxvij. q. ii. coniuges nulli ergo fecit iniuriam vtendo iure suo de elec. cuz ecclesia. z si dicat eum deliquisse bonū precedentis matrimonij illum excusat. xxxij. q. ij. quicquid. **C** Tertio cū fauores amplientur z odia restringant. s. e. odia cū concor. matrimonia: aut sint fauorabilia de ap. directe in fi. z sic cōstōnes illa dissoluentes sunt odiose ergo restringende. viii. q. i. sciendū cōstitutiones ergo p̄mittentes ante carnalem copulam dissoluti ones matrimonij de oī copula intelligant siue sponte siue p̄ vim exacta. z in dubio iudicat p̄o matrimonio de re iudi. c. fi. z est fauorabilius q̄ religio quod p̄bant duo dec. de rap. cuz cā de eo qui cog. con. super eo. non ergo debemus in veritate corruptam cōtra matrimonium fingere virginem cuz regulariter veritas periuicet opinioni de biga. nuper. viii. di. veritate. z pōt esse rō maioris fauoris matrimonij qa ibi publica veritas vtilitas ampliatio generis humani ad restitutionem lapsus angeloz. xxxij. q. ij. s. bis ita de conse. di. i. bi duo in religioe verfat p̄iuata de regula. l3. z publica ē preferenda. vii. q. i. scias de postu. p̄ela. bone. i. **C** Quarto nō solum est fauorabilius sed etiā fortius vnde matrimonij cōsumatum fortitur effectus a iure diuino z in dissolubilitate. xxv. di. deinde. s. e. li. de voto. c. vno. l3. ingres sus religionis q̄ permittitur sponsis est de iure humano q̄ cedit diuino. viii. di. s. ii. cū. capitulis sequentibus vincat ergo matrimonij vt fortius. **C** Quinto licz dicatur voluisse sponsam p̄fiteri nō sufficit voluntas vbi requireretur factū vel effectus ad dissolutionem de eo q̄ mit. in pos. c. i. facit de pe. di. i. s. cogitatio cū capitulis se. de pe. di. ii. s. Item illud. z di. iii. i. casū. z vii. q. ii. nihil z. c. sunt plures b̄ bap. maiores **C** In p̄rium constat ante consumationem matrimonij lice re alteri cōiugum altero inuito religioe ingredi patet hoc de cōuer. coniu. c. ij. z. c. ex publico vbi secundum quosdam ad profitendū vel consumandum dant duo menses vel secū dum alios tempus arbitrarij vt ibi no. sed h̄ nō fuit matrimonium cōsumatum quod fit per carnis corruptionem de biga. debitū que non interuenit nec p̄cedit nisi per corruptionē mentis. xxxij. q. v. c. ij. z. c. proposito cū ergo incorrupta possit ingredi. z ista sit talis ergo ingredi potuit. **C** Secūdo oē quod est sacramentus vel alterius rei signū illius debet esse si se de conse. di. ij. signū. z. c. species. sed cōsumatio matrimonij carnalis est sacramētus coniunctionis xp̄i z ecclesie. xxvij. q. ij. cum societas z p̄e. c. debitus vt ergo hec illius similitudinē gerat debet esse voluntaria sicut fuit illa cum nō legamus xp̄m vel ap̄os traxisse violententer gentiles ad fidem z habetur p̄rium. xxij. q. v. ad fidem. xlv. di. qui sincera. **C** Tertio coactio etiā conditionalis impedit consumationem matrimonij sp̄ualis. xx. q. j. sicut z. q. iij. prius z quod me. cau. c. j. fortius impedire d3 cōsumationem carnalis. in quo cessare d3 omnis coactio de spon. cum locuz z dato q̄ non impediret conditionalis saltez impediret absoluta que impedit a baptizato z ordinato impressionē caracteris. xlv. di. de iudeis. de bap. maiores de secundo not. lxxiiij. di. gesta. z q̄ impediāt cōsumationem matrimonij p̄ a contrario qui ma. ac. pos. insuper qz si requiratur quod semel cōsenserit vbi nō consenserit cesset consumatio de despon. impu. continebat. ibi de suo assensu desponsata z cognita. **C** Quarto sponso repenti obstat fauor duplex. oppressi scilicet z religionis. Item odiū opprimentis de primo constat q̄ per violentiā factam non imputantur quo ad huma-

num vel diuinuz iudiciū. xv. q. vj. c. j. xxxj. q. ij. lotbarius. j. q. j. cōstat. l. di. puberos facit. v. di. ad eius cum p̄cor. vnde z si mulier hec passa fuisset tertio maritus sibi id imputare non posset. ff. ad adul. l. pe. etiā si culpa in casuz incidisset vt nor. xxxij. q. v. p̄posito z multo minus ip̄e vir cogēs sibi hoc poterit imputare ad hoc de eo q. cog. cō. discretionē d̄ secūdo fauore. s. religiois z cōtinentie cuius summa est rō. ff. de reli. z lump. fu. sunt p̄sone p̄batur q̄ est maior q̄ matrimonij z q̄ p̄feret secūditati p̄olis. xxxij. q. iij. bis ita bene facit. xxvij. q. j. nuptiarū. xxxij. q. j. nuptie. z quod ibi no. z in autj. d̄ t̄nona. s. sancimus. de tertio p̄ de odio opprimentis ne ex d̄ licito fiat melior ip̄i cōditio. ff. de p̄g. iur. nō fraudat. s. nemo. xij. dist. nos p̄suetudinē. ne p̄ pena quā meruit cōsequat p̄miū de sen. ex. si vere. q̄ deliquerit z penas mercat p̄ q̄ sp̄osa si nō fuisset oppressa suo iure poterat debitū denegat siue dicam⁹ p̄mū coitū gratuitū siue dicam⁹ exceptōes ip̄is p̄petere iuxta no. xxvij. q. ij. p̄iuges deliquit ergo sponsus p̄ uando illā p̄iuegijs virginis z p̄ p̄is cōsecrationis z aureole vt no. xxxij. q. v. reuera z. c. ille. item deliq̄ petendo plus cā vel tempore fm̄ superius dicta de plus pe. c. vno. z fuit amator ardentior in vxorem. xxxij. q. iij. ozigo.

C Item sacrilegus z excoicatus opprimendo religiosam l3 nō p̄fessam. de sen. ex. religioso li. eo. Item excoimunicandus impediendo religiois z castitatis p̄positum. xxxij. q. ii. c. si ad hoc. liii. di. multos. Item qz ius sibi dixit in re p̄pria cōtra id. xvj. q. vi. C. de iudi. nullus z l3 nō puniatur vt rap. tor nec vt incidens in cōstitutionem si quis in tantā vt nor. xxxvj. q. i. c. ii. punietur tamē vt transgressor legis p̄hibentis ne quis rapiat sponsam p̄pria. C. de rap. vir. l. vna. nam sic est in matrimonio spirituale qz nō debet sponsus suā sponsam vel beneficium rapere violenter de p̄ben. eum qui lib. eo. ergo si multipliciter deliquit est p̄pter sui odium repellendus alias daretur occasio malignādi cōtra. xvi. q. i. legi. de diuoz. quāto in fine. z consequetur indirecte quod di. recte nō posset cōtra id de procuratoribus tue z hoc eo. tit. cuz quid vna. z audiret suā turpitudinem allegans cōtra il lud. de conel. p̄ben. cum super de donatio. inter dilectos.

C Quinto vir z vxor nō iudicantur ad imparia. xxxij. q. i. si quis de diuoz. gaudemus. sed dicēdo q̄ oppressa nō possit p̄fiteri erit imparitas cum oppressionem z absolutam coactionem possit vir inferre sponse nō ecouerfo ut scripsi quod me. cau. sacris in. q. ii. z de spon. is qui. z est si. q̄ nor. de voto. c. vno. s. eo. li. in. iij. glōf.

C Sexto ex quo sponsa voluit p̄fiteri iam videtur p̄fessa ad hoc de voto litteraturaz z ex hoc videt vitam voluisse mutare z sic i. m. esse professam. s. eo. li. de regula. nō soluz z. c. b̄ficiū cū in bonis voluntas p̄ ope habeat de pe. di. i. magna ver. votū eni. z. xlv. di. due sūt z maxime ex quo p̄ volētē nō stat sed p̄ aduersariū quo minus voluntas impleatur. de do. z cōtu. p̄tingit. **C** So. recedendo a verbis disputantis sciēdum q̄ Hosti. in sum. d̄ cō. coniu. ad fi. ver. qd si virgo tenet q̄ reddēda ē viro. p̄mo qz vsus est iure suo vt. s. secūdo qz negari nō pōt qn l3 sponsa prima nocte inuita sit cognita sint facti sp̄osi vna caro sacramento matrimonij p̄cedente. eo. ti. ad apostolicā. tertio qa cognita p̄sumit cōsensisse. qui ma. ac. pos. insuper. fatē q̄ secus si post tempus p̄fessionis illam cognosceret qz tunc n̄ vteretur iure suo soluto vinculo. eo. ti. c. ii. z. c. ex publico. im mo puniendus eēt pena de qua. xxvij. q. i. si quis rapuerit. z xxxvj. q. ii. si quis non dicam. **C** Circa qōnem frater Jaco. disputans tenuit idem eisdem rationibus. sed Barto. brix. in questiōe sua dominicali. lxxx. tenet p̄rium rōne superius dicta. ne scilicet melioris conditionis sit delinquens q̄ non delinquens de p̄ben. eum qui li. e. cū p̄cor. hanc partē tenuit Guido per vlt. alle. z ad tres Hostien. r̄n. primo ad primā per id quod dixi in p̄ncipi. secūde p̄rtis. z ver. de tertio ad secūdam respondet q̄ sponsa traducta licz inuita prima nocte cognita venisse p̄sumitur vt consumet matrimonij sed in themate nostro contra vbi apparet de contraria voluntate. scilicet q̄ p̄sumationi resistebat religioe eligēdo. Ad tertiam r̄ndet ex dec. insup sum. cōtrariū dixi. s. parte. ii. v. itē coactio

coactio ad iura que dicunt non distingui ubi canon no disti
guit. Respondet per. c. xxxij. q. ij. quos deus. z de con. p. iu.
ex publico i. si. Jura vo q dicit factu attedi soluit q ponit
spales casus pp defectu sacramenti vl prouatiua ordinu de
prio. xxxij. q. v. lle. de secudo. lv. di. c. vlt. sed ille cause h ces
sant q lz oppresse no possit psecrari pot psteri de quo loq
mur: z regult in penalibus volutas attendit potius qz scm
Ad id qd dicit p illicita copula iduci vnione carnis no seqt p
id mrimoniū psumari. Ad veritate huius habedam ex
clude casus no dubios si spōsa in ingressu vl post an oppres
sione fecisset actuz aliquē p que dici posset tacite p fessa qd
no est dubia z sic dilato verba Hosti. que supra posui. z de
claro qd dixi in fine secū de partis. Itē si spōsa lz inuita con
sensisset in copulā. Itē no est dubia qn spōsus lz oppressisset
no tū semen emisisset sup quo vide qd scripsi de spon. c. h. d.
eo q cog. cō. fraternitati qd h non itero: qz materia no dele
ctat. Posset dici et qd indubia qn post assignationē duozū
mēsiū vl tēporis arbitrarj fieret talis oppressio an omnē
professionē quasi tūc licite potuerit spōsus copulā exigē ab
inuita p supius alle. Sed dices q satis est q trāsierit ad re
ligionē vt ista de qua querit cū rex. dec. ex publico dicat ad
religionē trāsire: sed vt ibi no. in. iij. glo. in h. ille termino daf
ad pntendū no simplr ad igressum alio male eēt prouisum
sponso si annū pbatōnis expectare deberet. est ergo qd du
bia qn spōsa etiā tacite no p fessa infra duo mēses assigna
tos vl aliud tēpus arbitrarjū oppressa fuit z cognita nec
cōsensit in copulā. in his aut terminis teneo cū Bar. z Gui
done p supius alleg. facit hec regula. z ff. q satisfd. cog. quo
tens vitiose cautū vl satisfdatū est: no vl cautū cū ergo ptra
ius z vitiose oppressa fuerit vt pbatum est supra parte. ij. v.
de tertio quo ad facientē habeat pro no feco vt dixi supra. j.
glo. Item iuris bñficiū mulieri que no solū vbo sed feco suā
voluntate onderat auferrī no debuit. s. c. indulgum. cū con
cor. multū mouet p sēsus q potissime in mrimonio regitur
sed mrimoniū no est perfectū nisi per copulam. ergo copu
la requirit p sēsum saltem inclusus in coactione pditionali
vt est dictum. xv. q. i. merito. patiens autem coactionem ab
solutā nil agit qd me. cā. sacris ergo nec consentit.

¶ Ai ad agendum lxxi.

¶ In p̄ia glo. ibi. §. cui damus sequitur actionē fortius exce
ptionē z ibi tpe tollit vt de dolo. z ibi ordinarij. vide. s. e. o.
dolo facit. ¶ In p̄ma glo. ibi cui lz. By. dicit de regula fa
uorabilioris. ff. eo. ti. z sic ad idē. s. eod. cū sunt. z. c. no lz. z
ibi possessionē restituet. eēt enī spēs spoliatiōis possessionē
denegare locatoz. ff. de p̄car. l. vlt. z iō sup dñio no audēt ni
si facta restōne. ff. si per vim vel alio mō. l. i. By. z ibi agēte
possoz. s. iter dicto vñ vi. z lz. s. i. l. si d vi. ff. d iudi. dicat
q exceptio dñij excludat iter dictū recupāde alibi no. p̄riū
z verius. s. ff. de vi z vi ar. l. i. §. i. z de ver. si. mulieris. §. i. z de
vluc. sequitur. §. si dñio. de hñte possessionē clādestinam dubi
tabatur an excipiat d dñio z videt q no: cū lex eqparet vio
lētā z clādestinā. ff. qd vi aut claz. l. i. §. i. z ad. l. faui. de pla.
eū qui fugitiuum. By. z p̄trariū cū longe improbioz sit ha
bēs violētā qz hñs clādestinam. ar. ff. de fur. si vendidero
§. cū raptor. inducit. l. c. de probatio. ius eius. tenet etiam h
By. q sententia lāta in petitorio parat exceptionem rei iu
dicatē in possessozio adipiscende vel retinende sed non in
possessozio recuperāde ipsius. rō quia primo duo possesso
ria excludunt per exceptionem domini. tertiu non z p hūc
modum concordari possunt fm eum glo. que videntur con
trarie. ff. de interdic. l. j. §. quedam. z. c. de interdic. incerti.
in h. dicebat ergo h Jo. mo. in additiōe sua q regula cessat
quandoqz ex malitia partis. ff. de rescin. ven. l. h. in h. in autz.
de tri. z se. §. illō qz coll. iij. seu ex puilegio cāe. d resti. spo.
de tri. z se. §. illō qz coll. iij. seu ex puilegio cāe. d resti. spo.
in lris. z se. aut ppter fragilitatez sexus. s. e. l. de elec. indē
nitatibus. §. verum. z ne mera executio impediāt vt in pre.

decre. accedēs alle. de offi. or. irrefragabili. z vide qd dixi d
ex. pla. iter dilectos in glo. no solū. vbi Inno. z Hosti. dixe
rūt regulā locū hñe qn de eodē ad idē agit z excipit.

¶ h hinc regule coaptat qd quā dispu ratum meum q querebā an ecclesia p̄scribat rez layci spacio. x. an. ita q ex tali p̄scriptioe age

re z excipere possit. posito tamen primo sequitur secundum
per hanc regulam. ¶ Pro ecclesia alle. quatuor z totides
contra ipsam. tertio p̄missa opi. solutioni contraria questio
soluit z contrarijs respondetur. Et primo videtur q no p̄
scribat. nam qd sibi no vult fieri. s. p̄scribi decēnio no debet
alijs facere. Math. vi. j. z in p̄n. decretoruz. xxxij. q. vj. si d
cturi. s. de maio. z obe. dilecti. primū p̄. xvj. q. iij. §. pot. ad
fi. z autē. quas actiones. z. s. de p̄scrip. illud. ad idem vñ
quod dicimus quēlibet iure quod in alterum statuit vt de
bere de coniti. cum omnes. ff. qd quisqz iuris. l. i. z in rubro.
z qd in sui persona quis refutat in alijs velle vl proferre no
debet de homi. cum iuramēto. ff. manda. si negocia. nec pro
me inducere possum qd reprobo vl ecouerfo. xij. di. c. j.

¶ Secundo videmus q si seruus in dominum no torque
tur sic nec econuerso. C. de questio. l. pridem. z sicut iudeus
in sabbato non conuenitur ira nec conuenit. C. de iudeis. l.
die sabbati. ¶ Tertio p̄stat q fauor ledit vnde si emi vina
exceptio accidit z mucidis etiam si expedit mibi z velles
illa habere. non possum ex illo contractu. ff. de peri. z cōmo.
rei ven. si vina. s. eo. li. de preben. cui de no. z vide circa hoc
quod no. s. eo. titu. quod ob gratiam. vbi extendere poteris
per decre. prudentiam. de mu. pe. z p̄ alia iura. ¶ Quarto
facit ad hanc partem. xvj. q. iij. placuit. j. quod ibi no. fac. s.
eo. ex eo per cuius regule concordantias potes extendere
hanc partem. ex qbus p̄cluditur p̄tra ecclesiam q non p̄
scribat decēnio cum tale tempus non recipiat contra se.

¶ In contrarium induc. tur p̄. regula qd ob gratiam. cuz
concor. cum ergo vtroqz iure in fauorem ecclesie quadrage
naria p̄scriptio sit inducta de cañ. dixi. s. de ciuili p̄. C. de
fac. san. ec. l. h. z autē. quas actiones. z in cor. de eccle. tit. §.
pro temporalibus hoc in eius lesionem retorqueri non de
bet vt in minori tempore rem layci non p̄scribat ne in illa
p̄scribenda sit deterioris conditionis quam laycus fac. C.
de procur. non eo minus. ¶ Secundo spe. ecclesia inducit p̄
se quod non recipit contra se. x. distin. c. j. xxxvj. distin. si qd
veri. z aliter iudicamus res ecclesie qz res priuatorum. vñ
de emphitheota ecclesie cessans in solutione canonis bien
nio cadit a iure suo emphitheote p̄nati datur triennium su
pra de loca. z con. potuit. C. de iure empbi. l. ij.

¶ Tertio multas libertates z puilegia habent res eccle
sie. quibus non participant res priuatorum vt patet ex legi
bus canonizatis. xvi. q. i. §. nouarum que habentur. C. de fa.
san. eccle. l. placet. z. C. de epi. z cle. l. i. s. eo. li. de cēsi. quāqz
z de immu. ec. c. i. ¶ Quarto attenda ratione contraria seq
retur q ecclesia romana aduersus ecclesiam minozem non
p̄scriberet minozī spacio qz centum annozum cum contra
ipsaz minozī tempore inferior ecclesia no p̄scribat qd eēt
absurdum ad hoc de p̄scrip. ad audientiam. z facit de cle.
non resi. cum dilectus. ¶ Quibusdam tamen videt q cuz
omnes ecclesie sint ecclesie romane ipsa ecclesia romana cō
tra inferiores no p̄scribat de quo vide. xvi. q. iij. volum. °.
z in Spe. de p̄scrip. §. illud etiam queritur immo qd plus
est video q pupillus p̄scribit p̄tra aliū: lz no alius p̄tra ipz
. C. de an. ex. vt p̄fectius. ergo no sequitur idē esse ius in p̄
scribēte z eo p̄tra que p̄scribit ex qd cōcludit rē layci p̄scri
bi decēnio p̄ ecclesiam sicut p̄ laycū. ¶ Secdo sciēdū ē q Jo.
xij. q. ij. c. i. z Ber. de p̄scri. illud in. iij. gl. dñt ecclesiam p̄scri
bere rē layci spacio. xxx. an. z pp illas glo. disputauit hāc. q.
z Aug. xij. q. ij. in prin. exprimebat q non minozī: cum decē
nalis vel vicēnalis in ecclesia locū no hēat. ¶ Itē sciēdū q
glo. pal. Ber. in. c. illud ad lram fuit Lau. quā ēt posuerūt
Ainc. z Sof. sed rō quam inducit illa glof. de. l. qd fauore

nec magister qui p̄est. s̄. de sentē. excommu. cum volunta
 te. fact. s̄. eo. li. ne cle. vel mōa. c. ij. 7 quod dixi post Hosti.
 7 Vinc. de magistris. c. pen. in glo. hoc casu. **C** Soluebat
 Bar. q̄d satis patet in terminis questionis se non credere
 q̄ posset salarium petere si vellet per alium docere per p̄e.
 §. si vero talis in. l. vna. C. de cadu. tol. facit. ff. de lega. iij. fi.
 de commissa in fi. s̄. de offi. delega. c. fina. 7 dicit idem in illo
 qui promisit librum scribere 7 in potestate qui promisit ci
 uitatem regere dicit tamen Hosti. dixisse. secus in illo qui
 promississet domum facere. **C** Guil. in spec. de sala. in fi. di
 cit **S** dof. cōcordasse Bar. refert tamen pileum distinxisse
 an iustas causas habeat. 7 tūc recedere 7 substituere potest
 an non habeat 7 tūc non potest inducit. ff. ad. l. iul. repe. l. fi.
 ff. si quis cau. l. quotiens. dicit tamen Guil. q̄ leges quas al
 leg. loquuntur in necessarijs obligationibus in quibus nō
 mirum si ex iusta causa substituit: secus in voluntarijs alleg.
 .C. de actio. 7 oblig. l. sicut. in quibus sola impossibilitas nō
 difficultas obligationem immutat. ff. de verb. ob. continuus
 §. cum ita. facit. s̄. eo. lib. de offi. delega. ab arbitris. 7 q̄d ibi
 no. parum placent hec verba Guil. questionem etiam **P**i
 lei non inuenio in doctore. verum de vasallo bene extat ip̄i
 us questio. lxxxiij. in quo illud tenet non tamen allegabat
 leges illas quas dicit Guil. sed allegabat. C. de decurio. l.
 nullus lib. x. 7 ff. de solu. inter artifices. subdebat q̄ si serui
 tium vasalli consistebat in solutione pecunie quolibet soluē
 te liberabatur. ff. de sta. lib. l. stichum. §. fi. **C** Lyn. in pre. l.
 vna. §. ne autem. recitat opi. dicentium q̄ si consuetudo est
 loci q̄ subrogare possit. tunc scholares illo modo secum cō
 traxisse videntur. Idem si esset sp̄alis consuetudo illius do
 ctoris quam scholares sciebāt. ff. de vsu 7 habita. l. plenum
 §. equicij vt in doctoribus medicis ab olim 7 nunc etiā ma
 xime in magistro Alberto sepe ip̄orum scholares ap̄d nos
 experiuntur. si vero non erat cōsuetudo loci vel persone do
 ctoris. tunc aut vult recedere 7 substituere propter pecunia
 rum lucrum alibi captandum. 7 tunc non potest cum videat
 tur promississe legem s̄m suam industriam vt ibi in pre. l. in
 ter artifices cum sit impossibile vnus industriam esse indu
 striam alterius in autē. de fide instrumē. §. j. ff. de p̄di. inde.
 si nō sortem. §. libertus. aut recedere vult ad officium publi
 cum exercendum vel ad seruitium ecclesie 7 tunc p̄t. C. de
 epi. 7 cle. l. quisq̄. 7 l. ad similitudinē. leges tamen ille meo
 videre parum faciunt que loquuntur in illo qui mutat sta
 tum persone. **C** Refert ibi **P**e. dixisse. §. illum ne autem.
 7 ver. si vero. non facere ad casum cū loquat̄ de discente nō
 docente. ibi dicit tex. liberalibus studijs imbui quod certus
 est per alium fieri non posse vt post **S**of. dixi in glo. quam
 in questionis p̄n. allegauī. doctrina vero per alijs fundi po
 test eodem cum profectu studentium. vnde dicebat cum re
 cedere posse subrogando meliorem v̄l eque idoneum. v̄x
 est q̄ casus istorum doctorum proponitur nō in doctore q̄
 promisit certis pro certo 7c. vt ponit thema sed in illo q̄ ob
 ligatus videt̄ inchoando 7 faciēdo collectā in studio boni.
 propter statuta studij iuristarum que doctores etiā seruare
 iurant questio non esset dubia.

q **U**i prior ^{liij.} Dynus ponit exem
 plum in creditoribus q̄
 bus res sunt obligate vt potior sit iure qui p̄
 or est tempore. ff. qui po. in p̄igno. habe. l. po
 tior. 7 l. creditor. 7 C. e. l. fundum. hoc vbi d̄
 prioritate apparet si non apparet prioritas 7 eorum alia est
 par causa aut simul vtriq̄ facta fuit obligatio 7 vterq̄ ad
 mittit̄ pro dimidia aut separatim nec apparet cui p̄mo tunc
 contra extraneum possessorem potior erit cōditio possesso
 ris. ff. de p̄igno. si fundum. §. si duo. vbi autē apparet prior
 itas locus est regule per p̄ma iura que tñ multas bz instanti
 as. **C** P̄rio in mutuāte in refectionē in autē. de equa. do.
 §. bi oēs col. vij. ff. q̄ po. in p̄igno. l. interdum. **C** S̄cdo in
 negante se possidere q̄ postea cōuictus pretēdit hypothecā
 .C. qui po. in pig. autē. item si possessor. **C** Tertio in eo de

cuius pecunia res emitur 7 sibi obligat̄ expresse. C. eo. ti. l. 3.
C Quarto in muliere que p̄fert̄ p̄oribus h̄ritibus tacitam
 eo. ti. l. assiduis. **C** Quinto in illo cuius pecunia militia emi
 tur. C. de p̄igno. l. si. 7 autē. q̄d obtinet. **C** Sexto in habēte
 hypothecā ex instrumēto p̄iuato manu triū testiū signato
 si agit aduersus euz q̄ nō h̄z s̄se instr̄m vel publicū. C. q̄ po.
 l. scripturas. **C** Septio in fisco agente ex cā p̄mipili. C. q̄
 ex cau. pi. l. satis. **C** Octauo in agente funeraria. ff. de reli.
 7 sump. su. l. si quis. §. si colonus. 7 l. ipensam. 7 ibi no.
C Nono si vendens p̄gnus p̄torium h̄z s̄sem cām cū po
 steriore nō p̄fert̄ sed ambo p̄currūt. ff. q̄ po. in pi. ha. l. iē cui
 §. p̄rior. **C** Glo. dicit vñ s̄pta. 7 ponit exēpla 7 obijcit ad
 vltimū exemplū 7 soluit. S̄cdo dicit regulā p̄cedere in his
 que p̄dēt a volūtate duozū nō in legib̄ v̄l testamentis. so.
 cōtrariū 7 remittit. Itē procedit cū par est ius vtriusq̄.
C In glo. j. ibi quotiens vtriusq̄ sequit̄ cā lucri nō vertit̄
 is p̄ferēdus cuius in lucro cā tpe p̄cedit 7 ibi nō est nouus
 sequit̄ vt p̄iores leges ad posteriores trabant̄. 7 sibi 7 mibi
 in legatis nouissime scripture valēt. **C** In gl. j. ibi p̄ius or
 dinarius. 7 ff. de maio. 7 ob. c. j. vbi de h̄ **B**y. alle. ff. de albo
 scriben. l. j. ij. 7 iij. 7 C. de consul. l. j. lib. xij. 7 ibi ipetrauit. in
 pari forma 7 de hoc plene. s̄. eo. li. de con. p̄beb. si soli. in vl.
 glo. 7 ibi vt ibi. nisi p̄ius se p̄stitisset p̄ioris noie possidere
 vt scripsi in sp̄de emp. 7 v̄. charta sc̄da vbi glosaf̄ verbus
 p̄stituit possidere. 7 ibi nō est nouū. 7 s̄. eo. li. de p̄sti. c. j. vbi
 etiā d̄ hoc. 7 ibi vltima volūtās. 7 s̄. de cele. mis. cū marthe.
 7 in fi. sed lōge plenius h̄ p̄ **B**y. q̄ distiguit aut oēs credito
 res p̄tēdunt p̄uilegiū reale aut oēs p̄sonale aut qdā reale
 quidam p̄sonale aut qdam p̄sonale: alij nullum aut oēs nul
 lum: que membra etiam subdistingueno p̄osequit̄ in q̄b̄
 membris etiam inducit̄ quod dixi in tex.

b **E**c regula inducebat ad questionē
 quam disputauī de semi
 nante porcos que sic proponebat̄ seminariū por
 ros in parochia sancti Andree quos ibi natos
 plantauī in parochia sancti Joannis queritur cui ecclesie d̄
 his decime debeant̄. **C** In allegationibus procedā hoc or
 dine quia primo probabo q̄ ecclesie sancti Andree. secun
 do q̄ ecclesie sancti Joan. tertio q̄ vtriq̄ aut cuiq̄ integra
 aut diuidenda. quarto q̄ neutri. quālibet vero partem pro
 babo. p̄rio per ius diuinum. secundo per positium canoni
 cum. l. 7 civile. tertio per equitatem. quarto per opinionēs
 vel glo. quinto inducā vnā regulā demū dabit solutio 7 cō
 trarijs respondebitur. **C** P̄rimo q̄ ecclesie sancti An. vbi
 feminati fuerūt 7 nati debeatur de his decima. iducit̄ aucto
 ritas **B**eut. xiiij. ibi decimā partē sepabis de oibus que na
 scunt̄ in terra. Itē. ij. paralipo. xxxj. oium que gignit humus
 decimas obtulerūt. ex v̄bis: nascunt̄ in terra 7 gignit hum̄
 p̄z gnātionis v̄l natiuitatis locū inspiciēdū 7 illi decimam
 soluendā ergo 7c. **C** S̄cdo iure vtroq̄ sic p̄bat̄. q̄qd sint
 ille porrine aut includent̄ sub appellatiōe fructuum aut fru
 gum v̄l prouētuum v̄l pascuoz̄ vel lucri vel acq̄siti. sed his
 oibus verbis vtunt̄ iura p̄cipiētia de his decimā solui. xvj.
 q. j. reuertimini. 7 c. decime. 7 q. vij. c. iij. iij. 7. v. 7 si. de de
 ci. c. j. 7 c. cum hoies: peruenit: cōmissum: nuncios. p̄stora
 lis. 7 alia plura. plus videtur esse in tractatu hortozum de
 quozū fructibus exp̄sse loquitur canon. xvi. q. vii. q̄c̄q̄. dec.
 eo. ti. non est vltra hoc q̄ iure feminis ipsa decima debeatur
 exp̄sse probat̄ decre. ex parte. ij. eodē ti. vbi p̄z q̄ si diuersa
 semina ponantur in eodem agro de cuiusq̄ semis fructu de
 betur decia habet enim se p̄dium sancti An. ad porros vt
 originariū. p̄diū sancti Joan. vt educatiuus. p̄ima ergo cā
 naturalis 7 sic perpetua. v. distin. §. i. in fi. de iure natu. §. s̄
 7 naturalia preponenda est ergo educatiue que temporalis
 est 7 mutabilis: quod vero ipsum ius originis sit perpetuus
 patet supra eodem lib. de tempo. ordi. cum nullus. ad idēz
 ff. de sena. l. penulti. queritur ergo de origine. xxiiij. dist. quā
 do. xcv. di. affros. ff. de edil. edic. q̄ si nolit. §. q̄ mancipia. ha
 bent legiste textus exp̄ssos preponētes originariā causāz
 ff. ad muni.

ff. ad municl. assumptio in pn. z. l. libertus. §. prescriptio. in
fi. ibi cum simul utrobique deferentur potior est originis cau
sa. z. l. qui ex vico ortus est de decur. l. j. z. de mu. z. bono. at
qui originem. j. respon. fm vnam lecturam. z. C. de municl. z.
origi. l. origine. propria neminem posse voluntate sua eximi
manifestum est. ad idem de tempo. ordi. c. j. vbi solam vltra
montani originem inspicimus probat hoc idem lex dicens na
tum ex seruis vrbaniis mittatur ad villam nutriendus vrbani
num non rusticum censerit. ff. de lega. iij. seruis vrbaniis. §. euz
qui. z. ff. de verbo. signifi. l. vrbana. j. z. l. is qui natus est ergo
vrbana mancipia cognoscuntur a rusticis genere non loco
educationis sic in proposito predium generans no educat
dicemus in decimarum solutione ponderari debere. probat
hoc etiam per iura que docent principium expectandum cu
iusque enim rei z. contractus initium spectandum z. causa. ff.
manda. si procuratorem in pn. ad macedo. si tamen. alias si
autem. z. super his veniant iura de hoc no. de elect. dudum
j. de censu. c. iij. z. j. q. j. principatus. sed optime videt facere
dece. litteris de rescrip. vbi factum p. predecessores inchoa
tum per successorem completum predecessori attribuit non
successori. sic z. hic dicendum est quare zc. Item is debet ee
in re potior qui plus iuris in eam habet. C. qui bo. ce. pos. l.
fina. de dona. sancimus. §. ne autem. z. illi quis plus tenetur
a quo plus recepit de testa. cum in officijs. z. quod notauit b
iurepatrona. c. j. super pma glo. sed plus est aliquid de no.
uo facere qd creatum promouere de consecra. disti. ij. reue
ra. pro z. contra de iudei. i. d. j. z. c. consuluit. z. pro eo. C.
de rei vxo. actio. l. vna. circa pncipium. patet ergo porros de
cimandos ecclesie sancti An. cuius predium plus contulit.
Item porrine euulse de primo predio transferunt cu suo onere.
re. xvj. q. j. si quis laycus de pigno. ex litteris. ff. de contrab.
emptio. alienatio. plus tex. expresse dicit fructus deciman
dos alienari non posse nisi cum onere decimarum eo. ti. pa
storalis. z. probatur eodem ti. cum non sit. z. si dicatur melio
rate sunt hoc placet ecclesie. z. facit quod no. de conse. disti.
ij. solet. ff. de an. lega. l. cum qui. per quos tex. rationes z. ar
gumenta concluditur ecclesie sancti An. de his porris deci
mam persoluendam. Tertio equitas hoc suadet: qz ec
trario frequeretur qd dominus predij possit ecclesiam paro
chiale decima ipsius predij fraudare semper ibi seminan
do olera z. alibi plantando. Quarto glo. Inno. qua po
suit eo. ti. commissum. fouet hanc partem cum ibi dicat qd her
ba pratiua auulsa a terra transit cum suo onere in bestiam
auellentem vel dominium ipsius bestie z. videas. Quinto
regula ista prioritatis temporis iuuat hanc partem. ff. eo.
titu. quotiens vtriusque. z. hoc videre potes in glo. argumen
ta per concordantias z. exempla. Quod debeantur ec
clesie sancti Jo. in cuius parochia fuere plantati induci au
ctozitas apostoli. j. ad Corinth. iij. ego plantauit z. deus in
crementum dedit. xix. disti. fm. z. eadem epistola. ix. c. quis
plantat vineam z. de fructu eius non edit. z. habetur. xij. q.
j. §. ij. z. xxvij. q. j. iam autem in fi. ponderanda est ergo plan
tatio plus qz primena origo. est enim certum quid plantari
non posse nisi prius sit ortum. xvj. q. j. ne pro cuiuslibet. xvij.
q. j. c. vno de consti. translato. xij. q. ij. §. quia ergo. ff. ad mu
nicl. l. h. §. iij. Secundo iure sic probetur se parochia san
cti Jo. ad porros vt parochia domicilij ad ibi larem con
stituentem z. morantem. ex quo ergo ad istam fuit transla
tus nil commune habet cuz prima ad hoc. xij. q. ij. si quis ia
translatus. xvj. q. j. ne pro cuiuslibet. xvij. q. j. c. vno de con
sti. translato. xij. q. ij. §. quia ergo. ff. ad municl. l. fina. §. iij.
.C. de incol. l. fina. de episco. z. cle. si quis ibi larem fouere ac
degere zc. de vsuria qua qz. ibi testator habitat per quod pa
tet quo ad istos porros sic translato primam parochiam nul
lum ius habere. hoc idem probet in perseverantia cuius co
trarium comendatur. vij. q. ij. suggestum. de pe. disti. ij. in
casum. si enim fuissent ex prima parochia ibi mansissent. sed
qz no manserunt dicunt ex illa no fuisse. j. Jo. ij. de pe. disti. iij.
si ex bono. qz nec de venisse q no stetit. nec natus q statim
sunt: nec verum q no durat verum: nec diuertisse q statim

redijt z. his similia de iudi. c. j. ff. de in rem verso si pro patre
§. verum de ver. signifi. nam z. ego de pe. di. j. diuortium. p.
que z. similia concludit qd est dictum. Probatur z. alit de
us no nouit opus imperfectum de bap. maiores versi. sed ad
buc. lz autem pncipium sit potentissima pars cuiusque rei vt. ff.
de orig. iur. l. j. perfectum tñ pstitit ex oibus suis partib⁹ vt
ibi. tempus ergo perfectionis spectado qd fuit in parochia
sancti Jo. dicam illi decimas deberi. verbum enim fructu
um vlt frugū vel his simile habet denotare rem pfectam ad
quod optime faciat de pe. disti. ij. dum sancta. ibi plenum
frumentum sicut z. verbum statuto de pe. di. j. §. beca aut de
ver. sig. in his. ff. qd quisque iuris. l. j. z. faciat. xxij. q. ij. qd non
formatū de homici. si aliqz. z. quod ibi no. sicut libro legato
intelligitur liber scriptura perfectus. ff. de lega. iij. l. libroz.
§. quod ergo z. verbo operis corpus perfectum de ver. sig.
l. j. §. j. z. soluendo dicitur qui potest soluere solidum eodez
ti. soluendo. z. edificium perfectū qd pot esse vsui eo. ti. l. edifi
cia. §. perfecisse. nam etiam in iudicijs tempus perfectiois
inspicimus. i. snie de re iudi. abbate lib. eo. ff. de rei vendi. fin
autem. ff. de po. l. j. §. non tantū. Item no ei qui pūo egit vel
contestatus est litē. sed ei q prius ad sniam puenit adiudi
catur seruus ex noxa. ff. de noxa. si qz a multis. Itē in actioe
de peculio. ff. de pecu. si no ad huc in fi. per que concludit pro
parte sancti Jo. inspicit debere statum perfectionis porroz
qui in eius parochia z. ex eius humo peruenit originem no
inspecta sicut nec inspicitur qui fil. sint legi. tanta in litu. de
nup. §. fina. cum si. Itē quo iure petant decime dubitaf.
z. no. xvj. q. j. moderamine. z. de deci. tua. ij. sed tollamus du
riorē opi. z. fingamus decimas vendicari posse z. ecclesia ēt
ante separationem esse ipsaz dominā. nihilominus tñ ex q
iste porrine translate sunt z. radicate in parochia sancti Jo.
z. illi parochie decima debet qd sic probō. fingamus qd iste
porrine fuerunt euulse de proprio predio sancti An. ex quo
tamē radicate essent in alio predio vel coaluissent perdidit
set ipsa ecclesia dominiuz ipsarum z. applicatum esset domi
nio posterioris predij inst. de re. di. §. si ticius. ff. de rei ven. l.
v. §. de arboze. vbi de hoc. z. ff. de acqui. re. do. l. adeo. §. fin.
z. l. si ex meis. §. arbor. nec ob. quod no. xij. q. ij. apostolicos
quia glo. illa non probatur iure. z. dato qd vera esset non ha
bet locum in his que ponuntur predio euellenda vt in casu
nostro. sicut ergo dominiū acquisitum esset predio vel do
mino predij secundi ita z. ius decime esset acquisitum eccle
sie in cuius parochia situm est predium. nec dicas qd eccle
sia sancti An. non vult decimas de porris stantibus. sed cū
fuerint radicati. nam vt patet in pre. §. arbor post erradica
tionem prior dominus sibi ius non vendicat. sic ergo arguē
do de diuersis dominis prediorum duozuz ad eundē domi
num vtriusque qd lz. vij. q. j. in scripturis de pe. di. iij. adhuc
instans. §. eo. lib. de preben. cum de beneficio. ff. si cer. peta. l.
singularia. dicam ipsi domino respectu secundi predij tñ z.
non primi porrozum dominium competere quod pz. qz vē
dito primo predio z. tradito desineret esse dominus porro
rum. ff. de rei vendi. fructus pendens. z. sic dicam de porris
secūde ecclesie bandū decimā z. no pme. nec mirū cū z. vno
carnis quābz vxo: ad virū faciat illā ceteri iuris viri vltimi
etiā iam mortui vt pz. §. eo. li. de sepul. is q in fi. cū suis pcor.
Itē no mirū si hoc bz vno realis p radice vlt coalitionē. nā
video qd sola vbalis annexio pponit scdm expectantē. prio
qd pbat dec. qz sepe de pbē. ex vballi eni annexioe pbende
ad dignitatē secūdu canonico expectatō dignitatē z. pre
bendam in psecutione prebēde preferē primo multomagis
vel saltem pariter ex radicali pncipioe scda ecclesia pferēda ē
prie. z. fac etiā d pbē. sup eo. li. e. Qd at plus sit scō qz vbo
annectere probet de penis degradatio. li. eo. z. qd ibi no. in
fi. vlt saltē par de ap. dilecti. vbi de hoc. ff. de legi. de qb⁹ ad
finem. ex quibus pro hac parte concluditur ecclesie sancti
Joannis decimam hanc deberi. Nec curandum an ibi nati
sint vel aliter percepti ad hoc. ff. de usufruc. l. arbozes. §. j.
vbi dicit quicquid in fundo nascitur vel quicquid inde per
cipitur ad fructuarium pertinet.

Tertio equitas que supra propria ecclesia inducta e conuertitur pro secunda pari modo. Item fingamus porinas illas emptas per plantantem non fieret inde in solutione decime illius sumptus deductio de decima tua. et c. cu3 hoies. Item si iste ecclesie essent in diuersis diocesibus nonne absurdum eert quod propter decimas in parochia secunde eo. ti. cum sint homines ad si. Item per id sequi videretur quod de toto vino mundi vel saltem de vitibus illi soli ecclesie in cuius parochia erat labrusca quam plantauit Hoc Sen. xliij. et xxxv. di. vi. die. deberetur decima si sola prima origo et non plantatio inspicienda esset. **Q**uarto glo. pro hac parte faciunt Vinc. A. et Pby. de quibus infra dicam. et quod no. Inno. de stagno vel reclusorio piscium vel ferarum. e. ti. non est. vbi videtur velle quod si pisces claudunt in stagno vel in aliquo reclusorio vel de alio flumine vel loco hec sumpta fuerint illi tunc ecclesie debeatur decima in cuius parochia viuunt illius parochie aque vel terre remedio. facit etiam quod notauit de rescriptis statutum. §. cum vero in glo. olim dicebamus. **Q**uinto pro hac parte facit regula. ff. de reg. iur. in pari. et eo. lib. et eod. ti. in pari. et ibi cocor. et exempla ad hac parte. quod vobis vtrique debeatur iducitur auctoritas Pau. j. ad Corinth. iij. ibi qui plantat et qui rigat vnum sunt. dei enim sumus adiutores vnus quisque propria mercede accipiet. conueniunt ergo be ecclesie. et dicit prima secunde tu ex planta et ego ex semine vnum fuimus operatione videlicet eiusdem fructus et fuimus coadiutores dei cuius manus et potentia in his principaliter e operata. accipiamus ergo mercedem nostram ad quod facit eodem titulo cum non sit in pn. Quod autem simul habeant vnaz decimam diuidendam probatur. xij. q. iij. c. j. cu suis concor. de testa. relatum ad si. de sepul. cum quis. ij. respon. vt sicut ibi diuiditur canonica quod vtraque ecclesia operata est id propter quod debetur: sic diuidatur hec predialis decima cum predium vtriusque parochie operatum sit ad perfectionem huius fructus. sicut enim simul in duobus predijs haberet arbor communiter radices dicere communitis vt in predictis. §. in sti. de re. di. §. si ticius. ff. de acquen. re. do. adeo. §. si. in si. sic videtur cum diuersis temporibus in vtraque parochia fuerit radicata quod vtrique debeatur decima. ad idem in sti. eo. titu. §. si duorum. et facit pro hac parte etiam sensuatis equitas. et quod dixi fm. T. Hof. Pby. et Inno. de sepul. de his. §. si quis audit diuinam in vna capella et in baptisma li ecclesia percipit sacramentum inter illas duas diuidit canonica. et quod no. de maio. et obe. omnes de personalibus de cimis. et illud idem Inno. de deci. nouum. et quod no. Joan. xliij. q. j. §. ij. et c. de deci. ad apostolice de grege qui pascitur in duabus parochijs. et quod no. Hostien. de stagno piscium et de lignis portatis ad portum vbi carius vendunt eo. ti. non est vbi tenet decima esse partim predialem partim personalem. sic ergo ista potest esse partim predialis vnus ecclesie et partim alterius. quod autem vtraque ecclesia habeat integra probatur si aliquis habet primo vsum rei et aliquid secundo vsum fructum. primo pro detrahit vsum et secundo quod residuum est in fructu rei. ff. de vusu. si alius vsum. j. rñ. de vusu et ha. per seruus in si. et l. se. in fine. sic porinas primo decimet pro ecclesia: residuum decimet secunda ad instar hereditatis de qua filius primo detrahit debitam iure nature heredes de residuo trebellanicam vel falcidiam sic et debita ex fidei commissa. primo detrahitur et de residuo falcidia. C. ad. l. fal. l. irritum. de testa. raynaldus. et c. raynurius. vbi satis de hoc ad idem facit quod habet eodem titulo officij. et c. requisisti. equiparando igitur debitam iure nature ad propositum ratione naturalis originis dicemus illam primo detrahebant reliquam vero de residuo. Item certum est quod fructus non debentur ratione seminis sed corporis ex quo percipiuntur. ff. de vusu. qui sit fundum in pn. Item de planta. C. de rei vend. si quis sciens. equiparando igitur sata et plantata et merito vt in sti. de re. di. §. qua ratione. et de deci. non est. dicemus ex predijs fructus et ex fructibus decimas simpliciter ex corporum iure deberi et sic vtrique ecclesia ad quod bene faciunt leges ff. ad muni. filij. §. ij. et l. ordie in si. et l. incola. et l. de iure. §.

ij. C. de muni. et origi. l. j. et optie vltima in si. pretere istud quod est patrimoniale munus agnoscat vbi cunq3 est patrimoniu3. C. de muli. et vbi mu. sexui congru. l. ticia. Pretere rea fingamus ista duo predia duos parentes porinz sicut ergo filius vtrunq3 parentem integraliter alere cogitur. ff. de lib. agno. si quis a liberis circa pn. sic et de his poris dicam quo ad ecclesiam. **T**ertio equitas facit pro hac parte. quid enim si porine non fuissent plantate. Item in se sunt fructus et ad vsum et ad precium percipiendum. et pro secunda facti quod si porine fuissent empte et vt supra dixi. **Q**uarto opi. Ja. pro his facit de qua dicam infra. **Q**uinto facit regula fm naturam. ff. de reg. iur. et hoc. e. ti. qui sentit onus cum suis concordat. **C**orrariu. §. q neu tri debeantur sic probatur. dicitur Numeri. xvij. decimarum oblatione contenti nil amplius possidentes et Mal. iij. vt ci bus sit in domo domini. et xvj. q. vij. c. j. sed iure positio ecclesia non constituit sine dote. ergo cum clerici non sint illis contenti nec illis indigeant. ergo nec illis debetur. quod vero sine dote non sit ecclesia constituenda patet de conse. di. j. nemo de conse. eccle. vel alta. cum sint vbi de hoc. in autem. vt nullus edific. ora. do. §. j. coll. v. ex quo ergo ponimus ecclesiam ponimus eam dotatam. ipsius ergo rector et clerici viuant de fructibus ipsius dotis et decimas non querant. faciat ad hoc illarum partium consuetudo in quibus decime non soluunt que videtur de iure valere. s. de paroch. c. fina. de deci. commissus ibi solebant et c. in aliquibus in si. potest etiam consuetudo quod princeps. l. legem condere interpreta ri et abrogare et dixi de hoc de consue. c. fina. sed papa certis personis decimas remittit vt patet de deci. ex parte. i. quod intellige vt no. xvj. q. j. §. si ergo. et de deci. a nobis. ergo et h potest consuetudo. nec debemus presumere deus velle tantam multitudinem non solventium decimas perire de bapt. maiores ver. absit. Item pro maiori parte theologi precipue mendicantes hoc tenent et predicant vt notauit de deci. c. j. lib. eo. Et respondent ad auctoritatem veteris testameti pceptum de soluendo esse mortale sed de quota soluenda dicunt esse cerimoniale vel iudiciale sed communius dicunt ee iudiciale cum cerimonialia veteris legis tempore noue non debeant ad litteram seruari. iudicialia vero sic licet non obligent ex precepto. Ad auctoritates noui testameti Math. xxij. et Luc. xi. et xvij. respondent quod in eis dicitur. ve quid decimatis et c. ibi hoc oportuit fieri scilicet in veteri lege. illa vero verba decimas dominium que possideo non fuerunt preceptiua christi vel euangeliste sed quedam ostentatiua narratio pharisei. potest autem preceptum de decima aliqd figurare. cum enim denarius numerus quodammodo sit perfectus ad quod de conse. distin. v. ieiunium. cum sit primus limes numerorum. illo enim finito inchoamus ab illo quod per se patet habet idem designate quadam perfectione quam illi tunc decimas soluentes habituri erant per aduentu christi. Innocen. vero per multas auctoritates probat super rubrica de deci. alias est glo. in vl. c. de paroch. corrarium et re prebendit hos nouos doctores attemptantes docere contraria doctrine quatuor principalium doctoru ecclesie. Ad dec. vero allegatas responde vt in eis notauit. Nos vero iuriste tenemus decimas et integras sed deberi saltem ppter concursum dicemus neutri deberi vt sic inuicem se impediunt. argumen. ff. de vusu. quotiens. quibus modis vusu. amit. l. ij. in si. de lega. j. §. fina. et plura exempla de hoc habentur. ff. de re. du. l. si fuerit. j. respon. faciat quod no. de elec. c. penulti. §. eo. li. pro hac parte facit regula que in obscuritate iurium reum absoluit eodem titulo cum sunt partium. et ff. eo. fauorabiliores. posset etiam allegari quod locus esset gratificationi. ff. de le. ij. si qs seruus. §. si inser duos de pdi. inde. l. plane. ff. loca. in nau. ad sill. si qs in graui. §. si cu omnes de rescrip. c. pe. de elec. c. pen. lib. eo. **S**olutio huius qonis colligi potest ex notatis per Vinc. A. Ha. Pby. et Ja. de deci. cum non sit vbi Vincen. ex verbo incrementu ibi in pn. c. arguit secunde ecclesie decima deberi: et illud ibi tenet asseritue ipse Vinc. et Pby. Jac. vo tenet vtrique deberi et ex verbis

verbis suis videt vtrique debere integrā ipsorum glo. ibi posui
 et per predicta p3 Vincen. arguendo et alios asserendo con
 cordes qd secūde debeant qd puto verū. Sed est sciendū qd
 ex porris plātat duplex fructus habet. alter est in scie pdu
 cto per porrū et de hoc fructu nō proponitur qd quasi non
 dubia cum illud semen non solum nutriatur: imo etiam na
 scatur ex humo huius predij vbi fuerunt secundo plātatī et
 sic fructus omnino alteratus et sic idem de eo qd de grano
 vel alio fructu. s. e. ex parte. ij. et c. tua. ij. et c. pasto. alio. S3
 proponitur questio de ipsa substantia porrorum quam sumi
 mus in fructum ad olis quod est optimum in augusto cuz
 carnibus porcinis vel ad ipm crudum comedendum quod
 multis placet vel ad his similia puto autem sequendo pdi
 ctos de his integram decimā secūde ecclesie debere. vbi fue
 runt plantati per ea que dicta sunt supra in parte secūda p
 cipue in ver. itē qd iure. nā et si ille porrine fuissent furtive tñ
 pocialis ecclesie que in predialibus prosequitur qd suū est
 exigeret decimā. et quod plus est etiam ab iuafore predij vt
 no. eo. ti. ex transmissa in fi. pte glo. et. xvi. q. i. decimas. dico
 autem qd prima ecclesie ab ipso domino porinarum et por
 ris fundi extigit decimā ad estimationem ipsarum porriarū
 estimatio autem debetur quasi quo ad primū predium et
 ipsius dominium per radicationem secundi sint consumpte
 pro consumptis aut bene soluitur estimatio. xvj. q. vij. qui
 cunqz. de transac. veniens. et no. de re. permu. c. si. de re. ecc.
 non alie. vt super. et per hoc qd dicam de estimatione porri
 narum debere pte ecclesie soluta sint quasi omnia iura indu
 cta in pta parte. ad id autem quod ibi allegabat de cā ori
 ginaria que prefertur etiam in eadem reuatiue vel nutriti
 ue. Et qd mancipia distinguunt genere non loco enutritio
 facile respondetur. locus enim vbi larem habet et nutritur
 homo liber vel seruus non irradicat sibi ipm hominē sic bu
 ius porrorū que illud sibi incorporat radices portelat hūo
 rem infundit et qualitatem mutat. lvi. di. nasci. cibus etiam
 et potus non irradicant sibi hominem sed irradicat ab hoīe
 per quod etiam ipsius cibi et potus mutatur substantia et sic
 facit pro. et sic etiam respondetur ad argumenta do. Ad il
 tie coniugis dilecte. arguebat enim pro me super hac qōne
 consulta ad instar pncipis in autē. vt iudi. sine quo. suff. s. h
 oia apud nos cogi coll. ij. potiorē esse cāz prioris. dicebat
 enim absurdum qd si filium suum alia mulier lactat et nutrit
 illius nutritio cā potior dicatur in filio. responde filius ille
 non irradicatur nec coaluit corpori nutritio sicut porrū bu
 mo vñ si natura hoc oparet qd filius ille corpus nutritio re
 ingredere ibi generatiua resumēs pncipia diceremus eū
 filium secunde et non prime. Ad dec. litteris respondetur ne
 gari non posse illum clericum receptum auctoritate illius q
 perfecit maxie qd certum est p primas monitorias nullūqz
 ius acquisitum quod afficeret: sed hoc solum excludit ne ec
 clesia illa dicatur grauata per illū quasi grauamen attribu
 endum sit inchoati. prosequēs enī non potuit dici grauasse
 faciendo ad quod tenebatur ex quodam debito honesta
 tis. Ad glo. Inno. dico qd concor. solutioni quia illius ber
 be paste licet trāsiuerit cum onere debetur decima in estima
 tione non in re consumpta et sic etiam satisfit dec. pastoralis
 et dec. cuz non sit. Ad iura vō inducta pro ea parte qd di
 uidatur decima facile respondetur. si enim diuidit predij
 de communi pecunia emptum quid miri. Idēz de bonis cō
 muniter acquisitis. Idēz in decima pastus pecorū et de de
 cima personali. Idēz in canonica in his enim et similibus
 neuter potior. nec appet ratio quare plus vnicam alteri vel
 quare vtrique integra debeatur. eodē modo responde ad ea
 que inducta sunt de cursu. in illis enim certum est duobz nō
 debere: sed vni nec apparet cui et de hoc de iure pa. cum autē
 de rescrip. c. penulti. l. b. eo. Si dicatur qd per predicta dete
 rior sit conditio coloni qz si in primo predio plantasset fate
 or et sua volūate subijt ad h pte. l. vl. in fi. C. de munic. et ori
 gi. lib. x. et ad hoc de offi. dele. ab arbitrio lib. vj. et quod ibi
 no. et forte etiam erradicatio porrinis aliud ibi semiauit vel
 plantauit ex quo fructum percepit vel satis sit qd hoc face

re potuit sicut et alias sufficit qd hereditas poterat eē dam
 nosa insti. de auc. tu. s. j. Dec sic proposita allegata soluta et
 responsa quisqz studiosus precipue doctor supplenda et cor
 rigenda suscipiat. inest enim actori libentius discere quam
 docere.

Si sentit lv. et contra vnus intelle

ctus est qui sentit cōmo
 dum sentiat onus et hunc glo. prosequit. ali
 sensus est qui non sentit onus non sentiat cō
 modum. et pro hoc. xxxj. distin. pter bec. s.
 eodem lib. de elec. generali. s. illos. et in quantum affirmatio
 et negatio sunt contraria iste sensus plus puenit littere ecō
 tra iuxta primum ponitur pro econuerso. non enim est con
 trarium sed idem vel simile per conuersum h premisi vt ap
 tius ingrediatur verba Dny qui obijcit non procedere illud
 generale quod hic colligitur scilicet qd contrariorum sit ea
 dem disciplina immo generaliter debebat dici contrarium
 quod de vno contrariorum predicatur affirmando de reli
 quo predicatur negando quod est oppositū vel quod idē
 est si de vno dispōitur affirmatio de altero negatio. ff. de his
 qui sui vel alie. iur. sunt. l. j. in situ. de tuto. et cura. s. q accu
 sare. et patet. xxxij. distin. hospitalium in fine. vbi de hoc. et fa
 cit quod dixi. s. eo. nemo potest super pma gl. Itēz dicimus
 ad positionem vnus contrariorum sequi remotionem alte
 rius. ff. de verbo. signifi. l. hec verba ille. et de instito. l. sed et
 si pupillus. s. et institoria. dicit Dny. qd vbi de quolibet con
 trariorum respondetur affirmando vel de quolibet negan
 do simpliciter verum esse eandem esse disciplinam contra
 riorum in situ. de contraben. emptj. s. cum autem de ca. tol
 len. l. vna. s. pro secūdo de fur. l. fina. s. sed cum in secūda. ff.
 de vulga. et pu. sub. et si contra tabu. de lega. j. si ex toto in pn
 cipio. et de lega. iij. l. fina. tūc enim est eadem in genere et ea
 dem in specie et eadem quo ad numerum cum scilicet eadez
 verborum conceptio vtrunqz contrariorum disponit sed il
 lo respectu quia diuersa disponit potest rōne affectus vñ ef
 fectus in plura particularia diuidi et sic diuersa iudicari. sed
 vbi de altero est affirmatio et de altero negatio non est eadē
 sed contraria dispositio: sed pro tanto dicitur eadem disci
 plina quia vno cognito habetur cognitio alterius vt in iuri
 bus allegatis. s. ver. vñ qd idem. et ff. de preto. stipulatio. l. j.
 s. stipulationum. bene ergo dicitur eadem disciplina vel do
 ctrina sed non bene tunc diceretur eadez dispositio vide qd
 scripsi de simo. nemo. super vlt. glo. **Prima** glo. dicit vñ
 sumpta et ponit exempla in vtroqz dicto. secundo pōit qua
 tuor casus quibus facit regula. **In** prima glo. ibi sim na
 turam est commoda cuiusqz rei sequitur eum sequi quē se
 quuntur incommoda: et ibi id quod post sicut post perfectā
 venditionem emptori accedit commodum rei vendite sic in
 commodum: et ibi cum dos filie post datam dotem a patre
 filia paciscendo meliorem conditionē patrio facere potest
 deteriozem non: et ibi licet per pactum diuisionis hereditum
 actio creditoris non mutatur ipsi tamen ex stipulatu vel p
 scriptis verbis tenentur ad pacta implenda. **In** prima
 glo. ibi. j. eo. rōni. et. s. eo. li. de electi. cum non deceat. et ibi id
 quod post vbi sicut post perfectam venditionē emptori cō
 modum accedit rei vendite sic et incommodum. Item sicut
 diminuta parte heredis scripti per cōtrata. diminiuit onus
 legatorum sic ea aucta augetur. ff. de vulg. et pu. substi. l. et si
 contra ra. et de le. iij. l. si. et ibi ob lucrū vide qd no. de nego.
 gest. l. si negocia absentis.

Et regula facit ad qōnem

de fami
 lia mon. priuilegiati in hoc qd tempore interdi
 cti abbas et conuentus familiares suas possint
 admittere ad diuina qd etiam familiares post priuilegiū re
 cepti possint admitti vt sentiant commodum qui sentiunt
 onus per banc regulā. **Ultra** id allegantur quatuor ad
 bāc partem totidem ad cōtrariam datur solutio distinguēs

de pcur. petitiō de deci. ex multiplici. deficit etiam rō cōsti-
 titutiōis que est vt epus pvideat contra dispendia ecclesia
 rum quaz & clericorū pater dī. lxxvij. di. quoz vices. xcvj. di.
 in scripturis. imo si dicere de se intellexisse inanis esset pro
 visio cum in sua pte foret p̄sentire & d̄re licentiā & p̄ tan
 to nullus p̄t sibi imperare. ff. de arbit. l. penult. **T**ertio
 dicitur idēz ex psonis vendētiū posito enī nō cōp̄hēdi p̄pi
 scopū qui est caput sequet nō p̄p̄bēdi suos canonicos qui
 sunt sua mēbra de his q̄ si. a. plat. novit. vij. q. i. scire ad hoc
 faciunt. xij. di. c. ij. q. iij. si quis ep̄s q̄b no. lxx. di. nullis inui
 tis in glo. magna & p̄cedat hoc tum p̄pter honorē ecclesie
 cathedralis de p̄ben. q̄uis lib. eod. tum p̄pter cōnexitatez
 facit. ff. de ad. serui. amit. hōcōm & q̄b no. de iurepat. c. vno
 eo. lib. & vide q̄b no. de his que si. a. p̄zela. cum apostolica in
 glo. ideo nō. q̄b facit satis ad casuz. cōcludit ergo ex his tri
 bus cōstitutiōne in casu p̄posito locū nō habere vt sic p̄ ca
 nonicis fiat benigna interpretatiō p̄ ep̄iscopū qui legē de
 buit apertius dicere hoc co. tit. cōtra eum cū concor. p̄ hoc
 etiā facit q̄b scripsi de resti. spo. cum venisset ad si. p̄ solutio
 ne contrarij de decr. pastoralis de p̄uil. **S**cōm p̄ncipale
 q̄b respicit ad defensionē canonicorū est q̄ ep̄us sic emēdo
 licentiā dedisse videt cū enī emptio a consensu p̄cedat isti.
 de obli. que ex cōtrac. ep̄us emēdo verbo & facto cōsensit
 de his que si. a. ma. par. ca. c. ex ore. lxxij. di. adrian. de p̄ben.
 dilecto de p̄uul. cū olim. nā si scriptū testem esse sapit p̄sen
 sum p̄pter quē etiā quis iuri suo renūciat de transac. ex l̄is
 fortius vbi quis p̄ncipalis est auctor p̄ctus vt hic si p̄sensit
 licentiā dedisse videt cum iura p̄misceant ista duo de elect.
 quoz dā. ij. r̄i. lib. vj. facit eo. ti. q̄b sit & c. si religiosus p̄iun
 cta cum decr. post translationē in p̄n. de renūc. ad idē. lxxj.
 di. c. j. & c. hortamur. p̄iuncta cū. c. si quis ep̄oz. xvj. q. v. si
 cut ep̄s disp̄sando sup̄ pluralitate b̄nficiorū dicit dedisse li
 centiā nō residendi in altero vt no. vij. q. j. si quis in clero s̄
 p̄bē. q̄ in t̄i. Item facit q̄b no. xcv. di. ecce ego in glo. cū
 ep̄us. Item verbū licentiē in iure q̄b sumit p̄ licentiā ge
 nerali. xvj. q. j. cunctis. nisi addat verbū sp̄ali de elec. funda
 menta & de temp. or. c. j. Item l̄ ancilla p̄bente d̄no ignorā
 te vel p̄dicente nō p̄iudicet d̄no de p̄iug. ser. c. i. si t̄n d̄ns eā
 vt liberā tradat libero in vxorē illam manumississe censet in
 autē. de nup. si. v̄o ab initio. fortius si cum eā p̄bat sicut pa
 tronus p̄bendo cūz liberta remittit operas. ff. de op. li. liber
 ta & c. eo. ti. liberte ad hoc facit q̄b vbi requirit iudicis au
 ctoritas iter partes si altera partiū iudex est ipsius p̄sensit
 gerit auctoritate iudicis vbi p̄z in ad optiōibus & emanci
 patiōibus. ff. de adop. si cōsul. & l. seq. ad idem q̄b de manu
 missione dicit. ff. de manu. vin. l. j. & l. apud filiū. ad idēz due
 leges p̄iuncte. ff. qui. mo. pig. si consenserit & eod. ti. l. tici. si
 ne p̄sensu enī creditoris nō vendo sibi rem obligatā. sed si
 obligata erit duob. & illā cis vendo valet venditio. ad idēz
 eod. ti. l. utius titius vbi vxor cū viro tradens rem in dote re
 nunciat p̄p̄thece quā habebat in illa. Item electus cōpro
 missarius p̄sentendo electiōi auget numerū & videt elegis
 se de elect. cum in iure. Item si elect. erat cōsiliarius eo. tit.
 cum in veteri. Item sicut se h̄z p̄stitutiō p̄ncipis ad p̄ncipes
 sic p̄stitutiō ep̄i ad ep̄m sed testm̄ q̄b p̄ncipis p̄cientiam t̄z
 omniū testamentorū solēnitatē lupat. C. de testa. oium ergo
 & c. cōcludamus ergo interpretandū vt res valeat de ver. sig.
 abbate & large in fauorē p̄ctus de dona. cum dilectus.
Tertium p̄ncipale p̄ canonicis est p̄bare q̄ dato q̄ p̄re
 dicta duo cessarent nō possit ep̄s venire p̄ contractū nec ca
 nonicos punire p̄m̄ p̄ decr. veniēs de transac. vbi quo ad
 transigentē valet p̄ctus l̄z nō interuenit sup̄ioris auctori
 tas que requirebat: & regulariter nō l̄z alicui venire contra
 factum suū etiā improbatū a iure de si. p̄sby. veniēs de cle.
 p̄iug. diuersis nec mutare p̄silium hoc eo. ti. imutare. & in re
 gula q̄b semel. & si dicat hoc fallere cum agit de renūciatōe
 rerum alienatarū ab ecclesia. xxxv. q. ix. q̄ quis & no. in. c. di
 uersis. r̄ndetur illud p̄cedere cū reuocat alienans l̄z bic re
 uocare vult emens qui emere nō p̄biberur sine p̄sensu ep̄i.
 sed vendere. vide q̄b circa hoc dicam infra parte. ij. circa finē

Item q̄ condēnare nō possit p̄batur absurdū est. n. ex eodē
 facto vnum reportare cōmodum & alterū incōmodū. xxxij.
 q. vj. nihil iniquius de adulteris. c. pe. & vlt. & de hoc de ex
 cep. dilecti. sed hoc hic eueniret ep̄o rebahente p̄ctū & ca
 nonicorū penā ibursando de offic. or. dilectus ergo & c. nam
 istos par facinus inquinat & c. xvj. q. iij. sane nec fieri d̄z ep̄i
 conditio melior delinquēdo. xvj. q. j. legi. de p̄ben. eū qui li.
 eod. & si deliquerūt canonici: adiuvit ep̄us ad peccandū. ij.
 q. j. notū. excipient ergo canonici q̄ pari crimine infect. il
 los iudicare nō d̄z. iij. q. vij. qui sine & c. postulat. & c. iudicet
 & facit q̄b no. Accur. C. de libe. ca. l. si filiū. & si dicat illū
 exceptōe criminis repelli nō posse saltē ei. auctoritas illos ex
 culari d̄z. vij. q. j. eū q̄ vbi de b. lxxij. di. solōitāe. xxvij. di. dia
 conū p̄ q̄ p̄cludit illos per ep̄m puniri nō posse. **I**n p̄riuz
 cōrespondēdo p̄dictis q̄ cōstitutiō cōp̄hendat casuz rō
 ne rei p̄batur sic noua lex p̄tinere nō videt ad casuz p̄uifos
 ff. de pe. sanctio leguz in magnis aut rebus p̄uifuz est a iure
 intelligat ergo cōstitutiō de paruis q̄ etiā notat vniuersa
 le negatiuū ibi. nullam alienationē & c. facit. xix. di. c. j. de de
 ci. ad audientia cūz cōcor. & dato q̄ dicat reduci ad ius cōe
 nō ob. cū etiā terrulas minores p̄lati sine p̄sensu ep̄i nō alie
 nant. xij. q. ij. abbatib. vbi hoc t̄z archi. & facit. xvij. q. iij. in
 venditiōib. l̄z sine p̄sensu capituli id possit ep̄us vt in. c. ter
 rulas q̄b cōp̄hendat etiā rōne p̄sone ementis p̄z in ge
 nerali sermone includit p̄sona loquētis arg. xxxij. q. v. si nō
 l̄z. vbi de hoc. ff. de pig. paulus & vt no. in dec. petitiō de iure
 iur. p̄ria sunt sp̄alia. datur ergo q̄b p̄ hac parte stat regula
 q̄b p̄z etiā. q̄z hec pars conuenit p̄p̄ie significatiōi verborū
 a qua recedere nō debem. nisi ex ca. xxij. q. j. his autem. de
 spon. ex litteris. generale aut vel indefinitū verbū de se oia
 cōp̄hendit de p̄uil. q̄ circa cū concor. ep̄us ergo statuēs
 in generali sermone seipsuz includit ne q̄b alijs p̄biber sibi
 liceat. ix. di. iustum imo id facere nō d̄z a quo alios p̄biber
 de na. ex li. ven. c. vno. Item de vendētib. canonicis p̄z q̄ ca
 nonici cathedralis ecclesie bene intelligunt noie clericorū de
 verb. sig. cum tibi de p̄uil. p̄ exemptionē lib. vj. sicut ip̄ia ca
 thedralia regulariter continet noie ecclesiarū de v̄b. signi.
 cum clerici l̄z in mā beneficiāli & odiosa sit secus de p̄ben.
 q̄uis lib. eo. **S**cōdo q̄ emēdo nō videat dedisse licen
 tiā p̄z. q̄z alius est auctorizabilis p̄sensu que d̄z p̄bere p̄
 latus a p̄sensu p̄bētiū q̄z p̄mus d̄z p̄beri causa cognita & ap
 probata. x. q. ij. casellas vers. q̄ si necessitas q̄b hic non fuit
 simplr p̄bendo & constat q̄ contraxit vt quis ali. & veniat
 argumenta de tan. q̄ de elect. cū inter casū. & c. cum iter vni
 uersas. & si dicas q̄ saltē tacite cōsensisse videat. R̄ fidetur
 hic requiri licentiā & p̄sensuz nec de iure sufficit tacitus in p̄
 petuis alienatiōib. de his que si. a. p̄zela. c. ij. sed requirit ex
 pressus & subscriptio eo. ti. c. j. xij. q. ij. sine. xcvj. di. b̄n̄ quidē
Tertio posito q̄ dicat ep̄m p̄bendo p̄sensisse vel licen
 tiā dedisse ita q̄ cōstitutiōni locus nō sit: iure t̄n cōi viti
 aretur contractus q̄ in facto suo ep̄us auctorizare nō potu
 it sufficit hodie cle. de re. ec. nō alie. si vna. & vide q̄b ibi no.
 debuit ergo superior adiri in hoc p̄ctu sicut & adit in iudi
 cijs iter p̄latū & capitulū vt no. de rescrip. edoceri & v. q.
 iij. c. vlti. & in iudicijs quasi p̄bimus. ff. de pecul. l̄z. sed si si
 lius. p̄sterea frequēter videm. q̄ rōne officij p̄biberur quis
 p̄bere vt iudex cum subdito. C. de cōtrac. iudicū. l. j. ff. de cō
 traben. emp. nō l̄z iconom. cui vel cuius cognatis res ecclesie
 vendi nō p̄t. C. de sa. san. eccle. autē. quibuscūq̄. x. q. ij. nec
 vltus nec aduocatus cū clientulo. iij. q. vij. si quis a deo & c.
 de postu. l. quisq̄s. idem in medico quo ad infirmū. ff. de va
 ri. & extra. cog. l. medicus & tutor cū pupilla. C. de inter. ma
 trimo. l. ij. tutor & facit. vij. q. j. cōstitutū & q̄b ibi not. sic & in
 p̄posito. **Q**uod possit punire canonicos videt q̄z quo
 tiens factū improbat a iure licitū est alicui venire p̄ factum
 suū. lv. di. penitētes & de hoc de elect. nosti. & potissime cum
 agit de reb. ecclesie male alienatis reuocādis. nō obstat q̄b
 dixi. s̄. ante finē p̄me partis q̄z hic ep̄us nō impugnat p̄ctuz
 vt emptor. sed vt ep̄us cui licentiā nō fuit habita q̄b face
 re p̄t iuris v̄dētib. xij. di. si qua de rebus & c. p̄carie. nec

Der. Jo. and.

venit contra factum suū qz hoc facit vt aliū cōtraxit enim vt priuat^o z reuocat vt ep̄s. iij. q. si cōtra patrē z facit quod no. **D**ost. de p̄sumpt. litteras z vide qd̄ ibi scripsi sup. j. gl. de delegato q̄ reuocat sniam quā tulit vt arbi. er. Item ipse p̄bendo nō est transgressus p̄stitutionē que ipm nō ligabat nec ligare poterat vt. s. dixi. Non est aut nouū q̄ in eodem facto duoz vnus solus peccet. xxxij. q. v. p̄posito z si dicas deliquit hoc nō repellit a iudicando ordinariū tolleratum. viij. q. iij. nōne. nec est vey q̄ mulctando canonicos sit melior conditio ep̄i. qz penā illam in burzare nō d̄z vt no. de p̄ben. p̄sbyteri z vide qd̄ ibi dixi. **S**oluedo dixit Guido ep̄m nō audiendū z penis statuti locū nō esse qz si dicit contractū nō tenere ex iurib^o cōstitutionis p̄bendo p̄sentisse z licentiā dedisse dices per p̄ma iura. Nec dicat de auctorizatō ne in facto p̄prio hoc nō est curandū vbi de p̄stitutione tantum querit q̄ nō ledebat data licentiā qualiter cūqz verbo vel facto exp̄esse vel tacite in scriptis vel sine. faciat ad ista cle. de cōces. p̄ben. c. vno. v̄si. qd̄ etiā. Si v̄o ex viribus iuris cōis dicat p̄ctum nō tenere hoc nō p̄cedit. qz sc̄bz no. xij. q. ij. abbatib^o inferiores in minutis nō habēt necesse hēre cōsensum ep̄i z si diceret p̄ria opi. verior ad huc venditio ep̄o fieri potuit. Ad obstat qd̄ dicit in facto suo auctorizare nō p̄t qz capitulū q̄st. xvj. q. iij. z qd̄ no. in. s. ibi p̄cedenti loquif qn̄ p̄latus p̄trabit cum alijs ecclesijs nō cū ecclesia cath. drali z sic etiā loquat cle. de reb. ec. nō alie. si vna z vide qd̄ ibi no. in glo. antepe. ad distinctionē facit de testa. regis si ad si. z est simile qd̄ scripsi de p̄ba. ex l̄is sup. vers. egref sus quō aliud qn̄ canonicus agit sup. p̄dio p̄bende z canonicum aliud quādo contra extraneum.

Mod alicui. lxxiiij. gratiose b soluit p̄rius d. l. j.

q ad si. c. de no. co. cō. sc̄bz Dy. q̄ hic ponit qd̄ ibi no. z. s. de p̄uileg. sane in. j. glo. z bñ facit xxvj. q. ij. nō exēplo vbi dicit tex. q̄ p̄uilegia singuloz sc̄bz hieronymū nō faciūt legē cōem. **P**rima glo. remittit p̄ exemplis z p̄ materia z dat concordantiam **I**n. j. glo. ibi exēpla Dy. ponit exemplū si p̄cedat alicui q̄ subire non teneat munera publica forsan qz in re p̄spera virtuose habuit in alijs ius cōe seruabat al. ff. de cōsi. p̄n. l. j. versic. plane ex his z. c. de decur. l. neqz dorothēu z. l. nullus lib. x. z. c. de ep̄is. z. cle. q̄m. idem dicas in p̄uilegio decimarum de quo. s. de deci. ex parte.

b **Ec regula** vel ipsius rō fundat op̄ionē que h̄z parochianū n̄ posse p̄scribē p̄sentationē rectoris sue pochia

lis ecclesie cum illud sit solis patronis gratiose p̄cessus per nullū aliūz laicū vsurpandū. Ideo hanc q̄onēz sic p̄sequar p̄mo ponēdo glo. quā posui de elec. q̄relā. sc̄do ponā motiūm meū z formā cuiusdā snie papalis. tertio tollam r̄nsio nem q̄ sit ad decr. q̄relā. quarto fortificabo solutionē meam qn̄qz eq̄tatibus. quinto tollā tria q̄ fundāt op̄ionē p̄riam sexto r̄n̄debo ad duas glo. vnā etiā decr. inducēs. septimo ostendā solutionē meā verissimā p̄ locū a d̄uisiōe. **P**rimo sciendū me sic scripsisse in dec. q̄relā de elec. sup. v̄si. populus p̄ hāc litterā tenebat d̄ns me. **B**arsilius noie q̄ parochiani vel populus possidere z p̄scribere possunt ius p̄sentādi in sua pochia ecclesia facit. xvj. q. i. sic viue z. c. si q̄a monach^o in si. z qd̄ ibi no. **D**ug. z qd̄ not. lxxij. di. in sūma z c. reatina z qd̄ no. **I**nno. j. eo. quifqz vbi vide sup. v̄si. abusū z **L**opo. de rescrip. cap. m vbi dixi post glof. in v̄sic. q̄ri p̄t vbi in hoc patronos z pochianos eq̄parat. p̄ eundē modū inducit qd̄. xxx. j. o. de deo q̄ fundat sup. p̄sentatiōe populū ad idē. j. eo. gnālī li. vi. do. **J**o. de mōtemurlo disputādo terminauit h̄ p̄rium r̄ndens ad hāc decr. q̄ hic p̄p̄s p̄sidebat patronatū nō actū p̄sentandi t̄m p̄bano id p̄ v̄siculū salua q̄ sequit z hoc etiā t̄z **A**rchi. q̄ plenissime de hoc no. lxxj. di. hortamur cū p̄cor. qd̄ no. j. co. sacrosancta z vide q̄ dicā de except. cū venerabilis ad si. in gl. no. q̄ primā sequor qd̄ bic

non p̄sequor zc. z huc remitto. nō displiceat illa iteratio q̄ decurtatiōi dicendoy dabit auxiliū qua etiā de cā que alle. **A**rchi. ad hanc partē hic nō repetā. z qz vt dicit hierony. su per hieremiā nāle est vt quis genitale diligat solū z nil habeat dulci^o patria hui^o p̄cie cōsuetudinē z mei magistri op̄ionē defendā iuris cōsultū cassū imitando de quo. ff. de ar. diēre aut. s. j. p̄pter que duo z tertiu qd̄ dicā in fin. excuset austerā locutiō quā submitā. Est aut p̄sciendū q̄ tpe **N**icholai. iij. questio fuit in curia p̄ p̄sentatos a p̄p̄o sc̄tē **L**ecilie de florentia cū diocesanus p̄sentationē ipsaz noluisse admittere appellauit ad papā z fuit snia lata p̄ ipso quam papa cōfirmavit inferto tenore s̄ue z p̄firmationis executor res dedit quas litteras penes me habeo insinuatās quaruz verba respicientia p̄positū sunt h̄. **N**icholaus zc. dilecto filio **D** p̄sbytero z rectori ecclesie sancte **L**ecilie flor. salutē ea q̄ in iudicio zc. sane petitiō tua nobis exhibita p̄tinebat q̄ cum tu ad ecclesiā sc̄tē **L**ecilie floren. tūc vacantē p̄ mortē zc. a pochianis ipsi^o ecclesie ad qd̄ d̄ antiq̄ z approbata z hactenus pacifice obseruata p̄suetudine p̄sentatio ad eandem ecclesiā cum vacare p̄tingit p̄tinet venerabili f̄ri n̄ro. **A**l. ep̄o floren. fuisse canonicē p̄sentatus idē ep̄us te ad eandē ecclesiā admittē cōtra iusticiā recusauit p̄pter qd̄ tu ad sedē apostolicā appellasti. narrat demū quō duo auditores successiue dati fuerūt ad cām z quō sc̄dus p̄ ipso tulit sniam quā p̄firmat ipsius inferto tenore z fuit hoc apud vrbē veterē pontificat^o sui anno. iij. **A**d executores aut facta eadē narratiōe p̄cludit q̄ ipsi vel alter p̄fata sniam auctoritate ap̄lica exequatur inducēs zc. **E**t attestor q̄ in l̄is illis nihil inserit qd̄ p̄dictū intellectū mutet. z licz istud sufficeret ad robur op̄i. illi^o de re iudi. in causis adhuc t̄m op̄ionē z sniam adiuuabo. **E**t p̄mo si tollat r̄nsio que sit ad decr. querelā ibi habem^o casus z p̄pter r̄nsionē illā videre volui antiquā que t̄m nō auxit intellectū. dico aut q̄ nulla necessitas cogit illū v̄sicū. salua id sonare qd̄ dicit sed ē et^o mēs q̄ cū littera nō dicat p̄p̄m p̄scripsisse. sed solū possedisse actū p̄sentādi ecclesie sancte agathe que se dicebat patronā si ita erat euincere poterat ex iure p̄ionatus illum actū p̄sentādi a possessore. z tūc esset qd̄ sup. iure patronatus ex quo iure ageret z qd̄ forsan p̄ populū negaret cūz ergo populus ibi nō fuerit in cā lz obtinuerit p̄pter sue possessiōis cōmoduz p̄sentatus ab illo ad cautelā vel p̄solationē succubentium papa p̄testat^o est q̄ de suo iure patronat^o agere possent p̄ populū z sic habem^o de q̄one casus. **I**tem snia sup̄ascripta **H**ec aut fortificat eq̄tas. nam z si dicat p̄riam opi. in laicis nō pochianis p̄cedere cesset t̄m in pochianis z hoc triplici respectu. **P**rimo qz participat ex iure pochiali p̄uationi rectoris: possunt ergo p̄ticipare creatōi facit de offi. archi. ad h̄ in si. in autē. de defen. ci. s. nō habente col. iij. z p̄ p̄uersum **r**egula. j. s. eo. ti. ff. eo. ti. nihil taz ad primū de simo. suā. z qd̄ no. offi. deleg. venerabili in si. iij. glo. de reb. ec. nō alie. si q̄ in glo. pe. z in decr. vt circa p̄nc. de elec. li. eo. **S**ecdo qz ip̄sio incūbit ab illo audire diuina z p̄cipere sacra p̄pter qd̄ equū est q̄ illoz p̄posito p̄gruat de postu. p. c. i. ad fin. z experientia docet q̄ efficacius laborant ad habendū idoneū quaz illi patroni qui pochiani nō sunt. **T**ertio qz p̄ticipant dotati oni. naz sicut rector alimentat ex datis p̄ patronū sic etiā ex obuentiōib^o quas a pochianis recipit z in q̄bus p̄sistant vide qd̄ dixi de pochi. sup. **R**ica quaz p̄sideratio habet etiaz interdū in fundatiōe z dotatiōe de ec. ed. ad audientiaz. i. z dixi de p̄se. ec. cum sicut sup. i. glo. z p̄stat certas ecclesias oī alia dote carere qd̄ miri ergo si ad p̄sentatiōis actū possidendū z p̄scribendū habiles esse dicant absqz eo q̄ iura vetera hoc p̄mittebant eisdē etiā in ecclesijs collegiat. xxxix. di. petrus. lxxvij. di. de petro. lxx. di. studij. lxxij. di. plebs diotrensis z. c. reatina. **I**tem p̄clusionē arch. que distinguit p̄sentationē a petitiōe dicendo q̄ simplex petitiō possit cōpetere p̄p̄o de sta. mo. qd̄ dei timorē fateor: cū nō possidet p̄sentationis actū secus in possidēte alias cū petitiōne illaz sine vlla possessione vna vetula de pochia facere posset absurdum esset nō plus dare p̄scribenti q̄ illi z non plus toti parochie

parochie q̄ vni pochiano. **Item** aduertendū q̄ hi qui tenent opi. h̄riam concedūt q̄ parochiani b̄n possunt p̄scribere patronatū z tūc licebit eis p̄sentare z sic vitiant regulas que p̄t totū z partē de offi. deleg. pastoralis. §. j. cū cōcor. z cui l3 plus z minus. §. eo. cui l3. Concedūt enī q̄ honorem p̄cessionis z ius alimentorū in casuz inopie vna cū actu p̄sentatiōis p̄scribere possint. sed tertiū solū nō cum tamen ex his tribus p̄iūctis z potissime ex sc̄do plus grauec ecclia ex hoc p̄z q̄ illi rigori multū resistit equitas. **Et** si oppo natur hoc q̄nq̄ p̄tingere vt in exēplis que posui de trāslat. c. fi. sup glo. sed nōne r̄ndet p̄ id q̄ no. de ver. sig. p̄p̄erea in fi. viti. glo. sicut ergo nō canonici p̄scribunt actū electiōis p̄lati sine p̄scriptiōe canonicat̄ de elec. cum ana de cau. pos. cum ecclia z pochiani sine p̄scriptiōe p̄ionatus p̄scribant ius p̄sentandi quasi ad id habiles p̄ rōnes p̄xime dictas sic z sine p̄scriptiōe ep̄atus nō ep̄s p̄scribit aliqua que de iure ad solos ep̄os pertinet de p̄script. auditis z. c. cum olim. **Restat** tollere tria sup quib̄ fundat archid. opi. h̄riam quā tanta op̄ositate vsus est p̄suadendi quāta falsitas indiget vt vera videat vt in biero. ad marcellā. xi. **Primum** est qz dicit liberā institutionē sacerdotū de iure ad ep̄um p̄tinere alleg. vij. iura. l. x. q. j. c. j. z. ij. xvj. q. vij. nullus oino de offic. arch. cum satis de capel. mo. c. j. vbi dicit expressus de b̄. cū ex inuēcto in fi. de reli. do. de xenodochijs. huic dicto resisto z dico nullū de cap̄is allegatis p̄bare id ad q̄d inducitur. p̄mi tū dicit q̄ patron̄ nō eximit eccliam a lege v̄ocezana. sc̄oz q̄ nō eximit dotē a p̄tate ep̄iscopi tertiū z quartū dicit q̄ ep̄iscopoz nō inferiorū est cōmittere curā animarū coniugosextū quo dicit q̄ ep̄ozus est instituire z destituere hec duo cōstetoz q̄ curā animarū cōmittunt z instituūt p̄sentatos a patronis de insti. c. j. lib. eo. sed nullo illoz iurū p̄bat q̄ habeant liberā institutionē vt libere que volūt instituunt alio sequeret cū illa cap̄a nō distinguant q̄ etiā in collegiat̄ ecclia libere institueret ep̄us que vellet q̄ decr. j. de elect. z eo. ti. post q̄ l3 fateat q̄ ep̄iscopi in p̄mitiua ecclia ad regē da loca transmissi oia p̄uideant z sic intelligit q̄ no. de elec. q̄ q̄ li. eo. ante mediū magne gl. vt sup ea scripsi. **Itē** si dec. cū ex inuēcto intelligeret de libera institutionē ergo z libere d̄sti tuēt q̄ est falsus. xvj. q. vij. iuentū r̄uz p̄cor. vltimuz v̄o. c. dic ep̄os d̄ere eē sollicitos vt in hospitalib̄ fues hospitalitas. **Redeo** ad. c. j. de capel. mo. vbi dicit expressus certe non sic asseruisset si ponderasset ibi textū p̄ consiliū monachozuz z decr. vnica eo. ti. li. eo. p̄ q̄ p̄ intellect̄ illius. **Sc̄dm** s̄a per quo fundat opinionē illā est ex. c. nouerit. x. q. j. per q̄ dicit archi. inducēs glo. c. pie mētis. xvj. q. vij. patronos fm antiqua tpa nil iuris in ipsis ecclia habuisse sed ip̄e ecclie ad ordinationē ep̄i p̄tinebat q̄ fuit post modū imutatus z gratiose p̄cessus q̄ haberēt p̄sentationē rectoris. xvj. q. vij. decernim̄ hoc est patēt̄ falsus q̄ patz ex eo qz illa duo cap̄a nouerint z d̄cernim̄. simul manarunt in quāto p̄clio toletano vt ex ip̄oz subscriptiōib̄ p̄z per q̄. c. decernimus ibi offerant ep̄o ordinādos. oñ d̄itur qualiter intelligatur ista illa ad ordinationē ep̄i quā ponit. c. nouerit qz. i. ordinabit a patrono oblatū id est p̄sentatuz. fateoz ergo q̄ nec oli nec hodie habuit vel h̄z patron̄ d̄siū ecclie vel sue dotis vt in. c. nouerint. p̄sentationē v̄o z alia iura tūc habuit sicut nūc vt in. c. decernim̄ z si qua cap̄a dicant q̄ nō h̄z nisi p̄cessiōne ponit illa p̄cessiō p̄ p̄ionatu vt no. i. c. pie mētis. **Tertiū** sup quo fundat illa opi. est q̄ laici patroni de grā sustinēt in hoc iure. xvj. q. v. c. j. de iurepat. qm̄ q̄ est etiā annexū sp̄ualitati. alī ergo laicus nō patron̄ illius iuris nō est capax. z exaltat vocē in hoc p. c. sane de p̄uileg. ad q̄d cōcor. dat hec regula. **De** hoc dicto satis miror sicut enī nō cōcludit h̄z p̄posito rem alienā vsurpare nō possuz ergo nec p̄scribere ita nec sequit si qd per p̄uilegiū est alicui cōcessuz p̄ aliū vsurpari nō p̄t ergo nec p̄scribi cū certum sit q̄ p̄uilegia p̄scribit de p̄uileg. accedentib̄ z. c. si de terra e facilī q̄ ius cōe vt no. de p̄script. c. j. li. eo. circa fi. magne glo. z dixi de offi. oz. cōquerete in glo. p̄ hec circa medium. **Item** cōstat q̄ qualia certis p̄uilegia cōcedunt talia per

alios p̄scribunt p̄z exemplū in exēptione de reli. do. cū dilectus de p̄uileg. cū p̄sone eo. li. in libera receptiōe ordinū de p̄scrip. veniens p̄iuncto cū. c. cū olim eo. ti. sic z in fi. lib. q̄d inserit de annexiōe sp̄ualitati nō mouet cum certū sit h̄z ius vt tpale transire in heredes z p̄ diuersos p̄ctus transit etiaz in extraneos vt no. de iurepa. cum seculū. z certū est p̄ illos modos laicū ipsius iuris esse capace ita ergo erit z isto. pos set etiā ad id q̄d de grā dicit r̄nderi p̄ decre. cū inter vniuersas de elec. in fi. p̄iuncta cum decre. post q̄ eo. ti. z de postu. bone. j. z de rescrip. nōnulli in p̄n. z. c. sedes z q̄d ibi no. in. j. glo. **Per** hoc aut sit r̄sum ad glo. Inno. in decr. cū venerabilis de except. q̄ dixit nullo iure cauere q̄ deficere patrono p̄plus p̄sentet p̄cedat de p̄p̄o qui nō possedit nec p̄scripsit p̄sentatiōis actū. **Glo.** decre. sacrosancta nō p̄bat q̄d asserit z tex. ibi a h̄rio apte facit q̄ gl. **Dec.** gnāli malis gratib̄ archi. facit p̄ opi. p̄dicta. nam z si p̄cederem̄ p̄ ut ipse vult q̄ de p̄ionatu nō loquat p̄z tñ ibi q̄ antiqua cōsuetudo dat laico id q̄d de iure nō cadit in laicū z p̄ hoc sit r̄sum ad multa ex allegatis que p̄cludūt laicis nullā potestatem in ecclias ipsaz iura vel bona p̄cessam. **Ex** p̄dictis p̄cludo q̄ aut cōstat eccliam habere p̄ionos aut nō cōstat. p̄mo casu aut pochiani p̄sentauerūt cūz p̄ionis aut sine v̄roq̄ casu p̄p̄ie p̄scribit̄ p̄ionos de capel. mo. c. ij. z no. de p̄scrip. ad audientia z ip̄soz patiētia facit parochiaof huī iuris possessores institutionē secuta ad p̄sentationē ip̄soz iuxta ea que satis dixi de resti. in integ. c. ij. z his casib̄ talis patiētia iūgat ad rōnes dictas sup vsi. hoc aut. **Si** v̄o nō p̄stat q̄d p̄t esse dupliciter aut qz p̄stat alios nō esse patronos aut qz nescit z hoc q̄d nescit v̄i nō esse de p̄se. di. j. solēnitates cum certū sit eccliam habuisse hoies fundatores nisi miraculose p̄structa fuisset p̄sumem̄ eā per p̄p̄m fuisse fundatā potissime qz hoc v̄isimile z fieri p̄suevit. §. eo. inspicimus. z sc̄dm hoc p̄cludā q̄ exercitiū vnī actus cōpetētis p̄ionos erit possessio p̄ionatus q̄d est regulare vbi p̄ses act̄ ab aliquo iure dependēt de reli. do. c. j. z hoc ex quo reliq̄ actus nō appent possessi p̄ aliū nec ius cōe circa ius aliū sū dat intentionē alteri vt ibi dixi sup glo. pe. z sic soluit̄ h̄riū de decr. auditis de p̄scrip. vt ibi dixi sup pe. glo. z de capel. mo. dilect̄ vt ibi dixi sup vlti. glo. z sc̄oz h̄ saltē his vltimis casib̄ cōcedere oz tenētes opi. h̄riam cui p̄ tanto sic restitit curiose qz cum d̄sis mē tpe quo familiaris z p̄siliarī suus eram h̄c opi. sic vt videbat̄ plene p̄batā. z p̄ ipsius cancelariū maxime factū ep̄m approbatā iuridicā estimās me cla mante h̄riuz hic seruaret tandē multoz ciuū in hoc se ledi putantium fuit ab ip̄o charitas segregata.

Ad aliqui suo. l. xvij. cle. de regula. vt p̄fessores dat nouū exemplū

q huic regule alieno si dicio. i. p̄ submissaz p̄sonaz pone exēpla f3 dy. ff. de auc. tu. pupillus §. f3 si p̄ iterpositā vbi p̄ submissaz p̄sonā nō l3 tutori emere rē pupilli ad idē. ff. de adm̄. re. ad ci. perti. l. ij. §. j. vbi sicut nō l3 decuriōi p̄ se colere p̄edia publica ita nec p̄ p̄sonā submissā z dicit q̄ ad p̄dictoz p̄firmationē venit. ff. de p̄b̄. emp. nō l3. C. de h̄d. insti. l. neq̄. ff. de vsuca. l. labeo. §. si eū cūz si. **Glo.** j. ponit exēpla. sc̄do dicit in maleficijs regulā loq̄ als eī falsitas pateret in delegato liberto z laico. **Itē** locū h̄z in his q̄ sunt ordinis. In. j. glo. ibi si q̄d id in fi. **By.** ponit p̄ autē. vt h̄z q̄ ob. se ha. p. res mi §. si q̄d vt si cut tutor nō ingetat pupillū noie p̄p̄io ita nec alieno vt ex iure cesso. z ibi. l. quesitū ad euitandū hoc p̄trariū **By.** dic regulā loq̄ cū faciendū noie alieno h̄z eundē effectū quem h̄ret si factū esset noie p̄p̄io z in fi. signat ēt **By.** h̄riuz d̄ l. j. §. d̄ q̄rim̄. ff. de acq̄. pos. vbi furiosus q̄ nō p̄t p̄ se q̄ rere. q̄rit p̄ aliū **By.** dicit q̄ isti gnālis triplex dat solutio p̄ma q̄ hoc regulare h̄ria sp̄alia. sc̄da q̄ regula intelligit̄ p̄ p̄sona submissa vt dixi in text. z hec duo notant. ff. de fur. l. h̄s duob̄. tertia q̄ aut ip̄edif p̄ se rōne delicti a p̄sona commisi aut rōne rei aut mixta rōne p̄sone aut rōne intelligētie p̄mis trib̄ casibus locū h̄z regula. in quarto loc̄ ē h̄rio sic soluit. ff. de vsuca. l. labeo de acq̄. h̄d. l. antistius. §. vltimo.

Der. Jo. and. i ij

h **Ecce regula** facit ad qñe an habens
graz cū bñficio acceptan
di possit laicū pcuratorē pstituerē ad acceptan
dum de q̄ vide qđ scripsi de pben. accedens pp qđ. 7. qđ
friso Alberti in argumētis 7. solutione factio huic puenit pzi
ma omīssa illā quasi ad lra3 psequar q̄ sic pponēbat q̄ritur
vtrū is q̄ ex defectu ordinis vel ex alia cā vocē non h3 in ca
pitulo noie suo cā hēre possit vel deat noie alieno si istitua
pcurator habētis. ¶ Ad negatiuā nouē rōes iducit scdo
ad affirmatiuā qñq3 quaz scda multos casus icludit. tertio
simp̄r soluit 7. vñ mēbz qñis in alio distinguit 7. sub
distinguit. Alleg. ergo. i. q̄ nō p̄ hanc regulā cui p̄cordant
cañ. xlvj. di. sicut nō suo 7. xxij. q. viij. bis a qbus. sed vt po
nit in themate qñis ille vocē nō h3 noie suo ergo nec aliēo
hēre poterit vel dēbit. p̄trea dī in themate vt ex alia cā. Sz
pone q̄ pp̄ excoicationē aliq̄s excludat nūqd̄ alteri noie
admitteret nō q2 sicut excoicat p̄p̄tia negocia tractare nō
pōt maxime spūalia siue in iudicio siue extra de iudi. intel
xim de excep. exceptioe. s. eo. li. 2. co. ti. pia de ap. pastorat
in fi. de sen. ex. solet eo. li. iij. q. iij. nullus. iij. q. i. c. i. 7. ij. q. i.
ij. cū excoicato. sic nec pcurator alteri pōt insitui extra d̄
pba. post cessionē 7. idē forte possz dici q̄stuz ad mām nra3
de suspēso 7. irregulari maxime in actu electiois q̄ l3 nō sit
in eis periculū cōionis tñ ab actu eligendi penit excludun
tur de p̄sue. cū dilect de sen. ex. is q̄ in fi. eo. li. ergo tales nec
p se nec p alio admittent. ¶ Scdo si ex defectu ordinis
sacri v̄l alias debiti aliq̄s excludat de eta. 2. qua. in p̄sti. cle.
vt hī q. nullo mō admitti poterit noie alieno qđ sic p̄bat. ea
q̄ sunt ordinis nō habēt ordinē cōmitti nō possunt saltem
ab alio q̄s a papa. vt hic in glos. sed vocē hēre vt eē ordinis
vt in pal. c. vt hī qui in p̄n. ergo 7. Sz si dicat q̄ vocē hēre
nō est ordinis s3 nō hēre in pena nō ordinati vt bñ appet in
p̄. dec. vt hī q. ij. rñ. dico q̄ ex hoc adhuc magis pcludit talē
nullo mō dēre admitti. nā si cōmissio sibi ab alio facta hoc
oparef se q̄ref q̄ puat q̄libet penā ordinariā iuris possz ef
fectualiter remouere. hoc autē est icōueniēs cū nec iudex vi
deat h̄ posse. ff. de abol. l. j. canonizata. ij. q. iij. s. notandum
vbi de h̄ nisi forte p disp̄sationē vbi p̄tēz hēret disp̄san
di de iu. at si clerici de scisma. s. fñitatis. ij. q. i. ab excoicat 7.
q. ij. lugdunēsis cū s̄lib. ergo nō ē dicendū q̄ p talē cōmis
sionē admittat ad cap̄m a quo i penā excludit. ¶ Tertio
quedā sunt q̄ l3 sint iurisditiōis adminiculo tñ ordinis exer
cent vt de cā epi criminali cognoscere. xxij. di. illd. iij. q. vj.
h̄ q̄ppe 7. q. viij. c. j. 7. ij. Itē clericū deponere. xvj. q. vj. h̄ q̄
cū duobz cap̄is se. Itē clericū cā discipline vberare. lxxxj.
di. nō liceat 7. no. xlv. di. in sūma. h̄ aut 7. s̄lia q̄ l3 iurisd. sint
adminiculo tñ ordinis exercent demādari vel cōmitti si pos
sunt ordinē nō h̄nti nisi sicut 7. illa q̄ vere sunt ordinis vt su
pra dicitū est ad qđ bñ facit pal. c. nō liceat. lxxxvj. di. 7. not.
exp̄sse. xcv. di. c. j. circa fi. vlt. gl. s3 negari nō pōt q̄ ius vocis
capit̄i 7. si nō sit ordinis pp̄rie. s3 iurisditiōis ordinis tñ ad
miniculo saltē quōcūq3 habitū exercef vt in. c. vt hī q. ergo
demādari nō pōt ordinē nō h̄nti ex quo bñ pcludit q̄ si q̄
noie suo pp̄ defectū sacri ordinis saltē nō habitū vocē nō h3
eā ē hēre nō poterit noie alieno. ¶ Quarto si iste excludi
tur noie pp̄rio multo forti excludi d3 noie alieno q̄ sic p̄
bat. certū est q̄ siue ad bñficia q̄ de stute charitat 7. pcedūt
siue ad actus iure ciuili phibitos p̄us 7. poti admittit q̄s p
se q̄s p alio. p̄muz p̄bat ex eo q̄ p̄mo d3 q̄s sibi subuenire q̄s
alteri cū formā dilectiois p̄xiimi sumere deat q̄libet a seipso
xxij. q. v. si nō l3 d̄ pe. di. ij. charitas. 7. di. iij. q. vult 7. no. xlij.
di. q̄scam. s̄m satis p3 nā si aliq̄ phibēf postulare nihilomi
nus p se admittunt. iij. q. vij. s. verū 7. legif 7. no. de pe. di. j.
nemo. q̄ est lex. posita. C. de postu. bñ facit ad h̄ de iurē iurā.
petitio. Itē illi q̄ alias accusare phibent p se admittuntur
pp̄rias cās psequēdo. ij. q. j. phibent. iij. q. vlt. oibus bene
ergo sequit q̄ vbi q̄s p se nō admittit nec p alio ergo cum
act⁹ iste de quo agit sit phibitus a iure ciuili. j. canonico po
situo vt not. j. di. ius aut vbi q̄s p se nō admittit multo for
tius p alio nō recipiet. ¶ Quinto si diceret talem admitti

debere vel posse sequeret q̄ cōcederet ei vna via id qđ alla
phibet h̄ aut est incōueniēs ergo 7. primū. iconueniētia cō
sequētis appet de pcurator. tue. hoc eod. ti. cū qđ vna via
cū no. ibidē maxime in phibitiōe ista legislator respectū ha
buerit ad rē phibitā tantū nō ad modū vel viā phibēdi vt
in p̄dicta regula no. p̄tia satis p3 p̄az enī refert istū admitti
p se vel p alio dūmō admittat 7. maxime vbi simp̄r p̄stitu
tus est pcurator nō data sibi certa sp̄ali forma vt pote d̄ cer
ta eligēda p̄sona. tūc. n. cū simp̄r p̄stituit libez h3 arbitriū
ac si iure pp̄rio iteresset de elect. si q̄ iusto. s. poro. s. eo. li.
¶ Sexto dicit illa decr. q̄ nō hēat vocē etiā si hāc sibi ab
alijs libere pcedat ex cui⁹ verbis sic arguo. si id de quo v̄
magis inesse nō inest ergo nec id ē quo min⁹. sed magis v̄
q̄ totū cap̄m possit h̄ sibi pcedere 7. nō pōt. ergo multo mi
nus vn⁹ p suā cōmissionē pōt hoc facere. maior p̄bat. xxij.
q. v. si paulus. vij. q. i. si ergo 7. c. moyses. vij. q. j. imitare. q̄
aut cap̄m plus possit q̄ vnus solus satis p̄bat de his q̄ si. a
ma. par. ca. c. i. 7. ad h̄. lxij. di. c. vlt. nō ergo vn⁹ poterit sibi
h̄ pcedē qđ totū cap̄m nō possit 7. h̄ est qđ voluit dicere il
la dec. ij. rñ. ibi nullo mō in cap̄o habeat 7. c. q̄si dicat nullo
q̄sito colore nulla via p se vel p alio. ¶ Septimo cū qđ p
hibet phibent oia que sequunt ex illo de p̄sti. nā p̄cipitē
etiā hoc eo. ti. cū qđ cū sua mā. Itē phibent oia p que pōt p
ueniri ad illud de vi. 7. ho. cle. cū ab oi h̄ eo. ti. cū qđ vna via
etiā si illud alias esset bonū. xxj. di. deniq3. l. iij. di. s. verū. s3
debere admitti vt pcurator alteri sequit ex hoc qđ est ha
bere vocē noie suo. qđ sic p̄bat. picit decr. q̄ absens in loco
de quo d3 vocari ipedit cōmittat vni de collegio vicē suam
de elect. q2 pp̄. s. illud alias aut nisi eēt de collegio nō tene
rent canonici illū admittere. s. eo. li. de elec. si q̄ iusto. s. ab
sens q̄ itelligo de collegio q̄stuz ad actū capituli etiā si ali
as nō sit de gremio de p̄sue. cū dilect de elec. scriptū est er
go si pcurator absentis ad h̄ vt ex debito admittat: d3 esse
de collegio. i. vocē hēre ergo admitti ex debito noie alteri
bñ sequit ex hoc q̄ d3 admitti noie pp̄rio vel saltē ex h̄ per
uenit ad illud maxime vbi simp̄r p̄stituit pcurator vt sup̄
us dicitū est. p̄phibitiōe ergo q̄ nō h3 vocē noie suo oia p̄di
cta 7. s̄lia intelligunt esse phibita. ¶ Octauo certū est q̄
ipubes nō admittit cū alijs ad eligendū de elec. cū ex eo. 7.
est rō q2 discretione in talibz debita caret vt ibi dī. nūqd̄ er
go admittet vt pcurator alteri certe nō pp̄ eandē rōnem.
nā pcuratorū nō dat ei discretionē quā nāliter eū hēre nō
posse p̄sumit. Itē ex alia rōne q2 aut esset iste pcurator ad
lites. aut ad negocia si ad lites regreftas. xxv. an. si ad ne
gocia qđ magis v̄ vt de pcur. c. vlti. eo. li. regreft etas. xvij.
an. vt eo. ti. q̄ gnāliter. s. h̄. sed iste dicit ipubes. i. infra. xliij.
an. ad neutū pcuratorū sufficientē h3 etatez vñ pcurator
alteri nec potuit insitui nec debet admitti. 7. qđ de ipu
bere dicitū est rōne discretiois qua caret idē itelligendū est
dofurioso cū eadez rō sit ad hoc. iij. q. vij. s. tria. xv. q. i. s. vt
itaq3 de succes. ab inte. cū dilect de sp̄o. dilect. xxxj. q. vij.
neq3 furiosus 7. no. in p̄. c. ex eo. ¶ Nono iura phibentia si
distinguit p se vel p alio. sed simp̄r dicit q̄ vocē nō hēat
ergo nec nos distinguere debem⁹. s3 simp̄r dicitū simp̄r in
telligem⁹. ij. q. v. p̄suluit. lv. di. si euangelica. xxij. q. vlt. nō
solū in fi. ergo indistincte nec p se nec p alio admittet. quof
em̄ p̄toz phibet: in totū phibet. ff. de postulā. quos p̄toz. ex
qbus satis pcludit q̄ qui nō h3 vocē suo noie: aliq̄no habē
nō poterit vel saltē nō debet imo si p̄rium fiat nō valebit
7. talis vox nō auget numerū q2 p̄ legis phibitiōne factum
est eo. ti. q̄ p̄ius. x. di. vides cū sua mā. ¶ In p̄rio v̄ q̄ 7. si
admitti nō debet noie pp̄rio tñ debet vel poterit noie
alieno tanq̄ pcurator 7. hoc sic dicitū de pcuratoribz ph̄
bitozū est vt is censeat idone⁹ q̄ exp̄sse non phibet de pro
cur. c. j. eo. li. ff. eod. l. mut. s. j. vbi de hoc insit. p q̄s p̄sonas
nobis acq̄rif. s. vlti. sicut 7. de teste. di. ff. de testi. l. j. 7. de m̄fi
monio p̄bendo de spon. cū apud. xxx. q. iij. q̄ spūales. s3 hec
de quo agit nullo iure exp̄sso a pcuratorū phibet. 7. si tac
te forte dicit valeat phiberi vt. s. d̄. ergo tanq̄ idone⁹ p̄
curator alio nō obstante poterit 7. debet admitti. ¶ Scdo
habere

habere vocē in caplo nec est maleficiū nec est de sui nā illici-
tum de qbus tñ locū habere vř h regula qđ alicui. xlvj. vii.
sicut nō suo. z ideo lz aliqđ certa legis rōne nō habeat vocē
suo noie nō p̄pterea min⁹ admitti poterit z dēbit noie alie-
no nisi ei exp̄sse phibitū fuerit vt est dictū. nā certū est qđ bi
qđ nō sunt de collegio nō habent vocē ibi suo noie imo z ta-
cite a p̄rio sensu vident phiberi ne fiant p̄curatores aliorū
z sic p̄ alijs nō admittant de elect. qz pp. §. illud ibi de iplo
collegio zc. qđ a p̄rio nō alij z tñ qz exp̄sse nō est phibitum
si instituat p̄curator poterit admitti vt ibi no. z est exp̄ssuz
eo. ti. si qđ iuste. §. vlti. go. li. qđ aut in alijs qđ maleficijs non
hēat locū p̄seno regula imo veri⁹ in talibus possit qđ aliēo
noie qđ suo nō possit p̄bat multis iurib⁹ z exēplis filiūsa-
miliā regl̄r p̄ se agere nō pōt sine p̄sno p̄sensu z tñ vt p̄cu-
rator p̄ alio nō iniuste admittit ad agendū de procur. nō in
iuste nec in hoc requirit p̄sno licētia vt eod. tit. qđ gnālr. §. ne-
dum. §. eo. li. Itē minor. xvj. an. rem suā alienare vel aliter se
obligare regl̄r nō pōt z tñ. §. xvij. an. vt alteri⁹ gerendo ne-
gocia valebit alienatio vel obligatio facta ab eo p̄ illo cui⁹
negocia gerit vt eo. ti. qđ gnālr. §. vlt. Itē laicus sp̄ualia p̄ se
tractare nō pōt cū talia hēre vel possidere nō possit de iudi.
decernim⁹. z tñ tam agēdo qđ defendēdo in sp̄ualib⁹ pote-
rit esse p̄curator alteri⁹ eo. ti. c. j. eo. li. Itē m̄rimoniū carna-
le p̄ p̄curatorē p̄bit. xxij. q. ij. honorant. §. eod. li. de p̄cur.
c. vlt. Sed pone qđ in habilis ad p̄bendū p̄ se instituit p̄cu-
rator vt p̄bat p̄ alio vt pote solēni voro astrim⁹ vel vxo:em
habens vel p̄sanguine⁹ vel affinis illius cū quo vel cūz qua
p̄bi d̄z nūquid dicim⁹ qđ iste ex causis p̄dictis vel silibus p̄
se p̄bere nō possit qđ p̄ alio nō possit ad hoc de p̄cur. institui
nō certe cū hoc nō sit exp̄ssuz vt. §. dictū est. sic ergo a simili
phibit⁹ cōtrahere p̄ se m̄rimoniūz sp̄uale eligēdo poterit
nihilomin⁹ p̄bere p̄ alio silitudo aut ista bñ p̄cedit de tras
latio. iter. vij. q. i. sicut vir z. c. sicut alterius. Itē inferior suo
iuris sue noie supiorēz iudicare nō pōt de ma. z obe. cū in fe-
rior. xxi. di. inferior. nec ei p̄coni d̄z. xciiij. di. a subdiacono z
tñ alterius noie cuius vice fungit iudicabit eū z p̄ponei ei
lxxiiij. di. honorat⁹. xciiij. di. c. vlti. xciiij. di. c. i. de offic. delega.
studuisti de offic. deleg. c. i. z. c. sane cū silibus. Itē si habeo
seruitutē eundī p̄ fundū tuū nō potes me phibere euntem.
aliū aut ius nō habentē phibere posses nisi in casib⁹ cōces-
sis. i. di. oēs leges. xxij. q. ij. dñs n̄r. Sed pone qđ aliquis
vadit noie meo qđ alias p̄prio noie nō possit nūqd euz phi-
bere poteris. dicit lex qđ nō qz si ei non liceat noie suo. lz tñ
noie meo hic est casus. ff. de ver. ob. si stipulat⁹ alle. xciiij. di.
c. vlt. Itē ep̄us noie p̄prio clericos alteri⁹ ordinare nō pōt
ix. q. ij. nullus p̄mas. z tñ noie p̄prij ep̄i hoc mandātio eos
poterit ordinare. ea. cā. z. q. lugdunēsis. lxxi. di. p̄ totum de
rēp. or. c. j. eo. li. de p̄ben. si ep̄us. Itē certū est qđ libert⁹ non
pōt p̄ionum in ius vocare suo noie. xij. q. ij. si sine z. c. qđ ma-
numittit. qđ sunt leges posite. ff. d̄ in ius vo. z tñ hoc poterit
licite noie alieno. ff. eo. ti. questū z nor. in p̄re. c. qđ manumit-
titur. xij. q. ij. z et no. ij. q. i. phibent in glo. nisi atrocem zc.
Itē gnālr vbi cūqđ licite alteri delegat vel cōmittit qđ si
ne delegatiōe vel sibi facta cōmissiōe exercere non poterat
vt apparet allegatis z de elec. cām qz z. c. cū iter canonicos
cū silibus. ex qbus oibus patz qđ p̄rium regule p̄sentis. §. qđ
possit qđ p̄ alio qđ nō pōt p̄ se h̄z locū in his qđ nō sunt ma-
la vel illicita. z nō solū in his que nullo mō sunt illicita vt in
m̄tis exēpl̄ p̄missis lz i his qđ q̄uis de sui nā nō sint de gene-
re maloꝝ applicata tñ ad certā p̄sonā q̄stum ad illū illicita
sunt vt apparet in ep̄o ordināte liberto vocāte q̄stus ordia-
re vel in ius vocare de sui nā nō sint mala. i. de genere malo-
rū applicata tñ ad ep̄m alienū z libertuz illis mala z illicita
sunt qđ bñ appet in penis statutis in iurib⁹ allegatis illō p̄-
hibentib⁹. nisi enī illis essent illicita nō adijceret pena de cō-
stit. cognoscētes cūz sua mā. arg. de pe. di. ij. §. opponit d̄si.
qđ nulli leue zc. xxiiij. q. i. nō auferam⁹. xxiiij. q. iij. qđ peccat
z tñ in eis nō h̄z locū regula. sed ei⁹ p̄rium vt. §. p̄batū est z
vř esse rō in oibus p̄dictis qđ plus cōfert sp̄alis cōmissio fa-
cta ab hoie qđ gnālis p̄tās data a lege qđ dic vt. §. eo. li. de

offic. deleg. i. cui. p̄dicta igif ad casuz n̄m applicando cer-
tum est qđ hēre vocē nullo mō est illicitū vel saltē de sui na-
tura de genere maloꝝ. Et si forte vellet aliqđ dicere qđ p̄so-
nis phibitis p̄ iuris phibitionē se ingerētib⁹ h̄ sit illicitum
z sic tales lz nō admittant p̄ se nō tñ repellunt p̄ alijs vnde
iterpretabimur iura phibentia qđ nō hēant vocē in caplo
scz noie suo hēre tñ poterūt noie alieno. **T**ertio regula
ista qđ alicui zc. intelligit qđ id qđ ē faciēdū noie alieno ten-
dit ad eundē effectū z eundē p̄sequitur sicut si fieret noie
suo vt in. c. sicut nō suo. alias si idē effect⁹ nō sequit h̄z locuz
p̄rium regule sic intelligit eam do. By. vt no. §. eo. in fi. glo.
sed certū ē qđ nō h̄z eundē effectū si ē in caplo noie alieno si-
cut si esset noie p̄prio maxime si h̄z nō simplex z libez. lz cer-
tum z limitatū mandatū vt pote de certa p̄sona eligenda vt
de elect. si quis iuste. §. poro. nam tūc nō h̄z liberū arbitriū
nec pōt que vellet eligere. qđ haberet z possit si interesset
noie p̄prio p̄pter qđ p̄dicta regula nō obstante saltē cū sic
litato mādato ad certū articulū admitti poterit z debebit.
Quarto de nō ordinatis ad sacros vel ad ordinē debi-
tum infra annū dicit dec. qđ nō habeat vocē in caplo de etate
z q̄li. in p̄sti. Clem. vt bi q. i. z. ii. rñ. qđ in penā taliū est statu-
tum sed lz aliqđ taliū admittat p̄ alio nō d̄z p̄pterea voces
habere in caplo z sic ipsa dec. nō obuiat nec p̄ eā aliqđ per
hoc fieri dicit qđ p̄bat ex verbi p̄pria significatiōe habere
enī est p̄prie esse dñm rei vel saltē possidere. ff. de v̄b. sig. b̄ie
z no. xxij. q. vij. c. qđ aut. sed bñ certū est qđ ille qđ interest p̄o
alio nec est dñs talis iuris nec possidet illud imo ille cui⁹ no-
mine interest de resti. spo. cū venisset de p̄scrip. si diligētī cū
suis silibus ergo ipsa dec. nō obstante z nullo alio iure alif
phibente talis z si nō p̄ se p̄ alio poterit z debebit admitti
qđ aut fm verbi p̄prietatē restringere debem⁹ potius qđ p̄
eā ampliare itellectū p̄z ex gnāli rōne pena qđ de sui nā re-
stringēde sunt nō laxāde de pe. di. i. §. pene eo. ti. in penis cū
sua mā. **Q**uinto nō pōt dici qđ iste p̄mentē dec. hono-
ref in voce capli imo pot⁹ onerat officii enī p̄curatoris nō
est honor. lz onus z ideo lz sit actus legitim⁹ z a lege appo-
batus tñ infami cōmitti pōt cū alias dignitatū vel honoz
potz patere nō debēt de excel. pla. iter dilectos qđ indubi-
tatum vř p̄ iura ciuilia. insti. de excep. §. vlti. z no. de iura. ca-
lū. impatorū in glo. vlti. Itē est de iure canonico nisi in p̄-
curatore ep̄i. v. q. iij. qz ep̄s z legif z no. l. di. accedens in fi.
z hoc maxime qñ h̄z limitatū mandatū qz tūc nō h̄z hono-
rem liberi arbitrij. sed onus tantū certi ministerij iniūcti vt
§. dictū est. ex qbus bñ concludit qđ admitti debebit vt p̄o
exclusus vel saltē poterit. **S**ol. due ponunt qōnes vtruz
aliqua cā noie suo admitti debeat vel possit noie
alieno quoz vnū. §. verbū debeat: ipoztat necessitatē ex pte
admittentiū. siue admittere debentiū. z est sensus vtrum ca-
nonici tales p̄curatorē institutū iuris necessitate cōpellant
admittere fm autē. §. verbū possit denotat habilitatē ex pte
admittendi h̄ est an talis sit habilis z idoneus p̄curator ita
qđ canonicis volētib⁹ valeat admitti de iure. **A**d p̄mu
ergo necessitatis dico id̄stincte qđ nō compellunt canonici
admittere que quā taliū si nolūt. z est rō qz cū ille qui nō h̄z
vocē in caplo q̄stum ad actū incūbentē non censet esse de
collegio etiā si alias sit de ecclesia sicut eđ de collegio censet
is qui ē nō est de ecclesia tñ de p̄suetudine vocē h̄z d̄ p̄sue.
cū dilect⁹ de elect. scriptū est. talē ergo nō habentē vocē in
stitutū p̄curatorē alteri⁹ nolentes canonici nō admittūt. z
maxime in actu electiōis vt pal. c. si qđ iusto de electiōe. nec
ē in alijs cū nō teneant caonici pādere secreta sua alijs nec
extraneo liceat se ingerere vel canonicoz archana scrutari
.C. de cōmer. z mer. l. iij. vi. q. i. ex merito. **A**d scdm aut
possibilitatis. §. vtrū volētes possint distiguo qz aut ipeditū
tum est tale qđ ipedit nālr illō in talib⁹ p̄ maxime req̄rif. §.
discretionē seu ai iudiciū vt etas z furor seu est p̄nām ei⁹ d̄
quo agit vt laicalis status qđ nō est apt⁹ ad tractandū sp̄ua-
lia. vel ecclīastia aut nō est tale. p̄mo casu ē a volentib⁹ ad-
mitti nō poterit vt p̄. c. ex eo q. iij. q. vij. §. tria. r̄vj. di. bene
quidē cū cōcor. sed si nō est tale aut ipsuz ipeditū non
Mer. Jo. and. i ij)

solum impeditū ipedit et eū afficit. sed et alios potest inficere ut excoicatio q̄ coicantib⁹ inducit leprā pcti. aut ipsum solū afficit p̄mo casu admitti non poterit et si admittit vitiat q̄ factū est de elect. illa et c. cū iter. R. de p̄bati. post cessionē. iij. q. iij. nullus. xj. q. iij. cū excoicatio si ip̄m solū afficit. aut impeditū ip̄m statutū est in penā ipsi⁹ vt qz eligi sciēter indignū de elec. cū in cūctis et in casib⁹. decr. clē. vt hi qui et in eisdē cle. de regula. vt p̄fessores. aut nō in penā sed alias. vt qz nullo mō est de collegio. p̄mo casu subdistinguo quia aut est talis pena quā canonici possunt remittere aut nō. si possunt vt in eligente indignū q̄ ea vice p̄uatus est voce nō solū in odiū sui vt v̄f sed et in fauorē nō delinquentiū de elec. cū vinton. et si nō parūt sibi vt iterit suo noie. possunt tñ eū admittere vt p̄curatorē alteri⁹ vt ibi cū nō cōpellantur facere maiorē ḡfaz q̄ velint. x. q. ij. p̄carie. si autē talē penā nō possunt remittere. tūc etiā volētes talē nō possūt admittere. q̄ oīno in penā eius excludi d̄z a voce cap̄si. sicut apte dicit decr. illa vt hi qui. j. rñ. et melius. ij. rñ. ibi nullo mō et c. verū in hoc vltimo casu forte p̄babiliter posset dici hoc locum hēre q̄n libere et simplr p̄stitut⁹ est p̄curator qz tūc q̄si idē ē vel parū differēs effectualr sic si admittat noie p̄prio cū eodē mō liberū hēat arbitriū sec⁹ si hēat litatū mādātū vt de certa eligēda p̄sona vt dictū est qz tunc cū videat esse tñmō quoddā istm siue organū p̄ q̄ loquit̄ is cui⁹ p̄curator ē quasi si nihil h̄z arbitrii. et ideo sic possit admitti. q̄ aut min⁹ sit admittere certū articulū quā simplr negocium legit et no. de offi. dele. sup. q̄onuz de re iudi. cū Bertol. tutius tñ credo q̄ nullo mō admittat p̄p̄ expressionē verbo rum decr. vt hi q̄ ar. p̄. c. vt p̄fessores ibi nec p̄ se possunt et c. si tñ p̄ illa aliquis admittat. nō credo vitiat q̄ ab alijs factum est. sed vox talis numex nō augebit de elec. ecclia. ij. si aut nō in penā s̄z qz nullo mō est de collegio tūc possunt si volūt vt in p̄. c. si q̄ iusto. cū et possent ei dare vocē noie p̄prio de post. p̄. la. bone. ij. lxxij. di. obeuntibus.

q **Quod ob** gratiā. lxx. dispendiū vide. s̄. eo. li. de rescrip. dispendia in p̄nci. C. Glor. j. ponit exēpla. sc̄do successiue si gnat. vij. p̄ria et soluit. tertio p̄uertit regulā. C. In glo. j. ibi q̄d fauor. hec lex et lex nulla. q̄ sequit̄ idē dicit q̄ h̄ regula et ibi. l. j. vide. s̄. eo. li. de elec. vt quis duas in vlt. gl. et ibi q̄d ergo si p̄ iniuriā p̄nunciatū est h̄ herede et nō appellatū h̄ nō nocet legatarijs. C. In glo. j. ibi si iudex. dat. Dy. aliud exēplū p. l. iij. s̄. due. ff. ad carbonianū vbi in fauorē pupilli cui de statu et bonis mouet q̄d introductū est q̄ differatur q̄d vsqz ad t̄pa pubertatis. sed si h̄z p̄batiōes in p̄mptū nō differet ne q̄d in ei⁹ fauorē et c. Dicit et q̄ p̄firmat hec regula et ipsius exēpla tradunt. ff. de lege cō. l. ij. de in diē adiec. sabinus de fide instru. l. plures. de sc̄do nup. gnāl. r. s̄. in his et ibi finib⁹ p̄p̄ijs p̄pter equalitatē in iudicijs seruandam. Dy. et ibi p̄ ius cōe idē hic Dy. reprobas solutionē dicētū regulā locū habere cū fauor inducit iure cōi v̄f p̄uilegio. de gem. p̄riaz cū inducit p̄ p̄m et hoc reprobat p. l. ea lege. s̄. locati. ff. de lege cōmissio. l. ij. et iij. et ibi p̄miū. signat. Dy. cōtrariū de. l. decreto. ff. de suspect. tu. vbi suspect⁹ a tutela remotus de piculo administratiōis nō tenet ad idē. ff. de ex. cu. tu. sed et milites. s̄. sed ignominia. soluit q̄ idē actus non est imediata cā pene et p̄mij. sed potest esse mediata et remota delictū eni est cā pene. pena cā inhabilitatis ad actū. inhabilitas cā remotōis ab actu. remotio est cā exēptionis ab one re hoc p̄rium tangit glo. et nō soluit. ff. de neg. ges. siue hēditaria. Ad solutionē obijcit de. l. i. ff. de his qui. vt idignis. v̄ de q̄d dixi. de fideiuf. puenit sup. fi. ij. glo. et in fi. Dy. et alle. ff. de inter. et rele. l. relegator. s̄. vlti. et. l. se. et q̄d no. in autē. de here. et fal. s̄. si vero.

b **It est** sciendū q̄ Jo. mo. in decr. s̄. eo. li. de elec. gnāl. in addi. p̄ hāc regulā soluebat q̄onēz talē. papa transulit ep̄m absentem et absoluit eū a vinculo p̄ozi vt est mortis et iuris de tras

latio. c. ij. s̄. sicut ergo de postul. bone. ij. in fin. querebat q̄n vacaret p̄or cathedralis ecclesia et hoc ibi q̄rebat vt sciret de habēte regalia in p̄ima ecclesia cū vacat q̄n incipiat illa vt. q̄d statim vacet inducit absolutionē p̄ozi vinculi quaz ponit thema. p̄rium t̄z qz absolutio nō est pura sed cōditio. nalis. s̄. si p̄senserit q̄d p̄bat p̄ multa iura vno soluēdo cōtrarium et dicit sic in curia declaratū nisi cōstet papā aliud voluisse. subdit q̄d egidij ad negatiuā habens tres rōes et tres glo. in p̄rium quatuor rōnes et vnā glo. tertio ponit solutio et ipsi⁹ declaratio. C. Primo ergo alle. q̄ m̄imonij sp̄ua le sicuz carnale iniciat firmat et p̄sumat de tras. l. j. iniciat aut ex cōsensu eligentiū et electi vt ibi in tantū q̄ ius electo acquirat non tñ illi⁹ iuris executio. p̄glr tribuit vt no. lxxij. di. quāto. s̄. eo. nosti. et c. qualif. eo. mō soluit ex discensu. C. q̄n li. ab empt. dif. l. i. et. ij. nō soluet ergo iste a vinculo p̄me nec p̄iungit sc̄do nisi post p̄sensum p̄stitū ad sc̄dam et diē se pluries vidisse sic in curia declaratū. sit rō qz nemo inuit⁹ crescere cogit nec p̄trabit nec p̄ctum dissoluit p̄muz. lxxiij. di. vbi ista reliqua. C. de acti. et obli. sicut. C. de p̄ben. emp. in vltiū sp̄ ergo intelligit p̄ditio si sic sibi placuerit seu cōsensu. rit. s̄. eod. lib. de p̄ben. si tibi absenti. Item vt dicit sicut dos nō potest esse sine m̄imonio. C. de iure do. l. ij. si nec acq̄sio sc̄do sponse sp̄ualis nisi libertat⁹ sit a p̄ma. ad id. s̄. de sc̄do nup. c. i. et. iij. s̄. in p̄mo casu q̄trumcūqz sit pura p̄missio intelligit p̄ditio si secute fuerit nuptie. ff. de iure do. stipulatio nem et. l. plerūqz. s̄. si aut. ff. de testa. mili. l. ex. eo. xciij. dif. si q̄ epi. sic translatio q̄trumcūqz pura d̄z intelligi si nuptie se cū de fuerint secute ar. ff. de leg. i. legatario. ij. rñ. C. In p̄tra rium alleg. ff. de bo. pos. ex. te. mili. l. j. in fi. sed dicit illā intel ligi sub p̄dicta cōditione de p̄sensu translati vide q̄d nor. d̄ p̄uil. c. pe. in. i. glo. et q̄d sup. ea dixi dat simile q̄ res donata acquirat donatario reuocabilit tñ. s̄. si respuerit vt p̄. decr. si tibi. sic legatū speciei mortuo testatore transfere in legatariū. ff. de fur. a ticio. ff. de leg. ij. cū p̄. s̄. furdo sub p̄ditione tñ si voluerit. ff. de le. i. si ita legatū. s̄. si volēt. hinc est q̄ bac pendēte etiā pendet factū heredis in aliū transferētis p̄dictum legatū vt legatario respiente firmet factū hēdis et eo legatū agnoscente infirmet. ff. si cer. pe. l. p̄inde p̄ q̄d cōcludit habentē regalia nihil p̄cipere de p̄ma sicut de nō vacante ante p̄sensum tras. l. j. ad sc̄dam maxime qz iste pugnat p̄ ius cōe q̄d vult p̄seruari fruct⁹ futuro successori. s̄. de offic. or. cum vos. s̄. eo. li. de elec. qz sepe. Met ergo si mū q̄d p̄uilegio vel p̄scriptione mutatu nō apparet. C. de ap. p̄cipimus in fi. fatec tñ p̄ papa ex cā posset transferre ep̄m inuitū saltē quo ad hoc vt careat p̄ma. sit rō qz tora ecclia ē vnū corp⁹ mysticum in Cantico vna est colūba mea. s̄. de sūma tri. fir. miter. s̄. vna. vij. q. i. nouatian. lxxiij. q. i. loquit. sp̄sus aut hui⁹ colūbe et caput hui⁹ corpis sicut papa videns vnū mē brū ipsi⁹ corpis inutile p̄p̄ p̄secutionē iminentē ex ipsius p̄sona qui possidet vel p̄pter aliā iustam cām vt corpus sane tur potest et d̄z ex officij debito huic morbo antidotū p̄parare alleg. vij. q. i. pastoralis. et q̄d no. Innoc. de renūcia. nisi. s̄. i. q̄d ex eo p̄z qz p̄latura est ad finē vt p̄sit si finis iste frustra p̄stor h̄z sanare q̄d est eḡz vt. d. c. nisi. s̄. p̄p̄. sed si papa p̄pter sua merita volēs ep̄m honorare intendit sibi placere si displiceat ille remanebit in statu p̄ozi ne retroqueat in ei⁹ lesionē. q̄d fiebat ob eius gratiā per hanc regulā cū cōcor. C. Sciendū est q̄ Egidius cremoñ. in sua disputatiōe de qua statim subdā. visus est tenere contrariū dicens q̄ si boni. ep̄us ad postulationē capituli rauen. etiā hoc ignorās transferat ad ecclesiā rauen. nō expectato ipsius p̄sensu de s̄st esse boni. et si hoc de illo intelligat qui h̄z ignoret traslationē. sicut tñ postulationē cui h̄z nō consenserit submisit tamen se voluntati papali. iuxta no. de elect. cupiētes. s̄. de niqz in gl. sed ex quo. tūc cessaret p̄dictio. C. Sciendū est q̄ Egidius ponebat in q̄one p̄dicta p̄ dubio an valeret electio facta ad ecclesiā boni. p̄ cap̄m boni. postq̄ audiuit nō tñ certitudinaliter ipsaz traslationē factā fore. cum tamen ip̄e ep̄us adhuc regeret boni. eccliam. et q̄ nō valeat iducit cōem op̄i. qua adhuc habebat ep̄us q̄ sicut inualidum facit validum

validum. iij. q. vij. §. verū de iurepat. p̄sultatiōibus de biga. nup eadē rōne de alias valido facit inualidū arguendo a si mili p̄ r̄ium de pe. vi. ij. §. ex r̄io. Item nō dicit translatū nisi possessionē habuerit. xxj. q. ij. si quis iā. Item nō dicit mulier p̄bere que audiuit maritū mortuū nisi de hoc sit certifi- cata de spon. in p̄sentia. idem in. c. facit. ff. de acqui. re. do. l. res ex mandato et de acq. her. l. qui hereditatē et l. heres nā ex quo p̄ certo nesciunt ecclesiā vacare nō debent elige- re p̄ iura p̄e. facit qd̄ not. ij. q. vj. q̄sto de cle. exco. mini. ap̄li ce p̄ legē qui absenti. ff. de acq. r̄. poss. inducit enī qd̄ scripsi post d̄ost. de elec. q̄ p̄pter in p̄nc. sup̄ versū. celebrādam ad r̄ium inducebat op̄inione cedere v̄itati manifeste. viij. di. veritate. et legatū recta via transit ad legatariū ignoran- tem. ff. quē ad. serui. amit. si partē. §. vlti. et de leg. ij. l. legatū. Item iste ex quo translat̄ est d̄i quo ad ecclesiā defunctus vij. q. j. §. ecce in q̄bus. nubat ergo ecclesiā cui vult. vij. q. j. sic alteri. Et q̄s quicqd̄ sit in opinione sufficit in carnali ma- trimonio q̄ p̄bi possit de spon. tua. de eo qui du. in ma. c. ij. sic ergo a simili in sp̄iali inducit etiā qd̄ nor. Hof. in sūma d̄ p̄cel. p̄ben. in p̄nci. Soluebat ipse q̄ l̄z in honeste fecerit cap̄m t̄m tenuit electio cum p̄ translationē statim fuerit ra- uennas et desierit esse boni. nō expectato eius p̄sensu qui ex voluntate pape p̄debat. sed si hoc esset verū ergo digni- tas vacaret in curia et sic electio cap̄i nō valeret p̄ decre. ij. de p̄ben. li. vj. nisi d̄cas illā in ep̄atibus locum nō h̄re vt ibi no. in glo. ij. Ad allegata in r̄ium r̄idebat ad p̄mū q̄ vbi fieret alicui p̄iudiciū ex veritate p̄relata cum erat in r̄ium cōis opinio tunc p̄cedit argumentatio sed hic in veri- tate p̄ferenda nulli s̄t p̄iudiciū. ad decre. in p̄sentia r̄idet q̄ si mulier contrahat t̄z de scōis nup. d̄ns. ad id q̄ de heredi- tate dicit r̄idet illud speciale. vt no. in. l. heres in vlt. glo. in. l. qui absenti apparet de intentiōe scribentis glo. d̄ost. fatec̄ veram t̄m si cōtra eam fiat t̄z. facit de p̄ben. l̄z. ij. li. cod. curia per reseruatiōes. imo dicit p̄ constitutionē nō s̄nit et minora beneficia vacantia per p̄motionē in curia per alios conferri dato tamen q̄ hec solutio procederet locum habe- ret in casu de quo p̄dixi videas etiā q̄ no. in cle. vt lite p̄e. c. vno post p̄nc.

Ad omnes xxx. dy. ponit

receptum. ff. de serui. rusti. p̄e. vbi in p̄stituen- da seruitute in fundo cōi oium dominoz cō- sensus requirit et vnius defectus constitutio nem reddit inutilē approbati et sufficit singularis et successi- ua approbatio in extraiudicialib⁹ vel bis que sunt coia vt singulis scōm 30. mo. vide qd̄ no. §. eo. li. de reb. ec. hō alie. dudū in glo. scōm qd̄. Glo. j. ponit exempla et in fi. real- sumit primū exemplū. scōo soluit r̄ium et remittit determi- nat incidens r̄ium et ponit ius nonum. tertio arguit ad qd̄ nem ponit opiniones r̄ias et scōam reprobat. In p̄ma glo. ibi. l. vlti. in actu per quē tutela dissoluit vt in arroga- tione pupilli oium tutorz cōsensus exigif. et ibi qd̄ maior: se- quis pars curie efficit perinde habetur ac si omnes egerint. In. j. glo. ibi solutio idem d̄y. et ibi in cōe ad idem. ff. de reli. si plures fallit etiā. ff. de pact. maiorē. ff. de cura. furi. cō- filio. §. h̄n. vbi sufficit alteri⁹ auctoritas d̄y. et ibi subaudif. vt ibi no. in vlti. glo. ibi cū similib⁹. §. eod. lib. de cler. egro. c. vno cū cōcor. et ibi sup̄ eo. arg. §. lxxiiij. di. c. ij. vbi de hoc.

Ec regula facit ad qōnem d̄nicales

lxxv. q̄ qz solutio non pla- cet hic inserif et est talis consuetudo erat in qua dam ecclesia q̄ canonici absentes t̄m p̄cipere q̄tum p̄e- sentes sed ep̄us loci eū canonicis p̄sentibus statuit q̄ absen- tes nihil haberent querif an p̄iudicet alijs etiā in scholis ab- sentibus. Breuiter allegat quinqz p̄ et toridē d̄. tertio ponit solutio que reprobat certo casu et contrarijs r̄idetur Allegat ergo q̄ p̄iudicetur. qz constitutio fuit bouesta

vt nō seruiētes nihil p̄cipere. xij. q. ij. caritatē. §. de appel. peruenit. ij. de cler. nō resi. c. ij. Item valet statutū factum a maiori parte capituli de bis que fi. a ma. part. c. j. et qui vult emolimentū sentiat onus. ff. de reg. iur. scōm nām et j. eo. qui sentit cum cōcor. Item vtilitas cōis p̄fertur puate. §. de po- stul. pla. c. iij. et ibi cum concor. et vij. q. j. scias. Item sufficit in statuendo duas partes fuisse p̄sentes. ff. de decr. ab oz. fa. l. iij. qd̄ cuiusqz vniuer. l. plane. nec absentes extra puincia3 fuerant vocandi ad statutū faciendū de elect. coram. In r̄ium qz de alieno statuere non poterunt de constit. que in ecclesiā et res inter alios acta et c. Res inter alios acta. l. j. §. de offici. deleg. sup̄ eo de re iudi. c. penulti. nec iure suo si- ne ipsoz facto puari debuerunt. l. vj. di. satis p̄uersum. facit de cle. nō resi. ad audientia. et in re cōi melior est conditio p̄- hibentis eod. ti. in re cōi. cum concor. Item in scholis bene- ficium habere debent. §. de magif. sup̄ specula et c. li. xij. de ero. mili. anno. his scholarib⁹ facit. §. eo. lib. de puile. c. ij. ad hanc partē facit hec regula cum suis cōcord. et v̄ casus de consti. oēs. Sol. dicit Bar. brix. cū aliqua fiunt a caplo de necessitate vt electiones alienatōes et institutiones tunc valet q̄ sit a maiori parte. §. de elec. l̄z. nisi aliquis contēnat eod. ti. q̄ sicut. sed in his que fiunt nō necessitate requiritur consensus oium vt in p̄e. c. cum oēs et ff. de serui. ru. p̄e. per fundū vnde hic nō p̄iudicat absenti scōm Tan. et Ein. sic dixit Bar. brix. Eadem verba et plenius no. Ber. in de cre. cum oēs que tamen ad casum qōnis reducta nō placēt graue etenim mihi videt hoc dictum et cōtra vtilitatē eccle- siarum et huius solutiōis r̄ium sumif ex his que scripsi p̄ In. d̄ost. et Lōpof. in p̄e. dec. cum oēs sup̄. j. glo. facit de cler. nō resi. c. vno lib. vj. p̄cederet aut solutio si constitutio specialis fuisset contra tūc absentes noiatos vel non ita q̄ nō ligaret statuētes. sed rō inducta nō sonat q̄ sic intellexe- rint. credo igit q̄ d̄modo constitutio liget ip̄os statuētes si se absentauerit valeat quasi istud sit de necessario expedi- endis vel saltē vtiliter vt optime p̄batur de rescript. c. vlti. lib. eod. et p̄iudicabit absentib⁹ alias nō puilegiatis qd̄ di- co p̄ tanto qz tale possit esse puilegiū q̄ l̄z in se valeret cō- stitutio ea tamen nō obstante p̄cipere puilegiatus p̄ben- dam quale est p̄ modo puilegium hui⁹ studij. Ad r̄ia respondet q̄ nō constituit de alieno qz non respicit p̄terita nec est hec cōio singulariū et p̄ hoc respondet ad alia argu- menta. nec pōt allegari iniuria. vbi sublata onerosa consue- tudine res redit ad sui naturā. xxxv. di. ab exordio et quod ibi no. Ad dec. cum oēs dicit q̄ vbi constitutio nō fuit cōmu- nis nec interuenit consensus ep̄iscopi. p̄cederet eo. aut for- tius hec solutio q̄ p̄pter consuetudinē illam pateret eccle- sia ministroz defectum. §. de cler. nō resi. c. pe. et facit qd̄ ibi scripsi sup̄ v̄sic. de serui. nam si eo casu solus ep̄s subtrabe- re pōt fructus multo fortius ep̄iscopus cum capitulo.

Ad quis xxxij. facit hec regu- la ad questōez debi-

toris qui de mandato iudicis vel curie ei sol- uit qd̄ debebat creditori quā vide in spec. de solu. §. nūc aliqua v̄si. illud aut qualiter ecce Prima glo. dicit vnde sumpta. et ponit exempla. scōo expo- nit regulā et rationes reddit. tertio illam conuertit. Scōa glo. not. a contrario dat similia arguit ad questiones et re- mittit. In p̄ma gl. ibi. §. qui iussu. sequitur iudicialiqd̄ facit nō videtur dolo facere qz parere necesse est et ibi cum p̄tor sequitur causa cognita per errorem vel ambitiose iu- beret hereditatem ex fidei cōmissio restitui etiā publice in- terest restitui p̄pter rerum iudicarum auctoritatem. et ibi generaliter. sequitur eas personas quib⁹ reuerētia exhiben- da est sine iussu p̄toris in ius vocare non possumus. et ibi quoniam punif officium pertinaciter nō resistens iudici nō recipienti appellationē. et ibi ad ea. ignoscitur seruo in non atrocibus parenti domino. vel in eum qui habetur loco do- mini vt tutori vel curatori. In glo. ij. ibi. §. cum in eadez Ber. Jo. and. i iij

navi. cibaria in navi in comune conferunt. et ibi illud canofi. xv. q. j. In pma glo. ibi. §. doli mali. Dy. ponit etiam exēpla per. l. ff. de aqua plu. ar cen. l. q̄q̄ in pncip. vbi excusat qui iudicis auctoritate destruxit sepulchru quod nocere poterat aqua pluuie. et per. l. ff. de soluti. si stipulatus. §. si lance. vbi excusat depositarius restituens auctoritate iudicis depositum vni ex pluribus heredibus deponentis. et ibi exercendo distinguit hic Dy. vt notat. §. de temp. ord. ad aures in glos. ij. et ibi. §. iudices apertius cod. lib. de penis felicias ad finem.

Ec regula excusat eum qui facit mā dato iudicis. sed deputatum hic fuit per duos canonistas. scz do. Egidius cremosius. et Gualterū de gangareto. quid de illo qui occidit permissione iudicis vel statuti clericum bānituz qui laycus putabatur an excuset dolo et pena eadez questio ab oli fuerat disputata per do. Nicholaum de matarel. in studio paduano. Joan. de deo. q. xxxij. lib. ij. tractat de percussione clericum qui cancellari de bāno petebat. Ad uegatiuam allegant quatuor et sub tertio duab' obiectiōibus respondet. scdo in cōtrariū alia quatuor. tertio datur duplex solutio et secūdo dupliciter distinguit. pmo ad questionem secundo generaliter ad materiā. Et ad partes quod nō excuset n̄ disputando an statutū nō valeat quasi q̄ legē diuinā nō occides. Exo. xx. et tenendop nūc q̄ valeat vt scripsi in spec. de constitu. ad fi. allegatur q̄ cum statutū permittat bānitum p homicidio licite occidi. sed bānitum intelligere debemus iure bānitum sicut de condēnato dicit. ff. de re iudi. l. iij. §. condēnatus facit. ff. de pen. l. ij. §. fina. de ptra. ta. l. nō putauit. §. nō queuis. vt verba cum effectu intelligantur. de cler. nō residen. relatum cum concord. ff. quod cuiusq̄ vniuer. l. j. §. hec autem canō. de pe. di. j. hec autē. nam ali quid nō esse et minus perfectū esse equiperant in iure instit. qui. mo. te. aperia. §. ex imperfecto. facit de transla. c. ij. cum concord. nec valet iudicis auctoritas que non excusat in delictis. xvij. dis. multis. xij. q. ij. quicūq̄ de temp. or. dilectis et p̄cipue in casu nostro quo iste iudex non erat. xj. q. j. nullus iudicium de fo. compe. c. ij. et sic nec bānum nec statutū quo ad illum tenebat qz contra legem factum. C. de epif. et cler. autē. statumus. Scdo sic pbatur vbi scriptura a veritate discordat veritas attendit nō scriptura. ff. de reg. iur. si libzari. C. de erro. aduo. l. ij. plus valeret qd̄ agit. l. j. §. h scri ptus bānit' nō ē bānit' ergo etc. Tertio sic scriptura facta in meū p̄iudiciū nō de mea voluntate mihi nō p̄iudicat. C. de dona. censualis. ff. de acq. re. do. l. q̄sq̄. sed hec scriptura facta in libro bānitōrum talis est ergo etc. et si forte dicat ad hoc eam fuisse citatum. Respondet q̄ euz citatio facta fuerit ab illo quem constabat suum iudicē nō esse sibi non p̄iudicabit. ff. de iur. om. iudi. l. fina. Item si dicat occisorem id ignorasse. Respondet hoc non iuuare. nam qui cum alio contrahit debet esse certus de conditione illius. ff. de regu. iur. qui cū alio. multo magis qui contra alium deliquit. naz vbi maius periculū etc. §. eod. lib. de elect. vbi periculum in pncip. cum concord. Itē cum ignorantia nō excuset in minoribus delictis insti. vi bo. rapto. §. sed nedum. multo minus in maioribus. Item regulariter nō excusat ignorans quod scire debuit vel potuit. ff. si certum pe. quod te. quod vi aut clam. l. seruus de iur. et fac. ignorantia nec sup̄pina. et l. regula. §. j. de elect. c. innotuit et cle. de cō. pre. c. vno in fine. sed iste scire debuit volens em̄ hoc in alterius p̄iudiciū facere debuit inquirere vt pbatur. C. de exercito. l. fi. et l. j. post pnci. nec sua imprudētia debet cedere in alterius p̄iudiciū. ff. de offic. presi. l. illicitas. §. sicuti ad. l. aquil. idem iuris in fi. Item iste voluit esse executor statuti et executor inquit. C. si contra ius vel vt. pub. et si non cognitio canō. xxv. q. ij. Itē dato q̄ ignorantia excusaret in aliquo nō tamen in toto sicut dicitur de iusto dolore. C. de adul. l. gracchus. ff. de sicca. l. j. in fin. et de iusto metu. §. quod metus causa sacris.

Quarto videtur casus. ff. de iureiur. eum qui. §. si iniuria vbi iniuriaruz mihi tenetur: qui nō me sed aliuz iniuriari intendebat facit quod no. de sen. excō. si vero et ff. ad. l. aquil. scientiam. §. sed si defendendi. In p̄rium q̄ excuset bannum et forma eius p̄pter auctoritatē iudicis qui in delictis excusare videt. xij. q. ij. de rebus. xxvij. dis. diaconi. lxij. dis. salonskane. quod dictum est contra potest intelligi quādo superior auctoritatem prestare nō potest. sed hic iusto errore motus est iudex ad bānandū illud vt laycum. Item statutum in se valet quare iste videns illum bānitum nō fuit in dolo quare non tenet cum lex cornelia requirit dolum. ff. ad l. cornel. de sicca. l. in lege. Scdo debuit credere per iudicem bene factum cū pro ipso p̄sumit. ij. q. vj. hoc etiam placuit de renūcia. in presentia facit qui si sint legitimi. per venerabilem v̄ficu. preterea alias ex facto iudicis parare laqueus contra id. xxvij. q. j. de viduis. C. de his qui ve. eta. im. pe. l. j. non ergo fuit in culpa credens qd̄ iudex et alij credebant et faciens quod cōmuni opinione licitus erat cū publicus et cōmunis error habeat p̄ iure saltem ad executionem eorum que interim sunt. ff. de offic. preto. barbarius de sup. pel. lē. l. iij. in fi. C. de testa. l. j. C. de sen. et inter. l. in fin. sicut nō deliquit nec in fugitiuoz numero computatur qui facit quod publice arbitrabat fieri licere. ff. de edi. edict. quod sit fugitiuus. §. apud labeonem. multū eni operatur cōmunis opinio. vnde mulier cōmuni opinione putat pregnans proximus heres a posthumo hereditatē adire nō potest etiam si ipse putet illam nō pregnantē secus si cōmunis opinio est in contrariū. ff. de acquir. hered. cum quidā. §. quod putetur facit quod no. de elect. dudum. ij. in glo. qz cum iaz. imo qd̄ plus est p̄pria ignorantia sola excusare videtur. ff. de admitt. cirographus. §. adeo. Item ignorantia pbabile excusat a sententia excommunicationis de sen. excō. si vero. et adulterio. ff. de adul. l. penul. xxxiij. q. ij. in lectuz. Itē videtur esse casus. ff. de iniur. illud canō. xv. q. j. illud ad idem. ff. de arbi. l. j. cum glo. ibi posita. Tertio qui publice citatus edicto nō paret consentire intelligit in sui p̄iudiciū. C. de remi. pigno. si eo. qui accus. non possunt. l. si ea de inge. ma. diffamari. iste ergo voluntate sua quo ad sui p̄iudiciū in libris bānitōrum descriptus intelligit. sed qui se scribi patitur in alio ordine videtur ipso facto renūciasse maiori. ff. de iure iur. l. v. §. fina. et de decur. l. fina. iste igitur patiendo se scribi in libris bānitōrum videtur renūciasse ordini clericoz de vi. et hone. cler. c. fina. de sentē. excō. contigit. et illius status quem quis publice portat quis esse censet. C. de lati. li. rol. l. vna. §. sed et qui pileati. iste autē sic patiendo accepit status bāniti talis ergo esse censetur naz qui patitur aliquid in publicis libris scribi in suum p̄iudiciū quod illic scribitur habetur p̄ vero nec recipitur pbatio in contrariū. C. de dona. censualis in fine. C. arbi. tu. l. fina. et de heredi. tu. l. cū ostendimus. ibi in acta publica passi sunt. et hic est talis ergo etc. ad idem. ff. de probati. l. census. Quarto ipse clericus qui a pncipio non venerat allegaturus p̄uilegium vt debuit de quo satis dicam sup̄ regula scienti. ad finem questionis. saltem postea debebat publice petere bānuz cancel lari. vel publice prestari coram ipso iudice vel coram suo taliter q̄ in publicam notionē peruenire posset argu. ff. man. si fideiusor. §. j. et ij. et per hoc omiffuz videtur dedisse causam ignorantie occisoris et iusta ignorantia excusat in crimine vt i furto isti. vi bo. rap. §. qz tñ. ff. de adul. l. adulteriu. §. frea. C. de plagia. l. plagij criminis. ff. de abige. l. j. §. fi. et p̄ ferti cū nō dlinq̄re s̄ iure agere intēdebat vt h̄ et fac. pre. l. pe. de adul. et l. illd. de iniur. et clarior caus v̄ eē. ff. ad. l. aql. q̄ actōe. §. si q̄s i colluctatōe. ibi aut si si i certamie. Soluit egi. occisorē imūne p̄ leges vltio allatas et p. l. si ignorat ff. locati cū solū circa purū sc̄m fuerit ignorantia iuuat eū p̄sumptio q̄ p̄sumim' aliquē laycū et cōis opi. et sic nō fuit in dolo culpa vel negligētia. p̄ria loq̄nt vbi p̄dcoz aliqd̄ affuit vt q̄n voluit iniuriari lz erraret i p̄sona vt i. §. si iniuria h̄ at defuit culpa ergo cesset pena de p̄st. c. ij. Itē gualteri' ex quo

ex quo ille ignorabat eū inuiste bānitū vltra p̄al. d̄ sen. excō. si vero e indubio p̄sumatur ignorans in facto alieno. ff. de proba. verius. **C** Nicolaus distinguebat aut iste sciuit bānitū de iure non tenere e tunc puniri debet quasi dolo fecerit. ff. de adul. l. p̄l. in fi. aut ignorauit bānitū non tenere e illū clericum esse e tunc absoluetur cum iustam habeat ignorantie cām. alle. p̄e. l. p̄l. in prin. e leges alle. in fi. secunde partis. aut sciuit illum clericum sed ignorauit bānitū non tenere e tunc etiam absoluetur si erat talis persona in quā verisimiliter cadat error ille de quibus. ff. de proba. cum de indebito. §. si aut is qui alias dicit illuz puniri quasi dolose cōmiserit ar. ff. de falsis. l. diuus e adul. si adulterium cum incestu. §. j. e sequentibus e. C. de incestu. nup. qui contra quod dixit n̄ lum certis casibus excusari maxime in eo procedat qz causaz erroris videtur dedisse p̄ncips idest res publica que iure p̄ncipis censetur. vnde ipsius error qui ius facit subditorū errorē excusat. ff. de suppell. le. l. iij. §. si. Subdebat autē Nicolaus hac de causa doctrinam e distinctionem talem cū qe committit homicidium sine dolo. aut aggreditur factum dolum ex quo sequit̄ illud delictuz q̄ non dolum. p̄rio casu de illo tenetur quasi dolose commissio q̄uis in illo dolum non cōmiserit. ff. de vi pu. vel p̄na. l. quoniaz. ff. de iniu. l. eū. §. si iniuria. ff. de seruo. cor. si quis seruum. §. si. e. l. se. secundo casu aut sequitur delictum in aliam personā q̄ contra quaz factum aggressus est aut in eadem. primo casu tenetur d̄ culpa. ff. ad. l. aquil. scientiā. §. sed si defendendi. minor tamē im pōitur pena q̄ si dolo fecisset. ff. de sicca. l. i. §. sed si claua. fallit si aduersarius sua culpa dedit causam illi delicto. ff. ad. l. aquil. Item obstritrix. §. p̄l. e. l. Item mela in prin. in secundo casu aut delictum habet rationabilem e probabilem excusationem aut non. secundo casu punitur minori tamē pena q̄ si dolo iteruiffet. ff. de sicca. l. iij. §. ex senatus e. l. i. lege p̄n. in p̄rio casu excusat in totum per. l. p̄l. ff. de adul. e alias leges allegatas in fi. secunde partis.

Quod semel

xxi. Jo. mo. dicit exempla ponenda per. c. d̄ illis. l. ad fi. d̄. de spon. in pu. per. l. ff. de ioffi. testa. l. ff. de aqua plu. ar. in diem de vaca. nu. l. p̄tor. ff. si post ibi semel agnoscendo iudicium excusatiōi renūciat. **By.** ponit exemplum in diffinitiuā que p̄ proferentem non reuocatur de hoc dicam super glo. Item in cōfessione si erronea sui iudicio etiam sine causa facta. ff. de inter. ac. l. i. v̄ extra iudicium t̄i cum legitima causa. C. de non nu. pe. l. generaliter alias indiscreta d̄ e non obligatoria. ff. de proba. cū de indebito de doli excep. l. iij. §. circa. ad hoc oppōitur d̄. l. tale pactum in princip. ff. de pactis.

C Solutio ibi fuit cōfessio ad liberandū. Item opponitur solutio e promissio sunt paria. C. ad. l. fal. l. vl. sed solutio indebiti inducit p̄sumptionem donationis sic ergo e promissio p̄imum patet. ff. eodē cuius per errorem. solutio si vterqz scit causam non subesse non inducitur. e regula in pari soluit ob. qz nec ibi agens auditur nec in debito soluto ē vtroqz sciente auditur repetens qz semper in pari causa melior est conditio conuenti e deterioz agentis. si autem creditoz scit causam subesse e reus sciret nō subesse tūc procedit cōtrarium vt videat̄ ex donationis causa confiteri e efficiēter obliget. ff. de ope. liber. cāpanius e no. i. p̄e. §. circa. tertio ponit exemplum in cōtractu. C. de actio. e ob. sicut. ad hoc signat cōtrariū de. l. si pecunia. ff. de cōdi. causa da. remittit ad ibi no. vbi etiam remittit e hic glo. vltra medium. Quarto ponit exemplum in electione de hoc in prin. glo. signat cōtrarium. ff. de. le. ij. vnuz ex familia. e. l. cū ipse. §. a filia. soluit q̄ in illis ius eligendi nō competeat de presenti qz totaliter collatum erat in t̄mpore mortis vnde per p̄imā electionem non cōsumit. quinto permiscet exēpla de aditione hereditatis. C. de repu. bere. si quis maior de dilatione iuramentū. C. de iureiur. si quis iusiurādum de cōsensu cōfirmate factū alterius. ff. de aqua plu. ar. in diē de diuer. e t̄p. p̄e. l. de ac.

cessionibus in quibus non licet penitere vt ibi signat etiā cōtrariū de mutatione testamenti quo ad institutiones e legata de quo dicā super glo. non potest. Jo. mo. signat cōtrariū de. l. i. §. qd̄ ait p̄tor. ff. quozū legatorū. soluit qd̄ ibi heredi ante aditam hereditatē non erat ius volendi e simile de iureiur. sicut nostris vbi de hoc in gl. vlt. **By.** gl. pōit exēpla secūda ponit. xxij. casus q̄ plures includūt in quib⁹ fallit regula. tertio dicit aliud generale incidere in regulam de quo remittit. quarto ponit quattuoz que requiruntur ad regulam scilicet quo placitum non sit iprobatum quod sciēter placeat quod non sola mente e qd̄ alterius interfit. In gl. l. ibi si vxor in fi. vxoris mores per cōtractū vel reconciliationē probatos reprobare non possum. e ibi. l. penul. q̄ sel cōsensit nō audit dicens decurionem nō recte creatū. e ibi a p̄tissimi. non recusatur iudex post litē cōtesta. e ibi pōponi si p̄bauit negotiū a te gestū licet minus bene vltra mibi non teneris. e ibi ex causa. ponit casum de illo q̄ r̄didit se heredē e p̄ducto testamēto apparet exheredatus. vel apparet aliō testamētū. e ibi qd̄ iussit e vetuit ne p̄tor cōtrario iperio tollere e remittere l̄z de sen. contra. e ibi recte in mandato penitē licet re integra. e ibi. §. vlt. societatis intempestiua reuocatio in extimationē venit. e ibi. §. pen. qui deposuit vt red datur post mortē suaz vel depositarij volūtate mutat e p̄ri us agit. e ibi si p̄ errozes nil tā p̄trariū p̄sensui sicut error. In gl. l. ibi sanitate dicit Jo. mo. ne vnuer si tat̄ mēbra malo medico corrupātur. e ibi variare p̄t accumulando. e ibi e si quis in prin. B̄ plene tractat **By.** an faciens secūdū testamētū habeat necesse sp̄aliter reuocare p̄imū in quo erāt verba derogatoria. scdo an sufficiat solū gn̄alis reuocatio. e dicit qd̄ forte nō erraret qui diceret scōz valere. per. §. e si quidē in autē. de testa. in prin. vbi sufficere videtur expressa reuocatio nec requiritur sp̄alis: tamē ipse tenet cōtrariū. l. quod requiritur sp̄alis per h̄c. l. ibi nisi sp̄aliter dixerit e. si vero sp̄aliter reuocat. certū est valere scōz vt ibi nisi transisset ad naturā contractus excedens fines vltie voluntat̄. ff. de don. cā mortis. l. vbi ita donatur. e qd̄ illud in testamēto fieri pot sit quod i contractu patet. ff. de assi. liber. l. assignare e no. ff. de testa. heredes palā. §. vlt. si igitur vendit vel donat h̄di presenti vel alteri pro eo recipienti eo absente sub ea cōditio ne si testamentuz reuocari contingat habebit venditio e donatio effectuz irreuocabile iij. casum reuocationis testamenti. **Ja.** de bel. t̄z valere testamētū scōz nō faciens mentionē de verbis derogatorijs p̄imi. vt dixi. d̄. c. li. de consti. c. i. sup. vj. gl. an v̄o testamētū iuratu reuocari possz statiz subdaz. e ibi iterlocutoriū e diffinitiuam interdū. quod dic vt dixi de accusa. qualiter super. i. gl. de quo hic **By.** cōcordans ei qd̄ ibi dixi post **Hosti.** e ibi iprobant a iure vnde dixit Jo. mo. qz maluz culpe remitti e ordinarī pōt in bonū pene. vel vt dicit homo ruens in peccatū non resurgit nec ex se nec a se. l̄z a gratia p̄ueniēte. vnde dicit Augustinus super illud p̄e. lxxvij. circa mediū caro est spiritus vadens. l. ex se i peccatū e nō rediēs ex se: sed ex gratia facit quod scripsi. d̄. eo. peccatū e ibi recedere possunt expone e remitte vt dixi de arbi. cū dilectus super fi. vlt. glo. e ibi vel facto. d̄. de spon. tue.

Ec regula

facit ad questionē quā dicit sputauit d̄ testamēto iurato quā sic p̄ponebā. **Marcus** fecit testamētū e iurauit non cōtrauenire vel illud nō mutare demū fecit secūdū testamētū e mortuus est queritur qz testamētū valeat. **C** **P**rimo inducāz. vj. rationes pro scdo. iij. tertio ponam duas opiniones contrarias p̄imaz tenens cum certa determinatione e contrarijs respondebo. **C** **P**rimo igit qz valeat p̄imū seruādū est. n. iuramentum qz diu seruari pōt sine piculo anime de iureiur. si vero qd̄ me cau. cum dilecti. Est eniz iuramentū de iure naturali e obligat ex p̄cecepto. xxij. q. i. si peccatus d̄ iureiur. e si x̄ps. de voto magne ergo penitus seruandum ex quo nihil in p̄imo illicitum. quo casu secus: vt si paganos vel hereticos instituisset in p̄rio de

bereti. si qd. tūc enim iuramentum non obligat de iurariur.
quanto eod. ti. non est obligatorium cum suis concoz.
CSecundo video qd verba derogatoria primi testamen-
ti faciunt scdm non valere nisi de illis testator in secūdo fe-
cerit mentionez. ff. de le. i. si mihi et tibi. §. interdus et de leg.
iij. si quis in princ. testamēti. et de hoc. §. dixi post By. idem
de testamento inter liberos facto. C. de testa. aut. hoc iter li-
beros et not. §. eo. li. d. cōsti. c. i. si hoc pmū testamētū fortifica-
uit mltō fortius iuramentū. xxij. q. i. oē qd maxie cū per id
obligatur deo facit quod dixi de spon. l. ij. sed interdum pa-
pa vitiat testamētū de vsur. quāq; in fi. de pen. felcīs li. eo.
fortius ergo hoc faciat interdictus dei. **C**Tertio sic pbo
sicut licet testamētum suū cuiq; rumpef qz ambulatoria est
voluntas defuncti et c. xij. q. ij. vltima voluntas de cele. mis. cū
marthe. ff. de adi. le. l. iij. sic licet miorē venire cōtra alienati-
onē rei sue vxoris cōtra alienationem fundi dotalis filie con-
tra paciū quo reuocauit successionē paterne primū p3. ff. de
rebus eorum. l. i. fm est. ff. de fundo do. l. lex iul. C. d. rei vxo.
actio. l. vnica et §. cū lex. tertius. C. de pac. paciū dotalē et C.
de coll. pactum. sed per iuramentū predicta omnia cōfirmā-
tur ita qd non licet postea cōtrauenire. C. si aduer. vendi. l. i.
et autē. sacramēta de iurariur. cum cōtigat et c. ij. eo. li. de pa-
ctis q̄uis. ergo idem i testamento vt iuramento firmetur et
tollatur per id contraueniendū ptas lz. n. arguere de contra-
ctibus ad testamēta. ff. de le. iij. q. ciographum. **C**Quarto
multū videt facere pro hac parte de sepul. c. i. eo. li. vbi qui
sepulturam elegit et iurauit non cōtrauenire vltionē aliam
eligere non pōt vicit ibi Archi. per id hāc questionē decidi.
Itē p iuramētū impeditur futura accusatō sic et futura testa-
menti factio primū probat de accu. veniens de iurariur. que
admodū. **C**Quinto video qd si post primū testamētum
quis profitef primū testamētū tollere nō pōt nec plus te-
stari. xij. q. iij. nūc at de testa. qz ingrediētibus. C. d. sacrosan.
ec. autē. ingressi. qd ergo facit professio hoc facere potuit iu-
ramētū que sunt viculi eiusdē de voto. magne et in pre. c. i.
de sepul. **C**Sexto patet quod faciendo secundū testamē-
tū deierat priuri autē sunt ifames. vj. q. i. infames et c. se. vbi
de h. et ij. q. v. cōstitūimus ad hoc de iurariur. querelā. C. de
transac. si quis maior. et actus legitimi sunt infamibus inter-
dicti de testi. licet. ij. testari vero ē actus legitimus. facit qd
no. ff. eo. ti. actus in prin. ergo testamētum scdm non valeat.
In contrarium videt. f. qd valeat secundum testamētum
ambulatoria enim est voluntas defuncti et c. vt supra in secun-
do articulo. et sola moza est confirmatio testamēti vt ibi et
nil est quod tantū debeat hominibus sicut quod vltimē vo-
luntatis et c. C. de sacro. ec. l. i. C. de testa. quoniam indignus
et libertatem supzemi iudicij quis sibi auferre non potest. ff.
pro socio cum duobus. §. idem papa. al. §. se. in fi. nec sibi le-
gem imponere a qua non liceat recedere vt in pre. l. si quis
in prin. maxime qz factio testamēti est iuris publici. ff. de te-
sta. l. iij. qd p priuatorū pactū nō tollitur. ff. de reg. iur. neq;
pignus. §. priuatorū d. so. cōpe. si diligenti. Probat secūdo
et sic equiparamus hec duo iuramentū et confirmationē pn-
cipis vt patet de preben. dilecto de rescript. cum aliquibus
eo. li. de elec. qz sepe cū similibus. sed testamētū per princi-
pē pfirmatuz lz imutat testamētū. C. de testa. l. omniū ergo et te-
stamentū per se iuratū. ad quod facit qz siue numerus cano-
nicorū sit iuratus siue p principē confirmatus licet ab illo re-
cedere eo casu quo ius permittit. f. propter excrecentiam fa-
cultatum de consti. cū. Ad. et facit qd no. in dec. pre. dilecto
in glo. immo. Item in his equiparamus iuramēta et penarū
obligationes de elec. vbi periculum ad fi. eo. li. de offi. or. qz
pluriq; sed pactum future successionis etiā cum pene obliga-
tione non valet. non enim licet testamētū inducere in cōtra-
ctum. probentur hec. ff. de verbo. obliga. stipulatio hoc mo-
do cōcepta. ff. de don. quidā. §. i. de acqui. heredi. qui be-
reditatē. C. de pac. l. fi. C. de inuti. sti. l. ex eo. sicut ergo ex his
non obligaret pena sic nec iuramētū. et facit ad predicta de
cōcef. preben. c. ij. eo. li. est. n. regula qd si principale nō tenz

et hoc eo. ti. accessoriū cum cōcor. cum ergo testamētuz lz
iuratum non possit me alteri obligare vt est probatum. Itē
nec mihi ipsi vt patet. ff. d. le. i. cūz filio et l. si mihi et tibi. et fac
ff. d. arbi. l. plr. restat per locum a diuisione qd iuramentū il-
lud nō potest impedire secundam testamēti factionem.
CProbatur tertio sic testari et cōtrahere matrimonium li-
cet atq; nō prohibito. et phibiti non testari habentur insti.
quibus nō est per. fa. te. per. totum. ff. et C. qui testa. fa. po. et
in spe. de instru. edi. §. compendiose i princ. prohibitos con-
trahere vide i sumula. iij. l. i. sed si iuro nō p̄bere vlt p̄ber cū
ticia vlt non contrahere cum seia omni casu. si cum seia con-
traho valet matrimonium. probatur primus de voto. c. vno
eo. li. secundum et tertium de spon. sicut et c. si inter de spon.
duozuz. c. i. periurus tamē sum et d. eo penitentia imponit vt
sibi sic in testatore dicamus valere secundum testamētum lz
periurius sit et propterea puniēdus vt ibi. **C**Quarto patet
idem i alijs iuramentis vt in eo qui iurauit certam religionē
ingredi si ingredi aliā tenet igressus de regula. qui post vo-
tum eo. li. Item iurauit librum non vendere vel non vendere
ticio vel videri tibi si veditio et trado trāfferi in eum do-
minium. C. de rei vendi. quotiens. et facit qd dixi post Inn.
de preben. dilecto. sup. ver. iuramentum. si hoc in contracti-
bus fortius in vltima voluntate que fauorabilior est. d. don.
cum dilecti. ad hoc de conces. preben. c. i. §. e contra. §. eo. li.
CSolutio hec questio no. xij. q. ij. vltia voluntas. tamē qd
sentiat in ea Joā. per glo. illam non apparet. et Bar. brix.
dicit se plene notasse in questionibus quod ē falsum vt patz
in dñic. xij. de q̄ loquitur qd de diuersa ē ab ista et ē qd in illa
sentiat non apparet no. etiam per cōmentum in visibus seu
dorū in cōsti. fre. hac edictali. §. Item sacramenta in glo. hic
quero vltra medium. et per Rosfr. in lib. de se. con. clementi
ano. vbi glosat autē. sacramēta in glo. primo queritur in vl.
q. et per Alb. galli. in materia de testa. ver. pone qd quidam
per Rosfr. Ja. de ra. Pet. de bel. et d. Cy. C. d. sacro. ec. l.
j. et bi tenent secundum testamētum valere. Quil. cōtra in
spe. de instru. editione. §. compendiose. ver. quid si quis iura-
uerit. facit ad questionē quod no. Ray. in summa de sepul.
et plenius Hosti. eodem t̄y. §. ad licitum ver. quidam si qd
eligat. ego credo per prima iura qz is de quo queritur scdm
testamentum facere non debeat et qd illud faciendo vel p̄io
immutādo sine causa sit periurus dico tamē per iura secun-
da. et maxime vltimo allegata qd si hoc fecerit valet secūdoz.
Sciēdum qd Boatinus in scdo dicto concordat. sed non i
primo quia dicit illum non periurum hac ratione quia iura-
mentum fuit temerarium quia iurauit melius non facere. nec
enim secūdoz eum datum est homini tam bene facere quin
possit etiam facere melius hoc autem dicit in prin. dec. cum
marthe. procederet hoc dictum restrictum ad infra dicen-
da patet at ex solutione quā predicti fore responsum ad que-
dam argumenta prime partis scilicet primum et secundum.
CAd solutionem multum facit quia ex cōtrario apperiet
via iniquitati inducende. f. patrefamilias ad testandum et
iurandum vt sic auferatur eis bonorum suozū dispositio qd
faciendum non est ad hoc de diuoz. quanto ad hn. Item ca-
dit i inuitū prohibere alium testari C. si quis ali. te. probi. l.
j. et ij. et ff. eodē. l. i. ergo multo fortius seipsum cūz ordinata
caritas cuiusq; a seipso incipiat. xxij. q. v. non licet. idco at
dixi. §. sine causa qz si ex iusta causa immutaret primū testa-
mentum puta testatus fuerat inter liberos vel extraneos q
mortui sunt vel in heresim lapsi vel instiguerat ordinem tem-
plariorum qui nuper damnatus est vel his similibus tūc di-
co eum etiā a periurio excusari. ad hoc de iurariur. que admo-
dum et pre. dec. sicut de spon. et qd no. Hosti. in pre. ver. qd si
qd. facit etiā ad solutionē quod no. de procur. c. fin. li. eo. ad
allegata tertio pro prima parte respondetur qd sunt qdam
que p se sortiunt effectū sine iudicis ministerio vt baptimus
m̄rimoniū p̄fessio testamētum morte cōfirmatū et his simi-
lia; et in his valent q̄ hūt cōtra iuramentuz vt est pbatū. sūt
alia q̄ regunt ministeriū hominis vt reuocatio alienate rei
minozis

In. i. glo. ibi in prelato eque fm By. dici pot in quolibet substituto in hereditate que honoz appellat. ff. de le. prestandis. l. filium. §. si legato. propter quod succedit in onere legatorum que ab instituto relicta videntur tacite a substituto repetita. ff. de le. i. licet imperator z d. le. ij. si ticio z meuis. §. iulia. z. l. cum pater. §. ab instituto.

Ec regula facit ad qstionē quā post dominum meū. z. d. Palmerium disputauit quā sic proponebas. prima cā delegatur duobus secunda duobus vtrifqz simpliciter z sub nominibus dignitatum mortuo vno ex primis qui prelatus erat duarū ecclesiarum dissoluitur vnio z duo surrogantur. **Itē** mortuo vno ex secundis dignitas per papā dispensantē super vtraqz tenēda college conferit que ritur de his causis qui sint earum iudices. primū articulum huius questionis. d. Pal. querebat. disputauit tamē d. eo q. citauit in altera illarum ecclesiarū vnitarū. secundū disputauit. d. Marfi. **In** vtroqz membro post disputantium allegatiōes pro z contra ponentur que addidi. demū in primo ponitur solutio disputatis que improbat z quatuor opiniones addunt. demū ponitur solutio distinguens postqz elidunt duo dubia. in secundo ponit etiam disputantis solutio z eius approbatio z ad cōtraria responsio z aperiuntur duo dubia. **Ad** primū arguitur q. ambo illi surrogati sint iudices. qz res peruenit ad casus a quo incipere potuit quia libentius papa delegasset tribus qz duobus eo. ti. prudentiam z verba rescripti conformāda sunt eqtati. de rescrip. causam. ff. de in ius vo. l. q. uis. certū ē. n. istos succedere i locuz z dignitatem defuncti ergo zc. eo. ti. quoniam abbas. nec est nouum plures vni in iurisdictione succedere vt patet in canonicis q. succedūt episcopo. l. xv. di. §. si. de ma. z obe. hisqz z plures filij patri in iure patronatus. de hoc. xvi. q. vi. si plures. accedant verba illa sicut misit me pater zc. xxiii. q. i. loquitur. **Item** sicut isti surrogati succedunt in bonis acquisitis. de testa. relatum. ij. in fi. sic z in iurisdictione delega. argu. dec. pre. qm abbas Palme. **Ad** hanc partē facit. C. de aduo. diuerso. iudi. l. bios. vbi duo aduocati fisci eisdē vruntur iuribus z immunitatibus qbus vnus solus q. prius erat ad idem. C. de metropo. l. vna li. xi. ibi duo metropoles facte de vna dignitate simili perfruuntur. **Itē** dicit lex q. omnis numerus illoz qui substituit in locū vnus p. singulari psona habendus est. ff. de con. z demō. cui fundus in fi. nec. n. ex diuersitate successorū dz mutari obligationis nā. ff. de ver. ob. l. ij. §. i. a. ex his: z licet hodie maior sit numerus sonaruz tñ idem p. p. vij. q. i. deniqz. ff. de iudi. p. ponebas. facit d. cen. si. qm. facit satis pro hac pte qd scripsi post Inno. eo. ti. cum te consulente. l. de vno ex pluribus delegatis q. subdelegare pot. pluribus. quod ergo possit subdelegatio possit surrogatio de q. q. ritur. ex quibus p. cluditur duos successores vni vs vna cū collega iudices esse z adde qd dicit in articulo secundū. **In** cōtrariū allegat. intentio scribentis debet attendi qui voluit duobus z non pluribus delegari. rescripta vero sunt stricti iuris nec extendunt ad personas nō expressas eo. ti. d. z. B. **Item** forma petitionis attendi dz in iura. ergo i processu sed hic interpretas petijt duos. ergo nō habet tres: nec ob. c. qm abbas. quia ibi vnus succedit vni. nec qd de filijs dicitur succedētibus patri i patronatu qz istud iure sanguinis nō electionis Palme. **Pro** hac pte facit euitatio absurditatis. pone q. ad petitionē partj vni^o datus fu erat ille prelatus fm h. ille habebit duos iudices z collega vnū solū. **Item** si dicas istū tertium datū ex officio vitiabit intentio delegantis q. voluit pp. numerū imparē p. uideri cāe in casibus discordie sed hic erit dare numerū parē. eo. ti. c. fi. facit de arbi. c. i. ex qbus cōcludit q. aut alter solus aut neuter debet eē iudex. sed quod potius neuter videt p. dec. pe. de elec. li. eo. vbi plures dati ab vno non in solidū nō admittunt pp. contrarietatem q. inter ipsos contingere possit **Itē** verū ē neutrum istozū surrogatorū eē prelatū illarum duarum ecclesiarū ergo neuter in delegatione succedet facit. ff.

dere. du. si is qui ducenta. §. vtrum ex quo non est scriptum cōiter vel diuisim facit de pre. c. fi. li. eo. sicut z nauis dissoluta ea mente vt fiant due vel vt in alium vsum affides conuertantur: d. finit esse nauis. ff. de verbo. obliga. inter stipulātem. §. sacram. facit quod no. de collegio destructo superioris auctoritate. xvi. q. ii. z hoc diximus per Inno. de no. ope. nunc. c. ij. z. §. eo. ti. p. uilegium. dicemus ergo q. sicut cū tutor est incertus neuter est tutor. ff. de testa. tu. duo sunt. z idē in pcuratoribus z arbitris. ff. de procur. l. ij. §. d. arbi. inotuit sic z propter incertitudinem neuter istorum sit delegatus. facit. ff. de rescrip. ad hoc sicut z incerta sponsalia non inducūt honestatem. de spō. c. vno li. eo. **Palmerius** qui vt dixi querebat de illo qui ad alteram ecclesiarum vnitarū citauerat dicebat q. is qui succedit in illa debet eē iudex quasi videatur illam elegisse z vt illius prelatus velle procedere z altera prelatura p. uēta dicebant vtrūqz admittendum. alij q. ambo debebant vnum subdelegatum dar. ar. ff. fami. her. si familie. ad vltimū vide quod no. de procura. non iniuste i glo. an. pe. **Ista** solutio nec rationem bz nec tangit dubium qōnis. **Item** pone q. ad neutram citauit quare aliqui dicunt inspiciendā dignitatem principaliorē in illa vnione p. ea que no. ne se. va. c. vno. alij p. mo nominatum in rescripto facit d. elec. c. pe. cū suis p. cor. e. li. alij q. is que elegerit ipe/ trans. alij delegantem p. sulendum iuxta ea que no. e. ti. quoniam abbas. **Tu** dicas q. aut i rescripto exprimitur altera sola dignitas vel ecclesia aut vtraqz. z secundo casu aut altera sola ratione sui z loci est capax delegationis aut vtraqz. primo z secundo cāu. l. quando altera sola exprimitur vel vtraqz si altera sola est capax delegationis dico illū solum qui succedit in dignitate expressa vel capace in delegatiōe succedere z est ratio qz certum est ratione dignitatis non expresse vt non capax illum iudicem nō eē ergo nec in iurisdictione succedet qui surrogatur in illa. **De** primo pōe exemplum i abbate sancti Stephani cui non expresse monasterio Sancti Bartholomei vnito quotidie cāe delegatur. **De** secūdo pone q. simplex poebialis ecclesia vnita ē dignitati soluta vnio ne rector poebie non succedet in iurisdictione rōe loci sicut q. monasterium sancti proculi de boñ. sit vnitū monasterio sancti Petri de mutin. de reli. do. c. ij. actor z re^o sunt boñ. vel actor mutin. reus boñ. planum est q. iste abbas rōe loci respectu mon. mutin. non potest esse iudex huius cause. ergo is qui illa abbatia soluta vnione succedit non erit iudex de rescrip. statutum li. eo. facit ad h. bene. ff. de sti. ser. l. i. §. communis seruus. z. l. proinde in fi. z. l. se. ff. de auc. tu. si cōis. per que iura patet q. si cōis seruus simpliciter vel expresse dominis stipulāf id cuius alter dñozū non est capax totum intelligitur alteri stipulatū. facit etiam qd scripsi post Inno. de rescrip. cum ex officij. **In** tertio vero casu quādo vtraqz exprimitur z vtraqz est capax delegationis pono exempluz de ma. z obe. cū in ecclesijs in pn. de arbi. expōita. dico q. cū actus iste delegationis sit talis q. pluralitatem nō respuit. imo illam amplectitur vt in dec. prudentiam. vterqz in delegatione succedet z recipiet rescriptū dicens prior talium ecclesiarū ac si diceret por talis ecclesie. itez por talis ad qd facit. ff. de condi. z demō. l. falsa in fi. distinctio soluat contrarium. **Ad** equitatem allegatam rōe debet in p. io articulo. **Sed** mō incidūt duo fortia dubia. l. vtrum isti duo fungantur vice duorum pro quo facit p. dicta rō an vnus tñ p. quo decre. clementj de iure patronat^o. c. ij. fm quid in actu qui respuit pluralitatem personarum vt in ordinatione actiue vel i. p. uisiōe passiuē. i. si dberet talis cōdiare. vel d. illo de beret prouideri vel his sise. z h. vbi per circumstantias non apparet alterum preferendum. satis est locus varietati opinionum premissarum. **Circa** secundum questionis articulum allegatur q. iste solus non sit iudex quia prouisio curie habet potius causam delegare duobus qz vni quia intergrum zc. eodem titu. prudentiam. l. xiii. di. extra conscientiam. nā per ampliores homines perfectissima veritas reuelatur. C. de fideiuss. l. final. z quod a pluribus queritur zc. xx. di. de quibus. pōderata igitur itentione delegatiōis z forma mādati

Iura que in contrariis factis videtur quod res inter alios acta etc. C. res inter alios acta per totum. ff. de excep. modestinus. r. fidet quod loquitur quasi diuersarum personarum iura sunt diuersa et separata sed cum per omnia est eadem causa defensionis et ex eodem facto ambo suscipiunt originem: dicit non absurdum vnius victori am alteri prodesse. ar. ff. de ap. si qui separatim. §. vlt. et de ap. vna sententia et per pre. §. a fideiussoze.

Ac de causa sciendum quod Richardus malubra disputauit

hanc questionem padue formabat ea cum contra duos simul inqueretur contra An. quod occiderat.

contra Jo. quod madauerat et contra vtrumque fuerit prolatum. sed ille andreas probauit se die maleficii fuisse in loco remoto vel quod illud fecit ad sui defensionem. Jo. nil probauit querebat an ex actis absoluendus esset ille Jo. et quia questio in suis terminis in ecclesiastico foro possit et occurrere nec de illa sicut de scriptis By. habetur copia hic illa inferam abbreviataz. Pro Jo. inducunt. vi. rationes et totidem contra ipsum. sed sexta includit plura iura et vna glo. tertio vnum membrum simpliciter soluit. et in alio distinguitur. Et primo ad primum quod sit absoluendus inducit regulam impossibilium. ff. de eo. nemo potest cum concor. nam probata est impossibilitas illius an. quod dicebat occiso: pro loci distantia in qua erat. C. de contra. et comit. stipu. optimam ad fi. et de testi. ex tenore. ar. ff. qui et a qui. prospexit. ff. ad fill. l. i. §. si quis nulla et §. cum dominus et C. ad fill. l. i. si. detecto igitur quod factum occisoris est impossibile. et mandator attento themate ex eo solo teneri possit quia ille fuit in loco et occidit. patet ex impossibilitate primi impossibilitas secundi. ergo venit absoluendus cum mandato iudicis vel sententia super impossibili fundari non possit. ff. q. satis. cog. si decesserit. ff. de pe. moris. que sententia sine appel. rescin. l. pe. et vide quod scripsi. §. eo. li. de sen. ex. romana ad fine.

Secundo sicut confessio que est facti probatio fundata super impossibili: non impedit quo minus fiat absolutio. ut patet in confesso quod occidit viuente. ff. ad. l. a. gl. inde neratus. §. si. cu. l. se. sic et hic dato quod de mandato probatum esset contra Joan. illa probatio super impossibili fundata non plus nocebit quam confessio. facit quod non. ff. de iureiur. sed et si. §. vlti. her ergo illius absolutio. Tertio per eundem modum inducit rationem pnextatis quam ponit thema. et constat quod in conexis de vno dictum de alio intelligatur. §. de consti. translatio. ff. que ad mo. serui. amit. si comune in prin. de pac. do. inter. cum ergo pro legitimis defensionibus absoluendus sit an. ergo et Joan. cum absurdum sit origine rei sublate imaginem relinquit. C. de la ti. l. i. tol. l. i. circa prin. pro quod videtur sententiam latam pro prior pro veritate accipitur sufficit secundo ar. C. de diuer. scrip. l. i. nam quotiens vitium ex vna radice etc. C. de nup. si liber tam et de duobus re. l. si. vel quod tutius est ut satisfiat ei quod dicitur de qua re etc. §. de cau. pos. cum super. ff. de iudi. de qua re ipse Jo. dicit absolui. Quarto certum est quod absolutio debitoris prodest fideiussozi. ff. de iureiur. l. si. ad fi. de pac. heredi. §. si. sic et in proposito hinc dici posset aliud in contractibus vbi discernitur principale ab accessorio et vbi vno solvente liberatur alter. ff. de eo per quem fac. est. l. i. §. si plures de codi. fur. si pro fure. §. furti. aliud in mere penalibus vbi vterque principalis delinquens et vbi vno solvente non liberatur alter. ff. ad. l. a. quil. Item mella. §. sed si plures. Quinto sicut confessio primi valeret contra eum que fatetur mandatarium quo ad presumptionem et indicium et de hoc. §. de confes. c. ij. C. de accu. l. si. fortius dicit illi prodesse defensio istius pro quam patet vterque innocens: quod propriorum sumus ad absoluendum et quod pene mollit de. et quod sanctius etc. et quia fauores applicantur iura sunt nota. Sexto multum videtur facere. l. i. §. si. ff. de questio. vbi si per inquisitionem contra eos quos crimine confessus dixerat confisos apparet illum et per confessum innocetem id sibi prodest. Item faciunt. ff. de fur. si is qui §. et si tu ticius et l. si quis proferendus et ff. de iniur. Item apud §. si iurauerit. In contrarium certum est quod diuersitas causarum et personarum faciunt rem esse diuersam. ff. de excep. rei iudi. cum queritur. et

l. cum de hoc et est tex. eo. l. si cum vna. sed hic est vtrumque ergo defensio vnius alterum non releuat. hinc est quod faciens furtum ad mandatum alterius si deprehendit tenet furti manifesti. mandans vero non. ff. de fur. is qui opem et contra delinquentem iterum mandans et non mandatarium. ff. de eo per quem fac. est. l. i. in prin. et C. de fur. si quis seruo. hoc autem ideo quia cause sunt diuerse ex quibus mandans et mandatarium obligantur ergo concluditur ut. §. C. res inter alios acta etc. per totum: nam se paratorum non est eadem ratio. C. de dona. inter vi. et vxo. si maritus etiam si dicatur delictum fuisse. Secundo constat homicidium factum et probatum est mandasse Jo. sed si Jo. confessus fuisset se mandasse an. quod occideret absolute tene retur hinc non mandasset. ff. ad. l. a. quil. inde neratus ad fi. et de interro. ac. l. confessionibus. cum autem in criminibus confessionibus probationes coparentur. C. quorum appel. l. ij. et de pen. qui sententiam. concluditur quicquid sit de an. probationibus factis contra Jo. standum esse. Tertio sic. quantum facit absolutio tantum cum solutione condonatio. ff. de excep. rei iudi. si quis cum totum. §. plane et no. C. ad. l. fa. de pla. l. j. sed si ille an. condonatus fuisset ad penam hoc non iuaret illum Jo. ut. §. dixi si ergo absolutio illius an. non liberat Jo. multo minus inducta pro illo an. ad ipsius defensionem per predictum. §. plane. Quarto cum testes producerent et iurauerint super defensione an. nec intenderent deponere super defensione Jo. ergo dictum eorum Jo. non iuuat quia nemo censendus est dicere quod mente non agitauit. ff. de supel. le. labeo. Idem si id dicere intenderent cum super eo deponerent non iurati. C. de testi. iurandū. §. de testi. c. de testibus. et quod ibi no. in. i. glo. Quinto hinc in absoluendo sit fauor tamen non minor in puniendis criminibus quod publicam utilitatem respicit. §. de sen. ex. ut fame cum concor. Sexto adducit ad hanc partem casus legis denunciaffe. §. querit. ff. de adul. vbi absolutio adultere non tollit crimine adulterij et tunc idem erat germen vtriusque ad idem. ff. de libe. ca. qui usufructus. §. si. vbi sibi eo matrem ancillam et filium seruum natum ex ea licet pronuncietur matrem liberam non per id filium pronuncietur liber facit. C. de libe. ca. l. aui paterni in fi. et l. si. alle. etiam quod no. C. ad. l. cor. de fal. l. i. vbi dicit glo. quod sententia lata pro muliere accusata de partu supposito non prodest partui quod min⁹ adhuc de illo queratur an suppositus fuerit et tamen vtriusque questionis idem germen. Item pro hoc. C. quibus res iudi. si no. l. ij. ff. de ap. sententia de le. ij. cum filius. in pnci. ff. de inoffi. testa. l. circa et C. eo. ti. cu duobus. et C. de fi. instru. l. ij. et §. de preben. dilecto in fi. et quod ibi no. Soluendo ipse R. tenet quod probatio an. quod ad sui defensionem occidit non releuat Jo. nam bona facientis non excusat maliciam mandatoris et hinc per. l. de iuris. om. iu. si quis id. §. sed alius. vbi de hoc no. et de eo per quem fac. est. l. i. §. r. n. nam voluntas et propositum etc. §. de sen. ex. cum voluntate Cum vero probauit an. se fuisse absentem si iudex testes illos pro veritate vtriusque inquisitionis comuniter contra vtrumque formate recepit quod potuit quia latissimum eius officium est. C. de iuris. om. iudi. l. i. C. de eden. is apud quem. tunc pro quas probationes an. absoluit: absoluet et Jo. ff. de questio. l. i. §. si. facit de of. pnci. illicitas §. veritas. ibi ex fide etc. Si autem ad spalem defensionem tantum recepti sunt testes tunc Jo. non proderunt per iura huius partis. hoc saluo quod lucidiores probationes contra ipsum requiruntur de mandato propter presumptionem prouenientem ex absolute an. facit. §. de presump. quod veri simile. §. eo. li. de heredi. filij. et facit quod not. C. de fal. l. i. de fide instru. l. ij. Ex titulo autem super defensione formato scribi poterit an defensio contingat illum Joan. quia si generalis fuit titulus erunt etiam generalia que sequuntur. ff. de iur. et fac. igno. l. penul. §. fin. Item si alias hoc ex actis precedentibus vel sequentibus constare potest. ff. de testa. heredes. §. si quid. ff. de leg. i. si seruus plurium. §. si. C. de testa. non codicillu et quod no. C. de epi. audi. l. episcopale. dicit autem quod si per modum accusationis negocium processisset non haberet locum predicta distinctio vtrum communiter et c. cum acta habita iunter accusatores et accusatum quantum cum quod

cūq; generalia nō transcendāt personas ipsorum. ff. de pub. iudi. inter accusatorem de arbi. si cum dies. §. plenum.

Ratum quis ix. non est gestū. **Que** rit hic **By.** an heres

possit habere ratum qđ factum est nomine dñi cui: qđ non possit videtur per hāc regulam atten ta veritate cum sit alia psona. inducit et. ff. de bo. pos. l. iij. §. acquirere in fi. §. r. ff. rem. ra. hab. si is cui r. l. bonozuz per qđ p3 qđ bona fide petitam bonozū possessionem nomine defun cti heres ratam habere non potest. ¶ In contrarium facit si ponderetur fictio qđ eadez psona censetur heres cum dñi functo. ff. de vsuc. l. heres. r. in aut. i. ius iurā. qđ a mozi. in pn. ¶ Item videtur expressuz quod possit. ff. rem. ra. ha. si sine. §. si pcurator soluit qđ si queratur de eo iure quod etiā nō agniz transmittit ad heredes pōt ratum habere. vt in. §. si pcurator alias nō pōt vt i pmiis iuribus. ¶ Querit idē de succes sore prelati an possit ratum habere qđ gestū est nomine pre decessoris distinguit an sit gestum cōtemplatione persone an ecclesie. primo casu nō pōt habere ratum per verba bu ius regule r. sisia nisi eo casu quo ecclesia p̄lato succederet qđ tunc seruaretur qđ dixi pximo in herede. secūdo casu po test cū doret ecclesia que non mozi. xij. q. ij. liberti. §. e. l. de rescrip. si gratiose. ¶ Idem qđ dubitatur cū p̄sumēdū sit cō templatione ecclesie gestum r. solum infertum prelati mini sterium. ff. de an. le. l. annua. §. vlt. de cōdi. r. demō. l. fi. ¶ Item quia quesita per prelatus indubio queruntur ecclesie in autē. de eccle. ti. §. inter dicimus. ¶ Glo. i. primo ponit exē pla. secūdo allegat quinq; iura in cōtrarium. r. primo pōit tres solutiones quarum prima reprobat r. demū soluit. ter tio signat cōtrarium de vna lege r. soluit in fi. remittit.

¶ In prima glo. ibi. l. vlt. incipit si filius r. loquitur de cre dito quod recepit filius. citra patris iussum mandatum vel voluntatem r. postea pater ratum habuit r. ibi. l. i. in fa torem parentū inductum est macedonianū. ¶ In i. glo. ibi qđitates peculij. de hoc satis hic per **By.** per te videas qui etiam ponit exemplū de. l. si seruus. ff. de p̄ca. vbi filius meo suo nomine rogauit rem p̄caria ratū habendo non plus te neoz qđ prius. l. de peculio. opponit contra hāc exempla de. l. ff. quod cum eo qui in ali. po. l. i. §. si ratū r. de in re v̄lo. l. i. §. quod seruus r. l. si res. §. pe. vbi pater vel dominus ratū ha bens cōtractum celebratum a filio vel seruo obligatur in so lidum non peculiotenus tantū r. ponit r. impugnat solutio nē finaliter distinguēs qđ aut ratū habet vt pater aut vt ali aut dubitat. primo cau tenet vt in cōtrarijs. i. scđo nil operg tur ratibabitio vt. ff. quod cū eo q in ali. po. l. ij. §. vlt. ¶ Idem in tertio per. §. si ego r. per. l. si seruus. sic alibi distinguitur an tanqđ pater an tanqđ alius. ff. de adop. si pater. §. qui duos. vbi cit et qđ ad predictā distinctionem firmandaz bene facit. ff. solu. ma. si vero. §. ¶ Item quicqđ r. de castren. pe. l. in heredi tate in pn. r. ibi soluitur duplicif. de quattuor modis qbus negotiorū gestozibus actio p̄petit r. no. ff. de ne. ge. si pupilli. §. qđ ergo. vide libellos in spe. de iudi. §. ij. §. ex predictis. r. vide quod dixi supra in regula ratibabitioem.

Hic regule conueniunt quattuor qđ stiones in qbus omiffia

allegationib; remissiones dabo r. solutiones po nā. Est autē p̄ria venerialis. xl. scđa ē venerialis. xliij. tertiā do. Ja. ca. bofi. q̄ta domini Stephani poloni. P̄ria. l. ve neralis querebat an si duo ex tribus delegatis datis simpli citer tertio irregisito sniam ferant an valeat snia tertio ratū habente. Venerialis v̄o scđa qđ ēt **Dama.** p̄ria in **Rica** de cō sue. pp. dec. ad nostrā. querebat de snia excoicationis lata in bofi. clericum p ep̄m mutif. an per ep̄z bofi. possit haberi ra ta ita qđ valeat. Tertia **Jacobi** querebat an si religiosus ele ctus sine licentia superioris p̄sensit r. postea administravit demū prelatus suus licentia sibi dedit vel factum ratum ha buit an ille possit prelaturaz tenere. r. hec hodie expedita p dec. si religiosus. l. r̄n. in fi. qz talis cōsensus nō tenet r. electio

ipso iure irrita ē. Quarta domini Stephani querebat d du obus cōpromissarijs. quozū vnus altero absente eligit illuz in quē certum erat absentē cōsensurū si p̄sens fuisse. qui etiam postea consensit vel ratum habuit querebat an vale ret electio. forte questio incaute formabatur dicēdo qđ cer tum erat. cū. n. fm Boctiū cor hominis sit mobilis oī mo bili. r. fm Tuliū tuscul. p̄ria. nulla celeritas ē que possit cū animi celeritate contendere. r. hēt scripsi de sponsa. tua nos super. i. gl. potius ergo verbo similitudinis qđ certitudinis videbatur vtendum. omnes istarum questionum allegatio nes omitto. sed vltra no. hic r. in regula ratibabitioem. r. in regula non firmatur remitto de omnibus r. potissime de p̄l ma r. secūda. ix. q. i. c. i. vbi satis r. de his que fi. a p̄ela. cum nos. r. i spe. de cita. §. iam de citatiōe ver. hoc autē r. ver. seq. r. de sen. p̄ola. §. sequitur ver. quid si multa r. de arbitro. §. si. r. ver. sed pone lata. vbi de arbitro absente q ratificat idē tractatur: sed p̄cipaliter ad ea que plene scripsi post **Inno.** r. **Hosti.** de offi. dele. prudentiam super fi. ij. glo. vbi inueni es plene materiam r. responsum ad omnia contraria. r. vide etiam quod post **Inno.** r. **Lōpo.** scripsi de consue. cum con suetudinis post pn. ne tamen predictozū solutiones desint sciendum qđ **Bar.** simpliciter dixit in prima: sententiam que nulla fuit ratibabitio confirmari non posse.

¶ Idem tenuit de secūda de qua tamen plus instans di cebat **Tan.** sibi respōdisse qđ si lata fuisse sententia nomine bofi. ep̄i: ip̄e bofi. episcopus poterat eam ratam h̄re alias si facit hec regula. sed sibi r. **Dama.** hoc non placet cum excoi catio pure lata aut statim ligat aut statim est nulla cuz suā ex e cutionem secum trahat. de ap. pastoralis ad. c. in p̄ntis. ij. q. i. r. ij. q. vj. h̄ quippe. respōdent sp̄ale in papa. Ad. l. iij. fal sus. ff. r. ra. ba. respondent qđ sententia cum falso procura tore lata tenet quo ad illū. ff. de re iudi. l. iij. sed non quo ad dominum nisi ratum habeat quod potest vt ibi.

¶ Ad tertiam respōdebat **Jaco.** qđ cōsensus vel ratibabi tio superueniens non iuuabat electum qa quod nullum fu it ratificari non potuit de elec. auditio. r. h̄ potissime in electi onibus vbi spectatur initium vt ibi r. eodem titu. vudum.

¶ Ad contrariū respondebat illa loqui i bis que a pn. te nebant licet effectum plenum non haberent.

¶ Ad quartum respondebat **Stephanus** electionem ab vno factam nō valuisse quia cuz potestas duobus traditur: vnus alteri committere non potest. ergo nec ratum habere. ratio quia industrie persone commissum est. de offi. deleg. qm̄. vnde cum ipsius p̄sentia desideretur per ratibabitio nem explicari nō pōt. insti. de auc. tu. §. tutor. ad hanc vlti mā facit qđ quā posui. §. eo. in toto. de his omnibus iforma beris in remissionibus quas supra dedi.

Regule iuris civilis huius littere. R. sunt he.

Regula est que rē que est breuiter enarrat non vt ex re gula ius sumatur. sed ex iure quod est regula fiat. per regu lam ergo breuis rerum narratio traditur. r. vt ait **Sabinus** quasi cause coniunctio est que simul cum in aliquo vitata est perdit officium suum.

Es iudicata pro veritate accipitur.

Lienti xvij. **Consententi.** **By.** ad

questionem de compromittē te in arbitratorem q tunc sub pena promisit non petere reduci ad arbitrium boni viri an si postea iniue sit contra eum pronunciatū possit id petere sine pena. inducit generalitatem huius regu le r. l. nemo. ff. eodem titu. ad partem illā qđ non possit indu cit etiam leges. ff. de pac. iuris gentium. §. sed r. si quis r. l. si vnus. §. si illud. vbi valet pactum quod non ageretur de posi ti l; inducat tacitam remissionem futuri doli. ¶ In p̄riu in ducit quia pacta quozum p̄tectu qđ in uitatur ad peccādū nō tenet. ff. de pac. do. l. conuenire r. l. p̄pōiūs. r. de v̄boz obligatione. l. si plagij. sed istō est tale ergo r. c. ¶ Itz talia

pacta penalia ex tacito intellectu reducuntur ad ius comu-
ne ut non committat pena si p promittente fiat qd ius permit-
tit vel per stipulantem non fiat quod ius pcpit. ff. loca. que
ro. §. inter locatore. cum ergo h tacite videatur actum ut de
iure pronunciet si pronuciavit inique non committeretur pe-
na. per eundem modum inducitur. ff. de. ver. ob. quidam cum fi-
lium. §. sed videamus cu sua glo. vbi patet quod pactum pe-
nale de non exheredando filium intelligitur nisi exheredari
meruerit. Item cum ius coe permittat id peti quando arbi-
trium iniquitatem cotinet. ff. pro socio. l. verum. l. qd. n. et d
contraben. em. l. hec venditio. pactu ergo de hoc non peten-
do remotu est a iure coi et sic no. ff. de pac. iuris gentiu. §. et
gnaliter fm expone q veritate cotinere vt precipue cum ob
publica vtilitate videatur inductum vt arbitramenta talia
corrigatur. no tenet ergo pactu qd no corrigatur. ff. de admi-
tu. quidam decedens de suis et le. l. h. ff. co. ti. ne qz pignus. §.
pauatoru. Item cu lex non concedat iniquu arbitrium habet
effectum qd pz qz parat viam iniquitatis corrigende. ff. de ar-
bi. ita demu. §. arbitrorum. pactum qd illi prebet effectuz vi-
detur contra lege factu et io non valere per. l. no dubius. na
cu in vltimis voluntatibus que fauorabiliores sunt non po-
test caueri qz leges locum no habeat. ff. de le. i. l. nemo multo
minus poterit id i cotractibus. Itē cuiuscuzqz arbitri liber-
tas qzuis larga restringitur ad id quod de iure lz. ff. de codi.
inde. si procurator. et que in frau. cre. si pater filio ad munici-
lutius. §. pe. C. de mune. non conti. l. i. §. pro infante. concludit
ergo nullum sani capitis dicere qz arbitratoz videat conces-
sum qz inique pnuciare possit fm Dy. vt idē placere specu-
laroz et qn interuenit super hoc iuramentu vt no. in spe. de
arbi. §. i. ver. sed pone et. §. h. ver. itē quid si copromissuz. n3
dulus. h satis tractat Jo. mo. de probatione doli de quo vt
dicit iura quandoqz dicunt ipsum dolum inesse re ipsa. qua
doqz ipsum presumi. quandoqz dolum passum ad illum pro
bandum admitti. pro casu tripliciter inest circuentio in essen-
tia rei et tunc no tenet qd agitur. ff. de contraben. emp. l. i. v. e-
ditionibus. §. h. aut in qualitate rei seu precij qstitate. et tunc
tenet vt in. d. §. et. l. se. et. ff. de mino. in cae. ij. §. Idem pponi
us. distinguendo tñ vt ibi no. aut no ē circuentio ab initio
sed ex post facto. et tunc eo ipo dolum inest. lz a prin. no fuisse
commissus. ff. de doli excep. l. ij. §. si quis sine ca et. §. Item qri-
tur. et. l. apud cellum. §. labeo. et de hoc. ff. de ver. ob. si qs cuz
aliter probatur et dolum ex qlitate facti. §. e. li. de renu. c. h. in
fi. secundo vt dixi psumit dolum et hoc multipliciter. pro qn
qlitas facti necessario concludit contrarium eius quod agit
circa illa dat exemplū de. l. i. C. de dolo. ff. de po. si homine. i.
rñ. ff. de re iudi. non pot dolo carere q non obteperat impe-
rio magistratus et. ff. q. ex cau. ma. Item hi q reipublice. scdo
qn qlitas sci relata ad circunstantias persone de cuius do-
lo agitur interpretatione iuris dolum pmet vt qn sciens scdo
bitozem oia sua bona alienat presumit qz i fraude. cu. n. sol-
uere debitū sit necessitatis. ff. de mino. §. restitutio ergo alie-
nando oia sua bona qd no pot se copati cum eo qd necessa-
rio incumbit. l. soluere psumit dolum. ff. de his que in frau.
cred. l. oca. §. lutius. his casibus cum cotrarium doli presump-
pti stare non possit cum qualitate facti necessario presump-
tus. declarat autem id qlitatez ponderanda facti et perso-
ne qz ex his iudex informabitur an presumere debeat dolum
q pponitur necne. ff. de accu. si cui. §. h. ff. de. C. de suscep. et ar-
cha. l. si aliqd. Itē probat dolum et hoc est regulare. ff. de pro-
ba. quotiens. §. dolo. vnde iura dicunt dolum intelligi. i. psumi
vel estari. C. de rescin. ven. l. dolum. ff. de adop. nec ei. §. i. Itē
argui seu agnosci. ff. de re mili. no omnes. §. a barbaris cu sua
glo. coniecturari. arg. ff. de ver. ob. cotinuuus. §. i. indicari. i. de
monstrari. C. de polo. l. dolum na perspicuis indicij pban-
dus est q facti qlitate inducent ex quibus vir bonus estima-
bit intelliget arguet agnosceret et coiecturabit vt pbant dicta
iura an pbatus sit dolum necne. vñ cu super his certa regula
dari si possit necessario fuit reliquendu iudicia arbitrio vt in
l. cotinuuus et. ff. de iur. et fac. igno. l. in oi. q an illa sufficiat iu-
dicio animi sui iudicabit sicut de mora dñ. ff. de p sur. mora in

pn. nam discutiet iudex an idicia sint idubitata et tunc eis cre-
deret. §. de heredi. excoicamus. §. si. C. de proba. sciant. si sint
leuia non crederet. ff. de mino. l. iij. §. i. ff. de dolo elegater. §. h.
Itē si plura sint contra dolum qd dolum idicantia et qlia sint
vtraqz. C. arbi. tu. si defunctus. ff. de adop. nec ei. §. i. et vl. qui
bus iuribus habet q idicia respiciuntur a iure et q no. et lex
si defugctus ponit q idicia non probant sed pprobat sicut
et fama. iij. q. iij. §. item sepe. C. Glo. i. dicit vnde sumpta et
ponit exempla. secundo supplet de scire debente et dicit i re-
gula principiu ponderanduz. tertio ponit ratione regule et
notat capulam. quarto successiue obigit et soluit tria contra-
ria. C. In. i. glo. ibi si intelligatur in morbo vel vitio intelli-
gibili cessat edictum. et ibi. §. vlt. ita. cum seruus tradi-
tus est stipulatio committitur qsti interest emptoris et ibi
§. vlt. et pe. loquuntur de illo q itendebat contractare dno in
uito q tñ volens erat. et ibi si qs seruo. suasi suo alieno vt fu-
geret et libru auferret qd fecit nolente dno. et mibi attulit te-
neor furti et sui corrupti. C. In. i. glo. ibi. l. i. §. i. Dy. de iniu-
ria pot exēplū p. l. i. ff. de iniur. §. vlqz adeo. vbi vendens li-
berum hoicm volente no tenetur iniuriaru. de dolo ponit p
l. ff. de li. bo. exbi. l. iij. §. si quis volente. vbi si de tinea homi-
nem volentem non teneor illi interdico. et ibi ex post facto.
idem Dy. p modū obiectiois. et ibi qz violētia. idē hic Dy.

Ec regula facit ad qstionē hic dispu-
tata per Guidonē de-
mū epm mutin. nunc cogordien. quā sic propone-
bat exēptus cotrahē in loco exempto pmissit
creditor no decliare forū dioecani si statuto termino debitū
no soluisset de quo soluēdo pceptū dioecani recepit lapso
termino et debito n soluto dioecan⁹ ignoras illū exēptū qz
nec talis cōter putabat illū citauit et qz no coparuit vt con-
tumacem excoicauit qris an talis snia liget qd vt per hanc
regulā. nec. n. pot dicere se iniuriaru qui sciuit et cōsensit.
C. Dubiu questionis in duobus cōsistit quozū pmū affir-
mative pbat qtuoz rōibus et scdm totidē et vna glo. eque
horū quodlibet pbat negative. successiue soluit vtrūqz rōp
dēs ad p traria. subdit demu disputationez et distinctionem
Egi. an teneat qz puilegiū allegare. C. Et ad partē hanc
qz liget inducuntur duo. Primū qz renuciavit puilegio
fori quod potuit. scdm qz dato qd no potuerit debuit veni-
re et puilegiū allegare. C. Primū sic ondit iuri et puilegio si
odioso lz in alicuius fauore inducto renuciat qz pot siue sit
de rebus spiritualibus de renuci. ex transmissa et. c. in pntia
siue de teporalibus de pac. cu pridē. C. de h. instru. l. iij. siue
sit ius cōcessum collegio vel ordini de puile. si de terra et. c.
accedentibus siue singularibus psonis de elec. qz sicut d re-
gula. ad nostrā et. c. statuimus. nec lz ad ius renuciaru redi-
te. vij. q. i. qz periculofum. xxij. q. iij. si illic. et de hoc vide de
elec. ecclesia vestra. ij. in. vj. gl. cu ergo hoc ius exēptiois sit
fauorabile no odiosuz et respiciat puatā vtilitate exēpti po-
tuit illi renuciare cōsentiēdo i clericuz. facit qd no. de offi. le.
c. i. in gl. si. non sic in laicu de fo. cope. si diligētē. et qd ibi no.
C. Et si dicat et in clericum cōsentire non posse sine aucto-
ritate dioecani de foro cope. significasti. papa at est dioce-
sanus exemptorum de puil. auctoritate. e. li. et no. xcij. di. nul-
la. ergo sine pape licentia clericus hoc non pot. Itē responde-
qz res de facili redit ad sui naturā. xxxv. di. ab exordio quas
facilius tollit actio vel exceptio contra ius coe cōpetens qz
iuri consona. super quo vide quod not. xvj. q. iij. c. vlt. iuris-
ditio aut ordinata est consona: exemptio vero dissona. Itē
non habetur de facili copia pape per exemptos sicut copia
ordinarij per non exemptos et sic difficultas permittit alias
prohibitum. lxxij. di. cum longe. ad rationem faciat de re iu-
di. c. h. Item si seditus epi sine ipsius licentia posset ipsius
iurisdictionem effugere quod posset primus posset et secun-
dus et vltior et sic euacuaretur episcopozum iurisditio que
ratio cessat in papa. ix. q. iij. cuncta per mundum. concedat
ergo exempto quod no conceditur non exempto cui conue-
nit. c. luminoso. xvij. q. ij. vbi in loco exēpto ep̄s nil iurisditio-
tionis

tionis exercet nisi fuerit inuitatus potest ergo inuitatus.
Secundum quod renunciare potuerit probat de cr. dilecti. de fo. cope. ubi privilegium quod anglici contra mare conveniri non possunt non potest illi quod contra promissit respondere vel solvere. et huiusmodi distinctione ponunt per quod per quod iste respondere cogatur ubi promissit exemptionis privilegium non obstante. facit. C. de pac. si quis in conscribendo. nec mirum quod potest sibi eligere iudicem anime quod est maius. xij. q. j. precipimus de pen. cum infirmitas: fortius ergo potest eligere iudicem corporis quod est minus hoc eo. ti. cui licet cum per cor. **T**ertio si dicat quod exemptus non possit expresse renunciare foro potest tamen tacite benedendo in loco non exempto de puil. c. j. li. eo. iste autem sponte suscipiendo mandatum de soluendo tacite renunciavit foro de bis que si. a. ma. p. ca. c. ex ore. et quomodo quedam licet tacite que non expresse per de iura. calu. c. j. ij. r. li. eo. et no. de fo. cope. si diligenti in glo. pe. et facit quod no. Jo. xi. q. j. in olita. unde exemptus promittendo prescribi privilegium exemptionis spacio. xl. an. illi renunciat sicut de aliis privilegiis dicit de puil. accedentibus facit de capel. mo. c. ij. non tamen ecclesie romane iudicatur nisi per spaciū centū an. vt no. xvj. q. iij. volumus quod si vassallo de prescrip. ad audientiam. **Q**uarto per eundem modum dicit quod dato quod renunciatio non tenuisset in preiudicium renunciantis vt per de arbi. cum tempore. facit de re iudi. subortata sic et submissio tenet quo ad submittentem non quo ad ipsi superiorem quod metus causa cum dilectus de dona. inter dilectos. et sic renunciatio beneficii facta in manibus eius ad quem recipere non spectabat vt no. de renū. quod in dubijs. xvij. q. ij. consalvus sic et abiuratio iurium dignitatis tenet quo ad abiurantem non quo ad dignitatem. de insti. cum venisset. **S**ecundum principalem quod. s. contra istum inducebatur erat quod non venit allegaturus privilegium daf pro regula quod sicut quod constat citatione artare citatus tenet veni ita et quod dubitatur an artet alias puniatur vt cōtumax. ita no. Jo. et Ber. de accu. veniens in fi. vl. glo. et. iij. q. ii. si episcopus. xv. q. iij. placita in vlt. glo. in fi. et. ff. si quis in ius vo. l. ij. de iudi. si quod ex aliena. in dubio enim pro bono obedientie semper parendum est. xxij. q. j. quid culpa tur in fi. et facit. xij. q. ii. non estimemus et quod ibi no. xij. di. qui escamus de pen. di. vij. c. ij. et si dicatur non esse dubium apud citatum qui scit se exemptum hoc non iuuat quod scia iudicis hic ponderanda est non citari. de ver. sig. cum olim facit quod no. de offi. dele. cum causa in prima glo. Item quod plus est no. Jo. xxiii. q. viii. conuenio quod si iudex laicus citat clericum tenet comparrere et privilegium allegare. et de hoc infra dicam post solutionem questionis et facit quod no. Hostien. in sum. de iudicio. §. que sint necessaria iuxta si. ver. quod aut dixi: et facit quod nota. in dec. cum ordinem. de rescrip. in fi. vlt. gl. **S**ecundo si iudex per babiliter errans in facto et credens se iudicem cum non sit pcedit et processus de ap. si duobus. secus si erraret in iure de of. dele. cum super. de pcel. preben. ex parte. iste autem diocesanus per babiliter errabat in facto quod de sua diocesi erat et preceptum ab eo receperat ergo et sic etiam dicit de procuratore qui reuocationem sua ignorat quod valet quod facit. de procura. in nostra et. c. pe. et de iudice reuocato vt no. l. xii. di. tibi dno et de h per Inno. de rescrip. cum pringat de pcel. preben. quod cuncti li. e. **T**ertio videmus quod in his que sunt iurisdictionis opinio per iudicat veritati hoc per in sententia serui qui putabat liber. iij. q. vij. §. verum. ff. de offi. preto. l. barbarius. et occultis excommunicati de re iud. ad pbandum. facit. C. de testa. l. i. C. ad macedo. l. ii. et ff. ad macedo. l. iij. de iurepa. consultationibus. de elec. querelam de sen. excō. si iudex li. eo. **Q**uarto certum est quod iudex cognoscit an sua sit iurisditio de rescrip. super litteris et ordinarius de exemptione cognoscit et certo casu cognitione pendente iurisdictionem exercet in exemptum. de puil. cum persone. c. di. extra morem. **Q**uinto ad hanc partem inducitur quod no. Inno. et Hostien. de ver. sig. ex parte in fi. magne glo. ubi dicunt processum tenere contra exemptum non comparentem quando exemptio non est notoria sed dubia. **I**n primum adducitur illud generaliter pacto priuatorum et. ff. eo. ti. neque pignus. §. puator de fo. cope. si diligenti sed ius publicum consistit in sacris et sacer dotibus. l. di. ius publicum et

h3 hoc locum si tale ius processum est alicui non in fauore eius tamen h3 et alterius. de sen. excō. pringit de imu. ec. aduersus de arbi. cum tpe. cum ergo papa beat in exempto ius diocesanum vt. s. prima parte pbavi et sine ipsi processu non potuit in alium iudicem consentire. **S**ecundo ad hoc facit quod sicut clericus sine licentia episcopi sui non renunciat beneficio de renūci. admonet sic nec exemptus sine licentia pape. e. ti. c. fi. de elec. si abbatez li. eo. nec ad aliam ecclesiam potest se transferre etiam si hoc habeat consuetudo. s. de consue. cum venerabilis et si renunciat exemptus sine licentia pape etiam quo ad ipsius renunciatio non t3. vi. q. iij. deniqz et probat tex. dec. quod in dubijs de renū. l3 gl. extra. **T**ertio prout quod sicut clericus sine sui episcopi licentia ab alio non recipit ordines sic nec exemptus sine licentia pape. s. episcopi scopali ordine p3. l3. di. salonitane. de tempo. ordi. cum nullus lib. eo. nisi aliud ex privilegio competat de rescri. veniens si ergo non possunt ab aliis ordinari ergo nec iudicari. ix. q. ij. nullus de parochi. nullus. **Q**uarto certum est quod processus sit in iudice non suum ante litis prestatione penitere potest. ff. de iuris. om. iudi. si conuenit et no. de iudi. c. i. vñ distinguunt inter pactum de iurisdictione ad eundem et de non declinanda. primo casu non t3 factum a clerico sine licentia episcopi. de fo. compe. significasti. secundo t3 etiam sine processu. e. ti. dilecti. si ergo pactum non valet vel saltē penitere l3 ante litis contestationem. penitebat autem non veniendo ergo episcopus contra eum pcedere non potuit cum et si venisset non fuisset coactus suscipere iudicium ergo nil interest iudicis vel partis. ff. de iudi. no. vi. facit quod no. de do. et ptu. c. fi. **T**ercia h3 vero principale pbato quod non potuerit exemptus in eum consentire sine pape licentia quod pbatum est quod citatus ab eo non tenebat venire etiam allegaturus privilegium suum. constat autem quod sicut nulla est sententia a non suo iudice lata. de iudi. at si clerici cum processu. sic et citatio arguendo de toto ad partem facit de offi. dele. pastoralis in pnc. et pbat de fo. co. romana in fi. li. eo. si nulla non conualescet per inobedientiam non venientis. e. ti. no. firmat et bene facit quod no. de elec. bone. ij. in vl. glo. **S**ecundo prout episcopus non esse iudicem exempti et hoc ipse verbum sonat. xvj. q. j. frater noster de sup. neg. pre. sicut de privilegiis cum capella. nisi in casibus de puil. c. j. li. eo. quomodo nullus in casu nostro concurrat: ergo prout citatem non esse iudicem et eo casu non tenetur citatus ire etiam allegaturus privilegium. **T**ertio non releuat dicere non constat hoc iudicem l3 constat exempto. nam sufficit ad noticiam exempti privilegium puenisse l3 ordinarius illud ignorat. de pcel. preben. c. i. li. e. §. nec obstaret facit eo. lib. de preben. si postquam. nec etiam releuat quod iste cois opus habebat non exemptus. l3 enim cois opus. hoc operetur quod ea durate seruat snia: manifesta tamen veritate cedat opus. viii. di. veritate. et sic declarabit nullus processus. sicut not. de snia lata per falsos testes. de excep. cum venerabilis et in snia ex coicationis lata post legitimam appellationem non persecutaz de sen. ex. l3. li. eo. et sic potest intelligi de puil. cum persone. **Q**uarto constat quod defectus iurisdictionis annullat sniaz de iudi. at si clerici cum processu. ergo exceptio tu non ea iudex meus reddidit iudicium nullum. et sic potest opponi post sniaz sic exceptio falsi procuratoris. s. pcura. in nostra et vide quod ibi not. in glo. pe. **Q**uinto his conuenit quod nota. C. ubi de cri. agi oportet. l. i. ubi no. Accur. quod quando iudex est talis quod citatus sua voluntate non possit facere iudicem non nocet taciturnitas. facit de preben. dilecto. et quod ibi no. Inno. vt dixi super. iij. glo. inducit ad hanc partem quod no. Guil. in Specu. s. citatione. §. j. versi. sed pone quod iudex et §. penul. in fi. cuius verba ad litteram ponit archi. xv. q. iij. c. ii. in fi. **S**oluit per hanc parte quod exemptus privilegio fori renunciare non possit expresse vel tacite sine pape licentia et si renunciat processus vel sententia non tenet. cum etiam superioris fauore respiciat tale privilegium ne suus subditus iudicetur ab alio facit ad Ro. xiiii. A. ii. q. i. nomē et. c. multi de iurciur. nimis alle. de arbi. cum tempore: nec obstat quod ibi no. quod valeat quod ad renunciantem: quod illud et omnia similia pcedunt quod renunciatio ledit ius renunciatis tantum et non superioris vel alterius. bene facit. s. eo. li. de fo. cope. romana in princi. ubi etiam consentientibus partibus archieps omissio appellationis

Ad negativam inducā quinque sed quarto et quinto sta-
tim respondebit, inducam, vi. duos tex. et iij. glo. in *Primum*.
vij. rationes et v. glo. tertio solvam: s; plene interserā dictum
Thome distinguendo inter clericū in sacris et monachum.
Quod ergo nō possit facit hec regula cū pcor. imo non
videt q̄stio cū sit tex. exp̄ssus de sta. mo. cū ad mōasteriū i. si.
Secūdo nō legimus beatū Petrus talia fecisse. succes-
sor ergo talia nō attemptet alias cessaret Petri p̄uilegiū
xxiii. q. j. manet. **T**ertio monachorū continentia pende-
re videtur ab vniuersali statu ecclesie ergo contra illud pa-
pa dispensare non potest. xxiii. q. j. memor sum.
Quarto in votis proprie nō fit dispensatio sed commu-
tatio de voto. c. j. et c. magne. sed in continentia nō est inueni-
re eque bonuz in quod cōmutari possit. *Ecclesiasti. xxvj. di.*
omnis ponderatio nō est digna anime continentis facit. xxvii.
q. j. nuptie ergo dispensari vel cōmutari non potest maxime
q̄ votum videt esse de iure naturali imutabili. v. di. in princ.
in his autem sunt de lege nature et in preceptis diuinis non
potest per hominē dispensari et precipue in preceptis prime
tabule que ordinantur directe ad dilectionē dei que est vlti-
mus finis preceptorū et secundum hoc implere votū est de. l.
nature et p̄ceptū legis diuine et pertinet ad precepta legis
diuine et prime tabule cū sit actus patrie ex quo concluditur
etiam in alijs votis preter continentiam dispensari non posse
fortius nec in illo. Sed ad h̄ respondet q̄ quando ecclesia
dispensat in voto nō dispēsat in precepto iuris naturalis vel
diuini sed determinat id quod cadebat sub obligatione de
liberatōis humane que non potuit omnia circūspicere sicut
etiam dispensare cōtra legem humanā nō est tollere leges.
s; ordinare ex causa legē ne liget eo cāu quo dispensat. et sic
non est cōtra. **Q**uinto executio voti fundat super fideli-
tatē quā homo debet deo in qua nullus dispensare p̄t. er-
go nec in voto precepto tali. ad hoc respondet q̄ ad fideli-
tatem deo debitā p̄tinet q̄ quis faciat malū aliquod v̄ ma-
ioris boni impeditiuus ad quod tendit voti dispensatio.
Sexto ad hanc ptem facit. xxvii. di. d. illo. xxv. q. j. sunt q̄
dam. et quod ibi no. et no. s. de cle. p̄iug. cū olim de biga. c. ij.
in gl. magna ad h̄. et in p̄e. dec. cū ad monasterium in vlt. gl.
In *Primum* q̄ dispensare possit probat ex generali pote-
state Petro data de ligando et soluendo. *Bathe. xvi. xx.*
iij. q. j. quod cū q̄ de maio. et obe. solite ad h̄. nam de mona-
cho facit clericū secularem. lxxiii. di. quozū daz. Item dispē-
sat cū bigamo. xxviii. di. lector et facit constitutionē contra
ius naturale quo minor. xiiij. an. doli capax obligat religio-
statuēs ne obliget d̄ regla. ad nostrā. et hoc. e. ti. postulasti.
Secūdo in votis auctoritas superioris intelligit excepta
de iureiur. venientes. **T**ertio coitus cum vxore dicit casti-
tas. xxx. di. nicena. per illum ergo non videt votum frangi.
Quarto simplex votum tollit per matrimoniū qui cle.
vel vouē. meminimus. solēnitās aut voti sunt de iure positi-
uo et ex constitutione ecclesie de voto. c. vno. li. eo. ergo con-
tra solemne votum poterit dispensare. **Q**uinto papa ab-
soluit a iuramento p̄ quod iurans deo et homini obligatur
de iureiur. q̄to vbi de hoc et. xv. q. vj. auctoritatem. ergo for-
tius a voto q̄ obligat soli deo facit. s. de cele. mis. d̄ homine.
Sexto in p̄fessione religionis vltra votū continetur vo-
tum paupertatis et obediētie s; in his duobus dispensat vt
p̄ in religioso q̄ sit ep̄s. xvii. q. j. c. vno. ergo et in tertio de q̄
loquimur. **S**eptimo i voto abstinentie si vergat in corpo-
rale piculū vouētis dispensat facit de obser. ieiū. c. ij. s. pen.
et vlt. pari ratione et in voto continentie si in eius periculum
vergat dispensabitur. **O**ctauo ad hanc partem faciunt
que no. Jo. xxv. q. j. que ad perpetuā. xxvij. q. j. nuptiaruz et
Barr. brix. xxvii. di. d̄ illo. Inno. et Hostien. de voto. c. j. d̄
sta. mo. cum ad monasterium. **S**olutio aut patet ex his
que ibi post eos scripsi ampliatōis aut verbis dicamus cum
Thoma et theologis in voto continentie tria cōsiderari vo-
ti materiā. s. continentia. secūdo ipsius perpetuitatē ad quam

se astringit. tertio ipsius solēnitates. Aliquibus aut videtur
solēne votum continentie indispensabile p̄pter ipsam cōtinen-
tiam que nō recipit cōdignam cōmutationem vt primo dixi
per auctoritatem ecclesiasti. et p̄o ratioe dicūt q̄ per conti-
nentiam homo triūphat de domestico inimico vel q̄ per cō-
tinentiam homo perfecte cōformat x̄po secūdam puritatez
corporis et anime. Sed nō videt hoc dictuz efficax q̄ bona
anime vt cōtemplatio et oratio sunt meliora bonis corporis
et magis nos deo cōformant et tamē in voto cōtemplatiōis
et orationis dispensari possit. vñ absolute respicere ad ip̄as
cōtinentiam nō videtur ratio sufficiens p̄hibende dispensa-
tionis presertim cum ap̄s. i. ad *Corinth. vij.* ad cōtinentiaz
p̄pter contemplationē inducat dicens q̄ mulier inupta cō-
giat que dei sunt. et ad idem de cle. p̄i. diuersis. finis autem
potior est his que sunt ad finem. **A**lij ponderant secūdū
scilicet perpetuitatem dicentes rationem esse q̄ votum conti-
nentie nō potest p̄termitti nisi per directe cōtrariuz quod
in aliquo voto nō licet. hoc autem est patenter falsum q̄ si-
cut vti carnali copula est continentie cōtrarium. Item absti-
nentia a carnibus vel vino est directe cōtrarium comedere
carnes vel vinum bibere et tamē in his votis dispensatur.
Tertij ponderant tertiu. s. solēnitatem voti sumentes rō-
nem ex hac regula dicentes aliquē p̄latū ecclesie nō posse
id quod deo sanctificatū est ad humanos vsus cōvertere ni-
si id quod sanctificatū est sanctificationē amittat. et hoc etiā
in rebus inaiatis vnde nō potest facere quin calix cōsecrat⁹
maneat stans integer multo minus hoc poterit de hoie con-
secrato. solēnitās autem voti cōsistit in quadam cōsecratio-
ne vel benedictiōe vouētis et ideo nullus p̄latus ecclesie
hoc potest q̄ votuz solēne emittens desistat ab eo quod est
cōsecratum puta q̄ sacerdos nō sit sacerdos licet possit p̄-
latus ob aliquā causam executionem ordinis p̄hibere. si-
mili rōne non posset papa facere quin professus sit religio-
sus et deridet Thomas opi. *Ainc. et Jo. p̄trariam.* Est ergo
secūdam Thomā considerandum an continentia sit cōtinentia
annexa ei ad quod votum solēnizetur vel nō. primo casu nō
posset manere solēnitās sine debito continentie. secundo p̄t
per quod dicit q̄ cum votum cōtinentie non sit essentialiter
annexum ordini sacro sed ex statuto ecclesie sic per ecclesiā
dispensari poterit vt contrabat constitutus in sacris. et vide
quod scripsi de conuer. p̄iug. placet in fi. sed debitum conti-
nentie est annexum essentialiter professioni religiois p̄ quā
quis renunciat seculo se totaliter dei seruitio mancipando
quod non potest stare cum matrimonio in quo incumbit ne-
cessitas alende et regende coniugis prolio et familie et reruz
que ad hoc requiruntur. vnde. i. ad *Corinth. vij.* qui cum vxore
est sollicitus est que sunt mundi quomodo placeat vxori
et diuisus est. vnde nomen monachi ab vnitate sumitur per
oppositum ad diuisionem predictaz quare in voto solēniza-
to per professionē non dispensat ecclesia q̄ voluit secūdū
Tho. decre. cum ad monasterium in fi. dicens q̄ castitas an-
nexa est regule monachali et c. hoc p̄sequitur secūda secū-
de. q. lxxviii. articulo. xi. vbi etiā ipse respondet ad illa duo
que vltimo allegaui ad partem affirmatiuam dicens falsum
esse q̄ religiosus factus episcopus absoluitur a voto pau-
pertatis et obediētie. vnde nihil habet proprium licet ep̄sco-
patus bona dispenset et quod acquirit non sibi sed episcopa-
tus acquirit vt in contrario. et s. de p̄uile. cum olim. ij. Itē
licet per accidens obedire non teneatur si superiorem non
habet sicut nec abbas non tamē per hoc ab obediētia ab-
soluitur de hoc vide quod not. xvj. q. j. c. ij. Ad id quod dixi
de voto abstinentie respondet q̄ cibus directe ordinatur
ad cōseruationem corporis vnde si abstinentia directe ver-
gat in corporis periculum votum abstinentie dispensationē
recipiet sed coitus non ordinatur directe ad cōseruationē
personę. sed spei. vnde nec directe abstinentia coitus per cō-
tinentiam vergit in periculum personę. sed si per accidens ex
ea aliqd personale accideret subueniri debet per abstinentiā

ciborum vel alia corporalia remedia sine peccato. facit de
peni. 7 re. cum infirmitas in fi. sed vt scripsi post Innocen. 7
Hostien. de voto. c. j. 7 in decre. pre. cum ad monasteriu sup
vlti. glo. vbi votum continentie solene est impeditiuum ma
ioris boni poterit papa dispensare. nam bonum coe melius
est q3 bonum vnius. posset autem per vnius continentia bo
num multitudinis impediri vt si per matrimonium alicuius
solemniter vouentis etiam monachi possz pax patrie procu
rari vel patria infidelis ad fidez conuerti vel id simile absit
q3 his casibus monachelli continentiam preferamus tanto
bono vt plene scripsi. 7 ideo plus no insto in pre. decre. cum
ad monasterium super vlti. glo. 7 responsiones ad cotraria
ibi vide 7 in. j. decre. de voto super vl. gl. bene pbat bec dec.
vnica. de voto. li. eo. in dec. aut cu ad monasteriu que mouit
Thomam ad predictam distinctioem certuz est nulla verba
papa posset tollere vel detrabere potestati successoris quia
par in parem 7 e. de elec. innotuit cum concoz.

Emel malus viij. facit hecre

gula ad questio
nem de notario qui fecit vnum instrumentuz
falsum an valeant postea confecta per ipsum
quaz ponit Guil. in Specu. de instru. edi. §.
restat. ver. quid si tabellio. **C** Prima gl. ponit exempla. se
cundo quomodo bec presumpcio dici potest hominis facti
vel iuris. sed non de iure circa presumptiones dnas remissio
nes interserens 7 conuertens regulam subdit vnde procedat
bec presumpcio. tertio dat simile d paupere 7 remittit. quar
to dicit quandoq3 hanc presumpcionem ad filios transire.
C In prima glo. ibi. l. iij. calunia notaris accusandi ius ad
eptum est. 7 ibi eos vide de or. cog. c. ij. in glof. penulti. 7 ibi
quod ita sequitur sanatus est vt in pustinuz statum restitue
retur perinde haberi ac si morosum non fuisset. 7 ibi. §. ro
go. meritis dicit qui non offendit 7 ibi a barbaris. rediens
ab hostibus restituitur si probat se captum euasisse non tras
fugisse 7 si bonus miles prius estimatus fuit assertioni eius
crederetur 7 ibi si aliquid li. x. nullus susceptor vel archari
us interuertisse conuictus illud gerit officium in quo ante d
coxit. 7 ibi ex psona college aui mei no conuenioz si pbo il
lum tempore depositi officij suis fuisse soluendo 7 ibi si magi
strat^o. pupillos no habet docere tutores no fuisse soluendo
sed magistratus habz docere illos tunc idoneos. 7 ibi si cre
ditores in fine. creditores habent pbare heredem inopem
a quo satisfactionem petunt. 7 ibi qui mancipia vide. §. eod.
li. de tempo. or. c. j. in glo. de qua. **C** In prima glo. ibi. l. iij.
7. l. si cui. §. hisdem 7 ibi presumitur bonus. 7 h3 bec presump
tio sit iuris 7 nature accidens tamē huic contrarium remo
uet effectum presumptionis 7 quis fortioz videatur psump
tio nature q3 actuz que sunt nature cotrarij tamē postero
ra hic prioribus derogant nec est illa iure naturali imutabi
li secū dum By. qui etiam hic soluit qualiter presumitur q3
esse in actu possessionis malitie in quo semel fuit cum no pre
sumamus que esse in possessione rei licet oim possederit. C.
de proba. siue possidetis. 7 dicit finaliter hoc esse quia posses
sio auferri potest facto alteri sine voluntate possidentis no
sic in animi vitio. hac so. no eges si tenes quod dixi de resti
tutione spo. cum ad sedem super. iij. glo. 7 ibi corrupta indu
cit Jo. mo. illud Sapientie. xvij. perturbata conscientia sem
perpresumit seua. 7 ibi pona vnde ponit Jo. mo. illud sene
ce quod scripsi. de sen. ex. cu voluntate in fi. 7 ibi si creditores
7. ff. qui satis. co. si vero. §. j. 7 ibi. c. vno 7 vide. §. e. li. de elec.
si forte in glo. qui etiam.

hic regule congruit

questio prima quaz post doctoratum disputau
an per instrumentu directe probetur crimen. di
recte dico. puta q3 adhibitis testibus rogatur tabellio con

ficere instrumentum de vulnere homicidio adulterio incen
dio vel his similibus que pmisisti 7 tabellio sic facit. quod
postea contra te producit 7 placuit tunc questio 7 soluto
Iacobo de arena. per boñ. transeuti quare scripsit in ea cui^o
verba ponit Cy. ad litteram. C. de proba. sciant cuncti.

C Ad affirmatiuam inducam. vj. rationes. 7. vj. glo. in tra
rium totidez rationes. 7. iij. glo. tertio soluā distinguēdo 7
ad ptraria prius singulariter demū cōmuniter respondebo

C Quod probetur videtur primo quia in exercendis liti
bus parez vim obtinent testes 7 instrumenta de fide instru.
cum Jo. C. eo. ti. in exercendis. 7 vj. decunq3 crimina clarue
rint pupienda sunt. xxiiij. q. iij. ecce. **C** Secundo non est in
criminalibus restringenda probationis forma cum publice
vtile sit ne crimina remaneant impunita. xxiiij. q. iij. est iniu
sta in fi. 7. ff. ad. l. aquil. ita vulneratus. **C** Tertio multi ca
nones dicunt crimē per documēta probari. ij. q. vij. pleriq3
ibi publicis documentis. 7. c. si quis episcopus 7. q. vij. sciāt
que est lex. C. de proba. ibi apertissimis documentis. xxiiij. q.
iij. forte in populo in fi. ibi si veris documētis testibusq3 cō
uincitur. sed ibi patet q3 documētozū appellatione instru
menta continentur cū ponantur vt diuersa a testibus pbat
etiam id de pba. quoniam ptr. 7. C. de eden. si quis in aliq.
C Quarto ad hanc partem facit. de resti. spo. cū ad sedez.
ver. nos prioris. de dolo 7 ptu. veritatis. C. quozum ap. non
re. l. obseruare. ibi testibus pductis instrumentis. platis 7c.

C Quinto videtur casus q3 per iurium 7 falsum probatur
per instrumentum. eo. li. de iure iur. c. vlt. vbi de hoc de his q
fi. a prela. quanto. 7 cōspiratio que magnum crimen est pro
bari videtur per scripturā de verbo. si. c. ij. eod. li. vbi de hoc
7 scilicet eo. li. de scisma. c. vno. Item dilapidatio reruz eccle
sie de rebus eccle. non alie. si quis presbyterozum 7 facit. ff.
de iure fisci. l. ij. §. Item diui. C. de eden. is apud que.

C Sexto inducitur etiam lex secūda. ff. de fertis in fi. vbi p
aspectum estimatur iniuria si ergo aspectu notarij 7 testiu
poterit instrumentum confici 7 probari per illud.

C Ad hanc partem facit quod no. Hugo. vj. q. ij. c. j. Ber
tra. ij. q. vij. pleriq3 Jo. fa. q. j. iudex Hostien. de resti. spo.
cum ad sedem Guil. Spec. in apa. de vsur. q3 in prin. 7 in
Spe. de instru. edi. §. restat. ver. sed si alij. ante fi. Accur. ff.
ad turpil. in senatu in. j. glof. 7. C. ad. l. aquil. contra negan
tem in. j. glo. **C** Ad cotrarium constat q3 cautius agenduz
est vbi maius periculum vertitur. xliij. dif. quiescamus. vij. q.
ij. c. fi. §. eo. li. de elec. vbi periculum in prin. 7. ff. ad carbo. l. j.
§. ij. alias. iij. ppter periculum autem causarum criminaliuz
in quibus fide scribunt. ff. d. custo. 7 exhi. re. l. diuus. Tertio
stat q3 accusatio est odiosa. ij. q. vij. si quis episcopus. C. de
iudi. properandum. ergo in ea pbatio non dilatetur sed po
tius restringat ad hoc. §. de testi. co. dilectoruz vbi in civili 7
no in criminali cogunt testes facit. e. ti. odia. C. d. nup. l. neq3

C Quarto multuz facit q3 in criminali causa testes exhibē
tur coram iudice in auten. de testi. §. multe. ver. in criminali
bus. C. de fide instru. iudicis 7 auten. apud eloquentissimū.
facit. v. q. v. illi qui. ergo no stabitur instrumento vbi testes
non exhibentur. **C** Quinto si absens accusari non potest.
ff. de pe. absentem. iij. q. ix. c. j. ij. 7. iij. multo minus conuinci
vt ibi 7. ij. q. vij. per scripta. 7. c. j. 7. ii. ff. de requi. reis. l. ij.

C Sexto facit. ij. q. j. iudex 7. c. pñates vbi dicit q3 iudex
non debet

ficere instrumentum de vulnere homicidio adulterio incen
dio vel his similibus que pmisisti 7 tabellio sic facit. quod
postea contra te producit 7 placuit tunc questio 7 soluto
Iacobo de arena. per boñ. transeuti quare scripsit in ea cui^o
verba ponit Cy. ad litteram. C. de proba. sciant cuncti.

C Ad affirmatiuam inducam. vj. rationes. 7. vj. glo. in tra
rium totidez rationes. 7. iij. glo. tertio soluā distinguēdo 7
ad ptraria prius singulariter demū cōmuniter respondebo

C Quod probetur videtur primo quia in exercendis liti
bus parez vim obtinent testes 7 instrumenta de fide instru.
cum Jo. C. eo. ti. in exercendis. 7 vj. decunq3 crimina clarue
rint pupienda sunt. xxiiij. q. iij. ecce. **C** Secundo non est in
criminalibus restringenda probationis forma cum publice
vtile sit ne crimina remaneant impunita. xxiiij. q. iij. est iniu
sta in fi. 7. ff. ad. l. aquil. ita vulneratus. **C** Tertio multi ca
nones dicunt crimē per documēta probari. ij. q. vij. pleriq3
ibi publicis documentis. 7. c. si quis episcopus 7. q. vij. sciāt
que est lex. C. de proba. ibi apertissimis documentis. xxiiij. q.
iij. forte in populo in fi. ibi si veris documētis testibusq3 cō
uincitur. sed ibi patet q3 documētozū appellatione instru
menta continentur cū ponantur vt diuersa a testibus pbat
etiam id de pba. quoniam ptr. 7. C. de eden. si quis in aliq.
C Quarto ad hanc partem facit. de resti. spo. cū ad sedez.
ver. nos prioris. de dolo 7 ptu. veritatis. C. quozum ap. non
re. l. obseruare. ibi testibus pductis instrumentis. platis 7c.

C Quinto videtur casus q3 per iurium 7 falsum probatur
per instrumentum. eo. li. de iure iur. c. vlt. vbi de hoc de his q
fi. a prela. quanto. 7 cōspiratio que magnum crimen est pro
bari videtur per scripturā de verbo. si. c. ij. eod. li. vbi de hoc
7 scilicet eo. li. de scisma. c. vno. Item dilapidatio reruz eccle
sie de rebus eccle. non alie. si quis presbyterozum 7 facit. ff.
de iure fisci. l. ij. §. Item diui. C. de eden. is apud que.

C Sexto inducitur etiam lex secūda. ff. de fertis in fi. vbi p
aspectum estimatur iniuria si ergo aspectu notarij 7 testiu
poterit instrumentum confici 7 probari per illud.

C Ad hanc partem facit quod no. Hugo. vj. q. ij. c. j. Ber
tra. ij. q. vij. pleriq3 Jo. fa. q. j. iudex Hostien. de resti. spo.
cum ad sedem Guil. Spec. in apa. de vsur. q3 in prin. 7 in
Spe. de instru. edi. §. restat. ver. sed si alij. ante fi. Accur. ff.
ad turpil. in senatu in. j. glof. 7. C. ad. l. aquil. contra negan
tem in. j. glo. **C** Ad cotrarium constat q3 cautius agenduz
est vbi maius periculum vertitur. xliij. dif. quiescamus. vij. q.
ij. c. fi. §. eo. li. de elec. vbi periculum in prin. 7. ff. ad carbo. l. j.
§. ij. alias. iij. ppter periculum autem causarum criminaliuz
in quibus fide scribunt. ff. d. custo. 7 exhi. re. l. diuus. Tertio
stat q3 accusatio est odiosa. ij. q. vij. si quis episcopus. C. de
iudi. properandum. ergo in ea pbatio non dilatetur sed po
tius restringat ad hoc. §. de testi. co. dilectoruz vbi in civili 7
no in criminali cogunt testes facit. e. ti. odia. C. d. nup. l. neq3

C Quarto multuz facit q3 in criminali causa testes exhibē
tur coram iudice in auten. de testi. §. multe. ver. in criminali
bus. C. de fide instru. iudicis 7 auten. apud eloquentissimū.
facit. v. q. v. illi qui. ergo no stabitur instrumento vbi testes
non exhibentur. **C** Quinto si absens accusari non potest.
ff. de pe. absentem. iij. q. ix. c. j. ij. 7. iij. multo minus conuinci
vt ibi 7. ij. q. vij. per scripta. 7. c. j. 7. ii. ff. de requi. reis. l. ij.

C Sexto facit. ij. q. j. iudex 7. c. pñates vbi dicit q3 iudex
non debet

ficere instrumentum de vulnere homicidio adulterio incen
dio vel his similibus que pmisisti 7 tabellio sic facit. quod
postea contra te producit 7 placuit tunc questio 7 soluto
Iacobo de arena. per boñ. transeuti quare scripsit in ea cui^o
verba ponit Cy. ad litteram. C. de proba. sciant cuncti.

C Ad affirmatiuam inducam. vj. rationes. 7. vj. glo. in tra
rium totidez rationes. 7. iij. glo. tertio soluā distinguēdo 7
ad ptraria prius singulariter demū cōmuniter respondebo

C Quod probetur videtur primo quia in exercendis liti
bus parez vim obtinent testes 7 instrumenta de fide instru.
cum Jo. C. eo. ti. in exercendis. 7 vj. decunq3 crimina clarue
rint pupienda sunt. xxiiij. q. iij. ecce. **C** Secundo non est in
criminalibus restringenda probationis forma cum publice
vtile sit ne crimina remaneant impunita. xxiiij. q. iij. est iniu
sta in fi. 7. ff. ad. l. aquil. ita vulneratus. **C** Tertio multi ca
nones dicunt crimē per documēta probari. ij. q. vij. pleriq3
ibi publicis documentis. 7. c. si quis episcopus 7. q. vij. sciāt
que est lex. C. de proba. ibi apertissimis documentis. xxiiij. q.
iij. forte in populo in fi. ibi si veris documētis testibusq3 cō
uincitur. sed ibi patet q3 documētozū appellatione instru
menta continentur cū ponantur vt diuersa a testibus pbat
etiam id de pba. quoniam ptr. 7. C. de eden. si quis in aliq.
C Quarto ad hanc partem facit. de resti. spo. cū ad sedez.
ver. nos prioris. de dolo 7 ptu. veritatis. C. quozum ap. non
re. l. obseruare. ibi testibus pductis instrumentis. platis 7c.

C Quinto videtur casus q3 per iurium 7 falsum probatur
per instrumentum. eo. li. de iure iur. c. vlt. vbi de hoc de his q
fi. a prela. quanto. 7 cōspiratio que magnum crimen est pro
bari videtur per scripturā de verbo. si. c. ij. eod. li. vbi de hoc
7 scilicet eo. li. de scisma. c. vno. Item dilapidatio reruz eccle
sie de rebus eccle. non alie. si quis presbyterozum 7 facit. ff.
de iure fisci. l. ij. §. Item diui. C. de eden. is apud que.

C Sexto inducitur etiam lex secūda. ff. de fertis in fi. vbi p
aspectum estimatur iniuria si ergo aspectu notarij 7 testiu
poterit instrumentum confici 7 probari per illud.

C Ad hanc partem facit quod no. Hugo. vj. q. ij. c. j. Ber
tra. ij. q. vij. pleriq3 Jo. fa. q. j. iudex Hostien. de resti. spo.
cum ad sedem Guil. Spec. in apa. de vsur. q3 in prin. 7 in
Spe. de instru. edi. §. restat. ver. sed si alij. ante fi. Accur. ff.
ad turpil. in senatu in. j. glof. 7. C. ad. l. aquil. contra negan
tem in. j. glo. **C** Ad cotrarium constat q3 cautius agenduz
est vbi maius periculum vertitur. xliij. dif. quiescamus. vij. q.
ij. c. fi. §. eo. li. de elec. vbi periculum in prin. 7. ff. ad carbo. l. j.
§. ij. alias. iij. ppter periculum autem causarum criminaliuz
in quibus fide scribunt. ff. d. custo. 7 exhi. re. l. diuus. Tertio
stat q3 accusatio est odiosa. ij. q. vij. si quis episcopus. C. de
iudi. properandum. ergo in ea pbatio non dilatetur sed po
tius restringat ad hoc. §. de testi. co. dilectoruz vbi in civili 7
no in criminali cogunt testes facit. e. ti. odia. C. d. nup. l. neq3

C Quarto multuz facit q3 in criminali causa testes exhibē
tur coram iudice in auten. de testi. §. multe. ver. in criminali
bus. C. de fide instru. iudicis 7 auten. apud eloquentissimū.
facit. v. q. v. illi qui. ergo no stabitur instrumento vbi testes
non exhibentur. **C** Quinto si absens accusari non potest.
ff. de pe. absentem. iij. q. ix. c. j. ij. 7. iij. multo minus conuinci
vt ibi 7. ij. q. vij. per scripta. 7. c. j. 7. ii. ff. de requi. reis. l. ij.

C Sexto facit. ij. q. j. iudex 7. c. pñates vbi dicit q3 iudex
non debet

ficere instrumentum de vulnere homicidio adulterio incen
dio vel his similibus que pmisisti 7 tabellio sic facit. quod
postea contra te producit 7 placuit tunc questio 7 soluto
Iacobo de arena. per boñ. transeuti quare scripsit in ea cui^o
verba ponit Cy. ad litteram. C. de proba. sciant cuncti.

C Ad affirmatiuam inducam. vj. rationes. 7. vj. glo. in tra
rium totidez rationes. 7. iij. glo. tertio soluā distinguēdo 7
ad ptraria prius singulariter demū cōmuniter respondebo

C Quod probetur videtur primo quia in exercendis liti
bus parez vim obtinent testes 7 instrumenta de fide instru.
cum Jo. C. eo. ti. in exercendis. 7 vj. decunq3 crimina clarue
rint pupienda sunt. xxiiij. q. iij. ecce. **C** Secundo non est in
criminalibus restringenda probationis forma cum publice
vtile sit ne crimina remaneant impunita. xxiiij. q. iij. est iniu
sta in fi. 7. ff. ad. l. aquil. ita vulneratus. **C** Tertio multi ca
nones dicunt crimē per documēta probari. ij. q. vij. pleriq3
ibi publicis documentis. 7. c. si quis episcopus 7. q. vij. sciāt
que est lex. C. de proba. ibi apertissimis documentis. xxiiij. q.
iij. forte in populo in fi. ibi si veris documētis testibusq3 cō
uincitur. sed ibi patet q3 documētozū appellatione instru
menta continentur cū ponantur vt diuersa a testibus pbat
etiam id de pba. quoniam ptr. 7. C. de eden. si quis in aliq.
C Quarto ad hanc partem facit. de resti. spo. cū ad sedez.
ver. nos prioris. de dolo 7 ptu. veritatis. C. quozum ap. non
re. l. obseruare. ibi testibus pductis instrumentis. platis 7c.

C Quinto videtur casus q3 per iurium 7 falsum probatur
per instrumentum. eo. li. de iure iur. c. vlt. vbi de hoc de his q
fi. a prela. quanto. 7 cōspiratio que magnum crimen est pro
bari videtur per scripturā de verbo. si. c. ij. eod. li. vbi de hoc
7 scilicet eo. li. de scisma. c. vno. Item dilapidatio reruz eccle
sie de rebus eccle. non alie. si quis presbyterozum 7 facit. ff.
de iure fisci. l. ij. §. Item diui. C. de eden. is apud que.

C Sexto inducitur etiam lex secūda. ff. de fertis in fi. vbi p
aspectum estimatur iniuria si ergo aspectu notarij 7 testiu
poterit instrumentum confici 7 probari per illud.

C Ad hanc partem facit quod no. Hugo. vj. q. ij. c. j. Ber
tra. ij. q. vij. pleriq3 Jo. fa. q. j. iudex Hostien. de resti. spo.
cum ad sedem Guil. Spec. in apa. de vsur. q3 in prin. 7 in
Spe. de instru. edi. §. restat. ver. sed si alij. ante fi. Accur. ff.
ad turpil. in senatu in. j. glof. 7. C. ad. l. aquil. contra negan
tem in. j. glo. **C** Ad cotrarium constat q3 cautius agenduz
est vbi maius periculum vertitur. xliij. dif. quiescamus. vij. q.
ij. c. fi. §. eo. li. de elec. vbi periculum in prin. 7. ff. ad carbo. l. j.
§. ij. alias. iij. ppter periculum autem causarum criminaliuz
in quibus fide scribunt. ff. d. custo. 7 exhi. re. l. diuus. Tertio
stat q3 accusatio est odiosa. ij. q. vij. si quis episcopus. C. de
iudi. properandum. ergo in ea pbatio non dilatetur sed po
tius restringat ad hoc. §. de testi. co. dilectoruz vbi in civili 7
no in criminali cogunt testes facit. e. ti. odia. C. d. nup. l. neq3

C Quarto multuz facit q3 in criminali causa testes exhibē
tur coram iudice in auten. de testi. §. multe. ver. in criminali
bus. C. de fide instru. iudicis 7 auten. apud eloquentissimū.
facit. v. q. v. illi qui. ergo no stabitur instrumento vbi testes
non exhibentur. **C** Quinto si absens accusari non potest.
ff. de pe. absentem. iij. q. ix. c. j. ij. 7. iij. multo minus conuinci
vt ibi 7. ij. q. vij. per scripta. 7. c. j. 7. ii. ff. de requi. reis. l. ij.

C Sexto facit. ij. q. j. iudex 7. c. pñates vbi dicit q3 iudex
non debet

non debet punire nisi convictum per testes vel per proprias confessionem. xv. q. vi. c. vlt. in fi. z. l. sciant inducta pro prima parte facit p ista cum ibi dicatur probationes in criminalibus debere esse apertissimas z luce clariores.

¶ Pro hac parte facit quod not. Ber. de ma. z obe. cum in ecclesijs z quod ibi not. Jo. z Vinc. quozū fuit illa glo. z quod super verbo certiores ibi scripsi post Innoc. z quod no. Jo. xxiii. q. ij. sane. ij. in glo. s. quid si. z quod no. Guif. in Specu. de accu. §. j. versic. quid si accusatus. z vide quod ibi scripsi cū sua remissione. **¶** Solvendo dixi per instrumentum directe nō probari crimē per ultimo allegata. nam z vi deo etiam in cōtractibus notarium non posse me non mandante cōtra me conficere instrumentum in aut. de tabel. ad fi. j. col. colla. iij. hec s̄a nisi p me vel me volente z mandante cōficiatur instrumentū per quod ipso facto crimen meuz pbetur. xxiii. q. ii. sane. lxxviii. di. nequa q̄. ff. ad. l. cor. d. fal. si quis legatum. z. l. qui duobus. C. de his qui sibi ascribūt per totum. z per hoc sit responsum ad dec. vlt. s̄. eo. li. de iur. iur. z. ver. s̄. sequētes. lex is apud quē loquitur d̄ actis cause non de instrumentis sicut etiā pre. decre. vlt. s̄. eo. li. de iur. iur. lex secūda de iniurijs loquitur de iudice q suo nō alie no aspectu habet estimare atrocem iniuriā. redeūdo ad p̄cipuz allegationuz nō obstat quod dicitur in exercendis litibus litis nō criminales sed civilem causam designat. ff. de ver. si. l. litis. unde quod de vno cōceditur de alio negari videtur. xxv. di. qualis. Item fateor crimē puniendum cū claruerit. sed nego directe clarere per instrumentū. c. forte z lex obseruare. cōiungunt testes z instrumenta vt. s̄. patuit. z sic non sunt contra. **¶** Posset etiā alr ad illa z alia r̄deri q̄ instrumenta bene pbant indirecte crimē vel coadiuvant criminis probationem pone q̄ accuso te q̄ incendiasti domuz meam per testes proba incendiū per instrumentum proba doctinū. accuso te de pace fracta induco instrumentum pacis. accuso te de periurio induco instrumentū q̄ iurasti. accuso ticium de adulterio proba q̄ mulier fuisset vxorata z eo sciante per instrumentū contractus matrimonij in quo ipse fuit inscriptus. z sic etiam loquaf glo. in. l. contra negantes fateor ergo bene probari indirecte crimē per instrumentuz veniant no. per Innocen. z Hostien. de accu. sup. his z fm hoc ultimo dicta procedunt in autē. vt li. ma. z auie ad fi. s̄. his quoq; col. viij. ex qua sumpta fuit autem. si quis ei. C. de adul. cuius verba posui de cobabita. cle. z mulie. c. ij. denunciationes enim factas conuersanti cuz vxore mea bene pba bo per instrumentum.

In culpa

¶ In culpa. xxij. Prima glo. ponit exēpla regule z exceptionis reddit rationē regule z remittit. **¶** In glo. prima ibi si putator putans arborem in loco quo nō erat iter non tene tur: qz diuinare nō tenebatur aliq̄ trāsiturum. z ibi scimus. vide in regula non debet aliquis. s̄. pro ximo in ordi. te. **¶** In prima glo. ibi tua quod dic vt ibi scripsi. z ibi de noxali in p̄nci. Dyn. ponit exemplum cum fauore publice vtilitatis res auferi possessori z datur militi qui virtuose se habuit. ff. de euic. l. ius de rei ven. Itēz si verberatum. §. preterea. Item cum torquetur seruus vel etiā liber testis propter alterius delictū puniendum. ff. qui z a qui bus. l. p̄sperit. ff. d̄ questionibus ex libero. sed ibi subest causa qz facto interfuit. item culpa qz vacillat alias si quod predictorum deesset non deberet torqueri vt ibi. Item ponit exempluz per. l. C. de preci. imperato. offe. l. j. z pro qui. ca. serui pre. liber. acci. l. j. vbi propter laudabile fidei exemplum seruus admittitur ad vindicandam necem domini. z p̄ premio libertatē consequitur z sic presens dominus perdit dominium sine culpa. ad idēz ff. de adulte. si postulauerit. z q̄ not. de calum. l. penul. z ibi nec pena. Ad hoc inducit Joā. mo. illud Deutero. xxv. in p̄m. ibi pro mensura peccati erit

z plagariū modus. Itē vt dicit pena dicit a pendendo. i. sol uendo debitum per culpam.

Ec regula

facit ad secūduz principa le membrum questionis quā disputauit vt legitimatio superueniens natiuitatem legitimi sibi nō p̄iudicet qui non est i culpa. qz vero questio pulchra z vtilis est illam integraz hic inseram quā sic proponebaz. acholitus beneficiatus habēs B. filium ex A. cō cubina. L. duxit vxorem ex qua suscepit. B. filium promotū ad sacros demū vxore mortua in extre mis agens cuz dicta cō cubina matrimoniū contraxit primo queritur an ille. B. sit legitimus secūdo dato q̄ sit an sibi d̄ beatur hereditas quā inter legitimos loci p̄suetudo defert primogenito. prima questio habz tria dubia primū an q̄ dicitur naturalem legitimiari per sequens parentum piugium locum habeat in genito ex clerico in minoribus beneficiato secūdo an id locum habeat cum alter parentum interi ali ud matrimonium contraxit. tertiu an talis legitimatio fiat per matrimonium in extremis contractum. **¶** Et sicut ver botenus sic z nunc in scriptis primo expediam vltimū secūdo secūdo tertio primū. **¶** Ad negatiuam inducam tres rationes z vnam equitatem. secundo solvam z solutionem quinq; rationibus adiuuabo z contrarijs respondebo. **¶** Et q̄ matrimonium in extremis contractū non legitimet p̄lez videtur casus in. l. nuper. C. de natura. lib. que dicit tunc ma trimonium legitimare plem cum contrahitur spe tollende sobolis que speg bic d̄ficet ergo zc. Secūdo sic matrimoni um p̄sideratur ex duplici institutione. prima fuit ab ipso deo in statu innocentie z in paradiso de voto. c. vno. e. li. per ver ba p̄thoplasti hoc nunc os r̄c. Gen. ij. in fi. z hec institutio fuit ad plem. vnde ibi sequitur z erunt duo in carne vna id est ad vnā carnem procreandam. z ibi crescite z multiplicamini r̄c. secunda fuit ab apostolo z in statu nocentie z hoc principaliter ad vitandam fornicationem. i. ad Corinth. vij. vtraq; habetur. xxij. q. ij. §. his ita. sed in eo qui in extremis agit fateri oportet vtranzq; deficere z spez prolis z euitatio nem fornicationis ergo deficiente causa deficiet matrimoni um z per consequens legitimatio quā inducit matrimoniū vt. s̄. qui si. sint. le. tanta. z hoc sic fortificatur vbi plura sunt substantialia alicuius actus sacramentalis vel nō vno defici ente totum deficit pater in baptismo cuius substantialia sūt verbū z elementū altero deficiente deficit sacramētū. j. q. j. detrahe. s̄. de bap. non vt apponeres. pater in electiōe quo ad substantialia forme scrutiniij de elec. quia propter z. c. ec clesia. z. c. cumana patet in diffinitua quo ad substantialia vt feratur in scripto a iudice sedēte z per se recitante quoz alterum si desit vitiat sententiam de re iudi. c. fi. li. e. cum cō cor. Item in transactione alimentozuz de tribus queri debz de causa de modo de personis quozum alterum omisum vt riat quod agitur. ff. de transac. cum hi. §. vlti. igitur oratio z. §. si pretor cum concor. ita in proposito cū tria sunt que aug. vocat matrimonij bona. xxvij. q. ij. omne z decre. vlt. de con di. appo. dicit illa substantialia deficiente vno illozū etiaz in spe deficiet matrimonium ergo z legitimatio. nam etiam in matrimonio deficiente substantia z forma vel deficiēte al tero duozū consensuum in quibus consistit substantia con stat q̄ deficit matrimonium. s̄. de spon. tue. z. c. tua. **¶** Tertio ad hanc partem induco. lviij. di. c. vno. vbi baptis mus in morte receptus irregularitates inducit quo ad ordi nis p̄motiones de pe. di. vij. si quis positus vbi aug. nō vult asserere q̄ sacramntuz penitentie in morte suscepte sit illius efficacie cuius est cum in sanitate suscipitur ad hoc de rap. su per eo. vbi confesso in morte denegatur officium sepulture. ex q̄bus p̄cluditur hec diuersa aliqd fieri in vita vel in morte dicatur ergo licere in vita q̄ non in morte. exēpla vide. s̄. de sepul. de his in prima glo. z super ipsa z de offi. ordi. presen ti. §. pozro in magna glo. eodem libro.

Der. Jo. an.

k iij

Qualis p̄sentia et cum duo iuramenta

De secundo. l. q. impediatur coniunctionem extremorum sic pbo. sponsalia conditionalia et sequens carnalis copula faciunt matrimonium sed contrarius conditiois euentus intermedium impedit coniunctionem horum extremorum. s. de p. di. appo. per tuas. Item locus sacer intermedius vel non seruit ut impedit seruitute. ff. de serui. l. seruitutes. iij. s. si. De serui. ru. pre. l. qui sella. s. si. et no. s. de obserua. iei. c. j. sicut locus medius impedit pollutionem. de conse. ec. vel al. c. vno. Item interruptio media naturalis vel civilis. de q. b. xvj. q. ij. s. hec que vt. s. de prescrip. illud. et c. d. prescrip. xxx. vel. xl. an. cum notissimi. s. sed si quis impedit extrema coniungi et oportet noua prescriptione incobari. vt in pre. s. hec que in pn. et interpellatur possessio. qua habeo per colonum de eadem et vel deferentem per intermedium personam tertij. ff. de acq. pos. si de eo. s. j. et eod. modo possessio testatoris heredi. eo. ti. l. cum solus in fi. et sic loquitur. s. pre. hec que in prin. et qd ibi no. matrimonium ergo intermedium per quod videtur pater asserere se nolle naturalem legitimare etiam ipso soluto legitimationem impediatur. vt sic in huiusmodi prejudicialibus vnus electio prouidetur alteri. s. eo. li. de postulan. c. vno de elect. vt quis et bene facit quod notauit de clerico habete litteras ad vacaturam qui praxit matrimonium per quod et soluto matrimonio gratia perdit de cle. p. u. c. vno. li. eod. in glo. huc ergo. **C Tertio ad hanc partem inducitur qd fictio canonis per qua duo dies pro vno finguntur: cessat per hunc vel potu intermedium ex pre ordinantis vel ordinandi. lxxv. di. quod a patribus de temp. ord. litteras. sic et fictio qua fingit ius posituum matrimonium ante natiuitatem contractus impeditur per matrimonium maxime cum iuris fictio non pcedat super impossibili vt nota. ff. de libe. et posthu. l. gallus. s. si eius ad fi. magne glo. vel iuri contrario vt not. ff. de leg. primo talis scriptura. ad fi. vlti. gl. et probat. ff. de cap. et post li. fe. in bello. s. facte. de vsuc. si is qui pro emptore. ars enim et fictio iuris positui habet imitari naturam in sit. de adop. s. minorum. et quia in hoc plenius insitam in secunda principi paliquestione non plus hic prosequor. ex his concluditur per matrimonium intermedium legitimationem impeditur.**

C Ad contrarium primo inducitur opinio Hof. et Hostien. qui hoc tenet aperte in sum. de filijs presbytero. Hoffre. in versicu. qui si natus. Hostien. in. s. ij. in fine. quorum opinio sic iuuatur. constat qd ius posituum quod iubet per patrem tum matrimonium legitimum prolem non distinguit an fuerit intermedium matrimonium vel non. sed hoc solum requirit matrimonium inter parentes secutus sed hoc hic fuit ergo et. vbi autem ius no distinguit nec nobis distinguere lz. trigesima prima questione pma si dormierit d ma. et dbe. solite. ff. de alea. l. j. s. qd autem. satis sit ergo illi. **B.** qd matrimonium tempore quo contractum fuit inter parentes fieri potuit nec nocet qd tempore medio fieri non potuerit. facit cle. de preben. si de beneficio vbi etiam executor cuius potestas est odiosa qui primo conferre potuit et medio tempore non potuit beneficio ad papam deuoluto illud confert non obstante qd medio tempore non potuerit. Item video qd si infra annum prosequende appellationis fiat compromissus illo postea deserto coniunguntur posteriora tempora prioribus. C. de temporibus appellatio. auten. ei tam. et in cle. de appella. qd diu. et hoc est etiam commune vbiunqz prescriptio dormit vt tempore vacatiois scismatis vel hostilitatis. s. d. p. scrip. c. j. et c. auditis et c. ex transmissa. et c. cum nobis. sicut etiam contra pupillum prescriptio. xxx. an. C. de prescriptio. xxx. an. sicut in rem. C. in quibus ca. ces. longi. temporis pre. l. fina. et contra filium facit. C. de annali ex. l. j. in fine. et c. de bonis ma. l. prima in fine. nam coniunctionem consensus constituti procuratoris ad constituentem non impedit ipsius pcura. intermedia contradictio de procura. licet eodem libr. sicut nec etiam impedit matrimonium spirituale vt ibi nota. sicut etiam coniungimus tempus quo post absolutionem suam excommunicatus agit tempore quo egit ante exceptiones

oppositam et de his facimus vnaz instantiam de excep. pia. libro eodem. Item licet contumaciter recedens et appellas per iudicem a quo pro tunc citari non debeat si tamen appellationi renunciat citatur vt prius no obstante contradictio ne intermedia de dolo et contu. eum qui. libro eodem dicitur ergo qd. **D.** reuolauit ad. **A.** et extremitas ad principium est reducta. xxxv. di. ab exordio. **C** Secundo probemus per aliquas leges et primo per. l. potior. ij. rñ. ff. quibus mo. pi. vel hypotheca solu. vbi si tibi obligavi rem sub conditoe. secundo illam obligavi alteri pure. tertio eueniat conditio tempus conditionis trahitur ad tempus obligationis non obstante illo contrario actu intermedio. Item soluitur hypotheca vendito pignore de voluntate creditoris. ff. quibus mo. pig. vel hypo. sol. si debitor. s. prima et l. si consenserit et tamē reintegratur si res redeat in prioris debitoris dominium eodem titulo. l. voluntate primo et vltimo. rñ. et l. sicut. s. superuacuum. Item video qd actio rerum amotarum inchoata post diuortium reintegrato matrimonio cessat sed non extinguitur immo sublato impedimento matrimonij reintegratur. ff. rerum amo. l. reintegrato. et l. vltima. sic video e contra quia actio dote no competit constante matrimonio. facta diuortio competit sed reintegrato matrimonio competere definit etiam iam incobata. ff. solu. ma. l. si mulier diuerterit. et l. pe. s. vxor. facit. ff. de iure do. l. dotem. et l. diuus. concludamus ergo qd illud ius legitimadi quod habebant parentes anteqz alter contraheret impeditur pro tempore contractus et reuiuiscat impedimento sublato et sic sit satis in prin. et fin. hoc licuisse. facit. ff. de testa. ho. et seruoium. nec nocet tempus medium ad hoc. C. de cura. furi. l. pe.

C Solutio teneo cum Hoffre. et Hostien. qd medium matrimonium non impediatur legitimationem per rationes secundo inductas. et videtur quibusdam hoc expressum in auten. de incest. nup. s. dubitatum col. ij. et si dicam illum legitimum pro nunc tantum no pro tunc solum esset quod de fictione in contrarium tertio allegabatur. sed vt ibi dixi hoc prosequar in. ij. questione principali. Item per eundem modum solum esset quod opponeretur de coniunctione extremorum impedienda per medium impertinens vel contrarium. Ad id quod dicebat de interruptione prescriptionis vel interpellatione possessionis. Respondetur qd illa requirunt continuationem actus. vnde prescriptio est acquisitio dominij per continuationes temporis et c. sed in casu nostro constat qd inter natiuitatem filij et matrimonium non requiritur actuum continuatio: id est qd continuatis actibus secundum coniungatur primo. immo patet contrarium per. c. tanta et per tura que allegantur ibi in prima gl. Ad id quod dicebatur qd actus impertinens intermixtus vitiat. Respondetur illud verum in his que habent fieri vno contextu vt testamentum electio stipulatio et similia. hoc no est tale vt primo dixi. Ad primam questionis dubium veniendo primo pro filio inducam duas copiosas rationes. secundo contra eum alias duas tales. tertio ponam opinionem quam ratione et equitate iuuabo et contrarium soluam et in fin. tres precedentes solutiones coniungam. **C** Primo igitur probabo legitimationem istius. **B.** per ordinem vel beneficium patris no impeditur sed concedatur concubinatum expresse permittitur habeo interim et qd sit permittus patet. xxxiij. di. s. concubina et duobus. c. sequen. et si dicas qd ibi sumitur concubina p vxore non publice ducta vt ibi nota. transibo ad alium arguendi modum. dicens satis esse hunc concubinum nullo iure prohiberi quod aperte probari videt. trigesima secunda questione quarta meretrices. ibi vbi i decalogo et c. et iste est bonus modus arguendi. xxvij. q. prima iam nunc. C. li. x. de iure filii. l. certa forma in fi. ff. de preuari. l. iij. in fi. immo saltem tacite permittus videtur. constat enim qd gradatim et non per saltum conferendi sunt ordines. xcij. di. legimus de clerici. per sal. pmo. c. vno. s. de postulan. bone. ij. in fin. ff. de mu. et ho. vt gradatim et l. honoz. s. gerendoz. C. vi. dig. ordi. ser. l. j. et ij. li.

xij. ff. de ne. ge. que vtiliter in princ. sed autentico. quomodo oporteat ep. os. §. neq. autem. prohibet habentem concubinam pmoueri ad sacros ergo in minoribus habere licebat. Item constituto in sacris prohibetur habere concubinam. xxxij. di. habuisse. lxxij. di. presbyter cum. vj. c. se. ad idem de co. habi. cle. et mu. in. v. primis. c. ergo dicam permissum constituto in minoribus. ad hoc. xv. q. iij. ex eo que est lex. ff. de testi. ex eo et. §. de presum. nonne cum concor. sic iste licite matrimonium contrahit ille non de cle. coniu. c. j. et. ij. et. c. diuersis et. c. Jo. qui cle. vel voue. c. j. et. ij. no. ob. autentica. multo magis. C. de epi. et cle. et in autentico. de mona. §. si quis autem qui ibi appellatio lectoris omnes constitutos in minoribus comprehendit sic et. xxvij. di. de his. xxij. di. a subdiacono conclusam ergo quod cum iste. B. sit natus ex concubina quam facit animi destinatio. ff. de concu. l. pe. et ex concubina nascuntur et naturales legitimantur per sequens parentum matrimonium ergo iste legitimus. plus dico dato quod nollens istum naturale vocare satis est tamen ad legitimacionem de qua querimus parentes potuisse coniuges esse tempore coitus. C. de na. li. cum quis in principio et. l. nuper in principio et insti. de nup. in fi. isti autem tales erant ut est pbatum ergo etc.

Secundo arguam ex fauore proliis et legitimatis eodem titulo peruenit. et. c. ex tenore. C. de indi. vidui. l. ij. ff. de ven. in spi. l. j. §. quis de ri. nup. qui in prouincia. fauimus etiam propter matrimonium ipsius dependit puta dote. §. de pig. ex litteris de do. inter vi. et vxor. nup. ff. solu. ma. l. j. et. l. cuius. et. ff. de re. iur. l. in ambiguis. dicam ergo quod si certum est istum. B. esse legitimum habeo propositum. si dica casum dubium interpretemur pro prole et legitimatio per iura predicta maxime cum propter illum dicatur matrimonium fuisse contractum ut in pre. l. cum quis de natu. li. in autentico. qui. mo. na. effi. le. §. j. et qui. mo. effi. sui. §. si quis ergo facit. ff. de an. le. qn. tus in fi. et. l. liberto. §. filium in fi. In prius si probabitur concubinatum clerici precipue beneficiati iure positio expresse danatum dicitur filius spurius. et sic non legitimabitur per sequens matrimonium parentum. ut in. c. tanta. ij. rti. Primum sic probat. equamus militem armate militie et celestem quem militem vocamus. xi. q. j. christianus. xxij. q. vlti. reprehensibile. §. de cle. egro. c. j. ne cle. vel mo. c. j. conueniunt enim in promotionis principio in medio et in fi. de principio patris quia vtriusque prerogatiua certis a promotione repellit de primo patet. C. li. xii. qui mili. no. possunt. in quatuor primis legibus et in Rica. se. negociatores ne militent. de secundo. xxv. di. cum distinctione se. de fi. presbyterorum cum Rica se. de medio patet quod primus non seruiens priuatur stipendijs et sic secundus de primo. ff. de re. mili. desertorem. §. qui militie et. l. qui concubias et. l. pe. C. eodem titulo cum allegatis. li. xij. de secundo patet de cle. non resi. c. ij. et. c. ex parte et duobus. c. se. xxij. di. preter hoc. C. de epi. et cle. generaliter canon. xvj. q. j. In fi. etiam conueniunt quod vterque exauctorat. ff. de infra. mi. l. ij. §. ignominie de pe. c. ij. eodem libro. si ita est quod de vno dicitur de alio intelligitur. iij. di. deniq. v. di. ad eiusdem consti. translato de transla. c. j. ff. ad. l. a qui. illud. C. ad. l. fal. l. finali. sed primo interdicitur concubinatus. C. de do. inter vi. et vxor. l. ij. vnde nec tenet relictum illi de qua est suspicio. ff. de te. mili. l. miles ita. §. mulier. et vt indigne persone relictum confiscatur. ff. de his qui. vt indig. claudius et. l. mulierem. dicebat autem Damasus in questione prima de cohabitacione cleri. quod si in militibus terreni regis id locum habet fortius ligabit milites celestis regis qui exactores castitatis propter quod dixit non valere donationem vel legatum etiam rei modice factum de rebus ecclesie in concubina. si igitur est coitus et concubinatus danatus ergo filius spurius ergo vt supra. Secundo sic. clerici beneficiati continue beneficio seruido scientijs et ministerijs vacare debent et sancti esse. xxxj. di. tenere et. c. se. ergo non debent infici concubinarum libidine vt dicit canon. lxxij. di. qd. vel venenia vt dicit lex. C. de naturali. li. l. j. constat etiam quod tales non de-

bent mulieres in domo tenere nisi quas cano. permittit. xxx. di. interdixit de coha. c. le. c. j. C. de episco. et cleri. cum qui. §. concubina dicitur in domo retenta prout dicit vna lex alia dicit indubitato tuentis affectu prima littera in autentico. qui. mo. na. effi. le. circa principiu. secunda qui. mo. effi. sui. §. si autem et in adren. licet. C. de nat. li. xxxij. q. ij. concubine de proba. p. tuas et no. in. c. tanta. ex quo concluditur clerico concubina tum expresse prohibetum inde est quod habens concubinam non ordinatur etiam ad minores. xxxij. di. c. j. et. c. laici autem de san. epi. §. clericos. et quid instamus argumentis a parte omnibus clericis prohibetur. lxxij. di. in omnibus et. c. cu. in omnibus et. c. quidam clerici cum tribus. c. se. de coha. cle. si autem cum tribus vlti. c. se. ex quibus concluditur quod in principio dixi. Circa solutionem est sciendum quod inueni si scripta sunt vera doctorem legum magne auctoritatis hanc secundam partem tenuisse ad cuius demonstrationem ordiebatur ab alto et sic. ante legem scriptam non distinguebamur in naturalibus filijs legitimis a non legitimis in autentico. qui. mo. na. effi. le. §. liceat igitur et qui. mo. na. effi. sui. palam et. §. illud quod per ius scriptum. postea distinctus fuit in tres partes. scilicet expresse approbationem expresse approbationem et partem relictum extra expresse iuris approbationem vel reprobationem. De primo nascuntur naturales dicti a coniunctioe que est de iure naturali vt in pre. §. fina. et. l. di. ius naturale. ff. de iusti. et iur. l. j. §. ius naturale et insti. eodem post principi. et vtriusque subditur ius naturale est matris et femine coniunctio quam nos matrimonium appellamus hanc expresse lex approbat. C. et insti. de nup. per totum de talibus filijs. xxxij. q. iij. c. finali. ff. de his qui sui vel alii. iur. sunt filii in principio et insti. de patri potestate post prin.

De secundo nascuntur spurij quasi non puri sed extra puritatem iuris naturalis geniti et hoc quomodocumque sit veritus siue per effusam libidinem in autentico. qui. mo. na. effi. h. sui. §. si quid autem. ff. de statu ho. l. vulgo et insti. de nup. §. penultimo. siue per incestum vel alium modum prohibetum vt insti. de nup. §. sunt et alie. isti nec succedunt nec aliter de iure ciuili licet secus de benignitate canonica de hoc de eo qui dux. in ma. cum haberet. isti non legitimantur per sequens matrimonium vt in. c. tanta. ff. de sta. ho. paulus. et nota. de elec. innotuit. De tertio nascuntur naturales tantum sic dicti quia naturali coniunctione producti sed non legitimi quia iuris dignitatem vel approbationem non habent. ff. de le. iij. Item legato. §. parui et. l. qui concubinam in principio. ibi dicitur quod inter concubinam et vxorem in sola dignitate est differentia et non est differentia inspecto iure naturali. viij. disti. quo iure de coniu. ser. c. j. in autentico. de mona. §. hinc autem. tamen hanc solennitatem inducit ius positiuus vt sit vnica. et in domo vt dixi quesita non libidinis causa sed procreande proliis in autentico. quib. mo. na. effi. le. post principiu. sed hec solennitas hoc non approbat sed nec reprobatur sed tolerat. vnde dicitur. ff. de concubi. l. in concubini nati in fine. quia concubinatus ex lege nomen assumpsit extra pena legis est. q. d. non in prohibitione legis sic alibi dicit lex quod non recte facit heres qui funerari non sinit. pena tamen in eum statuta non est. ff. de reli. et sump. fu. at si quis. §. idem habeo. de his. C. de na. li. per totum. ff. de consti. tu. l. naturali in autentico. quib. mo. na. effi. sui. §. discretis et. §. sequi sunt quos legitimat sequens matrimonium in autentico. quib. mo. na. effi. le. §. scitum. C. de na. li. cum quis et. l. nuper et in. c. tanta. concludebat ergo quod cum talis non sit de hac tertia specie sed de secunda prohibita. ad quod principaliter inducebat pre. §. clericos in autentico. de sanctis. episcopis ergo non legitimabatur.

Et certe satis sonaret inequum quod inter filios laici et clerici forte plebani licet non sit in sacris deberet esse diuersitas. maxime cum propter tales legitimandos multi a clero recesserint contra id de electio. cum ex eodem libro eodem. Tamen nisi nouum aliud statuatur puto et soluendo dico illum

illum. **B.** legitimatum cum eni de cr. tanta hoc dicat per vir-
tutem sequentis matrimonij precedentem plem legitimari p-
bato q fornicarius coitus et omnis qui sit extra uxorem le-
gitima sit dñatus dummodo coitus tempore parentes cõtu-
ges esse potuerint, legitimetur per ipsorum coniugium: quo-
modo autem pbetur etiam simpliciter fornicatione esse moz-
tale. vide no. in cle. de heredi. ad nostram. vñ. vij. in. j. glos.
et. ij. fateri etiam oportet matrimonium institutum fuisse ante
omne legem scriptam vt dixi in articulo egrotantis.

Et dico q matrimonium est de iure nature non dico in q-
tum naturale dicitur ex pncipijs nature de necessitate creatur
sicut moueri sursum naturaliter inest igni vel graui cadere
deorsum sed sumedo ad quod inclinatur natura et compleitur
mediante arbitrij libertate. constat enim q pncipalis finis
matrimonij proles est pli autem debent parentes nutrimen-
tum et disciplinam. patet autem q filius a parentibus educa-
ri et instrui non posset nisi determinatos et certos parentes
haberet certitudo autem et determinatio est pprie per obli-
gationem viri ad determinatam mulierem quas matrimonium
vocalimus. Item si respicimur secundarium matrimonij finem
qui est mutuum obsequium sibi per coniuges in familiaribus
rebus impensum est hoc etiam naturale sicut enim natura-
lis ratio suadet cohabitationem hominum quia vnus sibi no
sufficit in omnibus que ad vitam pertinent cuius rone dicitur
homo naturaliter pollititus ita illorum quibus indiget
ad humanam vitam quedam sunt competentia viris quedam
mulieribus vnde mouet natura vt sit societas viri ad mulie-
rem que matrimonium dicitur. vnde etiam philosophus. viij.
Ethicorum vbi tractat de amicitia coniugali dicit q homo
est animal magis naturaliter coniugale q civile pollitituz
Fornicatio autem et omnis vagus concubitus directe vide-
tur esse contra vitam et educationem proli cui necessaria est
cura matris in nutriendo sed et fortius cura patris in ea in-
struenda defendenda et pmouenda in bonis interioribus
et exterioribus. oportet ergo scdm legem nature ordinatum
esse cohabitationem parentum ad tempus non modicum pro-
pter nutrimentum et disciplinam qua debent proli quod no
est nisi per matrimonium ergo fornicatio et omnis vagus co-
cubitus est contra bonum proli educande. et ideo mortale
nec obstat si dicas fornicantem sufficienter puidere prole
ca educationem et disciplinam q illud quod cadit sub deter-
minatione legis iudicatur scdm id quod comuniter accidit
et non scdm id quod accedere potest. comuniter autem accidit
fornicarios diuertere et vtriusq educande proli non vacare
ergo vt. s. patet ergo lege diuina et. l. nature fornicarius coi-
tum dñatum. l. canonica patet in glo. etia ad quad remissi.
vnde dicit. c. no solum. xxxj. q. vij. inter cetera septem vitia
fornicatio maximu scelus est. et lex civilis concubinatuz per-
mittens est reprobata. xxxij. q. iij. nemo et dicit Hosti. illas
leges etiam iure civili correctas inducit in autenti. de leno.
colla. ij. et colla. v. scenicas mulieres et c. et vt non luxu. con-
tra naturam colla. vj. et qz castitatis sumus amatores quib.
mo. na. est. le. s. illud et quia circa peccata corrigenda lex se-
quitur canonem in auten. quomodo oportet episcop. de ec-
cle. ti. et vt clerici apd pncipios episcopos. s. si vero hoc notat
ipse qui fil. sint legitimi latoz. concluditur ergo q ex ipso di-
cit canon legitimari illegittimuz per parentu coniugum illud
intelligi de suscepto ex dñato coitu dummodo coitus temp-
pore et c. vt. s. dixi et aperte videt hoc velle lex insti. de nup.
s. finali que pmo loquens de legitimatione que fit per da-
tionem curie loquitur de naturali postea subde de legitima-
tione per matrimonium no exprimit de naturali sed id solum
quod no fuerit inter parentes matrimonij legibus intro-
ductum cui concoz. pre. l. et u quis in pncipio. C. de natur.
liber. et per hoc fit responsum ad scdo allegata pro hac par-
te. fateor enim coitum dñatum. sed id non sufficit vt predi-
xi. ad id quod pmo allegabatur de milite dico q lex non p-
uidet in eo contra concubituz. sed contra sponsalia militum.

Refumendo igitur hos tres articulos dico q cum de-
cre. tanta tractet de tantitate et quatitate virtutis matrimo-
nij. ne illi virtuti detrahatur. accedat quod notat in cle. de
summa trinitate. c. vno in vlti. glos. pme partis dicam sic ta-
ta est vis idest virtus matrimonij. vt qui antea sint geniti ex
quocuzq coitu qui tamen potuerit esse vxorius si tunc affu-
isset consensus postea subsecutus post contractuz matrimo-
nium quandocuzq etiam alio matrimonio intermedio. Itē
in sanitate vel in morte dummodo demus esse matrimonium
legittimi habeantur saltem ex nunc. an ex tunc in sequenti
questione dicitur. **S**ecunda etiam pncipalis questio
habet tria dubia. Pncipale est an naturali primo genito
sed legitimated post natiuitatem legitimi competat succe-
dere iure primogeniture. Secundum an consuetudo talis p-
indicit secundogenito qui clericus est. Tertium an inter lai-
cos valeat consuetudo. sed hoc vltimū prosequi non inten-
do. de quo tamen videri posset quod post Hostien. scripsi
de voto licet. **P**ro legitimated inducam sex rationes.
secundo totidem contra ipsum. tertio ponam trium disputa-
tium solutionem et contraria Barto. quam approbabo cu
certa determinatione per tres decret. et ad contraria copio-
se respondebo. **A**d primuz q primus natus licet post le-
gitimated haberet in successione ius primogeniture licet pro-
bo constat illum primuz qui nulluz habet ante se de verbo.
signi. Joseph. ff. eod. titul. l. proximus et. l. proximi in proe-
mio. ff. forum. s. discipuli. alias incipit in reliqua. sed iste repe-
ritur primo natus naturaliter. Item legitimated. et bec duo
concurrunt eodem tempore quo defertur hereditas et idu-
bitatum est q cessante consuetudine succederet simul cum
alijs vt in. c. tanta et insti. de hered. ab inte. s. pmo et in au-
ten. de incest. nupt. s. dubitatum. C. de na. li. autē. si quis con-
suetudo ergo que inter legitimos respicit primogenituram
debet in isto prius nato et legitimo aliquid operari de prius
leg. in bis et eod. titul. si papa. lib. vj. ff. de lega. pmo si quan-
do in pn. et ad munici. l. j. fit ergo idem ius de toto quod de
parte. de offic. deleg. pastoralis. s. i. de donat. inter virum et
vxor. nuper. ff. de rei ven. que de tota. sic ergo quia sicut co-
muni iure in totum excluderet personas secundi gradus q
si. sint legitimi. c. pmo. ita q primogenituz et legitimated in to-
tum excludit secundogenituz iure consuetudinis. sic ergo ex
positate et concurrentia duoz tempore debito et arguendo
de parte ad totum. Item de toto in alia specie ad hoc totuz
concludit pro primo nato. Secundo arguo de proximiorita-
te ad primogenituram. certuz est q sicut de iure ex gradibus
diuersis succedit proximior. ff. de suis et leg. l. post consangu-
neos. s. scdo saluo qd habetur in aut. de here. ab inte. s.
reliquum. facit. xij. q. i. sint manifeste. xvi. q. vii. filijs.

Ita hic de consuetudine in personis eiusdem gradus suc-
cedit primogenitus idest prior in genitura quod conuenit
legi diuine gen. xxv. et xxvii. de qua. vii. q. i. qz periculosum.
et facit pre. decre. licet de voto. nam vt ibi patet in fine in ge-
nitura plurium est ordo et positas et posterioritas. ff. de sta-
bo. arethusa. sed certum est q in proximioritate spectatur
tempus mortis vel posterius et non anterius vt pre. l. post
consanguineos. s. proximus. vnde legitimi. l. pma et si duobus
vnde cognati. l. capitis insti. de legi. agna. sac. s. proximus. ff.
b iniur. rup. te. si quis exheredato. scdo in so. ergo in scdo ge-
nitura legitima spectabimus etia tempus mortis. no enim
oportet prius queri de conditione cuiusqz quas hereditas
vel legatuz ad eum pertineat. ff. de leg. ii. no oportet. ad ides
ff. de le. pre. per contra. l. interuenit. no inspiciatur ergo qd
prius fuit sed quod nuc est. l. di. ferrum. s. de rescrip. eaz te.
et. ff. de edi. edic. quod ita ad id. xxxij. q. i. no eni et. c. si est ma-
rie qz licet certis casibus inspiciatur tpus testamēti hic no
potest illud dici cum sit successio ab intesto. tertio sic aliqd
retrotrahi pcedit no soluz in iudicijs et maleficijs sed etia
in actibus habent concoz. in regula ratihabitione cod. ti. in
pn. ps. C. ad mace. l. si. Item et vbi no est actus. vnde retro

di in ciuitate fuisse q ab hostibus aduenit. ff. de cap. l. retro
eqñ ergo legitimatõis potestate potestati iuris postliminij
dicam q sicut illud cum in cuius persona amouet ius serui-
tutis per captiuitatem inducte facit eius cõditionis ac si nũ
qñ in ea specie seruitutis fuisset. xvj. q. iij. prima actione. ff. de
cap. 7 post li. re. l. postliminium sic. 7 legitimatio istuz perin-
de faciat haberi ac si illegitimus non fuisset. ff. d. in iu. re. figo
filio. §. penultimo. 7 sicut per illud ius postliminium reuer-
sus excluderet secundo genitos 7 remotiores vt pre. l. si qñ
§. sed 7 si pater. ff. de bo. li. si nec. §. si deportatus. ff. de bo.
possessio. secundum tab. qui ex liberis. §. j. ita 7 per legitima-
tionem que retrahitur. nam constat ipsum naturalem a
conceptu 7 partu habuisse statum legitimatõis implicitum
explicitum 7 consummatum postmodum in contractu traba-
tur ergo consummatio ad initium. xxxv. dis. ab exordio. ff. qui
po. in pi. babe. potior. ij. rñ. de contraben. emp. nec emptio.
ff. de peri. 7 commo. rei vendi. q si pendente. al. s. est. §. sub.
l. necessario. ff. ad. l. falsi. fundo legato. nec hoc impedit ma-
trimonium intermedium vt dictum est in secundo membro
prime questionis. Et si dicamus retro non trahi. erit secũdũ
illud certo tempore naturalis tantum. 7 certo naturalis 7 le-
gitimus quod esset monstrum vt. s. not. de clandest. despon.
cum inibitio. 7 eadem res sic censeretur duplici iure 7 con-
trario contra id. xij. q. ij. cognouimus de deci. cum in tua. ff.
de rerum permu. l. j. C. de codicil. l. finali. **Quarto** sic ar-
guo proles legitima dicitur causa omnis priuilegij 7 precẽ-
puitatis que doti indulgentur. ff. solu. ma. l. j. de iure do. l. ij.
de priuile. credi. interest. sed cum ipsa dotis causa omni tem-
pore presenti preterito 7 futuro sit p̄cipua 7 fauorabilis. ff.
sol. ma. l. j. facit. s. de pig. ex litteris. de do. inter. vi. 7 vxõ. nu-
per quanto magis ergo fauorabilis erit proles omni tempo-
re: quia propter quod vnunquodqz r̄c. sumitur hoc. C. d. na-
liberis. cum quis. sit ergo iste p̄ omni tempore legitimus cũ
hominibus legitimis gaudeat princeps rempublicam fre-
quentari qui si. sint leg. ex tenore. 7. c. si. ibi pro utilitate pub-
lica. C. de indic. vidui. l. ij. sicut de ingenuis dicitur. C. de bo.
li. l. finali. 7 attendi debet tempus quod plus expedit legiti-
mato vt pre. c. cum inter. C. de natu. li. nuper ad finem.

Quinto induco q hoc est beneficiuz sacramenti 7 iuris
positiui canonici 7 civilis ergo latissime sumendum. ff. de cõ-
sti. p̄ncipi. beneficium de verborum signi. olim de dona. cum
dilecti. Item talis legitimatur ad spiritualia. vt not. in. c. tã-
ta 7 de elec. innotuit. fortius ergo ad primogenituram cum
spiritualia r̄c. qui si. sint legi. per venerabilem. xcvj. dis. duo
sunt. s. de ma. 7 obe. illud 7. c. solite. **Sexto** 7 vltimo. vn-
de textus apertus in aut. qui. mo. na. effi. sui. §. reliqui ibi se-
mel eos efficientes legitimos damus habere etiam successio-
nes illas etiam quas habent bi qui ab initio legitimi sunt 7
sibi in. §. illud al. si quis ergo in si. nihil a legitimis filiis dif-
ferentes. ad idem. ff. de li. 7 posthu. l. filio 7. C. de consul. l. j.
in si. li. xij. quarum legum casus infra patebunt 7 per hoc cõ-
cluditur pro iuriato. **In** contrarium pro prius lio certum
est q ipsius cepit esse hereditas ad Gala. iij. si filius ergo
heres. ff. d. liberis 7 posthu. l. in suis. 7 primo fuit cõstitutus
in iure succedendi insti. de heredu. qua. §. sed sui. nec est hic
fauor ampliandus q si fauorẽ matrimonij inspiciamus hoc
est cõtra prius legitimũ. non debet ergo concedi posteriori
quod denegaretur prior. s. de preben. cũ causam. C. qui po.
in pig. l. fina. ver. exceptis. cum ergo in duabus dotibus ip̄ q
bus etiaz locũ habet fictio. C. de rei vx. ac. l. vna circa princ.
ex tempore prerogatiua seruetur vt ibi ergo 7 hic ne qd pri-
us legitime factum fuerat vel questuz superuenientẽ even-
tum vitietur vel perdatur cõtra regulam eodem titu. factũ
legitime cum concor. nam 7 habet regula quod id quod no-
strum est sine nostro facto a nobis euelli non potest. ff. eod.
titulo id quod nostrum. primogenitus autem legitimus nil
fecit hic p̄pter quod illud ius successionis sibi debeat depe-
rire nec pater id facere potuit. **Primo** q iste non est de ca-

fibus illius. §. causas in autenti. vt cum de appel. cogno. no.
s. de iureiuran. quinquauallis. **Secundo** quia in preiudicium
filij ex primo matrimonio non potuit mutare consilium hoc
eodem titulo mutare cum concor. tertio nõ poterat expref-
se priuare vel fraudare illum cui competebat ius ex primo-
genituz a multominus tacite contrahendo cum illa olim cõ-
cubina de preben. dilecto. Item nec papa nec princeps in al-
terius graue preiudicium priuilegia concedunt de cõsue. cũ
olim in si. ff. ne qd in lo. pub. l. ij. §. si qñ. C. de eman. nec auus
Secũdõ sic probo. quod hodie incipit valere non trahitur
retro de despon. impu. c. j. eodem lib. valet ergo vt ex nũc vt
nota. in regula non firmatur patet hoc insti. de mi. te. §. pen-
ff. eodem titulo quod ab initio. ff. de offici. procõ. obseruare
in fin. facit. ff. que res pig. obliga. po. l. ticius 7 de mili. testa.
tribunus cum ergo legitimatõ equipollet restitutiõ 7 vtra-
qz ex suo secũdum veritatem aliquid nõ tribuat istius attri-
butionis effectus retro nõ extenditur sed incobat ex tempo-
re suo ergo prius legitimus 7 per id ius primogeniture ad-
eptus per legitimatõem naturalis qñ ponderamus ex suo
tempore illud nõ perdit vt patet in. c. tanta ibi post contrac-
tum matrimonium in auten. qui. mo. na. effi. ibi ex hoc 7 gl.
exponit tempore de rescrip. qñs libr. eodem. ff. de mino. 7
si sine. §. sed quod papa. de heredi. insti. ei qui soluendo de
bo. possessio. cogra tab. l. j. §. fina. nec mirum si retro nõ tra-
hatur quia legitimatus habere debet que huius appellatio-
nem decent in autentic. de incest. sup. §. dubitatum collatio-
ne secunda. sed non decet q plus iuris habeat legitimatus
q legitimus in autentico. quibus mod. natura. effi. sui. §. si
quis ergo 7. §. 7 quoniam varie. §. si quis autem ergo r̄c. p̄-
deramus autem quid deceat de voto magne de electio. cuz
non deceat. libro eodem. **Tertio** sic ficut nos habemus
certos modos vel casus quibus secundus expectans benefi-
cium ponitur in locum primi quod nota. de preben. quia se-
pe. libro. eodem in vltima glo. sic legiste habent certos mo-
dos quibus in successione hereditarij cõstitutus in lo-
co secundo in locum prioris adductur vt in morte naturali
que primo subducto r̄c. vt qui si. sint leg. lato. ff. de suis 7 le-
filius a patre. §. filius 7. l. gallus in principio. Item morte ei-
uili 7 deportatione vel dñatione in metallum vt in. l. gal-
lus. §. quid enim si nepos de his modis. ff. de suis 7 le. l. j. §. si
filius vsqz ad. §. post suos. ff. de iniusti. testa. l. posthumorum
insti. de exhere. libr. §. posthumorum. sed modus legitima-
tionis non est de illis quod secundus adducatur in locuz p̄-
mi ergo r̄c. per locum a sufficienti numeratione partiũ. s. de
insti. e. finali. de postulan. bone. ij. in finali. ff. de his qui sui vt
alie. iur. sunt. l. j. in principio. de ac. 7 ob. obligationum fere
de preto. stipu. l. j. §. j. 7 insti. de act. §. actionum nec arguas
a simili de legitimatõem ad casus expressos. quia casus omis-
sus a principe vel impetrante habetur pro omisso. s. p̄prio
susceptum libro eodem. vbi de hoc dixi super glo. argu. con-
tra 7 a canone de tempore. ordi. dilectus de sen. ex. is qui in
si. j. rñ. libro eodem in cle. de electio. ne romani post princ. 7
c. constitutionem in principio. a testõre. ff. de libe. 7 posthu.
commodissime. ff. de excu. tu. ex his a pacifcente. ff. solu. ma. si
cum votem in principio. de pac. cõ. l. final. 7 a lege. C. de edi.
pri. an in totum 7 que sit longa consuetudo. l. j.

Quarto sic probo constat q consuetudo duo requirit
coniunctim scilicet primogenituram 7 legitimatõem. s. na-
tus ex concubina non est talis. ergo cuz verba sint certa que-
stionem voluntatis non admittunt qui si. sint le. c. ij. C. de li-
be. prete. l. ij. ff. de le. iij. ille aut ille. §. cuz ex verbis. sed in na-
to 7 vxore simul concurrat vtrunqz ergo r̄c.

Si ergo querimus quis prior est filius non est dubium
q naturalis hunc enim natura genuit. licet non honestas cõ-
fugij. xxxij. q. iij. c. fina. ff. de adopti. l. j. vnde 7 spuruz voca-
mus filius. c. pre. tanta. Sed si queritur quis prior naturalis
an legitimus. patz q secũdus. 7 si queratur quis prior in iu-
re succedendi. so. is qui prius illa duo iura nactus est ex qui-
bus ius

bus ius successionis competit vt sic in hoc ponderetur ius primogeniture. xxij. questio. ij. §. vlti. in principio. et si vis vt concedam eum censi a natiuitate legitimum hoc non est verum sicut veritatem nature sed sicut dispositionem vel ciuilitatem: sed constat quod illum quem excludunt filij sicut naturam non excludunt filij sicut ciuilitatem. ff. de lega. ij. si ita quod §. i. de condi. et demonstratio. fideicommissus. unde non est satis ciuilitate fieri de rescrip. susceptum. scripsi de hoc. §. de conuer. coniug. cum sis ad id. ff. de verbo. obligat. gr. ea parte. §. insulam. vbi de hoc. C. de his que ve. eta. l. fina.

Quinto arguo si quando querimus de ordine et oportet ad alicuius perfectiones duo concurrere. si inter duo perfectio in vno hec iura simul in altero concurrant prior intelligitur ille medius qui inter duo primi sua consequitur habet patet in rei vendicatione et in publiciana. C. de rei vendic. l. quotiens. ff. de publ. vt si quidem. et hinc tanto fortius: quia actus traditionis erat necessaria sequela contractus. et tamen non trahitur ad contractum sed hic non sic: quia secundus contractus matrimonij fuit a nuda voluntate parentum Idem in pignore si prius imperfecte conuenit postea cum alio perfecte demum secuta est perfectio cum primo et numeratio vt in pre. l. ticius. ff. que res pig. qui po. in pigno. habe. l. j. in fine. et l. qui balneum. et l. potior. j. respon. Sic est videre in littera qua mandatur alicui prouideri dato excozure ad conferendum sine decreto. presentia enim et excozure in hibitio afficiunt ita quod collatio ordinarij non tenet. sed si inter presentationem et inhibitionem ordinarij conferat tenet collatio. hec probantur de concessio. preben. si soli. li. eo. ita sponsalia de futuro et copula faciunt matrimonium. sed si inter hec duo desponsetur alij de presenti valet intermedium de spon. veniens. et c. si inter de eo qui cogn. confan. per totum. ista vero procederent vbi primum perficit sine secundo vt in c. si. de spon. duo. vel sufficit vt in c. si tibi absentis de preben. eo. lib. beneficium enim ante acceptatam collationem mihi factam non fuit meum. sufficit tamen collatio ad impediendum collatozem ante repudiationem vel terminum lapsum vt ibi. **S**exto ponderanda est equitas. quid enim dices de nobili domina non contracta cum eo cuius quo contraxit si primogenitum habuisset ad successionem habiles que postmodum primogenitum habuit ex matrimonio. Item quali periculo illam submittis si naturalis sperat se illa mortua legitimari posse cum iure primogeniture. facilliter enim veneno vel aliter conspirabit in eius mortem ex quibus concluditur pro primo legitimo ex matrimonio nato.

Ad solutionem questionis huius est sciendum quod olim hec questio fuit disputata per Guilf. accursij et tenuit per predictum §. reliqui inductum in fine prime partis legitimatus preferendum maxime quia consideratur tempus mortis in situ. de heredum qualita. §. sui. et §. in extraneis. sic sicut eum ex pacto olim in hodie datur actio. C. de re. permutatio. ex placito. et dicebat quod §. illud alia si quis ergo ad finem. vbi dicit ex hoc non debet intelligi. si tempore vt dicit ibi glosella. sed ex hoc. si matrimonio et oblatione curie vel alio modo ad legitimandum idoneo. Idem modernis temporibus tenuit hic alius solennis doctor in studio paduano inducens et disputans. Idem dicitur tenuisse alter summe scientie doctor in studio paduano inducens principaliter. l. filio. ff. de libe. et posthu. sed Barr. brix. hoc disputauit in dominicali lv. que incipit quidam habens filium. tenet contrarium pro legitimo nato scilicet ex primo matrimonio dicens quod hoc tenebat. Id. nescio si de hugulio vel bugulino intendit quia per illorum scripta hoc non apparet. hoc etiam tenuit Tan. in sua nona questione. et hanc partem teneo: sed tremulus per illorum auctoritatem et reuerentiam qui tenuerunt contrarium: tamen hanc partem eligo de deliberato consilio et responso trium doctorum legum solennissimorum huius studij quos in disputatione nominavi. doctor etiam meus in theologia hanc partem deliberatus preelegit a me consultus.

Ad hanc autem solutionem quam Jaco. de bel. commē dat in auten. quibus mo. na. effi. sui. col. vij. induco tres dec. sexti. §. de rescrip. si pro te. et c. quauis. de preben. si apostolice. et hoc modo aut dices quod per secundum matrimonium fit in illum naturalē collatio legitimatis aut confirmatio aut restitutio vel alterius predictorum fictio. de primo sit talis casus in decre. si pro te. certum est quod naturalis habet status conditionatum ad legitimatam. si si parentes consenserit in matrimonium. et ille pro quo fuit ibi scriptum habuit etiam statum conditionatum. si si consenserit episcopus et capitulum. et tamen si antequam interueniat ille consensus. alius canonicatum in illa ecclesia consequitur: postea superueniat ille consensus. ille secundus in gratia qui conditiones preuenit est prior et potior in assentione prebende post vacantis. sic iste qui primo consecutus est legitimatē erit primo potior cuius postea legitimitas superuenit. si dicas quod est confirmatio sit casus in decre. apostolice. vbi si reseruatō legati p̄ces sit. et confirmatio papalis secuta est: tamen post reseruatōnem et ante confirmationem alter ibi impetrauit a papa: iste medius erit prior. confirmatio enim preponit illum solum ius acquirentibus post confirmationem sicut et hic legitimatio preponit istum post genitum tamen. Si dicas quod est restitutio. facit. C. de nara. resti. l. ij. ibi natalibus atque restitui et c. et in auten. qui. mo. natu. effi. sui. si quis. ergo ibi prolem voluerit nature restituere tunc casus est in decre. quauis. ibi restitutio non preiudicat iuri acquisito a teri ante restitutionem cui conuenit. l. ij. ff. de decur. procedit autem solutio si d̄ speciali contraria interpretatione vel obseruantia consuetudinis quo ad casum propositum non apparet. **M**odo est ad contraria respondendum. et primo ad §. reliq. et dico quod meo littere hoc solum sonat quod sicut a principio legitimis deserit successio sic et legitimatis. nec dicit littera quod censeantur ab initio legitimi: sed quod habent successiones quas habent huius ab initio sunt legitimi vide si. de eta. et quali. a multis. in fi. et subdiaconus eligitur in episcopum sicut diaconus vel sacerdos non per hoc fingitur diaconus vel sacerdos. vel aliter illud vbi iuris repugnantia non impedit talem fictionem. secus vbi impedit vt in terminis nostris vt. j. dicam respondendo ad tertium argumentum. vel dic quod lex non ponit prerogatiuam in successore ex ordine filiationis. unde vocatur sicut ab initio legitimus cum hodie vterque naturalis et legitimus nec iure communi curamus quis prior. Sed cum queris quis prior procedit solutio et casus predicti quibus non querimus de excludendo secundo sed de proponendo. facit ad predicta quod recitare soleo de restit. in integ. constitutus. Aliter enim iudicamus de temporali prescriptione qua preuidit ius quod de illa quam non preuidit. puta si inducta sit per consuetudinem vt ibi. vel per conuentionem vt nota. ff. de mino. emilius. et per eundem modum potest responderi ad §. si quis ibi nihil a legitimis. vel dic quod nihil differunt vt ex nunc et in successione que nondum pro alijs erat affecte. et si stemus gloselle ibi ex hoc. si tempore habeo propositus cui conuenit dec. de tanta. ibi post contractum matrimonium et quod recitare soleo post Hostien. de elec. inno. iur. quod legitimatio superueniens per parentum coniugum non ratificat electionem prius facta de legitimo. Ad. l. ex placito. di. co quod facit pro cum ibi consideret vt ex nunc tempus quo concurrunt vtrique naturalis. et ciuile. Ad. l. filio. respondetur primo sic quod illa lex inducitur pro. nam ibi ex hereditate de naturali emancipato non impeditur per arrogationem qua recidit in potestatem vt sic vinculum ciuile non tollat impedimentum medij temporis super naturali iure fundatus sic et hic ius quod competit naturali primo legitimo quod ex hereditate illum naturalem tamen non tollatur propter ciuilitatem et legitimatōnem superuenientem Item illa lex loquitur de filio semper naturali et legitimo et a principio in parte. quod postea iure lito priuat⁹ fuerit emancipatus. vbi p̄ adoptōem pot⁹ d̄ recuperare ius legitimū amissū quod de nouo querere ad id. ff. d̄ pac.

si vnus. §. q. si nō. tamen improprie sic dicitur qz illud in iu-
re eliso nō perempto. ff. de solu. qui res. §. arcam. vñ sic pōde-
rata rōne licz ille foret emācipatus vñ tñ & efficaciter filius
quo ad ius exheredationis saltem de iure pretorio. ff. de in-
offi. testa. papinianus. §. j. r. C. e. l. ij. non fuit ergo tante po-
tentie adoptio vt ita eum de nouo filium faciat sicut fieret
extraneus & per id extingatur ius naturale per ius civile vt
sicut facta exheredatio de non filio non nocet illi facto filio
ff. de bono. possessio. contra tabu. l. non putauit. §. si qz emā-
cipatum ita facta de emancipato non noceat adoptione se-
cuta quia vere filius fuit. lex prima de cōsuli. facit pro in pñ-
ci. in quantum ibi dicitur qz prius dignitatem adeptus est p
qz sic & hic prior adeptus legitimitatem. in fine facit contra
in quantum ibi prior consul secundo patriciatum adeptus p
fertur secundo prius patriciatum adeptus. si sequeremur se-
cūdam lecturam quam ibi ponit glo. negaretur casus. & sic
non esset respondere necesse: qz faceret pro. sed secundū cō-
munem casum predictum & quem approbat glo. solue qz ibi
ex ordine consularis debebatur magistratus facit. ff. de mu-
ne. & hono. l. pto. si ergo aliter factum fuerat ex quo primus
adeptus est magistratum merito pferendus est illi cui in ad-
piscendo preferri debuerat vel habebat ibi consuetudo con-
sularis quod habet consuetudo multarum ecclesiarum qz
inter canonicos eiusdem ordinis non inspicitur prioritas in
ordine sed in institutione vel canonicatu ecclesie sic inspicie-
batur prioritas in cōsultu tñ inter magfatus habētes: vel
dic qz casus ille non cōuenit isti. ibi de sede hic de successiōe.
sed ibi ex solo consulari habebat consul sedem. sed ex magi-
stratu maiorē. hic ex solis natalibus nil iuris habebat in suc-
cessione. vnde probamus per legem illam qz habens purus
ius ad canonicam licet secundo receptus preferatur secundo
impetranti licet prius recepto vel canonicatum adeptus vt d
rescrip. tibi qui lib. vj. vbi in apostillis de lege illa mentionē
feci. & ibi videas. Ad aliorum solutionem est sciendū qz lo-
gicus habenti asinam cum pullo de quo nunc est sermo eūā
gelicus in ramis palmarum per fallaciam accidentis pbat
qz illa asina est sua mater. & sic. ista asina est tua quod conce-
ditur. Item est mater & hoc conceditur propter pullum. cō-
cludit ergo coniungendo ista ergo est mater tua. recte sic fa-
ciunt aliqui argumenta contraria quibus dicunt iste est pri-
mo natus: & hoc concedatur. Item est legitimus & hoc etiā
conceditur: coniungunt. ergo est primo natus legitimus h
negatur. qz lz aliqua predicare diuifim que non licet coniū-
gere vt hic vides ad sensum qz hoc non sequitur. ego suz pri-
mus canonicus in ecclesia & sum sacerdos. ergo primus sa-
ctus sacerdos. concedo ergo quod dicebatur in prio argu-
mento eum primo natum sed non primo eum legitime natū
quod requirit cōsuetudo. quod subdebatur de tēpore quo
desertur hereditas inspiciendo fateor vbi prius non compe-
tisset illi per consuetudinem saltem ad rem & tale quod affi-
cit & impedit patris potestatem vt dixi in fine quinti argu-
menti secunde partis. & per hoc sit responsum ad totū secū-
dum argumentum excepto ipsius sine ad quem respondei
qz illud verum in eodem instanti alias cōstat qz diuersis tē-
poribus eadē res diuerso iure censetur. Quod subdebatur
in primo argumento qz consuetudo debet aliqd in isto ope-
rari hoc verū si esset ille quem iuuat consuetudo. Quod in
fine dicebatur idem de toto quod de parte. verum si eodem
iure deberetur vtrunqz. sed de iure debetur pars quia legiti-
mus de consuetudine. totum quia primus legitimus cum er-
go nō sit eadē vtriusqz rē. Ad tertiū argumētū de retro
trahendo respondeo qz in fictionibus que ad principiū tra-
bi debent oportet qz eadem causa & essentia perseueret. afo
si ex potestate filia sit emancipata fictio suam naturam imu-
tet. patet. C. de rei vxo. actio. l. vna. §. videamus. cum ergo p
tempore quo pater habuit legitimam vxorem & ex ea filium
concubina non potuerit esse vxor. ergo fictio mutabit natu-
ram. & ad id tempus non trahetur nec enim trahi debet ad

tempus quo sequi possit iuris repugnantia. ff. de vsucapio.
si is qui. C. de inofficio. dona. l. secunda. & de donatio. inter
virum & vxorem. l. donationes. fm illos qui dicit qz nō tra-
bitur ad dominium. C. Item nec fictio trahitur ad principi-
um mutata conditione persone. vel quando res possit vitia-
ri. C. de testamen. ma. l. j. ff. de testamen. mi. si certarum. §. fi-
na. ff. de capti. in bello. §. codicilli. plus videtur qz fictio lo-
cum non habeat cum alterius p̄iudicio quod sic proba-
tur vt dixi in fine argumentorum secundi membri prime que-
stionis. actio de dote que non competit constante matrimo-
nio facta diuortio competit & reintegrato matrimonio desi-
nit competere iam inchoata vt. l. si mulier diuerterit. ff. solu-
to matrimonio & alijs legibus ibi allegatis. sed licet hoc ex
fictione qua fingitur non diuertisse vel non competisse pro-
cedat quando debetur soli mulieri vel mulieri & patri. non
tamen procedit quando debebatur extraneo vt patet. ff. de
iure do. stipulatio de dote. ff. soluto matrimonio in insulam.
§. finali. in illius enim p̄iudicium non procedit illa fictio.
licet ergo quo ad parentes contrahentes & ipsum filium pro-
cedere possit fictio. non tamen quo ad p̄iudicium primo-
geniti legitimi habenti efficax ius vt dixi. si ergo ponerem
patrem habentem legitimos vxore mortua ex concubina fi-
lium habuisse. cum qua postea contrahit nulla iuris repu-
gnantia vel alterius p̄iudicium impedit fictionem ad p̄n-
cipium trahi. & sic etiam procederet. §. reliqui vt supra dixi.
Ad id quod dicitur proli fauorem deberi fateor. sed nō
contra aliam prolem. & ad perimendum ipsius ius sicut nec
p̄iudicamus dotem contra dotem vt dixi in primo argu-
mento secunde partis. Ad vltimum quod de beneficio
dicebatur dico qz nedum sacramentum matrimonij sed nec
etiam sacramentū baptismi quod maius est tollit ius actio-
nis vel exceptionis alteri competens: vt nota. xxvj. distinct.
deniqz. & xxvij. questio. prima si quis. & de diuortijs qua-
to in vltima glofa. beneficia ergo licet large interpretemur
non tamen sic large qz alterius ius perimāt: tamen sic qz ali-
quid conferant. istud autem multum confert: quia honori-
bus fungitur vt legitimus vt cessante consuetudine in par-
te succedit. C. Itēz deficiente illo primogenito ad alios cū
sequentes haberet ius primogeniture. plus casus est quod
legitimus naturalis non succedit in feudo & sic beneficiū
non recipimus latissime in lib. feud. si de feu. controuer. fue.
c. naturales. soleo tamen dicere in. c. tanta id loqui de legiti-
mato non per matrimonium sed per principis beneficiū in
quo id non exprimitur vt ibi nota. tales autem dispensatio-
nes fatalium sunt odiose & strictam habent interpretatio-
nem de hl. presbyte. c. j. lib. eo. & super hoc vide quod plene
scripsi in. c. latoz super prima glo. Quia in precedenti arti-
culo mihi ipsi videoz fuisse prolis. hunc vltimum qui est
an posito qz clericus sit ille secundogenitus & alter habet
ius primogeniture sibi p̄iudicet consuetudo breuiter ex-
p̄ditam. C. Et contra clericum inducam quatuor. secundo
pro ipso alia quatuor & opinionem. tertio datur solutio sol-
uatur opinio per quam contrarij respondetur.
C. Et qz p̄iudicet videtur per gl. legum expeditum. que-
runt enim glo. ff. de legibus de quibus. C. que sit longa con-
suetudo. l. j. an consuetudo qz monachus non succedat extē-
datur ad regularem Canonicum. ponunt ergo glo. ille pro
indubitato consuetudinem illam non solum clericis sed eti-
am monachis p̄iudicare. ad idem glo. vlti. in autenti. hoc
ius porrectum. C. de sa. fan. ec. licet communiter non appro-
betur. C. Secundo constat qz liber vsus feudozum iuxta
quod verbum sonat sunt consuetudines feudozum & tamē
per illas consuetudines clericus non solum non succedit in
feudo. sed etiam illud perdit per clericatum vt de vasa. qui
ar. bel. depo. c. vno si de feudo controuersia fuerit. c. qui cle-
ricus de benefi. femine. c. vno in fi. & an mutus & alias imp-
fec. c. vno. & sic patet per has glosas & casus per tales con-
suetudines clericis p̄iudicari.

¶ Tertio

Tertio suadet etiam hoc equalitatis ratio. cum enim ipsi tales consuetudines recipiant pro se tenentur illas recipere contra se. de vita et honesta. clerico. c. fina. cum concordia. precipue cum consuetudo talis super equitate fundetur scilicet ne patrimonium annihilentur. facit quod post Hostie. scripsi de voto. licet. facit. de preben. maioribus. de pigno. ex litteris. de concessio. preben. c. fina. verficu. quanto eodem lib. ff. de exerci. ne in plures. et appetit res publica subiectos fore locupletes in autem. vt iud. sine quoquo suffragio. §. cogitatio. colla. secunda. si ergo fatemur consuetudines equas fateamur quod ipsius virtus ligat priuilegiatos scilicet clericos sic priuilegiatos minores et pupillos. unde conductor quia possessor ad tributa tenetur et non dominus. ff. de usufruc. hactenus. et de impen. in rebus dota. factis neq. stipendium. C. de anno. et tribu. l. j. lib. x. de agrico. et censi. libris. §. hoc de redditibus. et de coll. fun. pa. omnes lib. xi. sed consuetudo quod domini teneantur et non possessores ligat etiam minores vt patet. ff. de administratio. tuto. sine herede. §. luti. Idem probent decreta. ex eo quod de elec. coniuicta cum decreta. vlti. de consuetu. eodem libro. cum igitur consuetudo detrahat singulorum patrimonium. ff. communia predio. venditor. §. si constat. patet etiam in successione feudi inter laycos si de feudo controuersia fuerit. c. mulier. et c. si filij. et de matri. et ad morga. contracto. c. vno. fateamur quod huic clerico preiudicet in portione sibi alias de iure debita. nam videmus quod priuilegiuz Anglicis concessum prodest clericis de foro competen. dilecti. sic et consuetudo eos ligat cum in ipse ista equiparemus. ix. q. iij. conuestus. et de offi. ordi. duo simul. de iudi. nouit. verficu. non enim cum concordant. Itz videmus quod de iudicato in foro ecclesiastico excipitur in seculari et contra. de excep. c. ij. lib. eo. multa exempla de virtute consuetudinis scripsi de consuet. c. fina. super glo. et qua. **Q**uarto probetur hoc etiam ab originis principio vt dicamus quod quorum est eadem origo ipsorum eadem sit ratio. facit de cleri. peregr. c. j. de deci. ex parte. ij. et c. cum in tua. in successione patet. C. de libe. prete. l. fina. de leg. here. l. duodecim. institu. de exhered. libe. §. nostra. de legi. agn. tute. §. ceteru. et §. sequentibus. sed constat quod. B. et C. ambo sunt nati layci et nudi. xvij. distin. sicur. unde nec clericatus confertur infanti vel illiterato. de tempo. ordi. c. fi. lib. eodem. ipsum ergo in natiuitate sua et prius si fas est sic loqui ligauerat consuetudo que primogenito detulerat ius primogeniture quo sibi debebant bona etiam patre inuito vt dictum est in proximo membro. clericatus ergo subsequena illud ius prius questum primogenito auferre non potuit si cut nec abstulit baptismus vt dictum fuit in proximo membro in fine. sic ex his concluditur contra clericum. **I**n contrarium pro clerico allegatur equiparatio legis ad plebem. ff. de legi. l. de quibus. sed ita est quod lex non ligat nisi subditos de senten. excommunicata. a nobis. de peni. et remissi. quod autem de constitu. c. ij. lib. eo. et in l. cunctos populos in pn. C. de summa trinita. ergo nec consuetudo ligabit non subditos. constat autem quod aliud est clericus quam populus de preben. c. j. de verborum significa. ex parte de senten. ex comu. si sententia lib. eod. inde est quod plebs olim non ligauerunt nobiles. ff. de origi. iur. l. ij. §. deinde. institu. de iure natu. ge. et ciui. §. plebs. Item nec statuta vel consuetudines populi ligat hodie clericos qui nobiles sunt. C. vt nemo pri. l. ij. et quomodo militibus equantur satis dixi in tertio membro prime questionis. **S**ecundo clerici sunt maiores: statuta ergo minorum vel consuetudines illos non ligant. xxi. distin. inferior de maiorita. et obedi. cum inferior. Itz etiam sponte non possunt clerici se subicere iudicio laycorum de foro competen. si diligenti eodem titu. significasti. **T**ertio pro clerico faciunt tex. xvij. dist. bene quidez de constitu. ecclesia sancte Marie. et c. que in ecclesiarum de re. eccle. no. alie. c. fina. hoc de lege vel constitutione. de consuetu. patet quod ex quo grauosa est ecclesia vel clericis non te-

net de p. sue. c. j. et c. cum inter de iudi. clerici de re iudi. cum causa. et C. de sac. san. eccle. auten. cassa. et maxime in terminis questionis quibus loquitur de constituto in sacris qui a statu clericali non potest diuertere de elec. cum ex co. li. eo. sint ergo immunes a lucratiuorum inscriptionibus. C. de sa. san. eccle. l. penul. **Q**uarto negatur verum esse quod allegabatur primo hanc consuetudinem rationabilem: immo iniqua et irrationabilis videtur que aufert alteri quod sibi debet et consuetudi. c. penulti. et filios qui non habita prioritatis ratione debent equaliter patri succedere vt dixi in proximo membro in solutione contrariorum. facit summe inaequales vt. si. alteri totum alteri nihil debeat contra id. xvij. q. vij. c. i. Itz priuat istum legitima quod patet expresse non posset de testamen. raynucius. et c. Raynaldus. ergo datur quod valeat inter laycos et inter eos de facto seruetur non tamen noceat clericis. et hanc partem tenet Jaco. de are. vt notat Ly. C. que sit longa consuetudo. l. ij. in fine. loquendo in comunum de consuetudine. et Hostien. in sum. de consuetudi. §. fina. verficu. sed pone. et quod post eum scripsi de foro competen. postulasti ad finem magne glo. **S**olutio puto in terminis questionis consuetudinem clerico preiudicare per allegata in prima parte et maxime in fine coadiuuatur hoc: quia alia consuetudo in illis partibus non procederet propter remedium fraudis parate secundogenito circa clericatum suscipiendum et damnosum nimis esset primogenito si notabile quorum hereditatis sibi per primogenituram non solus debite sed affecte per fratris vnus vel plurium clericatum amitteret. tales autem fraudes non amplectimur de diuor. quanto in fine cum concordant. ff. de rei vendi. in fundo. hoc etiam quoadiuuat quia si esse in partibus illis vbi viget interpretata est consuetudo qua optime etiam interpretatur leges de consuetudi. cum dilectus. ff. de legi. si de interpretatione sed est sciendum quod opi. Hostien. et Jaco. posita in fine partis contrarie nihilominus vera est extra terminos nostros quando scilicet queritur de preiudicio quod inchoaret consuetudo in iam clericum per quod dici posset quod si vera esset in articulo proximo opinio contraria scilicet quod legitimatus haberet ius primogeniture cum tempore huius iuris quesiti ille ius esset in sacris vt ponit thema sibi non preiudicaret consuetudo. et per hunc modum soluendi sint concordata contraria.

In possessione

In possessione non procedit exponit Dynus. l. non inchoatur licet quando inchoata sine possessione continue tur. nam hereditas iacens non possidet. ff. si quis testamento libe. et c. l. prima. §. See uola. et tamen usufructus. ff. de usufructu. l. ceptam. et l. nun. q. §. vacuum. et l. iusto. §. nondum adite. satis instat in hoc finaliter dicens quod possessio quam habuit defunctus apta est continuari in heredem qui est eadem persona iuris fictione. ff. de usufructu. l. heres si non sit per alium occupata tunc enim impediretur predicta continuatio. ff. de acquiren. possessio. ponit ponius. §. questum. et de usufructu. l. possessio testatoris. si vero per alium occupata non est pro continuata debet haberi. argum. ff. de testa. l. filius. ff. ex quibus causis maio. cum miles circa pn. et pro herede. l. ij. §. filium. et ideo procedit preferentia. **P**rima glosa dicit unde sumpta. et ponit et specificat exempla. secundo de multiplici possessione remittit. tertio tractat qualis possessio in prescriptione requiratur. quarto quomodo possessio debeat esse continua. quinto de quali possessione. **U**ltima glosa. premissa ratione regule ponit duas obiectiones legales quas soluit. vltimo obijcit de decre. contingit. et simpliciter soluit. **I**n prima glosa. ubi si ne possessione. sequitur non procedit usufructus. **I**n glosa. secunda ibi. l. ij. vide in seq. glo. **I**n glosa. vltima ibi in l. ij. in peculiaribus receptum est vt ignorantia usufructus

piamus. et idem §. celsus et ibi seruus. clam facit qui estimare debet questionem sibi moturam licet non estimet ne stultus et c. et ibi quibus vide in c. contingit in. iij. glo. et ibi. l. vna vide in c. is qui statim allegato in glo. ij. **C** In. j. glo. ibi civilis possessio prolixè tractat hoc **D**y. qd ad prescriptionem requiritur civilis et naturalis possessio vel civilis tñ. s. que animo retinetur sed naturalis tñ non sufficit vbi alius civiliter possidet qd sufficiat civilis probat per leges dicentes qd absens quem constat solam civilem animo retinere possidet quo ad continuandam vsucapionem. ff. de fur. l. ferui et filij. §. vlti. de diuer. et tem. prescript. l. in accessione de acqren. possessio. l. j. §. per seruum qui in fuga. ad id qd sola naturalis non sufficiat. ff. de acqren. re. domi. l. acquiritur. §. vlt. ad exhibendum. l. celsus. §. iulianus. et de acqren. possessio. l. j. §. per eum. sequitur etiam hoc necessario fm eū ex quo ponimus civiliter possidentem prescribere vt probatū est. nam si diceremus idem de possidente naturaliter sequeretur iuris impossibile. s. qd duo alicuius rei dominium in solidum eodem tempore acquirerent quod esse non potest. ff. commo. si vt certo. §. si duobus. et de castren. pecu. l. hereditate. §. pater. et de regu. iur. qd contra. §. vni duo. sed opponitur qd fm hoc contra absentem nō curret prescriptio que non currit contra possidentem. C. de prescrip. xxx. anno. l. ij. Item tempus non est modus perdende possessionis. ff. qui bus mo. vsufruc. l. si mulieri. ergo ptra absentem civile possessionem animo retinentem nunq̄ curret prescriptio. **R**e. spondet qd licet tempus non sit modus perdendi possessionem est tamen modus inducendi obliuionem et obliuio est modus inducendi dispositionez animi: et dispositio animi ē modus perdende possessionis vt legitur et notatur. ff. d. vsu. ca. l. furtum. §. fundi. si ergo civiliter possidens negligit naturalem possessionem per decem annos vel vltra illa negligētia pnat illuz possessione civili sicut negligētia in adipiscenda vel recuperanda possessione inducit amissionem civilis ff. de acqren. possessio. si ideo. §. forte. pcludit ergo contra civiliter possidentem prescriptionem non inchoari duabus rationibus supradictis. inchoabitur autem ex quo civilem perdidit vt est dictum et dicit qd glo. in. l. j. C. de ser. fugiti. voluit hoc dicere sed non plene. propter predicta vero mei denter tractauit aliam questionem an sint due possessiones specie differētes an vna tñ diuersificata per accidētia quā plene prosequitur. tenet autem opinionēz Joā. qd sint due per. l. ff. de acqren. possessio. l. iij. §. nerua filius. et pro herede l. ij. §. quod vulgo. et in si. idem **D**y. qui formauit de hoc obfectionem ad vlti. allega. ff. si serui. vendi. si quis diuturno d aqua plu. arcen. l. j. §. deniqz. et l. ij. in pncipio. C. de ser. et aq l. j. et ij. de prescrip. lon. tempo. l. vlt. dat etiam simile de iter dicto vti possidetis quod nō datur nisi possidenti. ff. vti possidetis. l. i. §. interdictum. et tamen sicut datur pro tuēda vera possessione rei corporalis immobilis ita datur pro quasi possessione tuenda rei incorporealis que de numero immobilium reputatur. ff. de ser. l. pe. si serui. vendi. l. sicuti. §. aristo. et vti possi. l. fina. **C** In glo. vlti. ibi sed lex. idem **D**y. et ibi solutio idem dicit bīc **D**y.

Ec regula facit ad questionez quam disputauit post Jo. de mō. te murlo quam sic pposui Joanni diocesano episcopo petenti quartam decimaruz. opponit ecclesia prescriptionem queritur quis habeat probare. **P**ro epō duo allegauit disputans que fortifico. secundo contra ipsum allegauit quatuor que etiam fortifico. tertio ponit solutio disputantis ostendit difficultas solutionis ponunt evidentialia datur solutio distinguens et cōtrarijs respondens. **Q**uod ecclesie excipienti incumbat probatio sic arguo. certuz est petitionem epī circa quartam fundatā esse iure cōi. x. q. iij. vino. d. de offi. ordi. cōquerēte. d. de prescrip. de quarta. de deci. qm. et c. dudum. h3 ergo pbare ipsi

us aduersarius. c. di. contra morem. Item prescriptio etiam facit pro episcopo qd diligens fuerit in exigendo. et qd non factauerit pecunias suas. ff. de probatio. c. de indebito de solu. c. si. ergo ppro probet ecclesia. **S**ecundo sic reus in excipiendo quo ad onus probandi fit actor. ff. de probatio. in exceptionibus. d. co. de excep. pia. et habet probare nisi excipiat negatiue de renuci. super hoc de proba. tertio de testi. ca. litteris de his que si. a prela. quanto. et generaliter allegans prescriptionem habet illa probare eodē titu. veniens et c. olim. et c. auditio. de causa pos. c. ecclesia. sic et allegans consuetudinem de consuetu. cum effectus. et si ecclesia pbare non potest. hoc nocere nō d3 episcopo qui probauit sed dicitur ecclesie deficere non ius sed probationem fm Joā. de mon. **F**ortificatur p̄mum sic si ius cōmune et prescriptio quodlibet per se transfert probationem in aduersariuz etiam negantem vt infra pbabitur fortius vtrūqz cōiunctū facit de testi. spo. audita. de purga. cano. inter. Item si prescripta transferunt probationem fortius impediunt ne ex vi negatiue transferatur probatio in episcopuz. cum plus sit trasferre et minus impedire. ad hoc. xv. q. i. §. fina. de iure iurādo quē admodum. **S**cdm fortificatur per no. post Anno. et Hostien. de accu. super his. vbi tenent qd excipiens contra electum etiam de tali negatiua que probari non potest per hoc non transfert in episcopuz onus probandi. ibi videas. et qd talis negatiua non transferat probent lex cū de indebito et dec. is qui. palleg. sic inducte: certum est qd repetens in debitum quod soluit habet necesse probare qd fuerit nō debitum sed hic si nunq̄ fuit debitum impossibile est probari aliter q̄ per confessionē aduersarij. quod patet et dicere soleo vt lite non contesta. quoniam super vlti. glo. de rescript. nonnulli. et c. ex parte. iij. non tamen per hoc transfertur probatio in aduersarium ad idem de p̄uileg. cum persone eodem lib. de consue. c. iij. vbi probat allegans prescriptionez et consuetudinem negatiuam scilicet qd non subest episcopo et qd non requisit episcopus consilium capituli. satis facit ad idem. C. de fun. patri. l. si. ad si. xi. vbi allegat prescriptio xl. anno. in canone non soluo quam probat allegans ibi. xl. an. possessio testatur ad idem. C. de serui. l. final. vbi allegat prescriptio. xx. an. contra non vtentem seruitute. ex quibus concluditur qd probet excipiens. **Q**uod probet episcopus sic ostēditur dicens habet probare nō is qui negat. ff. de probatio. l. ij. C. eo. actor. vj. q. si. actor. et est virtus pure negatiua transferre probationem in aduersariū vt nō. de elect. bone. etiam si huic negatiue aduersetur iudex vt patet de probat. quostiam contra. **S**ecundo pbatur per. l. plures. C. de si de instrumē. cuius consilium a se esset inutile. s. quod datur domino scilicet de recipiendo instrumento solutiōis sibi facte acolono vel emphyteota ne contra ipsum alleget. xxx. an. prescriptio in non soluendo. ac si dicat lex cum allegans talem prescriptionem propter negatiuam que inest non habet necesse probare videat dominus qd posset probare contrarium ne succumbat. **T**ertio quia inutiliter emanasset decre. de prescrip. de quarta. que dicit hanc quartaz prescribi sed hoc eēt qd prescribēs haberet probare et probare nō posset. nec valet si dicit qd probare poterit per positionē de cōfes. c. j. li. eo. qz adhuc illud ius non emanauerat. **Q**uarto iuuat clericos quia rei sunt et fauorabiles et pugnant pro libertate. d. de pba. ex litteris de re iudi. c. fin. fm Jo. de mon. fortificat p̄mū qd nō. Accur. C. de nō nu. pec. l. ij. §. negatiua pura pbatam hoc ipso qd nō pbat p̄trariū. ad secundum facit optime. d. de testi. significauit. vbi p̄sulit pducenti testes in casu publicationis qd de requisitione aduersarij p̄fici faciat publicū instrumētum ac si dicat apparētibus attestacionibus si negaret aduersarius te citatū pducētū intumbit probatio. habeatur ergo instrumētū ad id. Ad tertium et facit qd lex nō d3 esse inutilis et de verbo tñ nec impossibilis. iij. di. erit aut. d. eo. li. de electione cōmissa. §. porro. C. cōia dele. l. ij. in si. ex quibus concluditur qd episcopo incumbit

incubir vel cōpetit pbatio. Solo si nō allegat titulus obtinet ep̄s lz nil pber. si vō allegat ecclesia titulu p̄scriptionis sufficientem puta p̄cessionē ep̄i sine consensu capituli v̄l cōfirmationem pape in communi forma vel alium sufficientem vel probat se alijs hanc quartam non soluisse spacio xl. an. vel hanc quartam alā petitam ab ep̄o ⁊ denegatam vel si se per quod apparet ecclesiam fuisse in possessione ⁊ sic p̄scripsisse tunc succumbet ep̄s nisi probet possessionē ⁊ interruptionem per p̄re. c. auditio. ⁊ per. l. plures. C. de nō nu. pe. cu. si ex cautione. ⁊ l. asseueratio. ⁊ iura que dicunt q̄ pbat negans loquunt quando p̄sumptio est contra ipsum. ⁊ iura que dicunt probare illum qui p̄scriptionem obijcit loquuntur in affirmatiuū s̄m Jo. de mon. **C. Ad** sibi videt q̄ huius q̄ōnis solutio sedeat tremula inter duas fortes contrarias equitates. si enim dicimus episcopum debere probare sequitur q̄ succumbet nisi probat q̄ videtur iniquissimū scilicet q̄ ex sola verbali allegatione p̄sbyteri non probātes succumbat episcopus cuius petitionem fundat ius cōmune. ⁊ cui forte est impossibile solutionem probare licet facta fuerit propter familiam episcopatus mortuam ⁊ mutam vt est moris vel incendium palatij si extrabant instrumēta vel his similia. ⁊ discedat quisq̄ qua cōscientia potest iudex hic ecclesiam absolvere. ⁊ super quo fundetur hec solutio. In contrarium si dicamus ecclesiam debere probare sequitur q̄ succumbet si non probet. sed fingamus q̄ ecclesia vere p̄scripsit non solvendo. Nec extat aliquis modus hoc probandi: q̄ nec fuit interpellata nec alteri soluit q̄ conscientia condēnamus ecclesiaz que non reperitur in aliqua culpa cum istud sit tale negatiuum in quo durāte p̄scriptio ne ad nil tenebatur ecclesia. i. non occurrit q̄ aliquo modo circa hoc sibi debuerit v̄l potuerit prouidere q̄ nec instrumēta nec testes poterat rogare. nam ⁊ si singulis diebus p̄scriptionis rogasset notarium vel testes super solutione nō facta. alijs horis eorūdem dierum soluisse potuerat ⁊ fatue fecisset episcopum interpellando. propter que dubius sum in casu ⁊ puto sic fuisse predictum dominum Jo. q̄d sat̄ coligo ex verbis solutionis. **C. Ad** declarationem tamen dicendum est sciendum q̄ circa negatiuam facti principalr duo requirunt lz plura incidenter. p̄mo an debeat probari secundo an possit probari. ad p̄mum vtriusq̄ iuris doctores concordant q̄ negatiua probari nō debet nisi in casib⁹. Primo quando p̄sumptio est contra negantē inducunt Innocē. in decre. cum iure de offi. delega. ⁊ alij decre. vnicā vt eccle. bene. ⁊ de succes. ab intest. c. fina. de proba. post cōfessionē. C. de codicil. l. nec codicillos. de dona. inter vi. ⁊ vxor. l. etiam de iniur. si non p̄iitij de sicca. l. j. Secundo s̄m legis in grauib⁹ delictis. C. de aboli. l. fallaciter in fi. sed m̄xti legisse. i. qui viderunt scripta iuris nostri intelligunt illā legem de infamatis ⁊ hoc placet. vj. q. vlt. ⁊ c. vlt. ⁊ s̄. vlti. Tertio quando probatur negatiua per sacramentum ex cōmissione iuris iudicis vel exēpla s̄m legea patent. C. de his qui ad eccle. confugi. p̄senti vltra medium cum suis concordant. de testi. p̄sentiū. ⁊ c. penul. de sent. ex cō. si vō de elec. vt circa. ⁊ c. nulli li. ed. cū si. Quarto quādo negat v̄ra scriptura vel probatio auctoris. s̄. de testi. ex tenore. C. de cōsti. optimā. Circa scōm quo queritur an possit probari respondetur q̄ non nisi cum resoluitur in affirmatiuam vel equalentem. s̄. de renunc. super hoc. ff. ad. l. aq̄l. inde neratiuū. s̄. si. vel cum includitur aliquod affirmatiuum quo probato probat negatiuū qui ma. accu. pos. c. ff. de his qui sui v̄l alie. iur. sunt. l. filium. ⁊ bene facit quod nō hoc eo. ti. p̄sumitur. Item quando habet determinationem vt in p̄re. dec. ex tenore. ⁊ l. optimā. Itē q̄n propter determinationē vel coartationem cadit in intellectum testis vel subiacet inspectioni oculoꝝ quo casu probari pōt etiam directe vt sat̄ scripsi in dec. bone de elec. super glo. negatiue ex his videt̄ concludendum iuxta prius dicta q̄ cum ius ⁊ p̄sūptio sit contra negantem. p̄bare debeat ecclesia s̄m iura ad hoc iducta. s̄. ver. j. quādo loquunt̄ in negatiua que pōt probari vt patet per singula exēpla ipsorum iurium: ⁊ sic sit etiam re

sponsum ad alla iura superius inducta in p̄n. **C. Propter** q̄d soluedū dico q̄ aut allegat ecclesia p̄suetudinē ḡnalem in loco aut suā sp̄ales p̄scriptionē. p̄mo cāu p̄bet ecclesia q̄ alie ecclesie loci nō solunt hanc quartam quo probato per clericos ⁊ rectores ecclesiarum loci qui de suo negatiuo facta ad istius commodum deponere poterunt tuta erit nisi contrariam consuetudinem huius ecclesie probet episcopus per decre. vl. de offi. arbi. ⁊ ea que ibi scripsi. ⁊ sic intelligo ff. de public. l. si publicanus in fine. ⁊ l. licitatio. s̄. earum. vt si consuetudo esset q̄ de libris vel pannis sericis non soluantur vectigal. Secundo casu aut ecclesia allegat p̄scriptionem nomine alieno puta alterius episcopi cui soluit quartā quo casu probet propter affirmatiuam ad hoc de p̄scrip̄. cum ex officij. ⁊ sic loquitur decre. cum persone. l. non sum tibi subiectus quia sum alteri immediatus. aut proprio ⁊ tūc aut allegat p̄scriptiones quadraginta annoꝝ. aut tanti tēporis cuius initij non est memoria vel contrarij si. xl. tūc probet titulum qui p̄cesserit inchoatam p̄scriptionem quo probato transfertur onus in episcopum ex hac p̄sumptione ⁊ vi negatiue ⁊ fortius si cum titulo probaret denegationem. **C. Secō** casu probet. ⁊ si non titulum ad q̄d nō asseritur saltem communem opinionem ⁊ famam iuxta ea que notantur. s̄. eodem lib. de p̄scrip̄. s̄. j. in vlt. glo. ⁊ in Spe. de proba. s̄. j. ad fin. quo probato transfertur in episcopum onus probandi vt supra. facit. s̄. de p̄sump̄. quia verisimile. ⁊ s̄. eo. lib. de hereti. filij. ⁊ tūc vtilis eēt ep̄o apocha solutōis: vt in. l. plures. ⁊ in dec. significauit. v̄l loq̄t̄ decre. de actib⁹ iudicialibus in q̄bus negatiua trāffert vt in dec. q̄m cōtra. ⁊ sic intelligo leges si ex cautione. ⁊ asseueratio. C. de non nume. pecu. vt scilicet non ex vi negatiue tantum sed et ex p̄sumptione qua debitorum agentes consueuerunt sic se obligare sub spe future numerationis transfertur probatō in creditores. nec nullum in hoc grauat̄ episcopus. cui factis erit probare semel infra. xl. an. in primo casu vel a tempore cuius non est memoria. in secundo quartam fuisse solutā ⁊ sic temperetur equitas supra pro episcopo allegata de p̄scrip̄. illud. ⁊ c. auditio. **C. Si** vō neutrum istorum in altera predictarum p̄scriptionum probet ecclesia etiam si p̄barer quartam petitam ⁊ denegatam. ex quo titulum in prima vel cōmunem opinionem in secunda non probat succumbat. diocesano etiā nil probante. si tamen talis esset p̄scriptio que non requireret titulum: non posset ecclesia p̄bare: quod non soluit per positionem negatiuā si confiteret̄ ip̄az ep̄s de confel. c. j. s̄. eo. lib. per quam decre. satis posset attēptari: q̄d sola negatiua non transfert onus probandi: etiam si probari non potest per negantē. alio non video quare fuisset necessaria vel vtilis p̄uissio illius iuris noui ex quo aduersarius sic negans haberet necesse probare. concurrente vero p̄sumptione secno vt dixi: posset etiam probare per libros rationis. si super his extant. ⁊ ita probantur apud nos aliqui nō soluisse decimas papales. ⁊ eo casu intelligo p̄. l. fina. C. de fun. patri. debent enim illi collectores libros habere per quos de solutis rōnem reddant ⁊ per illos probari poterunt soluta ⁊ non soluta. ⁊ facit quod dixi. s̄. de probatio. quoniam contra super si. vlti. g. o. per modum aut̄ decre. tertio non puto negatiuam casus nostri posse probari. nam illa loquitur de actu alienationis qui non potest expediri: nisi per tractatum ⁊ deliberationes collegij. illi ergo q̄ fuerunt etiam de necessitate in illo tractatu bene possunt p̄bare quid fuit ibi tractatum. ⁊ quid firmatum affirmatiuū vel negatiuum. sed solutio quarte episcopalis est actus qui per solum prelatum vel dispensatorem ecclesie sine scientia vel tractatu capituli potest fieri licite ⁊ sic longe diuersus ⁊ sic etiam respondeatur ad decreta. tam litteris ⁊ decre. quanto in decre. iij. de consue. lib. eo. negatiua probatur per affirmatiuos actus quibus coartata bene cadit in intellectus testium qui percipere potuerunt exercitium illoꝝ actus capitulo non vocato nec consulto per episcopum expediri p̄ h̄ sic distincta ⁊ addita puto singula contraria partim concordata ⁊ partim fore soluta. Jo. and.

Regule iuris civilis siue ff. huius littere. S. sunt be.

Emper in obscuris qd minimū est sequitur.

Qdm nām est cōmoda cuiusq; rei eum sequi quem sequuntur incommoda.

Si filius familias sub conditione stipulatus emancipatus fuerit deinde extiterit cōditio patri actio competit qz stipulationibus id spectat tempus quo contrahimus.

Emper in stipulationibus et ceteris tractibus id sequimur qd est actum: et si non appareat quid actum est consequens erit ut id sequamur qd in regione in qua actū ē frequeratur. qd ergo si neq; regionis mos appareat qz varius fuerit ad id qd minimū est redigēda summa est.

Scuti in pena ex delicto defuncti heres teneri nō dicitur nec lucrū facere si qd ex ea re ad eū puenisset.

Emper in dubijs benigniora pferenda sunt.

Emper qui non probet pro se intervenire mādare creditur: sed et si quis ratum habuit quod gestum est obstringitur mandati actione.

Librarius in transcribēdis stipulatiōis verbis errasset nihil nocere et reus et fideiusor tenetur.

In duabus actionibus alibi summa maior alibi infamia est proponenda est causa estimationis. vbi autem egra rant famosa iudicia et si summam imparem habeant p paribus accipienda sunt.

Quis obligatiōe liberatus est pōt videri cepisse. nō pōt videri accepisse. q stipulatus pōt exceptiōe submoueri.

Nemo iudij hēditatē oē ius testamēti soluitur.

Quis pregnantem vxorem reliquerit non videtur si ne liberis decessisse.

Emper in coniunctionibus non solum quid liceat cōsiderādum est: sed et quod honestum sit.

Emper specialia generalibus insunt. seruitutem mortalitati fere comparamus.

Eruus rei publice causa abesse non potest.

Sub littera. L. sequitur hec regula.

Triēs in heredē damus actionē de eo qd ad eū puenit: quotiēs ex dolo defuncti puenit nō quotiēs ex suo.

Vtile non debet xxxvij.

Prima glo. ponit exempla. scōdo vltra tria exēpla alleg. ad hāc partē Broc. xxij. iura ad partem cōtrariam alle. x. ponit Bar. brix. solutiones demū plenius soluit rñdēs ad solutionūz contraria. **In** prima glo. ibi si falsis. loquit cū trāfactio hz plura capla. et vnum solū decisum est per falsa instrumēta. et ibi si ptoz infra declaratur: et ibi difficilis: vt qd mācipia sunt piuges vel parentes et liberi vel fratres vliumēta sunt paria. vel ē triaga vel quadriga. hoc volunt leges ille. et ibi. l. plane in prin. sifitator legatum mihi factum in aliū trāstulit: mihi nō debetur etiam si ille capax nō sit. et ibi. §. sed si mihi stipulor pāphylum promittis stichum et pāphylum. inutilis adiectō nō vitiat vtilē. et ibi que extrinsecus. extrinsecus adiecta stipulationē nō vitiat: vt si stipulati rñ deo. Arma virūq; cano spō deo. et ibi. §. ij. donatio facta piugi et exneo: si est inseparabilioreruz vel personarū cā valet tota. si separabilis cetera valent. donatum piugi nō valet. **In** j. glo. ibi nō r3. By. ponit exemplū p. l. si duobus. §. heres. ff. de le. j. vbi debet legatum: ad pstandum dānatus est heres et nō heres et ibi sifure etiam mixte sorti. et ibi pedius. a s incipit parui refert. et ibi regulr idem Accur. in pre. l. pedius. sed dicebat By. solutionē nō sufficere nisi casuū exceptoz spālis rō reddat. et ibi inseparabilia. idē Jo. mo. h et ibi cū sup. et per. l. pedius. et ibi itegrā vicino: sed in. l. pedius nō fiebat insolidū cōpromissum: qz tunc secus vt in. l. se. sed cum ita By. distinguebat tres casus. nā qnq; duo pcurrunt ad pfirmationēz vni actus. quoz vnum est vtile. alterū inutile. tunc si vnum per se sufficeret valet qd agit: vt. l. pre. qd cum fal. tu. si vtrūq; requirit nō valet: vt in. l. pedius. secūdo casus qn vñ solum

est factum ex pluribus cōmixtum quozum alterū vtile: alterum inutile. et tunc locum hz distinctio de separabili ad inseparabile. tertius casus qn plures sunt actus prozsus distantes et sepati quoz secūdo accedere videt ad reuocationēz pimitanc secūdo oio inutilis nō tollit pñū. si vō aliquid vtilitatis hz nō pfecte ptimeat tollit pñū. ff. si cer. pet. l. certi pditio. §. qm. insti. q. mo. tol. ob. §. pterea. ff. de le. j. si seruus legatus. §. si seruus de inuis. rup. tel. l. ij. de his qbus vt in. l. cum qdam de le. j. l. plane in pn. et de adimē. le. l. legatus. §. pater. §. l. 3. dicit autē q tres leges vltimo alle. videt solutionē destruere sed non destruit qz ademptio legati que p eas inducit poterat vtiliter pcedere sepatim sine trāslatione. et qd ē mō rñ dicitur ad. l. iulianus. §. minor. ff. de fund. in struc. fm By. hanc mām Cy. psequitur in. l. sancimus. C. b. dona. vbi etiam ponit dictum Ja. de are. quod fuit tale aut inutile causat ab inutili et tunc vitiat. ff. de ver. ob. l. j. §. si qd ita. et de fideius. l. cū lex. et C. de legi. non dubium. fallit hz eū qn pñū est inutile respectu civilis vinculi sed vtile respectu naturalis. C. de ptaben. stip. l. nuda de pac. si pacto. aut causatur inutile ab vtili: et tunc inutile trahitur ad vtile. ff. de cōtrahen. emp. l. fundus. et sic pōt loqui. ff. de dona. inter vi. et vxor. si sponsus. §. generaliter. qd verum nisi expresse p. l. in hiberetur. ff. de vtar. vltimas. aut vice mutua vnum est alteri cā et tunc vitiat vtrūq; vt in. l. pedius. et ff. fa. ber. in hoc iudicio. aut neutū est alterius cā. et tunc nō vitiat vtile si separari potest. si separari nō potest vitiat si agēti culpa possit ascribi inducit. §. item qz. et §. trebatius. ad secūdo casum obstat s. eo. li. de elec. si pfirmationē ppter qd tēperari pōt illō dicitū qd trahit inutile ad vtile supplēdo vlt saltē vtile nō vitiatur vt ibi. Ja. de bel. afr psequit insti. de inuti. stip.

Hic regule cōuenit qd do. superatij de cingulo epī terui

b sic. quā psequar abbreviādo et erat talis. A. et B. litigātes in curia super receptiōe testiū vtri usq; rescriptū impetrauerūt ad partes corā receptore opponit. A. testes. B. recipi nō debere cū rescriptum pro ipsius parte sit nullum quia excommunicatus erat maiori excommunicatiōe tempore date queritur an hoc pbatō rescriptū ex toto valeat an ex parte vel ex parte illius. A. tm: an vero in nullo valeat. **Ad** pñm allegat quatuor rōnes. ad secundum tres regulas et vñ rōnem. ad tertium quatuor rationes. demū soluit excludendo casus non dubios et ad materiam distinguit. **Ad** partem qd in totum valeat inducebat de arbi. ptingit. et c. per tuas. vbi cōmixtio habilis et inhabilis facit valere qd non valet gestum solum ab inhabili. hz ergo rescriptum a solo excommunicato impetratum non valet. s. eo. lib. de rescrip. c. j. valebit tamen propter cōmixtionem. ad idem quod dicitur de auctoritate presbita p verum et falsum tutores. ff. quod cum falso tutores. l. j. §. j. vñ vpitum cum duobus retinet conditiones que sunt meliores in altero. C. cōmunia de lega. l. ij. et de rei vxor. act. l. vna circa pn. et no. xvj. q. j. et temporis ne se. vac. c. i. facit. xxxij. q. i. non est culpandus de spon. inter opera. et prodest maiori cōmunio quam habet cum pupillo. ff. quemadmo. serui. amit. si cōmunem. et vide quod not. s. eo. li. de iurpa. c. vno in vltima glo. sic ad validandum rescriptum profit excommunicato cōmunio non excommunicati: cum non sit nouus quem per alium consequi: qd per se consequi non posset. de concessio. preben. c. penul. cum concordan. **Secundo** certus est rescripta impetrata de consecutiōis iudicij distingui ab his q sunt principaliter impetrata: vt patet. s. de rescrip. ex parte decani. vbi valet pñm eo casu quo non valeret secundum vt ibi patet in summario i. tellegu. sed istud de consecutiōis iudicij et in iudicio et intra litem impetratum fuit: cū testiū receptio et ipsius receptionis commissio sit de litis pcessu. patet pñm de proba. quoniam contra. et secundus. s. de testi. presentium. c. lib. sed actus iudicialis cuz excommunicato habitus et si sit actor valet donec oppōat exceptio. s. e. li. d. exce. pia. ergo valet impetratio. ex q nō fuit exceptum.

Terzio

Tertio in effectu satis est qd valeat ex persona nō exco-
municati. nam si solus impetrasset rescriptum talis forme
aduersarius vteretur illo. sunt enim rescripta cōmunia sal-
tem post citationē. de quo satis scripsi de resti. spolia. ex cō-
questione. facit ad idem de mu. pe. c. ij. r. s. eod. lib. de re-
scrip. dispendia. §. reus quoq. C. de temp. in integ. restitut.
l. petende. sic quādoq. vnius partis priuilegiū alteri parti-
cipatur. C. de fruct. r. li. ex. l. fina. poterit ergo exco-
municatus suos testes coram receptore pducere. r. sic nō est dispu-
tandum. an valeat quo ad eum. **Q**uarto. si hoc dicatur
dubium debemus illaz partem eligere. vt res potius valeat
supra de verb. sign. abbate. r. que minus sit captiosa. ff. eod.
titul. l. quotiens. r. in iudicijs equalitas seruanda est supra
eod. in iudicijs r. c. nō licet. esset autem in equalitas vnius
testes tantum recipere quod si fieret. oporteret nouam cō-
missionem fieri melius est ergo partes hoc expediri compē-
dio q̄ per quādam subtilitatem cum partij dispendio cau-
sam progari. s. de re iudi. abbate ad finē. recipiat ergo. **A**.
contra se quod p se approbat. v. q. iij. si quis testibus nec il-
lud solum i parte respuat de cōse. distin. ij. comperimus cuz
concord. potissime quia persona ipsius. **B**. cum quo impe-
trauit approbando sibi deinceps opponere non poterit fa-
cit. s. eod. lib. de elect. nulli cum concord.

Ad partem q̄ solum p non exco-
municato valeat facit
hec regula vt vtile separabile ab inutili quale est istud per
ipsum inutile non vitietur. ex contrario sequeret q̄ grau-
retur quis alterius odio contra regulam. s. eod. nō debet r
puniretur culpa carens contra regulam sine culpa. s. eod. **C**
Secōdo q̄ possit rescriptum in parte valere r in parte nō
valere patet. s. eod. lib. de rescript. si eo tempore. nec miruz
cum in sententijs collationibus testamentis legatis r con-
tractibus idem habeatur vt patet. s. de arbit. cum tempore
de p̄bē. dilect. d. testa. Raynuitius r. c. Raynaldus. sic r cō-
tractus pro parte tantum valet r claudicat de despon. ipz.
de illis r ibi concord. Item si reliquit capaci r si capaci valz
in parte capacis. ff. de lega. ij. si titius. r de lega. j. plane. §. si
coniunctim r. l. si duobus sic r in proposito teneat rescrip-
tum pro parte capacis ad impetrandum.

Ad tertiam partem q̄ in nullo valeat inducitur quia si
A. r. **B**. impetrarunt negari nō potest. **B**. exco-
municatū impetrasse quia licet r alter impetrauerit tamen r ipse. ff. d
ritu nup. illud sed decre. dicit rescriptum ab exco-
municato impetratum ipso iure irritum de rescript. c. j. r istud est tale
ergo r. c. facit ad hoc eod. titu. in toto r. c. plus semper.

Secōdo sepe cōmixtio vitiosi totū improbat vt patet. ix.
distin. ad sacras r. xvj. distin. c. j. vnde si ex comedia quadā
gis vel similibus vnum est in casu redhibitionis omne redi-
bentur si non singulare sed cōmune fuit pretium eozuz. ff. d
edi. edic. l. cum eiusdē. vnde si in testimonio vel i instrumēto
sit aliqua falsitas totum vitiat vt. iij. q. ix. pura de hereti.
fraternitatis vbi satis de hoc scripsi post Innocen.

Tertio cōmixtio scienter facta de exco-
municato in actu el-
ctionis illam vitiat vt no. ix. q. j. nos in hominē r. s. eod. lib.
de elect. si quando in glos. Ana. ad idem. ff. de arbit. l. pedi-
us vbi non valet cōpromissum factum in liberum r seruum
in sententijs iudicialibus pcessibus latis vel factis ab habili
r inhabili pbatur idem de re iudi. ad pbandum de offi. de
leg. cum super idem in constitutione sindici de pcur. c. fina.

Quarto cōmunicatio exco-
municati peccatum est r quan-
doq. mortale. vt satis scripsi quod met. causa sacris in vlti-
ma questione. ergo propter delictum impetrantis cum ex-
co-
municato etiam quo ad ipsum non valeat rescriptum vt
puniatur in quo peccat de imu. eccle. c. flu. cum concord. ad
primā r scōdam partem facit quod scripsi post Inno. de offi.
deleg. prudentiā. §. vj. in glo. notat hic. **S**oluendo pmo
proponit qōnem nō dubiam. in illis casibus in quibus etiā
solus exco-
municatus impetrare pōt exceptatis in pn. c. j. de
rescrip. idem si in p̄dicto iudicio exco-
municat⁹ erat reus q̄
pōt oia facere ad sui defensionē p̄tinentia. de iudi. intellectu

de excep. cū inter. Remanet ergo dubiū. quando ille exco-
municatus erat actor prime cause vel litis. r tunc dixit in to-
tum valere rescriptum de consecutiuis iudicij impetratū. ex
quo non fuit exceptum per allegata post prin. prime patrie
versiculo secundo certum. sed si adhuc est exco-
municatus:
licet exceptio non obstet rescripto obstabit tamen producti-
oni testiū quā facit vt actor sicut obstaret coram delegante.
extra thema vero ad declarationem materie. quando exco-
municati cum non exco-
municato impetrant rescriptum
non de cōsecutiuis iudicij. sic distiguit. aut simul impetraue-
runt vt actores cōtra tertium. aut vnus ex eis ē actor alter re-
us. primo casu aut ius eorum erat diuisibile vel vtriq. in soli-
dum competens etiam quo ad exercitium. aut indiuisibile
vtriq. cōmune. primo casu pro non exco-
municato valebit
rescriptum quod pro exco-
municato erit caducum. facit. ff.
de le. ij. si titio r mibi. secundo casu quando indiuisibiliter
est vtriq. commune inseparabiliter vitiat rescriptum per
ea que h̄ plene no. in glo. r super ea quādo vero vnus ex eis
actor est. r alter reus si exco-
municatus erat actor. non va-
let rescriptum per pze. dec. primā de rescrip. cum rescriptus a
vitioso r prohibito traxerit originez vt ibi no. si vero exco-
municatus erat futurus reus. qui cum actore cōuenit de iudi-
ce r loco vt est moris: tunc si nō ab ipso rescriptum originez
duxerit valebit in totuz ad hoc. C. de cadu. tol. l. vna. §. in pri-
mo. facit qd no. de pba. licet in gl. bene tamē. ver. Itē p̄stat
nō tñ p̄ illud audiret reus exco-
municatus agere vel recōue-
nire volens. vel aliquid facere quod ad defensionem nō spe-
ctet. nisi prius fuerit absolutus. de excep. cum inter in fin. co.
lib. r ti. pia. ad id quod dixi de conuenientia iudicium obsta-
re videtur quod scripsi post archi. in pze. dec. de rescrip. in
fin. scilicet quod curia non admittit exco-
municatum reuz
ad conuenientiam iudicium sed illud procedit cum de exco-
municato excipitur.

Regule iuris civilis huius littere. **A**. sunt be.

Elle nō creditur qui obsequit i imperio priis vel dñi
Erum est neq. pacta neq. stipulatiōes factū posse tol-
lere: quod enim impossibile est neq. pacto neq. stipulatione
potest comprehendit vt vtiliē actionem aut factum cōpre-
bender possit.

Bilex duorum mēsum fecit mentionē r qui. lxi. die
venerit audiendus est ita enim r imperator noster Anto. cū
diuo fratre suo rescripsit.

Bicumq. cāe cognitio est ibi p̄tor desideratur.

Ani timoris nō est iusta accusatio.

Bi repugnantia in testamento in ter se inuenitur neu-
trum ratum est r que rerum natura prohibentur nulla lege
confirmata sunt.

Bi voce sed presentia opus est mutus si intellectum
habet potest videri respondere. **I**dem in surdo hic qui-
dē r respondere potest furiosus absentis loco est r ita pō-
ponius lib. j. epistolarum scripsit.

Atum rome que principatus r ca-
put obtinet nationū
ij. q. vij. beati ad si. vbi petri r apostoloca sedes
fuit a deo principaliter ordinata. xxj. di. q̄uis. xx
xiiij. q. i. rogamus. s. qui si. sint leg. per. venerabi-
ad si. s. eo. li. de elec. fundamenta. §. ne autem r vide qd d̄ ro-
ma clero r populo romano ibi scripsi ante. §. illud super gl.
die sancta Martij habetur eadem data in. l. Item veniūt
§. pridie ydus. ff. de peti. heredi. r iste mensis s̄m latinozum
cōputationē est primus de hoc no. lxxv. di. vlt. s̄z hebray
cam vltimus. lxxv. di. §. primū. Prima gl. arguit r remittit.
Secunda gl. instruit de calendis ydibus r nonis.
Glo. scire debes. instruit de moze curie circa episcopatū
scribēduz in litteris r circa formā bulle r circa pontificatus
r quando incipit. **A**ltima glo. querit arguit pro r cōtra
Det. Jo. an. 1

opiniones ponit et soluit in fine facit conclusionem operis in glo. scire. ibi. l. pfr. dicitur miles qui celesti militia exornatus est et in comitatu principis retentus est et cinctus et ibi de consulibus. l. i. et de decur. l. si. loquuntur iste leges de veste trabea qua utebantur consules et de insulis consulatus. et de insulis prefecture et idem in autj. de consulibus que statim allegatur et ibi ex eo non est miles etiam ad militiam expensis publicis itinerans donec fuerit in numero.

In gl. ij. ibi qui ad nundinas vel a colo. i. veneros qua venerabantur olim ut no. ff. ver. sig. cum bisextus in prima gl. et ibi dies ad ydus de hoc. xvij. di. ppter. et ibi octo vicenos cui si bisextus fuerit superadditur vnus.

In glo. scire debes ibi scriber possint. bene facit. s. eo. li. de pcel. preben. c. vlt. in prin. ponderato ibi textu summi pontificatus. et quod ibi no. in gl. iij. et quod sequitur in hac gl. per q. coniuncta patet quod Bonifacius tempus pontificatus vocat quo non erat consecratus. et ibi bulla sine nomine. de hoc in spe. de rescrip. presenta. s. vlt. ver. Item quod obtentum est sed hodie opposites ista contra litteras quas Clemens tradidit an suam coronationem sunt excommunicati per ipsius extranagantem. qz non nulli. et ibi computati. et est similis error in computatione annorum domini. qua quidam icobant a natiuitate. alij a circuncisione. alij ab incarnatione. alij ab octaua calendis octobris. sicut fiebat ante aduentum christi de hoc vide in spe. de instr. edi. s. ij. in. i. et ij. columna.

In vlt. glo. ibi nonagesimo octavo. de tempore copillationis decreti no. ij. q. q. vj. s. forma. de tempore lateranensis concilij dixi de his que fi. a prela. cum apostolica in fi. de tempore generalis dixi de deci. c. penul. de tempore vtriusq. lugdui. dixi. s. eo. li. de elec. nemo super glo. ij. de tempore concilij vici. vide no. in clem. de ensi. cum sit in glo. penul. et ibi noue constitutiones: hoc dicit ppter constitutiones. vij. predecessorum. de quibus non dubitatur. qui prius ligarentur nouiter per Bonifacium fuerint hic inserte. illi autem fuerunt grego. ix. et x. et quarti Inno. Alexan. Urba. et Cle. Al. co. iij. aliorum constitutiones non memini hic insertas. et ibi iuris veteris. vide quod no. in proemio cle. in glo. videtur per hanc. et ibi. s. vt autem apertius. Joan. mo. s. eo. in generali. sub. xij. mēbro allegat hanc autj. qz necessaria sit publicatio in prouincia ad hoc vt ligentur prouiciales et dicit id verum cum vna consto editur secus si p plures comuni voce prehabita de extranagantibus faciendis vel iuribus reformandis. vel secundum eum illud in lege imperiali quia cum imperator qui est aduocatus ecclesie habeat discutere debet fieri in prouincia publicatio. sed papa qui non habet pedes plures stabiliqz manens dat cuncta moueri in ipsius ergo constitutione non est necessaria publicatio per prouincias. s. de postul. c. i. summo necessaria esset i hoc casu declaratio. Do sti. in dec. quia cunctis ver. nec obstaret. s. eo. li. de con. preben. dicit speciale in constitutione principis qz ligat post duos menses a tempore publicationis in alijs sit tempus arbitrarium pro ratione diuersitatis et pro materia remittit ad summa de costi. s. quando constitutio in prin. et ibi preparauit dicit canones. i. q. i. spiritus sanctus in fi. et c. ita fit qz etiam per ministerium reproborum spiritus sanctus probos colligit.

Hic aduertendum est quod romani pontifices non ponunt inditionem in suis litteris imo nec ponunt annum expressum natiuitatis vel incarnationis sed ponunt hec quatuor locum annum pontificatus mensē et diē principis. romani ponunt duplicem et quandoqz triplicem annum. annum domini annum regni et etiam imperij post coronationem et tamen inditionem non ponunt vnde vltime littere de quibus loquitur clem. de iure iur. romani in fin. habebant data rome apud sanctam Sabinam. M. ccc. xij. secundo nonas Julij regni anno. iij. imperij. anno. i. ille de quibus ibi premittitur date fuerunt. M. ccc. x. ydus octobris sui regni anno secundo. olim in privilegijs papalibus vel in instrumentis que fiebant de actibus papalibus ponebat annus domini et inditio. xxij. di. in nomine domini i prin. sed illud quia talia subscribētur

per notarius. sed hodie i bullatis notarij non inscribunt et sic predicta non faciunt ad questionem qua queritur an omisso inditionis vitiet instrumentum et quid si inditio cum anno concordare non potest. **Ad** intellectum huius bimestris questionis datur remissio. et inducitur alia questio Sof. et solutio. secundo soluitur primum membrum cuius duplici determinatione. tertio secundum membrum disputatur. et contra instrumentum inducuntur ver. secundo pro instrumento. iij. ex quibus concluduntur. v. ad quartum signatur duo contraria et soluantur. tertio ponitur opinio et dicitur Dy. quarto de plenam solutionem distinguentē et contrarijs respondentem. In themate ergo declarari potest secundum computum plene traditum de fide instr. inter in glo. inditio. puta quia dicitur anno domini. M. ccc. xxvj. inditione. xi. cum debeat dicere nona si verus est annus. alias si vera erat inditio debeat dicere anno. xxvij. vel anterioribus.

Sof. in questionibus suis questione prima querebat de nomine pape vel imperatoris anno pontificatus vel imperij an fidem faciat privilegium rescriptum vel instrumentum predicta non exprimens et tenet qz non per iura que statim allegabo. alle. etiam. C. de apo. pu. l. i. li. x. i. autj. de exbi. et iuro. reia. s. sancimus coll. v. et idem dicit si deficiat locus alle. qd no. s. li. de re iudi. abbate ad fi. in glo. i. **Sed** redeundo ad id quod primo querebam scilicet de inditione. quod inferenda sit expressum est autē. coll. v. vt preponatur nomen imperatoris et coll. vi. qui. mo. na. effi. le. s. quantum vero sub illa inditione illo mense illo die et c. de. fi. instr. iter. ver. si. sed contra. xxij. di. in nomine domini in prin. facit quod. xxv. q. ij. si qua. de re. do. cum venerabilis. et per Guil. in spe. de instr. edi. s. ij. in prima columna et s. instrumentum ver. Item quod non est. et habet de inditione. xx. iij. q. v. de liguribus et. xvi. q. vij. maiores. cum ergo per prius allegata appareat inditionem esse de substantialibus instrumenti. dicendum est sine illa instrumentum non valere. quod intellige si per aliqua que precedant in pagina de inditione non constat: quod sufficeret. facit supra de voto ex multa. v. verum de ap. secundo requirit. xxij. q. vij. apostolus. ff. de edē. si quis ex argentijs. s. si initium. **Quod** dixi instrumentum non valere verum intelligo nisi consuetudo loci habeat contrarium scilicet inditionem in instrumentis non poni. bene facit de fide instr. cum dilectus. iij. di. s. leges. ff. de legi. de quibus in fi. facit per hoc deo equitas que fundatur sup cessatione cause. cum enim hodie non fiat illa inditio vel solutio tributorum ferri argenti et auri. de qua no. C. de iusti. co. compo. l. vna in fi. et autē. vt preponatur nomen imperatoris in prin. et dixi in p. dec. in ter. super glo. inditio. facilius cessare potest ipsius iscriptio que propter illa fiebat supra de voto magne in fi. de renunc. post translationem et ibi concor. **Hunc** trāseamus ad secundum membrum quod per disputationis modum tractauit Dy. in quo primo repetitur quod predicti scilicet. inditiones esse de substantialibus instrumenti per iura prius allegata. sed secundum thema varietas talis est que inducit contrarietate propter quā videtur instrumentum non valere. ff. de regu. iur. vbi repugnantia vel saltem non iuare producentē supra de fide instr. imputari. et c. eodem titu. scripture.

Secundo constat quod in instrumento scriptus est de anno et inditione non posse si verum esse. ergo fateri oportet alterum falsum. et sic totum instrumentum vitiat. ix. di. si ad factas facit. ff. ad legem cor. d. fal. eos qui. **Tertio** illa pars que est falsa habetur pro non scripta. ff. de verb. sig. l. paulus sed pars vtraque scilicet annus et inditio sunt de substantia instrumenti si ergo alterum quod est falsum censetur non scriptum facit. ff. de aucto. tu. l. ij. qui satis. cog. l. quotiens ergo d. est alterum de substantialibus per quod concluditur instrumentum non valere sicut ad annulland electiones sufficit qz in ea desit vnū de substantialibus de elec. quia propter quia ecclesia et c. cuius potest. facit. ff. de transac. cum hi s. si pretor et de rebus eorum magis. s. si es alienum. **Quarto** certum est qz quando ad esse rei duo vel plura necessaria requirunt altero

altero deficiente deficit quod agit. j. q. j. detrabe d' bap. c. pe.
¶ Quanto quid plura none textus est q' falsitas instrumē
ti potissime patere potest ex inditione ita q' ipsius offusca
tio reddit instrumentum suspectum. s. de fide instru. inter di
lectos. ver. sed contra non videtur q' aliud sonare possint h
verba nisi casum nostrum. s. q' non conveniendo cum anno
inscripto falsitas appareat. **¶** Ad contrariuz inducitur q'
error tabellionis scribentis aliter quā debuerit contraben
tibus vel alteri ipsorum cuius comodum inspici instrumen
tuz non debet obesse. C. de testa. errore z. l. ambiguitas qua
rum mentem vide in suffragijs. s. de fide instru. ex parte. ff. d'
regu. iur. si libarius quā vide sub sua littera z facit et. ff. de
heredi. insti. quotiens. s. sed si maiorem.

¶ Secūdo ubi de damno vitando agitur constat q' error
facti etiam proprij non nocet. ff. de p' d' i. inde. sed z si me pu
tem. i. z. ij. rñ. ff. de ac. emp. l. si tibi liberū. ff. d' iur. z fac. igno.
l. error z. l. regula. **¶** Tertio reperitur quandoq' error fa
cti z iuris mixtim circa idem concurrere licet de lucro cap
tando agat perinde ac si dolus z error facti interueniret. ff.
de do. inter vi. z. vj. si sponsus. s. generaliter.

¶ Quarto certum est q' probabilior est ignorantia in alie
no facto q' in proprio. s. de rescrip. ab excommunicato. ff. p
suo. l. si. z ad trebel. l. q' q'. **¶** Modo ex his concludo pri
mo q' hie est error non habens originem a contrabentibus
sed a tertio scilicet notorio. Item quod hie agitur d' damno
vitando. quare siue errauit notarius in iure siue in facto si
ue mixtim non debet error nocere contrabentibus.

¶ Secūdo sic error computationis vel calculi non nocet.
C. de error. calcul. l. j. z. C. de iur. z fac. igno. l. si post diuisio
nem z. v. legibus sequentibus. si igitur notarius in inditio
ne z ipsius computatōe errauit eius error nocere non debz.

¶ Tertio constat scribentis errorez non debere nocere. vt
est dictum z patet. C. de erro. aduo. l. ij. ff. de heredi. insti. l.
bis verbis. s. finali. sed in his que non solent a partibus ex
primi. sed a notario presumimus verba fuisse ipsius notarij
z non partium presumit enim ius illud fuisse a partibus ex
pressum. quod ex cōsuetudine per ipsas exprimi solet. ar. ff. d'
questōi. de minore. s. tormenta. C. loca. l. circa. ff. de edil. edi.
quod si nolit. s. q' assidua de le. i. si seruus plurium. s. finali. d'
le. iij. l. nūmis z. l. predijs. s. ticio z. s. finali. facit regula inspi
cimur supra eodem titulo secūdo id concluditur quod et
ror notarij partibus non nocebit.

¶ Quarto q' variatio vel error circa substantialia nō red
dat rem inutilem sic probatur. si heredis vel legatarij nomē
equipollens omittatur dispositio nulla. sed valet dispositio
si exprimitur. licet in expressione erretur. ff. de heredi. insti. l.
quotiens in princip. z. s. si quis nomē z. l. bis verbis. s. vlti.
insti. de lega. s. si quis in nomine. C. de testa. si in nomine de
lega. si fortidianum. ff. de ver. ob. si in nomine ex quo conclu
ditur. quod licet ommissio annozū domini vel inditionis pos
set vitare instrumentum. expressio tamē errorez habens an
nexum vitare non debet. facit de confir. vti. vel inuti. bone.
solutio ibi fraus tacentis sed hie error scribentis.

¶ Item d' clemē. de elec. p'stitutionē. s. j. solue vt ibi i. vl. gl.
¶ Quinto lex dicit quod ommissio substantialiuz que leuia
sunt non vitiat quod agitur. ff. de ventre inspi. l. j. in fin. cū
ergo per instrumentuz constet de grauibz scilicet de perso
nis contrabentibus. z re in contractuz deducta z de causa cō
tractuz. que contractuz perficiunt. cetera que solent appo
ni videntur leuia quare z ommissa non vitiant vt supra.

¶ Et hanc partez videtur tenere Dyn. dicens etiā plus p'
sumi errorem in inditione q' in anno. cuz prima sit magis in
cognita. z circa publice nota ignorantia presumitur lata cul
pa. que dolo equipollat. ff. de insti. sed z si pupillus. s. pre
scribere. ff. de ver. signi. cedere. s. finali. z. l. late z. l. magna. in
incognitis autē substinetur ignorantia vt in pre. s. prescribe
re. ex quo ergo error tabellioi attribuitur verisimilior est in
ditionis quo presupposito poterit facile corrigi vt plus va
leat quod scribi debuit q' quod scriptuz inuenitur. ff. de sta.

homi. l. j. in princip. de offici. pre. illicitas. s. veritas. C. plus
valere q' agitur. l. i. z per totū z de libe. causa. l. nec ommissa.

¶ Scias q' quādo post productionz instrumenti apparz
in ipso error notarij in omissione vel falsitate inditionis vel
bis similibz nō corrigit notarius nec supplebit sine aucto
ritate iudicis vel officialis ad hoc constituti vt est bofi. pre.
consul notariuz alias posset sibi impingi falsuz. ff. de fal.
eos qui in princip. si vero antequā parti tradat autenticum
vidēs notarius se errasse sine iudicis auctoritate suuz erro
rem corrigit z sic seruatur ad hoc facit quod no. in spec. de
instru. edi. s. post q' ver. sed nunquid casu. z ver. vbi autē z
s. instrumentuz ver. sed nunquid confecto. **¶** Si nō extat
notarius qui corrigit z posset videri eius p' hoc collum per
quod appareret error anni vel inditionis illi stabitur in au
tentica. coll. iij. de tabelli. s. illud. z vide quod nota. in spe.
de instru. edi. s. instrumentuz ver. quid ergo si in not. z iura
ibi allegata facit. s. de fide instru. c. p' t. z propter hoc etiam
iurat notarius p' hoc colla tene vt scripsi ne clerici vl' mo.
sicut te. z nota. Guill. in Specu. ti. pre. s. restat ver. sed que
ro sub qua. si nec p' hoc colluz videri potest nec per testes
coadiuuatur qui memoventur d' anno nec aliud est instrumē
to per quod appareat veritas anni descripti quod esse pos
set puta quia exprimitur nomē cosulis qui erat annalis per
quod satis videtur patere erratuz in inditione bis deficien
tibus putare contrarietates illaz obstare per prius allegata
¶ Nec obstant secūdo que iaz. s. concessi. si constat vl' sal
tem verisimiliter presumitur de errore. vbi vero nō est circa
alteruz certum Erroris indiciz constat diem incertam z sic
habenduz perinde ac si non esset sicut dicitur de incerto vo
to elegantis. s. eodem libro de elec. c. ij. z facit quod ibi not.
in glo. antep' t. de incertis iudice arbitro z tutore z p' cura
toze z vide remissiones quas ibi dedi z fortius p' cedunt pre
dicta quādo tempus p' p' t' p' t' multuz facit ad cau
sam in qua producitur instrumentum.

De vltima

questio quā hie me tra
ctaturum obtuli in prima
glo. proemij compilationis gregoziane. an ma
gistri compositoroz libroruz vel scriptorū sua no
mina debeant in illis inscribere memor sum quod iam diu
est questionez hanc in suo quolibet magistro meo in theolo
gia formau. sed solutionez ipsius vel alterius nunquā audi
ui. z hoc mouet ad fortius insistendum. scio q' dices absq'
lectione sequentiuz solutionem tibi notam. cuz etiā in meis
paruis opusculis nomē inscripseriz. sic Plinius seruus que
rens a Cornelio libro primo epistola. xx. que oratio cōmen
dabilior esset. breuis vel proliza. dixit solutionem se sciturū
per solam visionem absq' lectione breuis vel plixie epistole
responsiue quod tamē hie pro solutione illud non sufficiat i
fra patebit. decurtabuntur autē allegatiōes. vt plenius cir
ca solutionez instetur. **¶** Ad partem negatiuaz. primo in
ducuntur auctoritates veteris testamenti z noui secūdo di
cta canonū z doctorum. tertio z quarto due rationes.

¶ Primo inducif. i. Regum. ij. nolite loqui sublimia glo
riantes. q' deus scientiaruz est dominus. hie. ix. ad fi. dicit
dominus nō gloriatur sapiens in sapientia sua. i. ad corinth.
iij. quid habes quod non accepisti. si accepisti quid gloriā
ris. ad Gal. v. in fin. non efficiamur inanis glorie cupidi. ad
ephe. ij. B. ne quis ex operib' gloriatur. i. ad Thessalof. ij.
A. non querētes ab hominibus gloriaz. imitemur ergo chri
stum dicentem Jo. viij. ante finem ego gloriā meam nō q'
ro. z apostolū dicentem ad Gal. vj. mihi autem absit glo
riari nisi in cruce domini nostri iesu cristi.

¶ Secūdo canon reprehendit etiam bonniam actuū sup
bam gloriatiōem. xj. q. iij. iniustum in fine. z eos qui huma
nam laudem querunt. j. q. j. sunt nonnulli. ix. q. iij. non soluz
nec debet inesse docenti auiditas laudis cōsequende. xxxij.
q. iij. obijciuntur hie. ad Pāma. z Mar. z. E. docet eti
am gloriolam ex scriptis vitandā dicens nisi prolizum esset

Mer. Jo. and. l ij

et redoleret gloriam iam tibi ostenderem etc. Item ad galatiam. q. j. notat falsam doctrinam que gloriam querit humanam et de. xlij. mansio. xi. dicit nil tam periculosum est quam glorie cupiditas et iactantia et tumens animus conscientia virtutum. et super Mathe. B. non queras gloriam. et cum in gloriosus fueris non dolebis. et super Parabo. xxviii. dicit quod laus cruciat iustos et iniquos exaltat. Greg. etiam. xxxi. moralium aggrauans inanem gloriam. dicit quod ex illa procedunt inobedientia iactantia hypocrisis contentio pertinacia discordia nouitatum presumptio. ergo merito fugienda Tullius. li. i. tuscul. q. c. iij. reprehendit opifices qui post mortem nobilitari volunt subdens quid nostri philosophi nonne in libris ipsis quos scribunt de gloria contemnenda sua nomina inscribunt. cuius etiam dictum ponit Hiero. super Galatas. B. et Valer. li. viij. c. de cupiditate glorie circa fines ubi dicit quod illi qui professiones eleuant usurpatione memorie assequi conantur cui conuenit lex professio. C. de mune. patri. li. x. et sene. epistola. vij. gloria publicandi ingenij te non producat in medium. et epistola. cxiiij. in fine. qui virtutes suam publicari vult non virtuti laborat sed glorie. Item plinius li. i. epistola. viij. maiori animo honestatis fructus in conscientia quam in fama reponitur. sequi enim debet gloria non appeti. unde li. iij. epistola. xx. turbatur quod multi famam conscientiam pauci verentur. debemus ergo dicere cum apostolo gloria nostra hec est testimonium conscientie nostre. ij. ad corinth. i. xj. q. iij. inter verba de sacra vni. c. vno. §. hoc ergo. Non omitto Galienum qui vij. questione terrapentice in principio. multum ad propositum sic dicit. Comtempni multorum laudem hominum cupiui veritate et disciplinam nullas esse estimans neque meliorem hominibus neque diuiniorem possessionem propterea ego neque scripsi in qua nomen meum vili a me scriptorum librorum. rogabam autem ut nostis et vos neque me laudare apud homines immoderatus sicut assuevisse neque subscribere conscriptiones meas.

Tertio sic probatur. ea que dant materiam delinquendi vitanda sunt sed nomen inscribere est tale ergo omittendum. maior patet. lxiiij. dis. §. verus. xij. q. j. certe. xij. q. iij. nec hoc quoque de coba. cler. c. j. §. eodez libro de sta. regula. c. vno in fine prime partis et de vsur. vsurarum in proemio sfoz. §. illud. ff. nau. cau. sta. l. j. §. j. C. de lati. lib. tollen. l. vna. §. pfr. minor patet. dicit enim Hiero. statim cum aliquid scripsit inter amatores suos et inuidos est contentio. primi excedunt in laudando secundi in vituperando ipsius verba vide in hiero. ad Pama. lib. iij. lib. et super Deo. v. dicit quod scribentibus dum viuunt profunt amicorum studia et nocent emulorum obprobria et premitit quod amici plus merito laudant et inimici plus iusto detrahunt facit quod. §. proximo dixi post galienus. non sunt ergo nomina inscribenda per que datur amicis et emulis mentiendi materia.

Quarto cum que satis sit opinionem et ratione ipsius scire vel allegare sine nomine opinantis. ut probatur de ferijs capellanus de resti. spo. litteras de cele. mis. cum marthe §. quesuisti de bap. maiores ver. quis et §. Item queritur et in clem. de sum. tri. c. vno. §. finali. in quibus omnibus romanis pontifices opiniones ponunt non expressis opinantium nominibus. patet ergo nugatorie vel ex abundantia nomen inscribi et hieronymus ad alexandru. L. non doctoris opinio. sed doctrine ratio ponderanda est. et contra pelagianos li. iij. in dogmatibus et questionibus differendis non persona sed causa querenda est. et facit ad Pama. iij. libro. Item super zacharia. L. non quid vel ubi scriptum est sed qua ratione sit scriptum considerandum est. facit. ix. dis. ego solis. et hoc merito quia lex est omne quod ratione consistit. prima dis. consuetudo. ex his concluditur ad negatiuam.

In primis quod sint nomina inscribenda vtriusque testamenti auctoritates veniant sicut supra. secundo ipsius exempla. tertio dicta doctorum. quarto ratio auctoritatis et rationibus adiuta. Quinto inducitur illud ecclesiastici. xxxvij. sapientia hereditabit honorem et nomen illius viuere in eternum.

hoc autem nisi per certitudine nominum esse non posset. quod etiam de Salomone et Aristotile facile discernitur et eodem libro. c. xli. cura habe de bono nomine. et Isaie. lxiiij. et lxviii. gloriam meam alteri non dabo. quod sine inscriptione possit facile euenire. sunt enim quandoque false inscriptiones. ut patet in misacul hieronymi sub lfa. L. et ad Pama. et Mar. xx. li. et ad hoc facit. xvi. distin. c. j. et c. clementis. et Psal. cxliiij. nomini tuo da gloriam. math. v. luceat lux vestra coram hominibus ut videant opera vestra bona. et i. ad corinth. ix. bonus est mihi magis mori quam ut gloriam meam quis euacuet. et ad Roma. ij. gloria honor et pax omni operanti bonum.

Secundo ut quid in dubio proponit questio que soluitur per vtriusque legis exempla hiero. ad marcellam. xiiij. non nocet exemplis affirmare quod dicimus. nonne Isaiaas hieremias et ezechiel omnesque. xij. prophete minores suarum visionum vel prophetiarum principis sua nomina habent inscripta. id est quod parabolis Salomonis et libro ecclesiastes ingres aduertet hec de veteri. Item nonne in nouo testamento apostoli suis epistolis excepta prima Iohannis et vltima pauli sua nomina inscripserunt. id est quod in apocalypsi coiscias. idem per in hieronymo l3 decise de eplis hiero. ad aug. Tertio per idem quod hiero. sup ecclesiaste. ij. c. commendat laborantes qui libros proponunt et memoriam sui reliquunt ergo inscribere l3 ad id ut scribentis memoria habeat et ibi dem. c. vij. fac tibi famam longiore ut ad tuum vocabulum posteritas delectet et ad euandrum et B. reprehendit non inscribentes dicens quod id fecerat ut fugeret piculum disputandi cui pueniat quod ipse scribit ad dommonem et ruffinum. L. Item nomen non inscribere est scripta celare. quod hiero. reprehendit dicens ruffinum. §. die oro celandas scripsisti cedulas an pcedas si ut celares cur scripsisti: si ut pderes celabas. Item Plinius. ij. li. i. opusculo. iij. canino ruffo. sic scribe effinge aliquid quod exerceat quod sit perpetuo tuum. nam cum reliqui rerum tuarum post te alium atque alium dominum sortientur hoc nunquam tuum esse desinet si semel cepit. et ad eundem li. iij. epi. vj. Cum nobis de neget diu viuere reliquam aliquid quo nos vixisse testemur. talia enim sunt philosophorum. x. ethicoz faciunt hominem immortalē

Quarto ut dicit Macrobius sup somnio Scipionis lib. ij. et iij. negari non potest quod sensus vel visus affirmat sed exprimitur nos turbari cum librorum quos studemus ignoramus auctorem et sepe quod non inuenimus in principio querimus in fine. et si nec ibi quod cupiditas hominum est auditis occultis cognoscit ut dicit hiero. in vita Pauli. ingrimus per media si de auctore certificare possim. inhoneste ergo facit auctor incertitudinem hanc relinquens cum Sapietie. vij. dicat quod spiritus sapietie deus esse certus disertus suavis etc. et subdit stabilis certus et securus satis ergo potest inferri quod illa certitudo duplicata h3 respicere stili certitudinem et auctoris. vñ ecclesiastici. xxij. in fine. laudat mea signaculum certum et ius commendat eum qui emittit verbum certum et enarrans veritate. vñ numeri. xvij. in principio deus precepit d. xij. virgis quod nomen cuiusque tribus in sua virga scriberet ut haberet noticiam certa virgarum. sic et ad eundem finem virgis vel operibus magistrorum ipsorum nomina debent inscribi cum virgis merito coparent quod ad similitudinem virgarum que recte sunt virent et florent rectificant intellectus et eos virent et flozere faciunt. vltra id virgis ad disciplinam uti solent magistris. xxiiij. q. v. c. j. ad h. Item cum auctor sit pñ. essendi sui libri et sit vna de quatuor causis. scilicet efficiens que notat in libris nonne absurdum est illa fore incerta. Item cum libellus qui reuisti respicit habere debeat auctorem inscriptum. nonne absurdum est dices quod libellus qui respicit vniuersum non indigeat inscriptione sui auctoris per primum. ij. q. viij. libelloz de li. obla. c. i. et ibi no. multos etiam casus quod reprobat incertitudo collige ex no. §. eo. li. de elec. c. ij. cum suis remissionibus. Ad solutionem que stionis veniens dicat cum hiero. ad Pama. iij. L. quod decet per ipsius veritate habenda laborare paulisper ergo se premitta.

Primum quod questio non proponit de principibus vel platis qui legunt: quoniam sunt subditis operare sed de magistris quorum scripta non artant nisi quantum de ratione deriuat ut dictum est. Secundum est quod quod non ite dicit in dubium deducere an nomen auctoris sit inscribendum tanquam per

tāq̄ p̄ serequisitū ad scientiā. certū est. n. q̄ illud nō inducit
ppriā entitates vel essentialē z̄ intrinsecā cognitionē sciētie
cū sit causa extrinseca. q̄ etiā ostendit Seneca epi. lxxv. cir
ca medium. vñ ab ignorato opifice sciētia tradi pōt de om
nibus integralibus z̄ subiectis ptibus suis. vnde Hiero. in
p̄ncipio suo cronice dicit. q̄. v. vj. z̄ vij. edictio q̄rū ignoran
tur auctores auctoritatē sine nominib⁹ meruerunt. Seneca
epistola. xx. facere docet philosophia non dicere z̄ epistola.
xvi. philosophia i rebus est nō in verbis. conco. s. eo. lib. de
elec. comissa. s. porro cū conco. Tertiu⁹ ē dato q̄ in casu de
quo querit in inscribēdo vel non culpa fore dicat non tñ est
talis que iudicialis fori p̄nam requirat: per q̄ fateri opoz
tet illius de quo queritur conscientiam ponderadam.
Quartū. q̄ Hiero. in textuali plogo in epistola ad ebreos
dicit Paulū i ipsa epistola suū nomē z̄ officiū non scripsit
se pp sui humilitatē z̄ illorū quib⁹ scribebat superbiā. dicens
beatū Joā. ex causis eisdē in p̄ma sua epistola nomē subicu
isse. Quintū est q̄ valerius li. viij. c. penul. s. cupiditate glo
rie in p̄ncipio diffinire noluit an glorie cupiditas sit vitiosa
vel virtuosa. z̄ an vt necessaria negligi debeat nō virtute.
Augu. tñ q̄to de ciuitate dei dicit q̄ sanius videt: q̄ amorē
laudis vitiosū ē cognoscit. curiosus de hoc videat p̄ Tho
mā scda scde. q. cxxij. maxime. i. iij. z̄ iij. articulis. Sextum
q̄ huius q̄onis veritas distinctionē requirit z̄ illam multipli
ces subdivisiones o3 habere extimās ergo ex illis confusio
nē vel obscuritatem obuēire posse ad q̄ Seneca epistola
lxxviiij. idē vitij habet nimia q̄ nulla diuisio. similis p̄fusio
est q̄quid vsq̄ in pulnerē sectū est. z̄ permittit philosophiā
in p̄tes nō in frustra diuidendā. diuidi. n. illam non concedi
vtilē ē. vtar ergo alio mō soluēdi qui clarior erit z̄ in silibus
trahi poterit in exēplū sicut euenit de modo quem ad decur
tandas distinctiones inueni in q̄stioe episcopi ex comunican
tiō appellantez quā p̄posui sup regula cum sunt partium. s.
eo. li. cui nunc addo modū ad euitandas easdē. **Ponaz**
ergo p̄rio de non inscribente casus q̄bus non peccat z̄ alios
q̄bus peccat scdo de inscribente faciā illud idē. **Prim⁹**
casus est quando propter puram humilitatem non inscribit
ad hoc sufficiat q̄. s. p̄ximo dixi post hieronymum ver. ter
tium z̄ ad humilitatis comēdationē vide quod no. i. clemē.
de reli. do. cū de q̄busdā in vlt. glo. **Secundus** quando
non ponderat nec aduertit sic inscribēdū vñ nō forte sic fuit
in his doctozibus de q̄bus infra p̄rio mēbro dicitur. siue. n.
dicamus peccatū id q̄ est factum dictum vñ cōcupitum. cō
tra dei legem vt no. fm Augu. de pe. di. iij. ille res ad si. siue
s3 Ambrō. dicatur peccatum q̄ aliter fuit q̄ probatum est
i. approbatū i conscientia nō erronea. xxvij. q. i. s. ex bis. siue
dicatur voluntas retinēdi vel consequēdi q̄ iustitia ve
tat vt habetur. xv. q. i. s. i. in si. nō erit eo casu dare peccatum
vbi non precessit iniquitas que ē habitudo mētis iniuste vt
in p̄e. c. ille rex. procedit hoc maxie isto casu quo cōscientiaz
ponderamus vt. s. dixi. v. secundum. **Tertio** quādo non
scribit quia actus vel stillus suus ita non est notus q̄ sine in
scriptione cōstat de auctore cuius noticiā alij in scribendo d
ducent ad posteros hoc videri posset in gratiano qui non in
scripsit compilationē decreti. in Jo. z̄ Ber. z̄ Accur. qui se
suis apparatibus non inscripserunt tamē legendo fuit id no
tum contemporaneis z̄ per illos deuenit ad nos. xj. di. eccle
siastica. cum de cele. mis. cum martbe. ver. credimus. licet i a
ditione dec. q̄ sicut de elec. Ber. de se fecerit mētionem se
cundū quedam exēplaria. z̄ Accur. de se in. l. facta. s. si. vero
ff. ad trebel. ad idē inducitur quod ex. xv. qui inscripserunt
in cōpilatione gregoziana soli q̄tuor se inscripserunt vt scri
psi sup eius proemio in p̄ima gl. z̄ q̄ de Salieno p̄imo di
xi in p̄mis allegationibus ver. ij. in si. nec tamē absurdū di
ceretur predictos lz̄ in nigro se non inscripserit Ricas vel
titulos p̄posuisse vel poni cōsensisse vt ipsos auctores fu
isse constaret vnde p̄iceps non vult talium nomina subice
ri. C. de ventre inspi. l. tanta. faciunt proemia istius compil
lationis z̄ gregoziane. **Valerius** etiāz ponit lib. viij. c. de

studio an si. q̄ filius Sophadis i illius tumulo sculpi fecit
q̄ scripserat edipodē ne posteris esset ignotū fabula erat
ex q̄ dicit Valerius q̄ omniū illius studij poetarū percipe
re potuit gloriā. z̄ illaz cōscripserat paulo ante mortem serc
centenarius. **Quartus.** q̄ nō iscribit ne det temulis ma
teriā detrahēdi. qua p̄cipit forte paratā. z̄ sic sit satisfactum
ei q̄ allegabat in ver. iij. q̄ ar p̄opta sit reprehendēdi libi
do. vide in Hiero. ad celātiāz E. z̄ facit ad hoc mēbrum ibi
littera p̄ima. z̄ vide etiā in cronica. v. vbi dicit reprehensionē
vitare nō posse. nisi eū q̄ omnino nil scribit. **Quitus** quā
do ex certa cā cernit inscriptionē operi vel sibi nō expedire
cuiusq̄ dicti demus exēpla. p̄mu3 exēplū de p̄imo. q̄ vi
det se exosuz illis q̄bus scribitur vel quibus participandū ē
scriptū. ita quod illud lacerarēt. vel igni submitterēt vñ pos
sibile darent operā vt operis copia periret vñ notitia vt eni
dicit hieronymus sup Psal. lxxiiij. iustū ē vt figulus misce
atur operibus suis. p̄cor. quadragesimalis sermo. B. in bie
ro. **Secūdū.** cū pp aliquā sui notā puta apostasiāz vel si
milē p̄cipit ex inscriptione fidē vtilis operis minui. z̄ sic no
mē iuste reticerit. xij. di s3. vñ iā dudū legisse me memini i li
bro q̄ mariale vocatur i sine secūdi plogi: q̄ auctor nomen
subicef se dixit. ne vilesceret opus cognito tractatoze. z̄ tūc
a quodā ordinis p̄dicatozū audiui quod ille fuerat ipsozuz
apostata data tñ q̄ exprimat vel sciat non recipiunt eius di
cta vt autorizabilia ex scribente z̄ sic loq̄. xvj. distincti. c. p̄i
mo. s3 recipiūt vt rationalia vt scripsi d hereti. fraternita
tj sup. i. gl. fac. ix. di. ego solio. z̄ q. i. nōne cū p̄cor. z̄ dixi i fi.
allegationum p̄te partis est tamē excusabilis tacēs vt dixi.
Exēplū primū de secundo quia videt id statui suo nō
cōuenire puta q̄ religiosus est qui scripsit aliqua vtilia i iu
re ciuili vel in mā sibi non cōgrua vel poeticas fabulas. hu
ius rō quia licet peccauerit cōponēdo facit quod habetur i
legenda hieronymi nō tñ illud occultum peccatum prodere
tenef de pe. di. i. nō tibi dico. **Secundū** quia sibi z̄ suis
puidendo nō inscribit operi q̄ facit p̄ iusticia z̄ re publica
cōtra tyrannos cū tñ tyranno subit suadet hieronymus su
per Jo. li. v. ne frustra nos p̄culis offeram⁹ facit. xxij. q. v.
si nō lz̄. vij. q. i. s. hoc tunc. vñ ad adiutus dicit aduersus oia
scribere nō huius ē tēporis. **Tertius** quādo volens spe
culatiuus eē z̄ nō actiuus habens vnde sibi i temporalibus
sufficit s̄briet nomē ne inq̄letur vel a speculatiuis retrahaf
per gloriā vel famā puēturā: ex iscriptione vide hieronymū
ad honestū de duabus questionib⁹. C. vbi dicit non bñ fieri
q̄ occupato fit animo. z̄ ad abigaf. C. dicit quosdā philoso
phos: vt totā cogitationē ad mētis cogeret puritatē sibi oc
culos eruisse. Seneca epistola. lxxiiij. resistēdū est occupatiōi
bus nec explicande s3 submouēde sunt. tēpus quidē nullū sa
tis est idoneū studio salutarī. ad idē epi. sequēs in p̄n. z̄ epi
stola. liij. vlt. medium bene facit q̄ dicit hieronymus de
Demosthene ad Nepotianū. B. z̄ super ezechi. li. vij. dicit
pp occupationes aut nobis claudendū est ostiū aut scriptu
rarū per quas aperiende sunt fores studia relinquēda z̄ per
ista habeo p̄positū. Casus autē quibus nō in scribendo pec
cat sunt hi. **Primus** q̄ cōtra cōsciētiā z̄ credens male
agere non inscribat. iste eniz gladio cōscientie punctus est.
Prover. xii. z̄ a conscientia infirma polluitur. i. ad corinth.
vij. scienti. n. bonū z̄ nō facienti peccatū est illi. Jaco. iij. in
si. iura sunt nota q̄ q̄ facit cōtra conscientia edificat ad gehē
nam. xxvij. q. i. s. ex bis de resti. spo. litteras. ver. porro de sy
mo. per tuas. ij. **Secūdus** quādo studiose z̄ sine causa re
linquere vult lectozem incertum iste recte facit cōtra charita
tem z̄ q̄ sibi fieri nollet contra id Thobie. iij. z̄ Mathe.
vij. z̄ habetur in p̄in. decre. z̄ s. de ma. z̄ q̄be. dilecti.
Tertius quādo operi improbo vel detractiuo saltem i
parte non inscribit vt alter quē odit scripsisse putetur. hoc ē
recte contra p̄ceptum de proximo diligendo quod habet
Mathe. xxij. in si. z̄ Luce. x. ad Gala. v. z̄ habetur de sacra
enci. ver. caput vnde ad Roma. xij. dicitur qui diligit pro
ximū lege3 impleuit z̄ sic illuz odiens lege3 violat.

Quartus quādo id agit ne sibi iucūbat declarandi cori gendi vel defendēdi onus. huic cōuenit quod in allegatio- nibus secunde partis dixi post hieronymum. v. iij. et vt dicit Valerius li. iij. c. de constantia in prin. virtus cōstantie h̄ re- quirīt vt nobis gesta si obtrectentur acriter: tueamur. vel in- choata si nondū perfecta impediuntur. sine vlla cūctatione ad effectum perducamus. vnde Hieronymus se offerebat defensurū que super Ionā scripserat ad Aug. iij. di.

Quintus quādo id agit vt contrarium dicere vel agere possit ne obstēt sibi propria scripta. de primo Prover. viij. os biligie detestor: cōcor. i. ad Timothe. iij. vt ecclesia. bñ. .c. vno ver. oibus et hieronymus ad Pāma. et Mar. ii. di- cit quod scribens illum vituperare non potest quem in suis opusculis laudauit et ad pāma. L. quis tā hebes et in scribē do rudis vt idem dānet et laudet et c. et ibi vide.

De secundo hiero. ad Oceanum. i. L. perdit auctori- tatem docendi cuius opere sermo destruitur. et inducit illud Tulij caput artis ē docere quod facias. et ad Nepotianum .L. accusare auaritiā etiāz latro potest. et vide super titū. L.

Nunc de inscribente videamus qui non peccat quādo id agit vt alios ad siles labores alliciat. Exprimur quod se pe inuidia testante Sene. epi. v. quod philosophie nomen etiāz si modeste feratur inuidiosum est. vel bona emulatio a- liquos inducit ad scribendum alias non scripturos tales at emulationem laudat hieronymus super Gala. li. iij. di. et facē ad atletaz. B. sicut at flagitiosa sunt exēpla malozūz actu- um. xj. q. iij. precipue ita meritoria sunt exēpla bonozūz. ad titum. ij. teipsum prebe exēplum bonozūz operum in do- ctrina et c. facit. xx. di. de quibus. lxxij. di. valentinianus.

Secundo quando inscribit dubitans. ne opus alteri in- scribatur. et hoc probant que dixi allegādo supra parte secu- da in prin. vnde ponit Valerius .c. penult. quo supra de Aristotile quod cum libros rethoricozūz quos cōposuerat donasset publicandos vt proprios theodanti discipulo suo. moleste gerens postea sic illozūz titulūz alteri cessisse in alio libro cuiusdam materie insitens dixit se de illa plene in theo- dantis libris tractasse. si vir tam late patentis scientie pati si potuit alteri cui etiāz cōsenserat suos labores ascribi: rep- bendi non debet qui a principio huic timori prouidit.

Tertio quando per inscriptionem certificari vult illaz si dem operis que prouenit ex auctore constat q̄ vt varietate auctozūz augetur vel minuit fides scriptionūz. vnde ponit Valerius li. viij. c. vlt. d̄ Pythagore q̄ ipsius dicta in dispu- tatione deducere auditores ipsius extimabant absurdum: et interpellati de cā hoc solum respondebant id euz dixisse. eū de Paulino dicit hiero. q̄ eius conscriptiones scriptozūz et charta non indigent quia fructūz sine radice oziri fieriqz tē- ptauit. vide i hieroñ. de. xij. lectoribus. L. et de materia p to- tum. bene ergo agit qui lectorē de auctore hoc respectu cer- tificat vt sic lector dicere possit ex nomine te noui. Exo. xxx. iij. est enim primū incitamentum discēdi nobilitas magistri vt dicit hieronymus ad Paulā et Eusto. B. et vide super za- chariaz et ibi dictozūz fides ad eos a quibus dicta sunt refe- ramus. **Q**uarto quando indifferens ad inscribendūz vt non illum sic occurrit eligere huic sufficiat quod dixi in pri- ma parte non inscribentis. ver. secundus. **Q**uinto quan- do licet per id cupidus fuerit pōpe vel fame tamen habuit iustum motum puta vt sibi et suis de scientia qua diu studu- it prouidere posset ad quod sūme suffragatur fama scientie circa primū Valerius li. viij. de cupiditate glorie. nulla tan- ta humilitas que dulcedine glorie non tangatur et multa ibi ponit virozūz clarozūz exēpla. et Crisost. dicit sup Ma- tthe. vi. q̄ inanis gloria occulte ingreditur. et hieronymus ad saluinaz. L. dicit q̄ difficile est gloriāz virtute superare. et in vita sancti bylarionis. L. hoc potissime hiero. in eo super q̄ calcare potuit gloriāz et honozūz. et adde quod de hoc pul- chre dicit ad Eusto. B. plini^o li. iij. epistola. xij. dicit q̄ laus etiāz a miorzūz profecta delectat. si ergo tali cupiditati dif- ficile resisti potest nec ille talem gloriāz intendit timori diu-

no pponere cū etiā hoc nō repugnet charitati quo ad proxi- mū nec quo ad rez vel subiectum dicaz q̄ ex quo iustūz motūz fuit admixtum. s. vt sui laboris honestum fructūz perci- peret et suis necessitatibus prouideret nō peccauit. bene facit. xliij. q. iij. quicunqz. et iura appetunt litteratos honorari et vitare de preben. de multa in fi. et i dubio pro eis presumunt de proba. in nostra de presumptione. c. p̄t.

Sexto quādo propter obedientiam superioris id iubentis inscribit ad hoc sufficiat. xj. q. iij. quid ergo. xxij. q. i. quid culpatur i fi. et quod vtrobiqz nō. et supra de tempo. oz. ad au- res in fi. ij. glo. facit. viij. q. i. sciendum de ma. et obe. illud.

Septimo quando benefactorē suum vel magistrum vel reuerentialem dominum huius rei dignum vult hono- rare sibi opus destinando quia tunc cum ad quem et se oportet inscribi. ad primum faciat prologus nouelle. et ad De- bre. xij. beneficiē nolite obliuisci et reprehenduntur ob- liti beneficiorum suozūz. Psal. lxxvij. Sene. ij. de beneficiis dicit quod quidam furtiue beneficiorūz gratias agunt in an- gulo. et ad aurem. verentur eniz palam facere. vt sua potius virtute quam alieno adiutorio cōsecuti dicantur. Ingratū ergo illum vocat qui remotis arbitris gratias agit. de secun- do ad bebre. xij. habuimus eruditores et reuerbamur eos. **D**e tertio quod reuerētiales venerandi sunt et honorandi ponit pulchre Valerius li. iij. c. vlt. vbi iter cetera ponit du- ces suozūz hostiū et predonum ad venerandum Scipionē inermes venisse. ad idem. lib. viij. e. de testibus vlt. exēplo.

Peccat autem quādo inscribit ad purā vanam gloriāz sine vilius boni mixtura. et sic pcedant que allegata sunt pri- mo. vnde Aug. ad honozūz de vtilite credendi circa prin. libri de tali vana gloria se excusans dicit. bene mihi conscius sum quod ad hūc stillūz pio et officioso animo nō vani nomi- nis appetitione aut nugatorio ostentationis accessi. quas au- tem de mixtura diximus supra proximo versu. quinto requi- re. sufficiat ergo sibi quod virtuosum ipsius actū sequet glo- ria velit nolit vnde hiero. de sancta Paula in ipsius ep̄tha p̄bio. B. dicit quod gloria virtutes sequitur quasi vmbra et appetitores sui deserēs appetit contemptores. et Tull. tus. lib. i. c. x. dicit quod virtutem necessario sequit gloria. et Va- lerius. c. i. li. ij. dicit quod virtutis vberimus alimentum est honoz. **S**ecundo quando solus rancor ad emulos q̄ videt ex ipsius honore dolere et ad detrahendūz patos euz facit inscribere huic membro sufficit quod dixi in secunda parte non inscribentis membro secūdo et tertio. tamē ad hoc addendum est q̄ rancorēz dimittere tenetur cuiqz fideli de necessitate salutis de hoc no. xliij. q. iij. si is qui et s. eodem lib. de Romi. c. ij. in. iij. glo. super qua plenius dixi.

Tertio quādo sola ambitio dignitatis ecclesiastice ma- xime mouet ad id vt per quaz plures factum constat q̄ pō- tificibus et principibus ad eum sinez illis etiam et sibi inscri- pta destinantur opuscula fateri oportet ex quo talis ambitio eadē in culpam omnis actus qui ordinatur ad illaz etiāz p- hibitus est. facit quod no. in cle. de hereti. ad nostrū. ver. vij. in prima glo. vnde Sene. li. i. naturalis questionūz post pn. dicit q̄ ad dignitates non nisi per indigna ducit ambitio de primo. i. ad corinth. xij. B. charitas nō ē ambitiosa. et Pe- trus ra. exponēs dicit q̄ ambitio ē symia charitatis. charitas enim patiens est pro eternis. ambitio patitur omnia pro ca- ducis. charitas benigna ē pauperibus ambitio diuitibus. cha- ritas omnia suffert pro veritate. ambitio pro vanitate. per hoc Plinius. ij. ad vespasianum cōmendando cathonē dicit q̄ erat ambitionis hostis. et Valerius lib. ij. c. vlt. de catho- ne dicit q̄ eius domus erat ambitioni clausa. et vide cle. de regula. vt professores et q̄ ibi no. super ver. ambitō et q̄ di- xi. s. de preben. qz in tantum. non tamen putet aliquis q̄ am- bitionem imponā in singulos sic scribentes. non eniz officiū censeri debet ambitio vt dicit hierony. ad saluina^o i prin. sed si qui ex predictozūz numero se committunt sue salutis prou- deant. q̄ facilius possunt. s. de simo. c. vlt. et est huic fini si- mile. s. co. lib. de elec. fundamenta. s. proinde.

Conclusionē

Conclusionem non

meruit publicatio regularum ad huc fabro super incudem huius operis media malleante sed ex quo eius partis quiesce fabri concludere euz Apuleio libro solū de deo Socratis eligo quo ad tria gratiarum. s.

actionem. tardationis excusationem. et cū spe premij oratione ad studium. de primo ipse dicit in li. ij. in si. summas incensionem dei consistere non in thure vel pigmentis sed in actionibus gratiarum. summe igitur exuperantissime gratias ago deo sine quo ingenium fibere vel istius mūdi sensibilia species qualitates et corpora vegetari non possunt et qui naturarum et gratiarum omnium secunda pregnatio dextera dirigit et intellectui lumē infundēs me huius operis perduxit ad limē. **C**Secundū autem sumo ex ipsius libri principio vbi dicit celeritatis gratiam cum diligentie laude nō posse concurrere. cuius verba scripsi de elec. cum nobis olim. ver. bis igitur. **C**Circa tertium li. i. charta si. dicit se valde mirari de his qui discere negligunt etiā ea que videri nō sūt ne rite hortans autē ad studium li. i. in prin. inducit Aristippū qui tyrāno querenti quid sibi diutinum philosophie studiū profecisset. Respondit hoc qd cum omnibus hominibus se cure et intrepide loquerer quod in nostri iuris scientia spero posse repetere eum qui hoc opus nouelle certo respectu vni cū vel in sex vel i tria vel in duo diuisum sedulo studio per intellectum orditum cum memoria tenaci texerit. quia tamen vt ipse dicit li. ij. post prin. terra omnium est receptrix omnium qz generum que accipit restitutrix. designans etiā per hoc sciētificum esse mortalem. hortatur. lib. i. charta pft. scientiā

ad instar Socratis cū iustitia et innocētia esse colēdā. et sic agentis duplex est pmiū laus. s. huius seculi et gloria futuri. **C**De prio li. i. ad si. sic ait bonis artibus doctus et eruditus et qstūm licet homini sapiens et boni consultus laudandus ē hoc enim a patre hereditarium est nec a casu pendulum nec a suffragio adminiculū nec a corpore caducū nec ab etate mutabile. hec oia mēs Socratis habuit et ideo cetera cōtēpsit. **C**De secundo li. ij. charta tertia pulchre et notabiliter pro operantibus ad bonū publicū sic dicit qui deuz pie colēdo et mundū munde seruando mundi pulchritudinē cū diligentia seruet et auget operaz suaz cū dei voluntate coniungit: cūz species quā ille diuina intentione formauit adminiculo sui corporis diuturno opere cura qz cōponit. hunc quo munerere credis esse munerandū nisi eo quo parentes nostri munerati sunt quo et nos quoqz munerari si foret diuine pietati placitum pijsimis votis optamus. i. vt emeritos et exutos ab humana custodia mortalitatis nexibus absolutos nature superioris ptis. i. diuine puros sanctosqz restituat. Hec Apuleius. difficulter autē cōtinui huic fini iungere de sōnio Scipionis et Macrobio super ipso que peroptime congruebant. sed ignoscendū est ex quo plus vigentes pretermittō hieronymus.

CExpletum est aureuz cōmentū. d. Jo. and. super regulis iuris quod nuncupatur mercurialis eo quia ipse auctor die mercurij insudabat et vigilabat ad ipsuz cōmentuz explicandū quod merito aureuz nuncupari pōt quia litteris aureis mereretur ipzini. Quodqz impressum fuit Venetijs per Bernardinum stagnin de Tridino de Monteferrato Mccccxxxix. die. viij. Augusti.

Registrum.

a	e	i
P rima alba Non ē nouū aliquā nō tingit per b	P resentatus seipso. xliij. q. specu. tit. j. quapropter f	D e procurato. parochie qz habere vocē validuz. iij. q. k
C. de fal. l. j. vt ibi patet probatur in nez senarij c	P redonibus C Secundo cōstitu. que inde non g	Z ionis exercet C Ad negatiua non debet C De secūdō l
A rbitratu sistit. sed decre. cum iura de eo d	E t propter gale recedere scriptio bone fide supueniēte b	C Tertio in altero Finis.
H ostie. de re demū solua sequenti s. de officio	P ro affirmatiua quādo post C In qstione procedant	

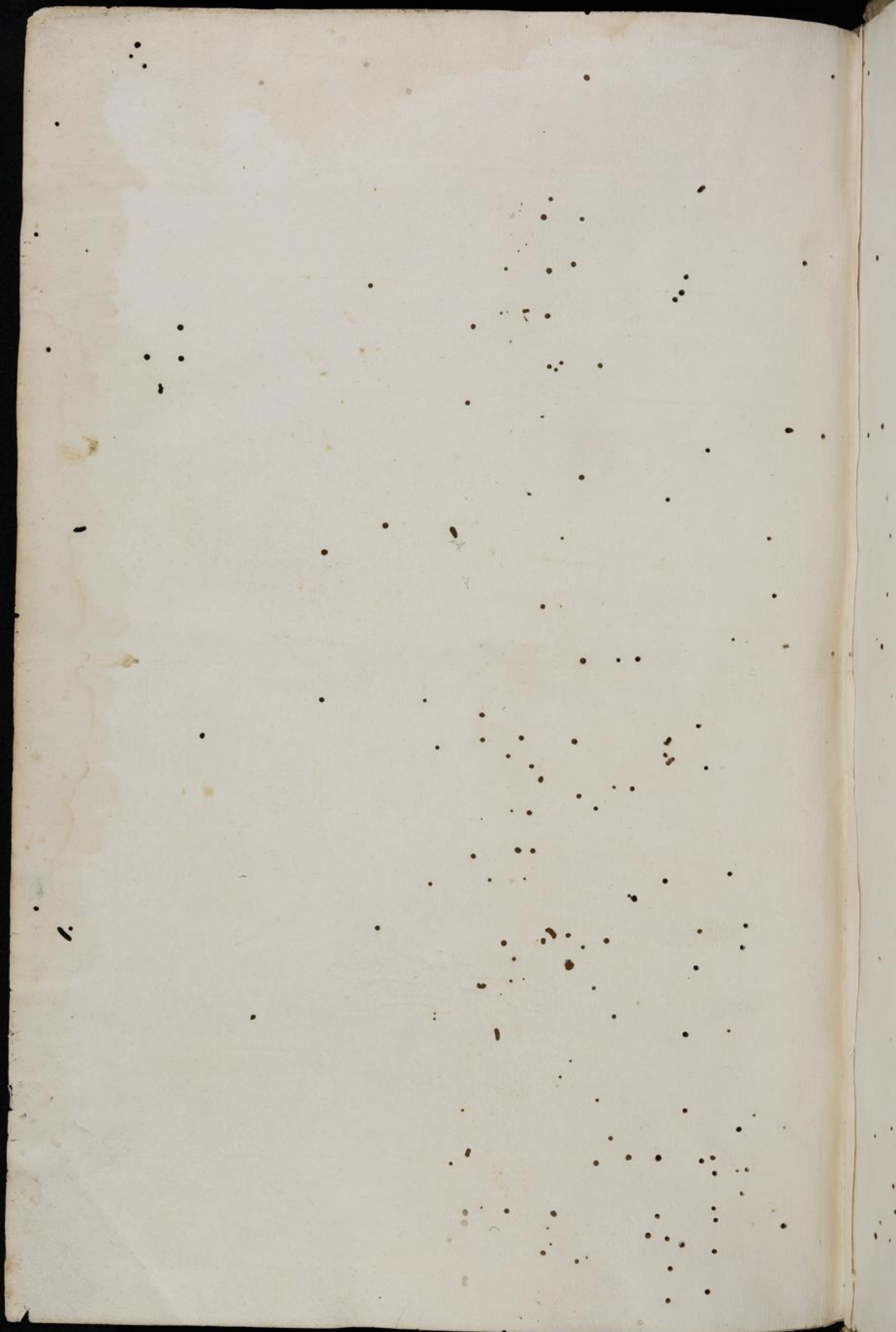

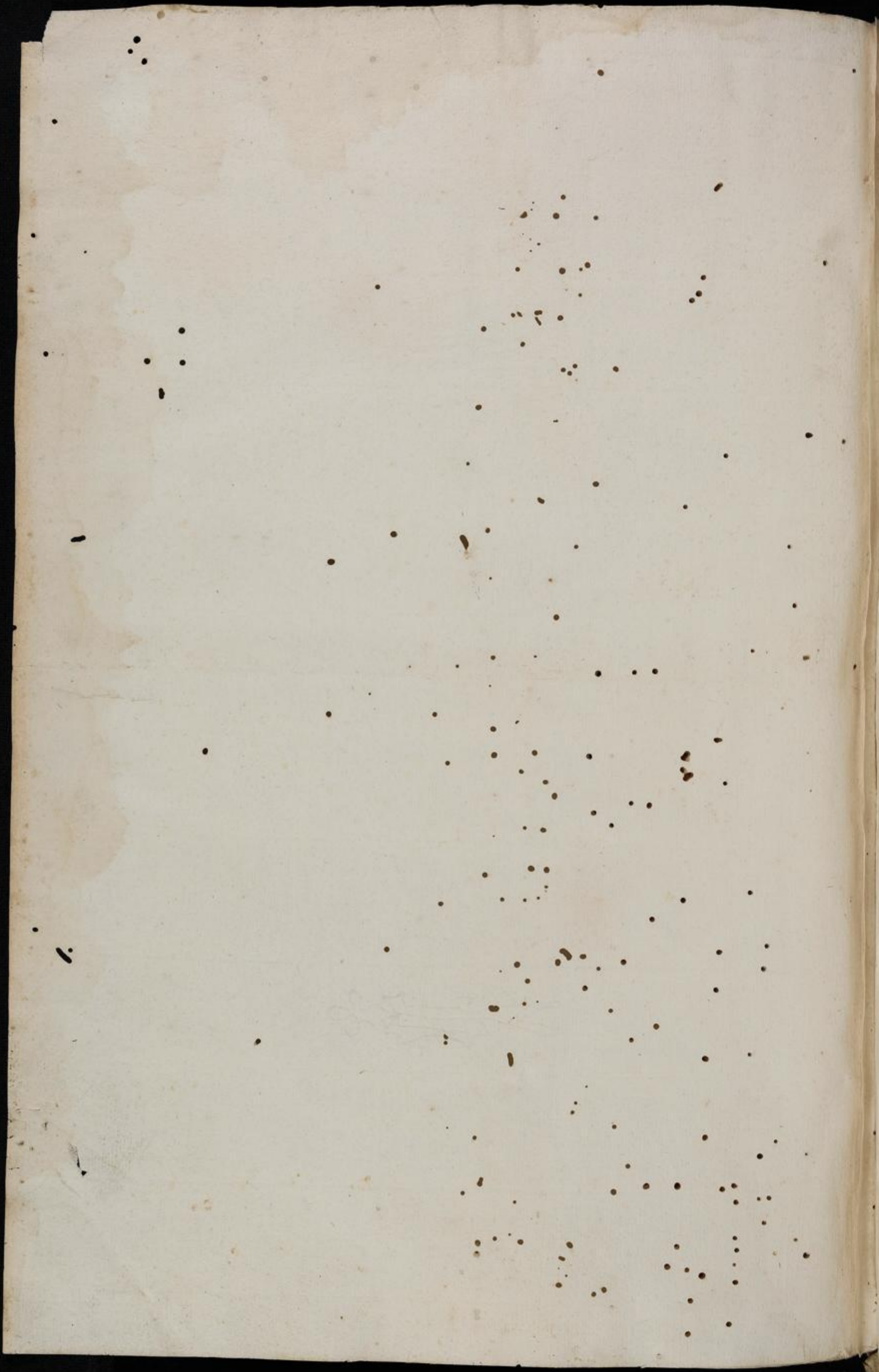
Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

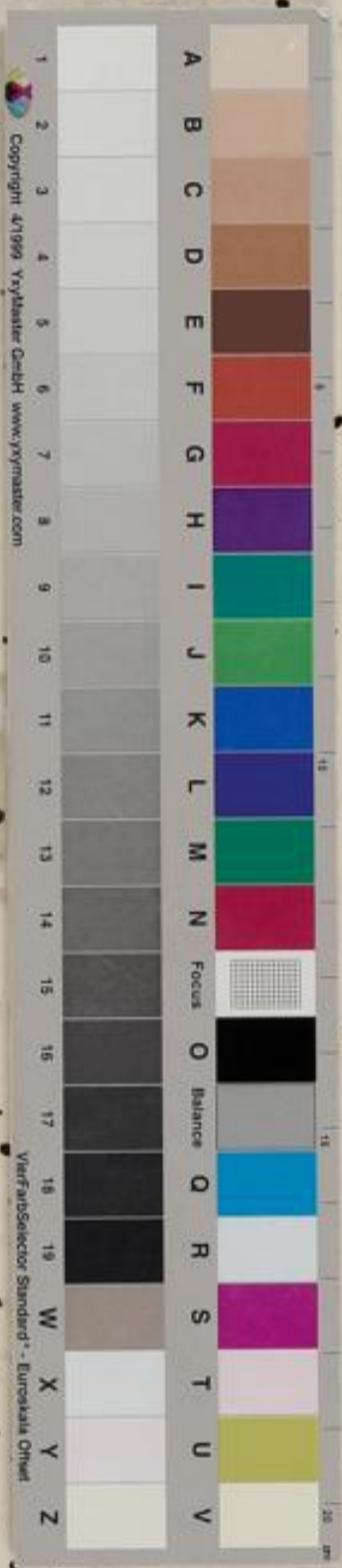

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

in un p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est
de p[er]m[iss]o in v[er]o f[er]m[en]to in est